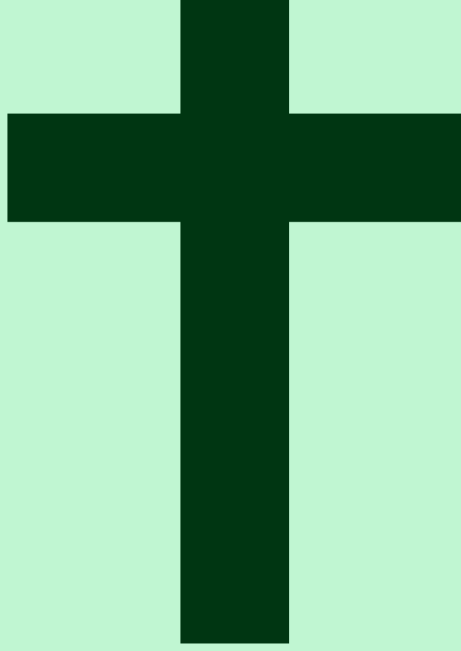

Sanskrit Bible (NT)
in IAST Script
(satyavedaḥ|)

New Testament in Sanskrit Language; printed in IAST Script

Sanskrit Bible (NT) in IAST Script (satyavedah|)
New Testament in Sanskrit Language; printed in IAST Script

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Sanskrit

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in IAST script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022

31769233-a0b6-5aba-900b-e7ab6b270e97

Contents

Matthew	1
Mark	45
Luke	73
John	121
Acts	158
Romans	206
1 Corinthians	226
2 Corinthians	245
Galatians	258
Ephesians	265
Philippians	272
Colossians	277
1 Thessalonians	282
2 Thessalonians	287
1 Timothy	290
2 Timothy	295
Titus	299
Philemon	302
Hebrews	304
James	318
1 Peter	323
2 Peter	328
1 John	331
2 John	336
3 John	337
Jude	338
Revelation	340

mathilikhitaḥ susaṁvādaḥ

- I ibrahīmaḥ santāno dāyūd tasya santāno yīśukhrīṣṭastasya pūrvvapuruṣavaṁśaśreṇī|
- II ibrahīmaḥ putra ishāk tasya putro yākūb tasya putro yihūdāstasya bhrātaraśca|
- III tasmād yihūdāstāmaro garbhe perasserahau jajñāte, tasya perasaḥ putro hiṣroṇ tasya putro 'rām|
- IV tasya putro 'mmīnādab tasya putro nahaśon tasya putraḥ salmon|
- V tasmād rāhabo garbhe boyam jajñe, tasmād rūto garbhe obed jajñe, tasya putro yīśayaḥ|
- VI tasya putro dāyūd rājaḥ tasmād mṛtoriyasya jāyāyām sulemān jajñe|
- VII tasya putro rihabiyām, tasya putro'biyaḥ, tasya putra āsā:|
- VIII tasya suto yihośāphaḥ tasya suto yihorāma tasya suta uṣiyaḥ|
- IX tasya suto yotham tasya suta āham tasya suto hiṣkiyaḥ|
- X tasya suto minaśiḥ, tasya suta āmon tasya suto yośiyaḥ|
- XI bābilnagare pravasanāt pūrvvaṁ sa yośiyo yikhaniyaṁ tasya bhrātrmśca janayāmāsa|
- XII tato bābili pravasanakāle yikhaniyaḥ śaltīyelaṁ janayāmāsa, tasya sutaḥ sirubbāvil|
- XIII tasya suto 'bohud tasya suta ilīyākīm tasya suto'sor|
- XIV asoraḥ sutaḥ sādok tasya suta ākhīm tasya suta ilihūd|
- XV tasya suta iliyāsar tasya suto mattan|
- XVI tasya suto yākūb tasya suto yūṣaph tasya jāyā mariyam; tasya garbhe yīśurajani, tameva khriṣṭam (arthād abhiṣiktaṁ) vadanti|
- XVII ittham ibrahīmo dāyūdaṁ yāvat sākalyena caturdaśapuruṣāḥ; ā dāyūdaḥ kālād bābili pravasanakālāṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti| bābili pravāsanakālāt khriṣṭasya kālāṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti|
- XVIII yīśukhrīṣṭasya janma kaththate| mariyam nāmikā kanyā yūṣaphe vāgdattāsīt, tadā tayoḥ saṅgamāt prāk sā kanyā pavitreṇātmanā garbhavati babhūva|
- XX tatra tasyāḥ pati ryūṣaph saujanyaṭ tasyāḥ kalaṅgaṁ prakāśayitum anicchan gopanene tāṁ pāriyaktuṁ manaścakre|
- XX sa tathaiva bhāvayati, tadānīm parameśvarasya dūtaḥ svapne taṁ darśanaṁ dattvā vyājahāra, he dāyūdaḥ santāna yūṣaph tvaṁ nijāṁ jāyāṁ mariyamam ādātuṁ mā bhaiṣiḥ|
- XXI yatastasyā garbhaḥ pavitrādātmano'bhavat, sā ca putraṁ prasaviṣyate, tadā tvaṁ tasya nāma yīśum (arthāt trātāraṁ) kariṣyase, yasmāt sa nijamanujān teṣāṁ kaluṣebhya uddhariṣyati|
- XXII ittham sati, paśya garbhavati kanyā tanayaṁ prasaviṣyate| immānūyel tadīyañca nāmadheyaṁ bhaviṣyati|| immānūyel asmākaṁ saṅgiśvaraṇityarthah|
- XXIII iti yad vacanaṁ purvvaṁ bhaviṣyadvaktrā īśvaraḥ kathāyāmāsa, tat tadānīm siddhamabhavat|
- XXIV anantaraṁ yūṣaph nidrāto jāgarita utthāya parameśvariṇyadūtasya nideśānusāreṇa nijāṁ jāyāṁ jagrāha,
- XXV kintu yāvat sā nijāṁ prathamāsutaṁ a suṣuve, tāvat tāṁ nopāgacchat, tataḥ sutasya nāma yīśum cakre|

II

I anantaram herod sañjñake rājñi rājyaṃ śāsati yihūdīyadeśasya baitlehami nagare yīsau jātavati ca, katipayā jyotirvvudaḥ pūrvvasyā diśo yirūśālamnagaram sametya kathayamāsuḥ,

II yo yihūdīyānām rājā jātavān, sa kutrāste? vayaṃ pūrvvasyām diśi tiṣṭhantastadīyām tārakām apaśyāma tasmāt taṃ praṇantum aṅgamāma|

III tadā herod rājā kathāmetāṃ niśamya yirūśālamnagarasthitaiḥ sarvvamānavaiḥ sārddham udvijya

IV sarvvān pradhānayājakān adhyāpakāmśca samāhūyāniya papraccha, khriṣṭaḥ kutra janiṣyate?

V tadā te kathayamāsuḥ, yihūdīyadeśasya baitlehami nagare, yato bhaviṣyadvādinā itthaṃ likhitamāste,

VI sarvvābhyo rājadhānībhyo yihūdīyasya nīvṛtaḥ| he yihūdīyadeśasye baitleham tvam na cāvarā| isrāyeliyalokān me yato yaḥ pālayiṣyati| tādrgeko mahārājastvanmadhya udbhaviṣyati||

VII tadānīm herod rājā tān jyotirvvido gopanam āhūya sā tārakā kadā drṣṭābhavat, tad viniścayāmāsa|

VIII aparaṃ tān baitlehamāṃ prahītya gaditavān, yūyaṃ yāta, yatnāt taṃ śīsum anviṣya taduddeśe prāpte mahyaṃ vārttām dāsyatha, tato mayāpi gatvā sa praṇaṃsyate|

IX tadānīm rājña etādrśīm ājñāṃ prāpya te pratasthire, tataḥ pūrvvarsyām diśi sthitaistai ryā tārakā drṣṭā sā tārakā teṣāmagre gatvā yatra sthāne śīsūrāste, tasya sthānasyopari sthagitā tasyau|

X tad drṣtvā te mahānanditā babhūvuḥ,

XI tato gehamadhya praviṣya tasya mātṛā mariyamā sādharmaṃ taṃ śīsum nirikṣaya daṇḍavad bhūtvā praṇemuḥ, aparaṃ sveṣāṃ ghanasampattiṃ mocayitvā suvarṇaṃ kunduruṃ gandharamaṇca tasmai darśaniyaṃ dattavantaḥ|

XII paścād herod rājasya samīpaṃ punarapi gantuṃ svapna īśvareṇa niśiddhāḥ santo 'nyena pathā te nijadeśaṃ prati pratasthire|

XIII anantaram teṣu gatavatmu parameśvarasya dūto yūṣaphe svapne darśanaṃ datvā jagāda, tvam utthāya śīsum tanmātaraṇca grhītvā misardeśaṃ palāyasva, aparaṃ yāvadahaṃ tubhyaṃ vārttām na kathayiṣyāmi, tāvat tatraiva nivasā, yato rājā herod śīsum nāsayituṃ mṛgayiṣyate|

XIV tadānīm yūṣaph utthāya rajanyāṃ śīsum tanmātaraṇca grhītvā misardeśaṃ prati pratasthe,

XV gatvā ca herodo nṛpate rmarāṇaparyyantaṃ tatra deśe nyuvāsa, tena misardeśādahaṃ putraṃ svakīyaṃ samupāhūyam| yadetadvacanam īśvareṇa bhaviṣyadvādinā kathitaṃ tat saphalamabhūt|

XVI anantaram herod jyotirvidbhirātmānaṃ pravañcitaṃ vijñāya bhṛṣaṃ cukopa; aparaṃ jyotirvidbhyastena viniścitaṃ yad dinam taddinād gaṇayitvā dvitīyavatsaraṃ praviṣṭā yāvanto bālakā asmin baitlehamnagare tatsīmamadhye cāsan, lokān prahītya tān sarvvān ghātayāmāsa|

XVII ataḥ anakasya vilāpasya nināda: krandanasya ca| śokena kṛtaśabdaśca rāmāyāṃ saṃniśamyate| svabālaḥ gaṇahetorvai rāhel nārī tu rodinī| na manyate prabodhantu yataste naiva manti hi|

XVIII yadetad vacanaṃ yirīmiyanāmakabhaviṣyadvādinā kathitaṃ tat tadānīm saphalam abhūt|

XIX tadanantaram heredi rājani mṛte parameśvarasya dūto misardeśe svapne darśanaṃ dattvā yūṣaphe kathitavān

XX tvam utthāya śīśum tanmātarañca grhītvā punarapīsrāyelo deśaṁ yāhī, ye janāḥ śīśum nāsayitum amṛgayanta, te mṛtavantaḥ|

XXI tadānīm sa utthāya śīśum tanmātarañca grhlan isrāyeldeśam ājagāma|

XXII kintu yihūdīyadeśe arkhilāyanāma rājakumāro nijapitu rherodaḥ padaṁ prāpya rājatvaṁ karotīti nīsamya tat sthānaṁ yātuṁ śaṅkitavān, paścāt svapna īśvarāt prabodhaṁ prāpya gālildeśasya pradeśaikaṁ prasthāya nāsarannāma nagaraṁ gatvā tatra nyuṣitavān,

XXIII tena taṁ nāsaratiyaṁ kathayiṣyanti, yadetadvākyam bhaviṣyadvādibhiruktaṁ tat saphalamabhavat|

III

I tadānoṁ yohnnāmā majjayitā yihūdīyadeśasya prāntaram upasthāya pracārayan kathayāmāsa,

II manāmsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṁ samīpamāgatam|

III parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathāmścaiva samīkuruta sarvvathā| ityetat prāntare vākyam vadataḥ kasyacid ravaḥ||

IV etadvacanāṁ yīsayiabhaviṣyadvādinā yohanamuddiśya bhāṣitam| yohano vasanaṁ mahāngaromajaṁ tasya kaṭau carmmakaṭibandhanaṁ; sa ca śūkakīṭan madhu ca bhuktavān|

V tadānīm yirūśālamnagaranivāsinaḥ sarvve yihūdideśīyā yarddantaṭinyā ubhay-ataṭasthāśca mānavā bahirāgatya tasya samīpe

VI svīyaṁ svīyaṁ duritam aṅgīkrtya tasyāṁ yarddani tena majjitā babhūvuḥ|

VII aparaṁ bahūn phirūśinaḥ sidūkinaśca manuḥjān maṁktuṁ svasamīpam āgacchto vilokya sa tān abhidadhau, re re bhujagavaṁśā āgāmīnaḥ kopāt palāyituṁ yuṣmān kaścetitavān?

VIII manaḥparāvarttanasya samucitaṁ phalaṁ phalata|

IX kintvasmākaṁ tāta ibrahīm astīti sveṣu manaḥsu cīntayanto mā vyāharata| yato yuṣmān ahaṁ vadāmi, īśvara etebhyaḥ pāṣāṇebhya ibrahīmaḥ santānān utpādayituṁ śaknoti|

X aparaṁ pādapānāṁ mūle kuṭhāra idānīmapi lagan āste, tasmād yasmin pādape uttamaṁ phalaṁ na bhavati, sa kṛtto madhye'gnīm nikṣepsyate|

XI aparaṁ ahaṁ manaḥparāvarttanāsūcakena majjanena yuṣmān majjayāmīti satyaṁ, kintu mama paścād ya āgacchati, sa mattopi mahān, ahaṁ tadīyopānahau voḍhumapi nahi योग्यosmi, sa yuṣmān vahnirūpe pavitra ātmani saṁmajjayiṣyati|

XII tasya kāre sūrpa āste, sa svīyaśasyāni samyak prasphoṭya nijān sakalagodhūmān saṁgrhya bhāṇḍāgāre sthāpayiṣyati, kiṁntu sarvvāṇi vuṣāṇyanirvvāṇavahninā dāhayiṣyati|

XIII anantaraṁ yīśu ryohanā majjito bhavituṁ gālīlpradeśād yarddani tasya samīpam ājagāma|

XIV kintu yohan taṁ niṣidhya babhāṣe, tvaṁ kiṁ mama samīpam āgacchasi? varam tvayā majjanaṁ mama prayojanam āste|

XV tadānīm yīśuḥ pratyavocat; idānīm anumanyasva, yata itthaṁ sarvvadharm-masādhanam asmākaṁ karttavyaṁ, tataḥ so'nvamanyata|

XVI anantaraṁ yīśurammasi majjituḥ san tatksaṇāt toyamadhyād utthāya jagāma, tadā jīmūtadvāre mukte jāte, sa īśvarasyātmānaṁ kapotavad avaruhya svoparyyāgacchantāṁ vīkṣāṇcakre|

XVII aparaṁ eṣa mama priyaḥ putra etasminneva mama mahāsantoṣa etādṛśī vyomajā vāg babhūva|

IV

I tataḥ paraṁ yīśuḥ pratārakeṇa parīkṣito bhavitum ātmanā prāntaram ākr̥ṣṭaḥ

II san catvāriṁśadahorātrān anāhāraṣṭiṣṭhan kṣudhito babhūva|

III tadānīm parīkṣitā tatsamīpam āgatya vyāhṛtavān, yadi tvamīśvarātmajo bhavestārhyājñayā pāśāṇānetān pūpān vidhehi|

IV tataḥ sa pratyabravīt, itthaṁ likhitamāste, "manujaḥ kevalapūpena na jīviṣyati, kintvīśvarasya vadanād yāni yāni vacāmsi niḥsaranti taireva jīviṣyati|"

V tadā pratārakastaṁ puṇyanagaraṁ nītvā mandirasya cūḍopari nidhāya gadi-tavān,

VI tvaṁ yadiśvarasya tanayo bhavestārhitō'dhaḥ pata, yata itthaṁ likhitamāste, ādeḥsyati nijān dūtān rakṣitum tvāṁ parameśvaraḥ| yathā sarvveṣu mārgeṣu tvadīyacaraṇadvaye| na laget prastarāghātastvāṁ gharīṣyanti te karaiḥ||

VII tadānīm yīśustasmai kathitavān etadapi likhitamāste, "tvaṁ nijaprabhuṁ parameśvaraṁ mā parīkṣasva|"

VIII anantaraṁ pratārakaḥ punarapi tam atyuñcadharādharopari nītvā jagataḥ sakalarājyāni tādaiśvaryyāni ca darśayāścakāra kathayāñcakāra ca,

IX yadi tvaṁ daṇḍavad bhavan mām praṇamestarhyaham etāni tubhyaṁ pradāsyāmi|

X tadānīm yīśustamavocat, dūrībhava pratāraka, likhitamidam āste, "tvayā nijāḥ prabhuḥ parameśvaraḥ praṇamyaḥ kevalaḥ sa sevyaśca|"

XI tataḥ pratārakeṇa sa paryyatyāji, tadā svargīyadūtairāgatya sa siṣe|

XII tadanantaraṁ yohan kārāyām babandhe, tadvārttām niśamya yīśunā gālil prāsthīyata|

XIII tataḥ paraṁ sa nāsarannagaraṁ vihāya jalaghestaṭe sibūlūnnaptālī etay-oruvabhayoḥ pradeśayoḥ sīmnormadhyavarttī ya: kapharnāhūm tannagaram itvā nyavasat|

XIV tasmāt, anyādeśīyagālilī yaddanpāre'bdhirodhasi| naptālisibūlūndeśau yatra sthāne sthītau purā|

XV tatratyā manujā ye ye paryyabhrāmyan tamisrake| tairjanairbrhadālokaḥ paridarśiṣyate tadā| avasan ye janā deśe mr̥tyucchāyāsvarūpake| teṣāmapari lokānāmālokaḥ saṁprakāṣitaḥ||

XVI yadetadvacanāṁ yīsayiabhaviṣyadvādinā proktaṁ, tat tadā saphalam abhūt|

XVII anantaraṁ yīśuḥ susaṁvādaṁ pracārayan etām kathām kathayitum ārebhe, manāmsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṁ savidhamabhavat|

XVIII tataḥ paraṁ yīśu rgālīlo jaladhestaṭena gacchan gacchan āndriyastasya bhrātā śimon arthato yaṁ pitaraṁ vadanti etāvubhau jalaghau jālaṁ kṣipantau dadarśa, yatastau mīnadhāriṇāvāstām|

XIX tadā sa tāvāhūya vyājahāra, yuvām mama paścād āgacchataṁ, yuvāmahaṁ manujadhāriṇau kariṣyāmi|

XX tenaiva tau jālaṁ vihāya tasya paścāt āgacchatām|

XXI anantaraṁ tasmāt sthānāt vrajan vrajan sivadiyasya sutau yākūb yohannāmānau dvau sahajau tātena sārddhaṁ naukopari jālasya jīrṇoddhāraṁ kurvantau vīkṣya tāvāhūtavān|

XXII tatkṣaṇāt tau nāvaṁ svatātañca vihāya tasya paścādgāminau babhūvatuḥ|

XXIII anantaraṁ bhajanabhavane samupadiśan rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan manujānām sarvvaprakārān rogān sarvvaprakārapīḍāśca śamayan yīśuḥ kṛtsnaṁ gālildeśaṁ bhramitum ārabhata|

XXIV tena kṛtsnasuriyādeśasya madhyaṁ tasya yaśo vyāpnot, aparaṁ bhūtagrastā apasmārargīṇaḥ pakṣādhātiprabhṛtayaśca yāvanto manujā nānāvidhavyādhībhiḥ kṣiṣṭā āsan, teṣu sarvveṣu tasya samīpam ānīteṣu sa tān svasthān cakāra|

XXV etena gālīl-dikāpani-yirūśālam-yihūdīyadeśebhyo yaddanaḥ pārāñca bahavo manujāstasya paścād āgacchan|

V

- I anantaram sa jananiivaham nirīkṣya bhūdharopari vrajitrā samupaviveśa|
 II tadānīm śiṣyeṣu tasya samīpamāgateṣu tena tebhya eṣā kathā kathyāñcakre|
 III abhimānahīnā janā dhanyāḥ, yataste svargīyarājyam adhikariṣyanti|
 IV khidyamānā manujā dhanyāḥ, yasmāt te sāntvanām prāpsanti|
 V namrā mānavāśca dhanyāḥ, yasmāt te medinīm adhikariṣyanti|
 VI dharmmāya bubhukṣitāḥ tṛṣārttāśca manujā dhanyāḥ, yasmāt te paritarp-syanti|
 VII kṛpālavo mānavā dhanyāḥ, yasmāt te kṛpām prāpsyanti|
 VIII nirmmalahṛdayā manujāśca dhanyāḥ, yasmāt ta īścaram drakṣyanti|
 IX melayitāro mānavā dhanyāḥ, yasmāt ta īscarasya santānatvena vikhyāsyanti|
 X dharmmakāraṇāt tāditā manujā dhanyā, yasmāt svargīyarājye teṣāmadhikaro vidyate|
 XI yadā manujā mama nāmakṛte yuṣmān nindanti tāḍayanti mṛṣā nānādurvvākyaṇi vadanti ca, tadā yuṣmān dhanyāḥ|
 XII tadā ānandata, tathā bhr̥ṣām hlādadhvañca, yataḥ sarge bhūyāmsi phalāni lapsyadhve; te yuṣmākaṁ purātanān bhaviṣyadvādino'pi tādr̥g atāḍayan|
 XIII yuṣmā medinyām lavaṇarūpāḥ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apayāti, tarhi tat kena prakāreṇa svāduyuktaṁ bhaviṣyati? tat kasyāpi kāryasyāyogyatvāt kevalam bahiḥ prakṣeptum narāṇām padatalena dalayituñca yogyaṁ bhavati|
 XIV yūyam jagati dīptirūpāḥ, bhūdharopari sthitaṁ nagaram guptaṁ bhavitum nahi śakṣyati|
 XV aparaṁ manujāḥ pradīpān prajvālya droṇādho na sthāpayanti, kintu dīpādhāroparyyeva sthāpayanti, tena te dīpā gehasthitān sakalān prakāśayanti|
 XVI yena mānavā yuṣmākaṁ satkarmmaṇi vilokya yuṣmākaṁ svargasthaṁ pitaraṁ dhanyaṁ vadanti, teṣāṁ samakṣaṁ yuṣmākaṁ dīptistādr̥k prakāśatām|
 XVII ahaṁ vyavasthāṁ bhaviṣyadvākyañca loptum āgatavān, itthaṁ mānubhavata, te dve loptum nāgatavān, kintu saphale karttum āgatosmi|
 XVIII aparaṁ yuṣmān ahaṁ tathyaṁ vadāmi yāvat vyomamedinyo rdhvaṁso na bhaviṣyati, tāvat sarvasmin saphale na jāte vyavasthāyā ekā mātṛā bindurekopi vā na lopsyate|
 XIX tasmāt yo jana etāsām ājñānām atikṣudrām ekājñāmapī laṁghate manujāmñca tathaiva śikṣayati, sa svargīyarājye sarvvebhyaḥ kṣudratvena vikhyāsyate, kintu yo janastām pālayati, tathaiva śikṣayati ca, sa svargīyarājye pradhānatvena vikhyāsyate|
 XX aparaṁ yuṣmān ahaṁ vadāmi, adhyāpakaphirūsimānavānām dhar-mmānuṣṭhānāt yuṣmākaṁ dharmmānuṣṭhāne nottame jāte yūyam īsvārīyarājyaṁ praveṣṭum na śakṣyatha|
 XXI aparañca tvaṁ naraṁ mā vadhīḥ, yasmāt yo naraṁ hanti, sa vicārasabhāyām daṇḍārha bhaviṣyati, pūrvvakālīnajanebhya iti kathitamāsīt, yuṣmābhiraśrāvi|
 XXII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yaḥ kaścit kāraṇaṁ vinā nijabhrātre kupyati, sa vicārasabhāyām daṇḍārha bhaviṣyati; yaḥ kaścicca svīyasahajaṁ nirbbodhaṁ vadati, sa mahāsabhāyām daṇḍārha bhaviṣyati; punaśca tvaṁ mūḍha iti vākyaṁ yadi kaścit svīyabhrātaraṁ vakti, tarhi narakāgnau sa daṇḍārha bhaviṣyati|
 XXIII ato vedyāḥ samīpaṁ nijanaivedye samānīte'pi nijabhrātaraṁ prati kasmāccit kāraṇāt tvaṁ yadi doṣi vidyase, tadānīm tava tasya smṛti rjāyate ca,

XXIV tarhi tasyā vedyāḥ samīpe nijanaivaidyaṁ nidhāya tadaiva gatvā pūrvvaṁ tena sārddhaṁ mila, paścāt āgatya nijanaivedyaṁ nivedaya |

XXV anyāṅca yāvat vivādinā sārddhaṁ vartmani tiṣṭhasi, tāvat tena sārddhaṁ melanaṁ kuru; no cet vivādī vicārayituḥ samīpe tvāṁ samarpayati vicārayitā ca rakṣiṇaḥ sannidhau samarpayati tadā tvaṁ kārāyāṁ badhyethāḥ |

XXVI tarhi tvāmahaṁ taththaṁ bravīmi, śeṣakapardake'pi na pariśodhite tasmāt sthānāt kadāpi bahirāgantum na śakṣyasi |

XXVII aparaṁ tvaṁ mā vyabhicara, yadetad vacanaṁ pūrvvakālinalokebhyaḥ kathitamāsīt, tad yūyaṁ śrutavantaḥ |

XXVIII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yadi kaścit kāmataḥ kāñcana yoṣitaṁ paśyati, tarhi sa manasā tadaiva vyabhicaritavān |

XXIX tasmāt tava dakṣiṇaṁ netraṁ yadi tvāṁ bād hate, tarhi tannetram utpātya dūre nikṣipa, yasmāt tava sarvvavapuṣo narake nikṣepāt tavaikāṅgasya nāśo varaṁ |

XXX yadvā tava dakṣiṇaḥ karo yadi tvāṁ bād hate, tarhi taṁ karaṁ chittvā dūre nikṣipa, yataḥ sarvvavapuṣo narake nikṣepāt ekāṅgasya nāśo varaṁ |

XXXI uktamāste, yadi kaścin nijajāyāṁ parityaktum icchati, tarhi sa tasyai tyāgapatraṁ dadātu |

XXXII kintvahaṁ yuṣmān vyāharāmi, vyabhicāradoṣe na jāte yadi kaścin nijajāyāṁ parityajati, tarhi sa tāṁ vyabhicārayati; yaśca tāṁ tyaktāṁ striyaṁ vivahati, sopi vyabhicarati |

XXXIII punaśca tvaṁ mṛṣā śapatham na kurvvan īscarāya nijaśapathaṁ pālaya, pūrvvakālinalokebhyo yaiśā kathā kathitā, tāmapi yūyaṁ śrutavantaḥ |

XXXIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, kamapi śapathaṁ mā kārṣṭa, arthataḥ svar-gaṇāmnā na, yataḥ sa īśvarasya siṁhāśanaṁ |

XXXV prṥthivyā nāmnāpi na, yataḥ sā tasya pādapiṭhaṁ; yirūśālamō nāmnāpi na, yataḥ sā mahārājasya purī |

XXXVI nijaśironāmnāpi na, yasmāt tasyaikaṁ kacamapi sitam asitaṁ vā karttum tvayā na śakyate |

XXXVII aparaṁ yūyaṁ saṁlāpasamaye kevalaṁ bhavatīti na bhavatīti ca vadata yata ito'dhikaṁ yat tat pāpātmano jāyate |

XXXVIII aparaṁ locanasya vinimayena locanaṁ dantasya vinimayena dantaḥ pūrvvaktamidaṁ vacanaṁca yuṣmābhiraśrūyata |

XXXIX kintvahaṁ yuṣmān vadāmi yūyaṁ hiṁsakaṁ naraṁ mā vyāghātayata | kintu kenacit tava dakṣiṇakapole capeṭāghāte kṛte taṁ prati vāmaṁ kapolaṅca vyāghoṭaya |

XL aparaṁ kenacit tvayā sārddhaṁ vivādaṁ kṛtvā tava paridheyavasane jighṛtite tasmāyuttarīyavasanaṁapi dehi |

XLI yadi kaścit tvāṁ krośamekaṁ nayanārthaṁ anyāyato dharati, tadā tena sārddhaṁ krośadvayaṁ yāhi |

XLII yaśca mānavastvāṁ yācate, tasmai dehi, yadi kaścit tubhyaṁ dhārayitum icchati, tarhi taṁ prati parāṁmukho mā bhūḥ |

XLIII nijasamīpavasini prema kuru, kintu śatruṁ prati dveṣaṁ kuru, yadetad puroktaṁ vacanaṁ etadapi yūyaṁ śrutavantaḥ |

XLIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yūyaṁ ripuvvapi prema kuruta, ye ca yuṣmān śapante, tāna, āśiṣaṁ vadata, ye ca yuṣmān ṛṇīyante, teṣāṁ maṅgalaṁ kuruta, ye ca yuṣmān nindanti, tāḍayanti ca, teṣāṁ kṛte prārthayadhvaṁ |

XLV tatra yaḥ satāmasatāñcopari prabhākaram udāyayati, tathā dhārmikānāmadhārmikānāñcopari nīraṁ varṣayati tādrśo yo yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā, yūyaṁ tasyaiva santānā bhaviṣyatha |

XLVI ye yuṣmāsu prema kurvvanti, yūyaṁ yadi kevalaṁ tevveva prema kurutha, tarhi yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ bhaviṣyati? caṇḍālā api tādrśaṁ kiṁ na kurvvanti?

XLVII aparaṁ yūyaṁ yadi kevalaṁ svīyabhrāṭṛtvena namata, tarhi kiṁ mahat karma kurutha? caṇḍālā api tādrśaṁ kiṁ na kurvvanti?

XLVIII tasmāt yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā yathā pūrṇo bhavati, yūyamapi tādrśā bhavata |

VI

I sāvadhānā bhavata, manujān darśayituṁ teṣāṁ gocare dharmmakarma mā kuruta, tathā kṛte yuṣmākaṁ svargasthapituḥ sakāśāt kiñcana phalaṁ na prāpsyatha |

II tvaṁ yadā dadāsi tadā kapaṭino janā yathā manujebhyaḥ praśaṁsāṁ prāptuṁ bhajanabhavane rājamārga ca tūrīm vādayanti, tathā mā kuriḥ, ahaṁ tubhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, te svakāyaṁ phalam alabhanta |

III kintu tvaṁ yadā dadāsi, tadā nijadakṣiṇakaro yat karoti, tad vāmakaraṁ mā jñāpaya |

IV tena tava dānaṁ guptaṁ bhaviṣyati yastu tava pitā guptadarśī, sa prakāśya tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

V aparaṁ yadā prārthayase, tadā kapaṭiṇaiva mā kuru, yasmāt te bhajanabhavane rājamārgasya koṇe tiṣṭhanto lokān darśayantaḥ prārthayituṁ prīyante; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, te svakīyaphalaṁ prāpnuvan |

VI tasmāt prārthanākāle antarāgāraṁ praviśya dvāraṁ rudvā guptaṁ paśyatastava pituḥ samīpe prārthayasva; tena tava yaḥ pitā guptadarśī, sa prakāśya tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

VII aparaṁ prārthanākāle devapūjakāiva mudhā punaruktiṁ mā kuru, yasmāt te bodhante, bahuvarāṁ kathayāṁ kathitāyāṁ teṣāṁ prārthanā grāhiṣyate |

VIII yūyaṁ teṣāmiva mā kuruta, yasmāt yuṣmākaṁ yad yat prayojanaṁ yācanātaḥ prāgeva yuṣmākaṁ pitā tat jānāti |

IX ataeva yūyama īdrk prārthayadhvaṁ, he asmākaṁ svargasthapitaḥ, tava nāma pūjyaṁ bhavatu |

X tava rājatvaṁ bhavatu; tavecchā sarge yathā tathaiva medinyāmapī saphalā bhavatu |

XI asmākaṁ prayojanīyam āhāram adya dehi |

XII vayaṁ yathā nijāparādhinaḥ kṣamāmahe, tathaivāsmākaṁ aparādhān kṣamasva |

XIII asmān parīkṣāṁ mānaya, kintu pāpātmano rakṣa; rājatvaṁ gauravaṁ parākramaḥ ete sarvve sarvvadā tava; tathāstu |

XIV yadi yūyam anyeṣāṁ aparādhān kṣamadhve tarhi yuṣmākaṁ svargasthapitāpi yuṣmān kṣamiṣyate;

XV kintu yadi yūyam anyeṣāṁ aparādhān na kṣamadhve, tarhi yuṣmākaṁ janakopi yuṣmākaṁ aparādhān na kṣamiṣyate |

XVI aparaṁ upavāsakāle kapaṭino janā mānuṣān upavāsaṁ jñāpayituṁ sveṣāṁ vadanāni mlānāni kurvvanti, yūyaṁ tvaiva viṣaṇavadanā mā bhavata; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi te svakīyaphalam alabhanta |

XVII yadā tvam upavasasi, tadā yathā lokaistvaṁ upavāsīva na drśyase, kintu tava yo'gocaraḥ pitā tenaiva drśyase, tatkrte nijaśirasi tailaṁ marddaya vadanañca prakṣālaya;

XVIII tena tava yaḥ pitā guptadarśī sa prakāśya tubhyaṁ phalaṁ dāsyati |

XIX aparaṁ yatra sthāne kiṭāḥ kalaṅkāśca kṣayaṁ nayanti, caurāśca sandhiṁ karttayitvā corayituṁ śaknuvanti, tādrśyāṁ medinyāṁ svārthaṁ dhanam mā saṁcinuta |

XX kintu yatra sthāne kītāḥ kalaṅkāśca kṣayaṁ na nayanti, caurāśca sandhiṁ karttayitvā corayitum na śaknuvanti, tādrśe svarge dhanam sañcinuta|

XXI yasmāt yatra sthāne yuṣmāṅka dhanam tatraiva khāne yuṣmākaṁ manāmsi|

XXII locanam dehasya pradīpakam, tasmāt yadi tava locanam prasannaṁ bhavati, tarhi tava kṛtsnam vapu rdiptiyuktaṁ bhaviṣyati|

XXIII kintu locane'prasanne tava kṛtsnam vapuḥ tamisrayuktaṁ bhaviṣyati| ataeva yā diptistvayī vidyate, sā yadi tamisrayuktā bhavati, tarhi tat tamisraṁ kiyan mahat|

XXIV kopi manujo dvau prabhū sevitur na śaknoti, yasmād ekaṁ saṁmanya tadanyaṁ na sammanyate, yadvā ekaṁ mano nidhāya tadanyam avamanyate; tathā yūyamapiśvaraṁ lakṣmīñcetyubhe sevitur na śaknutha|

XXV aparam ahaṁ yuṣmabhyam tathyam kathayāmi, kiṁ bhakṣiṣyāmaḥ? kiṁ pāsyāmaḥ? iti prāṇadhāraṇāya mā cintayata; kiṁ paridhāsyāmaḥ? iti kāyarakṣaṇāya na cintayata; bhakṣyāt prāṇā vasaṇāñca vapūṁṣi kiṁ śreṣṭhāṇi na hi?

XXVI vihāyaso vihaṅgamān vilokayata; tai rnoptyate na kṛtyate bhāṇḍāgāre na sañcīyate'pi; tathāpi yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā tebhya āhāraṁ vitarati|

XXVII yūyam tebhyaḥ kiṁ śreṣṭhā na bhavatha? yuṣmākaṁ kaścit manujaḥ cintayan nijāyusaḥ kṣaṇamapi varddhayitum śaknoti?

XXVIII aparaṁ vasaṇāya kutaścintayata? kṣetrotpannāni puṣpāṇi katham varddhante tadālocayata| tāni tantūn notpādayanti kimapi kāryyam na kurvvanti;

XXIX tathāpyahaṁ yuṣmān vadāmi, sulemān tādrḡ aiśvaryyavānapi tatpuṣpamiva vibhūṣito nāsīt|

XXX tasmāt kṣadya vidyamānam ścaḥ cullyām nikṣepsyate tādrśam yat kṣetrasthitaṁ kusumaṁ tat yadiścara itthaṁ bibhūṣayati, tarhi he stokapratyayino yuṣmān kiṁ na paridhāpayiṣyati?

XXXI tasmāt asmābhiḥ kimatsyate? kiñca pāyisyate? kiṁ vā paridhāyisyate, iti na cintayata|

XXXII yasmāt devārccakā apīti ceṣṭante; eteṣu dravyeṣu prayojanamastīti yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā jānāti|

XXXIII ataeva prathamata īsvarīyarājyam dharmmañca ceṣṭadhvaṁ, tata etāni vastūni yuṣmabhyam pradāyisyante|

XXXIV śvaḥ kṛte mā cintayata, śvaeva svayam svamuddiśya cintayisyati; adyatanī yā cintā sādyakṛte pracuratarā|

VII

I yathā yūyam doṣikṛtā na bhavatha, tatkrte'nyam doṣiṇam mā kuruta|

II yato yādrśena doṣeṇa yūyam parān doṣiṇaḥ kurutha, tādrśena doṣeṇa yūyamapi doṣikṛtā bhaviṣyatha, anyañca yena parimāṇena yuṣmābhiḥ parimīyate, tenaiva parimāṇena yuṣmatkrte parimāyisyate|

III aparañca nijanayane yā nāsā vidyate, tām anālocya tava sahaḥjasya locane yat tṛṇam āste, tadeva kuto vīkṣase?

IV tava nijalocane nāsāyām vidyamānāyām, he bhrātaḥ, tava nayanāt tṛṇam bahiṣyartum anujānihi, kathāmetām nijasahajāya katham kathayitum śaknoṣi?

V he kapaṭin, ādau nijanayanāt nāsām bahiṣkuru tato nijadrṣṭau suprasannāyām tava bhrātṛ rlocanāt tṛṇam bahiṣkartum śakṣyasi|

VI anyañca sārameyebhyaḥ pavitravastūni mā vitarata, varāhāṇām samakṣaṇca muktā mā nikṣipata; nikṣepaṇāt te tāḥ sarvvāḥ padai rdalayisyanti, parāvṛtya yuṣmānapi vidārayisyanti|

VII yācadhvaṁ tato yuṣmabhyam dāyisyate; mṛgayadhvaṁ tata uddeśam lapsyadhve; dvāram āhata, tato yuṣmatkrte muktaṁ bhaviṣyati|

VIII yasmād yena yācyate, tena labhyate; yena mṛgyate tenoddeśaḥ prāpyate; yena ca dvāraṁ āhanyate, tatkr̥te dvāraṁ mocyate |

IX ātmajena pūpe prārthite tasmai pāṣaṇaṁ viśrāṇayati,

X mīne yācite ca tasmai bhujagaṁ vitarati, etādṛśaḥ pitā yuṣmākaṁ madhye ka āste?

XI tasmād yūyam abhadraḥ santo'pi yadi nijabālakebhya uttamaṁ dravyaṁ dātuṁ jānītha, tarhi yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā svīyayācakebhyaḥ kimuttamāni vastūni na dāsyati?

XII yuṣmān pratītareṣāṁ yādṛśo vyavahāro yuṣmākaṁ priyaḥ, yūyam tān prati tādr̥śāneva vyavahārān vidhatta; yasmād vyavasthābhaviṣyadvādināṁ vacanānām iti saram |

XIII saṁkīrṇadvāreṇa praviśata; yato narakagamanāya yad dvāraṁ tad vistīrṇaṁ yacca vartma tad br̥hat tena bahavaḥ praviśanti |

XIV aparaṁ svargagamanāya yad dvāraṁ tat kīdr̥k saṁkīrṇaṁ | yacca vartma tat kīdr̥g durgamam | taduddeṣṭāraḥ kiyanto'lpāḥ |

XV aparañca ye janā meṣaveśena yuṣmākaṁ samīpam āgacchanti, kintvantardurantā vṛkā etādṛśebhyo bhaviṣyadvādibhyaḥ sāvadhānā bhavata, yūyam phalena tān paricetuṁ śaknutha |

XVI manujāḥ kiṁ kaṇṭakino vṛkṣād drākṣāphalāni śṛgālakolitaśca uḍumbaraphalāni śātayanti?

XVII tadvad uttama eva pādapa uttamaphalāni janayati, adhamapādapaevādhamaḥphalāni janayati |

XVIII kintūttamapādapaḥ kadāpyadhamaphalāni janayituṁ na śaknoti, tathādhamaḥpādapa uttamaphalāni janayituṁ na śaknoti |

XIX aparaṁ ye ye pādapā adhamaphalāni janayanti, te kr̥ttā vahnau kṣipyante |

XX ataeva yūyam phalena tān pariceṣyatha |

XXI ye janā māṁ prabhuṁ vadanti, te sarvve svargarājyaṁ pravekṣyanti tanna, kintu yo mānavo mama svargasthasya piturīṣṭaṁ karma karoti sa eva pravekṣyati |

XXII tad dine bahavo māṁ vadiṣyanti, he prabho he prabho, tava nāmnā kimasmāmi rbhaviṣyadvākyaṁ na vyāhṛtaṁ? tava nāmnā bhūtāḥ kiṁ na tyājitaḥ? tava nāmnā kiṁ nānādbhutāni karmmaṇi na kr̥tāni?

XXIII tadāhaṁ vadiṣyāmi, he kukarmmakāriṇo yuṣmān ahaṁ na vedmi, yūyam matsamīpād dūrībhavata |

XXIV yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā pālayati, sa pāṣaṇopari gr̥hanirmmātrā jñāninā saha mayopamīyate |

XXV yato vṛṣṭau satyām āplāva āgate vāyau vāte ca teṣu tadgehaṁ lagneṣu pāṣaṇopari tasya bhittestanna patati |

XXVI kintu yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā na pālayati sa saikate gehanirmmātrā 'jñāninā upamīyate |

XXVII yato jalavṛṣṭau satyām āplāva āgate pavane vāte ca tai rgr̥he samāghāte tat patati tatpatanaṁ mahad bhavati |

XXVIII yīśunaiteṣu vākyeṣu samāpīteṣu mānavāstadiyopadeśam āścaryyaṁ menire |

XXIX yasmāt sa upādhyāyā iva tān nopadideśa kintu samarthapuruṣaiva samupadideśa |

VIII

I yadā sa parvvatād avārohat tadā bahavo mānavāstatpaścād vavrajuḥ |

II ekaḥ kuṣṭhavān āgatya taṁ praṇamya babhāṣe, he prabho, yadi bhavān saṁmanyate, tarhi māṁ nirāmayaṁ karttuṁ śaknoti |

III tato yīsuḥ karaṁ prasāryya tasyāṅgaṁ spr̥śan vyājahāra, sammanye'haṁ tvaṁ nirāmayo bhava; tena sa tatksaṇāt kuṣṭhenāmoci|

IV tato yīsustaṁ jagāda, avadhehi kathāmetāṁ kaścīdapi mā brūhi, kintu yājakasya sannidhiṁ gatvā svātmānaṁ darśaya manujebhyo nījanirāmayatvaṁ pramāṇayitum mūsānirūpitaṁ dravyam utsrja ca|

V tadanantaraṁ yīsunā kapharnāhūmnāmani nagare praviṣṭe kaścit śatasenāpatistatsamīpam āgatya viniya babhāṣe,

VI he prabho, mādiya eko dāsaḥ pakṣāghātavyādhinā bhṛśaṁ vyathitaḥ, satu śayaniya āste|

VII tadānīm yīsustasmai kathitavān, ahaṁ gatvā taṁ nirāmayaṁ kariṣyāmi|

VIII tataḥ sa śatasenāpatiḥ pratyavadat, he prabho, bhavān yat mama gehamadhyam yāti tadyogyabhājanaṁ nāhamasmi; vānmātram ādiśatu, tenaiva mama dāso nirāmayo bhaviṣyati|

IX yato mayi paranidhne'pi mama nideśavaśyāḥ kati kati senāḥ santi, tata ekasmin yāhityukte sa yāti, tadanyasmin ehityukte sa āyāti, tathā mama nijadāse karmmaitat kurvityukte sa tat karoti|

X tadānīm yīsustasyaitat vaco niśamya vismayāpanno'bhūt; nijapaścādgāmino mānavān avocca, yuṣmān tathyaṁ vacmi, isrāyeliyalokānāṁ madhye'pi naitādr̥šo viśvāso mayā prāptaḥ|

XI anyaccāhaṁ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ pūrvvasyāḥ paścimāyāśca diśa āgatya ibrahīmā ishākā yākūbā ca sākam militvā samupavekṣyanti;

XII kintu yatra sthāne rodanadantagharṣaṇe bhavatastasmin bahirbhūtataamisre rājyasya santānā nikṣesyante|

XIII tataḥ paraṁ yīsustaṁ śatasenāpatiṁ jagāda, yāhi, tava pratītyanusārato maṅgalaṁ bhūyāt; tadā tasminneva daṇḍe tadīyadāso nirāmayo babhūva|

XIV anantaraṁ yīsuḥ pitarasya gehamupasthāya jvareṇa pīditāṁ śayanīyasthitāṁ tasya śvaśrūṁ vīkṣāṇcakre|

XV tatastena tasyāḥ karasya spr̥ṣṭatavāt jvarastāṁ tatyāja, tadā sā samutthāya tān siṣeve|

XVI anantaraṁ sandhyāyām satyām bahuśo bhūtagrastamanujān tasya samīpam āninyuḥ sa ca vākyena bhūtān tyājayāmāsa, sarvvaprakārapīḍitajanāṁśca nirāmayaṁ cakāra;

XVII tasmāt, sarvvā durbbalatāsmākāṁ tenaiva paridhāritā| asmākāṁ sakalaṁ vyādhiṁ saeva saṁgr̥hitavān| yadetadvacanaṁ yīśaiyabhaviṣyadvādinoktamāsīt, tattadā saphalamabhavat|

XVIII anantaraṁ yīśucaturdikṣu janānivahaṁ vilokya taṭinyāḥ pāraṁ yātum śiṣyān ādideśa|

XIX tadānīm eka upādhyāya āgatya kathitavān, he guro, bhavān yatra yāsyati tatrāhamapi bhavataḥ paścād yāsyāmi|

XX tato yīśu rjagāda, kroṣṭuḥ sthātum sthānaṁ vidyate, vihāyaso vihaṅgamānāṁ nīdāni ca santi; kintu manuṣyaputrasya śiraḥ sthāpayitum sthānaṁ na vidyate|

XXI anantaram apara ekaḥ śiṣyastaṁ babhāṣe, he prabho, prathamato mama pitarāṁ śmaśāne nidhātum gamanārthaṁ mām anumanyasva|

XXII tato yīśuruktavān mṛtā mṛtān śmaśāne nidadhatu, tvaṁ mama paścād āgaccha|

XXIII anantaraṁ tasmin nāvamārūḍhe tasya śiṣyāstatpaścāt jagmuḥ|

XXIV paścāt sāgarasya madhyaṁ teṣu gateṣu tādr̥śaḥ prabalo jhañbhśanila udatiṣṭhat, yena mahātaraṅga utthāya taraṇīm chāditavān, kintu sa nidrita āsīt|

XXV tadā śiṣyā āgatya tasya nidrābhaṅgaṁ kṛtvā kathayāmāsuḥ, he prabho, vayaṁ mriyāmahe, bhavān asmākāṁ prāṇān rakṣatu|

XXVI tadā sa tām uktavān, he alpaviśvāsino yūyaṁ kuto vibhītha? tataḥ sa utthāya vātaṁ sāgaraṁca tarjayāmāsa, tato nirvvātamabhavat|

XXVII aparaṁ manujā vismayaṁ vilokya kathayāmāsuḥ, aho vātasaritpatī asya kimājñāgrāhiṇau? kīdrśo'yaṁ mānavaḥ|

XXVIII anantaraṁ sa pāraṁ gatvā giderīyadeśam upasthitavān; tadā dvau bhūtagrastamanujau śmaśānasthānād bahiḥ rbhūtvā taṁ sākṣāt kṛtavantau, tāvetādrśau pracaṇḍāvāstāṁ yat tena sthānena kopi yātum nāśaknot|

XXIX tāvucaiḥ kathayāmāsatuh, he īśvarasya sūno yīśo, tvayā sākam āvayoḥ kaḥ sambandhaḥ? nirūpitakālāt prāgeva kimāvābhyāṁ yātanāṁ dātum atrāgatosi?

XXX tadānīm tābhyāṁ kiñcid dūre varāhāṇāṁ eko mahāvrajo'carat|

XXXI tato bhūtau tau tasyāntike vinīya kathayāmāsatuh, yadyāvāṁ tyājayasi, tarhi varāhāṇāṁ madhyevrajam āvāṁ preraya|

XXXII tadā yīśuravadat yātaṁ, anantaraṁ tau yadā manujau vihāya varāhān āśritavantau, tadā te sarvve varāhā uccasthānāt mahājavena dhāvantāḥ sāgarīyatoye majjanto mamruḥ|

XXXIII tato varāharakṣakāḥ palāyamānā madhyenagaram tau bhūtagrastau prati yadyad aghaṭata, tāḥ sarvvavārttā avadan|

XXXIV tato nāgarikāḥ sarvve manujā yīśum sākṣāt karttum bahirāyātāḥ tañca vilokya prārthayāñcakrire bhavān asmākaṁ sīmāto yātu|

IX

I anantaraṁ yīśu rnaukāmāruhya punaḥ pāramāgatya nijagrāmam āyayau|

II tataḥ katipayā janā ekaṁ pakṣāghātināṁ svaṭṭopari śāyayitvā tatsamīpam ānayan; tato yīśusteṣāṁ pratitīm vijñāya taṁ pakṣāghātināṁ jagāda, he putra, susthiro bhava, tava kaluṣasya marṣaṇaṁ jātam|

III tāṁ kathāṁ niśamya kiyanta upādhyāyā manaḥsu cintitavanta eṣa manuja īśvaraṁ nindati|

IV tataḥ sa teṣāṁ etādrśīm cintāṁ vijñāya kathitavān, yūyaṁ manaḥsu kṛta etādrśīm kucintāṁ kurutha?

V tava pāpamarṣaṇaṁ jātaṁ, yadvā tvamutthāya gaccha, dvayoranayo rvākyayoh kiṁ vākyāṁ vaktum sugamaṁ?

VI kintu medinyāṁ kaluṣaṁ kṣamitum manujasutasya sāmartyamastīti yūyaṁ yathā jānītha, tadarthaṁ sa taṁ pakṣāghātināṁ gaditavān, uttiṣṭha, nijaśayanīyaṁ ādāya gehaṁ gaccha|

VII tataḥ sa tatkaṣaṇād utthāya nijagehaṁ prasthitavān|

VIII mānavā itthaṁ vilokya vismayaṁ menire, īsvareṇa mānavāya sāmartyam īdrśaṁ dattaṁ iti kāraṇāt taṁ dhanyaṁ babhāṣire ca|

IX anantaraṁ yīśustatsthānād gacchan gacchan karasaṁgrahasthāne samu-paviṣṭaṁ mathināmānam ekaṁ manujaṁ vilokya taṁ babhāṣe, mama paścād āgaccha, tataḥ sa utthāya tasya paścād vavrāja|

X tataḥ paraṁ yīśau grhe bhoktum upaviṣṭe bahavaḥ karasaṁgrāhiṇaḥ kaluṣiṇaśca mānavā āgatya tena sākam tasya śiṣyaīśca sākam upaviviśuḥ|

XI phirūśinastad drṣtvā tasya śiṣyān babhāṣire, yuṣmākaṁ guruḥ kiṁ nimittaṁ karasaṁgrāhibhiḥ kaluṣibhiśca sākam bhuṁkte?

XII yīśustat śrutvā tām pratyavadat, nirāmayalokānāṁ cikitsakena prayojanaṁ nāsti, kintu sāmalyalokānāṁ prayojanamāste|

XIII ato yūyaṁ yātvā vacanasyāsyārthaṁ śikṣadhvam, dayāyāṁ me yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi|yato'haṁ dhārmikān āhvātum nāgato'smi kintu manaḥ parivarttayitum pāpina āhvātum āgato'smi|

XIV anantaram yohanaḥ śiṣyāstasya samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, phirūśino vayañca punaḥ punarupavasāmaḥ, kintu tava śiṣyā nopavasanti, kutaḥ?

XV tadā yīsustān avocat yāvat sakhinām samṅge kanyāyā varastiṣṭhati, tāvat kim te vilāpaṁ karttuṁ śaklūvanti? kintu yadā teṣām samṅgād varam nayanti, tādrśaḥ samaya āgamiṣyati, tadā te upavatsyanti|

XVI purātanavasane kopi navīnavastram na yojayati, yasmāt tena yojitena purātanavasanaṁ chinattī tacchidrañca bahukutsitaṁ drśyate|

XVII anyañca purātanakutvām kopi navānagostanīrasaṁ na nidadhāti, yasmāt tathā kr̥te kutū rvidīryate tena gostanīrasaḥ patati kutūśca naśyati; tasmāt navīnāyām kutvām navīno gostanīrasaḥ sthāpyate, tena dvayoravanaṁ bhavati|

XVIII aparaṁ tenaitatkathākathanakāle eko'dhipatistaṁ praṇamya babhāṣe, mama duhitā prāyeṇaitāvatkāle mṛtā, tasmād bhavānāgatya tasyā gātre hastamarpayatu, tena sā jīviṣyati|

XIX tadānīm yīśuḥ śiṣyaiḥ sākam utthāya tasya paścād vavrāja|

XX ityanantare dvādaśavatsarān yāvat pradarāmayena śīrṇaikā nārī tasya paścād āgatya tasya vasanasya granthiṁ pasparśa;

XXI yasmāt mayā kevalaṁ tasya vasanaṁ spr̥ṣtvā svāsthyaṁ prāpsyate, sā nārīti manasi niścitavati|

XXII tato yīśurvadanam parāvarttya tām jagāda, he kanye, tvaṁ susthirā bhava, tava viśvāsastvām svasthāmakārṣīt| etadvākye gaditaeva sā yoṣit svasthābhūt|

XXIII aparaṁ yīsustasyādhyakṣasya gehaṁ gatvā vādakaprabhṛtīn bahūn lokān śabdāyamānān vilokya tām avadat,

XXIV panthānaṁ tyaja, kanyeyam nāmriyata nidritāste; kathāmetām śrutvā te tamupajahasuḥ|

XXV kintu sarvveṣu bahiṣkr̥teṣu so'bhyantaram gatvā kanyāyāḥ karaṁ dhṛtavān, tena sodatiṣṭhat;

XXVI tatastatkarmmaṇo yaśaḥ kr̥tsnam tam deśam vyāptavat|

XXVII tataḥ paraṁ yīsustasmāt sthānād yātrām cakāra; tadā he dāyūdaḥ santāna, asmān dayasva, iti vadantau dvau janāvandhau procairāhūyantau tatpaścād vavrajatuḥ|

XXVIII tato yīśau gehamadhyam praviṣṭam tāvapi tasya samīpam upasthitavantau, tadānīm sa tau pr̥ṣṭavān karmmaitat karttuṁ mama sāmarmthyaṁ āste, yuvām kimiti pratīthaḥ? tadā tau pratyūcatuḥ, satyam prabho|

XXIX tadānīm sa tayo rlocanāni spr̥ṣan babhāṣe, yuvayoḥ pratītyanusārād yuvayo rmaṅgalaṁ bhūyāt| tena tatkṣaṇāt tayo rnetrāṇi prasannānyabhavan,

XXX paścād yīsustau dr̥ḍhamājñāpya jagāda, avadhattam etām kathām kopi manuḥ ma jānīyāt|

XXXI kintu tau prasthāya tasmin kr̥tsne deśe tasya kīrttiṁ prakāśayāmāsatuḥ|

XXXII aparaṁ tau bahiryāta etasminnantare manuḥ ekaṁ bhūtagrastamūkaṁ tasya samīpam ānītavantau|

XXXIII tena bhūte tyājite sa mūkaḥ kathām kathayituṁ prārabhata, tena janā vismayaṁ vijñāya kathayāmāsuḥ, isrāyelo vaṁśe kadāpi nedṛgadṛśyata;

XXXIV kintu phirūśinaḥ kathayañcakruḥ bhūtādhipatinā sa bhūtān tyājayati|

XXXV tataḥ paraṁ yīsusteṣām bhajanabhavana upadiśan rājyasya susamvādaṁ pracārayan lokānām yasya ya āmayo yā ca pīḍāsīt, tām śamayan śamayaṁśca sarvvāṇi nagarāṇi grāmāṁśca babhrāma|

XXXVI anyañca manuḥjan vyākulān arakṣakameṣāniva ca tyaktān nirīkṣya teṣu kāruṇikaḥ san śiṣyān avadat,

XXXVII śasyāni pracurāṇi santi, kintu chettāraḥ stokāḥ|

XXXVIII kṣetram pratyaparān chedakān prahetuṁ śasyasvāminān
prārthayadhvam|

X

I anantaram yīśu rdvādaśaśiṣyān āhūyāmedhyabhūtān tyājayituṁ
sarvvaprakārarogān pīḍāśca śamayituṁ tebhyaḥ sāmartyamadāt|

II teṣān dvādaśapreṣyāṇān nāmānyetāni| prathamam śimon yaṁ pitaram vadanti,
tataḥ param tasya sahaja āndriyaḥ, sivadiyasya putro yākūb

III tasya sahajo yohan; philip barthalamay thomāḥ karasaṁgrāhī mathiḥ,
ālpheyaputro yākūb,

IV kinānīyaḥ śimon, ya iṣkariyotīyayihūdāḥ khriṣṭam parakare'rpayat|

V etān dvādaśaśiṣyān yīśuḥ preṣayan ityājñāpayat, yūyam anyadeśiṣyānān pa-
davīm śemironīyānān kimapi nagarañca na praviśye

VI isrāyelogtrasya hāritā ye ye meṣāsteṣāmeva samīpaṁ yāta|

VII gatvā gatvā svargasya rājatvaṁ savidhamabhavat, etān kathān pracārayata|

VIII āmayagrastān svasthān kuruta, kuṣṭhinaḥ pariṣkuruta, mṛtalokān jīvayata,
bhūtān tyājayata, vinā mūlyam yūyam alabhadhvaṁ vinaiva mūlyam viśrāṇayata|

IX kintu sveṣān kaṭibandheṣu svarṇarūpyatāmraṇān kimapi na gṛhlita|

X anyacca yātrāyai celasamputam vā dvitīyavasanaṁ vā pāduke vā yaṣṭiḥ, etān
mā gṛhlita, yataḥ kāryyakṛt bharttuṁ yogyo bhavati|

XI aparam yūyam yat puram yañca grāmaṁ praviśatha, tatra yo jano yogyapātraṁ
tamavagatya yānakālaṁ yāvat tatra tiṣṭhata|

XII yadā yūyam tadgehaṁ praviśatha, tadā tamāśiṣam vadata|

XIII yadi sa yogyapātraṁ bhavati, tarhi tatkalayānaṁ tasmai bhaviṣyati, nocet
sāśīryuṣmabhyameva bhaviṣyati|

XIV kintu ye janā yuṣmākamātithyam na vidadhati yuṣmākam kathāñca na
śṛṇvanti teṣān gehāt purādvā prasthānakāle svapadūliḥ pātayata|

XV yuṣmānaḥ tathyam vacmi vicāradine tatpurasya daśātaḥ sido-
mamorāpurayordaśā sahyatarā bhaviṣyati|

XVI paśyata, vṛkayūthamadhye meṣaḥ yathāvistathā yuṣmāna prahiṇomi, tasmād
yūyam ahiriva satarkāḥ kapotāivāhiṁsakā bhavata|

XVII nṛbhyaḥ sāvadhānā bhavata; yatastai ryūyam rājasamśadi samarpiṣyadhve
teṣān bhajanagehe prahāriṣyadhve|

XVIII yūyam mannāmahetoḥ śāstrṇān rājñāñca samakṣam tānanyadeśinaścādhi
sākṣitvārthamāneṣyadhve|

XIX kintvittham samarpitā yūyam katham kimuttaram vakṣyatha tatra mā cin-
tayata, yatastadā yuṣmābhi ryad vaktavyam tat taddaṇḍe yuṣmanmanaḥ su samu-
pasthāsyati|

XX yasmāt tadā yo vakṣyati sa na yūyam kintu yuṣmākamantarasthaḥ pitrātmā|

XXI sahajaḥ sahajaṁ tātaḥ sutañca mṛtau samarpayīṣyati, apatyāgi svasvapitro|
rvipakṣibhūya tau ghātayīṣyanti|

XXII mannāmahetoḥ sarvve janā yuṣmān ṛṇīyīṣyante, kintu yaḥ śeṣam yāvad
dhairyyam gṛtvā sthāsyati, sa trāyīṣyate|

XXIII tai ryadā yūyamekapure tādiṣyadhve, tadā yūyamanyapuraṁ
palāyadhvaṁ yuṣmānaḥ tathyam vacmi yāvanmanujasuto naiti tāvad
isrāyeldeśīyasarvvanagarabhramaṇam samāpayituṁ na śakṣyatha|

XXIV guroḥ śiṣyo na mahān, prabhordāso na mahān|

XXV yadi śiṣyo nijaguro rdāsaśca svaprabhoḥ samāno bhavati tarhi tad yatheṣṭam|
cettairgrhapatirbhūtarāja ucyate, tarhi parivārāḥ kiṁ tathā na vakṣyante?

XXVI kintu tebhyo yūyaṁ mā bibhīta, yato yanna prakāśiṣyate, tādr̥k chāditaṁ kimapi nāsti, yacca na vyañciṣyate, tādr̥g guptaṁ kimapi nāsti|

XXVII yadahaṁ yuṣmān tamasi vacmi tad yuṣmābhirdīptau kathyatām; karṇābhyāṁ yat śrūyate tad gehopari pracāryyatām|

XXVIII ye kāyaṁ hantuṁ śaknuvanti nātmānaṁ, tebhyo mā bhaiṣṭa; yaḥ kāyātmānau niraye nāsayituṁ, śaknoti, tato bibhīta|

XXIX dvau caṭakau kimekatāmramudrayā na vikrīyete? tathāpi yuṣmattātānumatiṁ vinā teṣāmekopi bhuvī na patati|

XXX yuṣmacchirasāṁ sarvvakacā gaṇitām̐h santi|

XXXI ato mā bibhīta, yūyaṁ bahucaṭakebhyo bahumūlyāḥ|

XXXII yo manujasākṣānmāmaṅgīkurute tamahaṁ svargasthatātasākṣādaṅgīkariṣye|

XXXIII pr̥thvyāmahaṁ śāntiṁ dātumāgataṭiti mānubhavata, śāntiṁ dātuṁ na kintvasiṁ|

XXXIV pitṛmātr̥ścaśrūbhiḥ sākaṁ sutasutābadhū rvirodhayituñcāgate□smi|

XXXV tataḥ svasvaparivāraeva nṛśatru rbhavitā|

XXXVI yaḥ pitari mātari vā mattodhikaṁ prīyate, sa na madarhaḥ;

XXXVII yaśca sute sutāyāṁ vā mattodhikaṁ prīyate, se□pi na madarhaḥ|

XXXVIII yaḥ svakruśāṁ gr̥hlan matpaścānnaiti, se□pi na madarhaḥ|

XXXIX yaḥ svaprāṇānavati, sa tān hārayiṣyate, yastu matkr̥te svaprāṇān hārayati, sa tānavati|

XL yo yuṣmākamātithyaṁ vidadhāti, sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti, sa matprerakasyātithyaṁ vidadhāti|

XLI yo bhaviṣyadvādīti jñātvā tasyātithyaṁ vidhatte, sa bhaviṣyadvādinah phalaṁ lapyate, yaśca dhārmmika iti viditvā tasyātithyaṁ vidhatte sa dhārmmikamānavasya phalaṁ prāpsyati|

XLII yaśca kaścit eteṣāṁ kṣudranarāṇāṁ yaṁ kañcanaikaṁ śiṣya iti viditvā kaṁsaikaṁ śītalasalilāṁ tasmai datte, yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi, sa kenāpi prakāreṇa phalena na vañciṣyate|

XI

I itthaṁ yīśuḥ svadvādaśaśiṣyāṇāmājñāpanaṁ samāpya pure pura upadeṣṭuṁ susaṁvādaṁ pracārayituṁ tatsthānāt pratasthe|

II anantaraṁ yohan kārāyāṁ tiṣṭhan khriṣṭasya karmmaṇāṁ vārttaṁ prāpya yasyāgamanavārttāsīt saeva kiṁ tvam? vā vayamanyam apekṣiṣyāmahe?

III etat praṣṭuṁ nijau dvau śiṣyau prāhiṇot|

IV yīśuḥ pratyavocat, andhā netrāṇi labhante, khañcā gacchanti, kuṣṭhinaḥ svasthā bhavanti, badhirāḥ śṛṇvanti, mṛtā jīvanta uttiṣṭhanti, daridrāṇāṁ samīpe susaṁvādaḥ pracāryata,

V etāni yadyad yuvāṁ śṛṇuthaḥ paśyathaśca gatvā tadvārttāṁ yohanaṁ gadataṁ|

VI yasyāhaṁ na vighnībhavāmi, saeva dhanyaḥ|

VII anantaraṁ tayoh prasthitayo ryīśu ryohanaṁ uddiṣya janān jagāda, yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ vahirmadhyeprāntaram agacchata? kiṁ vātena kampitaṁ nalaṁ?

VIII vā kiṁ vīkṣituṁ vahirgatavantah? kiṁ parihitasūkṣmavasanaṁ manu-jamekaṁ? paśyata, ye sūkṣmavasanaṇi paridadhanti, te rājadhānyāṁ tiṣṭhanti|

IX tarhi yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ bahiragamata, kimekaṁ bhaviṣyadvādināṁ? tadeva satyaṁ| yuṣmānahaṁ vadāmi, sa bhaviṣyadvādinopi mahān;

X yataḥ, paśya svakīyadūtoyaṁ tvadagre preṣyate mayā| sa gatvā tava panthānaṁ smayak pariṣkariṣyati|| etadvacanaṁ yamadhi likhitamāste so'yaṁ yohan|

XI aparaṁ yuṣmānahaṁ tathyaṁ bravīmi, majjayitu ryohanaḥ śreṣṭhaḥ kopi nārīto nājāyata; tathāpi svargarājyamadhye sarvvebhyo yaḥ kṣudraḥ sa yohanaḥ śreṣṭhaḥ|

XII aparañca ā yohano'dya yāvat svargarājyaṃ balādākrāntaṃ bhavati ākramaṇaśca janā balena tadadhikurvanti|

XIII yato yohanaṃ yāvat sarvvabhaviṣyadvādibhi rvyavasthayā ca upadeśaḥ prakāśyata|

XIV yadi yūyamidaṃ vākyaṃ grahituṃ śaknutha, tarhi śreyaḥ, yasyāgamanasya vacanamāste so'yam eliyaḥ|

XV yasya śrotuṃ karṇau staḥ sa śṛnotu|

XVI ete vidyamānajanāḥ kai rmayopamiyante? ye bālakā haṭṭa upaviśya svaṃ svaṃ bandhumāhūya vadanti,

XVII vayaṃ yuṣmākaṃ samīpe vaṃśīravādayāma, kintu yūyaṃ nānṛtyata; yuṣmākaṃ samīpe ca vayamarodima, kintu yūyaṃ na vyalapata, tādrśai rbālakaista upamāyiṣyante|

XVIII yato yohan āgatya na bhuktavān na pītavāṃśca, tena lokā vadanti, sa bhūtagrasta iti|

XIX manujasuta āgatya bhuktavān pītavāṃśca, tena lokā vadanti, paśyata eṣa bhoktā madyapātā caṇḍalapāpināṃ bandhaśca, kintu jñānino jñānavyavahāraṃ nirdoṣaṃ jānanti|

XX sa yatra yatra pure bahvāścaryyaṃ karma kṛtavān, tannivāsināṃ manaḥparāvṛttyabhāvāt tāni nagarāṇi prati hantetyuktā kathitavān,

XXI hā korāśin, hā baitsaide, yuṣmanmadhye yadyadāścaryyaṃ karma kṛtaṃ yadi tat sorasīdonnagara akāriṣyata, tarhi pūrvvameva tannivāsiṇaḥ śāṇavasane bhasmani copaviśanto manāṃsi parāvarttiṣyanta|

XXII tasmādahaṃ yuṣmān vadāmi, vicāradine yuṣmākaṃ daśātaḥ sorasīdono rdaśā sahyatarā bhaviṣyati|

XXIII aparañca bata kapharnāhūm, tvaṃ svargaṃ yāvadunnatosi, kintu narake nikṣepsyase, yasmāt tvayi yānyāścaryyāṇi karmaṇyakāriṣata, yadi tāni sidomnagara akāriṣyanta, tarhi tadadya yāvadasthāsyat|

XXIV kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, vicāradine tava daṇḍataḥ sidomo daṇḍo sahyataro bhaviṣyati|

XXV etasminneva samaye yīśuḥ punaruvāca, he svargarṇthivyorekādhipe pitastvaṃ jñānavato viduṣaśca lokān pratyetāni na prakāśya bālakān prati prakāśitavān, iti hetostvāṃ dhanyaṃ vadāmi|

XXVI he pitaḥ, itthaṃ bhavet yata idam tvadrṣṭāvuttamaṃ|

XXVII pitrā mayi sarvvāṇi samarpitāni, pītaraṃ vinā kopi putraṃ na jānāti, yān prati putreṇa pitā prakāśyate tān vinā putrād anyāḥ kopi pītaraṃ na jānāti|

XXVIII he pariśrāntā bhārākrāntāśca lokā yūyaṃ matsannidhim āgacchata, ahaṃ yuṣmān viśramayiṣyāmi|

XXIX ahaṃ kṣamaṇaśīlo namramanāśca, tasmāt mama yugaṃ sveṣāmupari dhārayata mattaḥ śikṣadhvañca, tena yūyaṃ sve sve manasi viśrāmaṃ lapsyadhbe|

XXX yato mama yugam anāyāsaṃ mama bhāraśca laghuḥ|

XII

I anantaraṃ yīśu rviśrāmavāre śsyamadhyena gacchati, tadā tacchiṣyā bubhuṁkṣitāḥ santaḥ śsyamañjarīśchatvā chitvā khādītumārabhanta|

II tad vilokya phirūśino yīśuṃ jagaduḥ, paśya viśrāmavāre yat karmmakarttavayaṃ tadeva tava śiṣyāḥ kurvanti|

III sa tān pratyāvadata, dāyūd tatsaṅginaśca bubhuṁkṣitāḥ santo yat karmmakurvvan tat kiṃ yuṣmābhi rnāpāṭhi?

IV ye darśanīyāḥ pūpāḥ yājakān vinā tasya tatsaṅgimanujānāñcābhojanīyāsta īśvarāvāsaṃ praviṣṭena tena bhuktāḥ|

^V anyacca viśrāmavāre madhyemandiraṃ viśrāmavārīyaṃ niyamaṃ laṅvantopi yājakā nirdoṣā bhavanti, śāstramadhye kimidamapi yuṣmābhi rna paṭhitaṃ?

^{VI} yuṣmānahaṃ vadāmi, atra sthāne mandirādapi garīyān eka āste|

^{VII} kintu dayāyāṃ me yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi| etadvacanasyārthaṃ yadi yuyam ajñāsiṣṭa tarhi nirdoṣān doṣiṇo nākārṣṭa|

^{VIII} anyacca manujasuto viśrāmavārasyāpi patirāste|

^{IX} anantaraṃ sa tatsthānāt prasthāya teṣāṃ bhajanabhavanaṃ praviṣṭavān, tadānīm ekaḥ śuṣkakarāmayavān upasthitavān|

^X tato yīśum apavadituṃ mānuṣāḥ papracchuḥ, viśrāmavāre nirāmayatvaṃ karaṇīyaṃ na vā?

^{XI} tena sa pratyuvāca, viśrāmavāre yadi kasyacid avi rgarthe patati, tarhi yastaṃ ghr̥tvā na tolayati, etādr̥so manuḥ yuṣmākaṃ madhye ka āste?

^{XII} ave rmānavaḥ kiṃ nahi śreyān? ato viśrāmavāre hitakarmma karttavyaṃ|

^{XIII} anantaraṃ sa taṃ mānavaṃ gaditavān, karaṃ prasāraya; tena kare prasārite sonyakaravat svastho'bhavat|

^{XIV} tadā phirūśino bahirbhūya kathaṃ taṃ haniṣyāma iti kumantraṇāṃ tat-prātikūlyena cakruḥ|

^{XV} tato yīśustad viditvā sthanāntaraṃ gataṃ; anyeṣu bahunareṣu tatpaścād gateṣu tān sa nirāmayān kṛtvā ityājñāpayat,

^{XVI} yūyaṃ māṃ na paricāyayata|

^{XVII} tasmāt mama priyo manonīto manasastuṣṭikāraḥ| madiyaḥ sevako yastu vidyate taṃ samikṣatāṃ| tasyopari svakīyātmā mayā saṃsthāpayiṣyate| tenānyadeśajāteṣu vyavasthā saṃprakāśyate|

^{XVIII} kenāpi na virodhaṃ sa vivadañca kariṣyati| na ca rājapathe tena vacanaṃ śrāvayiṣyate|

^{XIX} vyavasthā calitā yāvat nahi tena kariṣyate| tāvat nalo vidir̥ṇo'pi bhaṃkṣyate nahi tena ca| tathā sadhūmavarttiñca na sa nirvvāpayiṣyate|

^{XX} pratyāśāñca kariṣyanti tannāmni bhinnadeśajāḥ|

^{XXI} yānyetāni vacanāni yisaiyabhaviṣyadvadinā proktānyāsan, tāni saphalānyabhavan|

^{XXII} anantaraṃ lokai statsamīpam ānīto bhūtagrastāndhamūkaikamanujastena svasthīkṛtaḥ, tataḥ so'ndho mūko draṣṭuṃ vaktuñcārabdhavān|

^{XXIII} anena sarvve vismitāḥ kathayañcakruḥ, eṣaḥ kiṃ dāyūdaḥ santāno nahi?

^{XXIV} kintu phirūśinastat śrutvā gaditavantaḥ, bālsibūbnāmno bhūtarājasya sāhāyyaṃ vinā nāyaṃ bhūtān tyājayati|

^{XXV} tadānīm yīśusteṣāṃ iti mānasaṃ vijñāya tān avadat kiñcana rājyaṃ yadi svavipakṣād bhidyate, tarhi tat ucchidyate; yacca kiñcana nagaraṃ vā gṛhaṃ svavipakṣād vibhidyate, tat sthātuṃ na śaknoti|

^{XXVI} tadvat śayatāno yadi śayatānaṃ bahiḥ kṛtvā svavipakṣāt pṛthak pṛthak bhavati, tarhi tasya rājyaṃ kena prakāreṇa sthāsyati?

^{XXVII} ahañca yadi bālsibūbā bhūtān tyājayāmi, tarhi yuṣmākaṃ santānāḥ kena bhūtān tyājayanti? tasmād yuṣmākaṃ etadvicārayitārasta eva bhaviṣyanti|

^{XXVIII} kintavahaṃ yadiśvarātmanā bhūtān tyājayāmi, tarhiśvarasya rājyaṃ yuṣmākaṃ sannidhimāgataṃ|

^{XXIX} anyañca kopi balavanta janaṃ prathamato na badvvā kena prakāreṇa tasya gṛhaṃ praviśya taddravyādi loṭhayituṃ śaknoti? kintu tat kṛtvā tadyagṛsya dravyādi loṭhayituṃ śaknoti|

^{XXX} yaḥ kaścit mama svapakṣīyo nahi sa vipakṣīya āste, yaśca mayā sākaṃ na saṃgṛhṭāti, sa vikirati|

XXXI ataeva yuṣmānahaṁ vadāmi, manuḷānāṁ sarvvaparakārapāpānāṁ nindāyāśca marṣaṇaṁ bhavituṁ śaknoti, kintu pavitrasyātmano viruddhanindāyā marṣaṇaṁ bhavituṁ na śaknoti|

XXXII yo manujasutasya viruddhāṁ kathāṁ kathayati, tasyāparādhasya kṣamā bhavituṁ śaknoti, kintu yaḥ kaścīt pavitrasyātmano viruddhāṁ kathāṁ kathayati nehaloke na pretya tasyāparādhasya kṣamā bhavituṁ śaknoti|

XXXIII pādapaṁ yadi bhadraṁ vadatha, tarhi tasya phalamapi sādhu vaktavyaṁ, yadi ca pādapaṁ asādhūṁ vadatha, tarhi tasya phalamapyasādhu vaktavyaṁ; yataḥ svīyasvīyaphalena pādapaḥ pariciyate|

XXXIV re bhujagavaṁśā yūyamasādhavaḥ santaḥ kathaṁ sādhu vākyaṁ vaktuṁ śakṣyatha? yasmād antaḥkaraṇasya pūrṇabhāvānusārād vadanād vaco nirgacchati|

XXXV tena sādhumānavo'ntaḥkaraṇarūpāt sādhubhāṇḍāgārāt sādhu dravyaṁ nirgamayati, asādhurmanuṣastvasādhubhāṇḍāgārād asādhuvastūni nirgamayati|

XXXVI kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, manuḷā yāvantyālasavacāṁsi vadanti, vicāradine taduttaramavaśyaṁ dātavyaṁ,

XXXVII yatastvaṁ svīyavacobhi rñiraparādhaḥ svīyavacobhiśca sāparādhoganiṣyase|

XXXVIII tadānīm katipayā upādhyāyāḥ phirūśinaśca jagaduḥ, he guro vayaṁ bhavattaḥ kiñcana lakṣma didṛkṣāmaḥ|

XXXIX tadā sa pratyuktavān, duṣṭo vyabhicārī ca vaṁśo lakṣma mṛgayate, kintu bhaviṣyadvādinō yūnaso lakṣma viḥāyānyat kimapi lakṣma te na pradarśayiṣyante|

XL yato yūnam yathā tryahorātraṁ bṛhanmīnasya kuḥśāvāsīt, tathā manujaputropi tryahorātraṁ medinyā madhye sthāsyati|

XLI aparaṁ nīnivīyā mānavā vicāradina etadvaṁśīyānāṁ pratikūlam utthāya tān doṣiṇaḥ kariṣyanti, yasmātte yūnasa upadeśāt manāṁsi parāvarttayāñcakrire, kintvatra yūnasopi gurutara eka āste|

XLII punaśca dakṣiṇadeśīyā rājñī vicāradina etadvaṁśīyānāṁ pratikūlamutthāya tān doṣiṇaḥ kariṣyati yataḥ sā rājñī sulemanō vidyāyāḥ kathāṁ śrotuṁ medinyāḥ sīmna āgacchat, kintu sulemanopi gurutara eko jano'tra āste|

XLIII aparaṁ manuḷād bahirgato 'pavitrabhūtaḥ śuṣkasthānena gatvā viśrāmaṁ gaveṣayati, kintu tadalabhamānaḥ sa vakti, yasmā; niketanād āgamaṁ, tadeva veśma pakāvṛtya yāmi|

XLIV paścāt sa tat sthānam upasthāya tat śūnyaṁ mārjjitaṁ śobhitaṁ vilokya vrajan svatopi duṣṭatarān anyasaptabhūtān saṅginaḥ karoti|

XLV tataste tat sthānaṁ praviśya nivasanti, tena tasya manujasya śeṣadaśā pūrvvadaśātōtīvāśubhā bhavati, eteṣāṁ duṣṭavaṁśīyānāmapi tathaiva ghaṭiṣyate|

XLVI mānavebhya etāsāṁ kathanāṁ kathanakāle tasya mātā sahajāśca tena sākaṁ kāñcit kathāṁ kathayituṁ vāñchanto bahireva sthitavantāḥ|

XLVII tataḥ kaścīt tasmai kathitavān, paśya tava janani sahajāśca tvayā sākaṁ kāñcana kathāṁ kathayituṁ kāmaya mānā bahistiṣṭhanti|

XLVIII kintu sa taṁ pratyavadat, mama kā janani? ke vā mama sahajāḥ?

XLIX paścāt śiṣyān prati karaṁ prasāryya kathitavān, paśya mama janani mama sahajāścaite;

L yaḥ kaścīt mama svargasthasya pituriṣṭaṁ karma kurute, saeva mama bhrātā bhagini janani ca|

XIII

I aparañca tasmin dine yīśuḥ sadmano gatvā saritpate rodhasi samupaviveśa|

II tatra tatsannidhau bahujanānām nivahopasthiteḥ sa taraṇimāruhya samupāviśat, tena mānavā rodhasi sthitavantah|

III tadānīm sa dr̥ṣṭāntaistān itthaṁ bahuśa upadiṣṭavān| paśyata, kaścit kṛṣīvalo bījāni vaptuṁ bahirjagāma,

IV tasya vapanakāle katipayabījeṣu mārgapārśve patiteṣu vihagāstāni bhakṣitavantah|

V aparaṁ katipayabījeṣu stokamṛdyuktapāśāṇe patiteṣu mṛdalpatvāt tatkṣaṇāt tānyaṅkuritāni,

VI kintu ravāvudite dagdhāni teṣāṁ mūlāpraviṣṭatvāt śuṣkatāṁ gatāni ca|

VII aparaṁ katipayabījeṣu kaṇṭakānām madhye patiteṣu kaṇṭakānyedhitvā tāni jagrasuḥ|

VIII aparañca katipayabījāni urvvarāyām patitāni; teṣāṁ madhye kānicit śataguṇāni kānicit ṣaṣṭiguṇāni kānicit trimśaguṇāni phalāni phalitavanti|

IX śrotuṁ yasya śrutī āsāte sa śṛṇuyāt|

X anantaraṁ śiṣyairāgatya so'pṛcchyata, bhavatā tebhyaḥ kuto dr̥ṣṭāntakathā kathyate?

XI tataḥ sa pratyavadat, svargarājyasya nigūḍhām kathām vedituṁ yuṣmabhyaṁ sāmartyamadāyi, kintu tebhyo nādāyi|

XII yasmād yasyāntike varddhate, tasmāyeva dāyisyate, tasmāt tasya bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yasyāntike na varddhate, tasya yat kiñcanāste, tadapi tasmād ādāyisyate|

XIII te paśyantopi na paśyanti, śṛṇvantopi na śṛṇvanti, budhyamānā api na budhyante ca, tasmāt tebhyo dr̥ṣṭāntakathā kathyate|

XIV yathā karṇaiḥ śroṣyatha yūyaṁ vai kintu yūyaṁ na bhotsyatha| netrair-drakṣyatha yūyañca pariñātum na śakṣyatha| te mānuṣā yathā naiva paripaśyanti locanaiḥ| karṇai ryathā na śṛṇvanti na budhyante ca mānasaiḥ| vyāvarttiteṣu citteṣu kāle kutrāpi tairjanaiḥ| mattaste manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca| tathā teṣāṁ manuṣyānām kriyante sthūlabuddhayaḥ| badhirībhūtakarṇāśca jātāśca mudritā dr̥ṣaḥ|

XV yadetāni vacanāni yiśaiyabhaviṣyadvādinā proktāni teṣu tāni phalanti|

XVI kintu yuṣmākāṁ nayanāni dhanyāni, yasmāt tāni vīkṣante; dhanyāśca yuṣmākāṁ śabdagrahāḥ, yasmāt tairākarnyate|

XVII mayā yūyaṁ tathyaṁ vacāmi yuṣmābhi ryadyad vīkṣyate, tad ba-havo bhaviṣyadvādino dhārmikāśca mānavā didṛkṣantopi draṣṭuṁ nālabhanta, punaśca yūyaṁ yadyat śṛṇutha, tat te śuśrūṣamānā api śrotuṁ nālabhanta|

XVIII kṛṣīvaliyadr̥ṣṭāntasyārthaṁ śṛṇuta|

XIX mārgapārśve bījanyuptāni tasyārtha eṣaḥ, yadā kaścit rājyasya kathām niśamya na budhyate, tadā pāpātmāgatya tadīyamanasa uptām kathām haran nayati|

XX aparaṁ pāśānasthale bījanyuptāni tasyārtha eṣaḥ; kaścit kathām śrutvaiva harṣacittena gṛhlāti,

XXI kintu tasya manasi mūlāpraviṣṭatvāt sa kiñcitkālamātraṁ sthirastiṣṭhati; paścāta tat-kathākāraṇāt kopi kleśādānā vā cet jāyate, tarhi sa tat-kṣaṇād vigh-nameti|

XXII aparaṁ kaṇṭakānām madhye bījanyuptāni tadartha eṣaḥ; kenacit kathāyām śrutāyām sāmsārikacintābhi rbhrāntibhiśca sā grasyate, tena sā mā viphalā bha-vati|

XXIII aparaṁ urvvarāyām bījanyuptāni tadartha eṣaḥ; ye tām kathām śrutvā vud-hyante, te phalitāḥ santaḥ kecit śataguṇāni kecita ṣaṣṭiguṇāni kecicca trimśadguṇāni phalāni janayanti|

XXIV anantaram soparāmekām dr̥ṣṭāntakathāmupasthāpya tebhyaḥ kathayāmāsa; svargīyarājyaṁ tādṛśena kenacid gr̥hasthenopamiyate, yena svīyakṣetre praśastabījānyaupyanta|

XXV kintu kṣaṇadāyām sakalalokeṣu supteṣu tasya ripurāgatya teṣām godhūmabījānām madhye vanyayavamabījānyuptvā vavrāja|

XXVI tato yadā bījebhyo'ṅkarā jāyamānāḥ kaṇiśāni ghṛtavantaḥ; tadā vanyayavasānyapi dr̥śyamānānyabhavan|

XXVII tato gr̥hasthasya dāseyā āgamyā tasmai kathayāñcakruḥ, he maheccha, bhavatā kim kṣetre bhadrabījāni naupyanta? tathātve vanyayavasāni kṛta āyan?

XXVIII tadānīm tena te pratigaditāḥ, kenacit ripuṇā karmmadamakāri| dāseyāḥ kathayāmāsuḥ, vayaṁ gatvā tānyutpāyā kṣipāmo bhavataḥ kīdr̥śicchā jāyate?

XXIX tenāvādi, nahi, śaṅke'haṁ vanyayavasotpāṭanakāle yuṣmābhistaīḥ sākāṁ godhūmā apyutpāṭiṣyante|

XXX atāḥ śsyakarttanakālaṁ yāvad ubhayānyapi saha varddhantām, paścāt karttanakāle karttakān vakṣyāmi, yūyamādaḥ vanyayavasāni saṁgr̥hya dāhayituṁ vīṭikā badhvā sthāpayata; kintu sarvve godhūmā yuṣmābhi rbhāṇḍāgāraṁ nītvā sthāpyantām|

XXXI anantaram soparāmekām dr̥ṣṭāntakathāmuththāpya tebhyaḥ kathitavān kaścinmanujaḥ sarṣapabījamekaṁ nītvā svakṣetra uvāpa|

XXXII sarṣapabījaṁ sarvvasmād bījāt kṣudramapi sadaṅkuritaṁ sarvvasmāt śākāt br̥had bhavati; sa tādṛśastaru rbhavati, yasya śākhāsu nabhasaḥ khagā āgatya nivasanti; svargīyarājyaṁ tādṛśasya sarṣapaikasya samam|

XXXIII punarapi sa upamākathāmekām tebhyaḥ kathayāñcakāra; kācana yoṣit yat kiṇvamādāya droṇatrayamitagodhūmacūrṇānām madhye sarvveṣām miśrībhavanaparyyantaṁ samācchādya nidhattavatī, tatkiṇvamiva svargarājyaṁ|

XXXIV itthaṁ yīśu rmanujanivahānām sannidhāvupamākathābhiretānyākhyānāni kathitavān upamām vinā tebhyaḥ kimapi kathām nākathayat|

XXXV etena dr̥ṣṭāntīyena vākyena vyādāya vadanāṁ nijaṁ| ahaṁ prakāśayiṣyāmi guptavākyaṁ purābhavaṁ| yadetadvacanaṁ bhaviṣyadvādinā proktamāsīt, tat siddhamabhavat|

XXXVI sarvvān manujān visṛjya yīśau gr̥haṁ praviṣṭe tacchiṣyā āgatya yīśave kathitavantaḥ, kṣetrasya vanyayavasīyadr̥ṣṭāntakathām bhavāna asmān spaṣṭīkṛtya vadatu|

XXXVII tataḥ sa pratyuvāca, yena bhadrabījānyupyante sa manujaputraḥ,

XXXVIII kṣetraṁ jagat, bhadrabījānī rājyasya santānāḥ,

XXXIX vanyayavasāni pāpātmanaḥ santānāḥ| yena ripuṇā tānyuptāni sa śayatānaḥ, karttanasamayaśca jagataḥ śeṣaḥ, karttakāḥ svargīyadūtāḥ|

XL yathā vanyayavasāni saṁgr̥hya dāhyante, tathā jagataḥ śeṣe bhaviṣyati;

XLI arthāt manujasutaḥ svāmīyadūtān preṣayiṣyati, tena te ca tasya rājyāt sarvvān vighnakāriṇo'dhārmikalokāśca saṁgr̥hya

XLII yatra rodanaṁ dantagharṣaṇaṁ bhavati, tatrāgnikuṇḍe nikṣepsyanti|

XLIII tadānīm dhārmikalokāḥ sveṣām pitū rājye bhāskarāiva tejasvino bhaviṣyanti| śrotuṁ yasya śrutī āsāte, ma śṛṇuyāt|

XLIV aparaṁca kṣetramadhye nidhiṁ paśyan yo gopayati, tataḥ paraṁ sānando gatvā svīyasarvvasvaṁ vikrīya ttakṣetraṁ krīṇāti, sa iva svargarājyaṁ|

XLV anyaṁca yo vaṇik uttamām muktām gaveṣayan

XLVI mahārghaṁ muktām vilokya nijasarvvasvaṁ vikrīya tāṁ krīṇāti, sa iva svargarājyaṁ|

XLVII punaśca samudro nikṣiptaḥ sarvvaprakāramīnasamgrāhyānāyaiva svargarājyaṁ|

XLVIII tasmin ānāye pūrṇe janā yathā rodhasyuttolya samupaviśya praśastamīnān saṁgrahya bhājaneṣu nidadhate, kutsitān nikṣipanti;

XLIX tathaiva jagataḥ śeṣe bhaviṣyati, phalataḥ svargīyadūtā āgatya puṇyavajjanānām madhyāt pāpinaḥ prthak kṛtvā vahnikuṇḍe nikṣepsyanti,

L tatra rodanaṁ dantai rdantagharṣaṇaṁca bhaviṣyataḥ|

LI yīśunā te prṣṭā yuṣmābhiḥ kimetānyākhyānānyabudhyanta? tadā te pratyavadan, satyaṁ prabho|

LII tadānīm sa kathitavān, nijabhāṇḍāgārāt navīnapurātanāni vastūni nirgamayati yo gr̥hasthaḥ sa iva svargarājyamadhi śikṣitāḥ svarva upadeṣṭāraḥ|

LIII anantaraṁ yīsuretāḥ sarvā dr̥ṣṭāntakathāḥ samāpya tasmāt sthānāt prasthe| aparaṁ svadeśamāgatya janān bhajanabhavana upadiṣṭavān;

LIV te vismayaṁ gatvā kathitavanta etasyaitādr̥śaṁ jñānam āścaryyaṁ karma ca kasmād ajāyata?

LV kimayaṁ sūtradhārasya putro nahi? etasya mātu rnāma ca kiṁ mariyam nahi? yākub-yūṣaph-śimon-yihūdāśca kimetasya bhrātaro nahi?

LVI etasya bhagīnyaśca kismākaṁ madhye na santi? tarhi kasmādayametāni labdhavān? itthaṁ sa teṣāṁ vighnarūpo babhūva;

LVII tato yīśunā nigaditaṁ svadeśīyajanaṁ madhyaṁ vinā bhaviṣyadvādī kutrāpyanyatra nāsammānyo bhavati|

LVIII teṣāmaviśvāsahetoḥ sa tatra sthāne bahvāścaryyakarmmaṇi na kṛtavān|

XIV

I tadānīm rājā herod yīśo ryaśaḥ śrutvā nijadāseyān jagād,

II eṣa majjayitā yohan, pramitebhayastasyotthānāt tenetthamadbhutaṁ karma prakāśyate|

III purā herod nijabhrātu: philipo jāyāyā herodīyāyā anurodhād yohanaṁ dhārayitvā baddhā kārayāṁ sthāpitavān|

IV yato yohan uktavān, etsayāḥ saṁgraho bhavato nocitaḥ|

V tasmāt nṛpatistaṁ hantumicchannapi lokebhyo vibhayāñcakāra; yataḥ sarve yohanaṁ bhaviṣyadvādināṁ menire|

VI kintu herodo janmāhīyamaha upasthite herodīyāyā duhitā teṣāṁ samakṣaṁ nṛtitvā herodamaprīṇyat|

VII tasmāt bhūpatiḥ śapathaṁ kurvvan iti pratyajñāsīt, tvayā yad yācyate, tadevāhaṁ dāsyāmi|

VIII sā kumārī svīyamātuḥ śikṣāṁ labdhā babhāṣe, majjayituryohana uttamāṅgaṁ bhājane samānīya mahyaṁ viśrāṇaya|

IX tato rājā śuśoca, kintu bhojanāyopaviśatām saṅgināṁ svakṛtaśapathasya cānurodhāt tat pradātuma ādideśa|

X paścāt kāraṁ prati naraṁ prahitya yohana uttamāṅgaṁ chittvā

XI tat bhājana ānāyya tasyai kumāryyai vyaśrāṇayat, tataḥ sā svajananyāḥ samīpaṁ tannināya|

XII paścāt yohanaḥ śiṣyā āgatya kāyaṁ nītvā śmaśāne sthāpayāmāsustato yīśoḥ sannidhiṁ vrajitvā tadvārttāṁ babhāṣire|

XIII anantaraṁ yīsuriti niśabhya nāvā nirjanasthānam ekākī gatavān, paścāt mānavāstat śrutvā nānāgarebhya āgatya padaistatpaścād īyuh|

XIV tadānīm yīśu rbahirāgatya mahāntaṁ janānivahaṁ nirīkṣya teṣu kāruṇikaḥ man teṣāṁ pīḍitajanān nirāmayān cakāra|

XV tataḥ paraṁ sandhyāyāṁ śiṣyāstadantikamāgatya kathayāñcakruḥ, idaṁ nirjanasthānaṁ velāpyavasannā; tasmāt manujān svasvagrāmaṁ gantuṁ svārthaṁ bhakṣyāṇi kretuṁca bhavān tān viśṛjatu|

XVI kintu yīsustānavādīt, teṣāṃ gamane prayojanaṃ nāsti, yūyameva tān bhojay-
ata|

XVII tadā te pratyavadan, asmākamatra pūpapañcakaṃ mīnadvayañcāste|

XVIII tadānīm tenoktaṃ tāni madantikamānayata|

XIX anantaraṃ sa manujān yavasoparyyupaveṣṭum ājñāpayāmāsa; apara tat
pūpapañcakaṃ mīnadvayañca gṛhlan svargaṃ prati nirikṣyeśvariṃyaguṇān anūdyā
bhaṃktvā śiṣyebhyo dattavān, śiṣyāśca lokebhyo daduḥ|

XX tataḥ sarvve bhuktvā paritrptavantaḥ, tatastadavaśiṣṭabhakṣyaiḥ pūrṇān
dvādaśaḍalakān gṛhītavantaḥ|

XXI te bhoktāraḥ strīrbālakāṃśca viḥāya prāyeṇa pañca sahasrāṇi pumāṃsa āsan|

XXII tadanantaraṃ yīśu rlokānām visarjanakāle śiṣyān taraṇimāroḍhum svāgre
pāraṃ yātuñca gāḍhamādiṣṭavān|

XXIII tato lokeṣu viśṛṣṭeṣu sa vivikte prārthayitum girimekaṃ gatvā sandhyāṃ yāvat
tatraikākī sthitavān|

XXIV kintu tadānīm sammukhavātātāt saritpate rmadhye
taraṅgaistarāṇirdolāyamānābhavat|

XXV tadā sa yāminyāscaturthaprahare padbhyāṃ vrajan teṣāmantikaṃ gatavān|

XXVI kintu śiṣyāstaṃ sāgaropari vrajantaṃ vilokya samudvignā jagaduḥ, eṣa bhūta
iti śaṅkamānā uccaiḥ śabdāyāñcakrire ca|

XXVII tadaiva yīsustānavadat, susthirā bhavata, mā bhaiṣṭa, eṣo'ham|

XXVIII tataḥ pitara ityuktavān, he prabho, yadi bhavāneva, tarhi mām bhavat-
samīpaṃ yātumājñāpayatu|

XXIX tataḥ tenādiṣṭaḥ pitarastaraṇito'varuhya yīśe[rantikaṃ prāptum toyopari
vavrāja|

XXX kintu pracaṇḍaṃ pavanaṃ vilokya bhayāt toye maṃktum ārebhe, tasmād
uccaiḥ śabdāyamānaḥ kathitavān, he prabho, māmavatu|

XXXI yīsustatkṣaṇāt karaṃ prasāryya taṃ dharan uktavān, ha stokapratyayin tvaṃ
kutaḥ samaśethāḥ?

XXXII anantaraṃ tayostaraṇimārūḍhayoḥ pavano nivavṛte|

XXXIII tadānīm ye taraṇyāmāsan, ta āgatya taṃ praṇabhya kathitavantaḥ,
yathārthastvameveśvarasutaḥ|

XXXIV anantaraṃ pāraṃ prāpya te gineṣarannāmakaṃ nagaramupatasthuḥ,

XXXV tadā tatratiyā janā yīśuṃ pariciṃya taddeśsya caturdiśo vārttāṃ prahitya yatra
yāvantaḥ pīḍitā āsan, tāvataeva tadantikamānayāmāsuḥ|

XXXVI aparaṃ tadiyavasanasya granthimātraṃ spraṣṭum viniya yāvanto janāstat
sparśaṃ cakrire, te sarvvaeva nirāmayā babhūvuḥ|

XV

I aparaṃ yirūsālamnagarīyāḥ katipayā adhyāpakāḥ phirūsinaśca yīśoḥ
samīpamāgatya kathayāmāsuḥ,

II tava śiṣyāḥ kimartham aprakṣālitakarai rbhakṣitvā paramparāgataṃ
prācīnānām vyavahāraṃ laṅvante?

III tato yīśuḥ pratyuvāca, yūyaṃ paramparāgatācāreṇa kuta īśvarājñāṃ
laṅvadhve|

IV īśvara ityājñāpayat, tvaṃ nijapitarau saṃmanyethāḥ, yena ca nijapitarau
nindyete, sa niścitaṃ mriyeta;

V kintu yūyaṃ vadatha, yaḥ svajanakaṃ svajananīm vā vākyamidaṃ vadati,
yuvāṃ matto yallabhethe, tat nyavidyata,

VI sa nijapitarau puna rna saṃmaṃsyate| itthaṃ yūyaṃ paramparāgatena
sveṣāmācāreṇeśvariṃyājñāṃ lumpatha|

VII re kapaṭinaḥ sarvve yīṣayiyo yuṣmānadhi bhaviṣyadvacanānyetāni samyag uktavān|

VIII vadanai rmanujā ete samāyānti madantikam| tathādharai rmaḍiyañca mānaṁ kurvvanti te narāḥ|

IX kintu teṣāṁ mano matto vidūraeva tiṣṭhati| śikṣayanto vidhīn nrājñā bhajante māṁ mudhaiva te|

X tato yīṣu rlokān āhūya proktavān, yūyaṁ śrutvā budhyadhbaṁ|

XI yanmukhaṁ praviśati, tat manujam amedhyaṁ na karoti, kintu yadāsyāt nirgacchati, tadeva mānuṣamamedhyī karoti|

XII tadānīm śiṣyā āgatya tasmai kathayāñcakruḥ, etāṁ kathāṁ śrutvā phirūśino vyarajyanta, tat kiṁ bhavatā jñāyate?

XIII sa pratyavadat, mama svargasthaḥ pitā yaṁ kañcidaṅkuram nāropayat, sa utpāvdya te|

XIV te tiṣṭhantu, te andhamanujānām andhamārgadarśakā eva; yadyandho'ndhaṁ panthānaṁ darśayati, tarhyubhau gartte patataḥ|

XV tadā pitarastaṁ pratyavadat, dṛṣṭāntamimamasṁ bodhayatu|

XVI yīṣunā proktaṁ, yūyamadya yāvat kimabodhāḥ stha?

XVII kathāmimāṁ kiṁ na budhyadhbe ? yadāsyam previśati, tad udare patan bahirniryāti,

XVIII kintvāsyād yanniryāti, tad antaḥkaraṇāt niryātattvāt manujamamedhyaṁ karoti|

XIX yato'ntaḥkaraṇāt kucintā badhaḥ pāradārikatā veśyāgamanam cairyyaṁ mithyāsākṣyam īśvaranindā caitāni sarvvāṇi niryānti|

XX etāni manuṣyamapavitrī kurvvanti kintvaprakṣālitakareṇa bhojanam manujamamedhyaṁ na karoti|

XXI anantaram yīṣustasmāt sthānāt prasthāya sorasīdonnagarayoḥ sīmāmupatasyau|

XXII tadā tatsīmātaḥ kācit kinānīyā yoṣid āgatya tamuccairuvāca, he prabho dāyūdaḥ santāna, mamaikā duhitāste sā bhūtagrastā satī mahākleśam prāpnoti mama dayasva|

XXIII kintu yīṣustām kimapi noktavān, tataḥ śiṣyā āgatya taṁ nivedayāmāsuḥ, eṣā yoṣid asmākaṁ paścād uccairāhūyāgacchati, enām viśṛjatu|

XXIV tadā sa pratyavadat, isrāyelogtrasya hāritameṣān vinā kasyāpyanyasya samīpaṁ nāhaṁ preṣitosmi|

XXV tataḥ sā nārīsamāgatya taṁ praṇamya jagāda, he prabho māmupakuru|

XXVI sa uktavān, bālakānām bhakṣyamādāya sārameyebhyo dānam nocitaṁ|

XXVII tadā sā babhāṣe, he prabho, tat satyaṁ, tathāpi prabho rbhañcād yaducchiṣṭam patati, tat sārameyāḥ khādanti|

XXVIII tato yīṣuḥ pratyavadat, he yoṣit, tava viśvāso mahān tasmāt tava manobhilaṣitaṁ sidyyatu, tena tasyāḥ kanyā tasminneva daṇḍe nirāmayābhavat|

XXIX anantaram yīṣastasmāt sthānāt prasthāya gālīlsāgarasya sannidhimāgatya dharādhamāruhya tatropaviveṣa|

XXX paścāt janānivaho bahūn khañcāndhamūkaśuṣkakaramānuṣān ādāya yīṣoḥ samīpamāgatya taccaraṇāntike sthāpayāmāsuḥ, tataḥ sā tān nirāmayān akarot|

XXXI itthaṁ mūkā vākyaṁ vadanti, śuṣkakarāḥ svāsthyamāyānti, paṅgavo gacchanti, andhā vikṣante, iti vilokya lokā vismayaṁ manyamānā isrāyela īśvaram dhanyaṁ babhāṣire|

XXXII tadānīm yīṣuḥ svaśiṣyān āhūya gaditavān, etajjanānivaheṣu mama dayā jāyate, ete dinatrayaṁ mayā sākaṁ santi, eṣāṁ bhakṣyavastu ca kañcidapi nāsti, tasmādahametānakṛtāhārān na visrakṣyāmi, tathātve vartmamadhye klāmyeṣuḥ|

XXXIII tadā śiṣyā ūcuḥ, etasmin prāntaramadhyā etāvato martyān tarpayitum vayan kutra pūpān prāpsyāmaḥ?

XXXIV yīsurapṛcchat, yuṣmākaṁ nikāṭe kati pūpā āsate? ta ūcuḥ, saptapūpā alpāḥ kṣudramīnāśca santi|

XXXV tadānīm sa lokanivahaṁ bhūmāvupaveṣṭum ādiśya

XXXVI tān saptapūpān mīnāmśca gṛhṇan īśvarīyaguṇān anūdyā bhaṁktvā śiṣyebhyo dadau, śiṣyā lokebhyo daduḥ|

XXXVII tataḥ sarvve bhuktvā tṛptavantāḥ; tadavaśiṣṭabhakṣyeṇa saptadalakān paripūryya saṁjagṛhuḥ|

XXXVIII te bhoktāro yoṣito bālakāmśca vihāya prāyeṇa catuḥsahasrāṇi puruṣā āsan|

XXXIX tataḥ param sa jananivahaṁ viśṛjya tarimāruhya magdalāpradeśaṁ gataṁ|

XVI

I tadānīm phirūśinaḥ sidūkinaścāgatya taṁ parīkṣitum nabhamīyaṁ kiñcana lakṣma darśayitum tasmai nivedayāmāsuḥ|

II tataḥ sa uktavān, sandhyāyām nabhaso raktatvād yūyaṁ vadatha, śvo nirmalamāṁ dināṁ bhaviṣyati;

III prātaḥkāle ca nabhaso raktatvāt malinatvāñca vadatha, jhañbhśadya bhaviṣyati| he kapaṭino yadi yūyam antarīkṣasya lakṣma boddhum śaknutha, tarhi kālasyaitasya lakṣma kathaṁ boddhum na śaknutha?

IV etatkālasya duṣṭo vyabhicārī ca vaṁśo lakṣma gaveṣayati, kintu yūnaso bhaviṣyadvādino lakṣma vinānyat kimapi lakṣma tān na darśayiyyate| tadānīm sa tān vihāya pratasthe|

V anantaramanyapāragamanakāle tasya śiṣyāḥ pūpamānetum vismṛtavantaḥ|

VI yīśustānavādīt, yūyaṁ phirūśinām sidūkināñca kiṇvaṁ prati sāvadhānāḥ satarkāśca bhavata|

VII tena te parasparaṁ vivicya kathayitumārebhire, vayan pūpānānetum vismṛtavanta etatkāraṇād iti kathayati|

VIII kintu yīśustadvijñāya tānavocat, he stokaviśvāsino yūyaṁ pūpānānayanamadhi kutaḥ parasparametad vivimkya?

IX yuṣmābhiḥ kimadyāpi na jñāyate? pañcabhiḥ pūpaiḥ pañcasahasrapuruṣeṣu bhojiteṣu bhakṣyocchiṣṭapūrṇān kati ḍalakān samagrhlītaṁ;

X tathā saptabhiḥ pūpaiḥcatuḥsahasrapuruṣeṣu bhejiteṣu kati ḍalakān samagrhlīta, tat kiṁ yuṣmābhirna smaryyate?

XI tasmāt phirūśinām sidūkināñca kiṇvaṁ prati sāvadhānāstiṣṭhata, kathāmimāṁ ahaṁ pūpānādhi nākathayaṁ, etad yūyaṁ kuto na budhyadhve?

XII tadānīm pūpakiṇvaṁ prati sāvadhānāstiṣṭhateti noktvā phirūśinām sidūkināñca upadeśaṁ prati sāvadhānāstiṣṭhateti kathitavān, iti tairabodhi|

XIII aparañca yīśuḥ kaisariyā-philipipradeśamāgatya śiṣyān apṛcchat, yo'haṁ manujasutaḥ so'haṁ kaḥ? lokairahaṁ kimucye?

XIV tadānīm te kathitavantaḥ, kecid vadanti tvaṁ majjayitā yohan, kecidvadanti, tvam eliyaḥ, keccica vadanti, tvaṁ yirimiyo vā kaścid bhaviṣyadvādīti|

XV paścāt sa tān papraccha, yūyaṁ mām kaṁ vadatha? tataḥ śimon pitara uvāca,

XVI tvamamareśvarasyābhiṣiktaputraḥ|

XVII tato yīśuḥ kathitavān, he yūnasaḥ putra śimon tvaṁ dhanyaḥ; yataḥ kopi anujastvayyetajñānaṁ nodapādayat, kintu mama svargasyaḥ pitodapādayat|

XVIII ato'haṁ tvām vadāmi, tvaṁ pitaraḥ (prastaraḥ) ahañca tasya prastarasypari svamaṇḍalīm nirmmāsyāmi, tena nirayo balāt tāṁ parājetum na śakṣyati|

XIX ahaṃ tubhyaṃ svargīyarājyasya kuñjikāṃ dāsyāmi, tena yat kiñcana tvaṃ prthivyāṃ bhaṃtsyasi tatsvarge bhaṃtsyate, yacca kiñcana mahyāṃ mokṣyasi tat svarge mokṣyate|

XX paścāt sa śiṣyānādiśat, ahamabhiṣikto yīsuriti kathāṃ kasmaicidapi yūyaṃ mā kathayata|

XXI anyāñca yirūsālamnagaram gatvā prācīnalokebhyaḥ pradhānayājakebhya upādhyāyebhyaśca bahuduḥkhabhogastai rhatatvaṃ tṛtīyadīne punarutthānañca mamāvaśyakam etāḥ kathā yīsustatkālamārabhya śiṣyān jñāpayitum ārabdhavān|

XXII tadānīm pitarastasya karaṃ gṛtvā tarjayitvā kathayitumārabdhavān, he prabho, tat tvatto dūraṃ yātu, tvāṃ prati kadāpi na ghaṭiṣyate|

XXIII kintu sa vadanam parāvartya pitarāṃ jagāda, he vighnakārin, matsammukhād dūribhava, tvaṃ mām bādhasa, īśvarīyakāryyāt mānuṣīyakāryyaṃ tubhyaṃ rocate|

XXIV anantaram yīśuḥ svīyaśiṣyān uktavān yaḥ kaścit mama paścādgāmī bhavitum icchati, sa svaṃ dāmyatu, tathā svakruśaṃ gṛhṇan matpaścādāyātu|

XXV yato yaḥ prāṇān rakṣitumicchati, sa tān hārayiṣyati, kintu yo madartham nijapraṇān hārayati, sa tān prāpsyati|

XXVI mānuṣo yadi sarvvaṃ jagat labhate nijapraṇān hārayati, tarhi tasya ko lābhah? manuṣo nijapraṇānāṃ vinimayena vā kiṃ dātuṃ śaknoti?

XXVII manujasutaḥ svadūtaiḥ sākaṃ pituḥ prabhāveṇāgamiṣyati; tadā pratimanu-jaṃ svasvakarmmanūsārāt phalaṃ dāsyati|

XXVIII ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vacmi, sarājyaṃ manujasutam āgataṃ na paśyanto mṛtyuṃ na svādiṣyanti, etādṛśāḥ katipayajanā atrāpi daṇḍāyamānāḥ santi|

XVII

I anantaram ṣaḍdinebhyaḥ paraṃ yīśuḥ pitarāṃ yākūbaṃ tatsahajaṃ yohanañca gṛhṇan uccādre rviviktasthānam āgatya teṣāṃ samakṣaṃ rūpamanyat dadhāra|

II tena tadāsyam tejasvi, tadābharaṇam ālokavat pāṇḍaramabhavat|

III anyacca tena sākaṃ saṃlapantau mūsā eliyaśca tebhyo darśanaṃ dadatuḥ|

IV tadānīm pitaro yīśuṃ jagāda, he prabho sthitiratrāsmākaṃ śubhā, yadi bhavatānumanyate, tarhi bhavadarthamekaṃ mūsārthamekam eliyārthañcaikam iti trīṇi dūṣyāṇi nirmmama|

V etatkathanakāla eka ujjavalaḥ payodasteṣāmupari chāyāṃ kṛtavān, vāridād eṣā nabhasīyā vāg babhūva, mamāyaṃ priyaḥ putraḥ, asmiṃ mama mahāsantoṣa etasya vākyam yūyaṃ niśamayata|

VI kintu vācametāṃ śṛṇvantaeva śiṣyā mṛśaṃ śaṅkamānā nyubjā nyapatan|

VII tadā yīśurāgatya teṣāṃ gātrāṇi sprśan uvāca, uttiṣṭhata, mā bhaiṣṭa|

VIII tadānīm netrāṇyunmīlya yīśuṃ vinā kamapi na dadṛśuḥ|

IX tataḥ param adreravarohaṇakāle yīśustān ityādideśa, manujasutasya mṛtānāṃ madhyādutthānaṃ yāvanna jāyate, tāvat yuṣmābhiretaddarśanaṃ kasmaicidapi na kathayitavyaṃ|

X tadā śiṣyāstaṃ papracchuḥ, prathamam eliya āyāsyatīti kuta upādhyāyairucyate?

XI tato yīśuḥ pratyavādīt, eliyaḥ prāgetya sarvvāṇi sādhayiṣyati satyaṃ,

XII kintvahaṃ yuṣmān vacmi, eliya etya gataḥ, te tamaparicitya tasmiṃ yathecchaṃ vyavajahuḥ; manujasutenāpi teṣāmantike tādṛg duḥkhaṃ bhoktavyaṃ|

XIII tadānīm sa majjayitāraṃ yohanamadhi kathāmetāṃ vyāhṛtavān, itthaṃ tacchiṣyā bubudhire|

XIV paścāt teṣu jananivahasyāntikamāgateṣu kaścit manujastadantikametya jānūnī pātayitvā kathitavān,

XV he prabho, matputraṁ prati kṛpāṁ vidadhātu, sopasmārāmayena bhṛsaṁ vyathitaḥ san punaḥ puna rvahnau muhu rjalamadhye patati|

XVI tasmād bhavataḥ śiṣyāṇāṁ samīpe tamānayaṁ kintu te taṁ svāsthaṁ karttuṁ na śaktāḥ|

XVII tadā yīśuḥ kathitavān re aviśvāsinaḥ, re vipathagāminaḥ, punaḥ katikālān ahaṁ yuṣmākaṁ sannidhau sthāsyāmi? katikālān vā yuṣmān sahiṣye? tamatra mamāntikamānayaṁ|

XVIII paścād yīśunā tarjataeva sa bhūtastaṁ vihāya gatavān, taddaṇḍaeva sa bālako nirāmayo'bhūt|

XIX tataḥ śiṣyā guptaṁ yīsumupāgatya babhāṣire, kuto vayaṁ taṁ bhūtaṁ tyājayituṁ na śaktāḥ?

XX yīśunā te proktāḥ, yuṣmākamapratyayāt;

XXI yuṣmānahaṁ tathyaṁ vacmi yadi yuṣmākaṁ sarṣapaikamātropi viśvāso jāyate, tarhi yuṣmābhiraṣmin śaile tvamitaḥ sthānāt tat sthānaṁ yāhīti brūte sa tadaiva calīyati, yuṣmākaṁ kimapyasādhyāñca karma na sthāsyāti| kintu prārthanopavāsau vinaitādrśo bhūto na tyājyeta|

XXII aparaṁ teṣāṁ gālīlpradeśe bhramaṇakāle yīśunā te gaditāḥ, manujasuto janānāṁ kareṣu samarpayīṣyate tai rhaṇīṣyate ca,

XXIII kintu tṛtiye'hiṇa ma utthāpiṣyate, tena te bhṛsaṁ duḥkhitā babhūvaḥ|

XXIV tadanantaraṁ teṣu kapharnāhūmnagaramāgateṣu karasaṁgrāhiṇaḥ pitarāntikamāgatya papracchuḥ, yuṣmākaṁ guruḥ kiṁ mandirārthaṁ karaṁ na dadāti? tataḥ pitarāḥ kathitavān dadāti|

XXV tatastasmin grāhamadhyamāgate tasya kathākathanāt pūrvvameva yīśuruvāca, he śīmon, medinyā rājānaḥ svasvāpatyebhyaḥ kiṁ videśibhyaḥ kebhyaḥ karaṁ grhlanti? atra tvāṁ kiṁ budhyase? tataḥ pitara uktavān, videśibhyaḥ|

XXVI tadā yīśuruktavān, tarhi santānā muktāḥ santi|

XXVII tathāpi yathāsmābhisteṣāmantarāyo na janyate, tatkrte jaladhestīraṁ gatvā vaḍisaṁ kṣīpa, tenādao yo mīna utthāsyati, taṁ ghrtvā tanmukhe mocite tolakaikaṁ rūpyaṁ prāpsyasi, tad grhītvā tava mama ca krte tebhyo dehi|

XVIII

I tadānīm śiṣyā yīśoḥ samīpamāgatya pṛṣṭavantaḥ svargarājye kaḥ śreṣṭhaḥ?

II tato yīśuḥ kṣudramekaṁ bālakaṁ svasamīpamāniya teṣāṁ madhye nidhāya jagāda,

III yuṣmānahaṁ satyaṁ bravīmi, yūyaṁ manovininmayena kṣudrabālavat na santaḥ svargarājyaṁ praveṣtuṁ na śaknutha|

IV yaḥ kaścīd etasya kṣudrabālakasya samamātmānaṁ namrīkaroti, saeva svargarājaye śreṣṭhaḥ|

V yaḥ kaścīd etādrśaṁ kṣudrabālakamekaṁ mama nāmni grhlāti, sa māmeva grhlāti|

VI kintu yo jano mayi kṛtaviśvāsānāmeteṣāṁ kṣudraprāṇināṁ ekasyāpi vidhniṁ janayati, kaṇṭhabaddhapeṣaṇikasya tasya sāgarāgādhajale majjanaṁ śreyāḥ|

VII vighnāt jagataḥ santāpo bhaviṣyati, vighno'vaṣyaṁ janayiṣyate, kintu yena manujena vighno janiṣyate tasyaiva santāpo bhaviṣyati|

VIII tasmāt tava karaścaraṇo vā yadi tvāṁ bādhate, tarhi taṁ chittvā nikṣīpa, dvikarasya dvipadasya vā tavānaptavahnau nikṣepāt, khañjasya vā chinnaḥastasya tava jīvane praveśo varaṁ|

IX aparaṁ tava netraṁ yadi tvāṁ bādhate, tarhi tadapyutpāvya nikṣīpa, dvine-trasya narakāgnau nikṣepāt kāṇasya tava jīvane praveśo varaṁ|

X tasmādavadhaddham, eteṣāṃ kṣudraprāṇinām ekamapi mā tucchīkuruta,

XI yato yuṣmānaḥaṃ tathyaṃ bravīmi, svarge teṣāṃ dūtā mama svargasthasya piturāsyāṃ nityaṃ paśyanti| evaṃ ye ye hāritāstān rakṣituṃ manujaputra āgacchat|

XII yūyamatra kiṃ viviṅgghve? kasyacid yadi śataṃ meṣāḥ santi, teṣāmeko hāryyate ca, tarhi sa ekonaśataṃ meṣān vihāya parvvataṃ gatvā taṃ hāritamekaṃ kiṃ na mṛgayate?

XIII yadi ca kadācit tanmeṣoddeśaṃ lamate, tarhi yuṣmānaḥaṃ satyaṃ kathayāmi, so'vipathagāmibhya ekonaśatameṣebhyopi tadekahetoradhikam āhlādate|

XIV tadvad eteṣāṃ kṣudraprāeṇām ekopi naśyatīti yuṣmākaṃ svargasthapitu rnābhimatam|

XV yadyapi tava bhrātā tvayi kimapyaparādhyati, tarhi gatvā yuvayordvayoḥ sthitayostasyāparādhaṃ taṃ jñāpaya| tatra sa yadi tava vākyaṃ śṛṇoti, tarhi tvaṃ svabhrātaraṃ prāptavān,

XVI kintu yadi na śṛṇoti, tarhi dvābhyāṃ tribhi rvā sāksībhiḥ sarvvaṃ vākyaṃ yathā niścitaṃ jāyate, tadarthaṃ ekaṃ dvau vā sāksīṇau gṛhītvā yāhi|

XVII tena sa yadi tayo rvākyaṃ na mānyate, tarhi samājaṃ tajjñāpaya, kintu yadi samājasyāpi vākyaṃ na mānyate, tarhi sa tava samīpe devapūjakaiḥ caṇḍālaiḥ ca bhaviṣyati|

XVIII ahaṃ yuṣmān satyaṃ vadāmi, yuṣmābhiḥ pṛthivyāṃ yad badhyate tat svarge bhaṃtsyate; medinyāṃ yat bhocyate, svarge'pi tat mokṣyate|

XIX punaraham yuṣmān vadāmi, medinyāṃ yuṣmākaṃ yadi dvāvekavākyaibhūya kiñcit prārthayete, tarhi mama svargasthapitrā tat tayoḥ kṛte sampannaṃ bhaviṣyati|

XX yato yatra dvau trayo vā mama nānni milanti, tatraivāhaṃ teṣāṃ madhye'smi|

XXI tadānīm pitarastatsamīpamāgatya kathitavān he prabho, mama bhrātā mama yadyaparādhyati, tarhi taṃ katikṛtvaḥ kṣamiṣye?

XXII kiṃ saptakṛtvaḥ? yīśustaṃ jagāda, tvāṃ kevalaṃ saptakṛtvo yāvat na vadāmi, kintu saptatyā guṇitaṃ saptakṛtvo yāvat|

XXIII aparaṃ nijadāsaiḥ saha jigaṇayiṣuḥ kaścīd rājeva svargarājayaṃ|

XXIV ārabdhe tasmin gaṇane sārddhasahasramudrāpūritānām daśasahasrapuṭakānām eko'ghamaṇastatsamakṣamānāyī|

XXV tasya pariśodhanāya dravyābhāvāt pariśodhanārthaṃ sa tadīyabhāryyāputrādisarvasvañca vikriyatāmiti tatprabhurādideśa|

XXVI tena sa dāsastasya pādayoḥ patan praṇamya kathitavān , he prabho bhavatā ghairyye kṛte mayā sarvvaṃ pariśodhiṣyate|

XXVII tadānīm dāsasya prabhuḥ sakaruṇaḥ san sakalārṇaṃ kṣamitvā taṃ tatyāja|

XXVIII kintu tasmin dāse bahi ryāte, tasya śataṃ mudrācaturthāṃśān yo dhārayati, taṃ sahadāsaṃ dṛṣdvā tasya kaṇṭhaṃ niṣpīḍya gaditavān, mama yat prāpyaṃ tat pariśodhaya|

XXIX tadā tasya sahadāsastatpādayoḥ patitvā vinīya babhāṣe, tvayā dhairyre kṛte mayā sarvvaṃ pariśodhiṣyate|

XXX tathāpi sa tat nānagikṛtya yāvat sarvvamṛṇaṃ na pariśodhitavān tāvat taṃ kārāyaṃ sthāpayāmāsa|

XXXI tadā tasya sahadāsastasyaitādr̥g ācaraṇaṃ vilokya prabhoḥ samīpaṃ gatvā sarvvaṃ vṛttāntaṃ nivedayāmāsuḥ|

XXXII tadā tasya prabhustamāhūya jagāda, re duṣṭa dāsa, tvayā matsannidhau prārthite mayā tava sarvvamṛṇaṃ tyaktaṃ;

XXXIII yathā cāhaṃ tvayi karuṇāṃ kṛtavān, tathaiva tvatsahadāse karuṇākaraṇaṃ kiṃ tava nocitaṃ?

XXXIV iti kathayitvā tasya prabhuḥ kruddhyan nijaprāpyaṁ yāvat sa na pariśodhitavān, tāvat prahārakānāṁ kareṣu taṁ samarpitavān|

XXXV yadi yūyaṁ svāntaḥkaraṇaiḥ svasvasahajānāṁ aparādhān na kṣamadhve, tarhi mama svargasyaḥ pitāpi yuṣmān pratitthaṁ kariṣyati|

XIX

I anantaram etāsu kathāsu samāptāsu yīśu rgālilapradeśāt prasthāya yadantīrasthaṁ yihūdāpradeśaṁ prāptaḥ|

II tadā tatpascāt jananivahe gate sa tatra tān nirāmayān akarot|

III tadanantaram phirūśinastatsamīpamāgatya pārīkṣitum taṁ papracchuḥ, kasmādapi kāraṇāt nareṇa svajāyā parityājyā na vā?

IV sa pratyuvāca, prathamam īśvaro naratvena nārītvena ca manujān sasarja, tasmāt kathitavān,

V mānuṣaḥ svapitarau parityajya svapatnyām āsakṣyate, tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ, kimetad yuṣmābhi rna paṭhitam?

VI atastau puna rna dvau tayorekāṅgatvaṁ jātāṁ, īśvareṇa yacca samayujyata, manujo na tad bhindyāt|

VII tadānīm te taṁ pratyavadan, tathātve tyājyapatraṁ dattvā svām svām jāyām tyaktum vyavasthām mūsāḥ kathāṁ lilekha?

VIII tataḥ sa kathitavān, yuṣmākaṁ manasām kāṭhinyād yuṣmān svām svām jāyām tyaktum anvamanyata kintu prathamād eṣo vidhīrñāsīt|

IX ato yuṣmānahaṁ vadāmi, vyabhicāraṁ vinā yo nijajāyām tyajet anyāñca vivahet, sa paradārān gacchati; yaśca tyaktāṁ nārīm vivahati sopi paradāreṣu ramate|

X tadā tasya śiṣyāstaṁ babhāṣire, yadi svajāyayā sākaṁ puṁsa etādṛk sambandho jāyate, tarhi vivahanameva na bhadraṁ|

XI tataḥ sa uktavān, yebhyastatsāmarthyāṁ ādāyi, tān vinānyaḥ kopi manuja etanmataṁ grahītum na śaknoti|

XII katipayā jananaklībaḥ katipayā narakṛtaklībaḥ svargarājyāya katipayāḥ svakṛtaklībāśca santi, ye grahītum śaknuvanti te gṛhlantu|

XIII aparam yathā sa śiśūnām gātreṣu hastaṁ datvā prārthayate, tadarthaṁ tatsamīmpaṁ śiśava ānīyanta, tata ānayitrñ śiṣyāstiraskṛtavantaḥ|

XIV kintu yīśuruvāca, śiśavo madantikam āgacchantu, tān mā vārayata, etādṛśāṁ śiśūnāmeva svargarājyaṁ|

XV tataḥ sa teṣāṁ gātreṣu hastaṁ datvā tasmāt sthānāt pratasthe|

XVI aparam eka āgatya taṁ papraccha, he paramaguro, anantāyuh prāptum mayā kiṁ kiṁ satkarmma karttavyaṁ?

XVII tataḥ sa uvāca, mām paramaṁ kuto vadasi? vineścaraṁ na kopi paramaḥ, kintu yadyanantāyuh prāptum vāñchasi, tarhyājñāḥ pālaya|

XVIII tadā sa prṣṭavān, kāḥ kā ājñāḥ? tato yīśuḥ kathitavān, naraṁ mā hanyaḥ, paradārān mā gaccheḥ, mā corayeḥ, mṛṣāsākṣyaṁ mā dadyāḥ,

XIX nijapitarau saṁmanyasva, svasamīpavāsini svavat prema kuru|

XX sa yuvā kathitavān, ā bālyād etāḥ pālayāmi, idānīm kiṁ nyūnamāste?

XXI tato yīśuravadat, yadi siddho bhavitum vāñchasi, tarhi gatvā nijasarvvasvaṁ vikrīya daridrebhyo vitara, tataḥ svarge vittaṁ lapsyase; āgaccha, matpascādvartī ca bhava|

XXII etāṁ vācaṁ śrutvā sa yuvā svīyabahusampatte rviṣaṇaḥ san calitavān|

XXIII tadā yīśuḥ svaśiṣyān avadat, dhanināṁ svargarājyapraveśo mahāduṣkara iti yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi|

XXIV punarapi yuṣmānaḥaṁ vadāmi, dhanināṁ svargarājyapraveśāt sūcīchidreṇa mahāṅgagamaṇaṁ sukaraṁ|

XXV iti vākyaṁ niśamya śiṣyā aticamatkr̥tya kathayāmāsuḥ; tarhi kasya paritrāṇaṁ bhavituṁ śaknoti?

XXVI tadā sa tān dṛṣdvā kathayāmāsa, tat mānuṣāṇāmaśakyaṁ bhavati, kintvīśvarasya sarvvaṁ śakyaṁ|

XXVII tadā pitarastaṁ gaditavān, paśya, vayaṁ sarvvaṁ parityajya bhavataḥ paścādvarttino 'bhavāma; vayaṁ kiṁ prāpsyāmaḥ?

XXVIII tato yīśuḥ kathitavān, yuṣmānaḥaṁ tathyaṁ vadāmi, yūyaṁ mama paścādvarttino jātā iti kāraṇāt navīnasṛṣṭikāle yadā manujasutaḥ svīyaiścaryyasimhāsana upavekṣyati, tadā yūyamapi dvādaśasimhāsaneṣūpaviśya isrāyeliyadvādaśavaṁśānāṁ vicāraṁ kariṣyatha|

XXIX anyacca yaḥ kaścit mama nāmakāraṇāt gṛhaṁ vā bhrātaraṁ vā bhaginīm vā pitaraṁ vā mātaraṁ vā jāyāṁ vā bālakaṁ vā bhūmiṁ parityajati, sa teṣāṁ śataguṇaṁ lapsyate, anantāyumo'dhikāritvaṅca prāpsyati|

XXX kintu agrīyā aneke janāḥ paścāt, paścātīyāścāneke lokā agre bhaviṣyanti|

XX

I svargarājyam etādrśā kenacid gṛhasyena samaṁ, yo'tiprabhāte nijadrākṣākṣetre kṛṣakān niyoktuṁ gataṁ|

II paścāt taiḥ sākaṁ dinaikabhṛtiṁ mudrācaturthāṁśaṁ nirūpya tān drākṣākṣetraṁ prerayāmāsa|

III anantaraṁ praharaikavelāyāṁ gatvā haṭṭe katipayān niṣkarmmakān vilokya tānavadat,

IV yūyamapi mama drākṣākṣetraṁ yāta, yuṣmabhyamaḥaṁ yogyabhṛtiṁ dāsyāmi, tataste vavrajuḥ|

V punaśca sa dvitīyatṛtīyayoḥ praharayo rbahi rgatvā tathaiva kṛtavān|

VI tato daṇḍadvayāvaśiṣṭāyāṁ velāyāṁ bahi rgatvāparān katipayajanān niṣkarmmakān vilokya pṛṣṭavān, yūyaṁ kimarthaṁ atra sarvvaṁ dinaṁ niṣkarmmanāstīṣṭhatha?

VII te pratyavadān, asmān na kopi karmamaṇi niyukte| tadānīm sa kathitavān, yūyamapi mama drākṣākṣetraṁ yāta, tena yogyāṁ bhṛtiṁ lapsyatha|

VIII tadanantaraṁ sandhyāyāṁ satyāṁ saeva drākṣākṣetrapatiradhyakṣaṁ gadivān, kṛṣakān āhūya śeṣajanamārabhya prathamāṁ yāvat tebhyaḥ bhṛtiṁ dehi|

IX tena ye daṇḍadvayāvasthite samāyātāsteṣāṁ ekaiko jano mudrācaturthāṁśaṁ prāpnot|

X tadānīm prathamaniyuktā janā āgatyānumitavanto vayamadhikaṁ prapsyāmaḥ, kintu tairapi mudrācaturthāṁśo'lābhi|

XI tataste taṁ gṛhītvā tena kṣetrapatinā sākaṁ vāgyuddhaṁ kurvvantaḥ kathayāmāsuḥ,

XII vayaṁ kṛtsnaṁ dinaṁ tāpakleśau sodhavantaḥ, kintu paścātāyā se janā daṇḍadvayamātraṁ pariśrāntavantaste'smābhiḥ samānāṁśāḥ kṛtāḥ|

XIII tataḥ sa teṣāmekāṁ pratyuvāca, he vatsa, mayā tvāṁ prati kopyanyāyo na kṛtāḥ kiṁ tvayā matsamakṣaṁ mudrācaturthāṁśo nāṅgīkṛtāḥ?

XIV tasmāt tava yat prāpyaṁ tadādāya yāhi, tubhyaṁ yati, paścātīyaniyuktalokāyāpi tati dātumicchāmi|

XV svecchayā nijadravyavyavaharaṇaṁ kiṁ mayā na kartavyaṁ? mama dātṛtvāt tvayā kim īrṣyādrṣṭiḥ kriyate?

XVI itthaṁ agrīyalokāḥ paścātīyā bhaviṣyanti, paścātīyajanāścagrīyā bhaviṣyanti, ahūtā bahavaḥ kintvalpe manobhilaṣitāḥ|

XVII tadanantaram yīsu ryrūsālamnagaram gacchan mārgamadhye śiṣyān ekānte vabhāṣe,

XVIII paśya vayaṁ yirūsālamnagaram yāmaḥ, tatra pradhānayājakādhyāpakānām kareṣu manuṣyaputraḥ samarpiṣyate;

XIX te ca taṁ hantumājñāpya tiraskṛtya vetreṇa praharttuṁ kruṣe dhātayituñcānyadeśīyānām kareṣu samarpayīṣyanti, kintu sa tṛtīyadivase śmaśānād utthāpiṣyate|

XX tadānīm sivadiyasya nārī svaputrāvādāya yīsoḥ samīpam etya praṇamya kañcanānugraham taṁ yayāce|

XXI tadā yīsustām proktavān, tvaṁ kiṁ yācase? tataḥ sā babhāṣe, bhavato rājatve mamānayoh sutayorekaṁ bhavaddakṣiṇapārśve dvitīyaṁ vāmapārśva upaveṣṭum ājñāpayatu|

XXII yīsoḥ pratyuvāca, yuvābhyām yad yācyate, tanna budhyate, ahaṁ yena kaṁsena pāsyāmi yuvābhyām kiṁ tena pātuṁ śakyate? ahañca yena majjenena majjiṣye, yuvābhyām kiṁ tena majjayitum śakyate? te jagaduḥ śakyate|

XXIII tadā sa uktavān, yuvām mama kaṁsenāvaśyaṁ pāsyathaḥ, mama majjanena ca yuvāmapi majjiṣyethe, kintu yeṣām kṛte mattātena nirūpitam idaṁ tān viḥāyānyaṁ kamapi maddakṣiṇapārśve vāmapārśve ca samupaveśayitum mamādhikāro nāsti|

XXIV etām kathām śrutvānye daśaśiṣyāstau bhrātaraḥ prati cukupuḥ|

XXV kintu yīsoḥ svasamīpaṁ tānāhūya jagāda, anyadeśīyalokānām narapatayastān adhikurvanti, ye tu mahāntaste tān śāṣati, iti yūyaṁ jānītha|

XXVI kintu yuṣmākaṁ madhye na tathā bhavet, yuṣmākaṁ yaḥ kaścit mahān bubhūṣati, sa yuṣmān seveta;

XXVII yaśca yuṣmākaṁ madhye mukhyo bubhūṣati, sa yuṣmākaṁ dāso bhavet|

XXVIII itthaṁ manujaputraḥ sevyo bhavitum nahi, kintu seviturṁ bahūnām paritrāṇamūlyārthaṁ svaprāṇān dātuñcāgataḥ|

XXIX anantaram yirihonagarāt teṣām bahirgamanasamaye tasya paścād bahavo lokā vavrajuḥ|

XXX aparaṁ vartmapārśva upaviśantau dvāvandhau tena mārgeṇa yīso rgamanam niśamya proccaiḥ kathayāmāsatuh, he prabho dāyūdaḥ santāna, āvayo rdayām vidhehi|

XXXI tato lokāḥ sarvve tuṣṇīmbhavatamityuktvā tau tarjayāmāsuḥ; tathāpi tau punaruccaiḥ kathayāmāsatuh he prabho dāyūdaḥ santāna, āvām dayasva|

XXXII tadānīm yīsoḥ sthagitaḥ san tāvāhūya bhāṣitavān, yuvayoh kṛte mayā kiṁ karttarvyaṁ? yuvām kiṁ kāmayethe?

XXXIII tadā tāvuktavantau, prabho netrāṇi nau prasannāni bhaveyuh|

XXXIV tadānīm yīsustau prati pramannaḥ san tayo rnetrāṇi pasparśa, tenaiva tau suvīkṣāñcakrāte tatpaścāt jagmutuśca|

XXI

I anantaram teṣu yirūsālamnagarasya samīpaverttino jaitu-nanāmakadharādharasya samīpasthtim baitphagigrāmam āgateṣu, yīsoḥ śiṣyadvayaṁ preṣayan jagāda,

II yuvām sammukhasthagrāmaṁ gatvā baddhām yām savatsām garddabhīm haṭhāt prāpsyathaḥ, tām mocayitvā madantikam ānayataṁ|

III tatra yadi kaścit kiñcid vakṣyati, tarhi vadiṣyathaḥ, etasyām prabhoḥ prayo-janamāste, tena sa tatkṣaṇāt praheṣyati|

IV sīyonaḥ kanyakām yūyaṁ bhāṣadhvamiti bhāratīm| paśya te namraśīlaḥ san nṛpa āruhya gardabhīm| arthādāruhya tadvatsamāyāsyati tvadantikam|

V bhaviṣyadvādinoktaṁ vacanamidaṁ tadā saphalamabhūt|

VI anantaram tau śṣyi| yīśo ryathānideśaṁ taṁ grāmaṁ gatvā

VII gardabhīm tadvatsaṅca samānītavantau, paścāt tadupari svīyavasanānī pātayitvā tamārohayāmāsatuḥ|

VIII tato bahavo lokā nijavasanāni pathi prasārayitumārebhire, katipayā janāśca pādapaparnādikaṁ chitvā pathi vistārayāmāsuḥ|

IX agragāminaḥ paścādgāminaśca manuḥjā uccairjaya jaya dāyūdaḥ santāneti jagaduḥ paramēśvarasya nāmnā ya āyāti sa dhanyaḥ, sarvvoparisthasvargepi jayati|

X itthaṁ tasmin yirūśalamaṁ praviṣṭe ko'yamiti kathanāt kṛtsnaṁ nagaraṁ cañcalamabhavat|

XI tatra lokoḥ kathayāmāsuḥ, eṣa gālīlpradeśīya-nāsaratiya-bhaviṣyadvādī yīśuḥ|

XII anantaram yīśurīśvarasya mandiraṁ praviśya tanmadhyāt krayavikrayiṇo vahiścakāra; vaṇijām mudrāsanānī kapotavikrayiṇāñcasanānī ca nyuvjayāmāsa|

XIII aparaṁ tānuvāca, eṣa lipirāste, "mama gṛhaṁ prārthanāgṛhamiti vikhyāsyati", kintu yūyaṁ tad dasyūnām gahvaraṁ kṛtavantaḥ|

XIV tadanantaram andhakhañcalokāstasya samīpamāgatāḥ, sa tām nirāmayān kṛtavān|

XV yadā pradhānayājakā adhyāpakāśca tena kṛtānyetāni citrakarmmāni dadṛśuḥ, jaya jaya dāyūdaḥ santāna, mandire bālakānām etādṛśam uccadhvaniṁ śuśruvuśca, tadā mahākruddhā babhūvaḥ,

XVI taṁ papracchuśca, ime yad vadanti, tat kiṁ tvaṁ śṛṇoṣi? tato yīśustān avocat, satyam; stanyapāyīśīśūnāñca bālakānāñca vaktrataḥ| svakīyaṁ mahimānaṁ tvaṁ samprakāśayasi svayaṁ| etadvākyaṁ yūyaṁ kiṁ nāpaṭhata?

XVII tatastān vihāya sa nagarād baithaniyāgrāmaṁ gatvā tatra rajanīm yāpayāmāsa|

XVIII anantaram prabhāte sati yīśuḥ punarapi nagaramāgacchan kṣudhārtto babhūva|

XIX tato mārgapārśva uḍumbaravṛkṣamekaṁ vilokya tatsamīpaṁ gatvā patrāṇi vinā kimapi na prāpya taṁ pādapaṁ provāca, adyārabhya kadāpi tvayi phalaṁ na bhavatu; tena tatkṣaṇāt sa uḍumbaramāhīruhaḥ śuṣkatām gataḥ|

XX tad dṛṣṭvā śiṣyā āścaryyaṁ vijñāya kathayāmāsuḥ, āḥ, uḍumvarapādapo'titūrṇaṁ śuṣko'bhavat|

XXI tato yīśustānuvāca, yuṣmānaṁ satyaṁ vadāmi, yadi yūyamasandigdhaḥ pratītha, tarhi yūyamapi kevaloumvarapādapaṁ pratitthaṁ karttuṁ śakṣyatha, tanna, tvaṁ calitvā sāgare pateti vākyaṁ yuṣmābhīrasmina śaile proktepi tadaiva tad ghaṭiṣyate|

XXII tathā viśvasya prārthya yuṣmābhi ryad yāciṣyate, tadeva prāpsyate|

XXIII anantaram mandiraṁ praviśyopadeśanasamaye tatsamīpaṁ pradhānayājakāḥ prācīnalokāścāgatya papracchuḥ, tvayā kena sāmārthyānaitāni karmmāni kriyante? kena vā tubhyametāni sāmārthyāni dattāni?

XXIV tato yīśuḥ pratyavadat, ahamapi yuṣmān vācamekāṁ pṛcchāmi, yadi yūyaṁ taduttaraṁ dātuṁ śakṣyatha, tadā kena sāmārthyena karmmānyetāni karomi, tadahaṁ yuṣmān vakṣyāmi|

XXV yohano majjanaṁ kasyājñāyābhavat? kimīśvarasya manuṣyasya vā? tataste parasparaṁ vivicya kathayāmāsuḥ, yadīśvarasyeti vadāmastarhi yūyaṁ taṁ kuto na pratyaita? vācametāṁ vakṣyati|

XXVI manuṣyasyeti vaktumapi lokebhyo bibhīmaḥ, yataḥ sarvvairapi yohan bhaviṣyadvādīti jñāyate|

XXVII tasmāt te yīśuṁ pratyavadan, tad vayan̄ na vidmaḥ| tadā sa tānuktavān, tarhi kena sāmārathyena karm māṇyetānyaham̄ karomi, tadapyaham̄ yuṣmān na vakṣyāmi|

XXVIII kasyacijjanasya dvau sutāvāstām sa ekasya sutasya samīpaṁ gatvā jagāda, he suta, tvamadya mama drākṣākṣetre karmma kartuṁ vraja|

XXIX tataḥ sa uktavān, na yāsyāmi, kintu śeṣe'nutapya jagāma|

XXX anantaram̄ sonyasutasya samīpaṁ gatvā tathaiva kathtivān; tataḥ sa pratyuvāca, maheccha yāmi, kintu na gataḥ|

XXXI etayoḥ putrayo rmadhye piturabhimataṁ kena pālitaṁ? yuṣmābhiḥ kiṁ budhyate? tataste pratyūcuḥ, prathamena puṁtreṇa| tadānīm̄ yīśustānuvāca, aham̄ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, caṇḍālā gaṇikāśca yuṣmākamagrata īśvarasya rājyaṁ praviśanti|

XXXII yato yuṣmākaṁ samīpaṁ yohani dharmmapathenāgate yūyaṁ taṁ na pratītha, kintu caṇḍālā gaṇikāśca taṁ pratyāyan, tad vilokyāpi yūyaṁ pratyetuṁ nākhidyadhvaṁ|

XXXIII apamekaṁ drṣṭāntaṁ śṛṇuta, kaścid gr̥hasthaḥ kṣetre drākṣālatā ro-payitvā taccaturdikṣu vāraṇīm̄ vidhāya tanmadhye drākṣāyantraṁ sthāpitavān, māñcañca nirmmitavān, tataḥ kṛṣakeṣu tat kṣetraṁ samarpya svayaṁ dūradeśaṁ jagāma|

XXXIV tadanantaram̄ phalasamaya upasthite sa phalāni prāptuṁ kṛṣīvalānām̄ samīpaṁ nijadāsān preṣayāmāsa|

XXXV kintu kṛṣīvalāstasya tān dāseyān dhṛtvā kañcana prahr̥tavantaḥ, kañcana pāṣāṇairāhatavantaḥ, kañcana ca hatavantaḥ|

XXXVI punarapi sa prabhuḥ prathamato'dhikadāseyān preṣayāmāsa, kintu te tān pratyapi tathaiva cakruḥ|

XXXVII anantaram̄ mama sute gate taṁ samādariṣyante, ityuktvā śeṣe sa nijasutaṁ teṣāṁ sannidhiṁ preṣayāmāsa|

XXXVIII kintu te kṛṣīvalāḥ sutaṁ vīkṣya parasparam̄ iti mantrayitum ārebhire, ayamuttarādhikārī vayamenam̄ nihatyāsyādhikāraṁ svavaśīkariṣyāmaḥ|

XXXIX paścāt te taṁ dhṛtvā drākṣākṣetrād bahiḥ pātayitvābadhiṣuḥ|

XL yadā sa drākṣākṣetrapatirāgamiṣyati, tadā tān kṛṣīvalān kiṁ kariṣyati?

XLI tataste pratyavadan, tān kaluṣiṇo dāruṇayātanābhiraṇiṣyati, ye ca samayānukramāt phalāni dāsyanti, tādr̥ṣeṣu kṛṣīvaleṣu kṣetraṁ samarpayīṣyati|

XLII tadā yīśunā te gaditāḥ, grahaṇaṁ na kṛtaṁ yasya pāṣāṇasya nicāyakaiḥ| pradhānaprastaraḥ koṇe saeva sambhaviṣyati| etat pareṣituḥ karmmasmadṛṣṭāvadbhutaṁ bhavet| dharmmagranthe likhitametadvacanam̄ yuṣmābhiḥ kiṁ nāpāṭhi?

XLIII tasmādaham̄ yuṣmān vadāmi, yuṣmatta īśvarīyarājyamapanīya phalotpādayitranyajātaye dāyīṣyate|

XLIV yo jana etatpāṣāṇopari patiṣyati, taṁ sa bhaṁkṣyate, kintvayaṁ pāṣāṇo yasyopari patiṣyati, taṁ sa dhūlivat cūrṇikariṣyati|

XLV tadānīm̄ prādhānayājakaḥ phirūśinaśca tasyemām̄ drṣṭāntakathāṁ śrutvā so'smānuddīśya kathitavān, iti vijñāya taṁ dharttuṁ ceṣṭitavantaḥ;

XLVI kintu lokebhyo bibhyuḥ, yato lokaiḥ sa bhaviṣyadvādītyajñāyi|

XXII

I anantaram̄ yīśuḥ punarapi drṣṭāntena tān avādīt,

II svargīyarājyam̄ etādr̥śasya nr̥pateḥ samaṁ, yo nija putraṁ vivāhayan sarvvān nimantritān ānetuṁ dāseyān prahitavān,

III kintu te samāgantūṁ neṣṭavantaḥ|

IV tato rājā punarapi dāsānanyān ityuktvā preṣayāmāsa, nimantritān vadata, paśyata, mama bhejyamāsāditamāste, nijavṛtaśāḍipuṣṭajantūn mārāyitvā sarvvaṁ khādyadravyamāsāditavān, yūyaṁ vivāhamāgacchata|

V tathapi te tucchīkṛtya kecit nijakṣetram kecid vāṇijyaṁ prati svasvamārgaṇa calitavantah|

VI anye lokāstasya dāseyaṁ dhṛtvā daurātmyaṁ vyavahṛtya tānavadhiṣuḥ|

VII anantaram sa nṛpatistām vārttām śrutvā krudhyan sainyaṁ prahitya tān ghātakān hatvā teṣāṁ nagaram dāhayāmāsa|

VIII tataḥ sa nijadāseyaṁ babhāṣe, vivāhiyaṁ bhojyamāsāditamāste, kintu nimantritā janā ayogyāḥ|

IX tasmād yūyaṁ rājamārgaṁ gatvā yāvato manujān paśyata, tāvataeva vivāhiyabhojyāya nimantrayata|

X tadā te dāseyaṁ rājamārgaṁ gatvā bhadraṁ abhadraṁ vā yāvato janān dadṛṣuḥ, tāvataeva saṁgrhyānayan; tato bhyāgatamanujai rvivāhagṛham apūryyata|

XI tadānīm sa rājā sarvvānabhyāgatān draṣṭum abhyantaramāgatavān; tadā tatra vivāhiyavasanaḥīnamekaṁ janāṁ vīkṣya taṁ jagād,

XII he mitra,tvaṁ vivāhiyavasanaṁ vinā kathamatra praviṣṭavān? tena sa niruttaro babhūva|

XIII tadā rājā nijānucarān avadat, etasya karacaraṇān baddhā yatra rodanaṁ dantairdantaḥṣaṇaṇca bhavati, tatra vahirbhūtataṁ misre taṁ nikṣipata|

XIV itthaṁ bahava āhūtā alpe manobhimatāḥ|

XV anantaram phirūśinaḥ pragatya yathā saṁlāpeṇa tam unmāthe pātayeyustathā mantrayitvā

XVI herodiyamanujaiḥ sākaṁ nijaśiṣyagaṇeṇa taṁ prati kathayāmāsuḥ, he guro, bhavān satyaḥ satyamīśvarīyamārgamupadiśati, kamapi mānuṣaṁ nānurudhyate, kamapi nāpekṣate ca, tad vayaṁ jānīmaḥ|

XVII ataḥ kaisarabhūpāya karo'smākaṁ dātavyo na vā? atra bhavatā kiṁ budhyate? tad asmān vadatu|

XVIII tato yīsusteṣāṁ khalatām vijñāya kathitavān, re kapaṭinaḥ yuyaṁ kuto mām parikṣadhve?

XIX tatkaradānasya mudrām mām darśayata| tadānīm taistasya samīpaṁ mudrācaturchabhāga ānīte

XX sa tān papraccha, atra kasyeyaṁ mūrtti rñāma cāste? te jagaduḥ, kaisarabhūpasya|

XXI tataḥ sa uktavāna, kaisarasya yat tat kaisarāya datta, īśvarasya yat tad īśvarāya datta|

XXII iti vākyam niśamya te vismayaṁ vijñāya taṁ vihāya calitavantah|

XXIII tasminnahani sidūkino'rthāt śmaśānāt notthāsyantīti vākyam ye vadanti, te yīśe rantikam āgatya papracchuḥ,

XXIV he guro, kaścinmanujaścet nihsantānaḥ san prāṇān tyajati, tarhi tasya bhrātā tasya jāyām vyuhya bhrātuḥ santānam utpādayiṣyatīti mūsā ādiṣṭavān|

XXV kintvasmākamatra ke'pi janāḥ saptasahodarā āsan, teṣāṁ jyeṣṭha ekām kanyām vyavahāt, aparaṁ prāṇatyāgakāle svayaṁ nihsantānaḥ san tāṁ striyaṁ svabhrātari samarpitavān,

XXVI tato dvitīyādisaptamāntāśca tathaiva cakruḥ|

XXVII śeṣe sāpī nārī mamāra|

XXVIII mṛtānām utthānasamaye teṣāṁ saptānām madhye sā nārī kasya bhāryyā bhaviṣyati? yasmāt sarvvaeva tāṁ vyavahan|

XXIX tato yīśuḥ pratyavādīt, yūyaṁ dharmmapustakam īśvarīyaṁ śaktiṇca na vijñāya bhrāntimantah|

- XXX utthānaprāptā lokā na vivahanti, na ca vācā dīyante, kintvīśvarasya svar-gasthadūtānām sadṛśā bhavanti|
- XXXI aparaṁ mṛtānāmutthānamadhi yuṣmān pratīyamiśvaroktiḥ,
- XXXII "ahamibrāhīma īśvara ishāka īśvaro yākūba īśvara" iti kiṁ yuṣmābhi rnāpāṭhi? kintvīśvaro jīvatām īśvara:, sa mṛtānāmiśvaro nahi|
- XXXIII iti śrutvā sarvve lokāstasyopadeśād vismayaṁ gatāḥ|
- XXXIV anantaraṁ sidūkinām niruttaratvavārtām niśamya phirūśina ekaṭra milita-vantaḥ,
- XXXV teṣāmeko vyavasthāpako yīśuṁ parikṣituṁ papaccha,
- XXXVI he guro vyavasthāśāstramadhye kājñā śreṣṭhā?
- XXXVII tato yīśuruvāca, tvaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvapraṇaiḥ sarvvacittaiśca sākāṁ prabhau parameśvare prīyasva,
- XXXVIII eṣa prathamamahājñā| tasyāḥ sadṛśī dvitīyājñaiśā,
- XXXIX tava samīpavāsini svātmanīva prema kuru|
- XL anayo rdvayorājñayoḥ kṛtsnavyavasthāyā bhaviṣyadvaktṛgranthasya ca bhāraṣṭhāti|
- XLI anantaraṁ phirūśinām ekaṭra sthitikāle yīśustān papraccha,
- XLII khriṣṭamadhi yuṣmākaṁ kīdr̥gbodho jāyate? sa kasya santānaḥ? tataste pratyavadan, dāyūdaḥ santānaḥ|
- XLIII tadā sa uktavān, tarhi dāyūd katham ātmādhiṣṭhānena taṁ prabhuṁ vadati ?
- XLIV yathā mama prabhumidaṁ vākyamavadat parameśvaraḥ| tavārīn pādapiṭhaṁ te yāvannahi karomyahaṁ| tāvat kālaṁ madīye tvaṁ dakṣapārśva upāviśa| ato yadi dāyūd taṁ prabhuṁ vadati, rtiha sa katham tasya santāno bhavati?
- XLV tadānīm teṣāṁ kopi tadvākyasya kimapyuttaraṁ dātuṁ nāśaknot;
- XLVI taddinamārabhya taṁ kimapi vākyam praṣṭuṁ kasyāpi sāhaso nābhavat|

XXIII

- I anantaraṁ yīśu rjananivahaṁ śiṣyāṁścāvadat,
- II adhyāpakāḥ phirūśinaśca mūsāsane upaviśanti,
- III ataste yuṣmān yadyat mantum ājñāpayanti, tat manyadhvaṁ pālayadhvañca, kintu teṣāṁ karmmānurūpaṁ karma na kurudhvaṁ; yatasteṣāṁ vākyamātraṁ sāraṁ kāryye kimapi nāsti|
- IV te durvvahān gurutarān bhārān badvvā manuṣyāṇām skandhepari samar-payanti, kintu svayamaṅgulyaikayāpi na cālayanti|
- V kevalaṁ lokadarśanāya sarvvakarmmāṇi kurvvanti; phalataḥ paṭṭabandhān prasāryya dhārayanti, svavastreṣu ca dīrghagranthīn dhārayanti;
- VI bhojanabhavana uccasthānaṁ, bhajanabhavane pradhānamāsanam,
- VII haṭṭhe namaskāraṁ gururiti sambodhanañcaitāni sarvvāṇi vāñchanti|
- VIII kintu yūyaṁ gurava iti sambodhanīyā mā bhavata, yato yuṣmākaṁ ekaḥ khriṣṭaeva guru
- IX ryūyaṁ sarvve mitho bhrātaraśca| punaḥ pṛthivyām kamapi piteti mā sambud-hyadhvaṁ, yato yuṣmākamekaḥ svargasthaeva pitā|
- X yūyaṁ nāyaketi sambhāṣitā mā bhavata, yato yuṣmākamekaḥ khriṣṭaeva nāyakaḥ|
- XI aparaṁ yuṣmākaṁ madhye yaḥ pumān śreṣṭhaḥ sa yuṣmān seviṣyate|
- XII yato yaḥ svamunnamati, sa nataḥ kariṣyate; kintu yaḥ kaścit svamavanataṁ karoti, sa unnataḥ kariṣyate|
- XIII hanta kapatīna upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ manujānām samakṣaṁ svar-gadvāraṁ rundha, yūyaṁ svayaṁ tena na praviśatha, pravivikṣūnapi vārayatha|

vata kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca yūyaṁ chalād dīrghaṁ prārthya vidhavānām sarvasvaṁ grasatha, yuṣmākaṁ ghorataradaṇḍo bhaviṣyati|

^{XIV} hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyamekaṁ svadharmaṁvalambinaṁ karttuṁ sāgaraṁ bhūmaṇḍalaṁca pradakṣiṇīkurutha,

^{XV} kañcana prāpya svato dviguṇanarakabhājanaṁ taṁ kurutha|

^{XVI} vata andhapaṭhadarśakāḥ sarvve, yūyaṁ vadatha, mandirasya śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ; kintu mandirasthasuvarṇasya śapathakaraṇād deyaṁ|

^{XVII} he mūḍhā he andhāḥ suvarṇaṁ tatsuvarṇapāvakaṁmandiram etayorubhayo rmadhye kiṁ śreyaḥ?

^{XVIII} anyacca vadatha, yajñavedyāḥ śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ, kintu taduparisthitasya naivedyasya śapathakaraṇād deyaṁ|

^{XIX} he mūḍhā he andhāḥ, naivedyaṁ tannaivedyapāvakavediretayorubhayo rmadhye kiṁ śreyaḥ?

^{XX} ataḥ kenacid yajñavedyāḥ śapathe kṛte taduparisthitasya sarvasya śapathaḥ kriyate|

^{XXI} kenacit mandirasya śapathe kṛte mandiratannivāsinoḥ śapathaḥ kriyate|

^{XXII} kenacit svargasya śapathe kṛte īśvariyaśimhāsanataduparyyupaviṣṭayoḥ śapathaḥ kriyate|

^{XXIII} hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ podināyāḥ sitacchatrāyā jīrakasya ca daśamāṁśān dattha, kintu vyavasthāyā gurutarān nyāyadayāviśvāśān parityajatha; ime yuṣmābhirācaraṇīyā amī ca na laṁghanīyāḥ|

^{XXIV} he andhapaṭhadarśakā yūyaṁ maśakān apasārayatha, kintu mahāṅgān grasatha|

^{XXV} hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ pānapātrāṇām bhojanapātrāṇāṁca bahiḥ pariṣkurutha; kintu tadabhyantaraṁ durātmatayā kaluṣeṇa ca paripūrṇamāste|

^{XXVI} he andhāḥ phirūśilokā ādau pānapātrāṇām bhojanapātrāṇāṁcābhyantaraṁ pariṣkuruta, tena teṣāṁ bahirapi pariṣkāriṣyate|

^{XXVII} hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ śuklikṛtaśmaśānasvarūpā bhavatha, yathā śmaśānabhavanasya bahiścāru, kintvabhyantaraṁ mṛtalokānām kīkaśaiḥ sarvvaprakāramalena ca paripūrṇam;

^{XXVIII} tathaiva yūyamapi lokānām samakṣaṁ bahirdhārmmikāḥ kintvantaḥkaraṇeṣu kevalakāpaṭyādharmmābhyāṁ paripūrṇāḥ|

^{XXIX} hā hā kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ bhaviṣyadvādinām śmaśānagehaṁ nirmātha, sādḥūnām śmaśānaniketanaṁ śobhayatha

^{XXX} vadatha ca yadi vayaṁ sveṣāṁ pūrvvapuruṣāṇām kāla asthāsyāma, tarhi bhaviṣyadvādinām śoṇitapātane teṣāṁ sahabhāgino nābhaviṣyāma|

^{XXXI} ato yūyaṁ bhaviṣyadvādighātakānām santānā iti svayameva sveṣāṁ sākṣyaṁ dattha|

^{XXXII} ato yūyaṁ nijapūrvvapuruṣāṇām parimāṇapātraṁ paripūrayata|

^{XXXIII} re bhujagāḥ kṛṣṇabhujagavaṁśāḥ, yūyaṁ kathaṁ narakadaṇḍād rakṣiṣyadhve|

^{XXXIV} paśyata, yuṣmākamantikam ahaṁ bhaviṣyadvādino buddhimata upādhyāyāṁśca preṣayiṣyāmi, kintu teṣāṁ katipayā yuṣmābhi rghāniṣyante, kruśe ca ghāniṣyante, kecid bhajanabhavane kaṣābhirāghāniṣyante, nagare nagare tāḍiṣyante ca;

^{XXXV} tena satpuruṣasya hābilo raktapātamārabhya berikhiyaḥ putraṁ yaṁ sikhariyaṁ yūyaṁ mandirayajñavedyo rmadhye hatavantaḥ, tadiyaśoṇitapātaṁ yāvad asmin deśe yāvatām sādḥupuruṣāṇām śoṇitapāto 'bhavat tat sarvveṣāmāgasāṁ daṇḍā yuṣmāsu varttiṣyante|

XXXVI ahaṁ yuṣmānta tathyaṁ vadāmi, vidyamāne'smin puruṣe sarvve vart-tiṣyante|

XXXVII he yirūśālam he yirūśālam nagari tvaṁ bhaviṣyadvādino hatavatī, tava samīpaṁ preritāṁśca pāṣāṇairāhatavatī, yathā kukkuṭī śāvakān pakṣādhāḥ saṁgrhlāti, tathā tava santānān saṁgrahītuṁ ahaṁ bahuvāram aicchaṁ; kintu tvaṁ na samamanyathāḥ|

XXXVIII paśyata yaṣmākaṁ vāsasthānam ucchinnaṁ tyakṣyate|

XXXIX ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yaḥ parameśvarasya nāmnāgacchati, sa dhanya iti vāṇīm yāvanna vadiṣyatha, tāvat mām puna rna drakṣyatha|

XXIV

I anantaraṁ yīśu ryadā mandirād bahi rgacchati, tadānīm śiṣyāstaṁ mandiranir-mmāṇaṁ darśayitumāgatāḥ|

II tato yīśustānuvāca, yūyaṁ kimetāni na paśyatha? yuṣmānaḥ satyaṁ vadāmi, etannicayanasya pāṣāṇaikamapyanyapāṣāṇe□pari na sthāsyati sarvvāṇi bhūmisāt kārīṣyante|

III anantaraṁ tasmin jaitunaparvvatopari samupaviṣṭe śiṣyāstasya samīpamāgatya guptaṁ papracchuḥ, etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? bhavata āgamanasya yugāntasya ca kiṁ lakṣma? tadasmān vadatu|

IV tadānīm yīśustānavocat, avadhadvvaṁ, kopi yuṣmān na bhramayet|

V bahavo mama nāma grhlanta āgamiṣyanti, khriṣṭo'hameveti vācaṁ vadanto bahūn bhramayiṣyanti|

VI yūyaṁ ca saṁgrāmasya raṇasya cādambaraṁ śroṣyatha, avadhadvvaṁ tena cañcalā mā bhavata, etānyavaśyaṁ ghaṭiṣyante, kintu tadā yugānto nahi|

VII aparaṁ deśasya vipakṣo deśo rājyasya vipakṣo rājyaṁ bhaviṣyati, sthāne sthāne ca durbhikṣaṁ mahāmārī bhūkampaśca bhaviṣyanti,

VIII etāni duḥkhopakramāḥ|

IX tadānīm lokā duḥkhaṁ bhojayitum yuṣmān parakareṣu samarpayiṣyanti haniṣyanti ca, tathā mama nāmakāraṇād yūyaṁ sarvvadeśīyamanujānāṁ samīpe grṇṇārḥā bhaviṣyatha|

X bahuṣu vighnaṁ prāptavatsu parasparam ṛ□tīyāṁ kṛtavatsu ca eko'paraṁ parakareṣu samarpayiṣyati|

XI tathā bahavo mṛṣābhaviṣyadvādina upasthāya bahūn bhramayiṣyanti|

XII duṣkarmmaṇāṁ bāhulyāṁ ca bahūnāṁ prema śītalāṁ bhaviṣyati|

XIII kintu yaḥ kaścit śeṣaṁ yāvad dhairyyamāśrayate, saeva paritrāyiṣyate|

XIV aparaṁ sarvvadeśīyalokān pratimākṣī bhavitum rājasya śubhasamācāraḥ sarvvajagati pracāriṣyate, etādṛśi sati yugānta upasthāsyati|

XV ato yat sarvvanaśakṛdgrṇṇārhaṁ vastu dāniyelbhaviṣyadvadinā proktaṁ tad yadā puṇyasthāne sthāpitaṁ drakṣyatha, (yaḥ paṭhati, sa budhyatām)

XVI tadānīm ye yihūdīyadeśe tiṣṭhanti, te parvvateṣu palāyantām|

XVII yaḥ kaścid grhapṛṣṭhe tiṣṭhati, sa grhāt kimapi vastvānetum adhe□ nāvarohet|

XVIII yaśca kṣetre tiṣṭhati, sopi vastramānetum parāvṛtya na yāyāt|

XIX tadānīm garbhniṣṭanyapāyayitṛiṇāṁ durgati rbhaviṣyati|

XX ato yaṣmākaṁ palāyanaṁ śītakāle viśrāmavāre vā yanna bhavet, tadarthaṁ prārthayadhvam|

XXI ā jagadārambhād etatkālaparyyanantaṁ yādṛśaḥ kadāpi nābhavat na ca bhaviṣyati tādrśo mahākṣeṣastadānīm upasthāsyati|

XXII tasya kṣeṣasya samayo yadi hsvo na kriyeta, tarhi kasyāpi prāṇino rakṣaṇaṁ bhavitum na śaknuyāt, kintu manonītamanujānāṁ kṛte sa kālo hsvikariṣyate|

XXIII aparañca paśyata, khrīṣṭo'tra vidyate, vā tatra vidyate, tadānīm yadī kaścīd yuṣmāna iti vākyaṃ vadati, tathāpi tat na pratīti|

XXIV yato bhāktakhrīṣṭa bhāktabhaviṣyadvādinaśca upasthāya yāni mahanti lakṣmāṇi citrakarmmāṇi ca prakāśayiṣyanti, tai ryadi sambhavet tarhi manonītamānavā api bhrāmiṣyante|

XXV paśyata, ghaṭanātaḥ pūrvvaṃ yuṣmān vārttām avādiṣam|

XXVI ataḥ paśyata, sa prāntare vidyata iti vākye kenacit kathitepi bahi rmā gacchata, vā paśyata, sontaḥpure vidyate, etadvākya uktepi mā pratīta|

XXVII yato yathā vidyut pūrvvadiśo nirgatya paścimadiśaṃ yāvat prakāśate, tathā mānuṣaputrasyāpyāgamanam bhaviṣyati|

XXVIII yatra śavastiṣṭhati, tatreva grḍhrā milanti|

XXIX aparaṃ tasya kleśasamayasyāvyavahitaparatra sūryasya tejo lopsyate, candramā jyosnāṃ na kariṣyati, nabhaso nakṣatrāṇi patiṣyanti, gagaṇīyā grahāśca vicaliṣyanti|

XXX tadānīm ākāśam adhye manujasutasya lakṣma darśiṣyate, tato nijaparākrameṇa mahātejasā ca meghārūḍhaṃ manujasutaṃ nabhasāgacchantam vilokya prthivyāḥ sarvvavaṃśīyā vilapiṣyanti|

XXXI tadānīm sa mahāśabdāyamānatūryyā vādakān nijadūtān praheṣyati, te vyomna ekasīmāto'parasīmāṃ yāvat caturdiśastasya manonītajanān ānīya melayiṣyanti|

XXXII udumbarapādapasya dṛṣṭāntam śikṣadhvaṃ; yadā tasya navīnāḥ śākhā jāyante, pallavādiśca nirgacchati, tadā nidāghakālaḥ savidho bhavatīti yūyam jānītha;

XXXIII tadvad etā ghaṭanā dṛṣṭvā sa samayo dvāra upāsthād iti jānīta|

XXXIV yuṣmānahaṃ tathyaṃ vadāmi, idānīntanajanānāṃ gamanāt pūrvvameva tāni sarvvāṇi ghaṭiṣyante|

XXXV nabhomedinyo rluptyorapi mama vāk kadāpi na lopsyate|

XXXVI aparaṃ mama tātam vinā mānuṣaḥ svargastho dūto vā kopi taddinaṃ taddaṇḍaṇca na jñāpayati|

XXXVII aparaṃ nohe vidyamāne yādṛśam abhavat tādṛśam manujasuta-syāgamanakālepi bhaviṣyati|

XXXVIII phalato jalāplāvanāt pūrvvaṃ yaddinaṃ yāvat nohaḥ potaṃ nārohat, tāvatkālaṃ yathā manuṣyā bhojane pāne vivahane vivāhane ca pravṛttā āsan;

XXXIX aparaṃ āplāvitoyamāgatya yāvat sakalamanujān plāvayitvā nānayat, tāvat te yathā na vidāmāsuḥ, tathā manujasutāgamanepi bhaviṣyati|

XL tadā kṣetrasthitayordvayoreko dhāriṣyate, aparastyājiṣyate|

XLI tathā peṣaṇyā piṃṣatyorubhayo ryoṣitorekā dhāriṣyate'parā tyājiṣyate|

XLII yuṣmākaṃ prabhuḥ kasmin daṇḍa āgamiṣyati, tad yuṣmābhi rnāvagamya te, tasmāt jāgrataḥ santastiṣṭhata|

XLIII kutra yāme stena āgamiṣyati iti ced gr̥hastho jñātum āśakṣyat, tarhi jāgaritvā taṃ sandhīm karttū avārayiṣyat tad jānīta|

XLIV yuṣmābhīravadhīyatām, yato yuṣmābhi ryatra na budhyate, tatraiva daṇḍe manujasuta āyāsyati|

XLV prabhu rnijaparivārān yathākālāṃ bhojayitūṃ yaṃ dāsam adhyakṣīkr̥tya sthāpayati, tādṛśo viśvāsyo dhīmān dāsaḥ kaḥ?

XLVI prabhurāgatya yaṃ dāsaṃ tathācarantaṃ vīkṣate, saeva dhanyaḥ|

XLVII yuṣmānahaṃ satyaṃ vadāmi, sa taṃ nijasarvvvasvayādhipaṃ kariṣyati|

XLVIII kintu prabhurāgantūṃ vilambata iti manasi cintayitvā yo duṣṭo dāso

XLIX 'paradāsān praharttūṃ mattānāṃ saṅge bhoktūṃ pātuṇca pravarttate,

^L sa dāso yadā nāpekṣate, yañca daṇḍam na jānāti, tatkālaeva tatprabhuru-pasthāsyati|

^{LI} tadā tam daṇḍayitvā yatra sthāne rodanam dantagharṣaṇaṇcāsāte, tatra kapaṭibhiḥ sākam taddaśam nirūpayiṣyati|

XXV

^I yā daśa kanyāḥ pradīpān gr̥hlatyo varam sāksāt karttum bahiritāḥ, tābhistadā svargīyarājyasya sādṛśyam bhaviṣyati|

^{II} tāsām kanyānām madhye pañca sudhiyaḥ pañca durdhiya āsan|

^{III} yā durdhiyastāḥ pradīpān saṅge gr̥hītvā tailam na jagṛhuḥ,

^{IV} kintu sudhiyaḥ pradīpān pātreṇa tailaṇca jagṛhuḥ|

^V anantaram vare vilambite tāḥ sarvvā nidrāviṣṭā nidrām jagmuḥ|

^{VI} anantaram arddharātre paśyata vara āgacchati, tam sāksāt karttum bahiryātetī janaravāt

^{VII} tāḥ sarvvāḥ kanyā utthāya pradīpān āsādayitum ārabhanta|

^{VIII} tato durdhiyaḥ sudhiya ūcuḥ, kiñcit tailam datta, pradīpā asmākam nirvvāṇāḥ|

^{IX} kintu sudhiyaḥ pratyavadan, datte yuṣmānasmāmśca prati tailam nyūnībhavet, tasmād vikreṭṇām samīpaṁ gatvā svārtham tailam krīṇīta|

^X tadā tāsu kretum gatasu vara ājagāma, tato yāḥ sajjitā āsan, tāstena sākam vivāhīyam veśma praviviṣuḥ|

^{XI} anantaram dvāre ruddhe aparāḥ kanyā āgatya jagaduḥ, he prabho, he prabho, asmān prati dvāram mocaya|

^{XII} kintu sa uktavān, tathyaṁ vadāmi, yuṣmānahaṁ na vedmi|

^{XIII} ato jāgrataḥ santastiṣṭhata, manujasutaḥ kasmin dine kasmin daṇḍe vāgamiṣyati, tad yuṣmābhi rna jñāyate|

^{XIV} aparaṁ sa etādṛśaḥ kasyacit puṁsastulyaḥ, yo dūradeśam prati yātrākāle nijadāsān āhūya teṣām svasvasāmarthyānurūpam

^{XV} ekasmin mudrāṇām pañca poṭalikāḥ anyasmiṁśca dve poṭalike aparasmiṁśca poṭalikaikām ittham pratijanaṁ samarpya svayaṁ pravāsam gatavān|

^{XVI} anantaram yo dāsaḥ pañca poṭalikāḥ labdhavān, sa gatvā vāṇijyam vidhāya tā dviguṇīcakāra|

^{XVII} yaśca dāso dve poṭalike alabhata, sopi tā mudrā dviguṇīcakāra|

^{XVIII} kintu yo dāsa ekām poṭalikām labdhavān, sa gatvā bhūmiṁ khanitvā tanmadhye nijaprabhostā mudrā gopayāñcakāra|

^{XIX} tadanantaram bahutithe kāle gate teṣām dāsānām prabhurāgatya tairdāsaiḥ samam gaṇayāñcakāra|

^{XX} tadānīm yaḥ pañca poṭalikāḥ prāptavān sa tā dviguṇīkṛtamudrā ānīya jagāda; he prabho, bhavatā mayi pañca poṭalikāḥ samarpitāḥ, paśyatu, tā mayā dviguṇīkṛtāḥ|

^{XXI} tadānīm tasya prabhustamuvāca, he uttama viśvāsya dāsa, tvaṁ dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahuvittādhipaṁ karomi, tvaṁ svaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

^{XXII} tato yena dve poṭalike labdhe sopyāgatya jagāda, he prabho, bhavatā mayi dve poṭalike samarpite, paśyatu te mayā dviguṇīkṛte|

^{XXIII} tena tasya prabhustamavocat, he uttama viśvāsya dāsa, tvaṁ dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahudraviṇādhipaṁ karomi, tvaṁ nijaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

^{XXIV} anantaram ya ekām poṭalikām labdhavān, sa etya kathitavān, he prabho, tvām kathinanaram jñātavān, tvayā yatra noptaṁ, tatraiva kṛtyate, yatra ca na kīṇam, tatraiva saṁgrhyate|

XXV atohaṁ saśaṅkaḥ san gatvā tava mudrā bhūmadhye saṁgopya sthāpitavān, paśya, tava yat tadeva gr̥hāṇa|

XXVI tadā tasya prabhuḥ pratyavadat re duṣṭālasa dāsa, yatrāhaṁ na vapāmi, tatra chinadmi, yatra ca na kirāmi, tatreva saṁgr̥hlāṁiti cedajānāstarhi

XXVII vaṇikṣu mama vittārpaṇaṁ tavocitamāsīt, yenāhamāgatya vṛdvyā sākaṁ mūlamudrāḥ prāpsyam|

XXVIII atosmāt tām poṭalikām ādāya yasya daśa poṭalikāḥ santi tasminnarpayata|

XXIX yena vardvyate tasminnaivārpiṣyate, tasyaiva ca bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yena na vardvyate, tasyāntike yat kiñcana tiṣṭhati, tadapi punarneṣyate|

XXX aparaṁ yūyaṁ tamakarmmaṇyaṁ dāsaṁ nītvā yatra sthāne krandanam dantagharṣaṇaṁ vidyete, tasmin bahirbhūtata masi nikṣipata|

XXXI yadā manujasutaḥ pavitradūtān saṅginaḥ kṛtvā nijaprabhāvenāgatya nijate-jomaye siṁhāsane nivekṣyati,

XXXII tadā tatsammukhe sarvvajātiyā janā saṁmelīṣyanti| tato meṣapālako yathā chāgebhyo'vīn pr̥thak karoti tathā sopyekasmādanyam itthaṁ tān pr̥thaka kṛtvāvīn

XXXIII dakṣiṇe chāgāmśca vāme sthāpayiṣyati|

XXXIV tataḥ paraṁ rājā dakṣiṇasthitān mānavān vadiṣyati, āgacchata mattātasyānugrahabhājanāni, yuṣmatkṛta ā jagadārambhat yad rājyam āsāditaṁ tadadhikuruta|

XXXV yato bubhuṁṣitāya mahyaṁ bhojyam adatta, pipāsītāya peyam adatta, videśinaṁ mām svasthānamanayata,

XXXVI vastrahīnaṁ mām vasaṇaṁ paryyadhāpayata, pīḍitaṁ mām draṣṭumāgacchata, kārāsthaṁ mām vīkṣituma āgacchata|

XXXVII tadā dhārmikāḥ prativadiṣyanti, he prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vīkṣya vayamabhojayāma? vā pipāsitaṁ vīkṣya apāyayāma?

XXXVIII kadā vā tvām videśinaṁ vilokya svasthānamanayāma? kadā vā tvām nagnaṁ vīkṣya vasaṇaṁ paryyadhāpayāma?

XXXIX kadā vā tvām pīḍitaṁ kārāsthaṁ vīkṣya tvadantikamagacchāma?

XL tadānīm rājā tān prativadiṣyati, yuṣmānaṁ satyaṁ vadāmi, mamaiteṣāṁ bhrātṛṇāṁ madhye kañcanaikaṁ kṣudratamaṁ prati yad akuruta, tanmām pratyakuruta|

XLI paścāt sa vāmasthitān janān vadiṣyati, re śāpagrastāḥ sarvve, śaitāne tasya dūtebhyaśca yo'nantavahnirāsādita āste, yūyaṁ madantikāt tamagniṁ gacchata|

XLII yato kṣudhitāya mahyamāhāraṁ nādatta, pipāsītāya mahyaṁ peyaṁ nādatta,

XLIII videśinaṁ mām svasthānaṁ nānayata, vasaṇahīnaṁ mām vasaṇaṁ na paryyadhāpayata, pīḍitaṁ kārāsthaṁ mām vīkṣitum nāgacchata|

XLIV tadā te prativadiṣyanti, he prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vā pipāsitaṁ vā videśinaṁ vā nagnaṁ vā pīḍitaṁ vā kārāsthaṁ vīkṣya tvām nāsevāmahi?

XLV tadā sa tān vadiṣyati, tathyamaham yuṣmān bravīmi, yuṣmābhireṣāṁ kañcana kṣodiṣṭhaṁ prati yannākāri, tanmām pratyeva nākāri|

XLVI paścādamyantaśāstīm kintu dhārmikā anantāyuṣaṁ bhoktum yāsyanti|

XXVI

I yīsuretān prastāvān samāpya śiṣyānūce,

II yuṣmābhi rjñātaṁ dinadvayāt paraṁ nistāramaha upasthāsyati, tatra manuja-sutaḥ kruśena hantum parakareṣu samarpiṣyate|

III tataḥ paraṁ pradhānayājakādhyāpakaprāñcaḥ kiyaphānāmno mahāyājakasyāṭṭhālikāyām militvā

IV kenopāyena yīsurū dhṛtvā hantum śaknuyuriti mantrayāñcakruḥ|

V kintu tairuktaṁ mahakāle na dharttavyaḥ, dhr̥te prajānām kalahena bhavitum śakyate|

VI tato baithaniyāpure śimonākhyasya kuṣṭhino veśmani yīśau tiṣṭhati

VII kācana yoṣā śvetopalabhājanena mahārghyaṁ sugandhi tailamāniya bhojanāyopaviśatastasya śirobhyaṣecat|

VIII kintu tadālokyā tacchiṣyaiḥ kupitairuktaṁ, kuta itthamapavyayate?

IX cecidaṁ vyakreṣyata, tarhi bhūrimūlyaṁ prāpya daridrebhyo vyatāriṣyata|

X yīśunā tadavagatya te samuditāḥ, yoṣāmenām kuto duḥkhiṇīm kurutha, sā mām prati sādhu karmmakārṣīt|

XI yuṣmākamaṁ samīpe daridrāḥ satatamevāsate, kintu yuṣmākamantikehaṁ nāse satataṁ|

XII sā mama kāyopari sugandhitailaṁ siktva mama śmaśānadānakarmmakārṣīt|

XIII atohaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi sarvasmin jagati yatra yatraiṣa susamācāraḥ pracāriṣyate, tatra tatraitasyā nāryyāḥ smaraṇārtham karmmedaṁ pracāriṣyate|

XIV tato dvādaśaśiṣyāṇām iṣkariyotīyayihūdānāmaka ekaḥ śiṣyaḥ pradhānayajakānāmantikaṁ gatvā kathitavān,

XV yadi yuṣmākaṁ kareṣu yīśuṁ samarpayāmi, tarhi kiṁ dāsyatha? tadānīm te tasmai triṁśanmudrā dātuṁ sthīrīkṛtavantaḥ|

XVI sa tadārabhya taṁ parakareṣu samarpayitum suyogaṁ ceṣṭitavān|

XVII anantaraṁ kiṇvaśūnyapūpaparvvaṇaḥ prathamehni śiṣyā yīśuṁ upagatya papracchuḥ bhavatkṛte kutra vayaṁ nistāramahabhojyam āyodayiṣyāmaḥ? bhavataḥ kecchā?

XVIII tadā sa gaditavān, madhyenagaramamukapuṁsaḥ samīpaṁ vrajitvā vadata, guru rgaditavān, matkālaḥ savidhaḥ, saha śiṣyaistvadālaye nistāramahabhojyaṁ bhokṣye|

XIX tadā śiṣyā yīśostādṛśanidesānurūpakarmma vidhāya tatra nistāramahabhojyamāsādayāmāsuḥ|

XX tataḥ sandhyāyām satyām dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sākaṁ sa nyaviśat|

XXI aparaṁ bhuñjana uktavān yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yuṣmākameko mām parakareṣu samarpayīṣyati|

XXII tadā te'tīva duḥkhitā ekaikaśo vaktumārebhire, he prabho, sa kimahaṁ?

XXIII tataḥ sa jagāda, mayā sākaṁ yo jano bhojanapātre karaṁ saṁkṣipati, sa eva mām parakareṣu samarpayīṣyati|

XXIV manujasutamadhi yādr̥śaṁ likhitamāste, tadanurūpā tadgati rbhaviṣyati; kintu yena puṁsā sa parakareṣu samarpayīṣyate, hā hā cet sa nājaniṣyata, tadā tasya kṣemamabhaviṣyat|

XXV tadā yihūdānāmā yo janastaṁ parakareṣu samarpayīṣyati, sa uktavān, he guro, sa kimahaṁ? tataḥ sa pratyuktavān, tvayā satyaṁ gaditam|

XXVI anantaraṁ teṣāmaśanakāle yīśuḥ pūpamādāyeśvariyaḡuṇānanūdyā bhaṁktvā śiṣyebhyaḥ pradāya jagāda, madvapuh̥svarūpamimaṁ ḡhītvā khādata|

XXVII paścāt sa kaṁsaṁ ḡhlan īśvariyaḡuṇānanūdyā tebhyaḥ pradāya kathitavān, sarvvaī ryuṣmābhīranena pātavyaṁ,

XXVIII yasmādanekēṣāṁ pāpamarṣaṇāya pātitaṁ yanmannūtnaniyamarūpaśoṇitaṁ tadetat|

XXIX aparamahaṁ nūtnagostanīrasaṁ na pāsyāmi, tāvat gostanīphalarasaṁ punaḥ kadāpi na pāsyāmi|

XXX paścāt te ḡtamekaṁ saṁḡīya jaitunākhyagiriṁ gatavantaḥ|

XXXI tadānīm yīśustānavocat, asyām rajanyāmahaṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ vighnarūpo bhaviṣyāmi, yato likhitamāste, "meṣāṇām rakṣako yastaṁ prahariṣyāmyahaṁ tataḥ| meṣāṇām nivaho nūnaṁ pravikīrṇo bhaviṣyati"||

XXXII kintu śmaśānāt samutthāya yuṣmākamagre'haṁ gālilaṁ gamiṣyāmi|

XXXIII pitarastaṁ provāca, bhavāṁścet sarvveṣāṁ vighnarūpo bhavati, tathāpi mama na bhaviṣyati|

XXXIV tato yīśunā sa uktaḥ, tubhyamaham tathyaṁ kathayāmi, yāminyāmasyāṁ caraṇāyudhasya ravāt pūrvvaṁ tvaṁ mām tri rnāṅgīkariṣyasi|

XXXV tataḥ pitara uditavān, yadyapi tvayā samaṁ marttavyaṁ, tathāpi kadāpi tvāṁ na nāṅgīkariṣyāmi; tathaiva sarvve śiṣyāścocuḥ|

XXXVI anantaraṁ yīśuḥ śiṣyaiḥ sākaṁ getśimānīnāmakaṁ sthānaṁ prasthāya tebhyaḥ kathitavān, adaḥ sthānaṁ gatvā yāvadaham prārthayiṣye tāvad yūyamatropaviśata|

XXXVII paścāt sa pitarāṁ sivadiyasutau ca saṅginaḥ kṛtvā gatavān, śokākulo'tīva vyathitaśca babhūva|

XXXVIII tānavādicca mṛtiyātaneva matprāṇānāṁ yātanā jāyate, yūyamatra mayā sārddhaṁ jāgrta|

XXXIX tataḥ sa kiñciddūraṁ gatvādhomukhaḥ patan prārthayāñcakre, he matpitaryadi bhavitum śaknoti, tarhi kaṁso'yaṁ matto dūraṁ yātu; kintu madicchāvat na bhavatu, tvadicchāvad bhavatu|

XL tataḥ sa śiṣyānupetya tām nidrato nirīkṣya pitarāya kathayāmāsa, yūyaṁ mayā sākaṁ daṇḍamekamapi jāgaritum nāśankuta?

XLI parīkṣāyāṁ na patitum jāgrta prārthayadhvañca; ātmā samudyatosti, kintu vapu rdurbbalaṁ|

XLII sa dvitīyavāraṁ prārthayāñcakre, he mattāta, na pīte yadi kaṁsamidaṁ matto dūraṁ yātum na śaknoti, tarhi tvadicchāvad bhavatu|

XLIII sa punaretya tām nidrato dadarśa, yatasteṣāṁ netrāṇi nidrayā pūrṇānyāsan|

XLIV paścāt sa tām vihāya vrajitrāḥ tritīyavāraṁ pūrvvavat kathayan prārthitavān|

XLV tataḥ śiṣyānupāgatya gaditavān, sāmprataṁ śayānāḥ kiṁ viśrāmyatha? paśyata, samaya upāsthāt, manujasutaḥ pāpināṁ kareṣu samarpyate|

XLVI uttiṣṭhata, vayaṁ yāmaḥ, yo mām parakareṣu masarpayiṣyati, paśyata, sa samīpamāyāti|

XLVII etatkathākathanakāle dvādaśaśiṣyāṇāmeko yihūdānāmako mukhyayājaka lokaprācīnaiḥ prahitān asidhāriyaṣṭidhāriṇo manujān gṛhītvā tatsamīpamupatasthau|

XLVIII asau parakareṣvarpayitā pūrvvaṁ tām itthaṁ saṅketayāmāsa, yamahaṁ cumbiṣye, so'sau manujaḥ, saeva yuṣmābhi rdhāryyatām|

XLIX tadā sa sapadi yīśumupāgatya he guro, praṇamāmītyuktvā taṁ cucumbe|

L tadā yīśustamuvāca, he mitraṁ kimarthamāgatosi? tadā tairāgatya yīśurākramya daghre|

LI tato yīśoḥ saṅgināmekāḥ karaṁ prasāryya koṣādasīm bahiṣkṛtya mahāyājakasya dāsamekamāhatya tasya karṇaṁ ciccheda|

LII tato yīśustaṁ jagāda, khaḍgaṁ svasthāne nidhehi yato ye ye janā asīm dhārayanti, taevāsinā vinaśyanti|

LIII aparaṁ pitā yathā madantikaṁ svargīyadūtānāṁ dvādaśavāhinīto'dhikaṁ prahiṇuyāt mayā tamuddiṣyedānīmeva tathā prārthayitum na śakyate, tvayā kimitthaṁ jñāyate?

LIV tathā satitthaṁ ghaṭiṣyate dharmmapustakasya yadidaṁ vākyaṁ tat kathaṁ sidhyet?

LV tadānīm yīśu rjananivahaṁ jagāda, yūyaṁ khaḍgayaṣṭīn ādāya mām kiṁ cauraṁ dharttumāyātāḥ? ahaṁ pratyahaṁ yuṣmābhiḥ sākamupaviśya samupādiśaṁ, tadā mām nādharata;

LVI kintu bhaviṣyadvādinām vākyānām saṁsiddhaye sarvvametadabhūt| tadā sarvve śiṣyāstaṁ vihāya palāyanta|

LVII anantaram te manujā yīsum dhṛtvā yatrādhyāpakaprañcaḥ pariṣadam kurvanta upāviśan tatra kiyaphānā|makamahāyājakasyāntikam ninyuh|

LVIII kintu śeṣe kiṁ bhaviṣyatīti vettum pitaro dūre tatpaścād vrajitvā mahāyājakasyaṭṭhālikām praviśya dāsaiḥ sahita upāviśat|

LIX tadānīm pradhānayājakapracīnamantriṇaḥ sarvve yīsum hantum mṛṣāsākṣyam alipsanta,

LX kintu na lebhire| anekeṣu mṛṣāsākṣiṣvāgateṣvapi tanna prāpuḥ|

LXI śeṣe dvau mṛṣāsākṣiṇāvāgatya jagadatuḥ, pumānayamakathayat, ahamīśvaramandiram bhaṁktvā dinatrayamadhye tannirmmātuṁ śaknomi|

LXII tadā mahāyājaka utthāya yīsum avādīt| tvaṁ kimapi na prativadasi? tvāmadhi kimete sākṣyaṁ vadanti?

LXIII kintu yīsu rmaunībhūya tasyau| tato mahāyājaka uktavān, tvām amareśvaranāmnā śapayāmi, tvamīśvarasya putro'bhiṣikto bhavasi naveti vada|

LXIV yīsuḥ pratyavadat, tvaṁ satyamuktavān; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, itaḥparam manujasutaṁ sarvvaśaktimato dakṣiṇapārśve sthātuṁ gagaṇasthaṁ jaladharānāruhyāyāntaṁ vīkṣadhve|

LXV tadā mahāyājako nijavasanaṁ chittvā jagāda, eṣa īśvaraṁ ninditavān, asmākamaparasākṣyeṇa kiṁ prayojanaṁ? paśyata, yūyamevāsyāsyād īśvaranindāṁ śrutavantāḥ,

LXVI yuṣmābhiḥ kiṁ vivicyate? te pratyūcuḥ, vadhārho'yaṁ|

LXVII tato lokaistadāsyē niṣṭhīvitaṁ kecit pratalamāhatya kecicca capeṭamāhatya babhāṣire,

LXVIII he khriṣṭa tvām kaścapeteṭamāhatavān? iti gaṇayitvā vadāsmān|

LXIX pitaro bahiraṅgana upaviśati, tadānīmekā dāśī tamupāgatya babhāṣe, tvaṁ gālīliyaīśoḥ sahacaraekaḥ|

LXX kintu sa sarvveṣāṁ samakṣam anaṅgīkṛtyāvādīt, tvayā yaducyate, tadarthama-haṁ na vedmi|

LXXI tadā tasmin bahirdvāraṁ gate 'nyā dāśī taṁ nirikṣya tatratyajanānavadat, ayamapi nāsaratiyaīśunā sārddham āsīt|

LXXII tataḥ sa śapathena punaranaṅgīkṛtya kathitavān, taṁ naraṁ na paricinomi|

LXXIII kṣaṇāt paraṁ tiṣṭhanto janā etya pītaram avadan, tvamavaśyaṁ teṣāmekā iti tvaduccāraṇameva dyotayati|

LXXIV kintu so'bhiśapyā kathitavān, taṁ janaṁ nāhaṁ paricinomi, tadā sapadi kukkuṭo rurāva|

LXXV kukkuṭaravāt prāk tvaṁ mām trirapāhnoṣyase, yaiṣā vāg yīsunāvādi tāṁ pitarāḥ saṁsmṛtya bahiritvā khedād bhṛśāṁ cakranda|

XXVII

I prabhāte jāte pradhānayājakalokapracīnā yīsum hantum tatpratikūlaṁ mantray-itvā

II taṁ badvvā nītvā pantiyapilātākhyādhipe samarpayāmāsuḥ|

III tato yīsoḥ parakarevvarpayitā yihūdāstatprāṇādaṇḍājñāṁ veditvā santaptamanāḥ pradhānayājakalokapracīnānām samakṣaṁ tāstrīmśanmudrāḥ pratidāyāvādīt,

IV etannirāgonaraprāṇaparakarārpaṇāt kaluṣaṁ kṛtavānahaṁ| tadā ta uditavan-tāḥ, tenāsmākaṁ kiṁ? tvayā tad budhyatām|

V tato yihūdā mandiramadhye tā mudrā nikṣipyā prasthitavān itvā ca svayamātmānamudbabandha|

VI paścāt pradhānayājakāstā mudrā ādāya kathitavantah, etā mudrāḥ śoṇitamūlyam tasmād bhāṇḍāgāre na nidhātavyāḥ|

VII anantaram te mantrayitvā videśinām śmaśānasthānāya tābhiḥ kulālasya kṣetramakrīṇan|

VIII ato'dyāpi tatsthānam raktakṣetram vadanti|

IX itthaṁ sati isrāyeliyasantānai ryasya mūlyam nirupitam, tasya trimśanmudrāmānam mūlyam

X mām prati parameśvarasyādeśāt tebhya ādiyata, tena ca kulālasya kṣetram kṛitamiti yadvacanam yirimiya bhaviṣyadvādinā proktaṁ tat tadāsīdhyat|

XI anantaram yīsau tadadhipateḥ sammukha upatiṣṭhati sa taṁ papraccha, tvaṁ kiṁ yihūdīyānām rājā? tadā yīsustamavadat, tvaṁ satyamuktavān|

XII kintu pradhānayājakapṛācīnairabhiyuktena tena kimapi na pratyavādi|

XIII tataḥ pīlātena sa uditah, ime tvatpratikūlataḥ kati kati sākṣyam dadati, tat tvaṁ na śrṇoṣi?

XIV tathāpi sa teṣāmekasyāpi vacasa uttaram noditavān; tena so'dhipati rmahācitram vidāmāsa|

XV anyacca tanmahakāle'dhipateretādrṣī rātīrāsīt, prajā yaṁ kañcana bandhinam yācante, tameva sa mocayatīti|

XVI tadānīm barabbānāmā kaścit khyātabandhyāsīt|

XVII tataḥ pīlāstatatra militān lokān aprcchat, eṣa barabbā bandhī khrīṣṭavikhyāto yīśuścaitayoḥ kaṁ mocayiṣyāmi? yuṣmākaṁ kimīpsitam?

XVIII tairīrṣayā sa samarpita iti sa jñātavān|

XIX aparaṁ vicārāsanopaveśanakāle pīlāasya patnī bhr̥tyam prahitya tasmai kathayāmāsa, taṁ dhārmikamanuḥjam prati tvayā kimapi na kartavyam; yasmāt tatkr̥te'dyāhaṁ svapne prabhūtakeṣṭamalabhe|

XX anantaram pradhānayājakapṛācīnā barabbām yācitvādātum yīśuñca hantum sakalalokān prāvarttayan|

XXI tato'dhipatistān pṛṣṭavān, etayoḥ kamahaṁ mocayiṣyāmi? yuṣmākaṁ kecchā? te procu rbarabbām|

XXII tadā pīlātaḥ papraccha, tarhi yaṁ khrīṣṭam vadanti, taṁ yīsum kiṁ kariṣyāmi? sarvve kathayāmāsuḥ, sa kruśena vidhyatām|

XXIII tato'dhipatiravādīt, kutaḥ? kiṁ tenāparāddham? kintu te punarucai rjagaduḥ, sa kruśena vidhyatām|

XXIV tadā nijavākyamagrāhyamabhūt, kalahaścāpyabhūt, pīlāta iti vilokya lokānām samakṣam toyamādāya karau prakṣālyāvocat, etasya dhārmikamanuṣyasya śoṇitapāte nirdoṣo'haṁ, yuṣmābhireva tad budhyatām|

XXV tadā sarvvāḥ prajāḥ pratyavocan, tasya śoṇitapātāparādho'smākam asmat-santānāñcopari bhavatu|

XXVI tataḥ sa teṣām samīpe barabbām mocayāmāsa yīśuntu kaṣābhirāhatya kruśena vedhitum samarpayāmāsa|

XXVII anantaram adhipateḥ senā adhipate rgṛhaṁ yīsumānīya tasya samīpe senāsamūhaṁ samjagr̥huḥ|

XXVIII tataste tasya vasanam mocayitvā kṛṣṇalohitavarṇavasanaṁ paridhāpayāmāsuḥ

XXIX kaṇṭakānām mukuṭam nirmmāya tacchirasi daduḥ, tasya dakṣiṇakare vetrakam dattvā tasya sammukhe jānūni pātayitvā, he yihūdīyānām rājan, tubhyaṁ nama ityuktavā taṁ tiraścakruḥ,

XXX tatastasya gātre niṣṭhīvaṁ datvā tena vetreṇa śira ājaghnuḥ|

XXXI itthaṁ taṁ tiraskṛtya tad vasanam mocayitvā punarnijavasanaṁ paridhāpayāñcakruḥ, taṁ kruśena vedhitum nītavantaḥ|

XXXII paścātte bahirbhūya kurīṇīyaṁ śimonnāmakamekaṁ vilokya kruśaṁ voḍhum tamādadire|

XXXIII anantaraṁ gulgaltām arthāt śiraskapālanāmakasthānamu pasthāya te yīśave pittamiśritāmlarasāṁ pātuṁ daduḥ,

XXXIV kintu sa tamāsvādya na papau|

XXXV tadānīm te taṁ kruśena saṁvidhya tasya vasanāni guṭikāpātena vibhajya jagṛhuḥ, tasmāt, vibhajante'dhariyaṁ me te manuṣyāḥ paras-paraṁ| maduttariyavastrārthaṁ guṭikāṁ pātayanti ca|| yadetadvacanāṁ bhaviṣyadvādibhiruktamāsīt, tadā tad asidhyat,

XXXVI paścāt te tatropaviśya tadrakṣaṇakarvvaṇi niyuktāstasthuḥ|

XXXVII aparaṁ eṣa yihūdīyānām rājā yīsurityapavādalipipatraṁ tacchirasa ūrdvve yojayāmāsuḥ|

XXXVIII tatastasya vāme dakṣiṇe ca dvau cairau tena sākaṁ kruśena vividhuḥ|

XXXIX tadā pānthā nijaśiro lāḍayitvā taṁ nindanto jagaduḥ,

XL he īśvaramandirabhañjaka dinatraye tannirmmātaḥ svaṁ rakṣa, cettvaṁīśvarasutastarhi kruśādavaroha|

XLI pradhānayājakādhyāpakaprācīnāśca tathā tiraskṛtya jagaduḥ,

XLII so'nyajanānāvat, kintu svamavitum na śaknoti| yadīsrāyelo rājā bhavet, tarhīdānīmeva kruśādavarohatu, tena taṁ vayaṁ pratyēṣyāmaḥ|

XLIII sa īśvare pratyāśāmakarot, yadīśvarastasmin santuṣṭastarhīdānīmeva tamavet, yataḥ sa uktavān ahamīśvarasutaḥ|

XLIV yau stenau sākaṁ tena kruśena viddhau tau tadvadeva taṁ ninindatuḥ|

XLV tadā dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaṁ yāvat sarvvadeśe tamiraṁ babhūva,

XLVI tṛtīyayāme "elī elī lāmā śivaktanī", arthāt madīśvara madīśvara kuto māmātyākṣiḥ? yīsuruccairiti jagāda|

XLVII tadā tatra sthitāḥ kecit tat śrutvā babhāṣire, ayam eliyamāhūyati|

XLVIII teṣāṁ madhyād ekaḥ śīghraṁ gatvā spañjaṁ gṛhītvā tatrāmlarasāṁ dattvā nalena pātuṁ tasmai dadau|

XLIX itare'kathayan tiṣṭhata, taṁ rakṣitum eliya āyāti naveti paśyāmaḥ|

L yīśuḥ punarucairāhūya prāṇān jahau|

LI tato mandirasya vicchedavasanaṁ ūrdvvādadho yāvat chidyamānaṁ dvidhābhavat,

LII bhūmiścakampe bhūdharovyadīryyata ca| śmaśāne mukte bhūripuṇyavatām suptadehā udatiṣṭhan,

LIII śmaśānād vahirbhūya tadutthānāt paraṁ puṇyapuraṁ gatvā bahujanān darśayāmāsuḥ|

LIV yīśurakṣaṇāya niyuktaḥ śatasenāpatistatsaṅginaśca tādrśīm bhūkampādighaṭanāṁ drṣṭvā bhītā avadan, eṣa īśvaraputro bhavati|

LV yā bahuyoṣito yīśuṁ sevamānā gālīlastatpaścādāgatāstāsāṁ madhye

LVI magdalīnī mariyam yākūbyośyo rmātā yā mariyam sibadiyaputrayo rmātā ca yoṣita etā dūre tiṣṭhantyo dadṛśuḥ|

LVII sandhyāyām satyam arimathiyānagarasya yūṣaphnāmā dhanī manujo yīśoḥ śiṣyatvāt

LVIII pīlātasya samīpaṁ gatvā yīśoḥ kāyaṁ yayāce, tena pīlātaḥ kāyaṁ dātum ādideśa|

LIX yūṣaph tatkāyaṁ nītvā śucivastreṇācchādya

LX svārthaṁ śaile yat śmaśānaṁ cakhāna, tanmadhye tatkāyaṁ nidhāya tasya dvāri vṛhatpāṣāṇaṁ dadau|

LXI kintu magdalīnī mariyam anyamariyam ete striyau tatra śmaśānasammukha upaviviśatuḥ|

LXII tadanantaram nistārotsavasyāyojanadināt pare'hani pradhānayājakāḥ phirūśinaśca militvā pilātamupāgatyākathayan,

LXIII he maheccha sa pratārako jivana akathayat, dinatrayāt param śmaśānādutthāsyāmi tadvākyaṁ smarāmo vyaṁ;

LXIV tasmāt tṛtīyadinam yāvat tat śmaśānaṁ rakṣitumādiśatu, nocet tacchiṣyā yāminyāmāgatya taṁ hṛtvā lokān vadiṣyanti, sa śmaśānādudatiṣṭhat, tathā sati prathamabhrānteḥ śeṣyabhrānti rmahatī bhaviṣyati|

LXV tadā pilāta avādīt, yuṣmākaṁ samīpe rakṣigaṇa āste, yūyaṁ gatvā yathā sādhyāṁ rakṣayata|

LXVI tataste gatvā taddūṇrapāṣāṇaṁ mudrāṅkitaṁ kṛtvā rakṣigaṇaṁ niyojya śmaśānaṁ rakṣayāmāsuḥ|

XXVIII

I tataḥ param viśrāmavārasya śeṣe saptāhaprathamadinasya prabhote jāte magdalīnī mariyam anyamariyam ca śmaśānaṁ draṣṭumāgatā|

II tadā mahān bhūkampo'bhavat; parameśvarīyadūtaḥ svargādavaruhya śmaśānadvārāt pāṣāṇamapasāryya taduparyyupaviveśa|

III tadvadanam vidyudvat tejomayaṁ vasanaṁ himaśubhrañca|

IV tadānīm rakṣiṇastadbhayāt kampitā mṛtavad babhūvaḥ|

V sa dūto yoṣito jagāda, yūyaṁ mā bhaiṣṭa, kruśahatayīśuṁ mṛgayadhve tadahaṁ vedmi|

VI so'tra nāsti, yathāvadat tathotthitavān; etat prabhoḥ śayanasthānaṁ paśyata|

VII tūrṇaṁ gatvā tacchiṣyān iti vadata, sa śmaśānād udatiṣṭhat, yuṣmākamagre gālilam yāsyati yūyaṁ tatra taṁ vīkṣiṣyadhve, paśyatāhaṁ vārttāmimāṁ yuṣmānavādiṣaṁ|

VIII tatastā bhayāt mahānandāñca śmaśānāt tūrṇaṁ bahirbhūya tacchiṣyān vārttām vaktuṁ dhāvitavatyah| kintu śiṣyān vārttām vaktuṁ yānti, tadā yīśu rdarśanaṁ dattvā tā jagāda,

IX yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyāt, tatastā āgatya tatpādayoḥ patitvā praṇemuḥ|

X yīśustā avādīt, mā bibhīta, yūyaṁ gatvā mama bhrātṛn gālilam yātuṁ vadata, tatra te mām draṁsyanti|

XI striyo gacchanti, tadā rakṣiṇām kecit puraṁ gatvā yadyad ghaṭitaṁ tatsarvvaṁ pradhānayājakān jñāpitavantah|

XII te prācīnaiḥ samaṁ saṁsadaṁ kṛtvā mantrayanto bahumudrāḥ senābhyo dattvāvan,

XIII asmāsu nidriteṣu tacchiṣyā yāminyāmāgatya taṁ hṛtvānayan, iti yūyaṁ pracārayata|

XIV yadyetadadhipateḥ śrotragocarībhavet, tarhi taṁ bodhayitvā yuṣmānaviṣyāmaḥ|

XV tataste mudrā gṛhītvā śikṣānurūpaṁ karma cakruḥ, yihūdīyānām madhye tasyādyāpi kiṁvadanti vidyate|

XVI ekādaśa śiṣyā yīśunirūpitāgālilasyādrim gatvā

XVII tatra taṁ saṁvīkṣya praṇemuḥ, kintu kecit sandigdhavevantah|

XVIII yīśusteṣāṁ saṁīpamāgatya vyāhṛtavān, svargamedinyoḥ sarvvādhīpatitvabhāro mayyarpita āste|

XIX ato yūyaṁ prayāya sarvvadeśīyān śiṣyān kṛtvā pituḥ putrasya pavit-rasyātmanaśca nāmnā tānavagāhayata; ahaṁ yuṣmān yadyadādiṣaṁ tadapi pālayituṁ tānupādiśata|

XX paśyata, jagadantaṁ yāvat sadāhaṁ yuṣmābhiḥ sākaṁ tiṣṭhāmi| iti|

mārkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I īśvaraputrasya yīśukhrīṣṭasya susaṁvādārambhaḥ|

II bhaviṣyadvādināṁ grantheṣu lipiritthamāste, paśya svakīyadūtantu tavāgre preṣayāmyaham| gatvā tvadīyapanthānaṁ sa hi pariṣkariṣyati|

III "parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathañcaiva samānaṁ kurutādhunā|" ityetat prāntare vākyaṁ vadataḥ kasyacidravaḥ||

IV saeva yohan prāntare majjitavān tathā pāpamārjananimittaṁ manovyāvarttakamajjanasya kathāñca pracāritavān|

V tato yihūdādeśayirūśālamnagaranivāsinaḥ sarvve lokā bahi rbhūtvā tasya samīpamāgatya svāni svāni pāpānyaṅgīkṛtya yaddananadyām tena majjitā babhūvuḥ|

VI asya yohanaḥ paridheyāni kramelakalomajāni, tasya kaṭibandhanaṁ carma-majātam, tasya bhakṣyāṇi ca śūkakīṭā vanyamadhūni cāsan|

VII sa pracārayan kathayāñcakre, ahaṁ namribhūya yasya pādukābandhanaṁ mocayitumapi na योग्यosmi, tādr̥śo matto gurutara ekaḥ puruṣo mat-paścādāgacchati|

VIII ahaṁ yuṣmān jale majjitavān kintu sa pavitra ātmāni saṁmajjayiṣyati|

IX aparañca tasminneva kāle gālīlpradeśasya nāsaradgrāmād yīśurāgatya yohanā yaddananadyām majjito'bhūt|

X sa jalādutthitamātro meghadvāraṁ muktaṁ kapotavat svasyopari avarohan-tamātmānañca dr̥ṣṭavān|

XI tvaṁ mama priyaḥ putrastvayyeva mamamahāsantoṣa iyamākāśīyā vāṇī babhūva|

XII tasmin kāle ātmā taṁ prāntaramadhyāṁ nināya|

XIII atha sa catvāriṁśaddināni tasmin sthāne vanyapaśubhiḥ saha tiṣṭhan śaitānā parīkṣitaḥ; paścāt svargīyadūtāstaṁ siṣevire|

XIV anantaraṁ yohanī bandhanālaye baddhe sati yīśu rgālīlpradeśamāgatya īśvararājyasya susaṁvādaṁ pracārayan kathayāmāsa,

XV kālaḥ sampūrṇa īśvararājyañca samīpamāgataṁ; atoheto ryūyaṁ manāṁsi vyāvarttayadhvaṁ susaṁvāde ca viśvāsita|

XVI tadanantaraṁ sa gālīliyasamudrasya tīre gacchan śimon tasya bhrātā an-driyanāmā ca imau dvau janau matsyadhāriṇau sāgaramadhye jālaṁ prakṣipantau dr̥ṣṭvā tāvavadat,

XVII yuvāṁ mama paścādāgacchataṁ, yuvāmahaṁ manuṣyadhāriṇau kariṣyāmi|

XVIII tatastau tatkṣaṇameva jālāni parityajya tasya paścāt jagmatuḥ|

XIX tataḥ paraṁ tatsthānāt kiñcid dūraṁ gatvā sa sivadīputrayākūb tadbhrātṛyohan ca imau naukāyāṁ jālānāṁ jīrṇamuddhārayantau dr̥ṣṭvā tāvāhūyat|

XX tatastau naukāyāṁ vetanabhugbhiḥ sahitaṁ svapitaraṁ vihāya tatpaścādīyatuh|

XXI tataḥ paraṁ kapharnāhūmnāmakaṁ nagaramupasthāya sa viśrāmadivase bhajanagrahaṁ praviṣya samupadideśa|

XXII tasyopadeśaloka āścaryyaṁ menire yataḥ sodhyāpakāiva nopadiśan prabhāvavāniva propadideśa|

XXIII aparañca tasmin bhajanagrhe apavitrabhūtena grasta eko mānuṣa āsīt| sa cītśabdaṁ kṛtvā kathayāñcake

XXIV bho nāsaratiya yīso tvamasmān tyaja, tvayā sahāsmākaṁ kaḥ sambandhaḥ? tvaṁ kimasmān nāśayituṁ samāgataḥ? tvamīśvarasya pavitrāloka ityahaṁ jānāmi|

XXV tadā yīstam tarjayitvā jagāda tūṣṇīm bhava ito bahirbhava ca|

XXVI tataḥ so'pavitrabhūtaṁ sampīḍya atyucaīścītkṛtya nirjagāma|

XXVII tenaiva sarvve camatkṛtya parasparaṁ kathayāñcakrire, aho kimidaṁ? kīdrśo'yaṁ navya upadeśaḥ? anena prabhāvenāpavitrabhūteṣvājñāpīteṣu te tadājñānuvarttino bhavanti|

XXVIII tadā tasya yaśo gālīlaścaturdiksthasarvvadeśān vyāpnot|

XXIX aparañca te bhajanagrḥhād bahi rbhūtvā yākūbyohanbhyāṁ saha śīmona āndriyasya ca niveśanaṁ praviviśuḥ|

XXX tadā pitarasya śvaśrūrjvarapīḍitā śayyāyāmāsta iti te taṁ jhaṭiti vijñāpayāñcakruḥ|

XXXI tataḥ sa āgatya tasyā hastaṁ dhṛtvā tāmudasthāpayat; tadaiva tāṁ jvaro'tyākṣīt tataḥ paraṁ sā tān siṣeve|

XXXII athāstaṁ gate ravau sandhyākāle sati lokāstatsamīpaṁ sarvvān rogiṇo bhūtadhṛtāmśca samāninyuḥ|

XXXIII sarvve nāgarikā lokā dvāri saṁmilitāśca|

XXXIV tataḥ sa nānāvidharogiṇo bahūn manuḥjānarogiṇaścakāra tathā bahūn bhūtān tyājayañcakāra tān bhūtān kimapi vākyam vaktuṁ niṣīṣedha ca yatohetoste tamajānan|

XXXV aparañca so'tipratyūṣe vastutastu rātriśeṣe samutthāya bahirbhūya nirjanaṁ sthānaṁ gatvā tatra prārthayāñcakre|

XXXVI anantaram śīmon tatsaṅginaśca tasya paścād gatavantaḥ|

XXXVII taduddeśam prāpya tamavadan sarvve lokāstvām mṛgayante|

XXXVIII tadā so'kathayat āgacchata vayam samīpasthāni nagarāṇi yāmaḥ, yato'haṁ tatra kathāṁ pracārayituṁ bahirāgamam|

XXXIX atha sa teṣāṁ gālīlpradeśasya sarvveṣu bhajanagrheṣu kathāḥ pracārayāñcakre bhūtānatyājayañca|

XL anantaramekaḥ kuṣṭhī samāgatya tatsammukhe jānupātāṁ vinayañca kṛtvā kathitavān yadi bhavān icchatī tarhi mām pariṣkarttuṁ śaknoti|

XLI tataḥ kṛpālu ryīśuḥ karau prasāryya taṁ spaṣṭvā kathayāmāsa

XLII mamecchā vidyate tvaṁ pariṣkrto bhava| etatkathāyāḥ kathanamātrāt sa kuṣṭhī rogānmuktaḥ pariṣkrto'bhavat|

XLIII tadā sa taṁ viśṛjan gādhamādiśya jagāda

XLIV sāvadhāno bhava kathānimāṁ kimapi mā vada; svātmānaṁ yājakaṁ darśaya, lokebhyāḥ svapariṣkrteḥ pramāṇadānāya mūsānirṇītaṁ yaddānaṁ tadutsṛjasva ca|

XLV kintu sa gatvā tat karma itthaṁ vistāryya pracārayituṁ prārebhe tenaiva yīśuḥ punaḥ saprakāśam nagaram praveṣṭuṁ nāśaknot tatohetorbahih kānanasthāne tasyau; tathāpi caturddigbhyo lokāstasya samīpamāyayuḥ|

II

I tadanantaram yīśai katipayadināni vilambya punaḥ kapharnāhūmnagaram praviṣṭe sa grha āsta iti kimvadantyā tatkaṣaṇam tatsamīpaṁ bahavo lokā āgatya samupatasthuḥ,

II tasmād grhamadhye sarvveṣāṁ kṛte sthānaṁ nābhavad dvārasya caturdikṣvapi nābhavat, tatkāle sa tān prati kathāṁ pracārayāñcakre|

III tataḥ paraṁ lokāścaturbhi rmānavairekaṁ pakṣāghātinam vāhayitvā tat-samīpam āninyuḥ|

IV kintu janānām bahutvāt taṁ yīśoḥ sammukhamānetuṁ na śaknuvanto yasmin sthāne sa āste taduparigrhapṛṣṭhaṁ khanitvā chidraṁ kṛtvā tena mārgeṇa saśayyaṁ pakṣāghātinam avarohayāmāsuḥ|

V tato yīsusteṣāṁ viśvāsaṁ drṣṭvā taṁ pakṣāghātinam babhāṣe he vatsa tava pāpānām mārjanaṁ bhavatu|

VI tadā kiyanto'dhyāpakāstatropaviśanto manobhi rvitarkayāñcakruḥ, eṣa manuṣya etādrśīmīśvaranindāṁ kathāṁ kutaḥ kathayati?

VII īśvaraṁ vinā pāpāni mārṣtuṁ kasya sāmartyam āste?

VIII itthaṁ te vitarkayanti yīsustatkṣaṇaṁ manasā tad budvvā tānavadad yūyamantaḥkaraṇaiḥ kuta etāni vitarkayatha?

IX tadanantaraṁ yīsustatsthānāt punaḥ samudrataṭaṁ yayau; lokanivahe tat-samīpamāgate sa tān samupadideśa|

X kintu pṛthivyām pāpāni mārṣtuṁ manuṣyaputrasya sāmartyamasti, etad yuṣmān jñāpayituṁ (sa tasmai pakṣāghātine kathayāmāsa)

XI uttiṣṭha tava śayyāṁ grhītvā svagrhaṁ yāhi, ahaṁ tvāmidam ājñāpayāmi|

XII tataḥ sa tatṣaṇam utthāya śayyāṁ grhītvā sarvveṣāṁ sākṣāt jagāma; sarvve vismitā etādrśāṁ karmaṁ vayam kadāpi nāpaśyāma, imāṁ kathāṁ kathayitveśvaraṁ dhanyamabruvan|

XIII tadanantaraṁ yīsustatsthānāt punaḥ samudrataṭaṁ yayau; lokanivahe tat-samīpamāgate sa tān samupadideśa|

XIV atha gacchan karasañcayagrha upaviṣṭam ālphīyaputraṁ leviṁ drṣṭvā tamāhūya kathitavān matpaścāt tvāmāmaccha tataḥ sa utthāya tatpaścād yayau|

XV anantaraṁ yīsau tasya grhe bhoktum upaviṣṭe bahavaḥ karamañcāyinaḥ pāpinaśca tena tacchiṣyaīśca sahopaviviśuḥ, yato bahavastatpaścādājagmuḥ|

XVI tadā sa karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca saha khādati, tad drṣṭvādhyāpakāḥ phirūśinaśca tasya śiṣyānūcuḥ karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca sahāyaṁ kuto bhumkte pivati ca?

XVII tadvākyam śrutvā yīśuḥ pratyuvāca, arogilokānām cikitsakena prayojanaṁ nāsti, kintu rogiṇāmeva; ahaṁ dhārmikānāhvātuṁ nāgataḥ kintu mano vyāvarttayituṁ pāpina eva|

XVIII tataḥ paraṁ yohanaḥ phirūśinañcopavāsācāriśiṣyā yīśoḥ samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, yohanaḥ phirūśinañca śiṣyā upavasanti kintu bhavataḥ śiṣyā nopavasanti kiṁ kāraṇamasya?

XIX tadā yīsustān babhāṣe yāvat kālāṁ sakhibhiḥ saha kanyāyā varastiṣṭhati tāvatkālaṁ te kimupavastuṁ śaknuvanti? yāvatkālaṁ varastaiḥ saha tiṣṭhati tāvatkālaṁ ta upavastuṁ na śaknuvanti|

XX yasmin kāle tebhyaḥ sakāśād varo neṣyate sa kāla āgacchati, tasmin kāle te janā upavatsyanti|

XXI kopi janaḥ purātanavastre nūtanavastraṁ na sīvyati, yato nūtanavastreṇa saha sevane kṛte jirṇaṁ vastraṁ chidyate tasmāt puna rmahat chidraṁ jāyate|

XXII kopi janaḥ purātanakutūṣu nūtanam drākṣārasaṁ na sthāpayati, yato nūtanadrākṣārasasya tejasā tāḥ kutvo vidīryyante tato drākṣārasaśca patati kutvaśca naśyanti, ataeva nūtanadrākṣāraso nūtanakutūṣu sthāpanīyaḥ|

XXIII tadanantaraṁ yīśu ryadā viśrāmavāre śasyakṣetreṇa gacchati tadā tasya śiṣyā gacchantāḥ śasyamañjarīschettuṁ pravṛttāḥ|

XXIV ataḥ phirūśino yīsave kathayāmāsuḥ paśyatu viśrāmavāsare yat karmaṁ na kartavyaṁ tad ime kutaḥ kurvanti?

XXV tadā sa tebhyo'kathayat dāyūd tatsamṅginaśca bhakṣyābhāvāt kṣudhitāḥ santo yat karmaṁ kṛtavantastat kiṁ yuṣmābhi rna paṭhitam?

XXVI abiyātharnāmake mahāyājakatām kurvati sa kathamīśvarasyāvāsaṁ praviśya ye darśanīyapūpā yājakān vinānyasya kasyāpi na bhakṣyāstāneva bubhuje saṅgilokebhyo'pi dadau|

XXVII so'paramapi jagāda, viśrāmavāro manuṣyārthameva nirūpito'sti kintu manuṣyo viśrāmavārārthaṁ naiva|

XXVIII manuṣyaputro viśrāmavārasyāpi prabhurāste|

III

I anantaram yīśuḥ puna rbhajanagrhaṁ praviṣṭastasmin sthāne śuṣkahasta eko mānava āsīt|

II sa viśrāmavāre tamarogiṇaṁ kariṣyati navetyatra bahavastam apavaditum chidramapekṣitavantah|

III tadā sa taṁ śuṣkahastaṁ manuṣyaṁ jagāda madhyasthāne tvamuttiṣṭha|

IV tataḥ paraṁ sa tān papraccha viśrāmavāre hitamahitaṁ tathā hi prāṇarakṣā vā prāṇanāśa eṣāṁ madhye kiṁ karaṇīyaṁ ? kintu te niḥśabdāstasthuḥ|

V tadā sa teṣāmantahkaraṇānāṁ kāthinyāddheto rduḥkhitaḥ krodhāt cartuḥdaśo drṣṭavān taṁ mānuṣaṁ gaditavān taṁ hastaṁ vistāraya, tatastena haste viṣṭṛte taddhasto'nyahastavad arogo jātaḥ|

VI atha phirūśinaḥ prasthāya taṁ nāśayitum herodīyaiḥ saha mantrayitumārebhire|

VII ataeva yīśustatsthānaṁ parityajya śiṣyaiḥ saha punaḥ sāgarasamīpaṁ gataḥ;

VIII tato gālīlyihūdā-yirūśālam-idom-yardannadīpārasthānebhyo lokasamūhastasya paścād gataḥ; tadanyaḥ sorasīdanoḥ samīpavāsīlokasamūhaśca tasya mahākarmmaṇāṁ vārttaṁ śrutvā tasya sannidhimāgataḥ|

IX tadā lokasamūhaścet tasyopari patati ityāśaṅkya sa nāvamekāṁ nikaṭe sthāpayitum śiṣyānādiṣṭavān|

X yato'nekamanuṣyāṇāmārogyakaraṇād vyādhigrastāḥ sarvve taṁ spraṣṭum parasparaṁ balena yatnavantaḥ|

XI aparaṅca apavitrabhūtāstaṁ drṣṭvā taccaraṇayoḥ patitvā procaiḥ procuḥ, tvamīśvarasya putraḥ|

XII kintu sa tān drḍham ājñāpya svaṁ paricāyitum niṣiddhavān|

XIII anantaram sa parvvatamāruhya yaṁ yaṁ praticchā taṁ tamāhūtavān tataste tatsamīpamāgatāḥ|

XIV tadā sa dvādaśajanān svena saha sthātum susāmvādapracārāya preritā bhavitum

XV sarvvaprakāravadyādhīnāṁ śamanakaraṇāya prabhāvaṁ prāptum bhūtān tyājayituṅca niyuktavān|

XVI teṣāṁ nāmānīmāni, śimon sivadiputro

XVII yākūb tasya bhrātā yohan ca āndriyaḥ philipo barthalamayaḥ,

XVIII mathī thomā ca ālphīyaputro yākūb thaddīyaḥ kinānīyaḥ śimon yastaṁ parahasteṣvarpayiṣyati sa īṣkariyotīyayihūdāśca|

XIX sa śimone pitara ityupanāma dadau yākūbyohanbhyāṁ ca binerigīś arthato meghanādaputrāvityupanāma dadau|

XX anantaram te niveśanaṁ gataḥ, kintu tatrāpi punarmahān janasamāgamo 'bhavat tasmātte bhoktumapyavakāśaṁ na prāptāḥ|

XXI tatastasya suhr̥llokā imāṁ vārttaṁ prāpya sa hatajñānobhūd iti kathāṁ kathayitvā taṁ dhṛtvānetum gataḥ|

XXII aparaṅca yirūśālama āgatā ye ye'dhyāpakāste jagadurayaṁ puruṣo bhūtapatyābiṣṭastena bhūtapatinā bhūtān tyājayati|

XXIII tatastānāhūya yīśu rdr̥ṣṭāntaiḥ kathāṃ kathitavān śaitān kathāṃ śaitānaṃ tyājayitum śaknoti?

XXIV kiñcana rājyaṃ yadi svavirodhena prthag bhavati tarhi tad rājyaṃ sthiraṃ sthātum na śaknoti|

XXV tathā kasyāpi parivāro yadi parasparaṃ virodhī bhavati tarhi sopi parivāraḥ sthiraṃ sthātum na śaknoti|

XXVI tadvat śaitān yadi svavipakṣatayā uttiṣṭhan bhinno bhavati tarhi sopi sthiraṃ sthātum na śaknoti kintūcchinno bhavati|

XXVII aparañca prabalaṃ janāṃ prathamāṃ na baddhā kopi tasya grhaṃ praviśya dravyāṇi luṇṭhayitum na śaknoti, taṃ badvvaiva tasya grhasya dravyāṇi luṇṭhayitum śaknoti|

XXVIII atoheto ryuṣmabhyamaham satyaṃ kathayāmi manuṣyāṇāṃ santānā yāni yāni pāpāniśvaranindāñca kurvanti teṣāṃ tatsarvveṣāmaparādhānāṃ kṣamā bhavitum śaknoti,

XXIX kintu yaḥ kaścit pavitramātmānaṃ nindati tasyāparādhasya kṣamā kadāpi na bhaviṣyati sonantadaṇḍasyārho bhaviṣyati|

XXX tasyāpavitrabhūto'sti teṣāmetatkathāhetoh sa itthaṃ kathitavān|

XXXI atha tasya mātā bhrātṛgaṇaścāgatya bahistiṣṭhanato lokān preṣya tamāhūtavantah|

XXXII tatastatsannidhau samupaviṣṭā lokāstaṃ babhāṣire paśya bahistava mātā bhrātaraśca tvām anvicchanti|

XXXIII tadā sa tān pratyuvāca mama mātā kā bhrātaro vā ke? tataḥ paraṃ sa svamīpopaviṣṭān śiṣyān prati avalokanaṃ kṛtvā kathayāmāsa

XXXIV paśyataite mama mātā bhrātaraśca|

XXXV yaḥ kaścid īśvarasyeṣṭāṃ kriyāṃ karoti sa eva mama bhrātā bhaginī mātā ca|

IV

I anantaram sa samudrataṭe punarupadeṣṭum prārebhe, tatastatra bahujanānāṃ samāgamāt sa sāgaropari naukāmāruhya samupaviṣṭaḥ; sarvve lokāḥ samudrakūle tasthuḥ|

II tadā sa dr̥ṣṭāntakathābhi rbahūpadiṣṭavān upadiśaṃśca kathitavān,

III avadhānaṃ kuruta, eko bijavaptā bijāni vaptum gataḥ;

IV vapanakāle kiyanti bijāni mārgapāśve patitāni, tata ākāśīyapakṣiṇa etya tāni cakhāduḥ|

V kiyanti bijāni svalpamṛttikāvatpāśāṇabhūmau patitāni tāni mṛdolpatvāt śīghramaṅkuritāni;

VI kintūdite sūrye dagdhāni tathā mūlāno nādhogatatvāt śuṣkāṇi ca|

VII kiyanti bijāni kaṇṭakivanamadhye patitāni tataḥ kaṇṭakāni saṃvṛdvyā tāni jagrasustāni na ca phalitāni|

VIII tathā kiyanti bijānyuttamabhūmau patitāni tāni saṃvṛdvyā phalānyutpāditāni kiyanti bijāni trimśadguṇāni kiyanti ṣaṣṭiguṇāni kiyanti śataguṇāni phalāni phalitavanti|

IX atha sa tānavadat yasya śrotum karṇau staḥ sa śṛṇotu|

X tadanantaram nirjanasamaye tatsaṅgino dvādaśaśiṣyāśca taṃ tad-dr̥ṣṭāntavākyaśyārthaṃ papracchuḥ|

XI tadā sa tānuditavān īśvararājyasya nigūḍhavākyaṃ boddhum yuṣmākamadhikāro'sti;

XII kintu ye vahirbhūtāḥ "te paśyantāḥ paśyanti kintu na jānanti, śṛṇvantāḥ śṛṇvanti kintu na budhyante, cettai rmanāḥsu kadāpi parivarttiteṣu teṣāṃ pāpānyamocayiṣyanta," atohetostān prati dṛṣṭāntaireva tāni mayā kathitāni|

XIII atha sa kathitavān yūyaṃ kimetad dṛṣṭāntavākyaṃ na budhyadhve? tarhi kathāṃ sarvvān dṛṣṭāntāna bhotsyadhve?

XIV bījavaptā vākyarūpāṇi bījāni vapati;

XV tatra ye ye lokā vākyaṃ śṛṇvanti, kintu śrutamātrāt śaitān śīghramāgatya teṣāṃ manāḥsūptāni tāni vākyarūpāṇi bījānyapanayati taeva uptabījamārgapārśvesvarūpāḥ|

XVI ye janā vākyaṃ śrutvā sahasā paramānandena gṛhlanti, kintu hṛdi sthairyyābhāvāt kiñcit kālamātraṃ tiṣṭhanti tatpāścāt tadvākyaheṭoḥ

XVII kutracit kleśe upadrave vā samupasthite tadaiva vighnaṃ prāpnuvanti taeva uptabījapāṣāṇabhūmisvarūpāḥ|

XVIII ye janāḥ kathāṃ śṛṇvanti kintu sāmśarikī cintā dhanabhrānti rviṣayalobhaśca ete sarvve upasthāya tām kathāṃ grasanti tataḥ mā viphalā bhavati

XIX taeva uptabījasakaṇṭhakabhūmisvarūpāḥ|

XX ye janā vākyaṃ śrutvā gṛhlanti teṣāṃ kasya vā trimśadguṇāni kasya vā ṣaṣṭiguṇāni kasya vā śataguṇāni phalāni bhavanti taeva uptabījorvvarabhūmisvarūpāḥ|

XXI tadā so'paramapi kathitavān kopi jano dīpādhāraṃ parityajya droṇasyādhāḥ khatvāyā adhe vā sthāpayituṃ dīpamānayati kiṃ?

XXII atoheto ryanna prakāśayiṣyate tādr̥g lukkāyitaṃ kimapi vastu nāsti; yad vyaktaṃ na bhaviṣyati tādr̥śaṃ guptaṃ kimapi vastu nāsti|

XXIII yasya śrotuṃ karṇau staḥ sa śṛṇotu|

XXIV aparamapi kathitavān yūyaṃ yad yad vākyaṃ śṛṇutha tatra sāvadhānā bhavata, yato yūyaṃ yena parimāṇena parimātha tenaiva parimāṇena yuṣmadarthamapi parimāsyate; śrotāro yūyaṃ yuṣmabhyamadhikaṃ dāsyate|

XXV yasyāśraye varddhate tasmai aparamapi dāsyate, kintu yasyāśraye na varddhate tasya yat kiñcidasti tadapi tasmān neṣyate|

XXVI anantaraṃ sa kathitavān eko lokaḥ kṣetre bījānyuptvā

XXVII jāgaraṇanidrābhyāṃ divāniśaṃ gamayati, parantu tadvījaṃ ta-syājñātarūpeṇāṅkurayati varddhate ca;

XXVIII yatohetoḥ prathamataḥ patrāṇi tataḥ paraṃ kaṇiśāni tatpāścāt kaṇiśapūrṇāni śasyāni bhūmiḥ svayamutpādayati;

XXIX kintu phaleṣu pakkeṣu śasyacchedanakālaṃ jñātvā sa tatkṣaṇaṃ śasyāni chinatti, anena tulyamiśvararājyaṃ|

XXX punaḥ so'kathayad īśvararājyaṃ kena samaṃ? kena vastunā saha vā tadupamāsyāmi?

XXXI tat sarṣapaikena tulyaṃ yato mṛdi vapanakāle sarṣapabījaṃ sarv-vaprthivīsthabījāt kṣudraṃ

XXXII kintu vapanāt paraṃ āṅkurayitvā sarvvaśākād bṛhad bhavati, tasya bṛhatyaḥ śākhāśca jāyante tatastacchāyāṃ pakṣiṇa āśrayante|

XXXIII itthaṃ teṣāṃ bodhānurūpaṃ so'nekadr̥ṣṭāntaistānupadiṣṭavān,

XXXIV dṛṣṭāntaṃ vinā kāmapi kathāṃ tebhyo na kathitavān pāścān nirjane sa śiṣyān sarvvadr̥ṣṭāntārthaṃ bodhitavān|

XXXV taddinasya sandhyāyāṃ sa tebhyo'kathayad āgacchata vayaṃ pāraṃ yāma|

XXXVI tadā te lokān viśṛjya tamavilambaṃ gṛhītvā naukayā pratasthire; aparā api nāvastayā saha sthitāḥ|

XXXVII tataḥ paraṃ mahājhañbhśagamāt nau rdolāyamānā taraṅgeṇa jalaiḥ pūrṇābhavacca|

XXXVIII tadā sa naukācaścādbhāge upadhāne śiro nidhāya nidrita āsīt tataste taṁ jāgarayitvā jagaduḥ, he prabho, asmākaṁ prāṇā yānti kimatra bhavataścintā nāsti?

XXXIX tadā sa utthāya vāyurṁ tarjitavān samudrañcoktavān śāntaḥ susthiraśca bhava; tato vāyau nivṛtte'bdhīrṇistaraṅgobhūt|

XL tadā sa tānuvāca yūyaṁ kuta etādṛkśaṅkākulā bhavata? kiṁ vo viśvāso nāsti?

XLI tasmātte'tivabhītāḥ parasparaṁ vaktumārebhire, aho vāyuḥ sindhuścāsyā nideśagrāhiṇau kīdṛgayāṁ manujah|

V

I atha tū sindhupāraṁ gatvā giderīyapradeśa upatasthuḥ|

II naukāto nirgatamātrād apavitrabhūtagrasta ekaḥ śmaśānādetya taṁ sākṣāc cakāra|

III sa śmaśāne'vātsīt kopi taṁ śṛṅkhalena badhvā sthāpayitum nāśaknot|

IV janairvāraṁ nigadaiḥ śṛṅkhalaiśca sa baddhopi śṛṅkhalānyākṛṣya mocitavān nigadāni ca bhaṁktvā khaṇḍaṁ khaṇḍaṁ kṛtavān kopi taṁ vaśīkartturṁ na śaśaka|

V divāniśaṁ sadā parvvataṁ śmaśānañca bhramitvā cītsabdam kṛtavān grāvabhiśca svayaṁ svaṁ kṛtavān|

VI sa yīsuṁ dūrāt paśyanneva dhāvan taṁ praṇanāma ucairuvaṁścovāca,

VII he sarvvoparistheśvaraputra yīso bhavatā saha me kaḥ sambandhaḥ? ahaṁ tvāmīśvareṇa śāpaye mām mā yātaya|

VIII yato yīsustaṁ kathitavān re apavitrabhūta, asmānnarād bahirnirgaccha|

IX atha sa taṁ pṛṣṭavān kinte nāma? tena pratyuktaṁ vayamaneke 'smas-tato'smannāma bāhinī|

X tatosmān deśānna preṣayeti te taṁ prārthayanta|

XI tadānīm parvvataṁ nikaṣā bṛhan varāhavrajaścarannāsīt|

XII tasmād bhūtā vinayena jagaduḥ, amuṁ varāhavrajaṁ āśrayitum asmān prahiṇu|

XIII yīsunānujñātāste'pavitrabhūtā bahirniryāya varāhavrajaṁ praviśan tataḥ sarvve varāhā vastutastu prāyodvisahasrasaṁnkhyaḥ kaṭakena mahājavād dhāvantaḥ sindhau prāṇān jahuḥ|

XIV tasmād varāhapālakāḥ palāyamānāḥ pure grāme ca tadvārttaṁ kathayāñcakruḥ| tadā lokā ghaṭitaṁ tatkāryyaṁ draṣṭuṁ bahirjagmuḥ

XV yīsoḥ sannidhiṁ gatvā taṁ bhūtagrastam arthād bāhinībhūtagrastaṁ naraṁ savastraṁ sacetanaṁ samupaviṣṭaṁ dr̥ṣṭvā bibhyuḥ|

XVI tato dr̥ṣṭatatkāryyalokāstasya bhūtagrastanarasya varāhavrajasyāpi tāṁ dhaṭanāṁ varṇayāmāsuḥ|

XVII tataste svasīmāto bahirgantum yīsuṁ vinetumārebhire|

XVIII atha tasya naukārohaṇakāle sa bhūtamukto nā yīsunā saha sthātum prārthayate;

XIX kintu sa tamananumatya kathitavān tvaṁ nijātmīyānāṁ samīpaṁ gr̥hañca gaccha prabhustvayi kṛpāṁ kṛtvā yāni karmmaṇi kṛtavān tāni tān jñāpayal|

XX ataḥ sa prasthāya yīsunā kṛtaṁ tatsarvvāścāryyaṁ karma dikāpalideśe pracārayitum prārabdhavān tataḥ sarvve lokā āścāryyaṁ menire|

XXI anantaraṁ yīsau nāvā punaranyapāra uttīrṇe sindhutaḥ ca tiṣṭhati sati tatsamīpe bahulokānāṁ samāgamo'bhūt|

XXII aparaṁ yāyīr nāmnā kaścid bhajanagr̥hasyādhīpa āgatya taṁ dr̥ṣṭvaiva caraṇayoḥ patitvā bahu nivedya kathitavān;

XXIII mama kanyā mṛtaprāyābhūd ato bhavānetya tadārogyāya tasyā gātre hastam arpayatu tenaiva sā jīviṣyati|

XXIV tadā yīsustena saha calitaḥ kintu tatpaścād bahulokāscalitvā tādgātre patitāḥ|

XXV atha dvādaśavarṣāṇi pradararogeṇa

XXVI śīrṇā cikitsakānām nānācikitsābhiṣca duḥkham bhuktavatī ca sarvasvam vyayitvāpi nārogyam prāptā ca punarapi pīditāsīcca

XXVII yā strī sā yīśo rvārttām prāpya manasākathayat yadyaham tasya vastramātra spraṣṭum labheyam tadā rogahīnā bhaviṣyāmi|

XXVIII atohetoḥ sā lokāraṇyamadhye tatpaścādāgatya tasya vastram pasparśa|

XXIX tenaiva tatkṣaṇam tasyā raktasrotaḥ śuṣkam svayam tasmād rogānmuktā ityapi dehe'nubhūtā|

XXX atha svasmāt śakti rnirgatā yīsuretanmanasā jñātvā lokanivaham prati mukham vyāvṛtya prṣṭavān kena madvastram sprṣṭam?

XXXI tatastasya śiṣyā ūcuḥ bhavato vapuṣi lokāḥ saṁgharṣanti tad dṛṣṭvā kena madvastram sprṣṭamiti kutaḥ kathayati?

XXXII kintu kena tat karma kṛtam tad draṣṭum yīśuścaturdiśo dṛṣṭavān|

XXXIII tataḥ sā strī bhītā kampitā ca satī svasyā rukpratikriyā jāteti jñātvāgatya tatsammukhe patitvā sarvvavṛttāntam satyam tasmai kathayāmāsa|

XXXIV tadānīm yīśustām gaditavān, he kanye tava pratīstivām arogāmakarot tvam kṣemeṇa vraja svarogānmuktā ca tiṣṭha|

XXXV itivākyavadanakāle bhajanagrḥhādhipasya niveśanāl lokā etyādhipam babhāṣire tava kanyā mṛtā tasmād guruṁ punaḥ kutaḥ klīśnāsi?

XXXVI kintu yīśustad vākyam śrutvaiva bhajanagrḥhādhipam gaditavān mā bhaiṣiḥ kevalam viśvāsihi|

XXXVII atha pitaro yākūb tadbhrātā yohan ca etān vinā kamapi svapaścād yātum nānvamanyata|

XXXVIII tasya bhajanagrḥhādhipasya niveśanasamīpam āgatya kalaham bahurodanam vilāpañca kurvato lokān dadarśa|

XXXIX tasmān niveśanam praviśya proktavān yūyam kuta ittham kalaham rodanañca kurutha? kanyā na mṛtā nidrāti|

XL tasmātte tamupajahasuḥ kintu yīśuḥ sarvvāna bahiṣkṛtya kanyāyāḥ pitarau svasaṅginaśca grḥītvā yatra kanyāsīt tat sthānam praviṣṭavān|

XLI atha sa tasyāḥ kanyāyā hastau dhṛtvā tām babhāṣe ṭālithā kūmī, arthato he kanye tvamuttiṣṭha ityājñāpayāmi|

XLII tunaiva tatkṣaṇam sā dvādaśavarṣavayaskā kanyā potthāya calitumārebhe, itaḥ sarvve mahāvismayam gatāḥ|

XLIII tata etasyai kiñcit khādyam datteti kathayitvā etatkarma kamapi na jñāpayateti dṛḍhamādiṣṭavān|

VI

I anantaram sa tatsthānāt prasthāya svapradeśamāgataḥ śiṣyāśca tatpaścād gatāḥ|

II atha viśrāmavāre satī sa bhajanagrḥhe upadeṣṭumārabdhavān tato'neke lokāstatkathām śrutvā vismitya jagaduḥ, asya manujasya idṛśī āścaryyakriyā kasmāj jātā? tathā svakarābhyām itthamadbhutam karma karttāṁ etasmai katham jñānam dattam?

III kimayam mariyamaḥ putrastajñā no? kimayam yākūb-yosi-yihudā-simonām bhrātā no? asya bhaginyaḥ kimihāsmābhiḥ saha no? ittham te tadarthe pratyūham gatāḥ|

IV tadā yīśustebhyo'kathayat svadeśam svakuṭumbān svaparijanāmśca vinā kutrāpi bhaviṣyadvādī asatkṛto na bhavati|

V aparañca teṣāmapratyayāt sa vismitaḥ kiyatām rogiṇām vapuḥsu hastam arpayitvā kevalam teṣāmārogyakaraṇād anyat kimapi citrakāryyam karttām na śaktaḥ|

^{VI} atha sa caturdikstha grāmān bhramitvā upadiṣṭavān

^{VII} dvādaśaśiṣyān āhūya amedhyabhūtān vaśīkarttām śaktim dattvā teṣām dvau dvau jano preṣitavān|

^{VIII} punarityādiśad yūyam ekaikām yaṣṭim vinā vastrasaṁputaḥ pūpaḥ kaṭibandhe tāmrahaṇḍaṇca eṣām kimapi mā grahlīta,

^{IX} mārgayātrāyai pādeṣūpānahau dattvā dve uttarīye mā paridhadvvam|

^X aparamapyuktaṁ tena yūyam yasyām puryyām yasya niveśanaṁ pravekṣyatha tām purīm yāvanna tyakṣyatha tāvat tanniveśane sthāsyatha|

^{XI} tatra yadi kepi yuṣmākamātithyaṁ na vidadhati yuṣmākam kathāśca na śṛṇvanti tarhi tatsthānāt prasthānasamaye teṣām viruddhaṁ sāksyaṁ dātum svapādānāsphālya rajaḥ sampātayata; ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vacmi vicāradine tannagarasyāvasthātaḥ sidomāmorayo rñagarayoravasthā sahyatarā bhaviṣyati|

^{XII} atha te gatvā lokānām manaḥparāvarttanīḥ kathā pracāritavantaḥ|

^{XIII} evamanekān bhūtāmśca tyājitavantastathā tailena marddayitvā bahūn janānarogānakārṣuḥ|

^{XIV} itthaṁ tasya sukhyaṭiścaturdiśo vyāptā tadā herod rājā tanniśamya kathitavān, yohan majjakaḥ śmaśānād utthita atohetostena sarvvā etā adbhutakriyāḥ prakāśante|

^{XV} anye'kathayan ayam eliyaḥ, kepi kathitavanta eṣa bhaviṣyadvādī yadvā bhaviṣyadvādinām sadṛśa ekoyam|

^{XVI} kintu herod ityākarṇya bhāṣitavān yasyāhaṁ śiraśchinnavān sa eva yohanayaṁ sa śmaśānādudatiṣṭhat|

^{XVII} pūrvvaṁ svabhrātuḥ philipasya patnyā udvāhaṁ kṛtavantaṁ herodaṁ yohanavādīt svabhātrvadhū rna vivāhyā|

^{XVIII} ataḥ kāraṇāt herod lokaṁ prahitya yohanaṁ dhṛtvā bandhanālaye bad-dhavan|

^{XIX} herodiyā tasmai yohane prakupya taṁ hantum aicchat kintu na śaktā,

^{XX} yasmād herod taṁ dhārmīkaṁ satpuruṣaṇca jñātvā sammanya rakṣitavān; tatkathāṁ śrutvā tadanusāreṇa bahūni karmmāṇi kṛtavān hr̥ṣṭamanāstadupadeśaṁ śrutavāmśca|

^{XXI} kintu herod yadā svajanmadine pradhānalokebhyaḥ senānībhyaśca gālilpradeśīyaśreṣṭhalokebhyaśca rātrau bhojyamekaṁ kṛtavān

^{XXII} tasmin śubhadine herodiyāyāḥ kanyā sametya teṣām samakṣaṁ saṁnṛtya herodastena sahopaviṣṭānāṇca toṣamajījanat tatā nṛpaḥ kanyāmāha sma matto yad yācase tadeva tubhyaṁ dāsyē|

^{XXIII} śapathaṁ kṛtvākathayat ced rājyārddhamapi yācase tadapi tubhyaṁ dāsyē|

^{XXIV} tataḥ sā bahi rgatvā svamātaraṁ papraccha kimahaṁ yāciṣye? tadā sākathayat yohano majjakasya śiraḥ|

^{XXV} atha tūrṇaṁ bhūpasamīpam etya yācamānāvadat kṣaṇesmin yohano maj-jakasya śiraḥ pātre nidhāya dehi, etad yāce'haṁ|

^{XXVI} tasmāt bhūpo'tiduhkhitaḥ, tathāpi svaśapathasya sahabhojināñcānurodhāt tadanāṅgikarttuṁ na śaktaḥ|

^{XXVII} tatksaṇaṁ rājā ghātaḥ preṣya tasya śira ānetumādiṣṭavān|

^{XXVIII} tataḥ sa kāragāraṁ gatvā tacchiraśchitvā pātre nidhāyānīya tasyai kanyāyai dattavān kanyā ca svamātre dadau|

^{XXIX} ananataṁ yohanaḥ śiṣyāstadvārttām prāpyāgatya tasya kuṇapaṁ śmaśāne'sthāpayan|

^{XXX} atha preṣitā yīśoḥ sannidhau militā yad yac cakruḥ śikṣayāmāsuśca tatsarv-vavārttāstasmai kathitavantaḥ|

XXXI sa tānuvāca yūyaṁ vijanasthānaṁ gatvā viśrāmyata yatastatsannidhau bahulokānām samāgamāt te bhoktuṁ nāvakāśaṁ prāptāḥ|

XXXII tataste nāvā vijanasthānaṁ guptaṁ gagmaḥ|

XXXIII tato lokanivahasteṣāṁ sthānāntarayānaṁ dadarśa, aneke taṁ paricitya nānāpurebhyaḥ padairvrajitvā javena taiṣāmagre yīsoḥ samīpa upatasthuh|

XXXIV tadā yīśu rnāvo bahirgatya lokāraṇyānīm dṛṣṭvā teṣu karuṇām kṛtavān yataste'rakṣakameṣā ivāsan tadā sa tāna nānāprasaṅgān upadiṣṭavān|

XXXV atha divānte satī śiṣyā etya yīśumūcire, idaṁ vijanasthānaṁ di-nañcāvasannaṁ|

XXXVI lokānām kimapi khādyam nāsti, ataścaturdikṣu grāmān gantuṁ bhojyadravyāṇi kretuñca bhavān tān viśrjatu|

XXXVII tadā sa tānuvāca yūyameva tān bhojayata; tataste jagadu rvayaṁ gatvā dviśatasamkhyakai rmudrāpādaiḥ pūpān krītvā kiṁ tān bhojayiṣyāmaḥ?

XXXVIII tadā sa tān prṣṭhavān yuṣmākaṁ sannidhau kati pūpā āsate? gatvā paśyata; tataste dṛṣṭvā tamavadān pañca pūpā dvau matsyau ca santi|

XXXIX tadā sa lokān śaspopari paṁktibhirupaveśayitum ādiṣṭavān,

XL tataste śataṁ śataṁ janāḥ pañcāśat pañcāśajjanāśca paṁktibhi rbhuvi samu-paviviśuh|

XLI atha sa tān pañcapūpān matsyadvayañca dhṛtvā svargaṁ paśyan īśvaraguṇān anvakīrttayat tān pūpān bhaṁktvā lokebhyaḥ pariveśayitum śiṣyebhyo dattavān dvā matsyau ca vibhajya sarvvebhyo dattavān|

XLII tataḥ sarvve bhuktvātṛpyan|

XLIII anantaram śiṣyā avaśiṣṭaiḥ pūpai rmatsyaiśca pūrṇān dvadaśa ḍallakān jagṛhuḥ|

XLIV te bhoktāraḥ prāyaḥ pañca sahasrāṇi puruṣā āsan|

XLV atha sa lokān viśrjanneva nāvamāroḍhum svasmādagre pāre baitsaidāpuraṁ yātuñca śṣyiṁ vāḍhamādiṣṭavān|

XLVI tadā sa sarvvān viśrjya prārthayitum parvvataṁ gataḥ|

XLVII tataḥ sandhyāyām satyām nauḥ sindhumadhyā upasthitā kintu sa ekākī sthale sthitāḥ|

XLVIII atha sammukhavātavahanāt śiṣyā nāvaṁ vāhayitvā pariśrāntā iti jñātvā sa niśācaturthayāme sindhūpari padbhyām vrajan teṣāṁ samīpametya teṣāmagre yātum udyataḥ|

XLIX kintu śiṣyāḥ sindhūpari taṁ vrajantaṁ dṛṣṭvā bhūtamanumāya ruruvuḥ,

L yataḥ sarvve taṁ dṛṣṭvā vyākulitāḥ| ataeva yīśustatkṣaṇaṁ taiḥ sahālapya kathitavān, susthirā bhūta, ayamahaṁ mā bhaiṣṭa|

LI atha naukāmāruhya tasmin teṣāṁ sannidhiṁ gate vāto nivṛttaḥ; tasmātte manaḥsu vismitā āścaryyaṁ menire|

LII yataste manasāṁ kāṭhinyāt tat pūpīyam āścaryyaṁ karmma na viviktavantāḥ|

LIII atha te pāraṁ gatvā gineṣaratpradeśametya taṭa upasthitāḥ|

LIV teṣu naukāto bahirgateṣu tatpradeśīyā lokāstaṁ paricitya

LV caturdikṣu dhāvanto yatra yatra rogiṇo narā āsan tān sarvvāna khaṭvopari nidhāya yatra kutracit tadvārttām prāpuḥ tat sthānam ānetum ārebhire|

LVI tathā yatra yatra grāme yatra yatra pure yatra yatra pallyāñca tena praveśaḥ kṛtastadvartmamadhye lokāḥ pīḍitān sthāpayitvā tasya celagranthimātraṁ spraṣṭum teṣāmarthe tadanujñām prārthayantaḥ yāvanto lokāḥ pasprṣustāvanta eva gadānmuktāḥ|

VII

I anantaram yirūsālama āgatāḥ phirūsino'dhyāpakāśca yīsoḥ samīpam āgatāḥ|

II te tasya kiyataḥ śiṣyān asucikarairarthāda aprakṣālitahastai rbhuñjato dṛṣṭvā tānadūṣayan|

III yataḥ phirūśinaḥ sarvvayihūdīyāśca prācām paramparāgatavākyaṁ sammanya pratalena hastān aprakṣālya na bhuñjate|

IV āpanādāgatya majjanam vinā na khādanti; tathā pānapātrāṇām jalapātrāṇām pittalapātrāṇām āsanānāñca jale majjanam ityādayonyepi bahavasteṣāmācārāḥ santi|

V te phirūśino'dhyāpakāśca yīśum papracchuḥ, tava śiṣyāḥ prācām paramparāgatavākyaṁnusāreṇa nācaranto'prakṣālitakaraiḥ kuto bhujaṁte?

VI tataḥ sa pratyuvāca kapaṭino yuṣmān uddiśya yīsayiyabhaviṣyadvādī yukta-mavādīt| yathā svakīyairadharairete sammanyanate sadaiva mām| kintu matto viprakarṣe santi teṣām manāmsi ca|

VII śikṣayanto bidhīn nnājñā bhajante mām mudhaiva te|

VIII yūyam jalapātrapānapātrādīni majjayanto manujaparamparāgatavākyaṁ rakṣatha kintu īśvarājñām laṁghadhve; aparā īdṛśyonekāḥ kriyā api kurudhve|

IX anyāñcākathayat yūyam svaparamparāgatavākyaṁ rakṣārthaṁ spaṣṭarūpeṇa īśvarājñām lopayatha|

X yato mūsādvārā proktamasti svapitarau sammanyadhvaṁ yastu mātaram pitarām vā durvvākyaṁ vakti sa nitāntam hanyatām|

XI kintu madiyena yena dravyeṇa tavopakārobhavat tat karbbāṇamarthād īśvarāya niveditam idaṁ vākyaṁ yadi kopi pitarām mātaram vā vakti

XII tarhi yūyam mātuh pitu rvopakāram karttām taṁ vārayatha|

XIII itthaṁ svapracāritaparamparāgatavākyaṁ yūyam īśvarājñām mudhā vidhadvve, īdṛśānyānyānekāni karmmaṇi kurudhve|

XIV atha sa lokānāhūya babhāṣe yūyam sarvve madvākyaṁ śṛṇuta budhyadhvañca|

XV bāhyānantaram praviśya naramamedhyaṁ karttām śaknoti īdṛśam kimapi vastu nāsti, varam antarād bahirgataṁ yadvastu tanmanujam amedhyaṁ karoti|

XVI yasya śrotuṁ śrotre staḥ sa śṛṇotu|

XVII tataḥ sa lokān hitvā gṛhamadhyaṁ praviṣṭastadā śiṣyāstadrṣṭāntavākyaṁ papracchuḥ|

XVIII tasmāt sa tān jagāda yūyamapi kimetādṛgabodhāḥ? kimapi dravyaṁ bāhyānantaram praviśya naramamedhyaṁ karttām na śaknoti kathāmimām kiṁ na budhyadhve?

XIX tat tadantarna praviśati kintu kuṣṭhimadhyaṁ praviśati śeṣe sarvvabhuktavas-tugrāhiṇi bahirdeśe niryāti|

XX aparamapyavādīd yannarānnireti tadeva naramamedhyaṁ karoti|

XXI yato'ntarād arthān mānavānām manobhyaḥ kucintā parastrīveśyāgamanam

XXII naravadhaścauryaṁ lobho duṣṭatā pravañcanā kāmukatā kudrṣṭirīśvaranindā garvvastama ityādīni nirgacchanti|

XXIII etāni sarvvāni duritānyantarādetya naramamedhyaṁ kurvvanti|

XXIV atha sa utthāya tatsthānāt sorasīdonpurapradeśam jagāma tatra kimapi niveśanam praviśya sarvvairājñataḥ sthātuṁ matiñcakre kintu guptaḥ sthātuṁ na śaśāka|

XXV yataḥ suraphainikīdeśīyayūnānīvamśodbhavastriyāḥ kanyā bhūtagrastāsīt| sā strī tadvārttām prāpya tatsamīpamāgatya taccaraṇayoḥ patitvā

XXVI svakanyāto bhūtaṁ nirākarttām tasmin vinayaṁ kṛtavatī|

XXVII kintu yīśustāmavadat prathamam bālakāstrpyantu yato bālakānām khādyam gṛhītvā kukkurebhyo nikṣepo'nucitaḥ|

XXVIII tadā sā strī tamavādīt bhoḥ prabho tat satyaṁ tathāpi mañcādhaḥsthāḥ kukkurā bālānāṁ karapatitāni khādyakhaṇḍāni khādanti|

XXIX tataḥ so'kathayad etatkathāhetoḥ sakuśalā yāhi tava kanyāṁ tyaktvā bhūto gataḥ|

XXX atha sā strī grhaṁ gatvā kanyāṁ bhūtatyaktāṁ śayyāsthitāṁ dadarśa|

XXXI punaśca sa sorasīdonpurapradeśāt prasthāya dikāpalideśasya prāntarabhāgena gāliljaladheḥ samīpaṁ gatavān|

XXXII tadā lokairekaṁ badhiraṁ kadvadañca naraṁ tannikaṭamānīya tasya gātre hastamarpayitum vinayaḥ kṛtaḥ|

XXXIII tato yīśu rlokāraṇyāt taṁ nirjanamānīya tasya karṇayoṅgulī rdadau niṣṭhīvaṁ dattvā ca tajjihvāṁ pasparśa|

XXXIV anantaraṁ svargaṁ nirīkṣya dīrghaṁ niśvasya tamavadat itaphataḥ arthān mukto bhūyāt|

XXXV tatastatkṣaṇaṁ tasya karṇau muktau jihvāyāśca jāḍyāpagamāt sa suspaṣṭavākyamakathayat|

XXXVI atha sa tān vādhamityādideśa yūyamimāṁ kathāṁ kasmaicidapi mā kathayata, kintu sa yati nyaṣedhat te tati bāhulyena prācārayan;

XXXVII te'ticamatkṛtya parasparaṁ kathayāmāsuḥ sa badhirāya śravaṇaśaktiṁ mūkāya ca kathanaśaktiṁ dattvā sarvvaṁ karmmottamarūpeṇa cakāra|

VIII

I tadā tatsamīpaṁ bahavo lokā āyātā atasteṣāṁ bhojyadravyābhāvād yīśuḥ śiṣyānāhūya jagāda,|

II lokanivahe mama kṛpā jāyate te dinatrayaṁ mayā sārddhaṁ santi teṣāṁ bhojyaṁ kimapi nāsti|

III teṣāṁ madhye'neke dūrād āgatāḥ, abhukteṣu teṣu mayā svagrhamabhiprahiteṣu te pathi klamiṣyanti|

IV śiṣyā avādiṣuḥ, etāvato lokān tarpayitum atra prantare pūpān prāptum kena śakyate?

V tataḥ sa tān papraccha yuṣmākaṁ kati pūpāḥ santi? te'kathayan sapta|

VI tataḥ sa tāllokān bhuvi samupaveṣṭum ādiśya tān sapta pūpān dhṛtvā īśvaraguṇān anukīrttayāmāsa, bhaṁktvā pariveṣayitum śiṣyān prati dadau, tataste lokebhyaḥ pariveṣayāmāsuḥ|

VII tathā teṣāṁ samīpe ye kṣudramatsyā āsan tānapyādāya īśvaraguṇān saṁkīrtya pariveṣayitum ādiṣṭavān|

VIII tato lokā bhuktvā trptiṁ gatā avaśiṣṭakhādyaiḥ pūrṇāḥ saptaḍallakā grhītāśca|

IX ete bhoktāraḥ prāyaścatuḥ sahasrapuruṣā āsan tataḥ sa tān visasarja|

X atha sa śiṣyaḥ saha nāvamāruhya dalmānūthāsīmāmāgataḥ|

XI tataḥ paraṁ phirūśina āgatya tena saha vivadamānāstasya parīkṣārtham akāśīyacihnaṁ draṣṭum yācitavantāḥ|

XII tadā so'ntardīrghaṁ niśvasyākathayat, ete vidyamānanarāḥ kutaścinhaṁ mṛgayante? yuṣmānaḥ yathārthaṁ bravīmi lokānetān kimapi cihnaṁ na darśayiṣyate|

XIII atha tān hitvā puna rnāvam āruhya pāramagāt|

XIV etarhi śiṣyaiḥ pūpeṣu vismṛteṣu nāvi teṣāṁ sannidhau pūpa ekaeva sthitaḥ|

XV tadānīm yīśustān ādiṣṭavān phirūśināṁ herodaśca kiṇvaṁ prati satarkāḥ sāvadhānāśca bhavata|

XVI tataste'nyonyaṁ vivecanaṁ kartum ārebhire, asmākaṁ sannidhau pūpo nāstīti hetoridaṁ kathayati|

XVII tad budvvā yīsustebhyo'kathayat yuṣmākaṁ sthāne pūpābhāvāt kuta itthaṁ vitarkayatha? yūyaṁ kimadyāpi kimapi na jānītha? boddhuṁ na śaknutha? yāvadadya kiṁ yuṣmākaṁ manāmsi kaṭhināni santi?

XVIII satsu netreṣu kiṁ na paśyatha? satsu karṇeṣu kiṁ na śṛṇutha? na smaratha ca?

XX yadāhaṁ pañcapūpān pañcasahasrāṇāṁ puruṣāṇāṁ madhye bhaṁktvā dattavān tadānīm yūyam avaśiṣṭapūpaiḥ pūrṇān kati ḍallakān grhītavantah? te'kathayan dvādaśaḍallakān|

XX aparaṁca yadā catuḥsahasrāṇāṁ puruṣāṇāṁ madhye pūpān bhaṁktvādadāṁ tadā yūyam atiriktapūpānāṁ kati ḍallakān grhītavantah? te kathayāmasuḥ saptaḍallakān|

XXI tadā sa kathitavān tarhi yūyam adhunāpi kuto bodvvuṁ na śaknutha?

XXII anantaraṁ tasmin baitsaidānagare prāpte lokā andhamekaṁ naraṁ tat-samīpamānīya taṁ spraṣṭuṁ taṁ prārthayañcakrire|

XXIII tadā tasyāndhasya karau grhītvā nagarād bahirdeśaṁ taṁ nītavān; tannetre niṣṭhīvaṁ dattvā tadgātre hastāvarpayitvā taṁ papraccha, kimapi paśyasi?

XXIV sa netre unmīlya jagāda, vṛkṣavat manujān gacchato nirīkṣe|

XXV tato yīsuḥ punastasya nayanayo rhasṭāvarpayitvā tasya netre unmīlayāmāsa; tasmāt sa svastho bhūtvā spaṣṭarūpaṁ sarvvalokān dadarśa|

XXVI tataḥ paraṁ tvaṁ grāmaṁ mā gaccha grāmasthaṁ kamapi ca kimapyanuṁktvā nijagrhaṁ yāhītyādiśya yīsustaṁ nijagrhaṁ prahitavān|

XXVII anantaraṁ śiṣyairḥ sahito yīsuḥ kaisariyāphilipipuraṁ jagāma, pathi gacchan tānapṛcchat ko'ham atra lokāḥ kiṁ vadanti?

XXVIII te pratyūcuḥ tvāṁ yohanaṁ majjakaṁ vadanti kintu kepi kepi eliyaṁ vadanti; apare kepi kepi bhaviṣyadvādināṁ eko jana iti vadanti|

XXIX atha sa tānapṛcchat kintu koham? ityatra yūyaṁ kiṁ vadatha? tadā pitarah pratyavadat bhavān abhiṣiktastrātā|

XXX tataḥ sa tān gādhamādiśad yūyaṁ mama kathā kasmaicidapi mā kathayata|

XXXI manuṣyaputrenāvaśyaṁ bahavo yātana bhoktavyāḥ prācīnalokairḥ pradhānayājakairadhyāpakaiśca sa ninditaḥ san ghātayiṣyate tṛtīyadīne utthāsyati ca, yīsuḥ śiṣyānupadeṣṭumārabhya kathāmimāṁ spaṣṭamācaṣṭa|

XXXII tasmāt pitarastasya hastau dhṛtvā taṁ tarjjitavān|

XXXIII kintu sa mukhaṁ parāvartya śiṣyagaṇaṁ nirīkṣya pitaraṁ tarjay-itvāvādīd dūribhava vighnakārin īśvarīyakāryyādapi manuṣyakāryyaṁ tubhyaṁ rocatatarāṁ|

XXXIV atha sa lokān śiṣyāṁścāhūya jagāda yaḥ kaścin māmanugantum icchati sa ātmānaṁ dāmyatu, svakruśaṁ grhītvā matpaścād āyātu|

XXXV yato yaḥ kaścit svaprāṇaṁ rakṣitumicchati sa taṁ hārayiṣyati, kintu yaḥ kaścin madarthaṁ susānvādārthaṁca prāṇaṁ hārayati sa taṁ rakṣiṣyati|

XXXVI aparaṁca manujaḥ sarvvaṁ jagat prāpya yadi svaprāṇaṁ hārayati tarhi tasya ko lābhah?

XXXVII narah svaprāṇavinimayena kiṁ dātuṁ śaknoti?

XXXVIII eteṣāṁ vyabhicāriṇāṁ pāpināṁca lokānāṁ sāksād yadi kopi māṁ matkathāṁca lajjāspadaṁ jānāti tarhi manujaputro yadā dharmmadūtaiḥ saha pituḥ prabhāveṇāgamiṣyati tadā sopi taṁ lajjāspadaṁ jñāsyati|

IX

I atha sa tānavādīt yuṣmabhyamaham yathārthaṁ kathayāmi, īśvararājyaṁ parākramaṇopasthitaṁ na drṣṭvā mṛtyuṁ nāsvādiṣyante, atra daṇḍāyamānānāṁ madhyepi tādrśā lokāḥ santi|

II atha śaddinebhyah param yīśuḥ pitaram yākūbam yohanañca grhītvā gire-
ruccasya nirjanasthānam gatvā teṣāṃ pratyakṣe mūrtyantaram dadhāra|

III tatastasya paridheyam idr̥śam ujjvalahimapāṇaḍaram jātaṃ yad jagati kopi
rajako na tādr̥k pāṇaḍaram karttām śaknoti|

IV aparañca eliyō mūsāśca tebhyo darśanam dattvā yīśunā saha kathanam
karttumārebhāte|

V tadā pitaro yīśumavādīt he guro'smākamatra sthitiruttamā, tataeva vyaṃ
tvatkr̥te ekām mūsākr̥te ekām eliyākr̥te caikām, etāstisraḥ kuṭi r̥nirmmāma|

VI kintu sa yaduktavān tat svayaṃ na bubudhe tataḥ sarvve bibhayāñcakruḥ|

VII etarhi payodastān chādayāmāsa, mamayām priyaḥ putraḥ kathāsu tasya
manāṃsi niveśayateti nabhovāṇi tanmedyānniryayau|

VIII atha haṭhātte caturdiśo dr̥ṣṭvā yīśuṃ vinā svaiḥ sahitaṃ kamapi na dadr̥śuḥ|

IX tataḥ param gireravarohaṇakāle sa tān gāḍham dūtyādideśa yāvannarasūnoḥ
śmaśānādutthānam na bhavati, tāvat darśanasyāsa vārttā yuṣmābhiḥ kasmaici-
dapi na vaktavyā|

X tadā śmaśānādutthānasya kobhiprāya iti vicāryya te tadvākyam sveṣu
gopāyāñcakrire|

XI atha te yīśuṃ papracchuḥ prathamata eliyenāgantavyam iti vākyam kuta
upādhyāyā āhuḥ?

XII tadā sa pratyuvāca , eliyaḥ prathamametya sarvvakāryyāni sādhaiṣyati;
naraputre ca lipi ryathāste tathaiva sopi bahuduḥkham prāpyāvajñāsyate|

XIII kintvahaṃ yuṣmān vadāmi , eliyārthe lipi ryathāste tathaiva sa etya yayau,
lokā: svecchānurūpaṃ tamabhivyavaharanti sma|

XIV anantaram sa śiṣyasamīpametya teṣāṃ catuḥpārśve taiḥ saha bahujanān
vivadamānān adhyāpakāmśca dr̥ṣṭavān;

XV kintu sarvvalokāstaṃ dr̥ṣṭvaiva camatkr̥tya tadāsannam dhāvantastaṃ
praṇemuḥ|

XVI tadā yīśuradhyāpakānaprākṣīd etaiḥ saha yūyam kim vivadadhve?

XVII tato lokānām kaścidekaḥ pratyavādīt he guro mama sūnuṃ mūkaṃ
bhūtadhr̥tañca bhavadāsannam ānayaṃ|

XVIII yadāsau bhūtastamākramate tadaiva pātasati tathā sa pheṇāyate, dantair-
dantān gharṣati kṣiṇo bhavati ca; tato hetostaṃ bhūtaṃ tyājayitum bhavacchiṣyān
niveditavān kintu te na śekuḥ|

XIX tadā sa tamavādīt, re aviśvāsinaḥ santānā yuṣmābhiḥ saha kati kālānahaṃ
sthāsyāmi? aparān kati kālān vā va ācārān sahiṣye? taṃ madāsannamānayata|

XX tatastatsannidhiṃ sa ānīyata kintu taṃ dr̥ṣṭvaiva bhūto bālakaṃ dhṛtavān; sa
ca bhūmau patitvā pheṇāyamāno luloṭha|

XXI tadā sa tatpitaram papraccha, asyedr̥śi daśa kati dināni bhūtā? tataḥ sovādīt
bālyakālāt|

XXII bhūtoyam taṃ nāsayitum bahuvārān vahnau jale ca nyakṣipat kintu yadi
bhavāna kimapi karttām śaknoti tarhi dayām kr̥tvāsmān upakarotu|

XXIII tadā yīśustamavadat yadi pratyetur̥m śaknoṣi tarhi pratyayine janāya sarvvaṃ
sādhyam|

XXIV tatastatkṣaṇam tadbālakasya pitā proccai rūvan sāsrūnetraḥ provāca, prabho
pratyemi mamāpratyayaṃ pratikuru|

XXV atha yīśu rlokasaṅghaṃ dhāvitvāyāntaṃ dr̥ṣṭvā tamapūtabhūtaṃ tarjay-
itvā jagāda, re badhira mūka bhūta tvametasmād bahirbhava punaḥ kadāpi
māśrayainaṃ tvāmahaṃ ityādiśāmi|

XXVI tadā sa bhūtaścītśabdaṃ kr̥tvā tamāpīḍya bahirjajāma, tato bālako mṛtakalpo
babhūva tasmādayaṃ mṛtāityaneke kathayāmāsuḥ|

XXVII kintu karam dhṛtvā yīśunotthāpitaḥ sa uttasthau |

XXVIII atha yīśau grhaṁ praviṣṭe śiṣyā guptaṁ taṁ papracchuḥ, vayamenam bhūtaṁ tyājayituṁ kuto na śaktāḥ?

XXIX sa uvāca, prārthanopavāsau vinā kenāpyanyena karmmaṇā bhūtamīdṛśam tyājayituṁ na śakyaṁ |

XXX anantaram sa tatsthānāditvā gālilmadhyena yayau, kintu tat kopi jānīyāditi sa naicchat |

XXXI aparañca sa śiṣyānupadiśan babhāṣe, naraputro narahasteṣu samarpayīṣyate te ca taṁ haniṣyanti taistasmin hate tṛtīyadine sa utthāsyatīti |

XXXII kintu tatkathāṁ te nābudhyanta praṣṭuñca bibhyaḥ |

XXXIII atha yīśuḥ kapharnāhūmpuramāgatya madhyegrhañcetya tānapṛcchad vartmamadhye yūyamanyonyam kiṁ vivadadhve sma?

XXXIV kintu te niruttarāstasthu ryasmātteṣāṁ ko mukhya iti vartmāni te'nyonyam vyavadanta |

XXXV tataḥ sa upaviśya dvādaśaśiṣyān āhūya babhāṣe yaḥ kaścit mukhyo bhavitu-micchati sa sarvvebhyo gauṇaḥ sarvveṣāṁ sevakaśca bhavatu |

XXXVI tadā sa bālakamekaṁ grhītvā madhye samupāveśayat tatastaṁ kroḍe kṛtvā tānavādāt

XXXVII yaḥ kaścīdīdṛśasya kasyāpi bālasyātithyam karoti sa mamātithyam karoti; yaḥ kaścīnmamātithyam karoti sa kevalam mamātithyam karoti tanna matpre-rakasyāpyātithyam karoti |

XXXVIII atha yohan tamabravīt he guro, asmākamananugāminam ekaṁ tvānnāmnā bhūtān tyājayantaṁ vayaṁ dṛṣṭavantaḥ, asmākamapaścādgāmitvācca taṁ nyaṣedhāma |

XXXIX kintu yīśuravadat taṁ mā niṣedhat, yato yaḥ kaścīn mannāmnā citraṁ karmma karoti sa sahasā māṁ nindituṁ na śaknoti |

XL tathā yaḥ kaścīd yuṣmākaṁ vipakṣatām na karoti sa yuṣmākameva sapakṣaḥ |

XLI yaḥ kaścīd yuṣmān khrīṣṭaśiṣyān jñātvā mannāmnā kaṁsaikena pānīyam pātuṁ dadāti, yuṣmānaḥ yathārthaṁ vacmi, sa phalena vañcito na bhaviṣyati |

XLII kintu yadi kaścīn mayi viśvāsināmeṣāṁ kṣudraprāṇinām ekasyāpi vigh-naṁ janayati, tarhi tasyaitatkarmma karaṇāt kaṇṭhabaddhapeṣaṇīkasya tasya sāgarāgādhajala majjanaṁ bhadraṁ |

XLIII ataḥ svakaro yadi tvāṁ bādhate tarhi taṁ chindhi;

XLIV yasmāt yatra kīṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti, tasmin anirvvāṇālanarake karadvayavastava gamanāt karahīnasya svargapraveśastava kṣemaṁ |

XLV yadi tava pādo vighnaṁ janayati tarhi taṁ chindhi,

XLVI yato yatra kīṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti, tasmin 'nirvvāṇavahnau narake dvipādavatastava nikṣepāt pādahīnasya svargapraveśastava kṣemaṁ |

XLVII svanetraṁ yadi tvāṁ bādhate tarhi tadapyutpāṭaya, yato yatra kīṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti,

XLVIII tasmina 'nirvvāṇavahnau narake dvinetrasya tava nikṣepād ekanetravata īśvararāje praveśastava kṣemaṁ |

XLIX yathā sarvvo bali rlavaṇāktaḥ kriyate tathā sarvvo jano vahnirūpeṇa lavaṇāktaḥ kāriṣyate |

L lavaṇaṁ bhadraṁ kintu yadi lavaṇe svādutā na tiṣṭhati, tarhi katham āsvādyuktaṁ kariṣyatha? yūyam lavaṇayuktā bhavata parasparaṁ prema kuruta |

X

I anantaram sa tatsthānāt prasthāya yaddananadyāḥ pāre yihūdāpradeśa upasthitavān, tatra tadantike lokānām samāgame jāte sa nijarītyanusāreṇa punastān upadideśa|

II tadā phirūśinastatsamīpam etya taṁ parīkṣitum papracchaḥ svajāyā manuḥjanām tyajyā na veti?

III tataḥ sa pratyavādīt, atra kāryye mūsā yuṣmān prati kimājñāpayat?

IV ta ūcuḥ tyāgapatram lekhitum svapatnīm tyaktuṇca mūsā'numanyate|

V tadā yīśuḥ pratyuvāca, yuṣmākaṁ manasām kāṭhinyāddheto rmūsā nideśamimam alikhat|

VI kintu sṛṣṭerādao īśvaro narān puṁrūpeṇa strīrūpeṇa ca sasarja|

VII "tataḥ kāraṇāt puṁān pitaraṁ mātaraṇca tyaktvā svajāyāyām āsakto bhaviṣyati,

VIII tau dvāv ekāṅgau bhaviṣyataḥ|" tasmāt tatkālamārabhya tau na dvāv ekāṅgau|

IX ataḥ kāraṇād īśvaro yadayojoyat kopi narastanna viyejayet|

X atha yīśu rgrhaṁ praviṣṭastadā śiṣyāḥ punastatkathām taṁ papracchuḥ|

XI tataḥ sovatat kaścīd yadi svabhāryyām tyaktavānyām udvapati tarhi sa svabhāryyāyāḥ prātikūlyena vyabhicārī bhavati|

XII kācinnārī yadi svapatīm hitvānyapuṁsā vivāhitā bhavati tarhi sāpi vyabhicārīnī bhavati|

XIII atha sa yathā śiśūn spr̥ṣet, tadarthaṁ lokaistadantikāṁ śiśava ānīyanta, kintu śiṣyāstānānītavatastarjayāmāsuḥ|

XIV yīśustad dṛṣṭvā krudhyan jagāda, mannikaṭam āgantum śiśūn mā vārayata, yata etadr̥śā īśvararājyādhikārīṇaḥ|

XV yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vacmi, yaḥ kaścīd śiśuvad bhūtvā rājyamīśvarasya na gr̥hīyāt sa kadāpi tadrājyaṁ praveṣṭum na śaknoti|

XVI anantaram sa śiśūnaṁke nidhāya teṣām gātreṣu hastau dattvāśiṣaṁ babhāṣe|

XVII atha sa vartmanā yāti, etarhi jana eko dhāvan āgatyā tatsammukhe jānunī pātayitvā pr̥ṣṭavān, bhoḥ paramaguro, anantāyuh prāptaye mayā kim karttavyaṁ?

XVIII tadā yīśuruvāca, mām paramaṁ kuto vadasi? vineśvaraṁ kopi paramo na bhavati|

XIX parastrīm nābhigaccha; naraṁ mā ghātaya; steyaṁ mā kuru; mṛṣāsākṣyaṁ mā dehi; hiṁsāṇca mā kuru; pitarau sammanyasva; nideśa ete tvayā jñātāḥ|

XX tatastana pratyuktaṁ, he guro bālyakālādahaṁ sarvvānetān ācarāmi|

XXI tadā yīśustaṁ vilokya snehena babhāṣe, tavaikasyābhāva āste; tvaṁ gatvā sarvvasvaṁ vikrīya daridrebhyo viśrāṇaya, tataḥ svarge dhanam prāpsyasi; tataḥ param etya kruśaṁ vahan madanuvartti bhava|

XXII kintu tasya bahusampadvidyamānatvāt sa imām kathāmākarṇya viṣaṇo duḥkhitaśca san jagāma|

XXIII atha yīśuścaturdiśo nirīkṣya śiṣyān avādīt, dhanilokānām īśvararājyapraveśaḥ kīdr̥g duṣkaraḥ|

XXIV tasya kathātaḥ śiṣyāścamaccakruḥ, kintu sa punaravadat, he bālakā ye dhane viśvasanti teṣām īśvararājyapraveśaḥ kīdr̥g duṣkaraḥ|

XXV īśvararājye dhaninām praveśāt sūcirandhreṇa mahāṅgasya gamanāgamaṁ sukaraṁ|

XXVI tadā śiṣyā atīva vismitāḥ parasparaṁ procuḥ, tarhi kaḥ paritrāṇaṁ prāptum śaknoti?

XXVII tato yīśustān vilokya babhāṣe, tan narasyāsādhyam kintu neśvarasya, yato hetorīśvarasya sarvvaṁ sādhyam|

XXVIII tadā pitara uvāca, paśya vayaṁ sarvvaṁ parityajya bhavatonugāmino jātāḥ|

XXXIX tato yīśuḥ pratyavadat, yuṣmānaḥ yathārthaṁ vadāmi, madarthaṁ susaṁvādārthaṁ vā yo janaḥ sadanaṁ bhrātaraṁ bhaginīm pitaraṁ mātaraṁ jāyāṁ santānān bhūmi vā tyaktvā

XXX gr̥habhrātr̥bhaginīpitṛmātr̥patnīasantānabhūmīnāmiha śataguṇān pretyānantāyusca na prāpnoti tādr̥śaḥ kopi nāsti|

XXXI kintvagrīyā aneke lokāḥ śeṣāḥ, śeṣīyā aneke lokāścāgrā bhaviṣyanti|

XXXII atha yirūśālamyānakāle yīśusteṣāṁ agragāmī babhūva, tasmātte citraṁ jñātvā paścādgāmīno bhūtvā bibhyuḥ| tadā sa puna rdvādaśaśiṣyān gr̥hītvā svīyaṁ yadyad ghaṭiṣyate tattat tebhyaḥ kathayitum prārebhe;

XXXIII paśyata vayaṁ yirūśālampuraṁ yāmaḥ, tatra manuṣyaputraḥ pradhānayājakānām upādhyāyānāñca kareṣu samarpayīṣyate; te ca vadhadaṇḍājñānām dāpayitvā paradeśīyānām kareṣu taṁ samarpayīṣyanti|

XXXIV te tamupahasya kaśayā prahr̥tya tadvapusi niṣṭhivaṁ nikṣīpya taṁ haniṣyanti, tataḥ sa tṛtīyadine protthāsyati|

XXXV tataḥ sivadeḥ putrau yākūbyohanaḥ tadantikam etya procatuḥ, he guro yad āvābhyāṁ yāciṣyate tadasmadarthaṁ bhavān karotu nivedanamidamāvayoh|

XXXVI tataḥ sa kathitavān, yuvāṁ kimicchathaḥ? kiṁ mayā yuṣmadarthaṁ karaṇīyaṁ?

XXXVII tadā tau procatuḥ, āvayorekaṁ dakṣiṇapārśve vāmapārśve caikaṁ tavaiśvaryyapade samupaveṣṭum ājñāpaya|

XXXVIII kintu yīśuḥ pratyuvāca yuvāmājñātvedaṁ prārthayethe, yena kaṁsenāhaṁ pāsyāmi tena yuvābhyāṁ kiṁ pātum śakṣyate? yasmin majjanenāhaṁ majjiṣye tanmajjane majjayitum kiṁ yuvābhyāṁ śakṣyate? tau pratyūcatuḥ śakṣyate|

XXXIX tadā yīśuravadat yena kaṁsenāhaṁ pāsyāmi tenāvaśyaṁ yuvāmapi pāsyathaḥ, yena majjanena cāhaṁ majjiyye tatra yuvāmapi majjiṣyethe|

XL kintu yeṣāmarthaṁ idaṁ nirūpitaṁ, tān vihāyānyaṁ kamapi mama dakṣiṇapārśve vāmapārśve vā samupaveśayitum mamādhikāro nāsti|

XLI athānyadaśaśiṣyā imāṁ kathāṁ śrutvā yākūbyohanbhyāṁ cukupuḥ|

XLII kintu yīśustān samāhūya babhāṣe, anyadeśīyānām rājatvaṁ ye kurvvanti te teṣāmeva prabhutvaṁ kurvvanti, tathā ye mahālokāste teṣāṁ adhipatitvaṁ kurvvantīti yūyaṁ jānītha|

XLIII kintu yuṣmākaṁ madhye na tathā bhaviṣyati, yuṣmākaṁ madhye yaḥ prādhānyaṁ vāñchati sa yuṣmākaṁ sevako bhaviṣyati,

XLIV yuṣmākaṁ yo mahān bhavitumicchati sa sarvveṣāṁ kiṁkaro bhaviṣyati|

XLV yato manuṣyaputraḥ sevyo bhavitum nāgataḥ sevāṁ karttām tathānekeṣāṁ paritrāṇasya mūlyarūpasvapraṇaṁ dātuñcāgataḥ|

XLVI atha te yirihonagaraṁ prāptāstasmāt śiṣyai rlokaiśca saha yīśo rgamanakāle ṭimayasya putro barṭimayanāmā andhastanmārgapārśve bhikṣārthaṁ upaviṣṭaḥ|

XLVII sa nāsaratīyasya yīśorāgamanavārttām prāpya procai rvaktumārebhe, he yīśo dāyūdaḥ santāna māṁ dayasva|

XLVIII tatoneke lokā maunībhaveti taṁ tarjayāmāsuḥ, kintu sa punaradhikamuccai rjagāda, he yīśo dāyūdaḥ santāna māṁ dayasva|

XLIX tadā yīśuḥ sthitvā tamāhvātum samādideśa, tato lokāstamandhamāhūya babhāṣire, he nara, sthiro bhava, uttiṣṭha, sa tvāmāhvayati|

L tadā sa uttarīyavastraṁ nikṣīpya protthāya yīśoḥ samīpaṁ gataḥ|

LI tato yīśustamavadat tvayā kiṁ prārthyate? tubhyamaham kiṁ kariṣyāmī? tadā sondhastamuvāca, he guro madīyā dr̥ṣṭirbhavet|

LII tato yīśustamuvāca yāhi tava viśvāsastvām svasthamakārṣīt, tasmāt tatkṣaṇaṁ sa dr̥ṣṭiṁ prāpya pathā yīśoḥ paścād yayau|

XI

^I anantaram teṣu yirūśālamah samīpasthayo rbaitphagībaithanīyapurayorantikastham jaitunanāmādrimāgateṣu yīśuḥ preṣaṇakāle dvau śiṣyāvidam vākyaṁ jagāda,

^{II} yuvāmamuṁ sammukhastham grāmaṁ yātaṁ, tatra praviśya yo naraṁ nāvahat taṁ garddabhaśāvakam drakṣyathastam mocayitvānayataṁ|

^{III} kintu yuvām karmmedaṁ kutaḥ kuruthaḥ? kathāmimām yadi kopi prcchati tarhi prabhoratra prayojanamastīti kathite sa śighraṁ tamatra preṣayiṣyati|

^{IV} tatastau gatvā dvimārgamelane kasyacid dvārasya pārśve taṁ garddabhaśāvakam prāpya mocayataḥ,

^V etarhi tatropasthitalokānām kaścid aprcchat, garddabhaśīṣuṁ kuto mocayathaḥ?

^{VI} tadā yīśorājñānusāreṇa tebhyaḥ pratyudite tatksaṇam tamādātum te'nujajñuḥ|

^{VII} atha tau yīśoḥ sannidhiṁ garddabhaśīṣum ānīya tadupari svavastrāṇi pātayāmāsatuḥ; tataḥ sa tadupari samupaviṣṭaḥ|

^{VIII} tadāneke pathi svavāsāmsi pātayāmāsuḥ, paraiśca taruśākhāschitavā mārgē vikīrṇaḥ|

^{IX} aparañca paścādgāmīno'gragāmināśca sarvve janā ucaiḥsvareṇa vaktumārebhire, jaya jaya yaḥ parameśvarasya nāmnāgacchati sa dhanya iti|

^X tathāsmākamaṁ pūrvvapuruṣasya dāyūdo yadrājyaṁ parameśvaranāmnāyāti tadapi dhanyaṁ, sarvvasmāducchrāye svarge īśvarasya jayo bhavet|

^{XI} itthaṁ yīśu ryrirūśālamī mandiraṁ praviśya caturdiksthāni sarvvāṇi vastūni drṣṭavān; atha sāyaṁkāla upasthite dvādaśaśiṣyasahito baithaniyaṁ jagāma|

^{XII} aparehani baithaniyād āgamanasamaye kṣudhārtto babhūva|

^{XIII} tato dūre sapatramuḍumbarapādapaṁ vilokya tatra kiñcit phalaṁ prāptuṁ tasya sannikṣṭaṁ yayau, tadānīm phalapātanasya samayo nāgacchati| tatastatropasthitaḥ patrāṇi vinā kimapyaparaṁ na prāpya sa kathitavān,

^{XIV} adyārabhya kopi mānavastvattaḥ phalaṁ na bhuñjīta; imām kathām tasya śiṣyāḥ śuśruvuḥ|

^{XV} tadanantaram teṣu yirūśālamamāyāteṣu yīśu rmandiraṁ gatvā tatrasthānām bañijām mudrāsanāni pārāvatavikretrṇām āsanāni ca nyubjayāñcakāra sarvvān kretrṇ vikretrṁśca bahiścakāra|

^{XVI} aparaṁ mandiramadhyena kimapi pātraṁ voḍhum sarvvajanaṁ nivārayāmāsa|

^{XVII} lokānupadiśan jagāda, mama grhaṁ sarvvajātīyānām prārthanāgrham iti nāmnā prathitaṁ bhaviṣyati etat kiṁ śāstre likhitaṁ nāsti? kintu yūyaṁ tadeva corāṇām ghavaraṁ kurutha|

^{XVIII} imām vāṇīm śrutvādhyāpakāḥ pradhānayājakaśca taṁ yathā nāsayitum śaknuvanti tatho'pāyaṁ mṛgayāmāsuḥ, kintu tasyopadeśāt sarvve lokā vismayaṁ gatā ataste tasmād bibhyuḥ|

^{XIX} atha sāyaṁsamaya upasthite yīśurnagarād bahirvavrāja|

^{XX} anantaram prātaḥkāle te tena mārgēna gacchantastamuḍumbaramahīruhaṁ samūlaṁ śuṣkaṁ dadṛṣuḥ|

^{XXI} tataḥ pitarah pūrvvavākyaṁ smaran yīśuṁ babhāṣaṁ, he guro paśyatu ya uḍumbaraviṭapī bhavatā śaptaḥ sa śuṣko babhūva|

^{XXII} tato yīśuḥ pratyavādīt, yūyamīśvare viśvasita|

^{XXIII} yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi kopi yadyetadgiriṁ vadati, tvamutthāya gatvā jaladhau pata, proktamidaṁ vākyaṁavaśyaṁ ghaṭiṣyate, manasā kimapi na sandihya ceditaṁ viśvaset tarhi tasya vākyaṁanusāreṇa tad ghaṭiṣyate|

^{XXIV} ato hetorahaṁ yuṣmān vacmi, prārthanākāle yadyadākāmkṣiṣyadhve tatta-davaśyaṁ prāpsyatha, itthaṁ viśvasita, tataḥ prāpsyatha|

XXV aparāñca yuṣmāsu prārthayituṁ samutthiteṣu yadi kopi yuṣmākam aparādhi tiṣṭhati, tarhi taṁ kṣamadhvaṁ, tathā kṛte yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁmi kṣamiṣyate|

XXVI kintu yadi na kṣamadhve tarhi vaḥ svargasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁsi na kṣamiṣyate|

XXVII anantaraṁ te puna ryrūsālamaṁ praviviśuḥ, yīśu ryadā madhyemandiram itastato gacchati, tadānīm pradhānayājakā upādhyāyāḥ prāñcaśca tadantikametya kathāmimāṁ papracchuḥ,

XXVIII tvaṁ kenādeśena karmmāṇyetāni karoṣi? tathaitāni karmmāṇi karttām kenādiṣṭosi?

XXIX tato yīśuḥ pratigaditavān ahamapi yuṣmān ekakathāṁ pṛcchāmi, yadi yūyaṁ tasyā uttaraṁ kurutha, tarhi kayājñayāhaṁ karmmāṇyetāni karomi tad yuṣmabhyaṁ kathayiṣyāmi|

XXX yohano majjanam īśvarāt jātaṁ kiṁ mānavāt? tanmahyaṁ kathayata|

XXXI te parasparaṁ vivektuṁ prārebhire, tad īśvarād babhūveti ced vadāmastarhi kutastaṁ na pratyaita? kathametāṁ kathayiṣyati|

XXXII mānavād abhavaditi ced vadāmastarhi lokebhyo bhayamasti yato hetoḥ sarvve yohanaṁ satyaṁ bhaviṣyadvādināṁ manyante|

XXXIII ataeva te yīśuṁ pratyavādiṣu rvayaṁ tad vaktuṁ na śaknumaḥ| yīśuruvāca, tarhi yenādeśena karmmāṇyetāni karomi, ahamapi yuṣmabhyaṁ tanna kathayiṣyāmi|

XII

I anantaraṁ yīśu rdrṣṭāntena tebhyaḥ kathayitumārebhe, kaścideko drākṣākṣetraṁ vidhāya taccaturdikṣu vāraṇīm kṛtvā tanmadhye drākṣāpeṣaṇakuṇḍam akhanat, tathā tasya gaḍamapi nirmmittavān tatastatkṣetraṁ kṛṣivaleṣu samarpya dūradeśaṁ jagāma|

II tadanantaraṁ phalakāle kṛṣivalebhyo drākṣākṣetraphalāni prāptuṁ teṣāṁ savidhe bhṛtyaṁ ekaṁ prāhiṇot|

III kintu kṛṣivalāstaṁ dhṛtvā prahr̥tya riktahastaṁ visasṛjuḥ|

IV tataḥ sa punaranyamekaṁ bhṛtyaṁ praṣayāmāsa, kintu te kṛṣivalāḥ pāṣāṇaghātaistasya śīro bhaṅktvā sāpamānaṁ taṁ vyasarjan|

V tataḥ paraṁ soparaṁ dāsaṁ prāhiṇot tadā te taṁ jaghnuḥ, evam anekeṣāṁ kasyacit prahāraḥ kasyacid vadhaśca taiḥ kṛtaḥ|

VI tataḥ paraṁ mayā svaputre prahite te tamavaśyaṁ sammaṁsyante, ityuktvaśeṣe teṣāṁ sannidhau nijapriyam advitīyaṁ putraṁ preṣayāmāsa|

VII kintu kṛṣivalāḥ parasparaṁ jagaduḥ, eṣa uttarādhikārī, āgacchata vayamenaṁ hanmastathā kṛte 'dhikāroyam asmākaṁ bhaviṣyati|

VIII tatastaṁ dhṛtvā hatvā drākṣākṣetrād bahiḥ prakṣipan|

IX anenāsau drākṣākṣetrapatiḥ kiṁ kariṣyati? sa etya tān kṛṣivalān saṁhatya tatḥkṣetraṁ anyeṣu kṛṣivaleṣu samarpayiṣyati|

X aparāñca, "sthatapayaḥ kariṣyanti grāvāṇaṁ yantu tucchakaṁ| prādhānaprastaraḥ koṇe sa eva saṁbhaviṣyati|

XI etat karma pareśasyāṁdbhutaṁ no drṣṭito bhavet| |" imāṁ sāstrīyāṁ lipiṁ yūyaṁ kiṁ nāpāṭhiṣṭa?

XII tadānīm sa tānuddiśya tāṁ drṣṭāntakathāṁ kathitavān, ta itthaṁ budvvā taṁ dharttāmudyatāḥ, kintu lokebhyo bibhyuḥ, tadanantaraṁ te taṁ vihāya vavrajuḥ|

XIII aparāñca te tasya vākyadoṣaṁ dharttāṁ katipayān phirūśino herodīyāṁśca lokān tadantikaṁ preṣayāmāsuḥ|

XIV ta āgatya tamavadan, he guro bhavān tathyabhāṣī kasyāpyanurodhaṁ na manyate, pakṣapātañca na karoti, yathārthata īśvariyaṁ mārgaṁ darśayati vayametat prajānīmaḥ, kaisarāya karo deyo na vām? vayaṁ dāsyāmo na vā?

XV kintu sa teṣāṁ kapaṭaṁ jñātvā jagāda, kuto mām parīkṣadhve? ekaṁ mudrāpādaṁ samānīya mām darśayata|

XVI tadā tairekasmin mudrāpāde samānīte sa tām papraccha, atra likhitaṁ nāma mūrtti rvā kasya? te pratyūcuḥ, kaisarasya|

XVII tadā yīśuravadat tarhi kaisarasya dravyāṇi kaisarāya datta, īśvarasya dravyāṇi tu īśvarāya datta; tataste vismayaṁ menire|

XVIII atha mṛtānāmutthānaṁ ye na manyante te sidūkino yīśoḥ samīpamāgatya taṁ papracchuḥ;

XIX he guro kaścijjano yadi niḥsantatiḥ san bhāryyāyāṁ satyāṁ mriyate tarhi tasya bhrātā tasya bhāryyāṁ grhītvā bhrātu rvaṁśotpattiṁ kariṣyati, vyavasthāmimām mūsā asmān prati vyalikhat|

XX kintu keci sapta bhrātara āsan, tatasteṣāṁ jyeṣṭhabhrātā vivahya niḥsantatiḥ san amriyata|

XXI tato dvitīyo bhrātā tām striyamagrhaṇat kintu sopi niḥsantatiḥ san amriyata; atha tṛtīyopi bhrātā tādr̥sobhavat|

XXII itthaṁ saptaiva bhrātarastām striyaṁ grhītvā niḥsantānāḥ santo'mriyanta, sarvvaśeṣe sāpi strī mriyate sma|

XXIII atha mṛtānāmutthānakāle yadā ta utthāsyanti tadā teṣāṁ kasya bhāryyā sā bhaviṣyati? yataste saptaiva tām vyavahan|

XXIV tato yīśuḥ pratyuvāca śāstram īśvaraśaktiñca yūyamajñātvā kimabhrāmyata na?

XXV mṛtalokānāmutthānaṁ sati te na vivahanti vāgdattā api na bhavanti, kintu svargīyadūtānāṁ sadṛśā bhavanti|

XXVI punaśca "aham ibrahīma īśvara ishāka īśvaro yākūbaśceśvaraḥ" yāmimām kathāṁ stambamadhye tiṣṭhan īśvaro mūsā mavādīt mṛtānāmutthānārthe sā kathā mūsālikhite pustake kiṁ yuṣmābhi rnāpāṭhi?

XXVII īśvaro jīvatām prabhuḥ kintu mṛtānām prabhu rna bhavati, tasmāddheto ryūyaṁ mahābhrameṇa tiṣṭhatha|

XXVIII etarhi ekodhyāpaka etya teṣāmitthaṁ vicāraṁ śuśrāva; yīśusteṣāṁ vākyasya saduttaraṁ dattavān iti budhvā taṁ pṛṣṭavān sarvvāsām ājñānām kā śreṣṭhā? tato yīśuḥ pratyuvāca,

XXIX "he isrāyellokā avadhatta, asmākaṁ prabhuḥ parameśvara eka eva,

XXX yūyaṁ sarvvantaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvaśaktibhiśca tasmin prabhau parameśvare prīyadhvaṁ," ityājñā śreṣṭhā|

XXXI tathā "svaprativāsinī svavat prema kurudhvaṁ," eṣā yā dvitīyājñā sā tādr̥śī; etābhyāṁ dvābhyāṁ ājñābhyāṁ anyā kāpyājñā śreṣṭhā nāsti|

XXXII tadā sodhyāpakastamavadat, he guro satyaṁ bhavān yathārthaṁ proktavān yata ekasmād īśvarād anyo dvitīya īśvaro nāsti;

XXXIII aparaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvaśaktibhiśca īśvare premakaraṇaṁ tathā svamīpavāsinī svavat premakaraṇaṁca sarvvebhyo homabalidānādibhyaḥ śraṣṭhaṁ bhavati|

XXXIV tato yīśuḥ subuddheriva tasyedam uttaraṁ śrutvā taṁ bhāṣitavān tvamīśvarasya rājyānna dūrosi| itaḥ paraṁ tena saha kasyāpi vākyasya vicāraṁ karttām kasyāpi pragalbhatā na jātā|

XXXV anantaraṁ madhyemandiram upadiśan yīśurimaṁ praśnaṁ cakāra, adhyāpakā abhiṣiktaṁ (tāraḥ) kuto dāyūdaḥ santānaṁ vadanti?

XXXVI svayaṁ dāyūd pavitrasyātmāna āveśenedaṁ kathayāmāsa| yathā| "mama prabhumidaṁ vākyavadat paramēśvaraḥ| tava śatrūṇaṁ yāvat pādapiṭhaṁ karomi na| tāvat kālaṁ madīye tvaṁ dakṣapārśv upāviśa|"

XXXVII yadi dāyūd taṁ prabhūṁ vadati tarhi kathaṁ sa tasya santāno bhavitu-marhati? itare lokāstatkathāṁ śrutvānananduḥ|

XXXVIII tadānīm sa tānupadiśya kathitavān ye narā dīrghaparidheyāni haṭṭe vipanau ca

XXXIX lokakṛtanamaskārān bhajanagr̥he pradhānāsanāni bhojanakāle pradhānasthānāni ca kāṅkṣante;

XL vidhavānāṁ sarvvasvaṁ grasitvā chalād dīrghakālāṁ prārthayante tebhya upādhyāyebhyaḥ sāvadhānā bhavata; te'dhikatarān daṇḍān prāpsyanti|

XLI tadanantaraṁ lokā bhāṇḍāgāre mudrā yathā nikṣipanti bhāṇḍāgārasya sam-mukhe samupaviśya yīśustadavaluloka; tadānīm bahavo dhaninastasya madhye bahūni dhanāni nirakṣipan|

XLII paścād ekā daridrā vidhavā samāgatya dvipaṇamūlyāṁ mudraikāṁ tatra nirakṣipat|

XLIII tadā yīśuḥ śiṣyān āhūya kathitavān yuṣmāṇaṁ yathārthaṁ vadāmi ye ye bhāṇḍāgāre'smina dhanāni niḥkṣipanti sma tebhyaḥ sarvvebhya iyaṁ vidhavā daridrādhikam niḥkṣipati sma|

XLIV yataste prabhūtadhanasya kiñcit nirakṣipan kintu dīneyaṁ svadi-nayāpanayogyāṁ kiñcidapi na sthāpayitvā sarvvasvaṁ nirakṣipat|

XIII

I anantaraṁ mandirād bahirgamanakāle tasya śiṣyāṇāmekastaṁ vyāhṛtavān he guro paśyatu kīdrśāḥ pāṣāṇāḥ kīdr̥k ca nicayanaṁ|

II tadā yīśustam avadat tvaṁ kimetad br̥hannicayanaṁ paśyasi? asyaikapāṣāṇopi dvitīyapāṣāṇopari na sthāsyati sarvve 'dhaḥkṣepsyante|

III atha yasmin kāle jaitungirau mandirasya sammukhe sa samupaviṣṭastasmin kāle pitaro yākūb yohan āndriyaścaite taṁ rahasi papracchuḥ,

IV etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? tathaitatsarvvāsāṁ siddhyupakramasya vā kiṁ cihnaṁ? tadasmaḥbhyāṁ kathayatu bhavān|

V tato yāśustān vaktumārebhe, kopi yathā yuṣmān na bhrāmayati tathātra yūyaṁ sāvadhānā bhavata|

VI yataḥ khriṣṭohamiti kathayitvā mama nāmnāneke samāgatya lokānāṁ bhra-maṁ janayiṣyanti;

VII kintu yūyaṁ raṇasya vārttāṁ raṇāḍambaraṇca śrutvā mā vyākulā bhavata, ghaṭanā etā avaśyammāvinyaḥ; kintvāpātato na yugānto bhaviṣyati|

VIII deśasya vipakṣatayā deśo rājyasya vipakṣatayā ca rājyamutthāsyati, tathā sthāne sthāne bhūmikampo durbhikṣaṁ mahākṣēśāśca samupasthāsyanti, sarvva ete duḥkhasyārambhāḥ|

IX kintu yūyam ātmārthe sāvadhānāstīṣṭhata, yato lokā rājasabhāyāṁ yuṣmān samarpayiṣyanti, tathā bhajanagr̥he prahariṣyanti; yūyaṁ madārthe deśādhipān bhūpāmśca prati sāksyadānāya teṣāṁ sammukhe upasthāpayiṣyadhve|

X śeṣibhavanāt pūrvvaṁ sarvvān deśīyān prati susaṁvādaḥ pracārayiṣyate|

XI kintu yadā te yuṣmān dhṛtvā samarpayiṣyanti tadā yūyaṁ yadyad uttaraṁ dāsyatha, tadagra tasya vivecanaṁ mā kuruta tadarthaṁ kiñcidapi mā cintayata ca, tadānīm yuṣmākaṁ manaḥsu yadyad vākyam upasthāpayiṣyate tadeva vadiṣyatha, yato yūyaṁ na tadvaktāraḥ kintu pavitra ātmā tasya vaktā|

XII tadā bhrātā bhrātaraṁ pitā putraṁ ghātanārthaṁ parahasteṣu samarpayiṣyate, tathā patyāni mātāpitro rvipakṣatayā tau ghātayiṣyanti|

XIII mama nāmahetoḥ sarvveṣāṃ savidhe yūyaṃ jugupsitā bhaviṣyatha, kintu yaḥ kaścīt śeṣaparyyantaṃ dhairyam ālambiṣyate saeva paritrāsyate|

XIV dāniyelbhaviṣyadvādinā proktaṃ sarvvanāśi jugupsitaṅca vastu yadā tvayogyasthāne vidyamānaṃ drakṣatha (yo janaḥ paṭhati sa budhyatām) tadā ye yihūdiyadeśe tiṣṭhanti te mahīdhraṃ prati palāyantām;

XV tathā yo naro gr̥hopari tiṣṭhati sa gr̥hamadhyam nāvarohatu, tathā kimapi vastu grahītuṃ madhyegr̥haṃ na praviśatu;

XVI tathā ca yo naraḥ kṣetre tiṣṭhati sopi svavastraṃ grahītuṃ parāvṛtya na vrajatu|

XVII tadānīm garbbhavatīnām stanyadātrīṇāṅca yoṣitām durgati rbhaviṣyati|

XVIII yuṣmākaṃ palāyanaṃ śītakāle yathā na bhavati tadarthaṃ prārthayadhvam|

XIX yatastadā yādṛśī durghaṭanā ghaṭiṣyate tādr̥śī durghaṭanā īśvarasṛṣṭeḥ prathamamārabhyādya yāvat kadāpi na jātā na janiṣyate ca|

XX aparaṅca parameśvaro yadi tasya samayasya saṅkṣepaṃ na karoti tarhi kasyāpi prāṇabhṛto rakṣā bhavitum na śakṣyati, kintu yān janān manonītān akarot teṣāṃ svamanonītānām hetoḥ sa tadanehasaṃ saṅkṣepsyati|

XXI anyacca paśyata khriṣṭotra sthāne vā tatra sthāne vidyate, tasminkāle yadi kaścīd yuṣmān etādr̥śaṃ vākyaṃ vyāharati, tarhi tasmin vākye bhaiva viśvasita|

XXII yatoneke mithyākhrīṣṭā mithyābhaviṣyadvādinaśca samupasthāya bahūni cihnānyadbhutāni karmmaṇi ca darśayiṣyanti; tathā yadi sambhavati tarhi manonītalokānāmapi mithyāmatīm janayiṣyanti|

XXIII paśyata ghaṭanātaḥ pūrvvaṃ sarvvakāryasya vārttām yuṣmabhyamadām, yūyaṃ sāvadhānāstiṣṭhata|

XXIV aparaṅca tasya kleśakālasavyavahite parakāle bhāskaraḥ sāndhakāro bhaviṣyati tathaiva candraścandrikām na dāsyati|

XXV nabhaḥsthāni nakṣatrāṇi patiṣyanti, vyomamaṇḍalasthā grahāśca vicalīṣyanti|

XXVI tadānīm mahāparākramaṇa mahaiśvaryeṇa ca meghamāruhya samāyāntaṃ mānavasutaṃ mānavāḥ samīkṣiṣyante|

XXVII anyacca sa nijadūtān prahitya nabhobhūmyoḥ sīmām yāvad jagataścaturdigbhyaḥ svamanonītalokān saṅgrahiṣyati|

XXVIII uḍumbarataro rdṛṣṭāntaṃ śikṣadhvam yadoḍumbarasya taro rnavīnāḥ śākhā jāyante pallavādīni ca rnigacchanti, tadā nidāghakālaḥ savidho bhavātīti yūyaṃ jñātuṃ śaknutha|

XXIX tadvad etā ghaṭanā dr̥ṣṭvā sa kālo dvāryyupasthita iti jānīta|

XXX yuṣmānaḥ yathārthaṃ vadāmi, ādhunikalokānām gamanāt pūrvvaṃ tāni sarvvāṇi ghaṭiṣyante|

XXXI dyāvāpr̥thivyo rvicalitayoḥ satyo rmaḍiyā vāṇi na vicalīṣyati|

XXXII aparaṅca svargasthadūtagaṇo vā putro vā tātādanyaḥ kopī taṃ divasaṃ taṃ daṇḍaṃ vā na jñāpayati|

XXXIII ataḥ sa samayaḥ kadā bhaviṣyati, etajjñānābhāvād yūyaṃ sāvadhānāstiṣṭhata, satarkāśca bhūtvā prārthayadhvam;

XXXIV yadvat kaścīt pumaṃ svaniveśanād dūradeśaṃ prati yātrākaraṇakāle dāseṣu svakāryasya bhāramarpayitvā sarvvān sve sve karmmaṇi niyojayati; aparaṃ dauvārikaṃ jāgarituṃ samādiṣya yāti, tadvan naraputraḥ|

XXXV gr̥hapatīḥ sāyamkāle niśithe vā tṛtīyayāme vā prātaḥkāle vā kadāgamiṣyati tad yūyaṃ na jānītha;

XXXVI sa haṭhādāgatya yathā yuṣmān nidritān na paśyati, tadarthaṃ jāgaritāstiṣṭhata|

XXXVII yuṣmānaḥ yad vadāmi tadeva sarvvān vadāmi, jāgaritāstiṣṭhateti|

XIV

I tadā nistārotsavakiṇvahīnapūpotsavayorārambhasya dinadvaye 'vaśiṣṭe pradhānayājakā adhyāpakāśca kenāpi chalena yīśum dharttām hantuñca mṛgayāñcakrire;

II kintu lokānām kalahabhayādūcire, nacotsavakāla ucitametaditi|

III anantaram baithaniyāpuṇre śimonakuṣṭhino gr̥he yośau bhotkumupaviṣṭe sati kācid yoṣit pāṇḍarapāśāṇasya sampuṭakena mahārghyottamatailam āñīya sampuṭakam bhaṁktvā tasyottamāṅge tailadhārām pātayāñcakre|

IV tasmāt kecit svānte kupyantaḥ kathitavamntaḥ kutoyaṁ tailāpavyayaḥ?

V yadyetat taila vyakreṣyata tarhi mudrāpādaśatatrayādapyadhikam tasya prāptamūlyam daridralokebhyo dātumaśakṣyata, kathāmetām kathayitvā tayā yoṣitā sākam vācāyuhyan|

VI kintu yīśuruvāca, kuta etasyai kṛcchram dadāsi? mahyamiyam karmmottamam kṛtavatī|

VII daridrāḥ sarvvadā yuṣmābhiḥ saha tiṣṭhanti, tasmād yūyam yadecchatha tadaiva tānupakarttām śaknutha, kintvahaṁ yubhābhiḥ saha nirantaram na tiṣṭhāmi|

VIII asyā yathāsādhyaṁ tathaivākarodiyam, śmaśānayāpanāt pūrvvam sametya madvapuṣi tailam amarddayat|

IX aham yuṣmabhyam yathārtham kathayāmi, jagatām madhye yatra yatra susamvādayam pracārayiṣyate tatra tatra yoṣita etasyāḥ smaraṇārtham tatkr̥takarmmaitat pracārayiṣyate|

X tataḥ param dvādaśānām śiṣyāṇāmekā iṣkariyotīyayihūdākhyo yīśum parakareṣu samarpayitum pradhānayājakānām samīpamiyāya|

XI te tasya vākyaṁ samākarṇya santuṣṭāḥ santastasmai mudrā dātum pratyajānata; tasmāt sa tam teṣām kareṣu samarpaṇāyopāyam mṛgayāmāsa|

XII anantaram kiṇvaśūnyapūpotsavasya prathame'hani nistārotmavārtham meṣamāraṇāsamaye śiṣyāstam papracchaḥ kutra gatvā vayam nistārotsavasya bhojyamāsādayiṣyāmaḥ? kimicchatī bhavān?

XIII tadānīm sa teṣām dvayam prerayan babhāṣe yuvayoḥ puramadhyam gatayoḥ sato ryo janaḥ sajalakumbham vahan yuvām sāksāt kariṣyati tasyaiva paścād yātam;

XIV sa yat sadanam pravekṣyati tadbhavanapatim vadatam, gururāha yatra saśiṣyohaṁ nistārotsaviyam bhojanam kariṣyāmi, sā bhojanaśālā kutrāsti?

XV tataḥ sa pariṣkṛtām susajjitām bṛhatīcañca yām śālām darśayiṣyati tasyāsmadartham bhojyadravyāṇyāsādayatam|

XVI tataḥ śiṣyau prasthāya puram praviṣya sa yathoktavān tathaiva prāpya nistārotsavasya bhojyadravyāṇi samāsādayetam|

XVII anantaram yīśuḥ sāyamkāle dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sārddham jagāma;

XVIII sarvveṣu bhojanāya propaviṣṭeṣu sa tānuditavān yuṣmānahaṁ yathārtham vyāharāmi, atra yuṣmākameko jano yo mayā saha bhuṁkte mām parakareṣu samarpayīṣyate|

XIX tadānīm te duḥkhitāḥ santa ekaikaśastam praṣṭumārabdhavantaḥ sa kimaḥ? paścād anya ekobhidadhe sa kimahaṁ?

XX tataḥ sa pratyavadad eteṣām dvādaśānām yo jano mayā samam bhojanāpātre pāṇim majjayiṣyati sa eva|

XXI manujatanayamadhi yādṛśam likhitamāste tadanurūpā gatisasya bhaviṣyati, kintu yo jano mānavasutam samarpayīṣyate hanta tasya janmābhāve sati bhadram-abhaviṣyat|

XXII aparāñca teṣāṃ bhojanasamaye yīśuḥ pūpaṃ gr̥hītveśvaraguṇān anukīrtya bhañktvā tebhyaḥ dattvā babhāṣe, etad gr̥hītvā bhuñjīdhvam etanmama vigraharūpaṃ|

XXIII anantaraṃ sa kaṁsaṃ gr̥hītveśvarasya guṇān kīrttayitvā tebhyaḥ dadau, tataste sarvve papuḥ|

XXIV aparaṃ sa tānavādīd bahūnāṃ nimittaṃ pātitaṃ mama navīnaniyamarūpaṃ śoṇitametat|

XXV yuṣmānaḥ yathārthaṃ vadāmi, īśvarasya rājye yāvat sadyojātaṃ drākṣārasaṃ na pāsyāmi, tāvadahaṃ drākṣāphalarasaṃ puna rna pāsyāmi|

XXVI tadanantaraṃ te gītamekaṃ saṃgīya bahi rjaitunaṃ śikhariṇaṃ yayuḥ

XXVII atha yīśustānuvāca niśāyāmasyāṃ mayi yuṣmākaṃ sarvveṣāṃ pratyūho bhaviṣyati yato likhitamāste yathā, meṣāṇāṃ rakṣakañcāhaṃ prahariṣyāmi vai tataḥ| meṣāṇāṃ nivaho nūnaṃ pravikīrṇo bhaviṣyati|

XXVIII kantu madutthāne jāte yuṣmākamagre'haṃ gālīlaṃ vrajiṣyāmi|

XXIX tadā pitarau pratibabhāṣe, yadyapi sarvveṣāṃ pratyūho bhavati tathāpi mama naiva bhaviṣyati|

XXX tato yīśuruktāvān ahaṃ tubhyaṃ tathyaṃ kathayāmi, kṣaṇādāyāmadya kukkuṭasya dvitīyavāraravaṇāt pūrvvaṃ tvaṃ vāratrayaṃ māmāpahnoṣyase|

XXXI kintu sa gādhaṃ vyāharad yadyapi tvayā sārddhaṃ mama prāṇo yāti tathāpi kathamāpi tvāṃ nāpahnoṣye; sarvve'pītare tathaiva babhāṣire|

XXXII aparāñca teṣu geṭśimānīnāmakaṃ sthāna gateṣu sa śiṣyān jagāda, yāvadahaṃ prārthaye tāvadatra sthāne yūyaṃ samupaviśata|

XXXIII atha sa pitarau yākūbaṃ yohanañca gr̥hītvā vavrāja; atyantaṃ trāsito vyākulitaśca tebhyaḥ kathayāmāsa,

XXXIV nidhanakālavat prāṇo me'tīva dahkhameti, yūyaṃ jāgratotra sthāne tiṣṭhata|

XXXV tataḥ sa kiñciddūraṃ gatvā bhūmāvadhomukhaḥ patitvā prārthitavānetat, yadi bhavitum śakyaṃ tarhi duḥkhasamayoyaṃ matto dūribhavatu|

XXXVI aparamuditavān he pita rhe pitaḥ sarvveraṃ tvayā sādhyāṃ, tato hetorimaṃ kaṁsaṃ matto dūrikuru, kintu tan mameccāto na tavecchāto bhavatu|

XXXVII tataḥ paraṃ sa etya tān nidritān nirīkṣya pitarau provāca, śīmon tvaṃ kim nidrāsi? ghaṭikāmekāṃ api jāgaritum na śaknoṣi?

XXXVIII parīkṣyāṃ yathā na patatha tadarthaṃ sacetanāḥ santaḥ prārthayadhvaṃ; mana udyuktamiti satyaṃ kintu vapuraśaktikaṃ|

XXXIX atha sa punarvrajitvā pūrvvavat prārthayāñcakre|

XL parāvṛtyāgatya punarapi tān nidritān dadarśa tadā teṣāṃ locanāni nidrayā pūrṇāni, tasmāttasmai kā kathā kathayitavyā ta etad boddhum na śekuḥ|

XLI tataḥparaṃ tṛtīyavāraṃ āgatya tebhyaḥ 'kathayad idānīmāpi śayitvā viśrāmyatha? yatheṣṭaṃ jātaṃ, samayaścopasthitaḥ paśyata mānavatanayaḥ pāpilokānāṃ pāṇiṣu samarpyate|

XLII uttiṣṭhata, vayaṃ vrajāmo yo jano māṃ parapāṇiṣu samarpayiṣyate paśyata sa samīpamāyataḥ|

XLIII imāṃ kathāṃ kathayati sa, etarhīdvādaśānāmeko yihūdā nāmā śiṣyaḥ pradhānayājānāṃ upādhyāyānāṃ prācīnalokānāñca sannidheḥ khaṇgalaguḍadhāriṇo bahulokān gr̥hītvā tasya samīpa upasthitavān|

XLIV aparāñcāsau parapāṇiṣu samarpayitā pūrvvamiti saṅketaṃ kṛtavān yamaḥ cumbiṣyāmi sa evāsau tameva dhṛtvā sāvadhānaṃ nayata|

XLV ato hetoḥ sa āgatyaiva yośoḥ savidhaṃ gatvā he guro he guro, ityuktvā taṃ cucumba|

XLVI tadā te tadupari pāṇīnarpayitvā taṃ dadhnuḥ|

XLVII tatastasya pārśvasthānām lokānāmekah khaṅgam niṣkoṣayan mahāyājakasya dāsamekaṁ prahr̥tya tasya karṇam ciccheda |

XLVIII paścād yīṣustān vyājahāra khaṅgān laguḍāmśca gr̥hītvā mām kiṁ cauram dharttām samāyātāḥ?

XLIX madhyemandiram samupadiśan pratyaham yuṣmābhiḥ saha sthitavānataham, tasmin kāle yūyam mām nādīdharata, kintvanena śāstrīyam vacanam sedhanīyam |

L tadā sarvve śiṣyāstam parityajya palāyāñcakrire |

LI athaiko yuvā mānavo nagnakāye vastramekaṁ nidhāya tasya paścād vrajan yuvalokai rdhr̥to

LII vastram vihāya nagnaḥ palāyāñcakre |

LIII aparañca yasmin sthāne pradhānayājakā upādhyāyāḥ prācīnalokāśca mahāyājakena saha sadasi sthitāstasmin sthāne mahāyājakasya samīpam yīṣum ninyuḥ |

LIV pitaro dūre tatpaścād itvā mahāyājakasyātṭālikām praviśya kiṅkaraiḥ sahopaviśya vahnitāpam jagrāha |

LV tadānīm pradhānayājakā mantriṇas̥ca yīṣum ghātayitum tatprātikūlyena sākṣiṇo mṛgayāñcakrire, kintu na prāptāḥ |

LVI anekaistadviruddham mṛṣāsākṣye dattepi teṣām vākyaṇi na samagacchanta |

LVII sarvvaśeṣe kiyanta utthāya tasya prātikūlyena mṛṣāsākṣyam dattvā kathayāmāsuḥ,

LVIII idaṁ karakṛtamandiram vināśya dinatrayamadhye punaraparam akarakṛtam mandiram nirmmāsyāmi, iti vākyam asya mukhāt śrutamasmābhiriti |

LIX kintu tatrāpi teṣām sākṣyakathā na saṅgātāḥ |

LX atha mahāyājako madhyesabham utthāya yīṣum vyājahāra, ete janāstvayi yat sākṣyamaduḥ tvametasya kimapyuttaram kiṁ na dāsyasi?

LXI kintu sa kimapyuttaram na datvā maunibhūya tasyau; tato mahāyājakaḥ punarapi taṁ pṛṣṭāvān tvaṁ saccidānandasya tanayo 'bhiṣiktastratā?

LXII tadā yīṣustam provāca bhavāmyaham yūyañca sarvvaśaktimato dakṣiṇapārśve samupaviśantaṁ megha māruhya samāyāntaṁca manuṣyaputram sandrakṣyatha |

LXIII tadā mahāyājakaḥ svaṁ vamanam chitvā vyāvaharat

LXIV kismākaṁ sākṣibhiḥ prayojanam? īśvaranindāvākyaṁ yuṣmābhiraśrāvi kiṁ vicārayatha? tadānīm sarvve jagadurayam nidhanadaṇḍamarhati |

LXV tataḥ kaścit kaścit tadvapuṣi niṣṭhīvaṁ nicikṣepa tathā tanmukhamācchādya capeṭena hatvā gaditavān gaṇayitvā vada, anucarāśca capeṭaistamājaghnuḥ

LXVI tataḥ param pitare'tṭālikādhahkoṣṭhe tiṣṭhati mahāyājakasyaikā dāsī sametya

LXVII taṁ vihnitāpam gr̥hlantaṁ vilokya taṁ sunirīkṣya babhāṣe tvamapi nāsaratiyayīsoḥ saṅginām eko jana āsīḥ |

LXVIII kintu sopahnutya jagāda tamaham na vadmi tvaṁ yat kathayami tadapyaham na buddhye | tadānīm pitare catvaram gatavati kuḥkkuṭo rurāva |

LXIX athānyā dāsī pitaram dr̥ṣtvā samīpasthān janān jagāda ayaṁ teṣāmeko janaḥ |

LXX tataḥ sa dvitīyavāram apahnutavān paścāt tatrasthā lokāḥ pitaram procustva mavaśyam teṣāmeko janaḥ yatastvam gālīliyo nara iti tavoccāraṇam prakāśayati |

LXXI tadā sa śapathābhiśāpau kṛtvā provāca yūyam kathām kathayatha taṁ naram na jāne'ham |

LXXII tadānīm dvitīyavāram kukkuṭo 'rāvīt | kukkuṭasya dvitīyaravāt pūrvvam tvaṁ mām vāratrayam apahnoṣyasi, iti yadvākyaṁ yīṣunā samuditam tat tadā saṁsmṛtya pitaro roditum ārabhata |

XV

^I atha prabhāte sati pradhānayājakāḥ prāñca upādhyāyāḥ sarvve mantriṇaśca sabhām kṛtvā yīśuṁ bandhayitva pīlātākhyasya deśādhipateḥ savidham nītvā samarpayāmāsuḥ|

^{II} tadā pīlāstaṁ prṣṭavān tvaṁ kiṁ yihūdīyalokānām rājā? tataḥ sa pratyuktavān satyaṁ vadasi|

^{III} aparaṁ pradhānayājakāstasya bahuṣu vākyeṣu doṣamāropayāñcakruḥ kintu sa kimapi na pratyuvāca|

^{IV} tadānīm pīlāstaṁ punaḥ papraccha tvaṁ kiṁ nottarayasi? paśyaite tvadvirud-dham katiṣu sādhyeṣu sākṣaṁ dadati|

^V kantu yīśustadāpi nottaraṁ dadau tataḥ pīlāta āścaryyaṁ jagāma|

^{VI} aparañca kārābaddhe kastimścit jane tanmahotsavakāle lokai ryācite deśādhipatistaṁ mocayati|

^{VII} ye ca pūrvvamupaplavamakārṣurupaplave vadhamapi kṛtavantasteṣāṁ mad-hye tadānoṁ barabbānāmaka eko baddha āsīt|

^{VIII} ato hetoḥ pūrvvāparīyāṁ rītikathāṁ kathayitvā lokā uccairuvantaḥ pīlāstasya samakṣaṁ nivedayāmāsuḥ|

^{IX} tadā pīlāstaṁ nācakhyaḥ tarhi kiṁ yihūdīyānām rājānaṁ mocayiṣyāmi? yuṣmābhiḥ kiṁiṣyate?

^X yataḥ pradhānayājakā īrṣyāta eva yīśuṁ samārpayanniti sa viveda|

^{XI} kintu yathā barabbāṁ mocayati tathā prārthayituṁ pradhānayājakā lokān pravarttayāmāsuḥ|

^{XII} atha pīlātaḥ punaḥ prṣṭavān tarhi yaṁ yihūdīyānām rājeti vadatha tasya kiṁ kariṣyāmi yuṣmābhiḥ kiṁiṣyate?

^{XIII} tadā te punarapi proccaiḥ procustaṁ kruśe vedhaya|

^{XIV} tasmāt pīlātaḥ kathitavān kutaḥ? sa kiṁ kukarmma kṛtavān? kintu te punaśca ruvanto vyājahrustaṁ kruśe vedhaya|

^{XV} tadā pīlātaḥ sarvvālokān toṣayitumicchān barabbāṁ mocayitvā yīśuṁ kaśābhiḥ prahr̥tya kruśe veddhuṁ taṁ samarpayāmbabhūva|

^{XVI} anantaraṁ sainyagaṇo'ttālikāṁ arthād adhipate rgr̥haṁ yīśuṁ nītvā senānivahaṁ samāhuyat|

^{XVII} paścāt te taṁ dhūmalavarṇavastraṁ paridhāpya kaṇṭakamukuṭaṁ racayitvā śirasi samāropya

^{XVIII} he yihūdīyānām rājan namaskāra ityuktvā taṁ namaskarttāmārebhire|

^{XIX} tasyottamāṅge vetrāghātaṁ cakrustadgātre niṣṭhīvañca nicikṣipuḥ, tathā tasya sammukhe jānupātaṁ praṇomuḥ

^{XX} itthamupahasya dhūmravarṇavastram uttāryya tasya vastraṁ taṁ paryyadhāpayan kruśe veddhuṁ bahirninyuśca|

^{XXI} tataḥ paraṁ sekandarasya ruphasya ca pitā śimonnāmā kurīṇīyaloka ekaḥ kutaścid grāmādetya pathi yāti taṁ te yīśoḥ kruśaṁ voḍhuṁ balād dadhnuḥ|

^{XXII} atha gulgaltā arthāt śīraḥkapālanāmakaṁ sthānaṁ yīśumānīya

^{XXIII} te gandharasamiśritaṁ drākṣārasaṁ pātuṁ tasmai daduḥ kintu sa na jagrāha|

^{XXIV} tasmin kruśe viddhe sati teṣāmekaikaśaḥ kiṁ prāpsyatīti nirṇayāya

^{XXV} tasya paridheyānām vibhāgārthaṁ guṭikāpātaṁ cakruḥ|

^{XXVI} aparaṁ eṣa yihūdīyānām rājeti likhitaṁ doṣapatraṁ tasya śiraūrdvvaṁ āropayāñcakruḥ|

^{XXVII} tasya vāmadakṣiṇayo rdvau caurau kruśayo rvividhāte|

^{XXVIII} tenaiva "aparādhijanaīḥ sārddham sa gaṇito bhaviṣyati," iti śāstroктаṁ vacanaṁ siddhamabhūta|

XXX anantaram mārge ye ye lokā gamanāgamane cakruste sarvva eva śīrāmsyāndolya nindanto jagaduḥ, re mandiranāśaka re dinatrayamadhye tannirmāyaka,

XXXI adhunātmānam avitvā kruśādavaroha|

XXXII kiñca pradhānayājakā adhyāpakāśca tadvat tiraskṛtya parasparam cacakṣire eṣa parānāvat kintu svamavitum na śaknoti|

XXXIII yadīrāyelo rājābhiṣiktastrātā bhavati tarhyadhunaina kruśādavarohatu vyaṁ tad dṛṣtvā viśvasiṣyāmaḥ; kiñca yau lokau tena sārddham kruśe 'vidhyetāṁ tāvapi taṁ nirbhartsayāmāsatuḥ|

XXXIV atha dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaṁ yāvat sarvvo deśaḥ sāndhakārobhūt|

XXXV tatastṛtīyaprahare yīsuruccairavadat elī elī lāmā śivaktanī arthād "he madīśa madīśa tvaṁ paryatyākṣiḥ kuto hi mām?"

XXXVI tadā samīpasthalokānām kecit tadvākyaṁ niśamyācakhyuḥ paśyaiṣa eliyam āhūyati|

XXXVII tata eko jano dhāvitvāgatya spañje 'mlarasāṁ pūrayitvā taṁ naḍāgre nidhāya pātum tasmai dattvāvadat tiṣṭha eliya enamavarohayitum eti na veti paśyāmi|

XXXVIII atha yīsuruccaiḥ samāhūya prāṇān jahau|

XXXIX tadā mandirasya javanikordvādadhahryantā vidīrṇā dvikhaṇḍābhūt|

XL kiñca itthamuccairāhūya prāṇān tyajantaṁ taṁ dṛṣdvā tadrakṣaṇāya niyukto yaḥ senāpatirāsīt sovadat naroyam īśvaraputra iti satyam|

XLI tadānīm magdalīnī marisam kaniṣṭhayākūbo yoseśca mātānyamariyam śālomī ca yāḥ striyo

XLII gālīlpradeśe yīsum sevitvā tadanugāminyo jātā imāstadanyāśca yā anekā nāryo yīsunā sārddham yirūśalamamāyātāstāśca dūrāt tāni dadṛśuḥ|

XLIII athāsādanadinasyarthād viśrāmavārāt pūrvvadinasya sāyamkāla āgata

XLIV īśvararājyāpekṣyarimathīyayūṣaphanāmā mānyamantrī sametya pīlātasavidhaṁ nirbhayo gatvā yīsordehaṁ yayāce|

XLV kintu sa idānīm mṛtaḥ pīlāta ityasambhavaṁ matvā śatasenāpatimāhūya sa kadā mṛta iti papraccha|

XLVI śatasemanāpatimukhāt tajjñātvā yūṣaphe yīsordehaṁ dadau|

XLVII paścāt sa sūkṣmaṁ vāsaḥ krītvā yīsoḥ kāyamavarohya tena vāsaś veṣṭāyitvā girau khātaśmaśāne sthāpitavān pāṣāṇaṁ loṭhayitvā dvāri nidadhe|

XLVIII kintu yatra sosthāpyata tata magdalīnī mariyam yosimāṭṛmariyam ca dadṛśatṛḥ|

XVI

I atha viśrāmavāre gate magdalīnī mariyam yākūbamātā mariyam śālomī cemāstaṁ marddayitum sugandhidravayāni krītvā

II saptāhaprathamadine'tipratyūṣe sūryyodayakāle śmaśānamupagatāḥ|

III kintu śmaśānadvārapāṣāṇo'tibṛhan taṁ ko'pasārayiṣyatīti tāḥ parasparam gadanti!

IV etarhi nirīkṣya pāṣāṇo dvāro 'pasārīta iti dadṛśuḥ|

V paścāttāḥ śmaśānaṁ praviśya śuklavarnadīrghaparicchadāvṛtamekaṁ yuvānaṁ śmaśānadakṣiṇapārśva upaviṣṭaṁ dṛṣtvā camaccakruḥ|

VI so'vadat, mābhaiṣṭa yūyaṁ kruśe hataṁ nāsaratiyayīsum gaveṣayatha sotra nāsti śmaśānadudasthāt; tai ryatra sa sthāpitaḥ sthānaṁ tadidaṁ paśyata|

VII kintu tena yathoktaṁ tathā yuṣmākamagre gālīlaṁ yāsyate tatra sa yuṣmān sāksāt kariṣyate yūyaṁ gatvā tasya śiṣyebhyaḥ pitarāya ca vārttāmimāṁ kathayata|

^{VIII} tāḥ kampitā vistitāśca tūrṇaṁ śmaśānād bahirgatvā palāyanta bhayāt kamapi kimapi nāvadamśca|

^{IX} aparaṁ yīśuḥ saptāhaprathamadine pratyūṣe śmaśānādutthāya yasyāḥ sapt-abhūtāstyājitāstasyai magdalīnimariyame prathamāṁ darśanaṁ dadau|

^X tataḥ sā gatvā śokarodanakṛdbhyo'nugatalokebhyastām vārttām kathayāmāsa|

^{XI} kintu yīśuḥ punarjīvan tasyai darśanaṁ dattavāniti śrutvā te na pratyayan|

^{XII} paścāt teṣāṁ dvāyo rgrāmayānakāle yīśuranyaveśaṁ dhṛtvā tābhyām darśana dadau!

^{XIII} tāvapi gatvānyaśiṣyebhyastām kathām kathayāñcakratuḥ kintu tayoh kathāmapī te na pratyayan|

^{XIV} śeṣata ekādaśāśiṣyeṣu bhojanopaviṣṭeṣu yīśustebhyo darśanaṁ dadau tathothhānāt paraṁ taddarśanaprāptalokānām kathayāmaviśvāsakaraṇāt teṣāmaviśvāsamanahkāṭhinyābhyām hetubhyām sa tāmstarjitavān|

^{XV} atha tānācakhyau yūyaṁ sarvvajagad gatvā sarvvajanān prati susaṁvādaṁ pracārayata|

^{XVI} tatra yaḥ kaścīd viśvasya majjito bhavet sa paritrāsyate kintu yo na viśvasiṣyati sa daṇḍayiṣyate|

^{XVII} kiñca ye pratyēṣyanti tairīdṛg āścaryyaṁ karmma prakāśayiṣyate te mannāmnā bhūtān tyājayiṣyanti bhāṣā anyāśca vadiṣyanti|

^{XVIII} aparaṁ taiḥ sarpeṣu dhṛteṣu prāṇanāśakavastuni pite ca teṣāṁ kāpi kṣati rna bhaviṣyati; rogiṇām gātreṣu karārpīte te'rogā bhaviṣyanti ca|

^{XIX} atha prabhustānityādiśya svargaṁ nītaḥ san parameśvarasya dakṣiṇa upa-viveśa|

^{XX} tataste prasthāya sarvvatra susaṁvādiyakathām pracārayitumārebhire prabhustu teṣāṁ sahāyaḥ san prakāśitāścaryyakriyābhistām kathām pramaṇavatīm cakāra| iti|

lūkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

^I prathamato ye sākṣiṇo vākyapracāra-kāścāsan te'smākaṁ madhye yadyat sapramāṇaṁ vākyamarpayanti sma

^{II} tadanusārato'nyepi bahavastadvṛttāntaṁ racayituṁ pravṛttāḥ|

^{III} ataeva he mahāmahimathiyaphil tvaṁ yā yāḥ kathā aśikṣyathāstāsāṁ dṛḍhapramāṇāni yathā prāpnoṣi

^{IV} tadarthaṁ prathamamārabhya tāni sarvvāṇi jñātvāhamapi anukramāt sarvavavṛttāntān tubhyaṁ lekhituṁ matimakārṣam|

^V yihūdādeśiyaherodnāmake rājatvaṁ kurvati abiyayājakasya paryyāyādhikārī sikhariyanāmaka eko yājako hāroṇavaṁśodbhavā ilīsevākhyā

^{VI} tasya jāyā dvāvimau nirdoṣau prabhoḥ sarvvājñā vyavasthāśca saṁmanya īśvaradr̥ṣṭau dhārmikāvāstām|

^{VII} tayoḥ santāna ekopi nāsīt, yata ilīsevā bandhyā tau dvāveva vṛddhāvabhavatām|

^{VIII} yadā svaparyyānukrameṇa sikhariya īśvāsyā samakṣaṁ yājakīyaṁ karma karoti

^{IX} tadā yajñasya dinaparipāyyā parameśvarasya mandire praveśakāle dhūpajvālanāṁ karma tasya karaṇīyamāsīt|

^X taddhūpajvālanakāle lokanivahe prārthanāṁ kartuṁ bahistiṣṭhati

^{XI} sati sikhariyo yasyāṁ vedyāṁ dhūpaṁ jvālayati taddakṣiṇapārśve parameśvarasya dūta eka upasthito darśanaṁ dadau|

^{XII} taṁ dr̥ṣṭvā sikhariya udvivije śaśaṅke ca|

^{XIII} tadā sa dūtastaṁ babhāṣe he sikhariya mā bhaistava prārthanā grāhyā jātā tava bhāryyā ilīsevā putraṁ prasoṣyate tasya nāma yoḥhan iti kariṣyasi|

^{XIV} kiñca tvaṁ sānandaḥ saharṣaśca bhaviṣyasi tasya janmani bahava ānandiṣyanti ca|

^{XV} yato hetoḥ sa parameśvarasya gocare mahān bhaviṣyati tathā drākṣārasaṁ surāṁ vā kimapi na pāsyati, aparaṁ janmārabhya pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ

^{XVI} san isrāyelveṁśīyān anekān prabhoḥ parameśvarasya mārgamāneṣyati|

^{XVII} santānān prati pitṛṇāṁ manāṁsi dharmmajñānaṁ pratyanājñāgrāhiṇaśca parāvarttayituṁ, prabhoḥ parameśvarasya sevārtham ekāṁ sajjitajātiṁ vidhātuñca sa eliyarūpātmaśaktiprāptastasyāgre gamiṣyati|

^{XVIII} tadā sikhariyo dūtamavādīt kathametad vetsyāmi? yatohaṁ vṛddho mama bhāryyā ca vṛddhā|

^{XIX} tato dūtaḥ pratyuvāca paśyeśvarasya sākṣādvarttī jibrāyelnāmā dūtohaṁ tvayā saha kathāṁ gadituṁ tubhyamimāṁ śubhavārttāṁ dātuñca preṣitaḥ|

^{XX} kintu madīyaṁ vākyāṁ kāle phaliṣyati tat tvayā na pratītam ataḥ kāraṇād yāvadeva tāni na setsyanti tāvat tvaṁ vaktuṁmaśakto mūko bhava|

^{XXI} tadānīm ye ye lokāḥ sikhariyamapaikṣanta te madhyemandiraṁ tasya bahuvilambād āścaryyaṁ menire|

^{XXII} sa bahirāgato yadā kimapi vākyāṁ vaktumaśaktaḥ saṅketaṁ kṛtvā niḥśabdastasyau tadā madhyemandiraṁ kasyacid darśanaṁ tena prāptam iti sarvve bubudhire|

^{XXIII} anantaraṁ tasya sevanaparyyāye sampūrṇe sati sa nijagehaṁ jagāma|

^{XXIV} katipayadineṣu gateṣu tasya bhāryyā ilīsevā garbbhavatī babhūva

XXV paścāt sā pañcamāsān saṅgopyākathayat lokānām samakṣaṁ mamāpamānaṁ khaṇḍayitum parameśvaro mayi dṛṣṭiṁ pātayitvā karmmedṛśaṁ kṛtavān|

XXVI aparāṇca tasyā garbbhasya ṣaṣṭhe māse jāte gālilpradeśīyanāsaratpure

XXVII dāyūdo vaṁśīyāya yūṣaphnāmne puruṣāya yā mariyamnāmakumārī vāgdattāsīt tasyāḥ samīpaṁ jibrāyel dūta īśvareṇa prahitaḥ|

XXVIII sa gatvā jagāda he īśvarānuḡrhitakanye tava śubhaṁ bhūyāt prabhuḥ parameśvarastava sahāyosti nārīṇām madhye tvameva dhanyā|

XXIX tadānīm sā taṁ dṛṣtvā tasya vākyaata udvijya kīdṛśaṁ bhāṣaṇamidam iti manasā cintayāmāsa|

XXX tato dūto'vadat he mariyam bhayaṁ mākārṣiḥ, tvayi parameśvarasyānugrahosti|

XXXI paśya tvaṁ garbbhaṁ dhṛtvā putraṁ prasoṣyase tasya nāma yīśuriti kariṣyasi|

XXXII sa mahān bhaviṣyati tathā sarvvebhyaḥ śreṣṭhasya putra iti khyāsyati; aparaṁ prabhuḥ parameśvarastasya piturdāyūdaḥ siṁhāsanaṁ tasmai dāsyati;

XXXIII tathā sa yākūbo vaṁśopari sarvvadā rājatvaṁ kariṣyati, tasya rājatvasyānto na bhaviṣyati|

XXXIV tadā mariyam taṁ dūtaṁ babhāṣe nāhaṁ puruṣasaṅgaṁ karomi tarhi kathametad sambhaviṣyati?

XXXV tato dūto'kathayat pavitra ātmā tvāmāśrāyīsyati tathā sarvvaśreṣṭhasya śaktistavopari chāyām kariṣyati tato hetostava garbbhād yaḥ pavitrabālako janīsyate sa īśvaraputra iti khyātiṁ prāpsyati|

XXXVI aparāṇca paśya tava jñātiriliśevā yāṁ sarvve bandhyāmavadan idānīm sā vārddhake santānamekaṁ garbbhe'dhārayat tasya ṣaṣṭhamāsobhūt|

XXXVII kimapi karmma nāsādhyam īśvarasya|

XXXVIII tadā mariyam jagāda, paśya prabherahaṁ dāsī mahyaṁ tava vākyaṇusāreṇa sarvvametad ghaṭatām; ananataṁ dūtastasyāḥ samīpāt pratathe|

XXXIX atha katipayadināt paraṁ mariyam tasmāt parvvatamayapradeśīyayihūdāyā nagaramekaṁ śīghraṁ gatvā

XL sikhariyayājakasya ḡraṁ praviśya tasya jāyām iliśevām sambodhyāvadat|

XLI tato mariyamaḥ sambodhanavākye iliśevāyāḥ karṇayoḥ praviṣṭamātre sati tasyā garbbhasthabālako nanartta| tata iliśevā pavitreṇātmanā paripūrṇā satī

XLII proccairgaditumārebhe, yoṣitām madhye tvameva dhanyā, tava garbbhasthaḥ śīśuśca dhanyaḥ|

XLIII tvaṁ prabhormātā, mama niveśane tvayā caraṇāvarpitau, mamādya saubhāgyametad|

XLIV paśya tava vākye mama karṇayoḥ praviṣṭamātre sati mamodarasthaḥ śīśurānandān nanartta|

XLV yā strī vyaśvasīt sā dhanyā, yato hetostām prati parameśvaroktaṁ vākyaṁ sarvvaṁ siddhaṁ bhaviṣyati|

XLVI tadānīm mariyam jagāda| dhanyavādaṁ pareśasya karoti māmakaṁ manaḥ|

XLVII mamātmā tārakeśe ca samullāsaṁ pragacchati|

XLVIII akarot sa prabhu rduṣṭiṁ svadāsyā durgatiṁ prati| paśyādyārabhya māṁ dhanyām vakṣyanti puruṣāḥ sadā|

XLIX yaḥ sarvvaśaktimān yasya nāmāpi ca pavitrakaṁ| sa eva sumahatkarmma kṛtavān mannimittakaṁ|

L ye bibhyati janāstasmāt teṣāṁ santānapaṁktiṣu| anukampā tadīyā ca sarv-vadaiva sutiṣṭhati|

- LI svabāhubalatastena prākāśyata parākramah| manahkumantraṇāsārddham
vikīryante'bhimāninaḥ|
- LII simhāsanagatālokān balinaścāvarohya saḥ| padeśūcceṣu lokāmstu kṣudrān
saṁsthāpayatyapi|
- LIII kṣudhitān mānavān dravyairuttamaiḥ paritarpya saḥ| sakalān dhanino lokān
visrjed riktahastakān|
- LIV ibrahīmi ca tadvaṁśe yā dayāsti sadaiva tān| smṛtvā purā piṭṛṇām no yathā
sākṣāt pratiśrutam|
- LV isrāyelsevakastena tathopakriyate svayam||
- LVI anantaram mariyam prāyeṇa māsatrāyam ilīsevayā sahoṣitvā vyāghuyya
nijaniveśanam yayau|
- LVII tadanantaram ilīsevāyāḥ prasavakāla upasthite sati sā putram prāsoṣṭa|
- LVIII tataḥ parameśvarastasyām mahānugraham kṛtavān etat śrutvā
samīpavāsinaḥ kuṭumbāścāgatya tayā saha mumudire|
- LIX tathāṣṭame dine te bālakasya tvacām chettum etya tasya piṭṛnāmānurūpaṁ
tannāma sikhariya iti karttumīṣuḥ|
- LX kintu tasya mātākathayat tanna, nāmāsyā yohan iti karttavayam|
- LXI tadā te vyāharan tava vaṁśamādhye nāmedṛśam kasyāpi nāsti|
- LXII tataḥ param tasya pitaram sikhariyam prati saṅketya papracchuḥ śiśoḥ kiṁ
nāma kāriṣyate?
- LXIII tataḥ sa phalakamekaṁ yācitvā lilekha tasya nāma yohan bhaviṣyati| tasmāt
sarvve āścaryyam menire|
- LXIV tatkṣaṇam sikhariyasya jihvājāḍye'pagate sa mukham vyādāya
spaṣṭavarṇamuccāryya īśvarasya guṇānuvādaṁ cakāra|
- LXV tasmāccaturdiksthāḥ samīpavāsilokā bhītā evametāḥ sarvvāḥ kathā
yihūdāyāḥ parvvatamayapradeśasya sarvvatra pracāritāḥ|
- LXVI tasmāt śrotāro manaḥsu sthāpayitvā kathayāmbabhūvuḥ kīdṛśoyaṁ bālo
bhaviṣyati? atha parameśvarastasya sahāyobhūt|
- LXVII tadā yohanaḥ pitā sikhariyaḥ pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ san etādrśam
bhaviṣyadvākyam kathayāmāsa|
- LXVIII isrāyelaḥ prabhu ryastu sa dhanyaḥ parameśvaraḥ| anugṛhya nijālokān sa
eva parimocayet|
- LXIX vipakṣajanahastebhyo yathā mocyāmahe vayam| yāvajjīvaṅca dharmmeṇa
sārālyena ca nirbhayāḥ|
- LXX sevāmahai tamevaikam etatkāraṇameva ca| svakīyam supavitraṅca
saṁsmṛtya niyamaṁ sadā|
- LXXI kṛpayā puruṣān pūrvvān nikaṣārthāttu naḥ pituḥ| ibrahīmaḥ samīpe yaṁ
śapathaṁ kṛtavān purā|
- LXXII tameva saphalaṁ karttam tathā śatrugaṇasya ca| ṛṇīyākāriṇaścaiva kareb-
hyo rakṣaṇāya naḥ|
- LXXIII sṛṣṭeḥ prathamataḥ svīyaiḥ pavitrai rbhāvivādibhiḥ|
- LXXIV yathoktavān tathā svasya dāyūdaḥ sevakasya tu|
- LXXV vaṁśe trātāramekaṁ sa samutpāditavān svayam|
- LXXVI ato he bālaka tvantu sarvvebhyāḥ śreṣṭha eva yaḥ| tasyaiva bhāvivādīti
pravikhyāto bhaviṣyasi| asmākaṁ caraṇān kṣeme mārga cālayituṁ sadā| evaṁ
dhvānte'rthato mṛtyośchāyāyām ye tu mānavāḥ|
- LXXVII upaviṣṭāstu tāneva prakāśayitumeva hi| kṛtvā mahānukampām hi yāmeva
parameśvaraḥ|
- LXXVIII ūrdvvāt sūryyamudāyyaivāsmabhyam prādāttu darśanam| tayānukampayā
svasya lokānām pāpamocane|

LXXIX paritrāṇasya tebhyo hi jñānaviśrāṇanāya ca | prabho rmārgaṁ pariṣkarttuṁ tasyāgrāyī bhaviṣyasi||

LXXX atha bālakaḥ śārīreṇa buddhyā ca varddhitumārebhe; aparañca sa isrāyelo vaṁśīyalokānāṁ samīpe yāvanna prakāṭibhūtaśtāstāvāt prāntare nyavasat|

II

I aparañca tasmin kāle rājyasya sarvveṣāṁ lokānāṁ nāmāni lekhayitum agas-takaisara ajñāpayāmāsa|

II tadanusāreṇa kurīṇiyanāmani suriyādeśasya śāsake sati nāmalekhanam prārebhe|

III ato heto rnāma lekhitum sarvve janāḥ svīyaṁ svīyaṁ nagaram jagmuḥ|

IV tadānīm yūṣaph nāma lekhitum vāgdattayā svabhāryayā garbbhavatyā mariyamā saha svayaṁ dāyūdaḥ sajātivaṁśa iti kāraṇād gālilpradeśasya nāsaratanagarād

V yihūdāpradeśasya baitlehamākhyaṁ dāyūdnagaram jagāma|

VI anyacca tatra sthāne tayostiṣṭhatoḥ sato rmariyamaḥ prasūtikāla upasthite

VII sā taṁ prathamāsutaṁ prāsoṣṭa kintu tasmin vāsagrhe sthānābhāvād bālakaṁ vastreṇa veṣṭayitvā gośālāyām sthāpayāmāsa|

VIII anantaram ye kiyanto meṣapālakāḥ svameṣavrajarakṣāyai tatpradeśe sthitvā rajanyaṁ prāntare prahariṇaḥ karmma kurvvanti,

IX teṣāṁ samīpaṁ parameśvarasya dūta āgatyopatasthau; tadā catuspārśve parameśvarasya tejasah prakāśitatvāt te'tiśaśāṅkire|

X tadā sa dūta uvāca mā bhaiṣṭa paśyatādya dāyūdaḥ pure yuṣmannimittam trātā prabhuḥ khriṣṭo'janiṣṭa,

XI sarvveṣāṁ lokānāṁ mahānandajanakam imaṁ maṅgalavṛttāntam yuṣmān jñāpayāmi|

XII yūyaṁ (tatsthānam gatvā) vastraveṣṭitam taṁ bālakaṁ gośālāyām śayanaṁ drakṣyatha yuṣmān pratīdam cihnam bhaviṣyati|

XIII dūta imāṁ kathāṁ kathitavati tatrākasmāt svargīyāḥ pṛtanā āgatya kathāṁ imāṁ kathayitveśvarasya guṇānavavādiṣuḥ, yathā,

XIV sarvvordvavasthairīśvarasya mahimā samprakāśyatām| śāntirbhūyāt pṛthivyāstu santoṣaśca narān prati| |

XV tataḥ param teṣāṁ sannidhe rdūtagaṇe svargaṁ gate meṣapālakāḥ paras-param avecan āgacchata prabhuḥ parameśvaro yāṁ ghaṭanāṁ jñāpitavān tasyā yātharyaṁ jñātuṁ vayamadhunā baitlehampuram yāmaḥ|

XVI paścāt te tūrṇam vrajitvā mariyamaṁ yūṣaphaṁ gośālāyām śayanaṁ bālakañca dadṛśuḥ|

XVII itthaṁ drṣṭvā bālakasyārthe proktāṁ sarvvakathāṁ te prācārayāñcakruḥ|

XVIII tato ye lokā meṣarakṣakāṇāṁ vadanebhyastāṁ vārttāṁ śuśruvuste mahāścaryyaṁ menire|

XIX kintu mariyam etatsarvvaghaṭanānāṁ tātparyyaṁ vivicya manasi sthāpayāmāsa|

XX tatpaścād dūtavijñāptānurūpaṁ śrutvā drṣṭvā ca meṣapālakā īśvarasya guṇānuvādaṁ dhanyavādañca kurvvāṇaḥ parāvṛtya yayuḥ|

XXI atha bālakasya tvakchedanakāle'ṣṭamadivase samupasthite tasya garbb-hasthiteḥ purvvaṁ svargīyadūto yathājñāpayat tadanurūpaṁ te tannāmadheyam yīśuriti cakrire|

XXII tataḥ param mūsālikhitavyavasthāyā anusāreṇa mariyamaḥ śucitvakāla upasthite,

XXIII "prathamajaḥ sarvvaḥ puruṣasantānaḥ parameśvare samarpyatām," iti parameśvarasya vyavasthayā

XXIV yīśuṁ parameśvare samarpayitum śāstrīyavidhyuktaṁ kapotadvayaṁ pārāvataśāvakadvayaṁ vā baliṁ dātuṁ te taṁ grhītvā yirūśālamam āyayuh|

XXV yirūśālampuranivāsī śimiyonnāmā dhārmika eka āsit sa isrāyelaḥ sāntvanāmapekṣya tasthau kiñca pavitra ātmā tasminnāvirbhūtaḥ|

XXVI aparaṁ prabhuṇā parameśvarenābhiṣikte trātari tvayā na drṣṭe tvaṁ na mariṣyasīti vākyam pavitreṇa ātmanā tasma prakathyata|

XXVII aparañca yadā yīśoḥ pitā mātā ca tadarthaṁ vyavasthānurūpaṁ karma karttuṁ taṁ mandiram āninyatustadā

XXVIII śimiyon ātmana ākarṣaṇena mandiramāgatya taṁ kroḍe nidhāya īśvarasya dhanyavādaṁ kṛtvā kathayāmāsa, yathā,

XXIX he prabho tava dāsoyaṁ nijavākyānusārataḥ| idānīntu sakalyāṇo bhavatā saṁvisrjyatām|

XXX yataḥ sakaladeśasya dīptaye dīptirūpakaṁ|

XXXI isrāyeliyalokasya mahāgauravarūpakaṁ|

XXXII yaṁ trāyakaṁ janānāntu sammukhe tvamajījanaḥ| saeva vidyate'smākaṁ dhravaṁ nayananaḡocare||

XXXIII tadānīm tenoktā etāḥ sakalāḥ kathāḥ śrutvā tasya mātā yūṣaph ca vismayaṁ menāte|

XXXIV tataḥ paraṁ śimiyon tebhya āśiṣaṁ dattvā tanmātaraṁ mariyamam uvāca, paśya isrāyelo vaṁśamādhye bahūnām pātanāyotthāpanāya ca tathā vi-rodhapātraṁ bhavitum, bahūnām guptamanogatānām prakāṭikaraṇāya bālakoyaṁ niyuktosti|

XXXV tasmāt tavāpi prāṇaḥ sūlena vyatsyante|

XXXVI aparañca āśerasya vaṁśīyaphinūyelo duhitā hannākhyā atijarati bhaviṣyadvādinyekā yā vivāhāt paraṁ sapta vatsarān patyā saha nyavasat tato vidhavā bhūtvā caturaśītivarṣavayaḥparyyanataṁ

XXXVII mandire sthitvā prārthanopavāsairdivānīsam īśvaram asevata sāpi strī tasmīn samaye mandiramāgatya

XXXVIII parameśvarasya dhanyavādaṁ cakāra, yirūśālampuravāsino yāvanto lokā muktimapekṣya sthitāstān yīśorvṛttāntaṁ jñāpayāmāsa|

XXXIX itthaṁ parameśvarasya vyavasthānusāreṇa sarvveṣu karmmasu kṛteṣu tau punaśca gālilo nāsaratnāmakaṁ nijanagaraṁ pratasthāte|

XL tatpaścād bālakaḥ śārīreṇa vṛddhimetya jñānena paripūrṇa ātmanā śaktimāṁśca bhavitumārebhe tathā tasmīn īśvarānugraho babhūva|

XLI tasya pitā mātā ca prativarṣaṁ nistārotsavasamaye yirūśālamam agacchatām|

XLII aparañca yīśau dvādaśavarṣavayaske sati tau parvvasamayasya rītyanusāreṇa yirūśālamaṁ gatvā

XLIII pārvvaṇaṁ sampādya punarapi vyāghuyya yātaḥ kintu yīśurbālako yirūśālamī tiṣṭhati| yūṣaph tanmātā ca tad aviditvā

XLIV sa saṅgibhiḥ saha vidyata etacca budhvā dinaikagamyamārgaṁ jagmatuḥ| kintu šeṣe jñātibandhūnām samīpe mṛgayitvā taduddeśamaprāpya

XLV tau punarapi yirūśālamam parāvṛtyāgatya taṁ mṛgayāñcakratuḥ|

XLVI atha dinatrayāt paraṁ paṇḍitānām madhye teṣāṁ kathāḥ śṛṇvan tattvaṁ pṛcchaṁśca mandire samupaviṣṭaḥ sa tābhyām drṣṭaḥ|

XLVII tadā tasya buddhyā pratyuttaraiśca sarvve śrotāro vismayamāpadyante|

XLVIII tādrṣaṁ drṣtvā tasya janako janani ca camaccakratuḥ kiñca tasya mātā tamavadat, he putra, kathamāvāṁ pratitthaṁ samācarastvam? paśya tava pitāhañca śokākulau santau tvāmanvicchāvaḥ sma|

XLIX tataḥ sovadat kuto mām anvaicchataṁ? piturgr̥he mayā sthātavyam etat kiṁ yuvābhyāṁ na jñāyate?

L kintu tau tasyaitadvākyasya tātparityaṁ boddhum nāsaknutāṁ|

LI tataḥ paraṁ sa tābhyāṁ saha nāsarataṁ gatvā tayorvaśībhūtastasthau kintu sarvvā etāḥ kathāstasya mātā manasi sthāpayāmāsa|

LII atha yīśo rbuddhiḥ śārīrañca tathā tasmin īśvarasya mānavānāñcānugraho varddhitum ārebhe|

III

I anantaraṁ tibiriyakaisarasya rājatvasya pañcadaśe vatsare sati yadā pantīyapīlāto yihūdādeśādhipati rherod tu gālīlpradeśasya rājā philipanāmā tasya bhrātā tu yitūriyāyāstrākhonītiyāpradeśasya ca rājāsīt luṣānīyanāmā avilīnīdeśasya rājāsīt

II hānan kiyaphāścemau pradhānayājākāvastāṁ tadānīm sikhariyasya putrāya yohane madhyeprāntaram īśvarasya vākye prakāśite sati

III sa yaddana ubhayataṭapradeśān sametya pāpamocanārthaṁ manaḥparāvarttanasya cihnarūpaṁ yanmajjanaṁ tadīyāḥ kathāḥ sarvvatra pracārayitumārebhe|

IV yīśaiyabhaviṣyadvaktṛgrānthe yādr̥śī lipirāste yathā, parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathañcaiva samānaṁ kurutādhunā|

V kāriṣyante samucchrayāḥ sakalā nimnabhūmayah| kāriṣyante natāḥ sarvve parvvatāścopaparvvatāḥ| kāriṣyante ca yā vakrāstāḥ sarvvāḥ saralā bhuvah| kāriṣyante samānāstā yā uccanīcabhūmayah|

VI īśvareṇa kṛtaṁ trāṇaṁ drakṣyanti sarvvamānavāḥ| ityetat prāntare vākyāṁ vadataḥ kasyacid ravaḥ||

VII ye ye lokā majjanārthaṁ bahirāyayustān sovadat re re sarpavaṁśā āgāminah kopāt palāyitum yuṣmān kaścetayāmāsa?

VIII tasmād ibrahīm asmākaṁ pitā kathāmīdr̥śīm manobhi rna kathayitvā yūyaṁ manaḥparivarttanayogyāṁ phalaṁ phalata; yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi pāṣāṇebhya etebhya īśvara ibrahīmaḥ santānotpādane samarthaḥ|

IX aparañca tarumūle'dhunāpi paraśuḥ saṁlagnosti yastaruruttamaṁ phalaṁ na phalati sa chidyate'gnau nikṣipyate ca|

X tadānīm lokāstaṁ papracchustarhi kiṁ karttavyamasmābhiḥ?

XI tataḥ sovādīt yasya dve vasane vidyete sa vastrahīnāyaikaṁ vitaratu kiṁñca yasya khādyadravyaṁ vidyate sopi tathaiva karotu|

XII tataḥ paraṁ karasañcāyino majjanārtham āgatya papracchuḥ he guro kiṁ karttavyamasmābhiḥ?

XIII tataḥ sokathayat nirūpitādadhikaṁ na gṛhlita|

XIV anantaraṁ senāgaṇa etya papraccha kimasmābhi rvā karttavyam? tataḥ sobhidadhe kasya kāmapi hānīm mā kārṣṭa tathā mṛṣāpavādaṁ mā kuruta nijavetanena ca santuṣya tiṣṭhata|

XV aparañca lokā apekṣayā sthitvā sarvvepīti manobhi rvitarkayāñcakruḥ, yohanayam abhiṣiktastrātā na veti?

XVI tadā yohan sarvvān vyājahāra, jale'haṁ yuṣmān majjayāmi satyaṁ kintu yasya pādukābandhanaṁ mocayitumapi na yogyosmi tādr̥śa eko matto gurutaraḥ pumān eti, sa yuṣmān vahnirūpe pavitra ātmani majjayiṣyati|

XVII aparañca tasya haste śūrpa āste sa svaśasyāni śuddharūpaṁ prasphoṭya godhūmān sarvvān bhāṇḍāgāre saṁgrahīṣyati kintu būṣāṇi sarvvānyanirvvānavahninā dāhayiṣyati|

XVIII yohan upadeśenetthaṁ nānakathā lokānām samakṣaṁ pracārayāmāsa|

XIX aparañca herod rājā philipnāmnah sahodarasya bhāryyām herodiyāmadhi tathānyāni yāni yāni kukarmmāni kṛtavān tadadhi ca

XX yohanā tiraskṛto bhūtvā kārāgāre tasya bandhanād aparamapi kukarmma cakāra|

XXI itaḥ pūrvvaṁ yasmin samaye sarvve yohanā majjitāstadānīm yīśurapyāgatya majjitah|

XXII tadanantaram tena prārthite meghadvāram muktaṁ tasmācca pavitra ātmā mūrttimān bhūtvā kapotavat taduparyyavaruroha; tadā tvaṁ mama priyaḥ putrast-vayī mama paramaḥ santoṣa ityākāśavānī babhūva|

XXIII tadānīm yīśuḥ prāyeṇa trīmśadvarṣavayaska āsīt| laukikajñāne tu sa yūṣaphaḥ putraḥ,

XXIV yūṣaph eleḥ putraḥ, elirmattataḥ putraḥ, mattat leveḥ putraḥ, levi rmalkeḥ putraḥ, malkiryānnasya putraḥ; yānno yūṣaphaḥ putraḥ|

XXV yūṣaph mattathiyasya putraḥ, mattathiya āmosaḥ putraḥ, āmos nahūmaḥ putraḥ, nahūm iṣleḥ putraḥ iṣlirnageḥ putraḥ|

XXVI nagirmātaḥ putraḥ, māṭ mattathiyasya putraḥ, mattathiyaḥ śimiyeh putraḥ, śimiyiryūṣaphaḥ putraḥ, yūṣaph yihūdāḥ putraḥ|

XXVII yihūdā yohānāḥ putraḥ, yohānā rīṣāḥ putraḥ, rīṣāḥ sirubbābilah putraḥ, sirubbābil śaltiyelaḥ putraḥ, śaltiyel nereḥ putraḥ|

XXVIII nerirmalkeḥ putraḥ, malkiḥ adyaḥ putraḥ, addī koṣamaḥ putraḥ, koṣam ilmodadaḥ putraḥ, ilmodad eraḥ putraḥ|

XXIX er yoṣeḥ putraḥ, yoṣiḥ iliyeṣarah putraḥ, iliyeṣar yorīmaḥ putraḥ, yorīm mattataḥ putraḥ, mattata leveḥ putraḥ|

XXX leviḥ śimiyonaḥ putraḥ, śimiyon yihūdāḥ putraḥ, yihūdā yūṣuphaḥ putraḥ, yūṣuph yonanaḥ putraḥ, yānan iliyākīmaḥ putraḥ|

XXXI iliyākīmḥ mileyāḥ putraḥ, mileyā mainanaḥ putraḥ, mainan mattattasya putraḥ, mattatto nāthanaḥ putraḥ, nāthan dāyūdaḥ putraḥ|

XXXII dāyūd yīśayaḥ putraḥ, yīśaya obedaḥ putraḥ, obed boyasaḥ putraḥ, boyas salmonaḥ putraḥ, salmon nahaśonaḥ putraḥ|

XXXIII nahaśon amminādabaḥ putraḥ, amminādab arāmaḥ putraḥ, arām hiṣroṇaḥ putraḥ, hiṣroṇ perasaḥ putraḥ, peras yihūdāḥ putraḥ|

XXXIV yihūdā yākūbaḥ putraḥ, yākūb ishākaḥ putraḥ, ishāk ibrahīmaḥ putraḥ, ibrahīm terahaḥ putraḥ, terah nāhoraḥ putraḥ|

XXXV nāhor sirugaḥ putraḥ, sirug riyvaḥ putraḥ, riyūḥ pelagaḥ putraḥ, pelag evaraḥ putraḥ, evar śelahaḥ putraḥ|

XXXVI śelah kainanaḥ putraḥ, kainan arphakṣadaḥ putraḥ, arphakṣad śāmaḥ putraḥ, śām nohaḥ putraḥ, noho lemakaḥ putraḥ|

XXXVII lemak mithūśelahaḥ putraḥ, mithūśelah hanokaḥ putraḥ, hanok yeradaḥ putraḥ, yerad mahalalelaḥ putraḥ, mahalalel kainanaḥ putraḥ|

XXXVIII kainan inośaḥ putraḥ, inoś śetaḥ putraḥ, śet ādamaḥ putraḥ, ādam īśvarasya putraḥ|

IV

I tataḥ paraṁ yīśuḥ pavitreṇātmanā pūrṇaḥ san yaddananadyāḥ parāvṛtyātmanā prāntaram nītaḥ san catvāriṁśaddināni yāvat śaitānā parīkṣito'bhūt,

II kiñca tāni sarvvaadināni bhojanaṁ vinā sthitatvāt kāle pūrṇe sa kṣudhitavān|

III tataḥ śaitānāgatya tamavadat tvaṁ cedīśvarasya putrastarhi prastarānetān ājñayā pūpān kuru|

IV tadā yīśuruvāca, lipirīdrśī vidyate manujaḥ kevalena pūpena na jīvati kintvīśvarasya sarvvābhirājñābhi rjīvati|

V tadā śaitān tamuccaṁ parvvataṁ nītvā nimiṣaikamādhye jagataḥ sarvvarājyāni darśitavān|

VI paścāt tamavādīt sarvvam etad vibhavaṁ pratāpañca tubhyaṁ dāsyāmi tan mayi samarpitamāste yaṁ prati mamecchā jāyate tasmai dātum śaknomi,

VII tvaṁ cenmām bhajase tarhi sarvvametad tavaiva bhaviṣyati|

VIII tadā yīśustaṁ pratyuktavān dūri bhava śaitān lipirāste, nijaṁ prabhuṁ parameśvaraṁ bhajasva kevalaṁ tameva sevasva ca|

IX atha śaitān taṁ yirūśalamaṁ nītvā mandirasya cūḍāyā upari samupaveśya jagāda tvaṁ cediśvarasya putrastarhi sthānādito lamphitvādhah|

X pata yato lipirāste, ājñāpayiṣyati svīyān dūtān sa parameśvaraḥ|

XI rakṣitum sarvvamārge tvām tena tvaccaraṇe yathā| na laget prastarāghātastvām dhariṣyanti te tathā|

XII tadā yīśunā pratyuktam idamapyuktamasti tvaṁ svaprabhuṁ pareśaṁ mā parīkṣasva|

XIII paścāt śaitān sarvvaparīkṣāṁ samāpya kṣaṇāttaṁ tyaktvā yayau|

XIV tadā yīśurātmaprabhāvāt punargālilpradeśaṁ gatastadā tat-sukhyātiścaturdiśaṁ vyānaśe|

XV sa teṣāṁ bhajanagr̥heṣu upadiśya sarvvaiḥ praśamsito babhūva|

XVI atha sa svapālanasthānaṁ nāsaratpurametya viśrāmavāre svācārād bhajanagehaṁ praviśya paṭhitumuttasthau|

XVII tato yīśaiyabhaviṣyadvādinah pustake tasya karadatte sati sa tat pustakaṁ vistāryya yatra vakṣyamāṇāni vacanāni santi tat sthānaṁ prāpya papāṭha|

XVIII ātmā tu parameśasya madīyopari vidyate| daridreṣu susaṁvādaṁ vaktum mām sobhiṣiktavān| bhagnāntaḥ karaṇāllokān susvasthān karttumeva ca| bandīkr̥teṣu lokeṣu mukte rghoṣayitum vacaḥ| netrāṇi dātumandhebhyastrātum baddhajanānapi|

XIX pareśānugrahe kālaṁ pracārayitumeva ca| sarvvaitatkaraṇārthāya māmeva prahiṇoti saḥ||

XX tataḥ pustakaṁ badvvā paricārakasya haste samarpya cāsane samupaviṣṭaḥ, tato bhajanagr̥he yāvanto lokā āsan te sarvve'nanyadr̥ṣṭyā taṁ vilulokire|

XXI anantaram adyaitāni sarvvāṇi likhitavacanāni yuṣmākaṁ madhye siddhāni sa imām kathām tebhyaḥ kathayitumārebhe|

XXII tataḥ sarvve tasmin anvarajyanta, kiñca tasya mukhānnirgatābhīranugrahasya kathābhiścamatkr̥tya kathayāmāsuḥ kimayaṁ yūṣaphaḥ putro na?

XXIII tadā so'vādīd he cikitsaka svameva svasthaṁ kuru kapharnāhūmi yadyat kr̥tavān tadaśrauṣma tāḥ sarvāḥ kriyā atra svadeśe kuru kathāmetām yūyamevāvaśyaṁ mām vadiṣyatha|

XXIV punaḥ sovādīd yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, kopi bhaviṣyadvādī svadeśe satkāraṁ na prāpnoti|

XXV aparañca yathārthaṁ vacmi, eliyasya jīvanakāle yadā sārddhatritayavarṣāṇi yāvat jaladapratibandhāt sarvvasmin deśe mahādurbhikṣam ajaniṣṭa tadānīm isrāyelo deśasya madhye bahvyo vidhavā āsan,

XXVI kintu sīdonpradeśīyasārīphatpuranivāsinīm ekām vidhavām vinā kasyāścīdapi samīpe eliyaḥ prerito nābhūt|

XXVII aparañca ilīśāyabhaviṣyadvādividyamānatākāle isrāyeldeśe bahavaḥ kuṣṭhina āsan kintu surīyadeśīyaṁ nāmānkuṣṭhinaṁ vinā kopyanyaḥ pariṣkr̥to nābhūt|

XXVIII imām kathām śrutvā bhajanagehasthitā lokāḥ sakrodham utthāya

XXIX nagarāttaṁ bahiṣkr̥tya yasya śikhariṇa upari teṣāṁ nagaraṁ sthāpitamāste tasmānnikṣeptum tasya śikharaṁ taṁ ninyuḥ

- XXX kintu sa teṣāṃ madhyādapasṛtya sthānāntaram jagāma|
- XXXI tataḥ paraṃ yīśurgālīlpradeśīyakapharnāhūmnagara upasthāya viśrāmavāre lokānupadeṣṭum ārabdhavān|
- XXXII tadupadeśāt sarvve camaccakru ryatastasya kathā gurutarā āsan|
- XXXIII tadānīm tadbhajanagehasthito'medhyabhūtagrasta eko jana uccaiḥ kathayāmāsa,
- XXXIV he nāsaratīyayīśo'smān tyaja, tvayā sahāsmākaṃ kaḥ sambandhaḥ? kimasmān vināsayitumāyāsi? tvamīśvarasya pavitro jana etadahaṃ jānāmi|
- XXXV tadā yīśustaṃ tarjayitvāvadat maunī bhava ito bahirbhava; tataḥ somedhyabhūtaṃ madhyasthāne pātayitvā kiñcidapyahiṃsitvā tasmād bahirgatavān|
- XXXVI tataḥ sarvve lokāścamatkṛtya parasparaṃ vaktumārebhire koyāṃ camatkāraḥ| eṣa prabhāveṇa parākrameṇa cāmedhyabhūtān ājñāpayati tenaiva te bahirgacchanti|
- XXXVII anantaram caturdiksthadeśān tasya sukhayātirvyāpnot|
- XXXVIII tadanantaram sa bhajanagehād bahirāgatya śimono niveśanaṃ praviveśa tadā tasya śvaśrūrjvareṇātyantaṃ pīditāsīt śiṣyāstadarthaṃ tasmin vinayaṃ cakruḥ|
- XXXIX tataḥ sa tasyāḥ samīpe sthitvā jvaraṃ tarjayāmāsa tenaiva tāṃ jvaro'tyākṣīt tataḥ sā tatkṣaṇam utthāya tān śiṣeḥ|
- XL atha sūryyāstakāle sveṣāṃ ye ye janā nānārogaiḥ pīditā āsan lokāstān yīśoḥ samīpam āninyuḥ, tadā sa ekaikasya gātre karamarpayitvā tānarogān cakāra|
- XLI tato bhūtā bahubhyo nirgatya cītśabdaṃ kṛtvā ca babhāṣire tvamīśvarasya putro'bhiṣiktatrātā; kintu sobhiṣiktatrātetī te vividuretasmāt kāraṇāt tān tarjayitvā tadvaktum niṣiṣedha|
- XLII aparañca prabhāte sati sa vijanasthānaṃ pratathe paścāt janāstamanvicchantastannikaṭaṃ gatvā sthānāntaragamanārthaṃ tamanvarundhan|
- XLIII kintu sa tān jagāda, īśvariyaṛājyasya susaṃvādaṃ pracārayitum anyāni purāṇyapi mayā yātavyāni yatastadarthameva preritoḥam|
- XLIV atha gālilo bhajanageheṣu sa upadideśa|

V

- I anantaram yīśurekadā gineṣarathdasya tīra uttiṣṭhati, tadā lokā īśvariyaḥkathāṃ śrotuṃ tadupari prapatitāḥ|
- II tadānīm sa hdasya tīrasamīpe naudvayaṃ dadarśa kiñca matsyopajīvino nāvaṃ viḥāya jālaṃ prakṣālayanti|
- III tatastayordvayo rmadhye śimono nāvamāruhya tīrāt kiñciddūraṃ yātuṃ tasmin vinayaṃ kṛtvā naukāyāmupaviśya lokān propadiṣṭavān|
- IV paścāt taṃ prastāvaṃ samāpya sa śimonaṃ vyājahāra, gabhīraṃ jalaṃ gatvā matsyān dharttuṃ jālaṃ nikṣipa|
- V tataḥ śimona babhāṣe, he guro yadyapi vayaṃ kṛtsnāṃ yāminīm pariśramya matsyaikamapi na prāptāstathāpi bhavato nideśato jālaṃ kṣipāmaḥ|
- VI atha jāle kṣipte bahumatsyapatanād ānāyaḥ pracchinnaḥ|
- VII tasmād upakarttum anyanausthān saṅgina āyātum iṅgitena samāhvayan tatasta āgatya matsyai rnaudvayaṃ prapūrayāmāsu ryai rnaudvayaṃ pramagnam|
- VIII tadā śimonpitarastad vilokya yīśoścaraṇayoḥ patitvā, he prabhohaṃ pāpī nara mama nikaṭād bhavān yātu, iti kathitavān|
- IX yato jāle patitānāṃ matsyānāṃ yūthāt śimon tatsaṅginaśca camatkṛtavantaḥ; śimonaḥ saḥakāriṇau sivadeḥ putrau yākūb yohan cemau tādrṣau babhūvatuḥ|

X tadā yīśuḥ śimonaṁ jagāda mā bhaiṣīradyārabhya tvaṁ manuṣyadharo bhaviṣyasi|

XI anantaram sarvvāsu nausu tīram ānītāsu te sarvvān parityajya tasya paścādgāmīno babhūvuḥ|

XII tataḥ paraṁ yīśau kasmirṁscit pure tiṣṭhati jana ekaḥ sarvvāṅgakuṣṭhastam vilokya tasya samīpe nyubjaḥ patitvā savinayam vaktumārebhe, he prabho yadi bhavānicchatī tarhi mām pariṣkarttum śaknoti|

XIII tadānīm sa pāṇīm prasāryya tadaṅgam sprśan babhāṣe tvaṁ pariṣkriyasveti mamecchāsti tatastatkṣaṇam sa kuṣṭhāt muktaḥ|

XIV paścāt sa tamājñāpayāmāsa kathāmimām kasmaicid akathayitvā yājakasya samīpaṅca gatvā svaṁ darśaya, lokebhyo nijapariṣkṛtatvasya pramāṇadānāya mūsājñānusāreṇa dravyamutmrjasva ca|

XV tathāpi yīśoḥ sukhyaṭi rbahu vyāptumārebhe kiṅca tasya kathām śrotum svīyarogebhyo maktuṅca lokā ājagmuḥ|

XVI atha sa prāntaram gatvā prārthayāñcakre|

XVII aparaṅca ekadā yīśurupadiśati, etarhi gālīlyihūdāpradeśayoḥ sarvvānagarebhyo yirūśālamaśca kiyantaḥ phirūśilokā vyavasthāpakāśca samāgatya tadantike samupavivīśuḥ, tasmin kāle lokānāmārogyakāraṇāt prabhoḥ prabhāvaḥ pracakāṣe|

XVIII paścāt kiyanto lokā ekaṁ pakṣāghātinam khaṭvāyām nidhāya yīśoḥ samīpamānetum sammukhe sthāpayituṅca vyāpriyanta|

XIX kintu bahujanānivahasamvādhāt na śaknuvanto gr̥hopari gatvā gr̥hapṛṣṭham khanitvā tam pakṣāghātinam sakhaṭvam gr̥hamadhye yīśoḥ sammukhe 'varohayāmāsuḥ|

XX tadā yīsusteṣām idrśam viśvāsam vilokya tam pakṣāghātinam vyājahāra, he mānava tava pāpamakṣamyata|

XXI tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca cittairittham pracintitavantāḥ, eṣa jana īśvaram nindati koyaṁ? kevalamīśvaram vinā pāpam kṣantum kaḥ śaknoti?

XXII tadā yīsusteṣām ittham cintanam veditvā tebhyokathayad yūyam manobhiḥ kuto vitarkayatha?

XXIII tava pāpakṣamā jātā yadvā tvamutthāya vraja etayo rmadhye kā kathā sukathyā?

XXIV kintu pṛthivyām pāpam kṣantum mānavasutasya sāmartyamastīti yathā yūyam jñātuṁ śaknutha tadartham (sa tam pakṣāghātinam jagāda) uttiṣṭha svaśayyām gr̥hītvā gr̥ham yāhīti tvāmādiśāmi|

XXV tasmāt sa tatṣaṇam utthāya sarvveṣām sāksāt nijaśayanīyam gr̥hītvā īśvaram dhanyam vadan nijaniveśanam yayau|

XXVI tasmāt sarvve vismaya prāptā manaḥsu bhītāśca vāyamadyāsambhava kāryyānyadarśāma ityuktvā parameśvaram dhanyam prodiṭaḥ|

XXVII tataḥ paraṁ bahirgacchan karasañcayasthāne levināmānam karasañcāyakam dr̥ṣṭvā yīsustamabhidadhe mama paścādehi|

XXVIII tasmāt sa tatṣaṇāt sarvvaṁ parityajya tasya paścādiyāya|

XXIX anantaram levi rnijagr̥he tadartham mahābhojyam cakāra, tadā taiḥ sahāneke karasañcāyinastadanyalokāśca bhoktumupavivīśuḥ|

XXX tasmāt kāraṇāt caṇḍālānām pāpilokānāñca saṅge yūyam kuto bhaṅgdhve pivatha ceti kathām kathayitvā phirūśino'dhyāpakāśca tasya śiṣyaiḥ saha vāgyuddham karttumārebhire|

XXXI tasmād yīsustān pratyavocad arogalokānām cikitsakena prayojanam nāsti kintu sarogāṇāmeva|

XXXII aham dhārmikān āhvātuṁ nāgatosmi kintu manaḥ parāvarttayituṁ pāpina eva|

XXXIII tataste procuḥ, yohanaḥ phirūśināñca śiṣyā vāraṁvāram upavasanti prārthayante ca kintu tava śiṣyāḥ kuto bhuñjate pivanti ca?

XXXIV tadā sa tānācakhyau vare saṅge tiṣṭhati varasya sakhigaṇaṁ kimupavāsaituṁ śaknutha?

XXXV kintu yadā teṣāṁ nikaṭād varo neṣyate tadā te samupavatsyanti|

XXXVI soparamapi drṣṭāntaṁ kathayāmbabhūva purātanavastre kopi nutanavas-traṁ na sīvyati yatastena sevanena jirṇavastraṁ chidyate, nūtanapurātanavastrayo rmelañca na bhavati|

XXXVII purātanyāṁ kutvāṁ kopi nutanaṁ drākṣārasaṁ na nidadhāti, yato navīnadrākṣārasasya tejasā purātani kutū rvidiryyate tato drākṣārasaḥ patati kutūśca naśyati|

XXXVIII tato heto rnūtanyāṁ kutvāṁ navīnadrākṣārasaḥ nidhātavyastenobhayasya rakṣā bhavati|

XXXIX aparañca purātanaṁ drākṣārasaṁ pītvā kopi nūtanam na vāñchati, yataḥ sa vakti nūtanāt purātanaṁ praśastam|

VI

I acarañca parvvaṇo dvitīyadināt paraṁ prathamaviśrāmavāre śasyakṣetreṇa yīśorgamanakāle tasya śiṣyāḥ kaṇiśaṁ chittvā kareṣu marddayitvā khāditumārebhire|

II tasmāt kiyantaḥ phirūśinastānavadan viśrāmavāre yat karma na karttavyaṁ tat kutaḥ kurutha?

III yīśuḥ pratyuvāca dāyūd tasya saṅginaśca kṣudhārttāḥ kiṁ cakruḥ sa katham īśvarasya mandiraṁ praviśya

IV ye darśanīyāḥ pūpā yājakān vinānyasya kasyāpyabhojanīyāstānānīya svayaṁ bubhaje saṅgibhyopi dadau tat kiṁ yuṣmābhiḥ kadāpi nāpāṭhi?

V paścāt sa tānavadat manujasuto viśrāmavārasyāpi prabhu rbhavati|

VI anantaram anyaviśrāmavāre sa bhajanagehaṁ praviśya samupadiśati| tadā tatsthāne śuṣkadakṣiṇakara ekaḥ pumān upatasthivān|

VII tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca tasmin doṣamāropayituṁ sa viśrāmavāre tasya svāsthyaṁ karoti naveti pratikṣitumārebhire|

VIII tadā yīśusteṣāṁ cintāṁ veditvā taṁ śuṣkakaraṁ pumāṁsaṁ provāca, tvamut-thāya madhyasthāne tiṣṭha|

IX tasmāt tasmin utthitavati yīśustān vyājahāra, yuṣmān imāṁ kathāṁ prcchāmi, viśrāmavāre hitaṁ ahitaṁ vā, prāṇarakṣaṇaṁ prāṇanāśanaṁ vā, eteṣāṁ kiṁ karmmakaraṇīyam?

X paścāt caturdikṣu sarvvān vilokya taṁ mānavaṁ babhāṣe, nijakaraṁ prasāraya; tatastena tathā kṛta itarakaravat tasya hastaḥ svasthobhavat|

XI tasmāt te pracaṇḍakopānvitā yīśuṁ kiṁ kariṣyanti? iti parasparaṁ pramantritāḥ|

XII tataḥ paraṁ sa parvvatamāruhyeśvaramuddiśya prārthayamānaḥ kṛtsnāṁ rātriṁ yāpitavān|

XIII atha dine sati sa sarvvān śiṣyān āhūtavān teṣāṁ madhye

XIV pitaranāmnā khyātaḥ śimon tasya bhrātā āndriyaśca yākūb yohan ca philip barthalamayaśca

XV mathiḥ thomā ālphīyasya putro yākūb jvalantanāmnā khyātaḥ śimon

XVI ca yākūbo bhrātā yihūdāśca taṁ yaḥ parakareṣu samarpayīṣyati sa īṣkarīyotīyayihūdāścaitān dvādaśa janān manonītān kṛtvā sa jagrāha tathā prerita iti teṣāṁ nāma cakāra|

XVII tataḥ param sa taiḥ saha parvvatādavaruhya upatyakāyām tasthau tatastasya śiṣyasaṅgho yihūdādeśād yirūśālamaśca soraḥ sīdonaśca jaladhe rodhaso janani-hāśca etya tasya kathāśravaṇārthaṁ rogamuktyarthaṁ tasya samīpe tasthuḥ|

XVIII amedhyabhūtagrastāśca tannikaṭamāgatya svāsthyam prāpuḥ|

XIX sarvveśām svāsthyakaraṇaprabhāvasya prakāśitatvāt sarvve lokā etya taṁ spraṣṭuṁ yetire|

XX paścāt sa śiṣyān prati dṛṣṭiṁ kutvā jagāda, he daridrā yūyam dhanyā yata īśvariye rājye vo'dhikārosti|

XXI he adhunā kṣudhitalokā yūyam dhanyā yato yūyam tarpsyatha; he iha rodino janā yūyam dhanyā yato yūyam hasiṣyatha|

XXII yadā lokā manuṣyasūno rñamaheto ryuṣmān r̥tīyīṣyante pṛthak kṛtvā nindīṣyanti, adhamāniva yuṣmān svasamīpād dūrikariṣyanti ca tadā yūyam dhanyāḥ|

XXIII svarge yuṣmākaṁ yatheṣṭaṁ phalaṁ bhaviṣyati, etadārthaṁ tasmin dine prollasata ānandena nr̥tyata ca, teṣāṁ pūrvvapuruṣāśca bhaviṣyadvādināḥ prati tathaiva vyavāharan|

XXIV kintu hā hā dhanavanto yūyam sukhaṁ prāpnuta| hanta paritr̥ptā yūyam kṣudhitā bhaviṣyatha;

XXV iha hasanto yūyam vata yuṣmābhiḥ śocitavyaṁ roditavyaṁca|

XXVI sarvvailākai ryuṣmākaṁ sukhyātau kṛtāyām yuṣmākaṁ durgati rbhaviṣyati yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mṛṣābhaviṣyadvādināḥ prati tadvat kṛtavantaḥ|

XXVII he śrotāro yuṣmabhyamaham kathayāmi, yūyam śatruṣu priyadhvaṁ ye ca yuṣmān dviṣanti teṣāmapi hitaṁ kuruta|

XXVIII ye ca yuṣmān śapanti tebhya āśiṣaṁ datta ye ca yuṣmān avamanyante teṣāṁ maṅgalaṁ prārthayadhvaṁ|

XXIX yadi kaścit tava kapole capeṭāghātaṁ karoti tarhi taṁ prati kapolaṁ anyam parāvarttya sammukhikuru punaśca yadi kaścit tava gātriyavastraṁ harati tarhi taṁ paridheyavastraṁ api grahītuṁ mā vāraya|

XXX yastvām yācate tasmai dehi, yaśca tava sampattiṁ harati taṁ mā yācasva|

XXXI parebhyaḥ svān prati yathācaraṇam apekṣadhve parān prati yūyamapi tathācarata|

XXXII ye janā yuṣmāsu priyante kevalaṁ teṣu priyamāṇeṣu yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? pāpilokā api sveṣu priyamāṇeṣu priyante|

XXXIII yadi hitakāriṇa eva hitaṁ kurutha tarhi yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? pāpilokā api tathā kurvanti|

XXXIV yebhya ṛṇapariśodhasya prāptipratyāśāste kevalaṁ teṣu ṛṇe samarpite yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? punaḥ prāptyāśayā pāpilokā api pāpijaneṣu ṛṇam arpayanti|

XXXV ato yūyam ripuṣvapi priyadhvaṁ, parahitaṁ kuruta ca; punaḥ prāptyāśāṁ tyaktvā ṛṇamarpayata, tathā kṛte yuṣmākaṁ mahāphalaṁ bhaviṣyati, yūyaṁca sarvvapradhānasya santānā iti khyātiṁ prāpsyatha, yato yuṣmākaṁ pitā kṛtaghnānāṁ durvṛtattānāṁca hitamācarati|

XXXVI ata eva sa yathā dayālu ryūyamapi tādr̥śā dayālavo bhavata|

XXXVII aparaṁca parān doṣiṇo mā kuruta tasmād yūyam doṣikṛtā na bhaviṣyatha; adaṇḍyān mā daṇḍayata tasmād yūyamapi daṇḍaṁ na prāpsyatha; pareṣāṁ doṣān kṣamadhvaṁ tasmād yuṣmākamapi doṣāḥ kṣamiṣyante|

XXXVIII dānānidatta tasmād yūyam dānāni prāpsyatha, varaṁca lokāḥ parimāṇapātraṁ pradalaṃya sañcālya proñcālya paripūryya yuṣmākaṁ kroḍeṣu samarpayīṣyanti; yūyam yena parimāṇena parimātha tenaiva parimāṇena yuṣmatkṛte parimāsyate|

XXXIX atha sa tebhya dr̥ṣṭāntakathāmakathayat, andho janaḥ kimandhaṁ panthānaṁ darśayitum śaknoti? tasmād ubhāvapi kiṁ gartte na paṭiṣyataḥ?

XL guroḥ śiṣyo na śreṣṭhaḥ kintu śiṣye siddhe sati sa gurutulyo bhavitum śaknoti|

XLI aparañca tvaṁ svacakṣuḥ[ṣi] nāsām adr̥ṣṭvā tava bhrātuścakṣuṣi yattrṇamasti tadeva kutaḥ paśyami?

XLII svacakṣuṣi yā nāsā vidyate tām ajñātvā, bhrātastava netrāt ṭṇaṁ bahiḥ karomīti vākyam bhrātaraṁ katham vaktum śaknoṣi? he kapaṭin pūrvvaṁ svanayanāt nāsām bahiḥ kuru tato bhrātuścakṣuṣastrṇaṁ bahiḥ karttum sudr̥ṣṭim prāpsyasi|

XLIII anyañca uttamastaruḥ kadāpi phalamanuttamaṁ na phalati, anuttamataruṣca phalamuttamaṁ na phalati kāraṇādataḥ phalaistaravo jñāyante|

XLIV kaṇṭakipādapāt kopi uḍumbaraphalāni na pātayati tathā śṛgālakolivṛkṣādapi kopi drākṣāphalaṁ na pātayati|

XLV tadvat sādhuḥloko'ntaḥkaraṇarūpāt subhāṇḍāgārād uttamāni dravyāṇi bahiḥ karoti, duṣṭo lokaścāntaḥkaraṇarūpāt kubhāṇḍāgārāt kutsitāni dravyāṇi nirgamayati yato'ntaḥkaraṇānām pūrṇabhāvānurūpāni vacāmsi mukhānnirgacchanti|

XLVI aparañca mamājñānurūpaṁ nācaritvā kuto mām prabho prabho iti vadatha?

XLVII yaḥ kaścin mama nikaṭam āgatya mama kathā niśamya tadanurūpaṁ karma karoti sa kasya sadṛśo bhavati tadahaṁ yuṣmān jñāpayāmi|

XLVIII yo jano gabhīraṁ khanitvā pāṣāṇasthale bhittim nirmmāya svagrhaṁ racayati tena saha tasyopamā bhavati; yata āplāvijalametya tasya mūle vegena vahadapi tadgrhaṁ lādayitum na śaknoti yatastasya bhittih pāṣāṇopari tiṣṭhati|

XLIX kintu yaḥ kaścin mama kathāḥ śrutvā tadanurūpaṁ nācarati sa bhittim vinā mṛdupari grhanirmmātrā samāno bhavati; yata āplāvijalamāgatya vegena yadā vahati tadā tadgrhaṁ patati tasya mahat patanaṁ jāyate|

VII

I tataḥ paraṁ sa lokānām karṇagocare tān sarvvān upadeśān samāpya yadā kapharnāhūmpuraṁ praviśati

II tadā śatasenāpateḥ priyadāsa eko mṛtakalpaḥ pīḍita āsīt|

III ataḥ senāpati ryīśo rvārttām niśamya dāsasyārogyakaraṇāya tasyāgamanārthaṁ vinayakaraṇāya yihūdīyān kiyataḥ prācaḥ preṣayāmāsa|

IV te yīśorantikam gatvā vinayātisayaṁ vaktumārebhire, sa senāpati rbhavatonugrahaṁ prāptum arhati|

V yataḥ sosmajjātiyeṣu lokeṣu prīyate tathāsmatkṛte bhajanagehaṁ nirmmitavān|

VI tasmād yīsustaiḥ saha gatvā niveśanasya samīpaṁ prāpa, tadā sa śatasenāpati rvakṣyamāṇavākyaṁ taṁ vaktum bandhūn prāhiṇot| he prabho svayaṁ śramo na karttavyo yad bhavatā madgehamadhye pādārpaṇam kriyeta tadapyahaṁ nārhami,

VII kiñcāhaṁ bhavatsamīpaṁ yātumapi nātmānaṁ yogaṁ buddhavān, tato bhavān vākyamātraṁ vadatu tenaiva mama dāsaḥ svastho bhaviṣyati|

VIII yasmād ahaṁ parādhīnopi mamādhīnā yāḥ senāḥ santi tāsām ekajanaṁ prati yāhīti mayā prokte sa yāti; tadanyaṁ prati āyāhīti prokte sa āyāti; tathā nijadāsaṁ prati etat kurviti prokte sa tadeva karoti|

IX yīśuridaṁ vākyaṁ śrutvā vismayaṁ yayau, mukhaṁ parāvartya paścādvarttino lokān babhāṣe ca, yuṣmānaḥ vadāmi isrāyelo vaṁśamadhyepi viśvāsamīdṛṣaṁ na prāpnavaṁ|

X tataste preṣitā grhaṁ gatvā taṁ pīḍitaṁ dāsaṁ svasthaṁ dadṛśuḥ|

XI pare'hani sa nāyīnākhyāṁ nagaraṁ jagāma tasyāneke śiṣyā anye ca lokāstena sārddhaṁ yayuḥ|

^{XII} teṣu tannagarasya dvārasannidhiṁ prāpteṣu kiyanto lokā ekaṁ mṛtamanujaṁ vahanto nagarasya bahiryānti, sa tanmāturekaputrastanmātā ca vidhavā; tayā sārddhaṁ tannagarīyā bahavo lokā āsan|

^{XIII} prabhustāṁ vilokya sānukampaḥ kathayāmāsa, mā rodiḥ| sa samīpamitvā khaṭvāṁ pasparśa tasmād vāhakāḥ sthagitāstamyuḥ;

^{XIV} tadā sa uvāca he yuvamanuṣya tvamuttiṣṭha, tvāmaham ājñāpayāmi|

^{XV} tasmāt sa mṛto janastatkṣaṇamutthāya kathāṁ prakathitaḥ; tato yīsustasya mātari taṁ samarpayāmāsa|

^{XVI} tasmāt sarvve lokāḥ śaśaṅkire; eko mahābhaviṣyadvādī madhye'smākam samudait, īśvaraśca svalokānanvagṛhlāt kathānimāṁ kathayitvā īśvaraṁ dhanyaṁ jagaduḥ|

^{XVII} tataḥ paraṁ samastaṁ yihūdādeśaṁ tasya caturdiksthadeśaṁ tasyaitatkīrtti rvyānaśe|

^{XVIII} tataḥ paraṁ yohanaḥ śiṣyeṣu taṁ tadvṛttāntaṁ jñāpitavatsu

^{XIX} sa svaśiṣyāṇāṁ dvau janāvāhūya yīśuṁ prati vakṣyamāṇaṁ vākyāṁ vaktuṁ preṣayāmāsa, yasyāgamanam apekṣya tiṣṭhāmo vayaṁ kiṁ sa eva janastvaṁ? kiṁ vayamanyamapekṣya sthāsyāmaḥ?

^{XX} paścāttau mānavau gatvā kathayāmāsatuḥ, yasyāgamanam apekṣya tiṣṭhāmo vayaṁ, kiṁ sa eva janastvaṁ? kiṁ vayamanyamapekṣya sthāsyāmaḥ? kathānimāṁ tubhyaṁ kathayituṁ yohan majjaka āvāṁ preṣitavān|

^{XXI} tasmin daṇḍe yīśurogiṇo mahāvyaḍhimato duṣṭabhūtagrastāmśca bahūn svasthān kṛtvā, anekāndhebhyaścakṣuṁṣi dattvā pratyuvāca,

^{XXII} yuvāṁ vrajatan andhā netrāṇi khañjāścaraṇāni ca prāpnuvanti, kuṣṭhinaḥ pariṣkriyante, badhirāḥ śravaṇāni mṛtāśca jīvanāni prāpnuvanti, daridrāṇāṁ samīpeṣu susaṁvādaḥ pracāryyate, yaṁ prati vighnasvarūpohaṁ na bhavāmi sa dhanyaḥ,

^{XXIII} etāni yāni paśyathaḥ śṛṇuthaśca tāni yohanaṁ jñāpayatam|

^{XXIV} tayo rdūtayo rगतयोḥ sato ryohani sa lokān vaktumupacakrame, yūyaṁ madhyeprāntaraṁ kiṁ draṣṭuṁ niragamata? kiṁ vāyunā kampitaṁ naḍaṁ?

^{XXV} yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ niragamata? kiṁ sūkṣmavastraparidhāyinaṁ kamapi naraṁ? kintu ye sūkṣmamṛduvastrāṇi paridadhati sūttamāni dravyāṇi bhuñjate ca te rājadhāniṣu tiṣṭhanti|

^{XXVI} tarhi yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ niragamata? kimekaṁ bhaviṣyadvādināṁ? tadeva satyaṁ kintu sa pumān bhaviṣyadvādinopi śreṣṭha ityahaṁ yuṣmān vadāmi;

^{XXVII} paśya svakīyadūtantu tavāgra preṣayāmyahaṁ| gatvā tvadīyamārgantu sa hi pariṣkariṣyati| yadarthe lipiriyam āste sa eva yohan|

^{XXVIII} ato yuṣmānaḥ vadāmi striyā garbbhajātānāṁ bhaviṣyadvādināṁ madhye yohano majjakāt śreṣṭhaḥ kopi nāsti, tatrāpi īśvarasya rāje yaḥ sarvasmāt kṣudraḥ sa yohanopi śreṣṭhaḥ|

^{XXIX} aparaṁ sarvve lokāḥ karamaṅcāyinaśca tasya vākyāni śrutvā yohanā majjanena majjitāḥ parameśvaraṁ nirdoṣaṁ menire|

^{XXX} kintu phirūṣino vyavasthāpakāśca tena na majjitāḥ svān pratīśvarasyopadeśaṁ niṣphalam akurvvan|

^{XXXI} atha prabhuḥ kathayāmāsa, idānīntanajanān kenopamāmi? te kasya sadṛśāḥ?

^{XXXII} ye bālakā vipaṇyāṁ upaviśya parasparam āhūya vākyamidaṁ vadanti, vayaṁ yuṣmākaṁ nikāṭe vaṁśīravādiṣma, kintu yūyaṁ nānarttiṣṭha, vayaṁ yuṣmākaṁ nikāṭa arodiṣma, kintu yuyaṁ na vyalapiṣṭha, bālakaiṛetādṛśaisteṣāṁ upamā bhavati|

^{XXXIII} yato yohan majjaka āgatya pūpaṁ nākhādat drākṣārasaṁ nāpivat tasmād yūyaṁ vadatha, bhūtagrastoyam|

XXXIV tataḥ paraṁ mānavasuta āgatyākhādapivañca tasmād yūyaṁ vadatha, khāḍakaḥ surāpaścāṇḍālapāpināṁ bandhureko jano dṛśyatām|

XXXV kintu jñānino jñānaṁ nirdoṣaṁ viduḥ|

XXXVI paścādekaḥ phirūśi yīśuṁ bhojanāya nyamantrayat tataḥ sa tasya grhaṁ gatvā bhoktumupaviṣṭaḥ|

XXXVII etarhi tatphirūśino grhe yīśu rbhektum upāvekṣit tacchrutvā tannagar-avāsinī kāpi duṣṭā nārī pāṇḍaraprastarasya samputake sugandhitailam āñīya

XXXVIII tasya paścāt pādayoḥ sannidhau tasyau rudatī ca netrāmbubhistasya caraṇau prakṣālya nijakacairamārksīt, tatastasya caraṇau cumbitvā tena sugandhi-tailena mamarda|

XXXIX tasmāt sa nimantrayitā phirūśi manasā cintayāmāsa, yadyayaṁ bhaviṣyadvādī bhavet tarhi enaṁ sprśati yā strī sā kā kīdrśī ceti jñātum śaknuyāt yataḥ sā duṣṭā|

XL tadā yāsustaṁ jagāda, he śimon tvāṁ prati mama kiñcid vaktavyamasti; tasmāt sa babhāṣe, he guro tad vadatu|

XLI ekottamarṇasya dvāvadhamarṇāvāstām, tayorekaḥ pañcaśatāni mudrāpādān aparāśca pañcaśat mudrāpādān dhārayāmāsa|

XLII tadanantaraṁ tayoḥ śodhyābhāvāt sa uttamarṇastayo rṇṇe cakṣame; tasmāt tayordvayoḥ kastasmin preṣyate bahu? tad brūhi|

XLIII śimon pratyuvāca, mayā budhyate yasyādhikam rṇṇaṁ cakṣame sa iti; tato yīśustaṁ vyājahāra, tvāṁ yathārthaṁ vyacārayaḥ|

XLIV atha tām nārīm prati vyāghuṭhya śimonamavocat, strīmimām paśyasi? tava grhe mayyāgate tvāṁ pādaprakṣālanārthaṁ jalaṁ nādāḥ kintu yoṣideṣā nayanajalai rmama pāḍau prakṣālya keśairamārksīt|

XLV tvāṁ mām nācumbīḥ kintu yoṣideṣā svīyāgamanādārabhya madīyapāḍau cumbitum na vyaraṁsta|

XLVI tvañca madīyottamānge kiñcidapi tailaṁ nāmardīḥ kintu yoṣideṣā mama caraṇau sugandhitailenāmarddīt|

XLVII atastvām vyāharāmi, etasyā bahu pāpamakṣamyata tato bahu prīyate kintu yasyālpapāpaṁ kṣamyate solpaṁ prīyate|

XLVIII tataḥ paraṁ sa tām babhāṣe, tvadīyaṁ pāpamakṣamyata|

XLIX tadā tena sārddhaṁ ye bhoktum upaviviśuste parasparaṁ vaktumārebhire, ayaṁ pāpaṁ kṣamate ka eṣaḥ?

L kintu sa tām nārīm jagāda, tava viśvāsastvām paryyatrāsta tvāṁ kṣemeṇa vraja|

VIII

I aparāñca yīśu rdvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sārddhaṁ nānānagareṣu nānāgrāmeṣu ca gacchan īśvarīyarājatvasya susāmvādaṁ pracārayitum prārebhe|

II tadā yasyāḥ sapta bhūtā niragacchan sā magdalīnīti vikhyātā mariyam hero-drājasya grhādhipateḥ hoṣe rbhāryyā yohanā śūsānā

III prabhṛtayo yā bahvyaḥ striyaḥ duṣṭabhūtebhyo rogebhyaśca muktāḥ satyo nijavibhūti rvyayitvā tamasevanta, tāḥ sarvvāstena sārddham āsan|

IV anantaraṁ nānānagarebhyo bahavo lokā āgatya tasya samīpe'milan, tadā sa tebhya ekāṁ dṛṣṭāntakathāṁ kathayāmāsa| ekaḥ kṛṣībalo bījāni vaptum bahir-jagāma,

V tato vapanakāle katipayāni bījāni mārgapārśve petuḥ, tatastāni padatalai rdalitāni pakṣibhi rbhakṣitāni ca|

VI katipayāni bījāni pāṣāṇasthale patitāni yadyapi tānyaṅkuritāni tathāpi rasābhāvāt śuśuṣuḥ|

VII katipayāni bījāni kaṇṭakivanamadhye patitāni tataḥ kaṇṭakivanāni saṁvṛddhya tāni jagrasuḥ|

VIII tadanyāni katipayabījāni ca bhūmyāmuttamāyām petustatastānyaṅkurayitvā śataguṇāni phalāni pheluḥ| sa imā kathām kathayitvā proccaiḥ provāca, yasya śrotuṁ śrotre staḥ sa śṛṇotu|

IX tataḥ paraṁ śiṣyāstaṁ papracchurasya dṛṣṭāntasya kim tātparyyam?

X tataḥ sa vyājahāra, īśvariṃśarājyasya guhyāni jñātuṁ yuṣmabhyamadhikāro diyate kintvanye yathā dṛṣṭvāpi na paśyanti śrutvāpi ma budhyante ca tadarthaṁ teṣāṁ purastāt tāḥ sarvvāḥ kathā dṛṣṭāntena kathyante|

XI dṛṣṭāntasyāsyābhiprāyaḥ, īśvariṃśakathā bījasvarūpā|

XII ye kathāmātraṁ śṛṇvanti kintu paścād viśvasya yathā paritrāṇaṁ na prāpnuvanti tadāśayena śaitānetya hrdayātṛ tām kathām apaharati ta eva mārgapārśvasthabhūmisvarūpāḥ|

XIII ye kathām śrutvā sānandaṁ gṛhlanti kintvabaddhamūlatvāt svalpakālamātraṁ pratītya parīkṣākāle bhraśyanti taeva pāṣāṇabhūmisvarūpāḥ|

XIV ye kathām śrutvā yānti viśayacintāyām dhanalobhena eṅghikasukhe ca majjanta upayuktaphalāni na phalanti ta evoptabījakaṇṭakibhūmisvarūpāḥ|

XV kintu ye śrutvā saralaiḥ śuddhaiścāntaḥkaraṇaiḥ kathām gṛhlanti dhairyyam avalambya phalānyutpādayanti ca ta evottamamṛtsvarūpāḥ|

XVI aparāṇca pradīpaṁ prajvālya kopi pātreṇa nācchādayati tathā khaṭvādhopi na sthāpayati, kintu dīpādhāroparyyeva sthāpayati, tasmāt praveśakā dīptiṁ paśyanti|

XVII yanna prakāśayiṣyate tādr̥g aprakāśitaṁ vastu kimapi nāsti yacca na suvyaktaṁ pracārayiṣyate tādr̥g gr̥ptaṁ vastu kimapi nāsti|

XVIII ato yūyam kena prakāreṇa śṛṇutha tatra sāvadhānā bhavata, yasya samīpe barddhate tasmai punardāsyate kintu yasyāśraye na barddhate tasya yadyadasti tadapi tasmāt neṣyate|

XIX aparāṇca yīśo rmātā bhrātaraśca tasya samīpaṁ jigamiṣavaḥ

XX kintu janatāsambādhāt tatsannidhiṁ prāptuṁ na śekuḥ| tatpaścāt tava mātā bhrātaraśca tvām sāksāt cikīrṣanto bahistiṣṭhanatīti vārttāyām tasmai kathitāyām

XXI sa pratyuvāca; ye janā īśvarasya kathām śrutvā tadanurūpamācaranti taeva mama mātā bhrātaraśca|

XXII anantaraṁ ekadā yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddhaṁ nāvamāruhya jagāda, āyāta vayam hradasya pāraṁ yāmaḥ, tataste jagmuḥ|

XXIII teṣu naukām vāhayatsu sa nidadrau;

XXIV athākasmāt prabalajhañbhśagamād hrade naukāyām taraṅgairācchannāyām vipat tān jagrāsa|tasmād yīśorantikam gatvā he guro he guro prāṇā no yāntīti gaditvā taṁ jāgarayāmbabhūvuḥ|tadā sa utthāya vāyuṁ taraṅgāmśca tarjayāmāsa tasmādhau nivṛtya sthirau babhūvatuḥ|

XXV sa tān babhāṣe yuṣmākaṁ viśvāsaḥ ka? tasmātte bhītā vismitāśca parasparaṁ jagaduḥ, aho kīdr̥gayam manujaḥ pavanaṁ pāṇīyañcādiśati tadubhayaṁ tadādeśaṁ vahati|

XXVI tataḥ paraṁ gālilpradeśasya sammukhasthagiderīyapradeśe naukāyām lagan-tyām taṭe'varohamāvād

XXVII bahutithakālaṁ bhūtagrasta eko mānuṣaḥ purādāgatya taṁ sāksāccakāra| sa manuṣo vāso na paridadhat gr̥he ca na vasaṁ kevalaṁ śmaśānam adhyuvāsa|

XXVIII sa yīśuṁ dṛṣṭvaiva cīcchabdaṁ cakāra tasya sammukhe patitvā proccair-jagāda ca, he sarvvapradhāneśvarasya putra, mayā saha tava kaḥ sambandhaḥ? tvayi vinayaṁ karomi mām mā yātaya|

XXX yataḥ sa taṁ mānuṣaṁ tyaktvā yātum amedhyabhūtam ādideśa; sa bhūtastaṁ mānuṣam asakṛd dadhāra tasmālokaḥ śṛṅkhalena nigaḍena ca babandhuḥ; sa tad bhaṁktvā bhūtavaśatvāt madhyeprāntaraṁ yayau|

XXX anantaraṁ yīsustaṁ papraccha tava kinnāma? sa uvāca, mama nāma bāhino yato bahavo bhūtāstamāśīśriyuh|

XXXI atha bhūtā vinayena jagaduḥ, gabhīraṁ garttaṁ gantum mājñāpayāsmān|

XXXII tadā parvvatopari varāhavrajaścarati tasmād bhūtā vinayena procuḥ, amuṁ varāhavrajam āśrayitum asmān anujānihi; tataḥ sonujajñau|

XXXIII tataḥ paraṁ bhūtāstaṁ mānuṣaṁ vihāya varāhavrajam āśīśriyuh varāhavrajaśca tatkṣaṇāt kaṭakena dhāvanto hrade prāṇān vijṛhuḥ|

XXXIV tad dṛṣtvā śūkararakṣakāḥ palāyamānā nagaraṁ grāmañca gatvā tatsarvavavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXV tataḥ kiṁ vṛttam etaddarśanārthaṁ lokā nirgatya yīsoḥ samīpaṁ yayuḥ, taṁ mānuṣaṁ tyaktabhūtaṁ parihitavastraṁ svasthamānuṣavad yīsoścaraṇasannidhau sūpaviśantaṁ vilokya bibhyuḥ|

XXXVI ye lokāstasya bhūtagrastasya svāsthyakaraṇaṁ dadṛśuste tebhyaḥ sarvavavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXVII tadanantaraṁ tasya giderīyapradeśasya caturdiksthā bahavo janā atitrastā vinayena taṁ jagaduḥ, bhavān asmākaṁ nikaṭād vrajatu tasmāt sa nāvamāruhya tato vyāghruṭya jagāma|

XXXVIII tadānīm tyaktabhūtamanujastena saha sthātuṁ prārthayāñcacre

XXXIX kintu tadarthaṁ īśvaraḥ kīḍṛṇmahākarmma kṛtavān iti niveśanaṁ gatvā vijñāpaya, yīsuḥ kathāmetāṁ kathayitvā taṁ visasarja| tataḥ sa vrajitvā yīsustadarthaṁ yanmahākarmma cakāra tat purasya sarvvatra prakāśayitum prārebhe|

XL atha yīsau parāvṛtyāgate lokāstaṁ ādareṇa jagṛhu ryasmātte sarvve tamapekṣāñcakrire|

XLI tadanantaraṁ yāyīrnāmno bhajanagehasyaikodhipa āgatya yīsoścaraṇayoḥ patitvā svaniveśanāgamanārthaṁ tasmin vinayaṁ cakāra,

XLII yatastasya dvādaśavarṣavayaskā kanyaikāsīt sā mṛtakalpābhavat| tatastasya gamanakāle mārge lokānām mahān samāgamo babhūva|

XLIII dvādaśavarṣāṇi pradadarogagrastā nānā vaidyaiścikitsitā sarvvasvaṁ vyayitvāpi svāsthyaṁ na prāptā yā yoṣit sā yīsoḥ paścādāgatya tasya vastragranthīm pasparśa|

XLIV tasmāt tatkṣaṇāt tasyā raktasrāvo ruddhaḥ|

XLV tadānīm yīsuravadat kenāhaṁ sprṣtaḥ? tato'nekairanaṅgīkṛte pitarastasya saṅginaścāvan, he guro lokā nikaṭasthāḥ santastava dehe gharṣayanti, tathāpi kenāhaṁ sprṣṭāiti bhavān kutaḥ prcchati?

XLVI yīsuḥ kathayāmāsa, kenāpyahaṁ sprṣto, yato mattaḥ śakti rnirgateti mayā niścitamajñāyi|

XLVII tadā sā nārī svayaṁ na gupteti viditvā kampamānā satī tasya samukhe papāta; yena nimittena taṁ pasparśa sparśamātrācca yena prakāreṇa svasthābhavat tat sarvvaṁ tasya sāksādācakyau|

XLVIII tataḥ sa tāṁ jagāda he kanye susthirā bhava, tava viśvāsastvaṁ svasthām akārṣīt tvaṁ kṣemeṇa yāhi|

XLIX yīso retadvākyavadanakāle tasyādhipate rniveśanāt kaścilloka āgatya taṁ babhāṣe, tava kanyā mṛtā guruṁ mā kliśāna|

L kintu yīsustadākarnyādhipatiṁ vyājahāra, mā bhaiṣiḥ kevalaṁ viśvasihi tasmāt sā jīviṣyati|

LI atha tasya niveśane prāpte sa pitaraṁ yohanaṁ yākūbañca kanyāyā mātaraṁ pitarañca vinā, anyāṁ kañcana praveṣṭuṁ vārayāmāsa|

LII aparañca ye rudanti vilapanti ca tān sarvvān janān uvāca, yūyaṁ mā rodiṣṭa kanyā na mṛtā nidrāti|

LIII kintu sā niścitaṁ mṛteti jñātvā te tamupajahasuḥ|

LIV paścāt sa sarvvān bahiḥ kṛtvā kanyāyāḥ karau dhṛtvājuhuve, he kanye tvamuttiṣṭha,

LV tasmāt tasyāḥ prāṇeṣu punarāgateṣu sā tatkṣaṇād uttasyau| tadānīm tasyai kiñcid bhakṣyaṁ dātum ādideśa|

LVI tatastasyāḥ pitarau vismayaṁ gatau kintu sa tāvādideśa ghaṭanāyā etasyāḥ kathāṁ kasmaicidapi mā kathayataṁ|

IX

I tataḥ paraṁ sa dvādaśaśiṣyānāhūya bhūtān tyājayitum rogān pratikarttuñca tebhyaḥ śaktimādhipatyañca dadau|

II aparañca īśvarīyarājyasya susaṁvādaṁ prakāśayitum rogiṇāmārogyaṁ karttuñca prerāṇakāle tān jagāda|

III yātrārthaṁ yaṣṭi rvastrapuṭakaṁ bhakṣyaṁ mudrā dvitīyavastram, eṣāṁ kimapi mā gṛhlīta|

IV yūyañca yanniveśanaṁ praviśatha nagaratyāgaparyyanataṁ tanniveśane tiṣṭhata|

V tatra yadi kasyacit purasya lokā yuṣmākamātithyaṁ na kurvvanti tarhi tasmānnagarād gamanakāle teṣāṁ viruddhaṁ sāksyārthaṁ yuṣmākaṁ padadhūlīḥ sampātayata|

VI atha te prasthāya sarvvatra susaṁvādaṁ pracārayitum pīditān svasthān karttuñca grāmeṣu bhramitum prārebhire|

VII etarhi herod rājā yīsoḥ sarvvakarmmaṇāṁ vārttām śrutvā bhṛśamudvivije

VIII yataḥ kecidūcurohan śmaśānādudatiṣṭhat| kecidūcuḥ, eliyo darśanaṁ datavān; evamanyalokā ūcuḥ pūrvvīyaḥ kaścid bhaviṣyadvādī samutthitaḥ|

IX kintu heroduvāca yohanaḥ śiro'hamachinadam idānīm yasyedṛkkarmmaṇāṁ vārttām prāpnomi sa kaḥ? atha sa taṁ draṣṭum aicchat|

X anantaraṁ preritāḥ pratyāgatya yāni yāni karmmaṇi cakrustāni yīśave kathayāmāsuḥ tataḥ sa tān baitsaidānāmanagarasya vijanaṁ sthānaṁ nītvā guptaṁ jagāma|

XI paścāl lokāstad veditvā tasya paścād yayuḥ; tataḥ sa tān nayan īśvarīyarājyasya prasaṅgamuktavān, yeṣāṁ cikitsayā prayojanam āsīt tān svasthān cakāra ca|

XII aparañca divāvasanne sati dvādaśaśiṣyā yīśorantikam etya kathayāmāsuḥ, vayamatra prāntarasthāne tiṣṭhāmaḥ, tato nagarāṇi grāmāṇi gatvā vāsasthānāni prāpya bhakṣyadravyāṇi kretuṁ janānivahaṁ bhavān viśṛjatu|

XIII tadā sa uvāca, yūyameva tān bhejayadhvaṁ; tataste procurasmākaṁ nikaṭe kevalaṁ pañca pūpā dvau matsyau ca vidyante, ataeva sthānāntaram itvā nimittameteṣāṁ bhakṣyadravyeṣu na krīteṣu na bhavati|

XIV tatra prāyeṇa pañcasahasrāṇi puruṣā āsan|

XV tadā sa śiṣyān jagāda pañcāśat pañcāśajjanaiḥ paṁktīkṛtya tānupaveśayata, tasmāt te tadanusāreṇa sarvvalokānupaveśayāpāsuḥ|

XVI tataḥ sa tān pañca pūpān mīnadvayañca gṛhītvā svargaṁ vilokyeśvaraguṇān kīrttayāñcakre bhañktā ca lokebhyaḥ pariveṣaṇārthaṁ śiṣyeṣu samarpayāmbabhūva|

XVII tataḥ sarvve bhuktvā tṛptiṁ gatā avaśiṣṭtānāñca dvādaśa dallakān saṁjagrūhuḥ|

XVIII athaikadā nirjane śiṣyaiḥ saha prārthanākāle tān papraccha, lokā mām kaṁ vadanti?

XIX tataste prācuḥ, tvām yohanmajjakam vadanti; kecit tvām eliyam vadanti, pūrvvakālikaḥ kaścīd bhaviṣyadvādī śmaśānād udatiṣṭhad ityapi kecid vadanti|

XX tadā sa uvāca, yūyam mām kaṁ vadatha? tataḥ pitara uktavān tvam īśvarābhiṣiktaḥ puruṣaḥ|

XXI tadā sa tān dṛḍhamādideśa, kathāmetām kasmaicidapi mā kathayata|

XXII sa punaruvāca, manuṣyaputreṇa vahuyātanā bhoktavyāḥ prācīnalokaiḥ pradhānayājakairadhyāpakaiśca sovajñāya hantavyaḥ kintu tṛtīyadivase śmaśānāt tenotthātavyam|

XXIII aparaṁ sa sarvvānuvāca, kaścīd yadi mama paścād gantum vāñchati tarhi sa svaṁ dāmyatu, dine dine kruśaṁ grhītvā ca mama paścādāgacchatu|

XXIV yato yaḥ kaścit svaprāṇān rirakṣiṣati sa tān hārayiṣyati, yaḥ kaścin madarthaṁ prāṇān hārayiṣyati sa tān rakṣiṣyati|

XXV kaścīd yadi sarvvaṁ jagat prāpnoti kintu svaprāṇān hārayati svayaṁ vinaśyati ca tarhi tasya ko lābhaḥ?

XXVI puna ryaḥ kaścin mām mama vākyaṁ vā lajjāspadaṁ jānāti manuṣyaputro yadā svasya pituśca pavitrāṇāṁ dūtānāñca tejobhiḥ pariveṣṭita āgamiṣyati tadā sopi taṁ lajjāspadaṁ jñāsyati|

XXVII kintu yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, īśvarīyarājatvaṁ na dṛṣṭavā mṛtyuṁ nāsvādiṣyante, etādṛśāḥ kiyanto lokā atra sthane'pi daṇḍāyamānāḥ santi|

XXVIII etadākhyānakathanāt paraṁ prāyeṇaṣṭasu dineṣu gateṣu sa pitaraṁ yohanaṁ yākūbañca grhītvā prārthayituṁ parvatamekaṁ samāruroha|

XXIX atha tasya prārthanakāle tasya mukhākṛtiranyarūpā jātā, tadīyaṁ vastramu-jjvalaśuklaṁ jātam|

XXX aparañca mūsā eliyaścobhau tejasvinau dṛṣṭau

XXXI tau tena yirūśālpure yo mṛtyuḥ sādhiṣyate tadīyaṁ kathāṁ tena sārddhaṁ kathayitum ārebhāte|

XXXII tadā pitarādayaḥ svasya saṅgino nidrayākṛṣṭā āsan kintu jāgaritvā tasya tejastena sārddham uttiṣṭhantau janau ca dadṛśuḥ|

XXXIII atha taylorubhayo rgamanakāle pitaro yīśuṁ babhāṣe, he guro'smākaṁ sthāne'smin sthitiḥ śubhā, tata ekā tvadarthā, ekā mūsāarthā, ekā eliyāarthā, iti tisraḥ kuṭyosmābhi rnirmmīyantām, imām kathāṁ sa na vivicya kathayāmāsa|

XXXIV aparañca tadvākyavadanakāle payoda eka āgatya teṣāmupari chāyaṁ cakāra, tatastanmadhye tayoḥ praveśāt te śaśaṅkire|

XXXV tadā tasmāt payodād iyamākāśīyā vāṇī nirjagāma, mamāyaṁ priyaḥ putra etasya kathāyaṁ mano nidhatta|

XXXVI iti śabde jāte te yīśumekākinam dadṛśuḥ kintu te tadānīm tasya darśanasya vācamekāmapī noktvā manaḥsu sthāpayāmāsuḥ|

XXXVII pare'hani teṣu tasmācchailād avarūḍheṣu taṁ sākṣāt karttuṁ bahavo lokā ājagmuḥ|

XXXVIII teṣāṁ madhyād eko jana uccairuvāca, he guro ahaṁ vinayaṁ karomi mama putraṁ prati kṛpādrṣṭim karotu, mama sa evaikaḥ putraḥ|

XXXIX bhūtena dhṛtaḥ san saṁ prasabhaṁ cīcchabdaṁ karoti tanmukhāt pheṇā nirgacchanti ca, bhūta itthaṁ vidāryya kliṣṭvā prāyaśastaṁ na tyajati|

XL tasmāt taṁ bhūtaṁ tyājayitum tava śiṣyasamīpe nyavedayaṁ kintu te na śekuḥ|

XLI tadā yīśuravādīt, re āviśvāsin vipathagāmin vaṁśa katikālān yuṣmābhiḥ saha sthāsyāmyahaṁ yuṣmākam ācaraṇāni ca sahiṣye? tava putramihānaya|

XLII tatastasminnāgatamātre bhūtastaṁ bhūmau pātayitvā vidadāra; tadā yīśustamamedhyaṁ bhūtaṁ tarjayitvā bālakaṁ svasthaṁ kṛtvā tasya pitari samarpayāmāsa|

XLIII īśvarasya mahāśaktim imāṁ vilokya sarvve camaccakruḥ; itthaṁ yīśoḥ sarvvābhiḥ kriyābhiḥ sarvvairlokairāścaryye manyamāne sati sa śiṣyān babhāṣe,

XLIV katheyaṁ yuṣmākaṁ karṇeṣu praviśatu, manuṣyaputro manuṣyāṇāṁ kareṣu samarpayīṣyate|

XLV kintu te tāṁ kathāṁ na bubudhire, spaṣṭatvābhāvāt tasyā abhiprāyasteṣāṁ bodhagamyo na babhūva; tasyā āśayaḥ ka ityapi te bhayāt praṣṭuṁ na śekuḥ|

XLVI tadanantaraṁ teṣāṁ madhye kaḥ śreṣṭhaḥ kathāmetāṁ gṛhītvā te mitho vivādaṁ cakruḥ|

XLVII tato yīśusteṣāṁ manobhiprāyaṁ viditvā bālakamekaṁ gṛhītvā svasya nikaṭe sthāpayitvā tān jagāda,

XLVIII yo jano mama nāmnāsyā bālasyātithyaṁ vidadhāti sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti sa mama prerakasyātithyaṁ vidadhāti, yuṣmākaṁ madhyeyaḥ svaṁ sarvvasmāt kṣudraṁ jānīte sa eva śreṣṭho bhaviṣyati|

XLIX aparaṁca yohan vyājahāra he prabhe tava nāmnā bhūtān tyājayantāṁ mānuṣaṁ ekaṁ dṛṣṭavanto vayaṁ, kintvasmākaṁ apaścād gāmitvāt taṁ nyaṣedhām| tadānīm yīśuruvāca,

L taṁ mā niṣedhata, yato yo janosmākaṁ na vipakṣaḥ sa evāsmākaṁ sapakṣo bhavati|

LI anantaraṁ tasyārohaṇasamaya upasthite sa sthiracetā yirūśālamaṁ prati yātrāṁ karttuṁ niścityāgre dūtān preṣayāmāsa|

LII tasmāt te gatvā tasya prayojanīyadravyāṇi saṁgrahītum śomiroṇīyānāṁ grāmaṁ praviviśuḥ|

LIII kintu sa yirūśālamaṁ nagaraṁ yāti tato heto rlokāstasyātithyaṁ na cakruḥ|

LIV ataeva yākūbyohanau tasya śiṣyau tad dṛṣṭvā jagadatuḥ, he prabho eliyō yathā cakāra tathā vayamapi kiṁ gagaṇād āgantum etān bhasmīkarttuṁca vahnimājñāpayāmaḥ? bhavān kimicchati?

LV kintu sa mukhaṁ parāvartya tān tarjayitvā gaditavān yuṣmākaṁ manobhāvaḥ kaḥ, iti yūyaṁ na jānītha|

LVI manujasuto manujānāṁ prāṇān nāśayitum nāgacchat, kintu rakṣitum āgacchat| paścād itaragrāmaṁ te yayuḥ|

LVII tadanantaraṁ pathi gamanakāle jana ekastaṁ babhāṣe, he prabho bhavān yatra yāti bhavatā sahāhamapi tatra yāsyāmi|

LVIII tadānīm yīśustamuvāca, gomāyūnāṁ garttā āsate, vihāyasīyavihagānām nīḍāni ca santi, kintu mānavatanayasya śīraḥ sthāpayitum sthānaṁ nāsti|

LIX tataḥ paraṁ sa itarajanaṁ jagāda, tvaṁ mama paścād ehi; tataḥ sa uvāca, he prabho pūrvvaṁ pitaraṁ śmaśāne sthāpayitum māmādiśatu|

LX tadā yīśuruvāca, mṛtā mṛtān śmaśāne sthāpayantu kintu tvaṁ gatveśvarīyarājyasya kathāṁ pracāraya|

LXI tatonyaḥ kathayāmāsa, he prabho mayāpi bhavataḥ paścād gaṁsyate, kintu pūrvvaṁ mama niveśanasya parijanānāṁ anumatiṁ grahītum ahamādiśyai bhavatā|

LXII tadānīm yīśustaṁ proktavān, yo jano lāṅgale karamarpayitvā paścāt paśyati sa īśvarīyarājyaṁ nārhati|

X

I tataḥ param prabhuraparān saptatiśiṣyān niyujya svayaṁ yāni nagarāṇi yāni sthānāni ca gamiṣyati tāni nagarāṇi tāni sthānāni ca prati dvau dvau janau prahitavān|

II tebhyaḥ kathayāmāsa ca śasyāni bahūnīti satyaṁ kintu chedakā alpe; tasmāddhetoḥ śasyakṣetre chedakān aparānapi preṣayituṁ kṣetrasvāmināṁ prārthayadhvaṁ|

III yūyaṁ yāta, paśyata, vṛkāṇāṁ madhye meṣaśāvakaniva yuṣmān prahiṇomi|

IV yūyaṁ kṣudraṁ mahad vā vasanasamputakaṁ pādukāśca mā gṛhlīta, mārgamadhye kamapi mā namata ca|

V aparāṇca yūyaṁ yad yat niveśanaṁ praviśatha tatra niveśanasyāśya maṅgalaṁ bhūyāditi vākyam prathamam vadata|

VI tasmāt tasmin niveśane yadi maṅgalapātraṁ sthāsyati tarhi tanmaṅgalaṁ tasya bhaviṣyati, nocet yuṣmān prati parāvarttiṣyate|

VII aparāṇca te yatkiñcid dāsyanti tadeva bhuktvā pītvā tasminniveśane sthāsyatha; yataḥ karmmakārī jano bhṛtim arhati; gṛhād gṛhaṁ mā yāsyatha|

VIII anyacca yuṣmāsu kimapi nagaraṁ praviṣṭeṣu lokā yadi yuṣmākam ātithyaṁ kariṣyanti, tarhi yat khādyam upasthāsyanti tadeva khādiṣyatha|

IX tannagarasthān rogiṇaḥ svasthān kariṣyatha, īśvariyaṁ rājyaṁ yuṣmākam antikam āgamat kathāmetāṇca pracārayiṣyatha|

X kintu kimapi puraṁ yuṣmāsu praviṣṭeṣu lokā yadi yuṣmākam ātithyaṁ na kariṣyanti, tarhi tasya nagarasya panthānaṁ gatvā kathāmetāṁ vadiṣyatha,

XI yuṣmākaṁ nagariyā yā dhūlyo'smāsu samalagan tā api yuṣmākaṁ prātikūlyena sāksyārthaṁ sampātayāmaḥ; tathāpīśvararājyaṁ yuṣmākaṁ samīpam āgatam iti niścitaṁ jānīta|

XII ahaṁ yuṣmabhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, vicāradine tasya nagarasya daśātaḥ sidomo daśa sahyā bhaviṣyati|

XIII hā hā korāsīn nagara, hā hā baitsaidānagara yuvayormadhye yādṛśāni āścaryyāni karmmānyakriyanta, tāni karmmāni yadi sorasīdono rnagaray-orakāriṣyanta, tadā ito bahudīnapūrvvaṁ tannivāsinaḥ śaṇavastrāṇi paridhāya gātreṣu bhasma vilipyā samupaviṣya samakhetsyanta|

XIV ato vicāradivase yuṣmākaṁ daśātaḥ sorasīdonnivāsinaṁ daśa sahyā bhaviṣyati|

XV he kapharnāhūm, tvaṁ svargaṁ yāvad unnatā kintu narakaṁ yāvat nyagbhaviṣyasi|

XVI yo jano yuṣmākaṁ vākyam gṛhlāti sa mamaiva vākyam gṛhlāti; kiñca yo jano yuṣmākam avajñāṁ karoti sa mamaivāvajñāṁ karoti; yo jano mamāvajñāṁ karoti ca sa matprerakasyaivāvajñāṁ karoti|

XVII atha te saptatiśiṣyā ānandena pratyāgatya kathayāmāsuḥ, he prabho bhavato nāmnā bhūtā apyasmākaṁ vaśībhavanti|

XVIII tadānīm sa tān jagāda, vidyutamiva svargāt patantaṁ śaitānam adarśam|

XIX paśyata sarpān vṛścikān ripoḥ sarvvaparākramāmśca padatalai rdalayituṁ yuṣmabhyaṁ śaktiṁ dadāmi tasmād yuṣmākaṁ kāpi hāni rna bhaviṣyati|

XX bhūtā yuṣmākaṁ vaśībhavanti, etannimittat mā samullasata, svarge yuṣmākaṁ nāmāni likhitāni santīti nimittaṁ samullasata|

XXI tadghaṭikāyāṁ yīśu rmanasi jātāhlādaḥ kathayāmāsa he svar-gapṛthivyorekādhīpate pitastvaṁ jñānavatāṁ viduṣāṇca lokānāṁ purastāt sarvvametad aprakāśya bālakānāṁ purastāt prakāśaya etasmāddhetostvām dhanyaṁ vadāmi, he pitaritthaṁ bhavatu yad etadeva tava gocara uttamam|

XXII pitrā sarvvāṇi mayi samarpitāni pitaraṁ vinā kopi putraṁ na jānāti kiñca putraṁ vinā yasmai janāya putrastaṁ prakāśitavān tañca vinā kopi pitaraṁ na jānāti|

XXIII tapaḥ paraṁ sa śiṣyān prati parāvṛtya guptaṁ jagāda, yūyametāni sarvvāṇi paśyatha tato yuṣmākaṁ cakṣūṁṣi dhanyāni|

XXIV yuṣmānahaṁ vadāmi, yūyaṁ yāni sarvvāṇi paśyatha tāni bahavo bhaviṣyadvādino bhūpatayaśca draṣṭumicchantopi draṣṭuṁ na prāpnuvan, yuṣmābhi ryā yāḥ kathāśca śrūyante tāḥ śrotumicchantopi śrotuṁ nālabhanta|

XXV anantaram eko vyavasthāpaka utthāya taṁ parīkṣituṁ papraccha, he upadeśaka anantāyusaḥ prāptaye mayā kiṁ karaṇīyaṁ?

XXVI yīśuḥ pratyuvāca, atrārthe vyavasthāyāṁ kiṁ likhitamasti? tvaṁ kīdrk paṭhasi?

XXVII tataḥ sovadat, tvaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvaśaktibhiḥ sarvvacittaiśca prabhau paramēśvare prema kuru, samīpavāsini svavat prema kuru ca|

XXVIII tadā sa kathayāmāsa, tvaṁ yathārthaṁ pratyavocaḥ, ittham ācara tenaiva jīviṣyasi|

XXIX kintu sa janaḥ svaṁ nirddoṣaṁ jñāpayituṁ yīśuṁ papraccha, mama samīpavāsī kaḥ? tato yīśuḥ pratyuvāca,

XXX eko jano yirūśālampurād yirihopuraṁ yāti, etarhi dasyūnāṁ kareṣu patite te tasya vastrādikaṁ hṛtavantaḥ tamāhatya mṛtaprāyaṁ kṛtvā tyaktvā yayuḥ|

XXXI akasmād eko yājakastena mārgēṇa gacchan taṁ dṛṣṭvā mārgānyapārśvena jagāma|

XXXII ittham eko levīyastatsthānaṁ prāpya tasyāntikaṁ gatvā taṁ vilokyānyena pārśvena jagāma|

XXXIII kintvekaḥ śomironīyo gacchan tatsthānaṁ prāpya taṁ dṛṣṭvādayata|

XXXIV tasyāntikaṁ gatvā tasya kṣateṣu tailaṁ drākṣārasaṁca prakṣipyā kṣatāni baddhvā nijavāhanopari tamupaveśya pravāsiyagrham ānīya taṁ siṣeve|

XXXV parasmin divase nijagamanakāle dvau mudrāpādaḥ tadgrhasvāmine dattvāvadat janamenam sevasva tatra yo'dhiko vyayo bhaviṣyati tamahaṁ punarāgamanakāle pariśotsyāmi|

XXXVI eṣāṁ trayāṇāṁ madhye tasya dasyuhastapatitasya janasya samīpavāsī kaḥ? tvayā kiṁ budhyate?

XXXVII tataḥ sa vyavasthāpakaḥ kathayāmāsa yastasmin dayāṁ cakāra| tadā yīśuḥ kathayāmāsa tvamapi gatvā tathācara|

XXXVIII tataḥ paraṁ te gacchanta ekaṁ grāmaṁ praviviśuḥ; tadā marthānāmā strī svagrhe tasyātithyaṁ cakāra|

XXXIX tasmāt mariyam nāmadheyā tasyā bhaginī yīśoḥ padasamīpa uvaviśya tasyopadeśakathāṁ śrotumārebhe|

XL kintu marthā nānāparicaryyāyāṁ vyagrā babhūva tasmāddhetostasya samīpamāgatya babhāṣe; he prabho mama bhaginī kevalaṁ mamopari sarvvakar-mmaṇāṁ bhāram arpitavati tatra bhavatā kiñcidapi na mano nidhīyate kim? mama sāhāyyaṁ karttuṁ bhavān tāmādiśatu|

XLI tato yīśuḥ pratyuvāca he marthe he marthe, tvaṁ nānākāryyeṣu cintitavati vyagrā cāsi,

XLII kintu prayojanīyam ekamātram āste| aparañca yamuttamaṁ bhāgaṁ kopi harttuṁ na śaknoti saeva mariyamā vṛtaḥ|

XI

I anantaram sa kasmimścīt sthāne prārthayata tatsamāptau satyām tasyaikah śiṣyastam jagāda he prabho yohan yathā svaśiṣyān prārthayitum upadiṣṭavān tathā bhavānapyasmān upadiṣatu|

II tasmāt sa kathayāmāsa, prārthanakāle yūyam ittham kathayadhvam, he asmākaṁ svargasthapitastava nāma pūjyam bhavatu; tava rājatvam bhavatu; svarge yathā tathā prthivyāmapī tavecchayā sarvvam bhavatu|

III pratyaham asmākaṁ prayojanīyam bhojyam dehi|

IV yathā vayam sarvvān aparādhinaḥ kṣamāmahe tathā tvamapī pāpānyasmākaṁ kṣamasva| asmān parīkṣām mānaya kintu pāpātmano rakṣa|

V paścāt soparamapī kathitavān yadi yuṣmākaṁ kasyacid bandhustiṣṭhati niśithe ca tasya samīpaṁ sa gatvā vadati,

VI he bandho pathika eko bandhu rmama niveśanam āyātaḥ kintu tasyātithyam karttum mamāntike kimapī nāsti, ataeva pūpatrayam mahyam ṛṇam dehi;

VII tadā sa yadi grhamadhyāt prativadati mām mā kliśāna, idānīm dvāram ruddham śayane mayā saha bālakāśca tiṣṭhanti tubhyam dātum utthātum na śaknomi,

VIII tarhi yuṣmānaham vadāmi, sa yadi mitratayā tasmai kimapī dātum nottiṣṭhati tathāpī vāram vāram prārthanāta utthāpitaḥ san yasmin tasya prayojanam tādeva dāsyati|

IX ataḥ kāraṇāt kathayāmi, yācadhvaṁ tato yuṣmabhyam dāsyate, mṛgayadhvaṁ tata uddeśam prāpsyatha, dvāram āhata tato yuṣmabhyam dvāram mokṣyate|

X yo yācate sa prāpnoti, yo mṛgayate sa evoddeśam prāpnoti, yo dvāram āhanti tadarthaṁ dvāram mocyate|

XI putreṇa pūpe yācite tasmai pāṣaṇam dadāti vā matsye yācite tasmai sarpaṁ dadāti

XII vā aṇḍe yācite tasmai vṛścikaṁ dadāti yuṣmākaṁ madhye ka etādṛśaḥ pitāste?

XIII tasmādeva yūyamabhadrā api yadi svasvabālakebhya uttamāni dravyāṇi dātum jānītha tarhyasmākaṁ svargasthaḥ pitā nijayācakebhyaḥ kiṁ pavitram ātmānam na dāsyati?

XIV anantaram yīśunā kasmāccid ekasmin mūkabhūte tyājite sati sa bhūtatyakto mānuṣo vākyam vaktum ārebhe; tato lokāḥ sakalā āścaryyam menire|

XV kintu teṣām kecidūcu rjanoyam bālasibūbā arthād bhūtarājena bhūtān tyājayati|

XVI taṁ parīkṣitum kecid ākāśyam ekaṁ cihnam darśayitum taṁ prārthayāñcakrire|

XVII tadā sa teṣām manaḥkalpanām jñātvā kathayāmāsa, kasyacid rājyasya lokā yadi parasparam virundhanti tarhi tad rājyam naśyati; kecid grhasthā yadi parasparam virundhanti tarhi tepi naśyanti|

XVIII tathaiva śaitānapi svalokān yadi viruṇaddhi tadā tasya rājyam katham sthāsyati? bālasibūbāham bhūtān tyājayāmi yūyamiti vadatha|

XIX yadyaham bālasibūbā bhūtān tyājayāmi tarhi yuṣmākaṁ santānāḥ kena tyājayanti? tasmāt taeva kathayā etasyā vicārayitāro bhaviṣyanti|

XX kintu yadyaham īśvarasya parākrameṇa bhūtān tyājayāmi tarhi yuṣmākaṁ nikaṭam īśvarasya rājyamavaśyam upatiṣṭhati|

XXI balavān pumān susajjamāno yatikālam nijātṭhālikam rakṣati tatikālam tasya dravyam nirupadravam tiṣṭhati|

XXII kintu tasmād adhikabalaḥ kaścidāgatya yadi taṁ jayati tarhi yeṣu śāstrāstreṣu tasya viśvāsa āsīt tāni sarvvāṇi hr̥tvā tasya dravyāṇi grhlāti|

XXIII ataḥ kāraṇād yo mama sapakṣo na sa vipakṣaḥ, yo mayā saha na saṁgr̥hlāti sa vikirati|

XXIV aparañca amedhyabhūto mānuṣasyāntarnirgatya śuṣkasthāne bhrāntvā viśrāmaṁ mṛgayate kintu na prāpya vadati mama yasmād gr̥hād āgatoḥaṁ punastad gr̥haṁ parāvṛtya yāmi|

XXV tato gatvā tad gr̥haṁ mārjitaṁ śobhitañca dr̥ṣṭvā

XXVI tatkṣaṇam apagatya svasmādapi durmmatīn aparān saptabhūtān sahānayati te ca tadgr̥haṁ pavīśya nivasanti| tasmāt tasya manuṣyasya prathamadaśātaḥ śeṣadaśā duḥkhatarā bhavati|

XXVII asyāḥ kathāyāḥ kathanakāle janatāmadhyasthā kācinnārī tamuccaiḥsvaraṁ provāca, yā yoṣit tvāṁ garbbhe'dhārayat stanyamapāyayacca saiva dhanyā|

XXVIII kintu sokathayat ye parameśvarasya kathāṁ śrutvā tadanurūpam ācaranti taeva dhanyāḥ|

XXIX tataḥ paraṁ tasyāntike bahulokānāṁ samāgame jāte sa vaktumārebhe, ādhunikā duṣṭalokāścihnaṁ draṣṭumicchanti kintu yūnasbhaviṣyadvādinaścihnaṁ vinānyat kiñciccihnaṁ tān na darśayiṣyate|

XXX yūnas tu yathā nīnivīyalokānāṁ samīpe cihnarūpobhavat tathā vidyamānalokānāṁ eṣāṁ samīpe manuṣyaputropi cihnarūpo bhaviṣyati|

XXXI vicārasamaye idānīntanalokānāṁ prātikūlyena dakṣiṇadeśīyā rājñī protthāya tān doṣiṇaḥ kariṣyati, yataḥ sā rājñī sulemāna upadeśakathāṁ śrotuṁ pṛthivyāḥ sīmāta āgacchat kintu paśyata sulemānopi gurutara eko jano'smin sthāne vidyate|

XXXII aparañca vicārasamaye nīnivīyalokā api varttamānakālikānāṁ lokānāṁ vaiparītyena protthāya tān doṣiṇaḥ kariṣyanti, yato hetoste yūnaso vākyāt cittāni parivarttayāmāsuḥ kintu paśyata yūnasotigurutara eko jano'smin sthāne vidyate|

XXXIII pradīpaṁ prajvālya droṇasyādhāḥ kutrāpi guptasthāne vā kopi na sthāpayati kintu gr̥hapraveśibhyo dīptiṁ dātaṁ dīpādhāroparyeva sthāpayati|

XXXIV dehasya pradīpaścakṣustasmādeva cakṣu ryadi prasannaṁ bhavati tarhi tava sarvvaśarīraṁ dīptimad bhaviṣyati kintu cakṣu ryadi malīmasaṁ tiṣṭhati tarhi sarvvaśarīraṁ sāndhakāraṁ sthāsyati|

XXXV asmāt kāraṇāt tavāntaḥsthaṁ jyoti ryathāndhakāramayaṁ na bhavati tadarthe sāvadhāno bhava|

XXXVI yataḥ śarīrasya kutrāpyaṁśe sāndhakāre na jāte sarvvaṁ yadi dīptimat tiṣṭhati tarhi tubhyaṁ dīptidāyiprojjvalan pradīpa iva tava savarvaśarīraṁ dīptimad bhaviṣyati|

XXXVII etatkathāyāḥ kathanakāle phirūsyeko bhejanāya taṁ nimantrayāmāsa, tataḥ sa gatvā bhoktum upaviveśa|

XXXVIII kintu bhojanāt pūrvvaṁ nāmāṅkṣit etad dr̥ṣṭvā sa phirūsyāścaryyaṁ mene|

XXXIX tadā prabhustaṁ provāca yūyaṁ phirūśilokāḥ pānapātrāṇāṁ bhojanapātrāṇāñca bahiḥ pariṣkurutha kintu yuṣmākamanta rdaurātmyai rduṣkriyābhiṣca paripūrṇaṁ tiṣṭhati|

XL he sarvve nirbodhā yo bahiḥ sasarja sa eva kimanta rna sasarja?

XLI tata eva yuṣmābhirantaḥkāraṇaṁ (īśvarāya) nivedyatāṁ tasmin kṛte yuṣmākaṁ sarvvāṇi śucitāṁ yāsyanti|

XLII kintu hanta phirūśigaṇā yūyaṁ nyāyam īsvare prema ca parityajya podināyā arudādīnāṁ sarvveṣāṁ śākāñca daśamāṁśān dattha kintu prathamāṁ pālayitvā śeṣasyālaṅghanaṁ yuṣmākam ucitamāsīt|

XLIII hā hā phirūśino yūyaṁ bhajanagehe proccāsane āpaṇeṣu ca namaskāreṣu prīyadhve|

XLIV vata kapaṭino'dhyāpakāḥ phirūśinaśca lokāyat śmaśānam anupalabhya tadupari gacchanti yūyam tādṛgaprakāśitaśmaśānavād bhavatha|

XLV tadānīm vyavasthāpakānām ekā yīśumavadat, he upadeśaka vākyenedrśenāsmāsvapi doṣam āropayasi|

XLVI tataḥ sa uvāca, hā hā vyavasthāpakā yūyam mānuṣāṇām upari duḥsahyān bhārān nyasyatha kintu svayam ekānguḥlyāpi tān bhārān na sprśatha|

XLVII hanta yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā yān bhaviṣyadvādinō'vadiṣusteṣām śmaśānāni yūyam nirmmātha|

XLVIII tenaiva yūyam svapūrvvapuruṣāṇām karmmāṇi saṁmanyadhve tadeva sapramāṇam kurutha ca, yataste tānavadiṣuḥ yūyam teṣām śmaśānāni nirmmātha|

XLIX ataeva īśvarasya śāstre proktamasti teṣāmantike bhaviṣyadvādināḥ pre-ritāmsca preṣayiṣyāmi tataste teṣām kāmścana haniṣyanti kāmścana tāḍaśṣyinti|

L etasmāt kāraṇāt hābilaḥ śoṇitapātamarabhya mandirayajñavedyo rmadhye hatasya sikhariyasya raktapātaparyyantaṁ

LI jagataḥ sṛṣṭimārabhya pṛthivyām bhaviṣyadvādinām yatiraktapātā jātāstatīnām aparādhadaṇḍā eṣām varṭtamānalokānām bhaviṣyanti, yuṣmānahaṁ niścitaṁ vadāmi sarvve daṇḍā vaṁśasyāsyā bhaviṣyanti|

LII hā hā vyavasthāpakā yūyam jñānasya kuñcikāṁ hṛtvā svayam na praviṣṭā ye praveṣṭuṅca prayāsinastānapi praveṣṭuṁ vāritavantaḥ|

LIII itthaṁ kathākathanād adhyāpakāḥ phirūśinaśca satarkāḥ

LIV santastamapavadituṁ tasya kathāyā doṣam dharttamicchanto nānākhyānakathanāya taṁ pravarttayituṁ kopayituṅca prārebhire|

XII

I tadānīm lokāḥ sahasraṁ sahasraṁ āgatya samupasthitāstata ekaiko 'nyeṣāmupari patitum upacakrame; tadā yīśuḥ śiṣyān babhāṣe, yūyam phirūśinām kiṇvarūpakāpāṭye viśeṣeṇa sāvadhānāstiṣṭhata|

II yato yanna prakāśayiṣyate tadacchannaṁ vastu kimapi nāsti; tathā yanna jñāsyate tad guptaṁ vastu kimapi nāsti|

III andhakāre tiṣṭhanato yāḥ kathā akathayata tāḥ sarvvāḥ kathā dīptau śroṣyante nirjane karṇe ca yadakathayata gṛhapṛṣṭhāt tat pracārayiṣyate|

IV he bandhavo yuṣmānahaṁ vadāmi, ye śarīrasya nāśam vinā kimapyaparam karttuṁ na śakruranti tebhyo mā bhaiṣṭa|

V tarhi kasmād bhetavyam ityahaṁ vadāmi, yaḥ śarīraṁ nāśayitvā narakaṁ nikṣeptuṁ śaknoti tasmādeva bhayaṁ kuruta, punarapi vadāmi tasmādeva bhayaṁ kuruta|

VI pañca caṭakapakṣiṇaḥ kiṁ dvābhyām tāmrahaṇḍābhyām na vikriyante? tathāpīśvarasteṣām ekamapi na vismarati|

VII yuṣmākaṁ śiraḥkeśā api gaṇitāḥ santi tasmāt mā vibhīta bahu-caṭakapakṣibhyopi yūyam bahumūlyāḥ|

VIII aparaṁ yuṣmābhyām kathayāmi yaḥ kaścin mānuṣāṇām sāksān mām svīkaroti manuṣyaputra īśvaradūtānām sāksāt taṁ svīkariṣyati|

IX kintu yaḥ kaścinmānuṣāṇām sāksānmām asvīkaroti tam īśvarasya dūtānām sāksād aham asvīkariṣyāmi|

X anyacca yaḥ kaścin manujasutasya nindābhāvena kāñcit kathāṁ kathayati tasya tatpāpasya mocanaṁ bhaviṣyati kintu yadi kaścit pavitrām ātmānaṁ nindati tarhi tasya tatpāpasya mocanaṁ na bhaviṣyati|

XI yadā lokā yuṣmān bhajanagehaṁ vicārakartṛrājyakarṭṛṇām sammukhaṅca neṣyanti tadā kenā prakāreṇa kimuttaraṁ vadiṣyatha kiṁ kathayiṣyatha cetyatra mā cintayata;

XII yato yuṣmābhīryad yad vaktavyaṁ tat tasmin samayaeva pavitra ātmā yuṣmān śikṣayiṣyati|

XIII tataḥ paraṁ janatāmadhyasthaḥ kaścijjanastaṁ jagāda he guro mayā saha paitṛkaṁ dhanāṁ vibhaktuṁ mama bhrātaramājñāpayatu bhavān|

XIV kintu sa tamavadat he manuṣya yuvayo rvicāraṁ vibhāgaṅca karttuṁ mām ko niyuktavān?

XV anantaraṁ sa lokānavadat lobhe sāvadhānāḥ satarkāśca tiṣṭhata, yato bahusampattiṣṭyā manuṣyasyāyu rna bhavati|

XVI paścād drṣṭāntakathāmutthāpya kathayāmāsa, ekasya dhanino bhūmau bahūni śasyāni jātāni|

XVII tataḥ sa manasā cintayitvā kathayāmbabhūva mamaitāni samutpannāni dravyāni sthāpayituṁ sthānaṁ nāsti kiṁ kariṣyāmi?

XVIII tatovadad itthaṁ kariṣyāmi, mama sarvvabhāṇḍāgārāṇi bhaktvā brhadbhāṇḍāgārāṇi nirmāya tanmadhye sarvvaphalāni dravyāni ca sthāpayiṣyāmi|

XIX aparaṁ nijamano vadiṣyāmi, he mano bahuvatsarārthaṁ nānādravyāni sañcitāni santi viśrāmaṁ kuru bhuktvā pītvā kautukaṅca kuru| kintuviśvarastam avadat,

XX re nirbodha adya rātrau tava prāṇastvatto neṣyante tata etāni yāni dravyāni tvayāsāditāni tāni kasya bhaviṣyanti?

XXI ataeva yaḥ kaścīd īśvarasya samīpe dhanasañcayamakṛtvā kevalaṁ svanikaṭe sañcayaṁ karoti sopi tādrśaḥ|

XXII atha sa śiṣyebhyaḥ kathayāmāsa, yuṣmānahaṁ vadāmi, kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāsyāmaḥ? ityuktvā jīvanasya śarīrasya cārthaṁ cintāṁ mā kārṣṭa|

XXIII bhakṣyājijīvanaṁ bhūṣaṇaccharīraṅca śreṣṭhaṁ bhavati|

XXIV kākapakṣiṇāṁ kāryyaṁ vicārayata, te na vapanti śasyāni ca na chindanti, teṣāṁ bhāṇḍāgārāṇi na santi koṣāśca na santi, tathāpīśvarastebhyo bhakṣyāni dadāti, yūyaṁ pakṣibhyaḥ śreṣṭhatarā na kiṁ?

XXV aparaṅca bhāvayitvā nijāyuṣaḥ kṣaṇamātraṁ varddhayituṁ śaknoti, etādrśo lāko yuṣmākaṁ madhye kosti?

XXVI ataeva kṣudraṁ kāryyaṁ sādhayitum asamarthā yūyam anyasmin kāryye kuto bhāvayatha?

XXVII anyacca kāmpilapuṣpaṁ kathaṁ varddhate tadāpi vicārayata, tat kañcana śramaṁ na karoti tantūṁśca na janayati kintu yuṣmabhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi sulemān bahvaiśvaryyānvitopi puṣpasyāsa sadṛśo vibhūṣito nāsit|

XXVIII adya kṣetre varttamānaṁ śvaścūlyāṁ kṣepsyamānaṁ yat tṛṇaṁ, tasmai yadiśvara itthaṁ bhūṣayati tarhi he alpapratyayino yuṣmāna kiṁ na paridhāpayiṣyati?

XXIX ataeva kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāsyāmaḥ? etadarthaṁ mā ceṣṭadhvaṁ mā saṁdigdhvaṅca|

XXX jagato devārccakā etāni sarvvāni ceṣṭanate; eṣu vastuṣu yuṣmākaṁ prayo-janamāste iti yuṣmākaṁ pitā jānāti|

XXXI ataevaiśvarasya rājyārthaṁ saceṣṭā bhavata tathā kṛte sarvvāṇyetāni dravyāni yuṣmabhyaṁ pradāyiṣyante|

XXXII he kṣudrameṣavraja yūyaṁ mā bhaiṣṭa yuṣmabhyaṁ rājyaṁ dātuṁ yuṣmākaṁ pituḥ sammatirasti|

XXXIII ataeva yuṣmākaṁ yā yā sampattirasti tām tām vikriya vitarata, yat sthānaṁ caurā nāgacchanti, kiṭāśca na kṣāyayanti tādrśe svarge nijārthaṁ ajare sampuṭake 'kṣayaṁ dhanāṁ sañcinuta ca;

XXXIV yato yatra yuṣmākaṁ dhanāṁ varttate tatreva yuṣmākaṁ manaḥ|

XXXV aparāñca yūyaṁ pradīpaṁ jvālayitvā baddhakaṭayastiṣṭhata;

XXXVI prabhu rvivāhādāgatya yadaiva dvāramāhanti tadaiva dvāraṁ mocayitum yathā bhṛtyā apekṣya tiṣṭhanti tathā yūyamapi tiṣṭhata|

XXXVII yataḥ prabhurāgatya yān dāsān sacetanān tiṣṭhato drakṣyati taeva dhanyāḥ; ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi prabhustān bhojanārthaṁ upaveśya svayaṁ baddhakaṭiḥ samīpametya pariveśayiṣyati|

XXXVIII yadi dvitīye tṛtīye vā prahare samāgatya tathaiva paśyati, tarhi taeva dāsā dhanyāḥ|

XXXIX aparāñca kasmin kṣaṇe caurā āgamiṣyanti iti yadi gr̥hapati rjñātum śaknoti tadāvaśyaṁ jāgran nijagr̥he sandhiṁ karttayitum vārayati yūyametaḍ vitta|

XL ataeva yūyamapi sajjamānāstiṣṭhata yato yasmin kṣaṇe taṁ nāprekṣadhve tasminneva kṣaṇe manuṣyaputra āgamiṣyati|

XLI tadā pitarāḥ papraccha, he prabho bhavān kimasmān uddiśya kiṁ sarvvān uddiśya dṛṣṭāntakathāmimāṁ vadati?

XLII tataḥ prabhuḥ provāca, prabhuḥ samucitakāle nijaparivārārthaṁ bhojya-pariveśaṇāya yaṁ tatpade niyokṣyati tādr̥śo viśvāsyō boddhā karmmadhīśaḥ kosi?

XLIII prabhurāgatya yaṁ etādr̥śe karmmaṇi pravṛttaṁ drakṣyati saeva dāso dhanyāḥ|

XLIV ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi sa taṁ nijasarvvasvasyādhipatiṁ kariṣyati|

XLV kintu prabhurvilambenāgamiṣyati, iti vicintya sa dāso yadi tadanyadāsīdāsān praharttum bhoktum pātum madituñca prārabhate,

XLVI tarhi yadā prabhuṁ nāpekṣiṣyate yasmin kṣaṇe so'cetanaśca sthāsyati tasminneva kṣaṇe tasya prabhurāgatya taṁ padabhraṣṭaṁ kṛtvā viśvāsahīnaiḥ saha tasya aṁśaṁ nirūpayiṣyati|

XLVII yo dāsaḥ prabheṇārajñāṁ jñātvāpi sajjito na tiṣṭhati tadājñānusāreṇa ca kāryyaṁ na karoti sonekān prahārān prāpsyati;

XLVIII kintu yo jano'jñātvā prahārārhaṁ karmma karoti solpaprāhārān prāpsyati| yato yasmai bāhulyena dattaṁ tasmādeva bāhulyena grahīṣyate, mānuṣā yasya nikaṭe bahu samarpayanti tasmād bahu yācante|

XLIX ahaṁ pṛthivyāṁ anaikyarūpaṁ vahni nikṣeptum āgatosmi, sa ced idānīmeva prajvalati tatra mama kā cintā?

L kintu yena majjanenāhaṁ magno bhaviṣyāmi yāvatkālaṁ tasya siddhiḥ rna bhaviṣyati tāvadahaṁ katikaṣṭaṁ prāpsyāmi|

LI melanaṁ karttum jagad āgatosmi yūyaṁ kimitthaṁ bodhadhve? yuṣmān vadāmi na tathā, kintvahaṁ melanābhāvaṁ karttum āgatosmi|

LII yasmādetatkālamārabhya ekatrasthaparijanānāṁ madhye pañcajanāḥ pṛthag bhūtvā trayo janā dvayorjanayoḥ pratikūlā dvau janau ca trayāṇāṁ janānāṁ pratikūlau bhaviṣyanti|

LIII pitā putrasya vipakṣaḥ putraśca pitu rvipakṣo bhaviṣyati mātā kanyāyā vipakṣā kanyā ca mātu rvipakṣā bhaviṣyati, tathā śvaśrūrbadhvā vipakṣā badhūśca śvaśrvā vipakṣā bhaviṣyati|

LIV sa lokebhyoparamapi kathayāmāsa, paścimadiśi meghodgamāṁ dṛṣṭvā yūyaṁ haṭhād vadatha vṛṣṭiḥ rbhaviṣyati tatastathaiva jāyate|

LV aparaṁ dakṣiṇato vāyau vāti sati vadatha nidāgho bhaviṣyati tataḥ sopi jāyate|

LVI re re kapaṭina ākāśasya bhūmyāśca lakṣaṇaṁ boddhum śaknutha,

LVII kintu kālasyāśya lakṣaṇaṁ kuto boddhum na śaknutha? yūyañca svayaṁ kuto na nyāśyaṁ vicārayatha?

LVIII aparāñca vivādinā sārddhaṁ vicārayituh samīpaṁ gacchan pathi tasmāduddhāraṁ prāptum yatasva nocet sa tvāṁ dhṛtvā vicārayituh samīpaṁ

nayati| vicārayitā yadi tvām praharttuḥ samīpaṁ samarpayati praharttā tvām kārāyām badhnāti

^{LIX} tarhi tvāmahaṁ vadāmi tvayā niḥśeṣaṁ kapardakeṣu na pariśodhiteṣu tvam tato muktirṁ prāptuṁ na śakṣyasi|

XIII

^I aparañca pīlāto yeṣāṁ gālīlīyānāṁ raktāni balināṁ raktaiḥ sahāmiśrayat teṣāṁ gālīlīyānāṁ vṛttāntaṁ katipayajanā upasthāpya yīśave kathayāmāsuḥ|

^{II} tataḥ sa pratyuvāca teṣāṁ lokānāṁ etādṛśī durgati rghaṭitā tatkāraṇād yūyaṁ kimanyebhyo gālīlīyebhyopyadhikapāpinastān bodhadhve?

^{III} yuṣmānahaṁ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parāvarttiteṣu yūyamapi tathā naṁkṣyatha|

^{IV} aparañca śīlohanāmna uccagrhasya patanād ye'stādaśajanā mṛtāste yirūsālami nivāsisarvvalokebhyo'dhikāparādhinaḥ kiṁ yūyamityaṁ bodhadhve?

^V yuṣmānahaṁ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parivarttiteṣu yūyamapi tathā naṁkṣyatha|

^{VI} anantaraṁ sa imāṁ drṣṭāntakathāmakathayad eko jano drākṣākṣetramadhyā ekamuḍumbaravṛkṣaṁ ropitavān| paścāt sa āgatya tasmīn phalāni gaveṣayāmāsa,

^{VII} kintu phalāprāpteḥ kāraṇād udyānakāraṁ bhr̥tyaṁ jagāda, paśya vatsara-trayaṁ yāvadāgatya etasminnuḍumbaratarau kṣalānyanvicchāmi, kintu naikamapi prapnōmi tarurayaṁ kuto vṛthā sthānaṁ vyāpya tiṣṭhati? enaṁ chindhi|

^{VIII} tato bhr̥tyaḥ pratyuvāca, he prabho punarvarṣamekaṁ sthātum ādiśa; etasya mūlasya caturdikṣu khanitvāham ālavālaṁ sthāpayāmi|

^{IX} tataḥ phalituṁ śaknoti yadi na phalati tarhi paścāt chetsyasi|

^X atha viśrāmavāre bhajanagehe yīsurupadiśati

^{XI} tasmit samaye bhūtagrastatvāt kubjibhūyāṣṭādaśavarṣāni yāvat kenāpyupāyena ṛju rbhavituṁ na śaknoti yā durbbalā strī,

^{XII} tāṁ tatropasthitāṁ vilokya yīśustāmāhūya kathitavān he nārī tava daurbhalyāt tvaṁ muktā bhava|

^{XIII} tataḥ paraṁ tasyā gātre hastārpaṇamātrāt sā ṛjurbhūtveśvarasya dhanyavādaṁ karttumārebhe|

^{XIV} kintu viśrāmavāre yīśunā tasyāḥ svāsthyakaraṇād bhajanagehasyādhipatiḥ prakupya lokān uvāca, ṣaṭsu diṇeṣu lokaiḥ karma karttavyaṁ tasmāddhetoḥ svāsthyārthaṁ teṣu diṇeṣu āgacchata, viśrāmavāre māgacchata|

^{XV} tadā pabhuḥ pratyuvāca re kapaṭino yuṣmākaṁ ekaiko jano viśrāmavāre svīyaṁ svīyaṁ vṛṣabhaṁ gardabhaṁ vā bandhanānmocayitvā jalaṁ pāyayituṁ kiṁ na nayati?

^{XVI} tarhyāṣṭādaśavatsarān yāvat śaitānā baddhā ibrahīmaḥ santatiriyāṁ nārī kiṁ viśrāmavāre na mocayitavyā?

^{XVII} eṣu vākyeṣu kathiteṣu tasya vipakṣāḥ salajjā jātāḥ kintu tena kṛtasarvvamahākarmmakāraṇāt lokanivahaḥ sānando'bhavat|

^{XVIII} anantaraṁ sovadaḍ īśvarasya rājyaṁ kasya sadṛśaṁ? kena tadupamāsyāmi?

^{XIX} yat sarṣapabijaṁ gr̥hītvā kaścijjana udyāna uptavān tad bijamaṅkuritaṁ sat mahāvṛkṣo'jāyata, tatastasya śākhāsu vihāyasīyavihagā āgatya nyūṣuḥ, tadrājyaṁ tādr̥śena sarṣapabijena tulyaṁ|

^{XX} punaḥ kathayāmāsa, īśvarasya rājyaṁ kasya sadṛśaṁ vadiṣyāmi? yat kiṁvaṁ kācit strī gr̥hītvā droṇatrayaparimitagodhūmacūrṇeṣu sthāpayāmāsa,

^{XXI} tataḥ krameṇa tat sarvvagodhūmacūrṇaṁ vyāpnoti, tasya kiṁvasya tulyam īśvarasya rājyaṁ|

XXII tataḥ sa yirūśālamnagaram̃ prati yātrām̃ kṛtvā nagare nagare grāme grāme samupadiśan jagāma|

XXIII tadā kaścijjanastaṃ papraccha, he prabho kiṃ kevalam alpe lokāḥ paritrāsyante?

XXIV tataḥ sa lokān uvāca, saṃkīrṇadvāreṇa praveṣṭuṃ yataghvaṃ, yatohaṃ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ praveṣṭuṃ ceṣṭisyante kintu na śakṣyanti|

XXV gr̥hapatinotthāya dvāre ruddhe sati yadi yūyaṃ bahiḥ sthitvā dvāramāhatya vadatha, he prabho he prabho asmatkāraṇād dvāraṃ mocayatu, tataḥ sa iti prativakṣyati, yūyaṃ kutratyā lokā ityahaṃ na jānāmi|

XXVI tadā yūyaṃ vadiṣyatha, tava sākṣād vayaṃ bhejjanaṃ pānañca kṛtavantaḥ, tvañcāsmākaṃ nagarasya pathi samupadiṣṭavān|

XXVII kintu sa vakṣyati, yuṣmānahaṃ vadāmi, yūyaṃ kutratyā lokā ityahaṃ na jānāmi; he durācāriṇo yūyaṃ matto dūrībhavata|

XXVIII tadā ibrahīmaṃ ishākaṃ yākūbañca sarvvabhaviṣyadvādinaśca īśvarasya rājyaṃ prāptān svāmśca bahiṣkṛtān dṛṣṭvā yūyaṃ rodanaṃ dantairdantagharṣaṇaṃ kariṣyatha|

XXIX aparañca pūrvvapaścimadakṣiṇottaradigbhyo lokā āgatya īśvarasya rājye nivatsyanti|

XXX paśyatetthaṃ śeṣīyā lokā agrā bhaviṣyanti, agriyā lokāśca śeṣā bhaviṣyanti|

XXXI aparañca tasmin dine kiyantaḥ phirūśina āgatya yīśuṃ procuḥ, bahirgaccha, sthānādasmat̃ prasthānaṃ kuru, herod tvām̃ jighāmsati|

XXXII tataḥ sa pratyavocat paśyatādya śvaśca bhūtān viḥāpya rogiṇo'rogiṇaḥ kṛtvā tṛṭīyehni setsyāmi, kathāmetāṃ yūyamitvā taṃ bhūrimāyaṃ vadata|

XXXIII tatrāpyadya śvaḥ paraśvaśca mayā gamanāgamane karttavye, yato heto ryrirūśālamō bahiḥ kutrāpi kopi bhaviṣyadvādī na ghāniṣyate|

XXXIV he yirūśālam he yirūśālam tvaṃ bhaviṣyadvādino haṃsi tavāntike preṛitān prastarairmārayasi ca, yathā kukkuṭī nijapakṣādhaḥ svaśāvakān saṃgrhlāti, tathāhamapi tava śīsūn saṃgrahītuṃ kativārān aicchaṃ kintu tvaṃ naicchaḥ|

XXXV paśyata yuṣmākaṃ vāsasthānāni procchidyamānāni parityaktāni ca bhaviṣyanti; yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vadāmi, yaḥ prabho rñāmñāgacchati sa dhanya iti vācaṃ yāvatkālāṃ na vadiṣyatha, tāvatkālāṃ yūyaṃ māṃ na drakṣyatha|

XIV

I anantaram̃ viśrāmavāre yīsau pradhānasya phirūśino gr̥he bhoktuṃ gatavati te taṃ vīkṣituṃ ārebhire|

II tadā jalodarī tasya sammukhe sthitaḥ|

III tataḥ sa vyavasthāpakān phirūśinaśca papraccha, viśrāmavāre svāsthyaṃ karttavyaṃ na vā? tataste kimapi na pratyūcuḥ|

IV tadā sa taṃ rogiṇaṃ svasthaṃ kṛtvā visasarja;

V tānuvāca ca yuṣmākaṃ kasyacid garddabho vṛṣabho vā ced gartte patati tarhi viśrāmavāre tatkṣaṇaṃ sa kiṃ taṃ notthāpayiṣyati?

VI tataste kathāyā etasyaḥ kimapi prativaktuṃ na śekuḥ|

VII aparañca pradhānasthānāmanonītatvakaraṇaṃ vilokya sa nimantritān etadu-padeśakathāṃ jagāda,

VIII tvaṃ vivāhādibhojyeṣu nimantritaḥ saṃ pradhānasthāne mopāvekṣiḥ| tvatto gauravānvitanimantritajana āyāte

IX nimantrayitāgatya manuṣyāyaitasmai sthānaṃ dehīti vākyaṃ ced vakṣyati tarhi tvaṃ saṅkucito bhūtvā sthāna itarasmin upaveṣṭuṃ udyamṣyasi|

X asmāt kāraṇādeva tvaṁ nimantrito gatvā'pradhānasthāna upaviśa, tato nimantrayitāgatya vadiṣyati, he bandho proccasthānaṁ gatvopaviśa, tathā sati bhojanopaviṣṭānāṁ sakalānāṁ sākṣāt tvaṁ mānyo bhaviṣyasi|

XI yaḥ kaścīt svamunnamayati sa namayiṣyate, kintu yaḥ kaścīt svaṁ namayati sa unnamayiṣyate|

XII tadā sa nimantrayitāraṁ janamapi jagāda, madhyāhne rātrau vā bhojye kṛte nijabandhugaṇo vā bhrātr̥gaṇo vā jñātigaṇo vā dhanigaṇo vā samīpavāsigaṇo vā etān na nimantraya, tathā kṛte cet te tvāṁ nimantrayiṣyanti, tarhi pariśodho bhaviṣyati|

XIII kintu yadā bhejyaṁ karoṣi tadā daridraśuṣkakarakhāñjāndhān nimantraya,

XIV tata āśiṣaṁ lapyase, teṣu pariśodhaṁ karttumaśaknuvatsu śmaśānāddhārmikānām utthānakāle tvaṁ phalāṁ lapyase|

XV anantaraṁ tām kathāṁ niśamya bhojanopaviṣṭaḥ kaścīt kathayāmāsa, yo jana īśvarasya rājye bhoktuṁ lapyate saeva dhanyaḥ|

XVI tataḥ sa uvāca, kaścīt jano rātrau bhejyaṁ kṛtvā bahūn nimantrayāmāsa|

XVII tato bhojanasamaye nimantritalokān āhvātuṁ dāsadvārā kathayāmāsa, khadyadravyāṇi sarvvāṇi samāsāditāni santi, yūyam āgacchata|

XVIII kintu te sarvva ekaikaṁ chalaṁ kṛtvā kṣamāṁ prārthayāñcakrire| prathamō janaḥ kathayāmāsa, kṣetramekaṁ krītavānahaṁ tadeva draṣṭuṁ mayā gantavyam, ataeva mām kṣantuṁ taṁ nivedaya|

XIX anyo janaḥ kathayāmāsa, daśavṛṣānahaṁ krītavān tān parīkṣituṁ yāmi tasmādeva mām kṣantuṁ taṁ nivedaya|

XX aparaḥ kathayāmāsa, vyūḍhavanahaṁ tasmāt kāraṇād yātuṁ na śaknomi|

XXI paścāt sa dāso gatvā nijaprabhoḥ sākṣāt sarvvavṛttāntaṁ nivedayāmāsa, tatosau gr̥hapatiḥ kupitvā svadāsaṁ vyājahāra, tvaṁ satvaraṁ nagarasya san-niveśān mārḡgāmśca gatvā daridraśuṣkakarakhāñjāndhān atrānaya|

XXII tato dāso'vadat, he prabho bhavata ājñānusāreṇākriyata tathāpi sthānamasti|

XXIII tadā prabhuḥ puna rdāsāyā kathayat, rājapathān vṛkṣamūlāni ca yātvā madīyagr̥hapūraṇārthaṁ lokānāgantūṁ pravarttaya|

XXIV ahaṁ yuṣmabhyaṁ kathayāmi, pūrvvanimantritānamekopi mamāsyā rātribhojyasyāsvādāṁ na prāpsyati|

XXV anantaraṁ bahuṣu lokeṣu yīśoḥ paścād vrajiteṣu satsu sa vyāghuṭya tebhyaḥ kathayāmāsa,

XXVI yaḥ kaścīn mama samīpam āgatya svasya mātā pitā patnī santānā bhrātaro bhagimyo nijapraṇāśca, etebhyaḥ sarvvebhyo mayyadhikaṁ prema na karoti, sa mama śiṣyo bhavituṁ na śakṣyati|

XXVII yaḥ kaścīt svīyaṁ kruśaṁ vahan mama paścānna gacchati, sopi mama śiṣyo bhavituṁ na śakṣyati|

XXVIII durganirmāṇe kativyayo bhaviṣyati, tathā tasya samāptikaraṇārthaṁ sampattirasti na vā, prathamam upaviśya etanna gaṇayati, yuṣmākaṁ madhya etādr̥śaḥ kosti?

XXIX noced bhittim kṛtvā śeṣe yadi samāpayituṁ na śakṣyati,

XXX tarhi mānuṣoyaṁ nicetum ārabhata samāpayituṁ nāśaknot, iti vyāhr̥tya sarvve tam upahasiṣyanti|

XXXI aparañca bhinnabhūpatinā saha yuddhaṁ karttum udyamya daśasahasrāṇi sainyāni gr̥hītvā vimśatisahasreḥ sainyaiḥ sahitasya samīpavāsinaḥ sammukhaṁ yātuṁ śakṣyāmi na veti prathamam upaviśya na vicārayati etādr̥śo bhūmipatiḥ kaḥ?

XXXII yadi na śaknoti tarhi ripāvatidūre tiṣṭhati sati nijadūtaṁ preṣya sandhim karttuṁ prārthayeta|

XXXIII tadvad yuṣmākaṁ madhye yaḥ kaścin madarthaṁ sarvasvaṁ hātum na śaknoti sa mama śiṣyo bhavitum na śakṣyati|

XXXIV lavaṇam uttamam iti satyaṁ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apagacchati tarhi tat kathaṁ svāduyuktaṁ bhaviṣyati?

XXXV tada bhūmyartham ālavālarāśyarthamapi bhadraṁ na bhavati; lokāstad bahiḥ kṣipanti|yasya śrotum śrotre staḥ sa śṛṇotu|

XV

I tadā karasañcāyinaḥ pāpinaśca lokā upadeśkathāṁ śrotum yīsoḥ samīpam āgacchan|

II tataḥ phirūśina upādhyāyāśca vivadamānāḥ kathayāmāsuḥ eṣa mānuṣaḥ pāpibhiḥ saha praṇayaṁ kṛtvā taiḥ sārddhaṁ bhumkte|

III tadā sa tebhya imāṁ drṣṭāntakathāṁ kathitavān,

IV kasyacit śatameṣeṣu tiṣṭhatmu teṣāmekam sa yadi hārayati tarhi madhyeprāntaram ekonaśatameṣān vihāya hāritameṣasya uddeśaprāptiparyyanataṁ na gaveṣayati, etādrśo loko yuṣmākaṁ madhye ka āste?

V tasyoddeśaṁ prāpya hr̥ṣṭamanāstaṁ skandhe nidhāya svasthānam ānīya bandhubāndhavasamīpavāsina āhūya vakti,

VI hāritaṁ meṣaṁ prāptoham ato heto rmayā sārddham ānandata|

VII tadvadahaṁ yuṣmān vadāmi, yeṣāṁ manaḥparāvarttanasya prayojanaṁ nāsti, tādrśaikonaśatadhārmikakāraṇād ya ānandastasmād ekasya manaḥparivarttinaḥ pāpinaḥ kāraṇāt svarge 'dhikānando jāyate|

VIII aparañca daśānāṁ rūpyakhaṇḍānām ekakhaṇḍe hārite pradīpaṁ prajvālya gr̥haṁ sammārjya tasya prāptiṁ yāvad yatnena na gaveṣayati, etādrśi yoṣit kāste?

IX prāpte sati bandhubāndhavasamīpavāsinīrāhūya kathayati, hāritaṁ rūpyakhaṇḍaṁ prāptāhaṁ tasmādeva mayā sārddham ānandata|

X tadvadahaṁ yuṣmān vyāharāmi, ekena pāpinā manasi parivarttite, īśvarasya dūtānāṁ madhyepyānando jāyate|

XI aparañca sa kathayāmāsa, kasyacid dvau putrāvāstān,

XII tayor̥h kaniṣṭhaḥ putraḥ pitre kathayāmāsa, he pitastava sampattyā yamaṁśaṁ prāpsyāmyahaṁ vibhajya taṁ dehi, tataḥ pitā nijāṁ sampattiṁ vibhajya tābhyāṁ dadau|

XIII katipayāt kālāt paraṁ sa kaniṣṭhaputraḥ samastaṁ dhanam saṁgr̥hya dūradeśaṁ gatvā duṣṭacaraṇena sarvvaṁ sampattiṁ nāśayāmāsa|

XIV tasya sarvvadhane vyayaṁ gate taddeśe mahādurbhikṣaṁ babhūva, tatastasya dainyadaśā bhavitum ārebhe|

XV tataḥ paraṁ sa gatvā taddeśīyaṁ gr̥hasthamekam āśrayata; tataḥ sataṁ sūkaravrajaṁ cārayitum prāntaram preṣayāmāsa|

XVI kenāpi tasmai bhakṣyādānāt sa sūkaraphalavalkalena picīṇḍapūraṇāṁ vavāñcha|

XVII śeṣe sa manasi cetanāṁ prāpya kathayāmāsa, hā mama pituḥ samīpe kati kati vetanabhujō dāsā yatheṣṭaṁ tatodhikañca bhakṣyaṁ prāpnuvanti kintvahaṁ kṣudhā mumūrṣuḥ|

XVIII ahamutthāya pituḥ samīpaṁ gatvā kathāmetāṁ vadiṣyāmi, he pitar īśvarasya tava ca viruddhaṁ pāpamakaravam

XIX tava putraṁ vikhyāto bhavitum na yogyosmi ca, mām tava vaitanikaṁ dāsaṁ kṛtvā sthāpaya|

XX paścāt sa utthāya pituḥ samīpaṁ jagāma; tatastasya pitātidūre taṁ nirīkṣya dayāñcakre, dhāvitvā tasya kaṇṭhaṁ gr̥hītvā taṁ cucumba ca|

XXI tadā putra uvāca, he pitar īśvarasya tava ca viruddhaṁ pāpamakaravaṁ, tava putraṁ vikhyāto bhavitum na yogyosmi ca |

XXII kintu tasya pitā nijadāsān ādideśa, sarvvottamavastrāṇyānīya paridhāpayatainaṁ haste cāṅguriyakam arpayata pādayoścopānahau samarpayata;

XXIII puṣṭaṁ govatsam ānīya mārayata ca taṁ bhuktvā vayam ānandāma |

XXIV yato mama putroyam amriyata punarajīvīd hāritaśca labdhobhūt tatasta ānanditum ārebhire |

XXV tatkāle tasya jyeṣṭhaḥ putraḥ kṣetra āsīt | atha sa niveśanasya nikaṭaṁ āgacchan nṛtyānāṁ vādyānāṁ śabdaṁ śrutvā

XXVI dāsānāṁ ekam āhūya papraccha, kiṁ kāraṇamasya?

XXVII tataḥ sovādīt, tava bhrātāgamat, tava tātaśca taṁ suśarīraṁ prāpya puṣṭaṁ govatsam mārītavān |

XXVIII tataḥ sa prakupya niveśanāntaḥ praveṣṭum na sammene; tatastasya pitā bahirāgatya taṁ sādhayāmāsa |

XXIX tataḥ sa pitaraṁ pratyuvāca, paśya tava kāñcidapyājñāṁ na vilaṁghya bahūn vatsarān ahaṁ tvāṁ seve tathāpi mitraiḥ sārddham utsavaṁ karttum kadāpi chāgamekamapi mahyaṁ nādadāḥ;

XXX kintu tava yaḥ putro veśyāgamanādibhistava sampattim apavyayitavān tasminnāgatamātre tasyaiva nimittaṁ puṣṭaṁ govatsam mārītavān |

XXXI tadā tasya pitāvocat, he putra tvāṁ sarvvadā mayā sahāsi tasmān mama yadyadāste tatsarvvaṁ tava |

XXXII kintu tavāyaṁ bhrātā mṛtaḥ punarajīvīd hāritaśca bhūtvā prāptobhūt, etasmāt kāraṇād utsavānandau karttum ucitamasmākam |

XVI

I aparañca yīśuḥ śiṣyebhyonyāmekāṁ kathāṁ kathayāmāsa kasyacid dhanavato manuṣyasya gṛhakāryyādhiśe sampatterapavyaye'pavādite sati

II tasya prabhustam āhūya jagāda, tvayi yāmimāṁ kathāṁ śṛṇomi sā kīdṛśī? tvāṁ gṛhakāryyādhiśakarmmaṇo gaṇanāṁ darśaya gṛhakāryyādhiśapade tvāṁ na sthāsyasi |

III tadā sa gṛhakāryyādhiśo manasā cintayāmāsa, prabhu ryadi māṁ gṛhakāryyādhiśapadād bhraṁśayati tarhi kiṁ kariṣye'haṁ? mṛdaṁ khanitum mama śakti rñasti bhikṣituṁ lajjiṣye'haṁ |

IV ataeva mayi gṛhakāryyādhiśapadāt cyute sati yathā lokā mahyam āśrayaṁ dāsyanti tadarthaṁ yatkarmma mayā karaṇīyaṁ tan nirṇīyate |

V paścāt sa svaprabhorekaikam adhamarṇam āhūya prathamāṁ papraccha, tvatto me prabhuṇā kati prāpyam?

VI tataḥ sa uvāca, ekaśatādhakatailāni; tadā gṛhakāryyādhiśaḥ provāca, tava patramānīya śīghramupaviśya tatra pañcāśataṁ likha |

VII paścādanyamekaṁ papraccha, tvatto me prabhuṇā kati prāpyam? tataḥ sovādīt ekaśatādhakagodhūmāḥ; tadā sa kathayāmāsa, tava patramānīya aśītiṁ likha |

VIII tenaiva prabhustamayathārthakṛtam adhiśaṁ tadbuddhinaipuṇyāt praśaśaṁsa; itthaṁ dīptirūpasantānebhya etatsaṁsārasya santānā vart-tamānakāle'dhikabuddhimanto bhavanti |

IX ato vadāmi yūyamapyayathārthena dhanena mitrāṇi labhadhvaṁ tato yuṣṁsu padabhraṣṭeṣvapi tāni cīrakālam āśrayaṁ dāsyanti |

X yaḥ kaścit kṣudre kāryye viśvāsyō bhavati sa mahati kāryyepi viśvāsyō bhavati, kintu yaḥ kaścit kṣudre kāryye'viśvāsyō bhavati sa mahati kāryyepyaviśvāsyō bhavati |

XI ataeva ayathārthena dhanena yadi yūyamaviśvāsyā jātāstarhi satyaṁ dhanam yuṣmākaṁ kareṣu kaḥ samarpayaṣyati?

XII yadi ca paradhanena yūyam aviśvāsyā bhavatha tarhi yuṣmākaṁ svakīyadhanam yuṣmabhyam ko dāsyati?

XIII kopi dāsa ubhau prabhū seviturṁ na śaknoti, yata ekasmin prīyamāṇo'nyasminnaprīyate yadvā ekaṁ janam samādr̥tya tadanyaṁ tucchīkaroti tadvad yūyamapi dhaneśvarau seviturṁ na śaknutha|

XIV tadaitaḥ sarvvāḥ kathāḥ śrutvā lobhiphirūśinastamupajahasuḥ|

XV tataḥ sa uvāca, yūyam manuṣyāṇām nikaṭe svān nirdoṣān darśayatha kintu yuṣmākaṁ antaḥkaraṇānīśvaro jānāti, yat manuṣyāṇām ati praśaṁsyaṁ tad īśvarasya ghr̥ṇyam|

XVI yohana āgamanaparyyanataṁ yuṣmākaṁ samīpe vyavasthābhaviṣyadvādinām lekhanāni cāsan tataḥ prabhṛti īśvararājyasya susaṁvādaḥ pracarati, ekaiko lokastanmadhyam yatnena praviśati ca|

XVII varaṁ nabhasaḥ pr̥thivyāśca lopo bhaviṣyati tathāpi vyavasthāyā ekabindorapi lopo na bhaviṣyati|

XVIII yaḥ kaścit svīyām bhāryyām vihāya striyamanyām vivahati sa paradārān gacchati, yaśca tā tyaktām nārīm vivahati sopi paradārāna gacchati|

XIX eko dhanī manuṣyaḥ śuklāni sūkṣmāṇi vastrāṇi paryyadadhāt pratidinaṁ paritoṣarūpeṇābhūmktāpivacca|

XX sarvvāṅge kṣatayukta iliyāsaranāmā kaścīd daridrastasya dhanavato bhojanapātrāt patitam ucchiṣṭam bhokturṁ vāñchan tasya dvāre patitvātiṣṭhat;

XXI atha śvāna āgatya tasya kṣatānyalihan|

XXII kiyatkālātparam sa daridraḥ prāṇān jahau; tataḥ svargīyadūtāstaṁ nītvā ibrahīmaḥ kroḍa upaveśayāmāsuḥ|

XXIII paścāt sa dhanavānapi mamāra, taṁ śmaśāne sthāpayāmāsuśca; kintu paraloke sa vedanākulaḥ san ūrddhvām nirikṣya bahudūrād ibrahīmaṁ tat kroḍa iliyāsaraṇca vilokya ruvannuvāca;

XXIV he pitar ibrahīm anugṛhya aṅgulyagrabhāgaṁ jale majjayitvā mama jihvām śītalām karttum iliyāsaram preraya, yato vahnīśikhātoham vyathitosmi|

XXV tadā ibrahīm babhāṣe, he putra tvaṁ jīvan sampadam prāptavān iliyāsarastu vipadam prāptavān etat smara, kintu samprati tasya sukhaṁ tava ca duḥkhaṁ bhavati|

XXVI aparamapi yuṣmākaṁ asmākaṇca sthānayo rmadhye mahadvicchedo'sti tata etatsthānasya lokāstat sthānam yātum yadvā tatsthānasya lokā etat sthānamāyātum na śaknuvanti|

XXVII tadā sa uktavān, he pitastarhi tvām nivedayāmi mama pitu rgehe ye mama pañca bhrātaraḥ santi

XXVIII te yathaitad yātanāsthānam nāyāsyanti tathā mantraṇām dātum teṣām samīpam iliyāsaram preraya|

XXIX tata ibrahīm uvāca, mūsābhaviṣyadvādināṇca pustakāni teṣām nikaṭe santi te tadvacanāni manyantām|

XXX tadā sa nivedayāmāsa, he pitar ibrahīm na tathā, kintu yadi mṛtalokānām kaścit teṣām samīpam yāti tarhi te manāmsi vyāghoṭayaṣyanti|

XXXI tata ibrahīm jagāda, te yadi mūsābhaviṣyadvādināṇca vacanāni na manyante tarhi mṛtalokānām kasmimścid utthitepi te tasya mantraṇām na maṁsyante|

XVII

I itaḥ param yīśuḥ śiṣyān uvāca, vighnairavaśyam āgantavyam kintu vighnā yena ghaṭiṣyante tasya durgati rbhaviṣyati|

II eteṣāṃ kṣudraprāṇinām ekasyāpi vighnajananāt kaṇṭhabaddhapeṣaṇīkasya tasya sāgarāgādhajale majjanam bhadram|

III yūyam sveṣu sāvadhānāstīṣṭhata; tava bhrātā yadi tava kiñcid aparādhyati tarhi taṃ tarjaya, tena yadi manaḥ parivarttayati tarhi taṃ kṣamasva|

IV punarekadinamadhye yadi sa tava saptakṛtvo'parādhyati kintu saptakṛtva āgatya manaḥ parivartya mayāparāddham iti vadati tarhi taṃ kṣamasva|

V tadā preritāḥ prabhum avadan asmākaṃ viśvāsaṃ varddhaya|

VI prabhuruvāca, yadi yuṣmākaṃ sarṣapaikapramāṇo viśvāsosti tarhi tvaṃ samūlamutpātito bhūtvā samudre ropito bhava kathāyām etasyām etaduḍumbarāya kathitāyām sa yuṣmākamājñāvaho bhaviṣyati|

VII aparāṇ svadāse halāṃ vāhayitvā vā paśūn cārayitvā kṣetrād āgate sati taṃ vadati, ehi bhoktumupaviśa, yuṣmākaṃ etādṛśaḥ kosti?

VIII varaṇca pūrvvaṃ mama khādyamāsādyā yāvad bhuñje pivāmi ca tāvad baddhakaṭiḥ paricara paścāt tvamapi bhokṣyase pāsyasi ca kathāmīdṛśīm kiṃ na vakṣyati?

IX tena dāsenā prabhorājñānurūpe karmmaṇi kṛte prabhuḥ kiṃ tasmin bādhito jātaḥ? netthaṃ budhyate mayā|

X itthaṃ nirūpīteṣu sarvvakarmmasu kṛteṣu satmu yūyamapīdaṃ vākyam va-datha, vayam anupakāriṇo dāsā asmābhīryadyatkartavyam tanmātrameva kṛtaṃ|

XI sa yirūśālamī yātrām kurvvan śomiroṇḡālīlpradeśamadhyena gacchati,

XII etarhi kutracid grāme praveśamātre daśakuṣṭhinastaṃ sākṣāt kṛtvā

XIII dūre tiṣṭhanata uccai rvaktumārebhire, he prabho yīśo dayasvāsmān|

XIV tataḥ sa tān dṛṣtvā jagāda, yūyam yājakānām samīpe svān darśayata, tataste gacchanto rogāt pariṣkṛtāḥ|

XV tadā teṣāmekāḥ svāṃ svasthaṃ dṛṣtvā proccairīśvaraṃ dhanyam vadan vyāghuṭyāyāto yīśo rguṇānanuvadan taccaraṇādhobhūmau papāta;

XVI sa cāsīt śomiroṇī|

XVII tadā yīśuravadat, daśajanāḥ kiṃ na pariṣkṛtāḥ? tahyanye navajanāḥ kutra?

XVIII īśvaraṃ dhanyam vadantaṃ enaṃ videśinaṃ vinā kopyanyo na prāpyata|

XIX tadā sa tamuvāca, tvamutthāya yāhi viśvāsaste tvām svasthaṃ kṛtavān|

XX atha kadeśvarasya rājatvaṃ bhaviṣyatīti phirūśibhiḥ pṛṣṭe sa pratyuvāca, īśvarasya rājatvaṃ aiśvaryyadarśanena na bhaviṣyati|

XXI ata etasmin paśya tasmin vā paśya, iti vākyam lokā vaktum na śakṣyanti, īśvarasya rājatvaṃ yuṣmākaṃ antarevāste|

XXII tataḥ sa śiṣyān jagāda, yadā yuṣmābhi rmanujasutasya dīnamekaṃ draṣṭum vāñchiṣyate kintu na darśiṣyate, īdṛkkāla āyāti|

XXIII tadātra paśya vā tatra paśyati vākyam lokā vakṣyanti, kintu teṣāṃ paścāt mā yāta, mānugacchata ca|

XXIV yatastaḍid yathākāśaikadiśyudīya tadanyāmapi diśaṃ vyāpya prakāśate tadvat nijadine manujasūnuḥ prakāśiṣyate|

XXV kintu tatpūrvvaṃ tenānekāni duḥkhāni bhoktavyānyetadvarttamānalokaiśca so'vajñātavyaḥ|

XXVI nohasya vidyamānakāle yathābhavat manuṣyasūnoḥ kālepi tathā bhaviṣyati|

XXVII yāvatkālaṃ noho mahāpotam nārohad āplāvivāryyetya sarvvaṃ nānāśayacca tāvatkālaṃ yathā lokā abhuñjatāpīvan vyavahan vyavāhayaṃśca;

XXVIII itthaṃ loṭo varttamānakālepi yathā lokā bhojanapānakrayavikrayaropaṇagrhanirmāṇa prāvarttanta,

XXIX kintu yadā loṭ sidomo nirjagāma tadā nabhasaḥ sagandhakāgnivṛṣṭi rbhūtvā sarvvaṃ vyanāśayat

XXX tadvan mānavaputraprakāśadinepi bhaviṣyati|

XXXI tadā yadi kaścīd gr̥hopari tiṣṭhati tarhi sa gr̥hamadhyāt kimapi dravyamānetum avaruhya naitu; yaśca kṣetre tiṣṭhati sopi vyāghruṭya nāyātu|

XXXII loṭaḥ patnīm smarata|

XXXIII yaḥ prāṇān rakṣitum ceṣṭiṣyate sa prāṇān hārayiṣyati yastu prāṇān hārayiṣyati saeva prāṇān rakṣiṣyati|

XXXIV yuṣmānahaṁ vacmi tasyām rātrau śayyaikagatayo rlokeyoreko dhāriṣyate parastyakṣyate|

XXXV striyau yugapat peṣaṇīm vyāvarttayiṣyatastayorekā dhāriṣyate parātyakṣyate|

XXXVI puruṣau kṣetre sthāsyatastayoreko dhāriṣyate parastyakṣyate|

XXXVII tadā te papracchuḥ, he prabho kutrettham bhaviṣyati? tataḥ sa uvāca, yatra śavastiṣṭhati tatra gr̥dhrā milanti|

XVIII

I aparañca lokairaklāntai rnirantaram prārthayitavyam ityāśayena yīśunā dr̥ṣṭānta ekaḥ kathitaḥ|

II kutracinnagare kaścīt prāḍvivāka āsīt sa īśvarānnābibhet mānuṣāṁśca nāmānyata|

III atha tatpuravāsinī kācidvidhavā tatsamīpametya vivādinā saha mama vivādaṁ pariṣkurvīti nivedayāmāsa|

IV tataḥ sa prāḍvivākaḥ kiyaddināni na tadaṅgīkṛtavān paścāccitte cintayāmāsa, yadyapiśvarānna bibhemi manuṣyānapi na manye

V tathāpyeṣā vidhavā mām kliśnāti tasmādasyā vivādaṁ pariṣkariṣyāmi nocet sā sadāgatya mām vyagram kariṣyati|

VI paścāt prabhuravadad asāvanyāyapraḍvivāko yadāha tatra mano nidhadhvam|

VII īśvarasya ye 'bhirucitalokā divānīśaṁ prārthayante sa bahudināni vilambyāpi teṣāṁ vivādān kim na pariṣkariṣyati?

VIII yuṣmānahaṁ vadāmi tvarayā pariṣkariṣyati, kintu yadā manuṣyaputra āgamiṣyati tadā pr̥thivyām kimidr̥śaṁ viśvāsaṁ prāpsyati?

IX ye svān dhārmikān jñātvā parān tucchīkurvanti etādr̥gbhyaḥ, kiyadbhya imaṁ dr̥ṣṭāntaṁ kathayāmāsa|

X ekaḥ phirūsyaparaḥ karasañcāyī dvāvimau prārthayitum mandiraṁ gatau|

XI tato'sau phirūsyekapārśve tiṣṭhan he īśvara ahamanyalokavat loṭhayitānyāyī pārādārikaśca na bhavāmi asya karasañcāyīnastulyaśca na, tasmāttvām dhanyaṁ vadāmi|

XII saptasu dineṣu dinadvayamupavasāmi sarvasampatte rdaśamāṁśaṁ dadāmi ca, etatkathāṁ kathayan prārthayāmāsa|

XIII kintu sa karasañcāyī dūre tiṣṭhan svargaṁ draṣṭum necchan vakṣasi karāghātaṁ kurvvan he īśvara pāpiṣṭhaṁ mām dayasva, itthaṁ prārthayāmāsa|

XIV yuṣmānahaṁ vadāmi, tayordvayo rmadhye kevalaḥ karasañcāyī puṇyavattvena gaṇito nijagr̥haṁ jagāma, yato yaḥ kaścīt svamunnamayati sa nāmāyīṣyate kintu yaḥ kaścīt svaṁ namayati sa unnamāyīṣyate|

XV atha śīśūnām gātrasparśārthaṁ lokāstān tasya samīpamāninyuḥ śiṣyāstad dr̥ṣṭvānetṛn tarjayāmāsuḥ,

XVI kintu yīśustānāhūya jagāda, mannikaṭam āgantum śiṣūn anujānīdhvaṁ tāmśca mā vārayata; yata īśvararājyādhikāriṇa eṣāṁ sadṛśaḥ|

XVII ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi, yo janaḥ śiṣoḥ sadṛśo bhūtvā īśvararājyaṁ na gr̥hlāti sa kenāpi prakāreṇa tat praveṣṭum na śaknoti|

XVIII aparaṁ ekodhipatistaṁ papraccha, he paramaguro, anantāyuṣaḥ prāptaye mayā kim karttavyaṁ?

XIX yīsuruvāca, mām kutaḥ paramaṁ vadasi? īśvaraṁ vinā kopi paramo na bhavati|

XX paradārān mā gaccha, naraṁ mā jahi, mā coraya, mithyāsākṣyaṁ mā dehi, mātaraṁ pitarañca saṁmanyasva, etā yā ājñāḥ santi tāstvaṁ jñāsi|

XXI tadā sa uvāca, bālyakālāt sarvā etā ācarāmi|

XXII iti kathāṁ śrutvā yīśustamavadat, tathāpi tavaikaṁ karma nyūnamāste, nijaṁ sarvasvaṁ vikrīya daridrebhyo vitara, tasmāt svarge dhanam prāpsyasi; tata āgatya mamānugāmī bhava|

XXIII kintvetāṁ kathāṁ śrutvā sodhipatiḥ śūsoca, yatastasya bahudhanamāsīt|

XXIV tadā yīśustamatiśokānvitaṁ dṛṣṭvā jagāda, dhanavatāṁ īśvararājyapraveśaḥ kīdṛg duṣkaraḥ|

XXV īśvararājye dhaninaḥ praveśāt sūceśchidreṇa mahāṅgasya gamanāgamane sukare|

XXVI śrotāraḥ papracchustarhi kena paritrāṇaṁ prāpsyate?

XXVII sa uktavān, yan mānuṣeṇāśakyaṁ tad īśvareṇa śakyaṁ|

XXVIII tadā pitara uvāca, paśya vayaṁ sarvasvaṁ parityajya tava paścādgāmīno'bhavāma|

XXIX tataḥ sa uvāca, yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, īśvararājyārthaṁ grhaṁ pitarau bhrātṛgaṇaṁ jāyāṁ santānāṁśca tyaktavā

XXX iha kāle tato'dhikaṁ parakāle 'nantāyuśca na prāpsyati loka īdṛśaḥ kopi nāsti|

XXXI anantaraṁ sa dvādaśaśiṣyānāhūya babhāṣe, paśyata vayaṁ yirūśālamnagaraṁ yāmaḥ, tasmāt manuṣyaputre bhaviṣyadvādibhiruktaṁ yadasti tadanurūpaṁ taṁ prati ghaṭiṣyate;

XXXII vastutastu so'nyadeśiṣyānāṁ hasteṣu samarpayīṣyate, te tamupahasiṣyanti, anyāyamācariṣyanti tadvapuṣi niṣṭhīvaṁ nikṣepsyanti, kaśābhiḥ prahr̥tya taṁ haniṣyanti ca,

XXXIII kintu tṛtīyadine sa śmaśānād utthāsyati|

XXXIV etasyāḥ kathāyā abhiprāyaṁ kiñcidapi te boddhuṁ na śekuḥ teṣāṁ nikāte'spaṣṭatavāt tasyaitāsāṁ kathānāṁ āśayaṁ te jñātum na śekuśca|

XXXV atha tasmin yirihoh purasyāntikaṁ prāpte kaścidandhaḥ pathaḥ pārśva upaviśya bhikṣāṁ akarot

XXXVI sa lokasamūhasya gamanaśabdaṁ śrutvā tatkāraṇaṁ pṛṣṭavān|

XXXVII nāsaratiyayīśuryātīti lokairukte sa uccairvaktumārebhe,

XXXVIII he dāyūdaḥ santāna yīśo mām dayasva|

XXXIX tatogragāminastaṁ maunī tiṣṭheti tarjayāmāsuḥ kintu sa punāruvan uvāca, he dāyūdaḥ santāna mām dayasva|

XL tadā yīśuḥ sthagito bhūtvā svāntike tamānetum ādideśa|

XLI tataḥ sa tasyāntikaṁ āgamat, tadā sa taṁ papraccha, tvaṁ kimicchasi? tvadarthamahaṁ kiṁ kariṣyāmi? sa uktavān, he prabho'haṁ draṣṭuṁ labhai|

XLII tadā yīsuruvāca, dṛṣṭiśaktiṁ grhāṇa tava pratyayastvām svasthaṁ kṛtavān|

XLIII tatastatkṣaṇāt tasya cakṣuṣī prasanne; tasmāt sa īśvaraṁ dhanyaṁ vadan tatpaścād yayau, tadālokya sarvve lokā īśvaraṁ praśaṁsitum ārebhire|

XIX

I yadā yīśu ryirīhopuraṁ praviśya tanmadhyena gacchaṁstadā

II sakkeyanāmā karasañcāyināṁ pradhāno dhanavāneko

III yīśuḥ kīdṛgiti draṣṭuṁ ceṣṭitavān kintu kharvvatvāllokasaṁghamadhye tad-darśanamaprāpya

IV yena pathā sa yāsyati tatpathe'gre dhāvitvā taṁ draṣṭum uḍumbaratarumāruroha|

V paścād yīsustatsthānam itvā ūrddhvaṁ vilokya taṁ dr̥ṣṭvāvādīt, he sakkeya tvaṁ śīghramavaroha mayādyā tvadgehe vastavyaṁ|

VI tataḥ sa śīghramavaruhya sāhlādaṁ taṁ jagrāha|

VII tad dr̥ṣṭvā sarvve vivadamānā vaktumārebhire, sotithitvena duṣṭalokagrhaṁ gacchati|

VIII kintu sakkeyo daṇḍāyamāno vaktumārebhe, he prabho paśya mama yā sampattirasti tadarddhaṁ daridrebhyo dade, aparaṁ anyāyaṁ kṛtvā kasmādapi yadi kadāpi kiñcit mayā gr̥hītaṁ tarhi taccaturguṇaṁ dadāmi|

IX tadā yīsustamuktavān ayamapi ibrahīmaḥ santāno'taḥ kāraṇād adyāsya gr̥he trāṇamupasthitaṁ|

X yad hāritaṁ tat mṛgayituṁ rakṣituñca manuṣyaputra āgatavān|

XI atha sa yirūśālamaḥ samīpa upātiṣṭhad īśvararājatvasyānuṣṭhānaṁ tadaiva bhaviṣyatīti lokairanvabhūyata, tasmāt sa śrotr̥bhyaḥ punardr̥ṣṭāntakathāṁ ut-thāpya kathayāmāsa|

XII kopi mahālloko nijārthaṁ rājatvapadaṁ gr̥hītvā punarāgantūṁ dūradeśaṁ jagāma|

XIII yātrākāle nijān daśadāsān āhūya daśasvarṇamudrā dattvā mamāgamanaparyyantaṁ vāñijyaṁ kurutetyādideśa|

XIV kintu tasya prajāstamavajñāya manuṣyamenam asmākamupari rājatvaṁ na kārayivyāma imāṁ vārttāṁ tannikaṭe prerayāmāsuḥ|

XV atha sa rājatvapadaṁ prāpyāgatavān ekaiko jano bāñijyena kiṁ labdhavān iti jñātūṁ yeṣu dāseṣu mudrā arpayat tān āhūyānetum ādideśa|

XVI tadā prathama āgatya kathitavān, he prabho tava tayaikayā mudrayā daśamudrā labdhāḥ|

XVII tataḥ sa uvāca tvamuttamo dāsaḥ svalpena viśvāsyo jāta itaḥ kāraṇāt tvaṁ daśanagarāṇāṁ adhipo bhava|

XVIII dvitīya āgatya kathitavān, he prabho tavaikayā mudrayā pañcamudrā labdhāḥ|

XIX tataḥ sa uvāca, tvaṁ pañcānāṁ nagarāṇāmadhipati rbhava|

XX tatonya āgatya kathayāmāsa, he prabho paśya tava yā mudrā ahaṁ vastre baddhvāsthāpayāṁ seyaṁ|

XXI tvaṁ kṛpaṇo yannāsthāpayastadapi gr̥hlāsi, yannāvapastadeva ca chinatsi tatohaṁ tvatto bhītaḥ|

XXII tadā sa jagāda, re duṣṭadāsa tava vākyena tvāṁ doṣiṇaṁ kariṣyāmi, yadahaṁ nāsthāpayāṁ tadeva gr̥hlāmi, yadahaṁ nāvapañca tadeva chinadmi, etādr̥śaḥ kṛpaṇohamiti yadi tvaṁ jānāsi,

XXIII tarhi mama mudrā bañijāṁ nikaṭe kuto nāsthāpayāḥ? tayā kṛte'ham āgatya kusīdena sārddhaṁ nijamudrā aprāpsyam|

XXIV paścāt sa samīpasthān janān ājñāpayat asmāt mudrā āñīya yasya daśamudrāḥ santi tasmai datta|

XXV te procuḥ prabho'sya daśamudrāḥ santi|

XXVI yuṣmānaḥ vadāmi yasyāśraye vaddhate 'dhikaṁ tasmai dāyīṣyate, kintu yasyāśraye na varddhate tasya yadyadasti tadapi tasmān nāyīṣyate|

XXVII kintu mamādhipatitvasya vaśatve sthātum asammānyamānā ye mama ripavastānāñīya mama samakṣaṁ saṁharata|

XXVIII ityupadeśakathāṁ kathayitvā sogragaḥ san yirūśālamapuraṁ yayau|

XXIX tato baitphagībaithanīyāgrāmayoḥ samīpe jaitunādrerantikam itvā śīṣyadvayam ityuktvā preṣayāmāsa,

XXX yuvāmamuṁ sammukhasthagrāmaṁ praviśyaiva yaṁ kopi mānuṣaḥ kadāpi nārohat taṁ garddabhaśāvakaṁ baddhaṁ drakṣyathastaṁ mocayitvānayataṁ|

XXXI tatra kuto mocayathaḥ? iti cet kopi vakṣyati tarhi vakṣyathaḥ prabhe[ratra prayojanam āste|

XXXII tadā tau praritau gatvā tatkathā[nusāreṇa sarvvaṃ prāptau|

XXXIII gardabhaśāvakamocanakāle tatvāmina ūcuḥ, gardabhaśāvakam kuto mocayathaḥ?

XXXIV tāvūcatuḥ prabhoratra prayojanam āste|

XXXV paścāt tau taṃ gardabhaśāvakam yīśorantikamānīya tatprṣṭhe nijavasanāni pātayitvā tadupari yīśumārohayāmāsatuḥ|

XXXVI atha yātrākāle lokāḥ pathi svavastrāṇi pātayitum ārebhire|

XXXVII aparaṃ jaitunādrerupatyakām itvā śiṣyasaṃghaḥ pūrvvadṛṣṭāni mahākarmmāni smṛtvā,

XXXVIII yo rājā prabho rnāmnāyāti sa dhanyaḥ svarge kuśalaṃ sarvvocce jayadhvani rbhavatu, kathāmetam kathayitvā sānandam ucairīśvaram dhanyam vaktumārebhe|

XXXIX tadā lokāraṇyamadhyasthāḥ kiyantaḥ phirūśinastat śrutvā yīśum procuḥ, he upadeśaka svaśiṣyān tarjaya|

XL sa uvāca, yuṣmānaṃ vadāmi yadyamī nīravāstiṣṭhanti tarhi pāṣāṇa ucāiḥ kathāḥ kathayiṣyanti|

XLI paścāt tatpurāntikametya tadavalokya sāsrapātāṃ jagāda,

XLII hā hā cet tvamagre'jñāsyathāḥ, tavāsminneva dīne vā yadi svamaṅgalam upālapsyathāḥ, tarhyuttamam abhaviṣyat, kintu kṣaṇesmin tattava dṛṣṭeragocaram bhavati|

XLIII tvaṃ svatrāṇakāle na mano nyadhatthā iti heto ryatkāle tava ripavastvāṃ caturdikṣu prācīreṇa veṣṭayitvā rotsyanti

XLIV bālakaiḥ sārddhaṃ bhūmisāt kariṣyanti ca tvanmadhye pāṣāṇaikopi pāṣāṇopari na sthāsyati ca, kāla īdṛśa upasthāsyati|

XLV atha madhyemandiraṃ praviśya tatradyān krayivikrayiṇo bahiṣkurvvan

XLVI avadat madgṛhaṃ prārthanāgṛhamiti lipirāste kintu yūyaṃ tadeva cairāṇaṃ gahvaraṃ kurutha|

XLVII paścāt sa pratyahaṃ madhyemandiram upadideśa; tataḥ pradhānayājakā adhyāpakāḥ prācīnāśca taṃ nāsayitum ciceṣṭire;

XLVIII kintu tadupadeśe sarvve lokā niviṣṭacittāḥ sthitāstasmāt te tatkarttum nāvakāśaṃ prāpuḥ|

XX

I athaikadā yīśu rmanidare susaṃvādaṃ pracārayan lokānupadiśati, etarhi pradhānayājakā adhyāpakāḥ prāñcaśca tannikaṭamāgatya papracchuḥ

II kayājñayā tvaṃ karmmāṇyetāni karoṣi? ko vā tvāmājñāpayat? tadasmān vada|

III sa pratyuvāca, tarhi yuṣmānapi kathāmekāṃ prcchāmi tasyottaraṃ vadata|

IV yohano majjanam īśvarasya mānuṣāṇāṃ vājñāto jātaṃ?

V tataste mitho vivicya jagaduḥ, yadīśvarasya vadāmastarhi taṃ kuto na pratyaita sa iti vakṣyati|

VI yadi manuṣyasyeti vadāmastarhi sarvve lokā asmān pāṣāṇai rhaṇiṣyanti yato yohan bhaviṣyadvādīti sarvve dṛḍhaṃ jānanti|

VII ataeva te pratyūcuḥ kasyājñayā jātam iti vaktum na śaknumaḥ|

VIII tadā yīśuravadat tarhi kayājñayā karmmāṇyetāti karomīti ca yuṣmān na vakṣyāmi|

IX atha lokānāṃ sāksāt sa imāṃ dṛṣṭāntakathāṃ vaktumārebhe, kaścīd drākṣākṣetraṃ kṛtvā tat kṣetraṃ kṣīvalānāṃ hasteṣu samarpya bahukālārthaṃ dūradeśaṃ jagāma|

X atha phalakāle phalāni grahītu kṛṣṇivalānām samīpe dāsaṁ prāhiṇot kintu kṛṣṇivalāstaṁ prahr̥tya riktahastaṁ visasarjuḥ|

XI tataḥ sodhipatiḥ punaranyaṁ dāsaṁ preṣayāmāsa, te tamapi prahr̥tya ku-vyavahr̥tya riktahastaṁ visasarjuḥ|

XII tataḥ sa tṛtīyavāram anyāṁ prāhiṇot te tamapi kṣatāṅgaṁ kṛtvā bahi rni-cikṣipuh|

XIII tadā kṣetrapati rvicārayāmāsa, mamedānīm kim karttavyaṁ? mama priye putre prahite te tamavaśyaṁ dr̥ṣṭvā samādariṣyante|

XIV kintu kṛṣṇivalāstaṁ nirikṣya parasparaṁ vivicya procuḥ, ayamuttarādhikārī āgacchatainaṁ hanmastatodhikārosmākaṁ bhaviṣyati|

XV tatate taṁ kṣetrād bahi rnipātya jaghnustasmāt sa kṣetrapatistān prati kim kariṣyati?

XVI sa āgatya tān kṛṣṇivalān hatvā pareṣāṁ hasteṣu tatkṣetraṁ samarpayīṣyati; iti kathāṁ śrutvā te 'vadan etādṛśī ghaṭanā na bhavatu|

XVII kintu yīsustānavalokya jagāda, tarhi, sthapatayaḥ kariṣyanti grāvāṇaṁ yantu tucchakaṁ| pradhānaprastaraḥ koṇe sa eva hi bhaviṣyati| etasya śāstrīyavacanasya kim tātparyyaṁ?

XVIII aparaṁ tatpāśāṇopari yaḥ patiṣyati sa bhaṁkṣyate kintu yasyopari sa pāśāṇaḥ patiṣyati sa tena dhūlivac cūrṇibhaviṣyati|

XIX sosmākaṁ viruddhaṁ dr̥ṣṭāntamimaṁ kathitavān iti jñātvā pradhānayājakā adhyāpakāśca tadaiva taṁ dhartuṁ vavāñchuḥ kintu lokebhyo bibhyuḥ|

XX ataeva taṁ prati satarkāḥ santaḥ kathāṁ tadvākyadoṣaṁ dhṛtvā taṁ deśādhipasya sādhuveśadhāriṇaścarān tasya samīpe preṣayāmāsuḥ|

XXI tadā te taṁ papracchuḥ, he upadeśaka bhavān yathārthaṁ kathayan upadiśati, kamapyanapekṣya satyatvenaiśvaraṁ mārgamupadiśati, vayametajjānīmaḥ|

XXII kaisararājāya karosmābhi rdeyo na vā?

XXIII sa teṣāṁ vañcanaṁ jñātvāvadat kuto māṁ parīkṣadhve? māṁ mudrāmekam darśayata|

XXIV iha likhitā mūrtiriyāṁ nāma ca kasya? te'vadan kaisarasya|

XXV tadā sa uvāca, tarhi kaisarasya dravyaṁ kaisarāya datta; īśvarasya tu dravyamīśvarāya datta|

XXVI tasmāllokānām sākṣāt tatkathāyāḥ kamapi doṣaṁ dhartumaprāpya te tasyot-tarād āścaryyaṁ manyamānā mauninastasthuḥ|

XXVII aparañca śmaśānādutthānānaṅgikāriṇāṁ sidūkināṁ kiyanto janā āgatya taṁ papracchuḥ,

XXVIII he upadeśaka śāstre mūsā asmān pratīti lilekha yasya bhrātā bhāryyāyām satyāṁ niḥsantāno mriyate sa tājāyām vivahya tadvaṁśam utpādayīṣyati|

XXIX tathāca kecit sapta bhrātara āsan teṣāṁ jyeṣṭho bhrātā vivahya nirapatyaḥ prāṇān jahau|

XXX atha dvitīyastasya jāyām vivahya nirapatyaḥ san mamāra| tṛtīyaśca tāmeva vyuvāha;

XXXI itthaṁ sapta bhrātarastāmeva vivahya nirapatyāḥ santo mamruḥ|

XXXII śeṣe sā strī ca mamāra|

XXXIII ataeva śmaśānādutthānakāle teṣāṁ saptajanānām kasya sā bhāryyā bhaviṣyati? yataḥ sā teṣāṁ saptānāmeva bhāryyāsīt|

XXXIV tadā yīśuḥ pratyuvāca, etasya jagato lokā vivahanti vāgdattāśca bhavanti

XXXV kintu ye tājagatprāptiyogyatvena gaṇitāṁ bhaviṣyanti śmaśānāccotthāsyanti te na vivahanti vāgdattāśca na bhavanti,

XXXVI te puna rna mriyante kintu śmaśānādutthāpitāḥ santa īśvarasya santānāḥ svargīyadūtānām sadṛśāśca bhavanti|

XXXVII adhikantu mūsāḥ stambopākhyāne paramēśvara ībrāhīma īśvara ishāka īśvaro yākūbaśceśvara ityuktvā mṛtānām śmaśānād utthānasya pramāṇam lilekha|

XXXVIII ataeva ya īśvaraḥ sa mṛtānām prabhu rna kintu jīvātāmeva prabhuḥ, tannikaṭe sarvve jīvantaḥ santi|

XXXIX iti śrutvā kiyantodhyāpakā ūcuḥ, he upadeśaka bhavān bhadraṁ pratyuk-tavān|

XL itaḥ paraṁ taṁ kimapi praṣṭaṁ teṣāṁ pragalbhatā nābhūt|

XLI paścāt sa tān uvāca, yaḥ khriṣṭaḥ sa dāyūdaḥ santāna etāṁ kathāṁ lokāḥ kathāṁ kathayanti?

XLII yataḥ mama prabhumidaṁ vākyamavadat paramēśvaraḥ| tava śatrūnahaṁ yāvat pādapiṭhaṁ karomi na| tāvat kālaṁ mādiye tvaṁ dakṣapārśva upāviśa|

XLIII iti kathāṁ dāyūd svayaṁ gītagranthe'vadat|

XLIV ataeva yadi dāyūd taṁ prabhuṁ vadati, tarhi sa kathāṁ tasya santāno bhavati?

XLV paścād yīśuḥ sarvvajanānām karṇagocare śiṣyānuvāca,

XLVI ye'dhyāpakā dīrghaparicchadaṁ paridhāya bhramanti, haṭṭāpaṇayo rna-maskāre bhajanagehasya proccāsane bhojanagrhasya pradhānasthāne ca priyante

XLVII vidhavānām sarvvasvaṁ grasitvā chalena dīrghakālaṁ prārthayante ca teṣu sāvadhānā bhavata, teṣāmugraḍaṇḍo bhaviṣyati|

XXI

I atha dhanilokā bhāṇḍāgāre dhanāṁ nikṣipanti sa tadeva paśyati,

II etarhi kāciddīnā vidhavā paṇadvayaṁ nikṣipati tad dadarśa|

III tato yīsuruvāca yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, daridreyaṁ vidhavā sarvveb-hyodhikaṁ nyakṣepsīt,

IV yatonye svaprājyadhanebhya īśvarāya kiñcit nyakṣepsuḥ, kintu daridreyaṁ vidhavā dinayāpanārthaṁ svasya yat kiñcit sthitaṁ tat sarvvaṁ nyakṣepsīt|

V aparañca uttamaprastarairutsṛṣṭavyaiśca mandiraṁ suśobhatetarāṁ kaiścidityukte sa pratyuvāca

VI yūyaṁ yadidaṁ nicayanaṁ paśyatha, asya pāṣāṇaikopyanyapāṣāṇopari na sthāsyati, sarvve bhūsādbhaviṣyanti kāloyamāyātī|

VII tadā te papracchuḥ, he guro ghaṭanedrṣī kadā bhaviṣyati? ghaṭanāyā etasyasaścihnaṁ vā kiṁ bhaviṣyati?

VIII tadā sa jagāda, sāvadhānā bhavata yathā yuṣmākaṁ bhramaṁ kopi na janayati, khīṣṭohamityuktvā mama nāmṛā bahava upasthāsyanti sa kālaḥ prāyeṇopasthitaḥ, teṣāṁ paścānmā gacchata|

IX yuddhasyopaplavasya ca vārttāṁ śrutvā mā śaṅkadhmaṁ, yataḥ prathamam etā ghaṭanā avaśyaṁ bhaviṣyanti kintu nāpāte yugānto bhaviṣyati|

X aparañca kathayāmāsa, tadā deśasya vipakṣatvena deśo rājyasya vipakṣatvena rājyaṁ utthāsyati,

XI nānāsthāneṣu mahābhūkampō durbhikṣaṁ mārī ca bhaviṣyanti, tathā vyoma-maṇḍalasya bhayaṅkaradarśanānyaścaryalakṣaṇāni ca prakāśayiṣyante|

XII kintu sarvvāsāmetāsāṁ ghaṭanānām pūrvvaṁ lokā yuṣmān dhṛtvā tādayiṣyanti, bhajanālaye kārāyāñca samarpayīṣyanti mama nāmakāraṇād yuṣmān bhūpānām śāsakānāñca sammukhaṁ neṣyanti ca|

XIII sākṣyārthaṁ etāni yuṣmān prati ghaṭiṣyante|

XIV tadā kimuttaraṁ vaktavyam etat na cintayiṣyāma iti manaḥsu niścitanuta|

XV vipakṣā yasmāt kimapyuttaram āpattiñca karttuṁ na śakṣyanti tādrṣaṁ vākpaṭutvaṁ jñānañca yuṣmabhyaṁ dāsyāmi|

XVI kiñca yūyaṁ pitrā mātṛā bhrātrā bandhunā jñātyā kuṭumbena ca parakareṣu samarpayīṣyadhve; tataste yuṣmākaṁ kañcana kañcana ghātayiṣyanti|

- XVII** mama nāmnah kāraṇāt sarvvai rmanuṣyai ryūyam ṛtiyiṣyadhve|
XVIII kintu yuṣmākaṁ śiraḥkeśaikopi na vinaṁkṣyati,
XIX tasmādeva dhairyyamavalambya svasvapraṇān rakṣata|
XX aparañca yirūśālampuraṁ sainyaveṣṭitaṁ vilokya tasyocchinnatāyāḥ samayaḥ samīpa ityavagamiṣyatha|
XXI tadā yihūdādeśasthā lokāḥ parvvataṁ palāyantām, ye ca nagare tiṣṭhanti te deśāntaraṁ palāyantā, ye ca grāme tiṣṭhanti te nagaraṁ na praviśantu,
XXII yatastadā samucitadaṇḍanāya dharmmapustake yāni sarvvāṇi likhitāni tāni saphalāni bhaviṣyanti|
XXIII kintu yā yāstadā garbhavatyaḥ stanyadāvyaśca tāmām durgati rbhaviṣyati, yata etāllokān prati kopo deśe ca viśamadurgati rghaṭiṣyate|
XXIV vastutastu te khaṅgadhāraparivvaṅgaṁ lapsyante baddhāḥ santaḥ sarvvadeśeṣu nāyiṣyante ca kiñcānyadeśīyānām samayopasthitiparyyantaṁ yirūśālampuraṁ taiḥ padatalai rdalayiṣyate|
XXV sūryyacandranakṣatreṣu lakṣaṇādi bhaviṣyanti, bhuvi sarvvadeśīyānām duḥkhaṁ cintā ca sindhau vicīnām tarjanaṁ garjanañca bhaviṣyanti|
XXVI bhūbhau bhāvighaṭanām cintayitvā manuḥ bhīyāmṛtakalpā bhaviṣyanti, yato vyomamaṇḍale tejasvino dolāyamānā bhaviṣyanti|
XXVII tadā parākramaṇā mahātejasā ca meghārūḍhaṁ manuṣyaputram āyāntaṁ drakṣyanti|
XXVIII kintvetāsām ghaṭanānāmārambhe sati yūyaṁ mastakānyuttolya ūrdadhvaṁ drakṣyatha, yato yuṣmākaṁ mukteḥ kālaḥ sa vidho bhaviṣyati|
XXIX tatastenaitadṛṣṭāntakathā kathitā, paśyata uḍumbarādivṛkṣānām
XXX navīnapatrāṇi jātānīti dṛṣṭvā nidāvakāla upasthita iti yathā yūyaṁ jñātuṁ śaknutha,
XXXI tathā sarvvāsāmāsām ghaṭanānām ārambhe dṛṣṭe satīśvarasya rājatvaṁ nikaṭaṁ ityapi jñāsyatha|
XXXII yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, vidyamānalokānāmeṣām gamanāt pūrvvam etāni ghaṭiṣyante|
XXXIII nabhobhuvorlopo bhaviṣyati mama vāk tu kadāpi luptā na bhaviṣyati|
XXXIV ataeva viśamāśanena pānena ca sām̐marikacintābhiśca yuṣmākaṁ citteṣu matteṣu taddinaṁ akasmād yuṣmān prati yathā nopatiṣṭhati tadarthaṁ sveṣu sāvadhānāstiṣṭhata|
XXXV pṛthivīsthasarvvālokān prati taddinaṁ unmātha iva upasthāsyati|
XXXVI yathā yūyam etadbhāvighaṭanā uttarttuṁ manujasutasya sammukhe saṁsthātuñca योग्या bhavatha kāraṇādashmāt sāvadhānāḥ santo nirantaraṁ prārthayadhvaṁ|
XXXVII aparañca sa divā mandira upadiśya rācai jaitunādrim gatvātiṣṭhat|
XXXVIII tataḥ pratyūṣe lākāstatkathāṁ śrotuṁ mandire tadantikam āgacchan|

XXII

- I** aparañca kiṇvaśūnyapūpotsavasya kāla upasthite
II pradhānayājakā adhyāyakāśca yathā taṁ hantuṁ śaknuvanti tathopāyāṁ aceṣṭanta kintu lokebhyo bibhyuḥ|
III etastin samaye dvādaśaśiṣyeṣu gaṇita īṣkariyotīyarūḍhimān yo yihūdāstasyāntaḥkaraṇaṁ śaitānāśritatvāt
IV sa gatvā yathā yīṣuṁ teṣāṁ kareṣu samarpayituṁ śaknoti tathā mantraṇām pradhānayājakaiḥ senāpatibhiśca saha cakāra|
V tena te tuṣṭāstasmai mudrāṁ dātuṁ paṇaṁ cakruḥ|

VI tataḥ soṅgikṛtya yathā lokānāmagocare taṁ parakareṣu samarpayitum śaknoti tathāvakāśaṁ ceṣṭitumārebhe|

VII atha kiṇvaśūnyapūpotmavadine, arthāt yasmin dine nistārotsavasya meṣo hantavyastasmin dine

VIII yīśuḥ pitaraṁ yohanañcāhūya jagāda, yuvāṁ gatvāsmākaṁ bhojanārthaṁ nistārotsavasya dravyāṅyāsādayataṁ|

IX tadā tau papracchatuḥ kucāsādayāvo bhavataḥ kecchā?

X tadā sovādīt, nagare praviṣṭe kaścijjalakumbhamādāya yuvāṁ sākṣāt kariṣyati sa yanniveśanaṁ praviśati yuvāmapi tanniveśanaṁ tatpaścāditvā niveśanapatim iti vākyāṁ vadataṁ,

XI yatrāhaṁ nistārotsavasya bhojyaṁ śiṣyaiḥ sārddhaṁ bhoktum śaknomi sātithiśālāḥ kutra? kathāmimāṁ prabhustvāṁ prcchati|

XII tataḥ sa jano dvitiyaprakoṣṭhīyam ekaṁ śastaṁ koṣṭhaṁ darśayiṣyati tatra bhojyamāsādayataṁ|

XIII tatastau gatvā tadvākyānusāreṇa sarvvaṁ drṣdvā tatra nistārotsaviyāṁ bhojyamāsādayāmāsatuḥ|

XIV atha kāla upasthite yīśu rdvādaśabhiḥ preritaiḥ saha bhoktumupaviṣya kathi-tavān

XV mama duḥkhabhogāt pūrvvaṁ yubhābhiḥ saha nistārotsavasyaitasya bhojyaṁ bhoktum mayātivāñchā kṛtā|

XVI yuṣmān vadāmi, yāvatkālam īśvararājye bhojanaṁ na kariṣye tāvatkālam idaṁ na bhokṣye|

XVII tadā sa pānapātramādāya īśvarasya guṇān kīrttayitvā tebhyo datvāvadat, idaṁ grhlīta yūyaṁ vibhajya pivata|

XVIII yuṣmān vadāmi yāvatkālam īśvararājatvasya saṁsthāpanaṁ na bhavati tāvad drākṣāphalarasaṁ na pāsyāmi|

XIX tataḥ pūpaṁ grhītvā īśvaraguṇān kīrttayitvā bhañktā tebhyo datvāvadat, yuṣmadarthaṁ samarpitaṁ yanmama vapustadidaṁ, etat karmma mama smaraṇārthaṁ kurudhvaṁ|

XX atha bhojanānte tādrśaṁ pātraṁ grhītvāvadat, yuṣmatkṛte pātitaṁ yanmama raktaṁ tena nirṇītanavanīyamārūpaṁ pānapātramidaṁ|

XXI paśyata yo mām parakareṣu samarpayiṣyati sa mayā saha bhojanāsana upaviśati|

XXII yathā nirūpitamāste tadanusāreṇā manuṣyapuṁtrasya gati rbhaviṣyati kintu yastaṁ parakareṣu samarpayiṣyati tasya santāpo bhaviṣyati|

XXIII tadā teṣāṁ ko jana etat karmma kariṣyati tat te parasparaṁ praṣtumārebhire|

XXIV aparaṁ teṣāṁ ko janaḥ śreṣṭhatvena gaṇayiṣyate, atrārthe teṣāṁ vivādobhavad|

XXV asmāt kāraṇāt sovadat, anyadeśiyānām rājānaḥ prajānāmupari prabhutvaṁ kurvvanti dāruṇaśāsaṇaṁ kṛtvāpi te bhūpatitvena vikhyātā bhavanti ca|

XXVI kintu yuṣmākaṁ tathā na bhaviṣyati, yo yuṣmākaṁ śreṣṭho bhaviṣyati sa kaniṣṭhavad bhavatu, yaśca mukhyo bhaviṣyati sa sevakavadbhavatu|

XXVII bhojanopaviṣṭaparicārakayoḥ kaḥ śreṣṭhaḥ? yo bhojanāyopaviśati sa kiṁ śreṣṭho na bhavati? kintu yuṣmākaṁ madhye'haṁ paricārakṣivāsmi|

XXVIII aparañca yuyaṁ mama parīkṣākāle prathamamārabhya mayā saha sthitā

XXIX etatkāraṇāt pitrā yathā madarthaṁ rājyamekaṁ nirūpitaṁ tathāhamapi yuṣmadarthaṁ rājyaṁ nirūpayāmi|

XXX tasmān mama rājye bhojanāsane ca bhojanapāne kariṣyadhve siṁhāsaneṣūpaviṣya cesrāyeliyānām dvādaśavamśānām vicāraṁ kariṣyadhve|

XXXI aparaṁ prabhuruvāca, he śimon paśya titāunā dhānyānīva yuṣmān śaitān cālayitum aicchat,

XXXII kintu tava viśvāsasya lopo yathā na bhavati etat tvadarthaṁ prārthitaṁ mayā, tvanmanasi parivarttite ca bhrātṛṇāṁ manāṁsi sthīrikuru|

XXXIII tadā sovadat, he prabhohaṁ tvayā sārddhaṁ kārāṁ mṛtiṅca yātuṁ majji-tosmi|

XXXIV tataḥ sa uvāca, he pitara tvāṁ vadāmi, adya kukkuṭaravāt pūrvvaṁ tvāṁ matparicayaṁ vāratrayaṁ apahvoṣyase|

XXXV aparaṁ sa papraccha, yadā mudrāsamputaṁ khādyapātraṁ pādukāṅca vinā yuṣmān prāhiṇavaṁ tadā yuṣmākaṁ kasyāpi nyūnatāsīt? te procuḥ kasyāpi na|

XXXVI tadā sovadat kintvidānīm mudrāsamputaṁ khādyapātraṁ vā yasyāsti tena tadgrahītavyaṁ, yasya ca kṛpāṇo nāsti tena svavastraṁ vikṛīya sa kretavyaḥ|

XXXVII yato yuṣmānahaṁ vadāmi, aparādhijanaīḥ sārddhaṁ gaṇitaḥ sa bhaviṣyati| idaṁ yacchāstṛīyaṁ vacanaṁ likhītamasti tanmayi phaliṣyati yato mama sam-bandhīyaṁ sarvvaṁ setsyati|

XXXVIII tadā te procuḥ prabho paśya imau kṛpāṇau| tataḥ sovadad etau yatheṣṭau|

XXXIX atha sa tasmādvahi rgatvā svācārānusāreṇa jaitunanāmādrīm jagāma śiṣyāśca tatpaścād yayuḥ|

XL tatropasthāya sa tānuvāca, yathā parīkṣāyāṁ na patatha tadarthaṁ prārthayadhvaṁ|

XLI paścāt sa tasmād ekaśarakṣepād bahi rgatvā jānuni pātayitvā etat prārthayāñcakre,

XLII he pita ryadi bhavān sammanyate tarhi kaṁsamenāṁ mamāntikād dūraya kintu madicchānurūpaṁ na tvadicchānurūpaṁ bhavatu|

XLIII tadā tasmai śaktiṁ dātuṁ svargīyadūto darśanaṁ dadau|

XLIV paścāt sotyantāṁ yātanayā vyākulo bhūtvā punardṛḍhaṁ prārthayāñcakre, tasmād brhacchoṇitabindava iva tasya svedabindavaḥ pṛthivyāṁ patitumārebhire|

XLV atha prārthanāta utthāya śiṣyāṇāṁ samīpametya tān manoduḥkhino nidritān dṛṣṭvāvadat

XLVI kuto nidrātha? parīkṣāyāṁ apatanārthaṁ prarthayadhvaṁ|

XLVII etatkathāyāḥ kathanakāle dvādaśaśiṣyāṇāṁ madhye gaṇito yihūdānāmā janatāsahitasteṣāṁ agre calitvā yīsoścumbanārthaṁ tadantikam āyayau|

XLVIII tadā yīsuruvāca, he yihūdā kiṁ cumbanena manuṣyaputraṁ parakareṣu samarpayasi?

XLIX tadā yadyad ghaṭiṣyate tadanumāya saṅgibhiruktaṁ, he prabho vayaṁ ki khaṅgena ghātayiṣyāmaḥ?

L tata ekaḥ karavālenāhatya pradhānayājakasya dāsasya dakṣiṇaṁ karṇaṁ ciccheda|

LI adhūnā nivarttasva ityuktvā yīsustasya śrutiṁ sprṣṭvā svasyaṁ cakāra|

LII paścād yīsuḥ samīpasthān pradhānayājakān mandirasya senāpatīn prācīnāmśca jagāda, yūyaṁ kṛpāṇān yaṣṭīmśca gṛhītvā māṁ kiṁ coraṁ dhartumāyātāḥ?

LIII yadāhaṁ yuṣmābhiḥ saha pratidinaṁ mandire'tiṣṭhaṁ tadā māṁ dharttaṁ na pravṛttāḥ, kintvidānīm yuṣmākaṁ samayondhakārasya cādhipatyamasti|

LIV atha te taṁ dhṛtvā mahāyājakasya niveśanaṁ ninyuḥ| tataḥ pitaro dūre dūre paścāditvā

LV brhatkoṣṭhasya madhye yatrāgniṁ jvālayitvā lokāḥ sametyopaviṣṭāstatra taiḥ sārddham upaviveśa|

LVI atha vahnisannidhau samupaveśakāle kāciddāsī mano niviśya taṁ nirīkṣyāvadat pumānayaṁ tasya saṅge'sthāt|

LVII kintu sa tad apahnutyāvādīt he nāri tamahaṁ na paricinomi|

LVIII kṣaṇāntare'nyajanastaṁ dṛṣṭvābravīt tvamapi teṣāṁ nikarasyaikajanosi|
pitarah̐ pratyuvāca he nara nāhamasmi|

LIX tataḥ sārddhadadadvayāt paraṁ punaranyo jano niścitya babhāṣe, eṣa tasya saṅgīti satyaṁ yatoyaṁ gālīliyo lokaḥ|

LX tadā pitara uvāca he nara tvaṁ yad vadami tadahaṁ boddhuṁ na śaknomi, iti vākye kathitamātre kukkuṭo rurāva|

LXI tadā prabhuṇā vyādhuṭya pitare nirīkṣite kṛkavākuravāt pūrvvaṁ mām trirapahnoṣyase iti pūrvvoktaṁ tasya vākyam̐ pitarah̐ smṛtvā

LXII bahirgatvā mahākhedena cakranda|

LXIII tadā yai ryīśurdhṛtaste tamupahasya praharttumārebhire|

LXIV vastreṇa tasya dṛṣau baddhvā kapole capeṭāghātaṁ kṛtvā papracchuḥ, kaste kapole capeṭāghātaṁ kṛtavāna? gaṇayitvā tad vada|

LXV tadanyat tadviruddhaṁ bahunindāvākyam̐ vaktumārebhire|

LXVI atha prabhāte sati lokaprāñcaḥ pradhānayājakā adhyāpakāśca sabhām̐ kṛtvā madhyesabhaṁ yīśumānīya papracchuḥ, tvaṁ abhiṣikatosi na vāsmān vada|

LXVII sa pratyuvāca, mayā tasminnukte'pi yūyam̐ na viśvasiṣyatha|

LXVIII kasmiṁścidvākye yuṣmān prṣṭe'pi mām na taduttaraṁ vakṣyatha na mām tyakṣyatha ca|

LXIX kintvitaḥ paraṁ manujasutaḥ sarvvaśaktimata īśvarasya dakṣiṇe pārśve samupavekṣyati|

LXX tataste papracchuḥ, rtiha tvaṁīśvarasya putraḥ? sa kathayāmāsa, yūyam̐ yathārthaṁ vadatha sa evāham̐|

LXXI tadā te sarvve kathayāmāsuḥ, rtiha sāksye'nsasmin asmākaṁ kiṁ prayo-janaṁ? asya svamukhādeva sāksyaṁ prāptam̐|

XXIII

I tataḥ sabhāsthāḥ sarvvalokā utthāya taṁ pilātasammukhaṁ nītvāprodyā vak-tumārebhire,

II svamabhiṣiktaṁ rājānaṁ vadantaṁ kaimararājāya karadānaṁ niṣedhantaṁ rājyaviparyyayaṁ kurttuṁ pravarttamānam̐ ena prāptā vayaṁ|

III tadā pilātaṁ prṣṭavān tvaṁ kiṁ yihūdīyānām̐ rājā? sa pratyuvāca tvaṁ satyamuktavān|

IV tadā pilātaḥ pradhānayājakādilokān jagād, ahametasya kamapyaparādhaṁ nāptavān|

V tataste punaḥ sāhamino bhūtvāvadan, eṣa gālīla etatsthānaparyyante sarvvas-min yihūdādeṣe sarvvālokānupadiśya kupravṛttiṁ grāhītavān|

VI tadā pilāto gālīlapradeśasya nāma śrutvā papraccha, kimayaṁ gālīliyo lokaḥ?

VII tataḥ sa gālīlpradeśīyaherodrājasya tadā sthiteṣṭasya samīpe yīśum̐ preṣayāmāsa|

VIII tadā herod yīśum̐ vilokya santutoṣa, yataḥ sa tasya bahuvṛttāntaśravaṇāt tasya kiṁ cadāścaryyakarma paśyati ityāśāṁ kṛtvā bahukālamārabhya taṁ draṣṭuṁ prayāsaṁ kṛtavān|

IX tasmāt taṁ bahukathāḥ papraccha kintu sa tasya kasyāpi vākyasya pratyuttaraṁ novāca|

X atha pradhānayājakā adhyāpakāśca prottiṣṭhantaḥ sāhasena tamapavadituṁ prārebhire|

XI herod tasya senāgaṇaśca tamavajñāya upahāsatvena rājavastraṁ paridhāpya punaḥ pilātaṁ prati taṁ prāhiṇot|

XII pūrvvaṃ herodpīlātayoḥ parasparam vairabhāva āsīt kintu taddine dvayo rmelanaṃ jātaṃ|

XIII paścāt pīlātaḥ pradhānayājakān śāsakān lokāṃśca yugapadāhūya babhāṣe,

XIV rājyaviparyyayakārakoyam ityuktvā manuṣyameṇaṃ mama nikaṭamānaiṣṭa kintu paśyata yuṣmākaṃ samakṣam asya vicāraṃ kṛtvāpi proktāpavādānurūpeṇāśya kopyaparādhaḥ sapramāṇo na jātaḥ,

XV yūyañca herodaḥ sannidhau preṣitā mayā tatrāśya kopyaparādhastenāpi na prāptaḥ|paśyatānena vadhahe|tukāṃ kimapi nāparāddhaṃ|

XVI tasmādenaṃ tādayitvā vihāsyāmi|

XVII tatrotsave teṣāmeko mocayitavyaḥ|

XVIII iti hetoste proccairekadā procuḥ, eṇaṃ dūrīkṛtya barabbānāmānaṃ mocaya|

XIX sa barabbā nagara upaplavavadhāparādhābhyāṃ kārāyāṃ baddha āsīt|

XX kintu pīlāto yīśuṃ mocayituṃ vāñchan punastānuvāca|

XXI tathāpyenaṃ kruśe vyadha kruśe vyadheti vadantaste ruruvuḥ|

XXII tataḥ sa tṛtīyavāraṃ jagāda kutaḥ? sa kiṃ karmma kṛtavān? nāhamasya kamapi vadhāparādhaṃ prāptaḥ kevalaṃ tādayitvāmuṃ tyajāmi|

XXIII tathāpi te punarenaṃ kruśe vyadha ityuktvā proccairdṛḍhaṃ prārthayāñcakrire;

XXIV tataḥ pradhānayājakādīnāṃ kalarave prabale sati teṣāṃ prārthanārūpaṃ karttuṃ pīlāta ādideśa|

XXV rājadrohavadhayoraparādhena kārāsthaṃ yaṃ janāṃ te yayācire taṃ mocayitvā yīśuṃ teṣāmicchāyāṃ samārpayat|

XXVI atha te yīśuṃ gṛhītvā yānti, etarhi grāmādāgataṃ śimonanāmānaṃ kurīṇīyaṃ janāṃ dhṛtvā yīśoḥ paścānnetuṃ tasya skandhe kruśamarpayāmāsuḥ|

XXVII tato loḥkāraṇyamadhye bahustriyo rudatyō vilapantyaśca yīśoḥ paścād yayuḥ|

XXVIII kintu sa vyāghṛtya tā uvāca, he yirūsālamō nāryyō yuyaṃ madarthaṃ na ruditvā svārthaṃ svāpatyārthañca ruditi;

XXIX paśyata yaḥ kadāpi garbhavatyo nābhavan stanyañca nāpāyayan tādr̥ṣī rvandhyā yadā dhanyā vakṣyanti sa kāla āyāti|

XXX tadā he śailā asmākamupari patata, he upaśailā asmānācchādayata kathāmīdr̥ṣīm lokā vakṣyanti|

XXXI yataḥ satejasi śākhini cedetad ghaṭate tarhi śuṣkaśākhini kiṃ na ghaṭiṣyate?

XXXII tadā te hantuṃ dvāvaparādhinau tena sārddhaṃ ninyuḥ|

XXXIII aparaṃ śiraḥkapālanāmakasthānaṃ prāpya taṃ kruśe vividhuḥ; tadvay-oraparādhinorekaṃ tasya dakṣiṇo tadanyaṃ vāme kruśe vividhuḥ|

XXXIV tadā yīśurakathayat, he pitaretān kṣamasva yata ete yat karmma kurvvanti tan na viduḥ; paścātte guṭikāpātaṃ kṛtvā tasya vastrāṇi vibhajya jagṛhuḥ|

XXXV tatra lokasaṃghastiṣṭhan dadarśa; te teṣāṃ śāsakāśca tamupahasya jagaduḥ, eṣa itarān rakṣitavān yadiśvareṇābhīrucito 'bhiṣiktastrātā bhavati tarhi svamad-hunā rakṣatu|

XXXVI tadanyaḥ senāgaṇā etya tasmai amlarasaṃ datvā parihasya provāca,

XXXVII cettvaṃ yihūdīyānāṃ rājāsi tarhi svaṃ rakṣa|

XXXVIII yihūdīyānāṃ rājeti vākyaṃ yūnānīyaromīyebṛīyākṣarai rlikhitaṃ tacchirasa ūrddhve'sthāpyata|

XXXIX tadobhayapārsvayo rviddhau yāvaparādhinau tayorekastaṃ vinindya babhāṣe, cettvaṃ abhiṣiktosi tarhi svamāvāñca rakṣa|

XL kintvanyastaṃ tarjayitvāvadat, īśvarāttava kiñcidapi bhayaṃ nāsti kiṃ? tvamapi samānadaṇḍosi,

XLII yogyapātre āvām svasvakarmmaṇām samucitaphalaṁ prāpnuvaḥ kintvanena kimapi nāparāddham|

XLIII atha sa yīśuṁ jagāda he prabhe bhavān svarājyapraveśakāle mām smaratu|

XLIV tadā yīśuḥ kathitavān tvām yathārthaṁ vadāmi tvamadyaiva mayā sārddham paralokasya sukhashānaṁ prāpsyasi|

XLV aparañca dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaparyyantaṁ ravestejasontarhitatvāt sarv-vadeśo'ndhakāreṇāvṛto

XLVI mandirasya yavanikā ca chidyamānā dvidhā babhūva|

XLVII tato yīśuruccairuvāca, he pita rmamātmānaṁ tava kare samarpaye, ityuktvā sa prāṇān jahau|

XLVIII tadaitā ghaṭanā dṛṣṭvā śatasenāpatirīśvaraṁ dhanyamuktvā kathitavān ayaṁ nitāntaṁ sādhumanuṣya āsīt|

XLIX atha yāvanto lokā draṣṭum āgatāste tā ghaṭanā dṛṣṭvā vakṣaḥsu karāghātaṁ kṛtvā vyācuṭya gatāḥ|

L yīśo rjñātayo yā yā yoṣitaśca gālīlastena sārddhamāyātāstā api dūre sthitvā tat sarvvaṁ dadṛśuḥ|

LI tadā yihūdīyānām mantraṇām kriyāñcāsammamanyamāna īśvarasya rājatvam apekṣamāṇo

LII yihūdīdeśīyo 'rimathīyanagariyo yūṣaphnāmā mantrī bhadro dhārmikaśca pumān

LIII pīlātāntikaṁ gatvā yīśo rdehaṁ yayāce|

LIV paścād vapuravarohya vāsasā saṁveṣṭya yatra kopi mānuṣo nāsthāpyata tasmin śaile svāte śmaśāne tadasthāpayat|

LV taddinamāyojaniyaṁ dinaṁ viśrāmavāraśca samīpaḥ|

LVI aparaṁ yīśunā sārddham gālīla āgatā yoṣitaḥ paścāditvā śmaśāne tatra yathā vapuḥ sthāpitaṁ tacca dṛṣṭvā

LVI vyāghuṭya sugandhidravayatailāni kṛtvā vidhivad viśrāmavāre viśrāmaṁ cakruḥ|

XXIV

I atha saptāhaprathamadine'tipratyūṣe tā yoṣitaḥ sampāditaṁ sugandhidravyaṁ grhītvā tadanyābhiḥ kiyatībhiḥ strībhiḥ saha śmaśānaṁ yayuḥ|

II kintu śmaśānadvārāt pāṣāṇamapasāritaṁ dṛṣṭvā

III tāḥ praviśya prabho rdehamaprāpya

IV vyākulā bhavanti etarhi tejomayavastrānvitau dvau puruṣau tāsām samīpe samupasthitau

V tasmāttāḥ śaṅkāyuktā bhūmāvadhomukhyasyasthuḥ| tadā tau tā ūcatu rmṛtānām madhye jīvantaṁ kuto mṛgayatha?

VI sotra nāsti sa udasthāt|

VII pāpinām kareṣu samarpitena kruśe hatena ca manuṣyaputreṇa tṛtīyadivase śmaśānādutthātavyam iti kathām sa galīli tiṣṭhan yuṣmabhyaṁ kathitavān tām smarata|

VIII tadā tasya sā kathā tāsām manaḥsu jātā|

IX anantaram śmaśānād gatvā tā ekādaśāṣyādibhyaḥ sarvvebhyastām vārttām kathayāmāsuḥ|

X magdalīnīmariyam, yohanā, yākūbo mātā mariyam tadanyāḥ saṅginyo yoṣitaśca preritebhya etāḥ sarvā vārttāḥ kathayāmāsuḥ

XI kintu tāsām kathām anarthakākhyānamātraṁ buddhvā kopi na pratyait|

XII tadā pitara utthāya śmaśānāntikaṁ dadhāva, tatra ca prahvo bhūtvā pārśvaikasthāpitaṁ kevalaṁ vastraṁ dadarśa; tasmādāścaryyaṁ manyamāno yadaghaṭata tanmanasi vicārayan pratasthe|

XIII tasminneva dine dvau śiyyau yirūśālamaścatuskrośāntaritam immāyugrāmaṁ gacchantau

XIV tāsāṁ ghaṭanānāṁ kathāmakathayatām

XV tayorālāpavicārayoḥ kāle yīśurāgatya tābhyām saha jagāma

XVI kintu yathā tau taṁ na paricinuṭastadarthaṁ tayo rdṛṣṭiḥ saṁruddhā|

XVII sa tau pṛṣṭavān yuvāṁ viṣaṇṇau kiṁ vicārayantau gacchathaḥ?

XVIII tatastayoḥ kliyapānāmā pratyuvāca yirūśālapure'dhunā yānyaghaṭanta tvaṁ kevalavideśi kiṁ tadvṛttāntaṁ na jānāsi?

XIX sa papraccha kā ghaṭanāḥ? tadā tau vaktumārebhāte yīśunāmā yo nāsaratiyo bhaviṣyadvādī īśvarasya mānuṣāṇāṁ sāksāt vākye karmmaṇi ca śaktimānāsīt

XX tam asmākaṁ pradhānayājakā vicārakāśca kenāpi prakāreṇa kruśe viddhvā tasya prāṇānanāśayan tadyā ghaṭanāḥ;

XXI kintu ya isrāyeliyalokān uddhārayiṣyati sa evāyam ityāśāsmābhiḥ kṛtā| tadyathā tathāstu tasyā ghaṭanāyā adya dinatrayaṁ gataṁ|

XXII adhikantvasmākaṁ saṅginīnāṁ kiyatstrīṇāṁ mukhebhyo'sambhavavākyamidaṁ śrutaṁ;

XXIII tāḥ pratyūṣe śmaśānaṁ gatvā tatra tasya deham aprāpya vyāghuṭyetvā proktavatyāḥ svargīsadūtau dṛṣṭāvasmābhistaṁ cāvādiṣṭāṁ sa jīvitavān|

XXIV tatosmākaṁ kaiścīt śmaśānamagamyata te'pi strīṇāṁ vākyānurūpaṁ dṛṣṭavantaḥ kintu taṁ nāpaśyan|

XXV tadā sa tāvuvāca, he abodhau he bhaviṣyadvādibhiruktavākyāṁ pratyetuṁ vilambamānau;

XXVI etatsarvvaduḥkhaṁ bhuktvā svabhūtiprāptiḥ kiṁ khrīṣṭasya na nyāyyā?

XXVII tataḥ sa mūsāgranthamārabhya sarvvabhaviṣyadvādināṁ sarvvaśāstre svasmin likhitākhyānābhiprāyaṁ bodhayāmāsa|

XXVIII atha gamyagrāmābhyarṇaṁ prāpya tenāgre gamanalakṣaṇe darśite

XXIX tau sādhayitvāvadatām sahāvābhyām tiṣṭha dine gate sati rātrirabhūt; tataḥ sa tābhyām sārddhaṁ sthātum gr̥haṁ yayau|

XXX paścādbhojanopaveśakāle sa pūpaṁ gr̥hītvā īśvaraguṇān jagāda taṁca bhaṁktvā tābhyām dadau|

XXXI tadā tayo rdṛṣṭau prasannāyām taṁ pratyabhijñātuḥ kintu sa tayoḥ sāksādontardadhe|

XXXII tatastau mithobhidhātum ārabdhavantau gamanakāle yadā kathāmakathayat śāstrārthaṁcabodhayat tadāvayo rbuddhiḥ kiṁ na prājvalat?

XXXIII tau tatksaṇādutthāya yirūśālapuraṁ pratyāyayatūḥ, tatsthāne śiṣyāṇāṁ ekādaśānāṁ saṅgināṁca darśanaṁ jātaṁ|

XXXIV te procuḥ prabhurudatiṣṭhad iti satyaṁ śimone darśanamadācca|

XXXV tataḥ pathaḥ sarvvaghaṭanāyāḥ pūpabhañjanena tatparicayasya ca sarvvavṛttāntaṁ tau vaktumārebhāte|

XXXVI itthaṁ te parasparaṁ vadanti tatkāle yīśuḥ svayaṁ teṣāṁ madhya protthaya yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyād ityuvāca,

XXXVII kintu bhūtaṁ paśyāma ityanumāya te samudvivijire treṣuśca|

XXXVIII sa uvāca, kuto duḥkhitā bhavatha? yuṣmākaṁ manaḥsu sandeha udeti ca kutah?

XXXIX eṣohaṁ, mama karau paśyata varam spr̥ṣṭvā paśyata, mama yādṛśāni paśyatha tādṛśāni bhūtasya māmśāsthīni na santi|

XL ityuktvā sa hastapādān darśayāmāsa|

XLI te'sambhavaṃ jñātvā sānandā na pratyayan| tataḥ sa tān papraccha, atra yuṣmākaṃ samīpe khādyāṃ kiñcidasti?

XLII tataste kiyaddagdhamatsyaṃ madhu ca daduḥ

XLIII sa tadādāya teṣāṃ sākṣād bubhuje

XLIV kathayāmāsa ca mūsāvyavasthāyāṃ bhaviṣyadvādināṃ grantheṣu gītapustake ca mayi yāni sarvvāṇi vacanāni likhitāni tadanurūpāṇi ghaṭiṣyante yuṣmābhiḥ sārddhaṃ sthitvāhaṃ yadetadvākyam avadaṃ tadidānīm pratyakṣamabhūt|

XLV atha tebhyaḥ śāstrabodhādhikāraṃ datvāvadat,

XLVI khriṣṭenetthaṃ mṛtiyātanaṃ bhoktavyā tṛtīyadine ca śmaśānādutthātavyaṅceti lipirasti;

XLVII tannāmnā yirūśālamamārabhya sarvvadeśe manaḥparāvarttanasya pāpamocanasya ca susānvādaḥ pracārayitavyaḥ,

XLVIII eṣu sarvveṣu yūyaṃ sākṣiṇaḥ|

XLIX aparañca paśyata pitrā yat pratijñātaṃ tat preṣayisyāmi, ataeva yāvatkālaṃ yūyaṃ svargīyāṃ śaktiṃ na prāpsyatha tāvatkālaṃ yirūśālamnagare tiṣṭhata|

L atha sa tān baithanīyāparyyantaṃ nītvā hastāvuttolya āśiṣa vaktumārebhe

LI āśiṣaṃ vadanneva ca tebhyaḥ pṛthag bhūtvā svargāya nīto'bhavat|

LII tadā te taṃ bhajamānā mahānandena yirūśālamaṃ pratyājagmuḥ|

LIII tato nirantaraṃ mandire tiṣṭhanta īśvarasya praśaṃsāṃ dhanyavādañca karttam ārebhire| iti | |

yohanalikhitaḥ susaṁvādaḥ

- I ādau vāda āsīt sa ca vāda īśvareṇa sārdhamāsīt sa vādaḥ svayamīśvara eva |
 II sa ādāviśvareṇa sahāsīt |
 III tena sarvvaṁ vastu sarvveṣu sṛṣṭavastuṣu kimapi vastu tenāsṛṣṭaṁ nāsti |
 IV sa jīvanasyākāraḥ, tacca jīvanaṁ manuṣyāṇāṁ jyotiḥ |
 V tajjyotirandhakāre pracakāṣe kintvandhakārastanna jagrāha |
 VI yohan nāmaka eko manuja īśvareṇa preṣayāñcakre |
 VII tadvārā yathā sarvve viśvasanti tadarthaṁ sa tajjyotiṣi pramāṇaṁ dātuṁ
 sākṣisvarūpo bhūtvāgamat,
 VIII sa svayaṁ tajjyoti rna kintu tajjyotiṣi pramāṇaṁ dātumāgamat |
 IX jagatyāgatya yaḥ sarvvamanujebhyo dīptiṁ dadāti tadeva satyajyotiḥ |
 X sa yajjagadasṛjat tanmadya eva sa āsīt kintu jagato lokāstaṁ nājānan |
 XI nijādhikāraṁ sa āgacchat kintu prajāstaṁ nāgrhlan |
 XII tathāpi ye ye tamagrhlan arthāt tasya nāmni vyaśvasan tebhya īśvarasya putrā
 bhavitum adhikāraṁ adadāt |
 XIII teṣāṁ janiḥ śoṇitānna śārīrikābhilāṣānna mānavānāmicchāto na
 kintviśvarādabhavat |
 XIV sa vādo manuṣyarūpeṇāvatīryya satyatānugrahābhyāṁ paripūrṇaḥ san
 sārdham asmābhi rnyavasat tataḥ pituradvitīyaputrasya yogyo yo mahimā taṁ
 mahimānaṁ tasyāpaśyāma |
 XV tato yohanapi pracāryya sākṣyamidaṁ dattavān yo mama paścād āgamiṣyati
 sa matto gurutarāḥ; yato matpūrvvaṁ sa vidyamāna āsīt; yadartham ahaṁ
 sākṣyamidaṁ adāṁ sa eṣaḥ |
 XVI aparaṅca tasya pūrṇatāyā vayaṁ sarvve kramaśaḥ kramaśonugrahaṁ
 prāptāḥ |
 XVII mūsādvārā vyavasthā dattā kintvanugrahaḥ satyatvaṅca yīśukhrīṣṭadvārā
 samupātiṣṭhatāṁ |
 XVIII kopi manuja īśvaraṁ kadāpi nāpaśyat kintu pituḥ kroḍastho'dvitīyaḥ pu-
 trastaṁ prakāśayat |
 XIX tvaṁ kaḥ? iti vākyaṁ preṣṭuṁ yadā yihūdīyalokā yājakān levilokāṁśca
 yirūśālamō yohanaḥ samīpe preṣayāmāsuḥ,
 XX tadā sa svīkṛtavān nāpahnūtavān nāham abhiṣikta ityaṅgīkṛtavān |
 XXI tadā te'prcchan tarhi ko bhavān? kiṁ eliyaḥ? sovadat na; tataste'prcchan tarhi
 bhavān sa bhaviṣyadvādī? sovadat nāhaṁ saḥ |
 XXII tadā te'prcchan tarhi bhavān kaḥ? vayaṁ gatvā prerakān tvayi kiṁ
 vakṣyāmaḥ? svasmin kiṁ vadasi?
 XXIII tadā sovadat | paramēśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ | itīdaṁ
 prāntare vākyaṁ vadataḥ kasyacidravaḥ | kathānimāṁ yasmin yīśayiyo
 bhaviṣyadvādī likhitavān soham |
 XXIV ye preṣitāste phirūśilokāḥ |
 XXV tadā te'prcchan yadi nābhiṣiktosi eliyosi na sa bhaviṣyadvādyapi nāsi ca, tarhi
 lokān majjayasi kutaḥ?
 XXVI tato yohan pratyavocat, toye'haṁ majjayāmīti satyaṁ kintu yaṁ yūyaṁ na
 jānītha tādrśa eko jano yuṣmākāṁ madhya upatiṣṭhati |
 XXVII sa matpaścād āgatopi matpūrvvaṁ varttamāna āsīt tasya pādukābandhanaṁ
 mocayitumapi nāhaṁ yogyosmi |

XXVIII yaddananadyāḥ pārasthabaithabārāyām yasminsthāne yohanamajjayat tasmina sthāne sarvvametad aghaṭata|

XXIX pare'hani yohan svanikaṭamāgacchantam yīsum vilokya prāvocat jagataḥ pāpamocakam īśvarasya meṣasāvakam paśyata|

XXX yo mama paścādāgamiṣyati sa matto gurutarah, yato hetormatpūrvvam so'varttata yasminnaham kathāmimām kathitavān sa evāyam|

XXXI aparam nāhamenam pratyabhijñātavān kintu isrāyellokā enam yathā paricin-vanti tadabhiprāyeṇāham jale majjayitumāgaccham|

XXXII punaśca yohanaparamekam pramaṇam datvā kathitavān vihāyasaḥ kapotavad avatarantamātmānam asyoparyyavatiṣṭhantaḥ ca drṣṭavānaham|

XXXIII nāhamenam pratyabhijñātavān iti satyam kintu yo jale majjayitum mām prairayat sa evemām kathāmakathayat yasyoparyyātmanam avatarantam avatiṣṭhantañca drakṣayasi saeva pavitre ātmani majjayiṣyati|

XXXIV avastannirīkṣyāyam īśvarasya tanaya iti pramaṇam dadāmi|

XXXV pare'hani yohan dvābhyām śiṣyābhyām sārddhem tiṣṭhan

XXXVI yīsum gacchantam vilokya gaditavān, īśvarasya meṣasāvakam paśyatham|

XXXVII imām kathām śrutvā dvau śiṣyau yīsoḥ paścād iyatuḥ|

XXXVIII tato yīsuḥ parāvṛtya tau paścād āgacchantau drṣṭvā prṣṭavān yuvām kim gaveśayathaḥ? tāvapṛcchatām he rabbi arthāt he guro bhavān kutra tiṣṭhati?

XXXIX tataḥ sovādit etya paśyatham| tato divasasya tṛtīyapraharasya gatatvāt tau taddinam tasya saṅge'sthātām|

XL yau dvau yohano vākyam śrutvā yīsoḥ paścād āgamatām tayoh śimonpitarasya bhrātā āndriyah

XLI sa itvā prathamam nijasodaram śimonam sāksātprāpya kathitavān vayam khriṣṭam arthāt abhiṣikṭapuruṣam sāksātkr̥tavantaḥ|

XLII paścāt sa tam yīsoḥ samīpam ānayat| tadā yīsum tam drṣṭvāvadat tvam yūnasah putraḥ śimon kintu tvannāmadheyam kaiphāḥ vā pitarah arthāt prastaro bhaviṣyati|

XLIII pare'hani yīsau gālilam gantum niścītacetasi sati philipanāmānam janam sāksātprāpyāvocat mama paścād āgaccha|

XLIV baitsaidānamni yasmin grāme pitarāndriyayorvāsa āsīt tasmin grāme tasya philipasya vasatirāsīt|

XLV paścāt philipo nithanelam sāksātprāpyāvadat mūsā vyavasthā granthe bhaviṣyadvādinām grantheṣu ca yasyākhyānam likhitamāste tam yūṣaphaḥ putram nāsaratiyam yīsum sāksād akārṣma vayam|

XLVI tadā nithanel kathitavān nāsarannagarāta kim kaścidduttama utpantum śaknoti? tataḥ philipo 'vocat etya paśya|

XLVII aparañca yīsuḥ svasya samīpam tam āgacchantam drṣṭvā vyāhṛtavān, paśyāyam niṣkapataḥ satya isrāyellokaḥ|

XLVIII tataḥ sovadat, bhavān mām kathām pratyabhijñāti? yīsuravādīt philipasya āhvānāt pūrvvam yadā tvamuḍumbarasya tarormūle'sthāstadā tvāmadarśam|

XLIX nithanel acakathat, he guro bhavān nitāntam īśvarasya putrosi, bhavān isrāyelveṣasya rājā|

L tato yīsu rvyāharat, tvāmuḍumbarasya pādapasya mūle drṣṭavānāham maitasmādvākyāt kim tvam vyaśvasiḥ? etasmādapyāścaryyāṇi kāryyāṇi drakṣyasi|

LI anyaccāvādīd yuṣmānaham yathārtham vadāmi, itaḥ param mocite meghadvāre tasmānmanujasūnunā īśvarasya dūtagaṇam avarohantamārohantañca drakṣyatha|

II

I anantaram trutiṽyadivase gālil pradeśiye kānnānāmni nagare vivāha āsīt tatra ca yīśormātā tiṣṭhat|

II tasmai vivāhāya yīśustasya śiṣyāśca nimantritā āsan|

III tadanantaram drākṣārasasya nyūnatvād yīśormātā tamavadat eteṣām drākṣāraso nāsti|

IV tadā sa tāmavocat he nāri mayā saha tava kiṁ kāryyam? mama samaya idānīm nopatiṣṭhati|

V tatastasya mātā dāsānavocad ayaṁ yad vadati tadeva kuruta|

VI tasmin sthāne yihūdīyānām śucitvakaraṇavyavahārānusāreṇāḍhakaikajaladharāṇi pāṣāṇamayāni ṣaḍvrhatpātrāṇiāsan|

VII tadā yīśustān sarvvakalaśān jalaiḥ pūrayitum tānājñāpayat, tataste sarvvān kumbhānākarmaṇāṁ jalaiḥ paryyapūrayan|

VIII atha tebhyaḥ kiñciduttāryya bhojyādhipāteḥsamīpaṁ netum sa tānādiśat, te tadanayan|

IX aparaṇca tajjalām kathām drākṣāraso'bhavat tajjalavāhakādāsā jñātum śaktāḥ kintu tadbhojyādhipo jñātum nāśaknot tadavalihya varaṁ saṁmbodhāvadata,

X lokāḥ prathamam uttamadrākṣārasam dadati taṣu yatheṣṭam pītavatsu tasmā kiñcidanuttamaṇca dadati kintu tvamidānīm yāvat uttamadrākṣārasam sthāpayasi|

XI itthaṁ yīśurgālilapradeśe āścaryyakārmma prārambha nijamahimānaṁ prākāśayat tataḥ śiṣyāstasmin vyaśvasan|

XII tataḥ param sa nijamātrubhrātrussīṣyaiḥ sārddhm kapharnāhūmam āgamat kintu tatra bahūdīnāni ātiṣṭhat|

XIII tadanantaram yihūdīyānām nistārotsave nikaṭamāgate yīśu ryrūsālam nagaram āgacchat|

XIV tato mandirasya madhye gomeṣapārāvatavikrayiṇo vāṇijakṣcopaviṣṭān vilokya

XV rajjubhiḥ kaśām nirmmāya sarvvagomeṣādibhiḥ sārddham tān mandirād dūrīkṛtavān|

XVI vāṇijām mudrādi vikīryya āsanāni nyūbjīkṛtya pārāvatavikrayibhyo'kathayad asmāt sthānāt sarvāṇyetāni nayata, mama pītugrham vāṇijyagrham mā kārṣṭa|

XVII tasmāt tanmandirārtha udyogo yastu sa grasatīva mām| imām śāstrīyalipim śiṣyāḥsamasmaran|

XVIII tataḥ param yihūdīyalokā yīṣimavadan tavamidṛśakarmmakaraṇāt kiṁ cihnamasmān darśayasi?

XIX tato yīśustānavocad yuṣmābhire tasmin mandire nāṣite dinatrayamadhye'haṁ tad utthāpayiṣyāmi|

XX tadā yihūdīyā vyāhārṣuḥ, etasya mandirasa nirmmāṇena ṣaṭcatvāriṁśad vatsarā gatāḥ, tvam kiṁ dinatrayamadhye tad utthāpayiṣyasi?

XXI kintu sa nijadeharūpamandire kathāmimām kathitavān|

XXII sa yadetādrśam gaditavān tacchiṣyāḥ śmaśānāt tadīyotthāne sati smṛtvā dharmmagranthe yīśunoktathāyām ca vyaśvasiṣuḥ|

XXIII anantaram nistārotsavasya bhojyasamaye yirūsālam nagare tatkrutāścaryyakarmmāṇi vilokya bahubhistasya nāmani viśvasitam|

XXIV kintu sa teṣām kareṣu svaṁ na samarpayat, yataḥ sa sarvvānavait|

XXV sa mānaveṣu kasyacit pramāṇam nāpekṣata yato manujānām madhye yadyadasti tattat sojānāt|

III

I nikadimanāmā yihūdīyānām adhipatiḥ phirūśi kṣaṇadāyām

II yīśaurabhyarṇam āvraja vyāhārṣīt, he guro bhavān īśvarād āgat eka upadeṣṭā, etad asmābhirjñāyate; yato bhavatā yānyāścaryyakarmmāṇi kriyante paramēśvarasya sāhāyyaṁ vinā kenāpi tattatkarmmāṇi karttuṁ na śakyante|

III tadā yīśuruttaraṁ dattavān tavāhaṁ yathārthataraṁ vyāharāmi punarjanmani na sati kopi mānava īśvarasya rājyaṁ draṣṭuṁ na śaknoti|

IV tato nikadīmaḥ pratyavocat manuḥ vṛddho bhūtvā kathaṁ janiṣyate? sa kim puna rmātrrjaṭharaṁ praviśya janituṁ śaknoti?

V yīśuravādīd yathārthataram ahaṁ kathayāmi manuje toyātmabhyāṁ puna rna jāte sa īśvarasya rājyaṁ praveṣṭuṁ na śaknoti|

VI māmsād yat jāyate tan māmsameva tathātmano yo jāyate sa ātmaiva|

VII yuṣmābhiḥ puna rjanitavyaṁ mamaitasyāṁ kathāyāṁ āścaryaṁ mā maṁsthāḥ|

VIII sadāgatiryāṁ diśamicchati tasyāmeva diśi vāti, tvaṁ tasya svanaṁ śuṇoṣi kintu sa kuta āyāti kutra yāti vā kimapi na jānāsi tadvād ātmanaḥ sakāśāt sarvveṣāṁ manuḥjanāṁ janma bhavati|

IX tadā nikadīmaḥ pṛṣṭavān etat kathaṁ bhavituṁ śaknoti?

X yīśuḥ pratyaktavān tvamistrāyelo gururbhūtvāpi kimetāṁ kathāṁ na vetsi?

XI tubhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, vayaṁ yad vidmastad vacmaḥ yaṁcca paśyāmastasyaiva sākṣyaṁ dadmaḥ kintu yuṣmābhirmsmākaṁ sākṣitvaṁ na gr̥hyate|

XII etasya saṁsārasya kathāyāṁ kathitāyāṁ yadi yūyaṁ na viśvasitha tarhi svargīyāyāṁ kathāyāṁ kathaṁ viśvasiṣyatha?

XIII yaḥ svarge'sti yaṁ ca svargād avārohat taṁ mānavatanayaṁ vinā kopi svargaṁ nārohat|

XIV aparaṅca mūsā yathā prāntare sarpaṁ protthāpitavān manuṣyaputro'pi tathaivotthāpitavyaḥ;

XV tasmād yaḥ kaścīt tasmin viśvasiṣyati so'vināśyaḥ san anantāyuh prāpsyati|

XVI īśvara itthaṁ jagadadayata yat svamadvitīyaṁ tanayaṁ prādadāt tato yaḥ kaścīt tasmin viśvasiṣyati so'vināśyaḥ san anantāyuh prāpsyati|

XVII īśvaro jagato lokān daṇḍayituṁ svaputraṁ na preṣya tān paritrātuṁ preṣitavān|

XVIII ataeva yaḥ kaścīt tasmin viśvasiti sa daṇḍārho na bhavati kintu yaḥ kaścīt tasmin na viśvasiti sa idānīmeva daṇḍārho bhavati,yataḥ sa īśvarasyādvitīyaputrasya nāmani pratyayaṁ na karoti|

XIX jagato madhye jyotiḥ prakāśata kintu manuṣyāṇāṁ karmmaṇāṁ dṛṣṭatvāt te jyotiṣopi timire prīyante etadeva daṇḍasya kāraṇāṁ bhavati|

XX yaḥ kukarma karoti tasyācārasya dṛṣṭatvāt sa jyotirṛtīyitvā tannikaṭaṁ nāyāti;

XXI kintu yaḥ satkarma karoti tasya sarvvāṇi karmmaṇīśvareṇa kṛtānīti sathā prakāśate tadabhiprāyeṇa sa jyotiṣaḥ sannidhim āyāti|

XXII tataḥ param yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddhaṁ yihūdīyadeśaṁ gatvā tatra sthitvā majjayituṁ ārabhata|

XXIII tadā śālam nagarasya samīpasthāyini ainan grāme bahutaratoyasthite tatra yohan amajjayat tathā ca lokā āgatya tena majjitā abhavan|

XXIV tadā yohan kārāyāṁ na baddhaḥ|

XXV aparaṅca śācakarmmaṇi yohānaḥ śiṣyaiḥ saha yihūdīyalokānāṁ vivāde jāte, te yohanaḥ saṁnnidhim gatvākathayan,

XXVI he guro yaddananadyāḥ pāre bhavatā sārddhaṁ ya āsīt yasmiṁśca bhavān sākṣyaṁ pradadāt paśyatu sopi majjayati sarvve tasya samīpaṁ yānti ca|

XXVII tadā yohan pratyavocad īśvareṇa na datte kopi manujaḥ kimapi prāptuṁ na śaknoti|

XXVIII ahaṁ abhiṣikto na bhavāmi kintu tadagre preṣitosmi yāmimāṁ kathāṁ kathitavānāhaṁ tatra yūyaṁ sarvve sākṣiṇaḥ stha|

XXIX yo janaḥ kanyāṁ labhate sa eva varaḥ kintu varasya sannidhau daṇḍāyamānaṁ tasya yanmitraṁ tena varasya śabde śrute'tivāhlādyate mamāpi tadvad ānandasiddhirjātā|

XXX tena kramaśo varddhitavyaṁ kintu mayā hsitavyaṁ|

XXXI ya ūrdhvādāgacchat sa sarvveṣāṁ mukhyo yaśca saṁsārād udapadyata sa sāmśārikaḥ saṁsārīyāṁ kathāñca kathayati yastu svargādāgacchat sa sarvveṣāṁ mukhyaḥ|

XXXII sa yadapaśyadaśṛṇocca tasminneva sākṣyaṁ dadāti tathāpi prāyaśaḥ kaścit tasya sākṣyaṁ na gṛhlāti;

XXXIII kintu yo gṛhlāti sa īśvarasya satyavāditvaṁ mudrāṅgitaṁ karoti|

XXXIV īśvareṇa yaḥ preritaḥ saeva īśvariṇyakathāṁ kathayati yata īśvara ātmānaṁ tasmai aparimitaṁ adadāt|

XXXV pitā putre snehaṁ kṛtvā tasya haste sarvvāṇi samarpitavān|

XXXVI yaḥ kaścit putre viśvasiti sa evānantam paramāyuh prāpnoti kintu yaḥ kaścit putre na viśvasiti sa paramāyuso darśanaṁ na prāpnoti kintuviśvarasya kopabhājanaṁ bhūtvā tiṣṭhati|

IV

I yīśuḥ svayaṁ nāmajjayat kevalaṁ tasya śiṣyā amajjayat kintu yohano'dhikaśiṣyān sa karoti majjayati ca,

II phirūšina imāṁ vārttāmaśṛṇvan iti prabhuravagatya

III yihūdīyadeśaṁ vihāya puna rgālīlam āgat|

IV tataḥ śomironapradeśasya madyena tena gantavye sati

V yākūb nijaputrāya yūṣaphe yāṁ bhūmim adadāt tatsamīpasthāyi śomironapradeśasya sukhār nāmnā vikhyātasya nagarasya sannidhāvupāsthāt|

VI tatra yākūbaḥ prahirāsīt; tadā dvitīyayāmavelāyāṁ jātayāṁ sa mārge śramāpannastasya praheḥ pārśve upāviśat|

VII etarhi kācit śomironīyā yoṣit toyottolanārtham tatrāgamat

VIII tadā śiṣyāḥ khādyadravyāṇi kretuṁ nagaram agacchan|

IX yīśuḥ śomironīyāṁ tām yoṣitam vyāhārṣīt mahyaṁ kiñcit pānīyaṁ pātuṁ dehi| kintu śomironīyaiḥ sākaṁ yihūdīyalokā na vyavāharan tasmāddhetoḥ sākathayat śomironīyā yoṣitadahaṁ tvaṁ yihūdīyosi kathaṁ mattaḥ pānīyaṁ pātuṁ icchasi?

X tato yīśuravadad īśvarasya yaddānaṁ tatkīdrk pānīyaṁ pātuṁ mahyaṁ dehi ya itthaṁ tvāṁ yācate sa vā ka iti cedajñāsyathāstarhi tamayāciṣyathāḥ sa ca tubhyamamṛtaṁ toyamadāsyat|

XI tadā sā śīmantiṇī bhāṣitavati, he maheccha prahirgambhīro bhavato nīrottolanapātraṁ nāstī ca tasmāt tadamṛtaṁ kilālaṁ kutaḥ prāpsyasi?

XII yosmabhyam imamandhūm dadau, yasya ca parijanā gomeśādayaśca sarvve'sya praheḥ pānīyaṁ papuretādrśo yosmākaṁ pūrvvapuruṣo yākūb tasmādapi bhavān mahān kiṁ?

XIII tato yīśurakathayad idaṁ pānīyaṁ saḥ pivati sa punaḥ pīpāsā yathā na jāyate,

XIV kintu mayā dattaṁ pānīyaṁ yaḥ pivati sa punaḥ kadāpi tṛṣārtto na bhaviṣyati| mayā dattaṁ idaṁ toyaṁ tasyāntaḥ prasravaṇarūpaṁ bhūtvā anantāyuryāvat sroṣyati|

XV tadā sā vanitākathayat he maheccha tarhi mama punaḥ pīpāsā yathā na jāyate toyottolanāya yathātrāgamaṇaṁ na bhavati ca tadarthaṁ mahyaṁ tattoyaṁ dehi|

^{XVI} tato yīśūravadadyāhi tava patimāhūya sthāne'trāgaccha|

^{XVII} sā vāmāvadat mama patirnāsti| yīśuravadat mama patirnāstīti vākyam bhadramavocaḥ|

^{XVIII} yatastava pañca patayobhavan adhunā tu tvayā sārddham yastiṣṭhati sa tava bharttā na vākyamidam satyamavādiḥ|

^{XIX} tadā sā mahilā gaditavati he maheccha bhavān eko bhaviṣyadvādīti buddham mayā|

^{XX} asmākaṁ pitṛlokā etasmin śiloccaye'bhajanta, kintu bhavadbhirucyate yirūśālam nagare bhajanayogyam sthānamāste|

^{XXI} yīśuravocat he yoṣit mama vākye viśvasihi yadā yūyam kevalaśaile'smin vā yirūśālam nagare piturbhajanam na kariṣyadhve kāla etādṛśa āyāti|

^{XXII} yūyam yaṁ bhajadhve tam na jānītha, kintu vayam yaṁ bhajāmahe tam jānīmahe, yato yihūdiyalokānām madhyāt paritrāṇam jāyate|

^{XXIII} kintu yadā satyabhaktā ātmanā satyarūpeṇa ca piturbhajanam kariṣyante samaya etādṛśa āyāti, varam idānīmapi vidyate ; yata etādṛśo bhatkān pitā ceṣṭate|

^{XXIV} īśvara ātmā; tatastasya ye bhaktāstaiḥ sa ātmanā satyarūpeṇa ca bhajanīyaḥ|

^{XXV} tadā sā mahilāvādīt khriṣṭanāmnā vikhyāto'bhiṣiktaḥ puruṣa āgamiṣyatīti jānāmi sa ca sarvvāḥ kathā asmān jñāpayiṣyati|

^{XXVI} tato yīśuravadat tvayā sārddham kathanam karomi yo'ham ahameva sa puruṣaḥ|

^{XXVII} etasmin samaye śiṣyā āgatya tathā striyā sārddham tasya kathopakathane mahāścaryam amanyanta tathāpi bhavān kimicchatī? yadvā kimartham etayā sārddham kathām kathayati? iti kopi nāpṛcchat|

^{XXVIII} tataḥ param sā nārī kalaśam sthāpayitvā nagaramadhyam gatvā lokebhyokathāyad

^{XXIX} aham yadyat karmmakaravam tatsarvvam mahyamakathayad etādṛśam mānavamekam āgatya paśyata ru kim abhiṣikto na bhavati ?

^{XXX} tatate nagarād bahirāgatya tātasya samīpam āyan|

^{XXXI} etarhi śiṣyāḥ sādhayitvā tam vyāhārṣuḥ he guro bhavān kiñcid bhūktām|

^{XXXII} tataḥ sovadad yuṣmābhiryanna jñāyate tādṛśam bhakṣyam mamāste|

^{XXXIII} tadā śiṣyāḥ parasparam praṣṭum ārambhanta, kimasmai kopi kimapi bhakṣyamānīya dattavān?

^{XXXIV} yīśuravocat matprerakasyābhimatānurūpakaraṇam tasyaiva karmmasiddhikāraṇaṇca mama bhakṣyam|

^{XXXV} māsacatuṣṭaye jāte śasyakarttanasamayo bhaviṣyatīti vākyam yuṣmābhiḥ kim nodate? kintvham vadāmi, śira uttolya kṣetrāṇi prati nirīkṣya paśyata, idānīm karttanayogyāni śuklavarṇānyabhavan|

^{XXXVI} yaśchinatti sa vetanam labhate anantāyuhśvarūpam śasyam sa gṛhlāti ca, tenaiva vaptā chettā ca yugapad ānandataḥ|

^{XXXVII} ittham sati vapatyekaśchinatyanya iti vacanam siddhyati|

^{XXXVIII} yatra yūyam na paryyaśrāmyata tādṛśam śasyam chettum yuṣmān prairayam anye janāḥparyyaśrāmyan yūyam teṣām śragasya phalam alabhadhvam|

^{XXXIX} yasmin kāle yadyat karmmakārṣam tatsarvvam sa mahyam akathayat tasyā vanitāyā idam sākṣyavākyam śrutvā tannagaranivāsino bahavaḥ śomironīyalokā vyaśvasan|

^{XL} tathā ca tasyāntike samupasthāya sveṣām sannidhau katicid dināni sthātum tasmin vinayam akurvāna tasmāt sa dinadvayam tatsthāne nyavaṣṭat

^{XLI} tatastasyopadeśena bahavo'pare viśvasya

^{XLII} tām yoṣānavadan kevalam tava vākyena pratīma iti na, kintu sa jagato'bhiṣiktastrātetī tasya kathām śrutvā vayam svayamevājñāsamahi|

XLIII svadeśe bhaviṣyadvaktuḥ satkāro nāstīti yadyapi yīśuḥ pramāṇaṁ datvākathayat

XLIV tathāpi divasadvayāt paraṁ sa tasmāt sthānād gālilāṁ gataṁ|

XLV anantaraṁ ye gālilī liyalokā utsave gatā utsavasamaye yirūśalam nagare tasya sarvvāḥ kriyā apaśyan te gālilāṁ āgataṁ tam āgrhlan|

XLVI tataḥ paraṁ yīśu ryaśmin kānnānagare jalāṁ drākṣārasam ākarot tat sthānaṁ punaragāt| tasminneva samaye kasyacid rājasabhāstāryasya putraḥ kapharnāhūmapurī rogagrasta āsīt|

XLVII sa yehūdīyadeśād yīśo rgālilāgamanavārttāṁ niśamya tasya samīpaṁ gatvā prārthya vyāhṛtavān mama putrasya prāyeṇa kāla āsannaḥ bhavān āgatya taṁ svasthaṁ karotu|

XLVIII tadā yīśurakathayad āścaryyaṁ karmma citraṁ cihnaṁ ca na dṛṣṭā yūyaṁ na pratyēṣyatha|

XLIX tataḥ sa sabhāsavadat he maheccha mama putre na mṛte bhavānāgacchatu|

L yīśustamavadat gaccha tava putro'jivīt tadā yīśunoktavākye sa viśvasya gataṁ|

LI gamanakāle mārgamadhyae dāsāstaṁ sākṣātprāpyāmadan bhavataḥ putro'jivīt|

LII tataḥ kaṁ kālamārabhya rogapratikārārambho jātā iti pṛṣṭe tairuktaṁ hyaḥ sārddhadadadvayādhikadvitīyayāme tasya jvaratyāgo'bhavat|

LIII tadā yīśustasmin kṣaṇe proktavān tava putro'jivīt pitā tadbuddhvā saparivāro vyaśvasīt|

LIV yihūdīyadeśād āgatya gālilī yīśuretaḥ dvitīyam āścaryyakarmmakarot|

V

I tataḥ paraṁ yihūdīyānām utsava upasthite yīśu ryrirūśalamāṁ gataṁ|

II tasminnagare meṣanāmno dvārasya samīpe ibriyabhāṣayā baithesdā nāmna piṣkariṇī pañcaghaṭṭayuktāsīt|

III tasyāsteṣu ghaṭṭeṣu kilālakampanam apekṣya andhakhañcaśuṣkāṅgādayo bahavo rogiṇaḥ patantastiṣṭhanti sma|

IV yato viśeṣakāle tasya saraso vāri svargīyadūta etyākampayat tatkilālakampanāt paraṁ yaḥ kaścid rogi prathamāṁ pānīyamavārohat sa eva tatkṣaṇād rogamukto'bhavat|

V tadāṣṭātrimśadvarṣāṇi yāvad rogagrasta ekajanastasmin sthāne sthitavān|

VI yīśustaṁ śayitaṁ dṛṣṭvā bahukālikarogiti jñātvā vyāhṛtavān tvaṁ kiṁ svastho bubhūṣasi?

VII tato rogi kathitavān he maheccha yadā kilālaṁ kampate tadā māṁ puṣkariṇīm avarohayitūṁ mama kopi nāsti, tasmān mama gamanakāle kaścidanyo'gro gatvā avarohati|

VIII tadā yīśurakathayad uttiṣṭha, tava śayyāmuttolya gṛhītvā yāhi|

IX sa tatkṣaṇāt svastho bhūtvā śayyāmuttolyādāya gataṁ kintu taddinaṁ viśrāmavārah|

X tasmād yihūdīyāḥ svasthaṁ naraṁ vyāharan adya viśrāmavāre śayanīyamādāya na yātavyam|

XI tataḥ sa pratyavocad yo māṁ svastham akārṣīt śayanīyam uttolyādāya yātūṁ māṁ sa evādiśat|

XII tadā te'pṛcchan śayanīyam uttolyādāya yātūṁ ya ājñāpayat sa kaḥ?

XIII kintu sa ka iti svasthībhūto nājānād yatastasmin sthāne janatāsattvād yīśuḥ sthānāntaram āgamat|

^{XIV} tataḥ paraṁ yeśu rmandire taṁ naraṁ sākṣātprāpyākathayat paśyedānīm anāmayo jātosī yathādhikā durdaśā na ghaṭate taddhetoḥ pāpaṁ karma pun-armākārṣiḥ|

^{XV} tataḥ sa gatvā yihūdīyān avadad yīśu rmām aroṇam akārṣit|

^{XVI} tato yīśu rviśrāmavāre karmmedrṣaṁ kṛtavān iti heto riyihūdīyāstaṁ tādayitvā hantum aceṣṭanta|

^{XVII} yīśustānākhyat mama pitā yat kāryyaṁ karoti tadanurūpam ahamapi karoti|

^{XVIII} tato yihūdīyāstaṁ hantum punarayataṁ yato viśrāmavāraṁ nāmanyata tadeva kevalaṁ na adhikantu īśvaraṁ svapitaraṁ procya svamapīśvaratulyaṁ kṛtavān|

^{XIX} paścād yīśuravadad yuṣmānaḥ yathārthataṁ vadāmi putraḥ pitaraṁ yadyat karma kurvantāṁ paśyati tadatiriktaṁ svecchātaḥ kimapi karma karttuṁ na śaknoti| pitā yat karoti putropi tadeva karoti|

^{XX} pitā putre snehaṁ karoti tasmāt svayaṁ yadyat karma karoti tatsarvvaṁ putraṁ darśayati ; yathā ca yuṣmākaṁ āścaryyajñānaṁ janiṣyate tadarthaṁ itopi mahākarma taṁ darśayiṣyati|

^{XXI} vastutastu pitā yathā pramitān utthāpya sajivān karoti tadvat putropi yaṁ yaṁ icchatī taṁ taṁ sajivāṁ karoti|

^{XXII} sarvve pitaraṁ yathā satkurvanti tathā putramapi satkārayitūṁ pitā svayaṁ kasyāpi vicāramakṛtvā sarvvavicārāṇāṁ bhāraṁ putre samarpitavān|

^{XXIII} yaḥ putraṁ sat karoti sa tasya prerakamapi sat karoti|

^{XXIV} yuṣmānaḥ yathārthataṁ vadāmi yo jano mama vākyaṁ śrutvā mat-prerake viśvasiti sonantāyuh prāpnoti kadāpi daṇḍabājanaṁ na bhavati nid-hanādutthāya paramāyuh prāpnoti|

^{XXV} ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi yadā mṛtā īśvaraputrasya ninādaṁ śroṣyanti ye ca śroṣyanti te sajivā bhaviṣyanti samaya etādrṣa āyāti varam idānīmapyupatiṣṭhati|

^{XXVI} pitā yathā svayañjīvi tathā putrāya svayañjīvitvādhikāraṁ dattavān|

^{XXVII} sa manuṣyaputraḥ etasmāt kāraṇāt pitā daṇḍakaraṇādhikāramapi tasmin samarpitavān|

^{XXVIII} etadarthe yūyam āścaryyaṁ na manyadhvaṁ yato yasmin samaye ta-sya ninādaṁ śrutvā śmaśānasthāḥ sarvve bahirāgamiṣyanti samaya etādrṣa up-asthāsyati|

^{XXIX} tasmād ye satkarmmaṇi kṛtavantasta utthāya āyuh prāpsyanti ye ca kukarmmaṇi kṛtavantasta utthāya daṇḍaṁ prāpsyanti|

^{XXX} ahaṁ svayaṁ kimapi karttuṁ na śaknōmi yathā śuṇōmi tathā vicārayāmi mama vicāraṇca nyāyayaḥ yatohaṁ sviyābhīṣṭaṁ nehitvā matprerayituh pituriṣṭam ihe|

^{XXXI} yadi svasmin svayaṁ sākṣyaṁ dadāmi tarhi tatsākṣyam āgrāhyaṁ bhavati ;

^{XXXII} kintu madarthe'paro janaḥ sākṣyaṁ dadāti madarthe tasya yat sākṣyaṁ tat satyam etadapyahaṁ jānāmi|

^{XXXIII} yuṣmābhi ryohanaṁ prati lokeṣu preriteṣu sa satyakathāyāṁ sākṣyamadadāt|

^{XXXIV} mānuṣādahaṁ sākṣyaṁ nopekṣe tathāpi yūyam yathā paritrayadhve tadarthaṁ idaṁ vākyaṁ vadāmi|

^{XXXV} yohan dedīpyamāno dīpa iva tejasvī sthitavān yūyam alpakālaṁ tasya dīptyānanditūṁ samamanyadhvaṁ|

^{XXXVI} kintu tatpramāṇādapi mama gurutaraṁ pramāṇaṁ vidyate pitā mām preṣya yadyat karma samāpayitūṁ śakttimadadāt mayā kṛtaṁ tattat karma madarthe pramāṇaṁ dadāti|

XXXVII yaḥ pitā mām preritavān mopi madarthe pramāṇam dadāti| tasya vākyaṁ yuṣmābhiḥ kadāpi na śrutaṁ tasya rūpaṅca na dṛṣṭam

XXXVIII tasya vākyaṅca yuṣmākam antaḥ kadāpi sthānam nāpnoti yataḥ sa yaṁ preṣitavān yūyam tasmin na viśvasitha|

XXXIX dharmmapustakāni yūyam ālocayadhvaṁ tai rvākyaيرانانتāyuh prāpsyāma iti yūyam budhyadhve taddharmmapustakāni madarthe pramāṇam dadati|

XL tathāpi yūyam paramāyuhprāptaye mama saṁnidhim na jigamiṣatha|

XLI ahaṁ mānuṣebhyaḥ satkāraṁ na gṛhlāmi|

XLII ahaṁ yuṣmān jānāmi; yuṣmākamantara īśvaraprema nāsti|

XLIII ahaṁ nijapitu rnāmnāgatosmi tathāpi mām na gṛhlītha kintu kaścīd yadi svanāmnā samāgamīṣyati tarhi taṁ grahīṣyatha|

XLIV yūyam īśvarāt satkāraṁ na ciṣṭatvā kevalam parasparam satkāram ced ādadhve tarhi katham viśvasituṁ śaknutha?

XLV putuḥ samīpe'haṁ yuṣmān apavadiṣyāmīti mā cintayata yasmin , yasmin yuṣmākam viśvasaḥ saeva mūsā yuṣmān apavadati|

XLVI yadi yūyam tasmin vyaśvasiṣyata tarhi mayyapi vyaśvasiṣyata, yat sa mayi likhitavān|

XLVII tato yadi tena likhitavāni na pratitha tarhi mama vākyaṇi katham pratyēṣyatha?

VI

I tataḥ param yīśu rgālīl pradeśīyasya tiviriyānāmnaḥ sindhoḥ pāram gatavān|

II tato vyādhimallokaśvāsthyakaraṇarūpāṇi tasyāścaryyāṇi karmmaṇi dṛṣṭvā bahavo janāstatpaścād agacchan|

III tato yīśuḥ parvvatamāruhya tatra śiṣyairiḥ sākam|

IV tasmin samaya nistārotsavanāmni yihūdīyānāma utsava upasthite

V yīśu rnetre uttolya bahulokān svasamīpāgatān vilokya philipam prṣṭavān eteṣāṁ bhojanāya bhojadravyāṇi vayaṁ kutra kretuṁ śakrumaḥ?

VI vākyaṁidaṁ tasya parīkṣārtham avādīt kintu yat kariṣyati tat svayam ajānāt|

VII philipah pratyavocat eteṣāṁ ekaiko yadyalpam alpam prāpnoti tarhi mu-drāpādadvīsatena krītapūpā api nyūnā bhaviṣyanti|

VIII śimon pitarasya bhrātā āndriyākhyah śiṣyānāmeko vyāhṛtavān

IX atra kasyacid bālakasya samīpe pañca yāvapūpāḥ kṣudramatsyadvayaṅca santi kintu lokānām etāvātām madhye taiḥ kiṁ bhaviṣyati?

X paścād yīśuravadat lokānupaveśayata tatra bahuyavasasattvāt pañcasahastrebhyo nyūnā adhikā vā puruṣā bhūmyām upāviśan|

XI tato yīśustān pūpānādāya īśvarasya guṇān kīrttayitvā śiṣyeṣu samārpayat tataste tebhya upaviṣṭalokebhyah pūpān yatheṣṭamatsyaṅca prāduḥ|

XII teṣu trpteṣu sa tānavocad eteṣāṁ kiñcidapi yathā nāpacīyate tathā sarvvaṇyavaśiṣṭāni saṁgṛhlīta|

XIII tataḥ sarvveṣāṁ bhojanāt param te teṣāṁ pañcānām yāvapūpānām avaśiṣṭānyakhilāni saṁgṛhya dvādaśaḍallakān apūrayan|

XIV aparaṁ yīśoretādrīśīm āścaryyakriyāṁ dṛṣṭvā lokā mitho vaktumārebhire jagati yasyāgamanam bhaviṣyati sa evāyam avaśyam bhaviṣyadvaktā|

XV ataeva lokā āgatya tamākramya rājānam kariṣyanti yīśusteṣāṁ īdrṣam mānasam vijñāya punaśca parvvatam ekākī gatavān|

XVI sāyamkāla upasthite śiṣyā jaladhitaṭam vrajītvā nāvamāruhya nagaradiśi sindhau vāhayitvāgaman|

XVII tasmin samaye timira upātiṣṭhat kintu yīśusteṣāṁ samīpam nāgacchat|

XVIII tadā prabalapavanavahanāt sāgare mahātaraṅgo bhavitum ārebhe|

XIX tataste vāhayitvā dvitrān krośān gatāḥ paścād yīśum jaladherupari padbhyām vrajantaṁ naukāntikam āgacchantaṁ vilokya trāsayuktā abhavan

XX kintu sa tānukttavān ayamahaṁ mā bhaiṣṭa|

XXI tadā te taṁ svairāṁ nāvi grhītavantāḥ tadā tatkṣaṇād uddiṣṭasthāne naurupāsthāt|

XXII yayā nāvā śiṣyā agacchan tadanyā kāpi naukā tasmin sthāne nāsīt tato yīśuḥ śiṣyaiḥ sākaṁ nāgamat kevalāḥ śiṣyā agaman etat pārasthā lokā jñātavantāḥ|

XXIII kintu tataḥ paraṁ prabhu ryatra īśvarasya guṇān anukīrttya lokān pūpān abhojayat tatsthānasya samīpasthativiriyāyā aparāstaraṇaya āgaman|

XXIV yīśustatra nāsti śiṣyā api tatra nā santi lokā iti vijñāya yīśum gaveṣayitum taraṇibhiḥ kapharnāhūm puraṁ gatāḥ|

XXV tataste saritpateḥ pāre taṁ sākṣāt prāpya prāvocan he guro bhavān atra sthāne kadāgamat?

XXVI tadā yīśustān pratyavādīd yuṣmānahaṁ yathārthataram vadāmi āścaryyakarmmadarśanāddheto rna kintu pūpabhojanāt tena tṛptatvāñca mām gaveṣayatha|

XXVII kṣayaṇīyabhakṣyārthaṁ mā śrāmiṣṭa kintvantāyurbhakṣyārthaṁ śrāmyata, tasmāt tādrśaṁ bhakṣyaṁ manujaputro yuṣmābhyāṁ dāsyati; tasmin tāta īśvaraḥ pramāṇaṁ prādāt|

XXVIII tadā te'pṛcchan īśvarābhimataṁ karmma karttum asmābhiḥ kiṁ kartavyaṁ?

XXIX tato yīśuravadad īśvaro yaṁ prairayat tasmin viśvasanam īśvarābhimataṁ karmma|

XXX tadā te vyāharan bhavatā kiṁ lakṣaṇaṁ darśitaṁ yaddrṣṭvā bhavati viśvasiṣyāmaḥ? tvayā kiṁ karmma kṛtaṁ?

XXXI asmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntare mānnāṁ bhoktum prāpuḥ yathā lipirāste| svargiyāṇi tu bhakṣyāṇi pradadau paramēśvaraḥ|

XXXII tadā yīśuravadad ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi mūsā yuṣmābhyāṁ svargīyaṁ bhakṣyaṁ nādāt kintu mama pitā yuṣmābhyāṁ svargīyaṁ paramaṁ bhakṣyaṁ dadāti|

XXXIII yaḥ svargādavaruhya jagate jīvanaṁ dadāti sa īśvaradattabhakṣyarūpaḥ|

XXXIV tadā te prāvocan he prabho bhakṣyamidaṁ nityamasmābhyāṁ dadātu|

XXXV yīśuravadad ahameva jīvanarūpaṁ bhakṣyaṁ yo jano mama sannidhim āgacchati sa jātu kṣudhārtto na bhaviṣyati, tathā yo jano mām pratyeti sa jātu tṛṣārtto na bhaviṣyati|

XXXVI mām drṣṭvāpi yūyaṁ na viśvasitha yuṣmānahaṁ ityavocaṁ|

XXXVII pitā mahyaṁ yāvato lokānadadāt te sarvva eva mamāntikam āgamiṣyanti yaḥ kaścicca mama sannidhim āyāsyati taṁ kenāpi prakāreṇa na dūrīkariṣyāmi|

XXXVIII nijābhimataṁ sādhayitum na hi kintu prerayiturabhimataṁ sādhayitum svargād āgatosmi|

XXXIX sa yān yān lokān mahyamadadāt teṣāmekamapi na hārayitvā śeṣadine sarvvānahaṁ utthāpayāmi idaṁ matprerayitūḥ piturabhimataṁ|

XL yaḥ kaścin mānavasutaṁ vilokya viśvasiti sa śeṣadine mayotthāpitaḥ san anantāyūḥ prāpsyati iti matprerakasyābhimataṁ|

XLI tadā svargād yad bhakṣyam avārohat tad bhakṣyam ahameva yihūdīyalokāstasyaitad vākye vivadamānā vaktumārebhire

XLII yūṣaphaḥ putro yīśu ryasya mātāpitarau vayaṁ jānīma eṣa kiṁ saeva na? tarhi svargād avāroham iti vākyāṁ kathāṁ vakti?

XLIII tadā yīśustān pratyavadat parasparaṁ mā vivadadhvaṁ

XLIV matprerakeṇa pitrā nākṛṣṭaḥ kopi jano mamāntikam āyātuṁ na śaknoti kintvāgataṁ janaṁ carame'hni protthāpayiṣyāmi|

XLV te sarvva īsvareṇa śikṣitā bhaviṣyanti bhaviṣyadvādināṁ grantheṣu lipirit-thamāste ato yaḥ kaścīt pituḥ sakāśāt śrutvā śikṣate sa eva mama samīpam āgamiṣyati|

XLVI ya īśvarād ajāyata taṁ vinā kopi manuṣyo janakaṁ nādarśat kevalaḥ saeva tātam adrākṣīt|

XLVII ahaṁ yuṣmān yathārthataraṁ vadāmi yo jano mayi viśvāsaṁ karoti so-nantāyuh prāpnoti|

XLVIII ahameva tajjīvanabhakṣyaṁ|

XLIX yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntare mannābhakṣyaṁ bhūkttāpi mṛtāḥ

L kintu yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tad yadi kaścīd bhuṅkte tarhi sa na mriyate|

LI yajjīvanabhakṣyaṁ svargādāgacchat sohaveva idaṁ bhakṣyaṁ yo jano bhuṅkte sa nityajīvī bhaviṣyati| punaśca jagato jīvanārthamaham yat svakīyapiṣitaṁ dāsyāmi tadeva mayā vitaritaṁ bhakṣyam|

LII tasmād yihūdiyāḥ parasparaṁ vivadamānā vaktumārebhire eṣa bhojanārtham svīyaṁ palalaṁ katham asmabhyaṁ dāsyati?

LIII tadā yīsustān āvocad yuṣmānahaṁ yathārthataraṁ vadāmi manuṣyaputrasyāmiṣe yuṣmābhi rna bhuktte tasya rudhire ca na pīte jīvanena sārddhaṁ yuṣmākaṁ sambandho nāsti|

LIV yo mamāmiṣaṁ svādati mama sudhirañca pivati sonantāyuh prāpnoti tataḥ śeṣe'hni tamahaṁ utthāpayiṣyāmi|

LV yato madīyamāmiṣaṁ paramaṁ bhakṣyaṁ tathā madīyaṁ śoṇitaṁ paramaṁ peyaṁ|

LVI yo jano madīyaṁ palalaṁ svādati madīyaṁ rudhirañca pivati sa mayi vasati tasminnahañca vasāmi|

LVII matprerayitrā jīvātā tātena yathāhaṁ jīvāmi tadvad yaḥ kaścīn māmatti sopi mayā jīviṣyati|

LVIII yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tadidaṁ yanmānnāṁ svāditvā yuṣmākaṁ pitaro'mriyanta tādrśam idaṁ bhakṣyaṁ na bhavati idaṁ bhakṣyaṁ yo bhakṣati sa nityaṁ jīviṣyati|

LIX yadā kapharnāhūm puryyāṁ bhajanagehe upādiśat tadā kathā etā akathayat|

LX tadetthaṁ śrutvā tasya śiṣyāṇāṁ aneke parasparam akathayan idaṁ gādhaṁ vākyam vākyamidrśam kaḥ śrotuṁ śakrūyāt?

LXI kintu yīśuḥ śiṣyāṇāṁ itthaṁ vivādaṁ svacitte vijñāya kathitavān idaṁ vākyam kiṁ yuṣmākaṁ vighnaṁ janayati?

LXII yadi manujasutaṁ pūrvvavāsasthānam ūrdvvaṁ gacchantam paśyatha tarhi kiṁ bhaviṣyati?

LXIII ātmaiva jīvanadāyakaḥ vapu rniṣphalaṁ yuṣmabhyamaham yāni vacāmsi kathayāmi tānyātmā jīvanañca|

LXIV kintu yuṣmākaṁ madhye kecana aviśvāsinaḥ santi ke ke na viśvasanti ko vā taṁ parakareṣu samarpayīṣyati tān yīśurāprathamād vetti|

LXV aparamapi kathitavān asmāt kāraṇād akathayaṁ pituḥ sakāśāt śakttimaprāpya kopi mamāntikam āgantuṁ na śaknoti|

LXVI tatkāle'neke śiṣyā vyāghuṭya tena sārddhaṁ puna rnāgacchan|

LXVII tadā yīśu rdvādaśaśiṣyān uktavān yūyamapi kiṁ yāsyatha?

LXVIII tataḥ śimon pitarāḥ pratyavocat he prabho kasyābhyarṇaṁ gamiṣyāmaḥ?

LXIX anantajīvanadāyinyo yāḥ kathāstāstavaiva| bhavān amareśvarasyābhiṣikttaputra iti viśvasya niścitaṁ jānīmaḥ|

LXX tadā yīsuravadat kimahaṁ yuṣmākaṁ dvādaśajanān manonītān na kṛtavān? kintu yuṣmākaṁ madhyepi kaścideko vighnakārī vidyate |

LXXI imāṁ kathaṁ sa śimonaḥ putram iṣkarīyotīyaṁ yihūdām uddīśya kathitavān yato dvādaśānāṁ madhye gaṇitaḥ sa taṁ parakareṣu samarpayīṣyati |

VII

I tataḥ paraṁ yihūdīyalokāstaṁ hantuṁ samaihanta tasmād yīsu riyihūdāpradeśe paryyaṭituṁ necchan gālīl pradeśe paryyaṭituṁ prārabhata |

II kintu tasmin samaye yihūdīyānāṁ dūṣyavāsanāmotsava upasthite

III tasya bhrātarastam avadan yāni karmmaṇi tvayā kriyante tāni yathā tava śiṣyāḥ paśyanti tadarthaṁ tvamitaḥ sthānād yihūdīyadeśaṁ vraja |

IV yaḥ kaścit svayaṁ pracikāśiṣati sa kadāpi guptaṁ karmma na karoti yadīdṛśaṁ karmma karoṣi tarhi jagati nijaṁ paricāyaya |

V yatastasya bhrātaropi taṁ na viśvasanti |

VI tadā yīsustān avocat mama samaya idānīm nopatiṣṭhati kintu yuṣmākaṁ samayaḥ satatam upatiṣṭhati |

VII jagato lokā yuṣmān ṛtīyituṁ na śakruvanti kintu māmeva ṛtīyante yatasteṣāṁ karmmaṇi duṣṭāni tatra sākṣyamidam ahaṁ dadāmi |

VIII ataeva yūyam utsave'smin yāta nāham idānīm asminnutsave yāmi yato mama samaya idānīm na sampūrṇaḥ |

IX iti vākyam ukttvā sa gālīli sthitavān

X kintu tasya bhrātrṣu tatra prasthiteṣu satsu so'prakāṭa utsavam agacchat |

XI anantaram utsavam upasthitā yihūdīyāstaṁ mṛgayitvāpṛcchan sa kutra?

XII tato lokānāṁ madhye tasmin nānāvidhā vivādā bhavitum ārabdhavantaḥ | kecid avocan sa uttamaḥ puruṣaḥ kecid avocan na tathā varaṁ lokānāṁ bhramaṁ janayati |

XIII kintu yihūdīyānāṁ bhayāt kopi tasya pakṣe spaṣṭaṁ nākathayat |

XIV tataḥ paraṁ utsavasya madhyasamaye yīsu rmandiraṁ gatvā samupadiśati sma |

XV tato yihūdīyā lokā āścaryyaṁ jñātvākathayan eṣā mānuṣo nādhītyā katham etādrśo vidvānabhūt?

XVI tadā yīsuḥ pratyavocad upadeśoyaṁ na mama kintu yo mām preṣitavān tasya |

XVII yo jano nideśaṁ tasya grahīṣyati mamopadeśo matto bhavati kim īśvarād bhavati sa ganastajjñātuṁ śakṣyati |

XVIII yo janaḥ svataḥ kathayati sa svīyaṁ gauravam īhate kintu yaḥ prerayitu rgaauravam īhate sa satyavādī tasmin kopyadharmmo nāsti |

XIX mūsā yuṣmabhyaṁ vyavasthāgranthaṁ kiṁ nādadāt? kintu yuṣmākaṁ kopi tāṁ vyavasthāṁ na samācarati | mām hantuṁ kuto yatadhve?

XX tadā lokā avadan tvaṁ bhūtagrastastvām hantuṁ ko yatate?

XXI tato yīsuravocad ekaṁ karmma mayākāri tasmād yūyaṁ sarvva mahāścaryyaṁ manyadhve |

XXII mūsā yuṣmabhyaṁ tvakchedavidhiṁ pradadau sa mūsāto na jātaḥ kintu piṭṛpuruṣebhyo jātaḥ tena viśrāmavāre'pi mānuṣāṇāṁ tvakchedaṁ kurutha |

XXIII ataeva viśrāmavāre manuṣyāṇāṁ tvakchede kṛte yadi mūsāvyavasthāmaṅganaṁ na bhavati tarhi mayā viśrāmavāre mānuṣaḥ sampūrṇarūpeṇa svastho'kāri tatkāraṇād yūyaṁ kiṁ mahyaṁ kupyatha?

XXIV sapakṣapātaṁ vicāramakṛtvā nyāyyaṁ vicāraṁ kuruta |

XXV tadā yirūśalam nivāsinaḥ katipayajana akathayan ime yaṁ hantuṁ ceṣṭante sa evāyaṁ kiṁ na?

XXVI kintu paśyata nirbhayaḥ san kathāṁ kathayati tathāpi kimapi a vadantyete ayamevābhiṣikto bhavatīti niścitaṁ kimadhipatayo jānanti?

XXVII manujoyaṁ kasmādāgamad iti vayaṁ jānomaḥ kintvabhiṣikta āgate sa kasmādāgatavān iti kopi jñātuṁ na śakṣyati|

XXVIII tadā yīśu rmadhyemandiram upadiśan uccaiḥkāram ukttavān yūyaṁ kiṁ māṁ jānītha? kasmāccāgatosmi tadapi kiṁ jānītha? nāhaṁ svata āgatosmi kintu yaḥ satyavādī saeva māṁ preṣitavān yūyaṁ taṁ na jānītha|

XXIX tamahaṁ jāne tenāhaṁ prerita agatosmi|

XXX tasmād yihūdīyāstaṁ dharttum udyatāstathāpi kopi tasya gātre hastaṁ nārpayad yato hetostadā tasya samayo nopatiṣṭhati|

XXXI kintu bahavo lokāstasmin viśvasya kathitavānto'bhiṣikttapuruṣa āgatya mānuṣasyāsyā kriyābhyaḥ kiṁ adhikā āścaryyāḥ kriyāḥ kariṣyati?

XXXII tataḥ paraṁ lokāstasmin itthaṁ vividante phirūśinaḥ pradhānayājakāñceti śrutavantastaṁ dhrtvā netuṁ padātigaṇaṁ preṣayāmāsuḥ|

XXXIII tato yīśuravadad aham alpadināni yuṣmābhiḥ sārddhaṁ sthitvā matpreray-ituḥ samīpaṁ yāsyāmi|

XXXIV māṁ mṛgayiṣyadhve kintūddeśaṁ na lapsyadhve ratra sthāsyāmi tatra yūyaṁ gantuṁ na śakṣyatha|

XXXV tadā yihūdīyāḥ paraspamaṁ vaktumārebhire asyoddeśaṁ na prāpsyāma etādṛśaṁ kiṁ sthānaṁ yāsyati? bhinnadeśe vikṛṇānāṁ yihūdīyānāṁ sannidhim eṣa gatvā tān upadekṣyati kiṁ?

XXXVI no cet māṁ gaveṣayiṣyatha kintūddeśaṁ na prāpsyatha eṣa kodṛśaṁ vākyamidaṁ vadati?

XXXVII anantaram utsavasya carame'hani arthāt pradhānadine yīśuruttiṣṭhan uc-caiḥkāram āhvayan uditavān yadi kaścit tṛṣārtto bhavati tarhi mamāntikam āgatya pivatu|

XXXVIII yaḥ kaścinmayi viśvasiti dharmmagranthasya vacanānusāreṇa tasyābhyantarato'mṛtatoyasya srotāṁsi nirgamiṣyanti|

XXXIX ye tasmin viśvasanti ta ātmānaṁ prāpsyantītyarthe sa idaṁ vākyam vyāhrtavān etatkālaṁ yāvad yīśu rvibhavaṁ na prāptastasmāt pavitra ātmā nādiyata|

XL etāṁ vāṇīm śrutvā bahavo lokā avadan ayameva niścitaṁ sa bhaviṣyadvādī|

XLI kecid akathayan eṣaeva sobhiṣiktaḥ kintu kecid avadan sobhiṣiktaḥ kiṁ gālil pradeśe janiṣyate?

XLII sobhiṣikto dāyūdo vaṁśe dāyūdo janmasthanē baitlehami pattane janiṣyate dharmmagranthe kimittam likhitaṁ nāsti?

XLIII itthaṁ tasmin lokānāṁ bhinnavākyatā jātā|

XLIV katipayalokāstaṁ dharttum aicchan tathāpi tadvapuṣi kopi hastaṁ nārpayat|

XLV anantaram pādātigaṇe pradhānayājakānāṁ phirūśināñca samīpamāgatavati te tān aprcchan kuto hetostaṁ nānayata?

XLVI tadā padātayaḥ pratyavadan sa mānava iva kopi kadāpi nopādiśat|

XLVII tataḥ phirūśinaḥ prāvocan yūyamapi kimabhrāmiṣṭa?

XLVIII adhipatīnāṁ phirūśināñca kopi kiṁ tasmin vyaśvasīt?

XLIX ye śāstraṁ na jānanti ta ime'dhamalokāeva śāpagrastāḥ|

L tadā nikadīmanāmā teṣāmeko yaḥ kṣaṇadāyāṁ yīśoḥ sannidhim agāt sa ukttavān

LI tasya vākye na śrute karmmaṇi ca na vidite 'smākaṁ vyavasthā kiṁ kañcana manujaṁ doṣīkaroti?

LII tataste vyāharan tvamapi kiṁ gālīlyalokaḥ? vivicya paśya galili kopi bhaviṣyadvādī notpadyate|

LIII tataḥ paraṁ sarvve svaṁ svaṁ gr̥haṁ gatāḥ kintu yīśu rjaitunanāmānaṁ śiloccayaṁ gatavān|

VIII

I pratyūṣe yīśuḥ panarmandiram āgacchat

II tataḥ sarvveṣu lokeṣu tasya samīpa āgateṣu sa upaviśya tān upadeṣṭum ārabhata|

III tadā adhyāpakāḥ phirūśinaṅca vyabhicārakarmmaṇi dhṛtaṁ striyamekām āniya sarvveṣāṁ madhye sthāpayitvā vyāharan

IV he guro yoṣitam imāṁ vyabhicārakarmma kurvvāṇāṁ lokā dhṛtavantaḥ|

V etādṛśalokāḥ pāṣāṇaghātena hantavyā iti vidhirmūsavyavasthāgranthe likhisti kintu bhavān kimādiśati?

VI te tamapavaditum parīkṣābhiprāyeṇa vākyamidam apr̥cchan kintu sa prahvībhūya bhūmāvaṅgalyā lekhitum ārabhata|

VII tatastaiḥ punaḥ punaḥ pṛṣṭa utthāya kathitavān yuṣmākaṁ madhye yo jano niraparādhī saeva prathamam enāṁ pāṣāṇenāhantu|

VIII paścāt sa punaśca prahvībhūya bhūmau lekhitum ārabhata|

IX tāṁ kathaṁ śrutvā te svasvamanasi prabodhaṁ prāpya jyeṣṭhānukramaṁ ekaikaśaḥ sarvve bahiragacchan tato yīśurekākī tayakttobhavat madhyasthāne daṇḍāyamānā sā yoṣā ca sthitā|

X tatpaścād yīśurutthāya tāṁ vanitāṁ vinā kamapyaparaṁ na vilokya pṛṣṭavān he vāme tavāpavādakāḥ kutra? kopi tvāṁ kiṁ na daṇḍayati?

XI sāvadat he maheccha kopi na tadā yīśuravocat nāhamapi daṇḍayāmi yāhi punaḥ pāpaṁ mākārṣiḥ|

XII tato yīśuḥ punarapi lokebhya itthaṁ kathayitum ārabhata jagatohaṁ jyotiḥsvarūpo yaḥ kaścin matpaścāda gacchati sa timire na bhramitvā jīvanarūpāṁ dīptiṁ prāpsyati|

XIII tataḥ phirūśino'vādiṣustvaṁ svārthe svayaṁ sākṣyaṁ dadāsi tasmāt tava sākṣyaṁ grāhyaṁ na bhavati|

XIV tadā yīśuḥ pratyuditavān yadyapi svārthe'haṁ svayaṁ sākṣyaṁ dadāmi tathāpi mat sākṣyaṁ grāhyaṁ yasmād ahaṁ kuta āgatosmi kva yāmi ca tadahaṁ jānāmi kintu kuta āgatosmi kutra gacchāmi ca tad yūyaṁ na jānītha|

XV yūyaṁ laukikaṁ vicārayatha nāhaṁ kimapi vicārayāmi|

XVI kintu yadi vicārayāmi tarhi mama vicāro grahītavyo yatoham ekākī nāsmi prerayitā pitā mayā saha vidyate|

XVII dvayo rjanayoḥ sākṣyaṁ grahaṇīyaṁ bhavatīti yuṣmākaṁ vyavasthāgranthe likhitamasti|

XVIII ahaṁ svārthe svayaṁ sākṣitvaṁ dadāmi yaśca mama tāto mām preritavān sopi madarthe sākṣyaṁ dadāti|

XIX tadā te'pr̥cchan tava tātaḥ kutra? tato yīśuḥ pratyavādīd yūyaṁ mām na jānītha matpitarāṅca na jānītha yadi mām akṣāsyata tarhi mama tātamapyakṣāsyata|

XX yīśu rmandira upadiśya bhaṇḍāgāre kathā etā akathayat tathāpi taṁ prati kopi karaṁ nodatolayat|

XXI tataḥ paraṁ yīśuḥ punaruditavān adhunāhaṁ gacchāmi yūyaṁ mām gaveṣayiṣyatha kintu nijaiḥ pāpai rmarīṣyatha yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātuṁ na śakṣyatha|

XXII tadā yihūdīyāḥ prāvocaṁ kimayam ātmaghātaṁ kariṣyati? yato yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātuṁ na śakṣyatha iti vākyam bravīti|

XXIII tato yīśustebhyaḥ kathitavān yūyam adhaḥsthānīyā lokā aham ūrdhvasthānīyaḥ yūyam etajjagatsambandhīyā aham etajjagatsambandhīyo na|

XXIV tasmāt kathitavān yūyam nijaiḥ pāpai rmariṣyatha yatohaṁ sa pumān iti yadi na viśvasitha tarhi nijaiḥ pāpai rmariṣyatha|

XXV tadā te 'pṛcchan kastvaṁ? tato yīśuḥ kathitavān yuṣmākaṁ sannidhau yasya prastāvam ā prathamāt karomi saeva puruṣohaṁ|

XXVI yuṣmāsu mayā bahuvākyam vaktavyam vicārayitavyaṅca kintu matprerayitā satyavādī tasya samīpe yadahaṁ śrutavān tadeva jagate kathayāmi|

XXVII kintu sa janake vākyamidaṁ proktavān iti te nābudhyanta|

XXVIII tato yīśurakathayad yadā manuṣyaputram ūrdvva utthāpayiṣyatha tadāhaṁ sa pumān kevalaḥ svayam kimapi karmma na karomi kintu tāto yathā śikṣayati tadanusāreṇa vākyamidaṁ vadāmi ca yūyam jñātuṁ śakṣyatha|

XXIX matprerayitā pitā mām ekākinaṁ na tyajati sa mayā sārddhaṁ tiṣṭhati yatohaṁ tadabhimataṁ karmma sadā karomi|

XXX tadā tasyaitāni vākyāni śrutvā bahuvastāsmiṁ vyaśvasan|

XXXI ye yihūdīyā vyaśvasan yīsustebhyo'kathayat

XXXII mama vākye yadi yūyam āsthāṁ kurutha tarhi mama śiṣyā bhūtvā satyatvaṁ jñāsyatha tataḥ satyatayā yuṣmākaṁ mokṣo bhaviṣyati|

XXXIII tadā te pratyavādiṣuḥ vayam ibrahīmo vaṁśaḥ kadāpi kasyāpi dāsā na jātāstarhi yuṣmākaṁ mukhti rbhaviṣyati vākyam kathaṁ bravīṣi?

XXXIV tadā yīśuḥ pratyavadaḥ yuṣmānahaṁ yathārthataṁ vadāmi yaḥ pāpaṁ karoti sa pāpasya dāsaḥ|

XXXV dāsaśca nirantaram niveśane na tiṣṭhati kintu putro nirantaram tiṣṭhati|

XXXVI ataḥ putro yadi yuṣmān mocayati tarhi nitāntameva muktaḥ bhaviṣyatha|

XXXVII yuyam ibrahīmo vaṁśa ityahaṁ jñāmi kintu mama kathā yuṣmākaṁ antaḥkaraṇeṣu sthānam na prāpnuvanti tasmāddheto rmām hantum ihadhve|

XXXVIII ahaṁ svapituḥ samīpe yadapaśyam tadeva kathayāmi tathā yūyamapi svapituḥ samīpe yadapaśyata tadeva kurudhve|

XXXIX tadā te pratyavocan ibrahīm asmākaṁ pitā tato yīśurakathayad yadi yūyam ibrahīmaḥ santānā abhaviṣyata tarhi ibrahīma ācāraṇavad ācariṣyata|

XL īśvarasya mukhāt satyam vākyam śrutvā yuṣmān jñāpayāmi yohaṁ taṁ mām hantum ceṣṭadhve ibrahīm etādṛśaṁ karmma na cakāra|

XLI yūyam svasvapituḥ karmmaṇi kurutha tadā tairuktaṁ na vayam jārājātā asmākam ekaeva pitāsti sa eveśvaraḥ

XLII tato yīśunā kathitam īśvaro yadi yuṣmākaṁ tātobhaviṣyat tarhi yūyam mayi premākariṣyata yatohaṁ īśvarānnirgatyāgatosmi svato nāgatohaṁ sa mām prāhiṇot|

XLIII yūyam mama vākyamidaṁ na budhyadhve kutaḥ? yato yūyam mamopadeśaṁ soḍhuṁ na śaknutha|

XLIV yūyam śaitān pituḥ santānā etasmād yuṣmākaṁ piturabhilāṣaṁ pūrayatha sa ā prathamāt naraghātī tadantaḥ satyatvasya leśopi nāsti kāraṇādataḥ sa satyatāyām nātiṣṭhat sa yadā mṛṣā kathayati tadā nijasvabhāvānusāreṇaiva kathayati yato sa mṛṣābhāṣi mṛṣotpadakaśca|

XLV ahaṁ tathyavākyam vadāmi kāraṇādashmād yūyam mām na pratitha|

XLVI mayi pāpamastīti pramāṇam yuṣmākaṁ ko dātuṁ śaknoti? yadyahaṁ tathyavākyam vadāmi tarhi kuto mām na pratitha?

XLVII yaḥ kaścana īśvariyo lokaḥ sa īśvariyaḥ kathayām mano nidhatte yūyam īśvariyaḥ lokaḥ na bhavatha tannidānāt tatra na manāmsi nidhadve|

XLVIII tadā yihūdīyāḥ pratyavādiṣuḥ tvamekaḥ śomironīyo bhūtagrastaśca vayam kimidaṁ bhadraṁ nāvādiṣma?

XLIX tato yīśuḥ pratyavādīt nāhaṁ bhūtagrastaḥ kintu nijatātaṁ sammanyate tasmād yūyam mām apamanyadhve|

^L ahañ svasukhyātiñ na ceṣṭe kintu ceṣṭitā vicārayitā cāpara eka āste|

^{LI} ahañ yuṣmabhyam atīva yathārthañ kathayāmi yo naro maḍiyam vācam manyate sa kadācana nidhanañ na draḱsyati|

^{LII} yihūḍiyāstamavadan tvañ bhūtagrasta itīdānīm avaiṣma| ibrahīm bhaviṣyadvādinañca sarvve mṛtāḥ kintu tvañ bhāṣase yo naro mama bhāratīm gṛhlāti sa jātu nidhānāsvādañ na lapsyate|

^{LIII} tarhi tvañ kim asmākañ pūrvvapuruṣād ibrahīmopi mahān? yasmāt sopi mṛtāḥ bhaviṣyadvādinopi mṛtāḥ tvañ svañ kañ pumāmsañ manuṣe?

^{LIV} yīśuḥ pratyavocad yadyahañ svañ svayañ sammanyate tarhi mama tat sammananañ kimapi na kintu mama tāto yañ yūyañ svīyam īśvarañ bhāṣadhve saeva māñ sammanute|

^{LV} yūyañ tañ nāvagacchatha kintvahañ tamavagacchāmi tañ nāvagacchāmīti vākyam yadi vadāmi tarhi yūyamiva mṛṣābhāṣī bhavāmi kintvahañ tamavagacchāmi tadākṣāmapi gṛhlāmi|

^{LVI} yuṣmākañ pūrvvapuruṣa ibrahīm mama samayañ draṣṭum atīvāvāñchat tannirīkṣyānandacca|

^{LVII} tadā yihūḍiyā apr̥cchan tava vayaḥ pañcāśadvatsarā na tvañ kim ibrahīmam adrākṣiḥ?

^{LVIII} yīśuḥ pratyavādīd yuṣmāhanañ yathārthataṛaṃ vadāmi ibrahīmo janmanaḥ pūrvvakālamārabhyāhañ vidye|

^{LIX} tadā te pāṣāṇān uttolya tamāhantum udayacchan kintu yīśu rgupto mantirād bahirgatya teṣāñ madhyena prasthitavān|

IX

^I tataḥ parañ yīśurgacchan mārgamadhye janmāndhañ naram apaśyat|

^{II} tataḥ śiṣyāstam apr̥cchan he guro naroyañ svapāpena vā svapitrāḥ pāpenāndho'jāyata?

^{III} tataḥ sa pratyuditavān etasya vāsyā pitroḥ pāpād etādr̥śobhūda iti nahi kintvanena yathēśvarasya karmma prakāśyate taddhetoreva|

^{IV} dine tiṣṭhati matprerayituḥ karmma mayā karttavyaṃ yadā kimapi karmma na kriyate tādr̥śī niśāgacchati|

^V ahañ yāvatkālañ jagati tiṣṭhāmi tāvatkālañ jagato jyotiḥsvarūposmi|

^{VI} ityuktā bhūmau niṣṭhivañ nikṣipyā tena pañkañ kṛtavān

^{VII} paścāt tatpañkena tasyāndhasya netre pralipya tamityādiśat gatvā śilohe 'rthāt preritanāmnī sarasī snāhi| tatondho gatvā tatrāsnāt tataḥ prannacakṣu rbhūtvā vyāghuṭyāgāt|

^{VIII} aparañca samīpavāsino lokā ye ca tañ pūrvvamandham apaśyan te bakttum ārabhanta yondhaloko vartmanyupaviśyābhikṣata sa evāyañ janaḥ kiñ na bhavati?

^{IX} kecidavadan sa eva kecidavocan tādr̥śo bhavati kintu sa svayamabravīt sa evāhañ bhavāmi|

^X ataeva te 'pr̥cchan tvañ kathañ dr̥ṣṭiñ pāptavān?

^{XI} tataḥ sovadaḍ yīśanāmaka eko jano mama nayane pañkena pralipya ityājñāpayat śilohakāsārañ gatvā tatra snāhi| tatastatra gatvā mayī snāte dr̥ṣṭimahañ labdhavān|

^{XII} tadā te 'vadan sa pumān kutra? tenokttañ nāhañ jānāmi|

^{XIII} aparañ tasmin pūrvvāndhe jane phirūśinām nikaṭam ānīte sati phirūśinopi tamapr̥cchan kathañ dr̥ṣṭiñ prāptosī?

^{XIV} tataḥ sa kathitavān sa pañkena mama netre 'limpat paścād snātvā dr̥ṣṭimalabhe|

XV kintu yīśu rviśrāmavāre karddamam kṛtvā tasya nayane prasanne'karod itikāraṇāt katipayaphirūśino'vadan

XVI sa pumān īśvarānna yataḥ sa viśrāmavāram na manyate| tatonye kecit pratyavadan pāpī pumān kim etādrśam āścaryyam karmma karttum śaknoti?

XVII itthaṁ teṣāṁ parasparam bhinnavākyatvam abhavat| paścāt te punarapi taṁ pūrvvāndham mānuṣam aprākṣuḥ yo janastava cakṣuṣī prasanne kṛtavān tasmin tvaṁ kim vadasi? sa ukttavān sa bhaviśadvādī|

XVIII sa dr̥ṣṭim āptavān iti yihūdīyāstasya dr̥ṣṭim prāptasya janasya pitro rmukhād aśrutvā na pratyayan|

XIX ataeva te tāvapṛcchan yuvayo ryaṁ putraṁ janmāndham vadathaḥ sa kimayaṁ? tarhīdānīm katham draṣṭum śaknoti?

XX tatastasya pitarau pratyavocatām ayam āvayoḥ putra ā janerandhaśca tadapyāvām jānīvaḥ

XXI kintvadhunā katham dr̥ṣṭim prāptavān tadāvām n jānīvaḥ kosya cakṣuṣī prasanne kṛtavān tadapi na jānīva eṣa vayahprāpta enaṁ pṛcchata svakathām svayaṁ vakṣyati|

XXII yihūdīyānām bhayāt tasya pitarau vākyamidam avadatām yataḥ kopi manuṣyo yadi yīśum abhiṣiktaṁ vadati tarhi sa bhajanagr̥hād dūrīkāriṣyate yihūdīyā iti mantranām akurvvan

XXIII atastasya pitarau vyāharatām eṣa vayahprāpta enaṁ pṛcchata|

XXIV tadā te punaśca taṁ pūrvvāndham āhūya vyāharan īśvarasya guṇān vada eṣa manuṣyaḥ pāpīti vayaṁ jānīmaḥ|

XXV tadā sa ukttavān sa pāpī na veti nāham jāne pūrvāmandha āsamaham adhunā paśyāmīti mātraṁ jānāmi|

XXVI te punarapṛcchan sa tvām prati kimakarot? katham netre prasanne 'karot?

XXVII tataḥ sovādīd ekakṛtvokathayaṁ yūyaṁ na śṛṇutha tarhi kutaḥ punaḥ śrotum icchatha? yūyamapi kim tasya śiṣyā bhavitum icchatha?

XXVIII tadā te taṁ tiraskṛtya vyāharan tvaṁ tasya śiṣyo vayaṁ mūsāḥ śiṣyāḥ|

XXIX mūsāvaktreṇeśvaro jagāda tajjānīmaḥ kintveṣa kutratyaloka iti na jānīmaḥ|

XXX sovada eṣa mama locane prasanne 'karot tathāpi kutratyaloka iti yūyaṁ na jānītha etad āścaryyam bhavati|

XXXI īśvaraḥ pāpinām kathām na śṛṇoti kintu yo janastasmin bhaktim kṛtvā tadiṣṭakriyāṁ karoti tasyaiva kathām śṛṇoti etad vayaṁ jānīmaḥ|

XXXII kopi manuṣyo janmāndhāya cakṣuṣī adadāt jagadārambhād etādr̥śīm kathām kopi kadāpi nāśṛṇot|

XXXIII asmād eṣa manuṣyo yadiśvarānnājāyata tarhi kiñcidapīdr̥śam karmma karttum nāśaknot|

XXXIV te vyāharan tvaṁ pāpād ajāyathāḥ kimasman tvaṁ śikṣayasi? paścātte taṁ bahirakurvvan|

XXXV tadanantaram yihūdīyaiḥ sa bahirakriyata yīśuriti vārttām śrutvā taṁ sākṣāt prāpya pṛṣṭavān īśvarasya putre tvaṁ viśvasiṣi?

XXXVI tadā sa pratyavocat he prabho sa ko yat tasminnaham viśvasimi?

XXXVII tato yīśuḥ kathitavān tvaṁ taṁ dr̥ṣṭavān tvayā sākaṁ yaḥ katham kathayati saeva saḥ|

XXXVIII tadā he prabho viśvasimītyuktvā sa taṁ praṇāmat|

XXXIX paścād yīśuḥ kathitavān nayanahīnā nayanāni prāpnuvanti nayanavan-taścāndhā bhavantītyabhiprāyeṇa jagadāham āgaccham|

XL etat śrutvā nikaṭasthāḥ katipayāḥ phirūśino vyāharan vayamapi kimandhāḥ?

XLI tadā yīśuravādīd yadyandhā abhavata tarhi pāpāni nātiṣṭhan kintu paśyāmīti vākyavadanād yuṣmākaṁ pāpāni tiṣṭhanti|

X

^I ahaṃ yuṣmānatiyathārthaṃ vadāmi, yo jano dvāreṇa na praviśya kenāpyanyena meṣagrhaṃ praviśati sa eva steno dasyuśca|

^{II} yo dvāreṇa praviśati sa eva meṣapālakaḥ|

^{III} dauvārikastasmai dvāraṃ mocayati meṣagaṇaśca tasya vākyaṃ śṛṇoti sa nijān meṣān svasvanāmnāhūya bahiḥ kṛtvā nayati|

^{IV} tathā nijān meṣān bahiḥ kṛtvā svayaṃ teṣāṃ agre gacchati, tato meṣāstasya śabdaṃ budhyante, tasmāt tasya paścād vrajanti|

^V kintu parasya śabdaṃ na budhyante tasmāt tasya paścād vrajiṣyanti varam tasya samīpāt palāyīṣyante|

^{VI} yīsustebhya imāṃ dṛṣṭāntakathāṃ akathayat kintu tena kathi-takathāyāstātparyyaṃ te nābudhyanta|

^{VII} ato yīśuḥ punarakathayat, yuṣmānāhaṃ yathārthataraṃ vyāharāmi, meṣagrhasya dvāraṃ ahameva|

^{VIII} mayā na praviśya ya āgacchan te stenā dasyavaśca kintu meṣāsteṣāṃ kathā nāśṛṇvan|

^{IX} ahameva dvārasvarūpaḥ, mayā yaḥ kaścita praviśati sa rakṣāṃ prāpsyati tathā bahirantaśca gamanāgamane kṛtvā caraṇasthānaṃ prāpsyati|

^X yo janastenaḥ sa kevalaṃ stanyabadhavināśān karttumeva samāyāti kintvahaṃ āyu rdātum arthāt bāhūlyena tadeva dātum āgaccham|

^{XI} ahameva satyameṣapālako yastu satyo meṣapālakaḥ sa meṣārthaṃ prāṇatyāgaṃ karoti;

^{XII} kintu yo jano meṣapālako na, arthād yasya meṣā nijā na bhavanti, ya etādrśo vaitanikaḥ sa vṛkam āgacchantāṃ dṛṣṭvā mejavrajaṃ viḥaya palāyate, tasmād vṛkastāṃ vrajaṃ dhṛtvā vikirati|

^{XIII} vaitanikaḥ palāyate yataḥ sa vetanārthī meṣārthaṃ na cintayati|

^{XIV} ahameva satyo meṣapālakaḥ, pitā māṃ yathā jānāti, ahañca yathā pitaraṃ jānāmi,

^{XV} tathā nijān meṣānapi jānāmi, meṣāśca māṃ jānānti, ahañca meṣārthaṃ prāṇatyāgaṃ karomi|

^{XVI} aparañca etad grhīya meṣebhyo bhinnā api meṣā mama santi te sakalā ānayitavyāḥ; te mama śabdaṃ śroṣyanti tata eko vraja eko rakṣako bhaviṣyati|

^{XVII} prāṇānahaṃ tyaktvā punaḥ prāṇān grahīṣyāmi, tasmāt pitā mayi snehaṃ karoti|

^{XVIII} kaścijjano mama prāṇān hantuṃ na śaknoti kintu svayaṃ tān samarpayāmi tān samarpayituṃ punargrahītuñca mama śaktirāste bhāramimaṃ svapituḥ sakāśāt prāptoham|

^{XIX} asmādupadesāt punaśca yihūdīyānāṃ madhye bhinnavākyatā jātā|

^{XX} tato bahavo vyāharan eṣa bhūtagrasta unmattaśca, kuta etasya kathāṃ śṛṇutha?

^{XXI} kecid avadan etasya kathā bhūtagrastasya kathāvanna bhavanti, bhūtaḥ kim andhāya cakṣuṣī dātum śaknoti?

^{XXII} śītakāle yirūśālami mandirotsargaparvvaṇyupasthite

^{XXIII} yīśuḥ sulemāno niḥsāreṇa gamanāgamane karoti,

^{XXIV} etasmin samaye yihūdīyāstāṃ veṣṭayitvā vyāharan kati kālān asmākaṃ vicikitsāṃ sthāpayīṣyāmi? yadyabhiṣikto bhavati tarhi tat spaṣṭaṃ vada|

^{XXV} tadā yīśuḥ pratyavadad ahaṃ acakathaṃ kintu yūyaṃ na pratītha, nijapitu rnāmnā yāṃ yāṃ kriyāṃ karomi sā kriyaiva mama sākṣisvarūpā|

^{XXVI} kintvahaṃ pūrvvamakathayaṃ yūyaṃ mama meṣā na bhavatha, kāraṇādasman na viśvasitha|

XXVII mama meṣā mama śabdaṁ śṛṇvanti tānahaṁ jñāmi te ca mama paścād gacchanti|

XXVIII ahaṁ tebhya'nantāyu rdadāmi, te kadāpi na namkṣyanti kopi mama karāt tñ harttuṁ na śakṣyati|

XXIX yo mama pitā tñ mahyaṁ dattavān sa sarvvasmāt mahān, kopi mama pituḥ karāt tñ harttuṁ na śakṣyati|

XXX ahaṁ pitā ca dvayorekatvam|

XXXI tato yihūdīyāḥ punarapi taṁ hantuṁ pāṣāṇān udatolayan|

XXXII yīsuḥ kathitavān pituḥ sakāśād bahūnyuttamakarmmāṇi yuṣmākaṁ prākāśayaṁ teṣāṁ kasya karmmaṇaḥ kāraṇān māṁ pāṣāṇairāhantum udyatāḥ stha?

XXXIII yihūdīyāḥ pratyavadan praśastakarmmaheto rna kintu tvaṁ mānuṣaḥ svamīśvaram uktveśvaram nindasi kāraṇādasmat tvāṁ pāṣāṇairhanmaḥ|

XXXIV tadā yīsuḥ pratyuktavān mayā kathitaṁ yūyam īśvarā etadvacanāṁ yuṣmākaṁ śāstre likhitaṁ nāsti kiṁ?

XXXV tasmād yeṣāṁ uddeśe īśvarasya kathā kathitā te yadiśvaragaṇā ucyante dharmmagranthasyāpyanyathā bhavituṁ na śakyaṁ,

XXXVI tarhyāham īśvarasya putra iti vākyasya kathanāt yūyam pitrābhiṣiktaṁ jagati preritaṇca pumāṁsaṁ katham īśvaranindakaṁ vādaya?

XXXVII yadyahaṁ pituḥ karmma na karomi tarhi māṁ na pratīta;

XXXVIII kintu yadi karomi tarhi mayi yuṣmābhiḥ pratyaye na kṛte'pi kārye pratyayaḥ kriyatām, tato mayi pitāstīti pitaryyāham asmīti ca kṣātvā viśvasiṣyatha|

XXXIX tadā te punarapi taṁ dharttuṁ aceṣṭanta kintu sa teṣāṁ karebhyo nistīryya

XL puna ryarddan adyāstaṭe yatra purvvaṁ yohan amajjayat tatrāgatya nyavasat|

XLI tato bahavo lokāstatsamīpam āgatya vyāharan yohan kimapyāścaryyaṁ karmma nākarot kintvasmin manuṣye yā yaḥ kathā akathayat tāḥ sarvvāḥ satyāḥ;

XLII tatra ca bahavo lokāstasmin vyaśvasan|

XI

I anantaraṁ mariyam tasyā bhaginī marthā ca yasmin vaithanīyāgrāme vasatas-tasmin grāme iliyāsar nāmā pīḍita eka āsīt|

II yā mariyam prabhuṁ sugandhitelaina marddayitvā svakeśaistasya caraṇau samamārjat tasyā bhrātā sa iliyāsar rogī|

III aparaṇca he prabho bhavān yasmin prīyate sa eva pīḍitostīti kathāṁ kathayitvā tasya bhaginyau preṣitavatya|

IV tadā yīsurimāṁ vārttāṁ śrutvākathayata pīḍeyaṁ maraṇārthaṁ na kintvīśvarasya mahimārtham īśvaraputrasya mahimaprakāśārthaṇca jātā|

V yīsu ryadyapimarthaḥyāṁ tadbhaginyām iliyāsari cāprīyata,

VI tathāpi iliyāsaraḥ pīḍāyāḥ kathāṁ śrutvā yatra āsīt tatraiva dinadvayamatiṣṭhat|

VII tataḥ param sa śīṣyānakathayad vayaṁ puna ryihūdīyapradeśaṁ yāmaḥ|

VIII tataste pratyavadan, he guro svalpadināni gatāni yihūdīyāstvāṁ pāṣāṇai rhantum udyatāstathāpi kiṁ punastatra yāsyasi?

IX yīsuḥ pratyavadat, ekasmin dine kiṁ dvādaśaghaṭikā na bhavanti? kopi divā gacchan na skhalati yataḥ sa etajjagato dīptiṁ prāpnoti|

X kintu rātrau gacchan skhalati yato hetostatra dīpti rñāsti|

XI imāṁ kathāṁ kathayitvā sa tānavadad, asmākaṁ bandhuḥ iliyāsar nidritobhūd idānīm taṁ nidrāto jāgarayituṁ gacchāmi|

XII yīsu rmṛtau kathāmimāṁ kathitavān kintu viśrāmārthaṁ nidrāyāṁ kathitavān iti jñātvā śīṣyā akathayan,

XIII he guro sa yadi nidrāti tarhi bhadrameva|

^{XIV} tadā yīśuḥ spaṣṭam tān vyāharat, iliyāsar amriyata;

^{XV} kintu yūyam yathā pratītha tadarthamaham tatra na sthitavān ityasmād
yuṣmannimittam āhlāditohaṁ, tathāpi tasya samīpe yāma|

^{XVI} tadā thomā yaṁ didumaṁ vadanti sa saṅginaḥ śiṣyān avadad vayamapi gatvā
tena sārddham mriyāmahai|

^{XVII} yīśustatropasthāya iliyāsaraḥ śmaśāne sthāpanāt catvāri dināni gatānīti
vārttām śrutavān|

^{XVIII} vaithanīyā yirūsālamaḥ samīpasthā krośaikamātrāntarītā;

^{XIX} tasmād bahavo yihūdīyā marthām mariyamañca bhyātṛśokāpannām
sāntvayituṁ tayoh samīpam āgacchan|

^{XX} marthā yīśorāgamanavārtām śrutvaiva taṁ sākṣād akarot kintu mariyam geḥ
upaviśya sthitā|

^{XXI} tadā marthā yīśumavādat, he prabho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama
bhrātā nāmariṣyat|

^{XXII} kintvidānīmapi yad īsvare prārthayiṣyate īsvarastad dāsyatīti jāne'haṁ|

^{XXIII} yīśuravādīt tava bhrātā samutthāsyati|

^{XXIV} marthā vyāharat śeṣadivase sa utthānasamaye protthāsyatīti jāne'haṁ|

^{XXV} tadā yīśuḥ kathitavān ahameva utthāpayitā jīvayitā ca yaḥ kaścana mayi
viśvasiti sa mṛtvāpi jīviṣyati;

^{XXVI} yaḥ kaścana ca jīvan mayi viśvasiti sa kadāpi na mariṣyati, asyām kathāyām
kiṁ viśvasiṣi?

^{XXVII} sāvadat prabho yasyāvataranāpekṣāsti bhavān saevābhiṣiktta īsvaraputra iti
viśvasimi|

^{XXVIII} iti kathām kathayitvā sā gatvā svām bhaginīm mariyamaṁ guptamāhūya
vyāharat gururupatiṣṭhati tvāmāhūyati ca|

^{XXIX} kathāmimām śrutvā sā tūrṇam utthāya tasya samīpam āgacchat|

^{XXX} yīśu rgrāmamadyaṁ na praviśya yatra marthā taṁ sākṣād akarot tatra
sthitavān|

^{XXXI} ye yihūdīyā mariyamā sākaṁ gr̥he tiṣṭhantastām asāntvayana te tām kṣipram
utthāya gacchantiṁ vilokya vyāharan, sa śmaśāne rodituṁ yāti, ityuktvā te tasyāḥ
paścād āgacchan|

^{XXXII} yatra yīśuratiṣṭhat tatra mariyam upasthāya taṁ dr̥ṣṭvā tasya caraṇayoh
patitvā vyāharat he prabho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā
nāmariṣyat|

^{XXXIII} yīśustām tasyāḥ saṅgino yihūdīyāmśca rudato vilokya śokārttaḥ san
dīrgham niśvasya kathitavān taṁ kutrāsthāpayata?

^{XXXIV} te vyāharan, he prabho bhavān āgatya paśyatu|

^{XXXV} yīśunā kranditaṁ|

^{XXXVI} ataeva yihūdīyā avadan, paśyatāyaṁ tasmin kidṛg apriyata|

^{XXXVII} teṣām kecid avadan yondhāya cakṣuṣī dattavān sa kim asya mṛtyuṁ
nivārayituṁ nāśaknot?

^{XXXVIII} tato yīśuḥ punarantardīrgham niśvasya śmaśānāntikam āgacchat| tat
śmaśānam ekaṁ gahvaraṁ tanmukhe pāṣāṇa eka āsīt|

^{XXXIX} tadā yīśuravadad enaṁ pāṣāṇam apasārayata, tataḥ pramītasya bhaginī
marthāvadat prabho, adhunā tatra durgandho jātaḥ, yatodya catvāri dināni śmaśāne
sa tiṣṭhati|

^{XL} tadā yīśuravādīt, yadi viśvasiṣi tarhiīśvarasya mahimaprakāśam drakṣyasi
kathāmimām kiṁ tubhyaṁ nākathayaṁ?

^{XLI} tadā mṛtasya śmaśānāt pāṣāṇo'pasārite yīśurūrdvvaṁ paśyan akathayat, he
pita rmama nevesanam aśṛṇoh kāraṇādasmāt tvām dhanyaṁ vadāmi|

XLII tvaṁ satataṁ śrṇoṣi tadapyahaṁ jānāmi, kintu tvaṁ mām yat prairayastad yathāsmiṁ sthāne sthitā lokā viśvasanti tadarthaṁ idaṁ vākyaṁ vadāmi|

XLIII imāṁ kathāṁ kathayitvā sa proccairāhvayat, he iliyāsar bahirāgaccha|

XLIV tataḥ sa pramītaḥ śmaśānavastrai rbaddhahastapādo gātramārjanavāsasā baddhamukhaśca bahirāgacchat| yīśuruditavān bandhanāni mocayitvā tyajatainaṁ|

XLV mariyamaḥ samīpam āgatā ye yihūdīyalokāstadā yīśoretat karmmaṇo vārttām teṣāṁ bahavo vyaśvasan,

XLVI kintu kecidanye phirūśinām samīpaṁ gatvā yīśoretasya karmmaṇo vārttām avadan|

XLVII tataḥ paraṁ pradhānayājakāḥ phirūśināśca sabhāṁ kṛtvā vyāharan vayaṁ kiṁ kurmmaḥ? eṣa mānavo bahūnyāścaryyakarmmaṇi karoti|

XLVIII yadidṛśaṁ karmma karttuṁ na vārayāmastarhi sarvve lokāstasmiṁ viśvasiṣyanti romilokāścāgatyaśmākam anayā rājadhānyā sārddhaṁ rājyam āchetsyanti|

XLIX tadā teṣāṁ kiyaphānāmā yastasmiṁ vatsare mahāyājakapade nyayujyata sa pratyavadad yūyaṁ kimapi na jānītha;

L samagradeśasya vināśatopi sarvvalokārthaṁ ekasya janasya maraṇam asmākaṁ maṅgalahetukam etasya vivecanāmapi na kurutha|

LI etāṁ kathāṁ sa nijabuddhyā vyāharad iti na,

LII kintu yīśustaddeśīyānām kāraṇāt prāṇān tyakṣyati, diśi diśi vikīrṇān īśvarasya santānān saṁgrhyaikajātiṁ kariṣyati ca, tasmiṁ vatsare kiyaphā mahāyājakatvapade niyuktaḥ san idaṁ bhaviṣyadvākyaṁ kathitavān|

LIII taddinamārabhya te kathāṁ taṁ hantuṁ śaknuvantīti mantraṇāṁ karttuṁ prārebhire|

LIV ataeva yihūdīyānām madhye yīśuḥ saprakāśaṁ gamanāgamane akṛtvā tasmād gatvā prāntarasya samīpasthāyipradeśasyephrāyim nāmni nagare śiṣyaiḥ sākaṁ kālaṁ yāpayituṁ prārebhe|

LV anantaraṁ yihūdīyānām nistārotsave nikaṭavarttini sati tadutsavāt pūrvvaṁ svān śucīn karttuṁ bahavo janā grāmebhyo yirūśālam nagaram āgacchan,

LVI yīśoranveṣaṇaṁ kṛtvā mandire daṇḍāyamānāḥ santaḥ parasparaṁ vyāharan, yuṣmākaṁ kīdṛśo bodho jāyate? sa kim utsave'smiṁ atrāgamiṣyati?

LVII sa ca kutrāsti yadyetat kaścid vetti tarhi darśayatu pradhānayājakāḥ phirūśināśca taṁ dharttuṁ pūrvvam imāṁ ājñāṁ prācārayan|

XII

I nistārotsavāt pūrvvaṁ dinaṣaṭke sthite yīśu ryaṁ pramītam iliyāsaraṁ śmaśānād udasthāparat tasya nivāsasthānaṁ baithaniyāgrāmam āgacchat|

II tatra tadarthaṁ rajanyāṁ bhojye kṛte marthā paryyaveṣayad iliyāsar ca tasya saṅgibhiḥ sārddhaṁ bhojanāsana upāviśat|

III tadā mariyam arddhasetakaṁ bahumūlyaṁ jaṭāmāmsīyaṁ tailam ānīya yīśoścaraṇayo rmarddayitvā nijakeśa rmārṣṭum ārabhata; tadā tailasya parimalena gr̥ham āmoditam abhavad|

IV yaḥ śimonaḥ putra riṣkariyotiyo yihūdānāmā yīśuṁ parakareṣu samarpayīṣyati sa śiṣyastadā kathitavān,

V etattailaṁ tribhiḥ śatai rmudrāpadaḥ r̥vikrītaṁ sad daridrebhyaḥ kuto nādīyata?

VI sa daridralokārthaṁ acintayad iti na, kintu sa caura evaṁ tannikaṭe mu-drāsamputakasthityā tanmadhye yadatiṣṭhat tadapāharat tasmāt kāraṇād imāṁ kathāmakathayat|

^{VII} tadā yīsurakathayad enām mā vāraya sā mama śmaśānasthāpanadinārthaṁ tadarakṣayat|

^{VIII} daridrā yuṣmākaṁ sannidhau sarvvadā tiṣṭhanti kintvahaṁ sarvvadā yuṣmākaṁ sannidhau na tiṣṭhāmi|

^{IX} tataḥ paraṁ yīsustatrāstiti vārttām śrutvā bahavo yihūdīyāstaṁ śmaśānādutthāpitam iliyāsarañca draṣṭuṁ tat sthānam āgacchana|

^X tadā pradhānayaḥ jakāstam iliyāsaramapi saṁharttum amantrayan ;

^{XI} yatastena bahavo yihūdīyā gatvā yīsau vyaśvasan|

^{XII} anantaram yīsu ryrūsālam nagaram āgacchatīti vārttām śrutvā pare'hani utsavāgatā bahavo lokāḥ

^{XIII} kharjjūrapatrādyañīya taṁ sākṣāt karttum bahirāgatya jaya jayeti vācam proccai rvaktum ārabhanta, isrāyelo yo rājā paramēśvarasya nāmnāgacchati sa dhanyaḥ|

^{XIV} tadā "he siyonaḥ kanye mā bhaiṣiḥ paśyāyaṁ tava rājā garddabhaśāvakam āruhyāgacchati"

^{XV} iti śāstrīyavacanānusāreṇa yīsurekaṁ yuvagarddabhaṁ prāpya taduparyyārohat|

^{XVI} asyāḥ ghaṭanāyāstātparyyaṁ śiṣyāḥ prathamam nābudhyanta, kintu yīsau mahimānaṁ prāpte sati vākyamidaṁ tasmina akathyata lokāśca tampratittham akurvvan iti te smṛtavantaḥ|

^{XVII} sa iliyāsaram śmaśānād āgantum āhvataṁ śmaśānāñca udasthāpayad ye ye lokāstatkarmya sākṣād apaśyan te pramāṇam dātum ārabhanta|

^{XVIII} sa etādrśam adbhutaṁ karmmakarot tasya janaśrute rlokāstaṁ sākṣāt karttum āgacchan|

^{XIX} tataḥ phirūsinaḥ parasparam vaktum ārabhanta yuṣmākaṁ sarvvāśceṣṭā vṛthā jātāḥ, iti kiṁ yūyaṁ na budhyadhve? paśyata sarvve lokāstasya paścādvarttinobhavan|

^{XX} bhajanaṁ karttum utsavāgatānām lokānām katipayā janā anyadeśīyā āsan ,

^{XXI} te gālīliyaibaisaidānivāsinaḥ philipasya samīpam āgatya vyāharan he mahecha vayaṁ yīsuṁ draṣṭum icchāmaḥ|

^{XXII} tataḥ philipo gatvā āndriyam avadat paścād āndriyaphilipau yīsave vārttām akathayatām|

^{XXIII} tadā yīsuḥ pratyuditavān mānavasutasya mahimaprāptisamaya upasthitaḥ|

^{XXIV} ahaṁ yuṣmānatīyathārthaṁ vadāmi, dhānyabījaṁ mṛttikāyām patitvā yadi na mṛyate tarhyekākī tiṣṭhati kintu yadi mṛyate tarhi bahugunaṁ phalaṁ phalati|

^{XXV} yo jane nijaḥ priyān jānāti sa tān hārayiṣyati kintu ye jana ihaloke nijaprañān apriyān jānāti se nantāyuh prāptuṁ tān rakṣiṣyati|

^{XXVI} kaścid yadi mama sevako bhavitum vāñchati tarhi sa mama paścādgāmī bhavatu, tasmād ahaṁ yatra tiṣṭhāmi mama sevakēpi tatra sthāsyati; yo jano mām sevate mama pitāpi taṁ sammaṁsyate|

^{XXVII} sāmprataṁ mama prāṇā vyākulā bhavanti, tasmād he pitara etasmāt samayān mām rakṣa, ityahaṁ kiṁ prārthayiṣye? kintvahaṁ etatsamayārtham avatīrṇavān|

^{XXVIII} he pita: svanāmno mahimānaṁ prakāśaya; tanaiva svanāmno mahimānam ahaṁ prakāśayaṁ punarapi prakāśayiṣyāmi, eṣā gagaṇīyā vāṇī tasmin samaye'jāyata|

^{XXIX} tacśrutvā samīpasthalokānām kecid avadan meghe'garjīt, kecid avadan svargīyadūto'nena saha kathāmacakathat|

^{XXX} tadā yīsuḥ pratyavādīt, madartham śabdoyaṁ nābhūt yuṣmadarthamevābhūt|

^{XXXI} adhunā jagatosya vicāra: sampatsyate, adhunāsyā jagata: patī rājyāt cyoṣyati|

XXXII yadyaī prthivyā ūrdvve protthāpitosmi tarhi sarvvān mānavān svasamīpam ākarṣiṣyāmi|

XXXIII katham tasya mṛti rbhaviṣyati, etad bodhayitum sa imām kathām akathayat|

XXXIV tadā lokā akathayan sobhiṣiktaḥ sarvvadā tiṣṭhatīti vyavasthāgranthe śrutam asmābhiḥ, tarhi manuṣyaputraḥ protthāpito bhaviṣyatīti vākyaṁ katham vadasi? manuṣyaputroyaṁ kaḥ?

XXXV tadā yīśurakathāyad yuṣmābhiḥ sārddham alpadināni jyotirāste, yathā yuṣmān andhakāro nācchādayati tadartham yāvatkālaṁ yuṣmābhiḥ sārddham jyotistiṣṭhati tāvatkālaṁ gacchata; yo jano'ndhakāre gacchati sa kutra yātīti na jānāti|

XXXVI ataeva yāvatkālaṁ yuṣmākaṁ nikāṭe jyotirāste tāvatkālaṁ jyotirūpasantānā bhavitum jyotiṣi viśvasita; imām kathām kathayitvā yīśuḥ prasthāya tebhyaḥ svaṁ guptavān|

XXXVII yadyapi yīśusteṣāṁ samakṣam etāvadāścaryyakarmmāṇi kṛtavān tathāpi te tasmin na vyaśvasan|

XXXVIII ataeva kaḥ pratyeti susaṁvādaṁ pareśāsmat pracāritaṁ? prakāśate pareśasya hastaḥ kasya ca sannidhau? yīśaiyabhaviṣyadvādinā yadetad vākyaṁuktam tat saphalam abhavad|

XXXIX te pratyeturṁ nāsankuvan tasmin yīśaiyabhaviṣyadvādi punaravādīd,

XL yadā, "te nayanai rna paśyanti buddhibhiṣca na budhyante tai rmanaḥsu parivarttiteṣu ca tānaḥ yathā svasthān na karomi tathā sa teṣāṁ locanānyandhāni kṛtvā teṣāmantahkaraṇāni gādhāni kariṣyati|"

XLI yīśaiyo yadā yīśo rmahimānaṁ vilokya tasmin kathāmakathayat tadā bhaviṣyadvākyaṁ idṛśaṁ prakāśayat|

XLII tathāpyadhipatināṁ bahavastasmin pratyāyan| kintu phirūsinastān bha-janagrḥhād dūrīkurvvantīti bhayāt te taṁ na svīkṛtavantaḥ|

XLIII yata īśvarasya praśaṁsāto mānavānāṁ praśaṁsāyāṁ te'priyanta|

XLIV tadā yīśuruccaiḥkāram akathayad yo jano mayi viśvasiti sa kevale mayi viśvasitīti na, sa matprerake'pi viśvasiti|

XLV yo jano mām paśyati sa matprerakamapi paśyati|

XLVI yo jano mām pratyeti sa yathāndhakāre na tiṣṭhati tadartham ahaṁ jy-otiḥsvarūpo bhūtvā jagatyasmin avatīrṇavān|

XLVII mama kathām śrutvā yadi kaścin na viśvasiti tarhi tamahaṁ doṣiṇaṁ na karomi, yato heto rjagato janānāṁ doṣān niścitān karttum nāgatya tān paricātum āgatosmi|

XLVIII yaḥ kaścin mām na śraddhāya mama kathām na grḥlāti, anyastaṁ doṣiṇaṁ kariṣyati vastutastu yām kathāmamaham acakathaṁ sā kathā carame'nhi taṁ doṣiṇaṁ kariṣyati|

XLIX yato hetorahaṁ svataḥ kimapi na kathayāmi, kiṁ kiṁ mayā kathayitavyaṁ kiṁ samupadeṣṭavyaṁca iti matprerayitā pitā māmājñāpayat|

L tasya sājnā anantāyurityahaṁ jānāmi, atevāhaṁ yat kathayāmi tat pitā yathājñāpayat tathaiva kathayāmyaham|

XIII

I nistārotsavasya kiñcitkālāt pūrvvām prthivyāḥ pituḥ samīpagamanasya samayaḥ sannikarṣobhūd iti jñātvā yīśurāprathamād yeṣu jagat-pravāsiṣvātmīyalokeṣa prema karoti sma teṣu śeṣaṁ yāvat prema kṛtavān|

II pitā tasya haste sarvvaṁ samarpitavān svayam īśvarasya samīpād āgacchad īśvarasya samīpaṁ yāsyati ca, sarvvāṇyetāni jñātvā rajanyāṁ bhojane sampūrṇe sati,

III yadā śaitān taṁ parahasteṣu samarpayituṁ śimonaḥ putrasya īṣkāriyotiyasya yihūdā antaḥkaraṇe kupravṛttiṁ samārpayat,

IV tadā yīśu rbhojanāsanād utthāya gātravastraṁ mocayitvā gātramārjanavastraṁ grhītvā tena svakaṭim abadhnāt,

V paścād ekapātre jalam abhiśicya śiṣyāṇāṁ pādān prakṣālya tena kaṭibaddhagātramārjanavāsasā mārṣṭuṁ prārabhata|

VI tataḥ śimonpitarasya samīpamāgate sa uktavān he prabho bhavān kiṁ mama pādaḥ prakṣālayiṣyati?

VII yīśuruditavān ahaṁ yat karomi tat samprati na jānāsi kintu paścāj jñāsyasi|

VIII tataḥ pitarāḥ kathitavān bhavān kadāpi mama pādaḥ na prakṣālayiṣyati| yīśurakathayad yadi tvāṁ na prakṣālaye tarhi mayi tava kopyamāso nāsti|

IX tadā śimonpitarāḥ kathitavān he prabho tarhi kevalapādaḥ na, mama hastau śiraśca prakṣālayatu|

X tato yīśuravadad yo jano dhautastasya sarvvāṅgapariṣkṛtatvāt pādaḥ vinānyāṅgasya prakṣālanāpekṣā nāsti| yūyaṁ pariṣkṛtā iti satyaṁ kintu na sarvve,

XI yato yo janastaṁ parakareṣu samarpayiṣyati taṁ sa jñātavāna; ataeva yūyaṁ sarvve na pariṣkṛtā imāṁ kathāṁ kathitavān|

XII itthaṁ yīśusteṣāṁ pādān prakṣālya vastraṁ paridhāyāsane samupaviśya kathitavān ahaṁ yuṣmān prati kiṁ karmmakārṣaṁ jānītha?

XIII yūyaṁ mām guruṁ prabhuṅca vadatha tat satyameva vadatha yatohaṁ saeva bhavāmi|

XIV yadyahaṁ prabhu rguruśca san yuṣmākaṁ pādān prakṣālitavān tarhi yuṣmākamapi parasparaṁ pādaprakṣālanam ucitam|

XV ahaṁ yuṣmān prati yathā vyavāharaṁ yuṣmān tathā vyavaharttum ekaṁ panthānaṁ darśitavān|

XVI ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi, prabho rdāso na mahān prerakācca prerito na mahān|

XVII imāṁ kathāṁ veditvā yadi tadanusārataḥ karmmaṇi kurutha tarhi yūyaṁ dhanyā bhaviṣyatha|

XVIII sarvveṣu yuṣmāsu kathāmimāṁ kathayāmi iti na, ye mama manonītāstānaḥ jānāmi, kintu mama bhakṣyāṇi yo bhuṅkte mat-prāṇaprātikūlyataḥ| utthāpayati pādasya mūlaṁ sa eṣa mānavaḥ| yadetad dharmmapustakasya vacanaṁ tadanusāreṇāvaśyaṁ ghaṭiṣyate|

XIX ahaṁ sa jana ityatra yathā yuṣmākaṁ viśvāso jāyate tadarthaṁ etādṛśaghaṭanāt pūrvvam ahamidānīm yuṣmabhyamakathayam|

XX ahaṁ yuṣmānatīva yathārthaṁ vadāmi, mayā preritaṁ janaṁ yo grhlāti sa mameva grhlāti yaśca mām grhlāti sa matprerakaṁ grhlāti|

XXI etāṁ kathāṁ kathayitvā yīśu rduḥkhī san pramāṇaṁ dattvā kathitavān ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi yuṣmākam eko jano mām parakareṣu samarpayiṣyati|

XXII tataḥ sa kamuddiśya kathāmetām kathitavān ityatra sandigdhaḥ śiṣyāḥ parasparaṁ mukhamālokaḥ prārabhanta|

XXIII tasmin samaye yīśu ryaṣmin apriyata sa śiṣyastasya vakṣaḥsthalam avālabata|

XXIV śimonpitarastaṁ saṅketenāvadat, ayaṁ kamuddiśya kathāmetām kathayatīti prccha|

XXV tadā sa yīśo rvakṣaḥsthalam avalambya prṣṭhavān, he prabho sa janaḥ kaḥ?

XXVI tato yīśuḥ pratyavadad ekakhaṇḍaṁ pūpaṁ majjayitvā yasmai dāsyāmi saeva saḥ; paścāt pūpakhaṇḍamekaṁ majjayitvā śimonaḥ putrāya īṣkariyotīyāya yihūdai dattavān|

XXVII tasmin datte sati śaitān tamāśrayat; tadā yīsustam avadat tvaṁ yat kariṣyasi tat kṣipraṁ kuru|

XXVIII kintu sa yenāśayena tām kathāmakathāyat tam upaviṣṭalokānām kopi nābudhyata;

XXIX kintu yihūdāḥ samīpe mudrāsamputakasthiteḥ kecid ittham abudhyanta pārvvaṇāsādanārthaṁ kimapi dravyaṁ kretuṁ vā daridrebhyaḥ kiñcid vitarituṁ kathitavān|

XXX tadā pūpakhaṇḍagrahaṇāt paraṁ sa tūrṇaṁ bahiragacchat; rātriśca samu-pasyitā|

XXXI yihūde bahirgate yīsurakathayad idānīm mānavasutasya mahimā prakāśate teneśvarasyāpi mahimā prakāśate|

XXXII yadi teneśvarasya mahimā prakāśate tarhiśvaropi svena tasya mahimānaṁ prakāśayiṣyati tūrṇameva prakāśayiṣyati|

XXXIII he vatsā ahaṁ yuṣmābhiḥ sārddhaṁ kiñcitkālamātram āse, tataḥ paraṁ mām mṛgayiṣyadhve kintvahaṁ yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ yūyaṁ gantuṁ na śakṣyatha, yāmimām kathāṁ yihūdiyebhyaḥ kathitavān tathādhunā yuṣmabhyamapi kathayāmi|

XXXIV yūyaṁ parasparaṁ priyadhvam ahaṁ yuṣmāsu yathā priye yūyamapi parasparaṁ tathaiva priyadhvaṁ, yuṣmān imām navinām ājñām ādiśāmi|

XXXV tenaiva yadi parasparaṁ priyadhve tarhi lakṣaṇenānena yūyaṁ mama śiṣyā iti sarvve jñātuṁ śakṣyanti|

XXXVI śimonapitaraḥ pṛṣṭhavān he prabho bhavān kutra yāsyati? tato yīsuḥ pratyavadat, ahaṁ yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ sāmprataṁ mama paścād gantuṁ na śaknoṣi kintu paścād gamiṣyasi|

XXXVII tadā pitaraḥ pratyuditavān, he prabho sāmprataṁ kuto hetostava paścād gantuṁ na śaknomi? tvadārthaṁ prāṇān dātuṁ śaknomi|

XXXVIII tato yīsuḥ pratyuktavān mannimittaṁ kiṁ prāṇān dātuṁ śaknoṣi? tvāmahaṁ yathārthaṁ vadāmi, kukkuṭaravaṇāt pūrvvaṁ tvaṁ tri rmām apah-noṣyase|

XIV

I manoduḥkhino mā bhūta; īśvare viśvasita mayi ca viśvasita|

II mama pitu grhe bahūni vāsasthāni santi no cet pūrvvaṁ yuṣmān ajñāpayiṣyaṁ yuṣmadārthaṁ sthānaṁ sajjayituṁ gacchāmi|

III yadi gatvāhaṁ yuṣmannimittaṁ sthānaṁ sajjayāmi tarhi panarāgatya yuṣmān svasamīpaṁ neṣyāmi, tato yatrāhaṁ tiṣṭhāmi tatra yūyamapi sthāsyatha|

IV ahaṁ yatsthānaṁ brajāmi tatsthānaṁ yūyaṁ jānītha tasya panthānamapi jānītha|

V tadā thomā avadat, he prabho bhavān kutra yāti tadvayaṁ na jānīmaḥ, tarhi kathāṁ panthānaṁ jñātuṁ śaknumaḥ?

VI yīsurakathayad ahameva satyajīvanarūpapatho mayā na gantā kopi pituḥ samīpaṁ gantuṁ na śaknoti|

VII yadi mām ajñāsyata tarhi mama pitaramapyajñāsyata kintvadhunātastaṁ jānītha paśyatha ca|

VIII tadā philipaḥ kathitavān, he prabho pitaraṁ darśaya tasmādasmaḥkaṁ yatheṣṭaṁ bhaviṣyati|

IX tato yīsuḥ pratyāvādīt, he philipa yuṣmābhiḥ sārddham etāvaddināni sthitamapi mām kiṁ na pratyabhijānāsi? yō jano mām apaśyat sa pitaramapyapaśyat tarhi pitaram asmān darśayeti kathāṁ kathāṁ kathayasi?

X ahaṁ pitari tiṣṭhāmi pitā mayi tiṣṭhatīti kiṁ tvaṁ na pratyāṣi? ahaṁ yadvākyam vadāmi tat svato na vadāmi kintu yaḥ pitā mayi virājate sa eva sarvvakarmmāṇi karāti|

XI ataeva pitaryyahaṁ tiṣṭhāmi pitā ca mayi tiṣṭhati mamāsyām kathāyām pratyayam kuruta, no cet karmmahetoḥ pratyayam kuruta|

XII ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi, yo jano mayi viśvasiti sohamiva karmmāṇi kariṣyati varam tatopi mahākarmmāṇi kariṣyati yato hetorahaṁ pituḥ samīpam gacchāmi|

XIII yathā putreṇa pitu rmahimā prakāśate tadarthaṁ mama nāma procya yat prārthayiṣyadhve tat saphalaṁ kariṣyāmi|

XIV yadi mama nāmnā yat kiñcid yācadhve tarhi tadahaṁ sādhaiṣyāmi|

XV yadi mayi priyadhve tarhi mamājñāḥ samācarata|

XVI tato mayā pituḥ samīpe prārthite pitā nirantraṁ yuṣmābhiḥ sārddham sthātum itaramekaṁ sahāyam arthāt satyamayam ātmānaṁ yuṣmākaṁ nikaṭam preṣayiṣyati|

XVII etajjagato lokāstaṁ grahītum na śaknuvanti yataste taṁ nāpaśyan nājanaṁśca kintu yūyam jānītha yato hetoḥ sa yuṣmākamanta rnivasati yuṣmākaṁ madhye sthāsyati ca|

XVIII ahaṁ yuṣmān anāthān kṛtvā na yāsyāmi punarapi yuṣmākaṁ samīpam āgamiṣyāmi|

XIX kiyatkālarat param asya jagato lokā mām puna rna drakṣyanti kintu yūyam drakṣyatha; ahaṁ jīviṣyāmi tasmāt kāraṇād yūyamapi jīviṣyatha|

XX pitaryyahasmi mayi ca yūyam stha, tathāhaṁ yuṣmāsvasmi tadapi tadā jñāsyatha|

XXI yo jano mamājñā gṛhītvā tā ācarati saeva mayi priyate; yo janaśca mayi priyate saeva mama pituḥ priyapātraṁ bhaviṣyati, tathāhamapi tasmin prītvā tasmai svaṁ prakāśayiṣyāmi|

XXII tadā īṣkariyotiyād anyo yihūdāstamavadat, he prabho bhavān jagato lokānām sannidhau prakāśito na bhūtvāsmākaṁ sannidhau kutaḥ prakāśito bhaviṣyati?

XXIII tato yīsuḥ pratyuditavān, yo jano mayi priyate sa mamājñā api gṛhlāti, tena mama pitāpi tasmin preṣyate, āvāñca tannikaṭamāgatya tena saha nivatsyāvaḥ|

XXIV yo jano mayi na priyate sa mama kathā api na gṛhlāti punaśca yāmimām kathāṁ yūyam śṛṇutha sā kathā kevalasya mama na kintu mama prerako yaḥ pitā tasyāpi kathā|

XXV idānīm yuṣmākaṁ nikaṭe vidyamānoham etāḥ sakalāḥ kathāḥ kathayāmi|

XXVI kintvitaḥ param pitrā yaḥ sahāyo'rthāt pavitra ātmā mama nāmnī prerayiṣyati sa sarvvaṁ śikṣayitvā mayoktāḥ samastāḥ kathā yuṣmān smārayiṣyati|

XXVII ahaṁ yuṣmākaṁ nikaṭe śāntim sthāpayitvā yāmi, nijām śāntim yuṣmābhyam dadāmi, jagato lokā yathā dadāti tathāhaṁ na dadāmi; yuṣmākam antaḥkāraṇāni duḥkhitāni bhītāni ca na bhavantu|

XXVIII ahaṁ gatvā punarapi yuṣmākaṁ samīpam āgamiṣyāmi mayoktaṁ vākyamidaṁ yūyam aśrauṣṭa; yadi mayyapreṣyadhvaṁ tarhyahaṁ pituḥ samīpam gacchāmi mamāsyām kathāyām yūyam ahlādiṣyadhvaṁ yato mama pitā mattopi mahān|

XXIX tasyā ghaṭanāyāḥ samaye yathā yuṣmākaṁ śraddhā jāyate tadartham ahaṁ tasyā ghaṭanāyāḥ pūrvvam idānīm yuṣmān etām vārttām vadāmi|

XXX itaḥ param yuṣmābhiḥ saha mama bahava ālāpā na bhaviṣyanti yataḥ kāraṇād etasya jagataḥ patirāgacchati kintu mayā saha tasya kopi sambandho nāsti|

XXXI ahaṁ pitari prema karomi tathā pitu rvidhivat karmmāṇi karomīti yena jagato lokā jānanti tadartham uttiṣṭhata vayaṁ sthānādasmaḍ gacchāma|

XV

- ^I ahaṃ satyadrākṣālatāsvarūpo mama pitā tūdyānaparicāarakasvarūpañca|
- ^{II} mama yāsu śākhāsu phalāni na bhavanti tāḥ sa chinatti tathā phalavatyaḥ śākhā yathādhikaphalāni phalanti tadarthaṃ tāḥ pariṣkaroti|
- ^{III} idānīm mayoktopadeśena yūyaṃ pariṣkṛtāḥ|
- ^{IV} ataḥ kāraṇāt mayi tiṣṭhata tenāhamapi yuṣmāsu tiṣṭhāmi, yato heto rdrākṣālatāyām asaṃlagnā śākhā yathā phalavatī bhavitum na śaknoti tathā yūyamapi mayyatiṣṭhantaḥ phalavanto bhavitum na śaknutha|
- ^V ahaṃ drākṣālatāsvarūpo yūyañca śākhāsvarūpoḥ; yo jano mayi tiṣṭhati yatra cāhaṃ tiṣṭhāmi, sa pracūraphalaiḥ phalavān bhavati, kintu mām vinā yūyaṃ kimapi karttum na śaknutha|
- ^{VI} yaḥ kaścīn mayi na tiṣṭhati sa śuṣkaśākheva bahi rnikṣipyate lokāśca tā āhr̥tya vahnau nikṣipyā dāhayanti|
- ^{VII} yadi yūyaṃ mayi tiṣṭhatha mama kathā ca yuṣmāsu tiṣṭhati tarhi yad vāñchitvā yāciṣyadhve yuṣmākaṃ tadeva saphalaṃ bhaviṣyati|
- ^{VIII} yadi yūyaṃ pracūraphalavanto bhavatha tarhi tadvārā mama pitu rmahimā prakāśiṣyate tathā yūyaṃ mama śiṣyā iti parikṣāyiṣyadhve|
- ^{IX} pitā yathā mayi prītavān ahamapi yuṣmāsu tathā prītavān ato heto ryūyaṃ nirantaraṃ mama premapātrāṇi bhūtvā tiṣṭhata|
- ^X ahaṃ yathā piturājñā gr̥hītvā tasya premabhājanaṃ tiṣṭhāmi tathaiva yūyamapi yadi mamājñā guhlītha tarhi mama premabhājanāni sthāsyatha|
- ^{XI} yuṣmannimittam mama ya āhlādaḥ sa yathā ciraṃ tiṣṭhati yuṣmākaṃ ānandaśca yathā pūryate tadarthaṃ yuṣmabhyam etāḥ kathā atrakatham|
- ^{XII} ahaṃ yuṣmāsu yathā prīye yūyamapi parasparaṃ tathā prīyadhvam eṣā mamājñā|
- ^{XIII} mitrāṇām kāraṇāt svaprāṇadānaparyyantaṃ yat prema tasmān mahāprema kasyāpi nāsti|
- ^{XIV} ahaṃ yadyad ādiśāmi tattadeva yadi yūyam ācarata tarhi yūyameva mama mitrāṇi|
- ^{XV} adyārabhya yuṣmān dāsān na vadiṣyāmi yat prabhu ryat karoti dāsastad na jānāti; kintu pituḥ samīpe yadyad aśṛṇavaṃ tat sarvvaṃ yuṣmān ajñāpayam tatkāraṇād yuṣmān mitrāṇi proktavān|
- ^{XVI} yūyaṃ mām rocitavanta iti na, kintvahameva yuṣmān rocitavān yūyaṃ gatvā yathā phalānyutpādayatha tāni phalāni cākṣayāṇi bhavanti, tadarthaṃ yuṣmān nyajunajaṃ tasmān mama nāma procya pitaraṃ yat kiñcid yāciṣyadhve tadeva sa yuṣmabhyam dāsyati|
- ^{XVII} yūyaṃ parasparaṃ prīyadhvam ahaṃ ityājñāpayāmi|
- ^{XVIII} jagato lokai ryuṣmāsu ṛtīyiteṣu te pūrvvaṃ mām evārttiyanta iti yūyaṃ jānītha|
- ^{XIX} yadi yūyaṃ jagato lokā abhaviṣyata tarhi jagato lokā yuṣmān ātmīyān buddhvāpreṣyanta; kintu yūyaṃ jagato lokā na bhavatha, ahaṃ yuṣmān asmājjagato'rocayam etasmāt kāraṇājjagato lokā yuṣmān ṛtīyante|
- ^{XX} dāsaḥ prabho rmahān na bhavati mamaitat pūrvvīyaṃ vākyaṃ smarata; te yadi mām evātāḍayan tarhi yuṣmānapi tāḍayiṣyanti, yadi mama vākyaṃ gr̥hlanti tarhi yuṣmākamapi vākyaṃ grahiṣyanti|
- ^{XXI} kintu te mama nāmakāraṇād yuṣmān prati tādr̥śaṃ vyavahariṣyanti yato yo mām preritavān taṃ te na jānanti|
- ^{XXII} teṣāṃ sannidhim āgatya yadyahaṃ nākathayiṣyaṃ tarhi teṣāṃ pāpaṃ nābhaviṣyat kintvadhunā teṣāṃ pāpamācchādayitum upāyo nāsti|
- ^{XXIII} yo jano mām ṛtīyate sa mama pitaramapi ṛtīyate|

XXIV yādrśāni karmmāṇi kenāpi kadāpi nākriyanta tādrśāni karmmāṇi yadi teṣāṃ sākṣād ahaṃ nākariṣyaṃ tarhi teṣāṃ pāpaṃ nābhaviṣyat kintvadhunā te dr̥ṣṭvāpi māṃ mama pitarañcārttiyanta|

XXV tasmāt te'kāraṇaṃ māṃ ṛtiyante yadetad vacanaṃ teṣāṃ śāstre likhitamāste tat saphalam abhavat|

XXVI kintu pitu rnirgataṃ yaṃ sahāyamarthāt satyamayaṃ ātmānaṃ pituḥ samīpād yuṣmākaṃ samīpe preṣayiṣyāmi sa āgatya mayi pramāṇaṃ dāsyati|

XXVII yūyaṃ prathamamārabhya mayā sārddhaṃ tiṣṭhatha tasmāddheto ryūyamapi pramāṇaṃ dāsyatha|

XVI

I yuṣmākaṃ yathā vādhā na jāyate tadarthaṃ yuṣmān etāni sarvvavākyāni vyāharaṃ|

II lokā yuṣmān bhajanagrhebhya dūrīkariṣyanti tathā yasmin samaye yuṣmān hatvā īśvarasya tuṣṭi janakaṃ karmmākurmā iti maṃsyante sa samaya āgacchanti|

III te pitaraṃ māñca na jānanti, tasmād yuṣmān pratīdrśam ācariṣyanti|

IV ato hetāḥ samaye samupasthite yathā mama kathā yuṣmākaṃ manaḥsuh samu-patiṣṭhati tadarthaṃ yuṣmābhyam etāṃ kathāṃ kathayāmi yuṣmābhiḥ sārddham ahaṃ tiṣṭhan prathamaṃ tām yuṣmābhyam nākathayaṃ|

V sāmprataṃ svasya prerayitūḥ samīpaṃ gacchāmi tathāpi tvaṃ kka gacchasi kathāmetāṃ yuṣmākaṃ kopi māṃ na prcchati|

VI kintu mayoktābhiraḥ kathābhi ryūṣmākaṃ antaḥkāraṇāni duḥkhena pūrṇānyabhavan|

VII tathāpyahaṃ yathārthaṃ kathayāmi mama gamanaṃ yuṣmākaṃ hitārthameva, yato heto rgamane na kṛte sahāyo yuṣmākaṃ samīpaṃ nāgamiṣyati kintu yadi gacchāmi tarhi yuṣmākaṃ samīpe taṃ preṣayiṣyāmi|

VIII tataḥ sa āgatya pāpapunyadaṇḍeṣu jagato lokānāṃ prabodhaṃ janayiṣyati|

IX te mayi na viśvasanti tasmāddhetoḥ pāpaprabodhaṃ janayiṣyati|

X yuṣmākaṃ adṛśyaḥ sannahaṃ pituḥ samīpaṃ gacchāmi tasmād punye prabodhaṃ janayiṣyati|

XI etajjagato'dhipati rdaṇḍājñāṃ prāpnoti tasmād daṇḍe prabodhaṃ janayiṣyati|

XII yuṣmābhyam kathayitūṃ mamānekāḥ kathā āsate, tāḥ kathā idānīm yūyaṃ soḍhuṃ na śaknutha;

XIII kintu satyamaya ātmā yadā samāgamiṣyati tadā sarvvaṃ satyaṃ yuṣmān neṣyati, sa svataḥ kimapi na vadiṣyati kintu yacchroṣyati tadeva kathayitvā bhāvikāryyaṃ yuṣmān jñāpayiṣyati|

XIV mama mahimānaṃ prakāśayiṣyati yato madīyāṃ kathāṃ gr̥hītvā yuṣmān bodhayiṣyati|

XV pitu ryadyad āste tat sarvvaṃ mama tasmād kāraṇād avādiṣaṃ sa madīyāṃ kathāṃ gr̥hītvā yuṣmān bodhayiṣyati|

XVI kiyatkālāt paraṃ yūyaṃ māṃ draṣṭuṃ na lapsyadhve kintu kiyatkālāt paraṃ puna rdraṣṭuṃ lapsyadhve yatohaṃ pituḥ samīpaṃ gacchāmi|

XVII tataḥ śiṣyānāṃ kiyanto janāḥ parasparaṃ vaditum ārabhanta, kiyatkālāt paraṃ māṃ draṣṭuṃ na lapsyadhve kintu kiyatkālāt paraṃ puna rdraṣṭuṃ lapsyadhve yatohaṃ pituḥ samīpaṃ gacchāmi, iti yad vākyam ayaṃ vadati tat kiṃ?

XVIII tataḥ kiyatkālāt paraṃ iti tasya vākyam kiṃ? tasya vākyasyābhiprāyaṃ vayaṃ boddhuṃ na śaknumastairiti

XIX nigadite yīśusteṣāṃ praśnecchāṃ jñātvā tebhyo'kathayat kiyatkālāt paraṃ māṃ draṣṭuṃ na lapsyadhve, kintu kiyatkālāt paraṃ pūna rdraṣṭuṃ lapsyadhve, yāmimāṃ kathāmakathayaṃ tasyā abhiprāyaṃ kiṃ yūyaṃ parasparaṃ mṛgayadhve?

XX yuṣmānaham atiyathārthaṃ vadāmi yūyaṃ krandiṣyatha vilapiṣyatha ca, kintu jagato lokā ānandiṣyanti; yūyaṃ śokākulā bhaviṣyatha kintu śokāt paraṃ ānandayuktā bhaviṣyatha|

XXI prasavakāla upasthite nārī yathā prasavavedanayā vyākulā bhavati kintu putre bhūmiṣṭhe sati manuṣyaiko janmanā naraloke praviṣṭa ityānandāt tasyāstatsarvvaṃ duḥkhaṃ manasi na tiṣṭhati,

XXII tathā yūyamapi sāmprataṃ śokākulā bhavatha kintu punarapi yuṣmabhyaṃ darśanaṃ dāsyāmi tena yuṣmākaṃ antaḥkaraṇāni sānandāni bhaviṣyanti, yuṣmākaṃ tam ānandaṅca kopi harttuṃ na śakṣyati|

XXIII tasmin divase kāmapi kathāṃ māṃ na prakṣyatha| yuṣmānaham atiyathārthaṃ vadāmi, mama nāmnā yat kiñcid pitaraṃ yāciṣyadhve tadeva sa dāsyati|

XXIV pūrvve mama nāmnā kimapi nāyācadhvaṃ, yācadhvaṃ tataḥ prāpsyatha tasmād yuṣmākaṃ sampūrṇānando janiṣyate|

XXV upamākathābhiḥ sarvvāṇyetāni yuṣmān jñāpitavān kintu yasmin samaye upamayā noktvā pituḥ kathāṃ spaṣṭaṃ jñāpayiṣyāmi samaya etādṛśa āgacchati|

XXVI tadā mama nāmnā prārthayiṣyadhve 'haṃ yuṣmannimittaṃ pitaraṃ vineṣye kathāmimāṃ na vadāmi;

XXVII yato yūyaṃ mayi prema kurutha, tathāham īśvarasya samīpād āgatavān ityapi pratītha, tasmād kāraṇāt kāraṇāt pitā svayaṃ yuṣmāsu prīyate|

XXVIII pituḥ samīpājajad āgatosmi jagat parityajya ca punarapi pituḥ samīpaṃ gacchāmi|

XXIX tadā śiṣyā avadan, he prabho bhavān upamayā noktvādhunā spaṣṭaṃ vadati|

XXX bhavān sarvvajñāḥ kenacit prṣṭo bhavitumapi bhavataḥ prayojanaṃ nāstītyadhunāsmākaṃ sthirañjñānaṃ jātaṃ tasmād bhavān īśvarasya samīpād āgatavān ityatra vayaṃ viśvasimaḥ|

XXXI tato yīśuḥ pratyavādīd idānīm kiṃ yūyaṃ viśvasitha?

XXXII paśyata sarvve yūyaṃ vikīrṇāḥ santo māṃ ekākinaṃ pīratyajya svaṃ svaṃ sthānaṃ gamiṣyatha, etādṛśaḥ samaya āgacchati varaṃ prāyeṇopasthitavān; tathāpyahaṃ naikākī bhavāmi yataḥ pitā mayā sārddham āste|

XXXIII yathā mayā yuṣmākaṃ śānti rjāyate tadarthaṃ etāḥ kathā yuṣmabhyam acakathaṃ; asmin jagati yuṣmākaṃ kleśo ghaṭiṣyate kintvākṣobhā bhavata yato mayā jagajjitaṃ|

XVII

I tataḥ paraṃ yīsuretāḥ kathāḥ kathayitvā svargaṃ vilokyaitat prārthayat, he pitaḥ samaya upasthitavān; yathā tava putrastava mahimānaṃ prakāśayati tadarthaṃ tvaṃ nijaputrasya mahimānaṃ prakāśaya|

II tvaṃ yollokān tasya haste samarpitavān sa yathā tebhyo'nantāyu rdadāti tadarthaṃ tvaṃ prāṇimātrāṇāṃ adhipatitvabhāraṃ tasmai dattavān|

III yastvam advitīyaḥ satya īśvarastvayā preritaśca yīśuḥ khriṣṭa etayorubhayoḥ paricaye prāpte'nantāyu rbhavati|

IV tvaṃ yasya karmmaṇo bhāraṃ mahyaṃ dattavān, tat sampannaṃ kṛtvā jagatyasmin tava mahimānaṃ prakāśayaṃ|

V ataeva he pita rjagatyavidyamāne tvayā saha tiṣṭhato mama yo mahimāsīt samprati tava samīpe māṃ taṃ mahimānaṃ prāpaya|

VI anyacca tvam etajjagato yāllokān mahyam adadā aham tebhyaastava nāmnastattvajñānam adadām, te tavaivāsan, tvaṁ tān mahyamadadāḥ, tasmātte tavopadeśam agrhlan|

VII tvaṁ mahyaṁ yat kiñcid adadāstatsarvvaṁ tvatto jāyate ityadhunājānan|

VIII mahyaṁ yamupadeśam adadā ahamapi tebhyaastamupadeśam adadām tepi tamagrhlān tvattoham nirgatya tvayā preritobhavam atra ca vyaśvasan|

IX teṣāmeva nimittaṁ prārthaye'ham jagato lokanimittaṁ na prārthaye kintu yāllokān mahyam adadāsteṣāmeva nimittaṁ prārthaye'ham yataste tavaivāsate|

X ye mama te tava ye ca tava te mama tathā tai rmama mahimā prakāśyate|

XI sāmpratam asmin jagati mamāvasthiteḥ śeṣam abhavat aham tava samīpaṁ gacchāmi kintu te jagati sthāsyanti; he pavitra pītārāvayo ryathaikatvamāste tathā teṣāmapyekatvaṁ bhavati tadarthaṁ yāllokān mahyam adadāstān svanāmnā rakṣa|

XII yāvanti dināni jagatyasmin taiḥ sahāhamāsaṁ tāvanti dināni tān tava nāmnāhaṁ rakṣitavān; yāllokān mahyam adadāstān sarvvān ahamarakṣaṁ, teṣāṁ madhye kevalaṁ vināśapātraṁ hāritaṁ tena dharmmapustakasya vacanaṁ pratyakṣaṁ bhavati|

XIII kintvadhunā tava sannidhiṁ gacchāmi mayā yathā teṣāṁ sampūrṇānando bhavati tadarthamaham jagati tiṣṭhan etāḥ kathā akathayam|

XIV tavopadeśaṁ tebhya'dadām jagatā saha yathā mama sambandho nāsti tathā jajatā saha teṣāmapi sambandhābhāvāj jagato lokāstān ṛtīyante|

XV tvaṁ jagatastān grhāṇeti na prārthaye kintvaśubhād rakṣeti prārthayeham|

XVI aham yathā jagatsambandhiyo na bhavāmi tathā tepi jagatsambandhiyā na bhavanti|

XVII tava satyakathayā tān pavitrikuru tava vākyameva satyaṁ|

XVIII tvaṁ yathā mām jagati prairayastathāhamapi tān jagati prairayaṁ|

XIX teṣāṁ hitārthaṁ yathāhaṁ svaṁ pavitrikaromi tathā satyakathayā tepi pavitribhavantu|

XX kevalaṁ eteṣāmarthe prārthaye'ham iti na kintveteṣāmupadeśena ye janā mayi viśvasiṣyanti teṣāmapyarthe prārthe'ham|

XXI he pitasteṣāṁ sarvveṣāṁ ekatvaṁ bhavatu tava yathā mayi mama ca yathā tvayyekatvaṁ tathā teṣāmapyāvayorekatvaṁ bhavatu tena tvaṁ mām preritavān iti jagato lokāḥ pratiyantu|

XXII yathāvayorekatvaṁ tathā teṣāmapyekatvaṁ bhavatu teṣvahaṁ mayi ca tvam itthaṁ teṣāṁ sampūrṇamekatvaṁ bhavatu, tvaṁ preritavān tvaṁ mayi yathā prīyase ca tathā teṣvapi prītavān etadyathā jagato lokā jānanti

XXIII tadarthaṁ tvaṁ yaṁ mahimānaṁ mahyam adadāstaṁ mahimānam ahamapi tebhya dattavān|

XXIV he pita rjagato nirmmāṇāt pūrvvaṁ mayi snehaṁ kṛtvā yaṁ mahimānaṁ dattavān mama taṁ mahimānaṁ yathā te paśyanti tadarthaṁ yāllokān mahyaṁ dattavān aham yatra tiṣṭhāmi tepi yathā tatra tiṣṭhanti mamaiṣā vāñchā|

XXV he yathārthika pita rjagato lokaistvayyajñātepi tvāmaṁ jāne tvaṁ mām preritavān itīme śiṣyā jānanti|

XXVI yathāhaṁ teṣu tiṣṭhāmi tathā mayi yena premnā premākarostat teṣu tiṣṭhati tadarthaṁ tava nāmāhaṁ tān jñāpitavān punarapi jñāpayiṣyāmi|

XVIII

I tāḥ kathāḥ kathayitvā yīśuḥ śiṣyānādāya kidronnāmakaṁ srota uttīryya śiṣyaiḥ saha tatratyodyānaṁ praviśat|

II kintu viśvāsaghātiyihūdāstat sthānaṁ pariciyate yato yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddhaṁ kadācit tat sthānam agacchat|

III tadā sa yihūdāḥ sainyagaṇaṁ pradhānayājakānāṁ phirūśināñca padātigaṇaṁca gr̥hītvā pradīpān ulkān astrāṇi cādāya tasmīn sthāna upasthitavān|

IV svaṁ prati yad ghaṭīṣyate taj jñātvā yīsuragresaraḥ san tānapṛcchat kaṁ gaveṣayatha?

V te pratyavadan, nāsaratīyaṁ yīsuṁ; tato yīsuravādīd ahameva saḥ; taiḥ saha viśvāsaghātī yihūdāścātiṣṭhat|

VI tadāhameva sa tasyaitāṁ kathāṁ śrutvaiva te paścādetya bhūmau patitāḥ|

VII tato yīsuḥ punarapi pṛṣṭhavān kaṁ gaveṣayatha? tataste pratyavadan nāsaratīyaṁ yīsuṁ|

VIII tadā yīsuḥ pratyuditavān ahameva sa imāṁ kathāmacakatham; yadi māmanvicchatha tarhīmān gantuṁ mā vārayata|

IX itthaṁ bhūte mahyaṁ yāllokān adadāsteṣāṁ ekamapi nāhārayam imāṁ yāṁ kathāṁ sa svayamakathayat sā kathā saphalā jātā|

X tadā śimonpitarasya nikaṭe khaṅgalsthiteḥ sa taṁ niṣkoṣaṁ kṛtvā mahāyājakasya mālkanāmānaṁ dāsam āhatya tasya dakṣiṇakarṇaṁ chinnavān|

XI tato yīsuḥ pitaram avadat, khaṅgaṁ koṣe sthāpaya mama pitā mahyaṁ pātuṁ yaṁ kaṁsam adadāt tenāhaṁ kiṁ na pāsyāmi?

XII tadā sainyagaṇaḥ senāpati ryihūdīyānāṁ padātayaśca yīsuṁ gr̥hītvā baddhvā hānannāmnaḥ kiyaphāḥ śvaśurasya samīpaṁ prathamam anayan|

XIII sa kiyaphāstasmin vatsare mahāyājatvapade niyuktaḥ

XIV san sādharmaṇalokānāṁ maṅgalārtham ekajanasya maraṇamucitam iti yihūdīyaiḥ sārddham amantrayat|

XV tadā śimonpitaro'nyaikaśīṣyaśca yīsoḥ paścād agacchatāṁ tasyānyaśīṣyasya mahāyājakena paricitatvāt sa yīsunā saha mahāyājakasyāṭṭālikāṁ praviśat|

XVI kintu pitaro bahirdvārasya samīpe'tiṣṭhad ataeva mahāyājakena paricitaḥ sa śīṣyaḥ punarbahirgatvā dauvāyikāyai kathayitvā pitaram abhyantaram ānayat|

XVII tadā sa dvārarakṣikā pitaram avadat tvaṁ kiṁ na tasya mānavasya śīṣyaḥ? tataḥ soवादad ahaṁ na bhavāmi|

XVIII tataḥ paraṁ yatsthāne dāsāḥ padātayaśca śītahetoraṅgarai rvahniṁ prajvālya tāpaṁ sevitavantastatsthāne pitarastiṣṭhan taiḥ saha vahnitāpaṁ sevitum ārabhata|

XIX tadā śīṣyeṣūpadeśe ca mahāyājakena yīsuḥ pṛṣṭhaḥ

XX san pratyuktavān sarvvalokānāṁ samakṣaṁ kathāmakathayaṁ guptaṁ kāmapi kathāṁ na kathayitvā yat sthānaṁ yihūdīyāḥ satataṁ gacchanti tatra bhajanagehe mandire cāśikṣayaṁ|

XXI mattaḥ kutaḥ pṛcchasi? ye janā madupadeśam aśṛṇvan tāneva pṛccha yadyad avadaṁ te tat jāninta|

XXII tadetthaṁ pratyuditatvāt nikaṭasthapadāti ryīsuṁ capeṭenāhatya vyāharat mahāyājakam evaṁ prativadasi?

XXIII tato yīsuḥ pratigaditavān yadyathārtham acakatham tarhi tasyāyathārthasya pramāṇaṁ dehi, kintu yadi yathārtham tarhi kuto heto rmām atādayaḥ?

XXIV pūrvvaṁ hānan sabandhanaṁ taṁ kiyaphāmahāyājakasya samīpaṁ praiṣayat|

XXV śimonpitarastiṣṭhan vahnitāpaṁ sevate, etasmin samaye kiyantastam apṛcchan tvaṁ kim etasya janasya śīṣyo na? tataḥ sopahnutyābravīd ahaṁ na bhavāmi|

XXVI tadā mahāyājakasya yasya dāsasya pitarāḥ karṇamacchinat tasya kuṭumbāḥ pratyuditavān udyāne tena saha tiṣṭhantaṁ tvāṁ kiṁ nāpāsyāṁ?

XXVII kintu pitarāḥ punarapahnutya kathitavān; tadānīm kukkuṭo'raut|

XXVIII tadanantaram̐ pratyūṣe te kiyaphāgrhād adhipate rgṛhaṁ yīsum anayan kintu yasmin aśucitve jāte tai rñistārotsave na bhoktavyaṁ, tasya bhayād yihūdīyāstadgrhaṁ nāviśaṁ|

XXIX aparaṁ pīlāto bahirāgatya tān prṣṭhavān etasya manuṣyasya kaṁ doṣaṁ vadatha?

XXX tadā te petyavadan duṣkarmmakāriṇi na sati bhavataḥ samīpe nainaṁ samārpayaṣyāmaḥ|

XXXI tataḥ pīlāto'vadaḍ yūyamenam̐ grhītvā sveṣāṁ vyavasthayā vicārayata| tadā yihūdīyāḥ pratyavadan kasyāpi manuṣyasya prāṇadaṇḍam̐ karttuṁ nāsmākam̐ adhikāro'sti|

XXXII evaṁ sati yīśuḥ svasya mṛtyau yāṁ kathāṁ kathitavān sā saphalābhavat|

XXXIII tadanantaram̐ pīlātaḥ punarapi tad rājagrhaṁ gatvā yīsumāhūya prṣṭavān tvaṁ kiṁ yihūdīyānām̐ rājā?

XXXIV yīśuḥ pratyavadat tvam̐ etāṁ kathāṁ svataḥ kathayasi kimanyaḥ kaścin mayi kathitavān?

XXXV pīlāto'vadaḍ ahaṁ kiṁ yihūdīyāḥ? tava svadeśīyā viśeṣataḥ pradhānayājakā mama nikaṭe tvāṁ samārpayana, tvaṁ kiṁ kṛtavān?

XXXVI yīśuḥ pratyavadat mama rājyam̐ etajjagatsambandhīyaṁ na bhavati yadi mama rājyaṁ jagatsambandhīyam̐ abhaviṣyat tarhi yihūdīyānām̐ hasteṣu yathā samarpito nābhavaṁ tadarthaṁ mama sevakā ayotsyan kintu mama rājyam̐ aihikaṁ na|

XXXVII tadā pīlātaḥ kathitavān, tarhi tvaṁ rājā bhavasi? yīśuḥ pratyuktavān tvaṁ satyaṁ kathayasi, rājāham̐ bhavāmi; satyatāyāṁ sākṣyaṁ dātum̐ janīm̐ grhītvā jagatyasmin avatīrṇavān, tasmāt satyadharmmapakṣapātino mama kathāṁ śṛṇvanti|

XXXVIII tadā satyaṁ kiṁ? etāṁ kathāṁ paṣṭvā pīlātaḥ punarapi bahirgatvā yihūdīyān abhāṣata, ahaṁ tasya kamapyaparādhaṁ na prāpnomi|

XXXIX nistārotsavasamaye yuṣmābhirabhirucita eko jano mayā mocayitavya eṣā yuṣmākaṁ rītirasti, ataeva yuṣmākaṁ nikaṭe yihūdīyānām̐ rājānaṁ kiṁ mocayāmi, yuṣmākam̐ icchā kā?

XL tadā te sarvve ruvanto vyāharan enaṁ mānuṣaṁ nahi barabbām̐ mocaya| kintu sa barabbā dasyurāsīt|

XIX

I pīlāto yīsum ānīya kaśayā prāhārayat|

II paścāt senāgaṇaḥ kaṇṭakanirmmitaṁ mukuṭaṁ tasya mastake samarpya vārttākīvarṇaṁ rājaparicchadaṁ paridhāpya,

III he yihūdīyānām̐ rājan namaskāra ityuktvā taṁ capeṭenāhantum ārabhata|

IV tadā pīlātaḥ punarapi bahirgatvā lokān avadat, asya kamapyaparādhaṁ na labhe'haṁ, paśyata tad yuṣmān jñāpayitum̐ yuṣmākaṁ sannidhau bahirenam̐ ānayāmi|

V tataḥ paraṁ yīśuḥ kaṇṭakamukuṭavān vārttākīvarṇavasanaṁ vāmsā bahirāgacchat| tataḥ pīlāta uktavān enaṁ manuṣyaṁ paśyata|

VI tadā pradhānayājakaḥ padātayaśca taṁ drṣtvā, enaṁ kruśe vidha, enaṁ kruśe vidha, ityuktvā ravitum̐ ārabhanta| tataḥ pīlātaḥ kathitavān yūyaṁ svayam̐ enaṁ nītvā kruśe vidhata, ahaṁ etasya kamapyaparādhaṁ na prāptavān|

VII yihūdīyāḥ pratyavadan asmākaṁ yā vyavasthāste tadanusāreṇāsyā prāṇahananam̐ ucītaṁ yatoyaṁ svam̐ īśvarasya putram̐ avadat|

VIII pīlāta imāṁ kathāṁ śrutvā mahātrāsayuktaḥ

IX san punarapi rājagṛha āgatya yīśum prṣṭavān tvaṁ kutratyo lokāḥ? kintu yīśastasya kimapi pratyuttaraṁ nāvadat|

X 1# tataḥ pīlāt kathitavāna tvaṁ kiṁ mayā sārddhaṁ na saṁlapiṣyasi ? tvāṁ kruśe vedhituṁ vā mocayituṁ śakti rmamāste iti kiṁ tvaṁ na jānāsi ? tadā yīśuḥ pratyavadad īśvareṇādaŸm mamopari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyate, tathāpi yo jano mām tava haste samārpayat tasya mahāpātakam jātam|

XI tadā yīśuḥ pratyavadad īśvareṇādattam mamopari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyate, tathāpi yo jano mām tava haste samārpayat tasya mahāpātakam jātam|

XII tadārabhya pīlāstam mocayituṁ ceṣṭitavān kintu yihūdīyā ruvanto vyāharan yadīmaṁ mānavam tyajasi tarhi tvaṁ kaisarasya mitram na bhavasi, yo janaḥ svaṁ rājānam vakti saeva kaīmarasya viruddham kathām kathayati|

XIII etam kathām śrutvā pīlāto yīśum bahirānīya nistārotsavasya āsādanadinasya dvitīyapraharāt pūrvvaṁ prastarabandhananāmni sthāne 'rthāt ibriyabhāṣayā yad gabbithā kathyate tasmin sthāne vicārāsana upāviśat|

XIV anantaram pīlāto yihūdīyān avadat, yuṣmākaṁ rājānam paśyata|

XV kintu enam dūrikuru, enam dūrikuru, enam kruśe vidha, iti kathām kathayitvā te ravitum ārabhanta; tadā pīlātaḥ kathitavān yuṣmākaṁ rājānam kiṁ kruśe vedhiṣyāmi? pradhānayājakā uttaram avadan kaisaram vinā kopi rājasmākaṁ nāsti|

XVI tataḥ pīlāto yīśum kruśe vedhituṁ teṣāṁ hasteṣu samārpayat, tataste taṁ dhṛtvā nītavantaḥ|

XVII tataḥ paraṁ yīśuḥ kruśam vahan śiraḥkapālam arthād yad ibriyabhāṣayā gulgaltāṁ vadanti tasmin sthāna upasthitaḥ|

XVIII tataste madhyasthāne taṁ tasyobhayapārśve dvāvaparau kruśe'vidhan|

XIX aparam eṣa yihūdīyānām rājā nāsaratiyayīśuḥ, iti vijñāpanam likhitvā pīlāstasya kruśopari samayojayat|

XX sā lipiḥ ibriyayūnāniyaromīyabhāṣābhi rlikhitā; yīśoḥ kruśavedhanasthānam nagarasya samīpaṁ, tasmād bahavo yihūdīyāstām paṭhitum ārabhanta|

XXI yihūdīyānām pradhānayājakāḥ pīlātamiti nyavedayan yihūdīyānām rājeti vākyam na kintu eṣa svaṁ yihūdīyānām rājānam avadad itthaṁ likhatu|

XXII tataḥ pīlāto uttaram dattavān yallekhanīyam tallikhitavān|

XXIII itthaṁ senāgaṇo yīśum kruśe vidhitvā tasya paridheyavastraṁ caturo bhāgān kṛtvā ekaikasena ekaikabhāgam aḡrhat tasyottariyavastrañcāḡrhat| kintūttariyavastraṁ sūcisevanam vinā sarvvaṁ ūtam|

XXIV tasmātte vyāharan etat kaḥ prāpsyati? tanna khaṇḍayitvā tatra guṭikāpātaṁ karavāma| vibhajante'dhariyam me vasanam te parasparam| mamot-tariyavastrārtham guṭikāṁ pātayanti ca| iti yadvākyam dharmmapustake likhi-tamāste tat senāgaṇenetthaṁ vyavaharaṇāt siddhamabhavat|

XXV tadānīm yīśo rmātā mātu rbhaginī ca yā kliyapā bhāryyā mariyam magdalīnī mariyam ca etāstasya kruśasya sannidhau samatiṣṭhan|

XXVI tato yīśuḥ svamātaram priyatamaśiṣyaṁca samipe daṇḍāyamānau vilokya mātaram avadat, he yoṣid enam tava putram paśya,

XXVII śiṣyantvavadat, enām tava mātaram paśya| tataḥ sa śiṣyastadghaṭikāyām tām nijagṛham nītavān|

XXVIII anantaram sarvvaṁ karmmadhunā sampannamabhūt yīśuriti jñātvā dhar-mmapustakasya vacanam yathā siddham bhavati tadartham akathayat mama pipāsā jātā|

XXIX tatastasmin sthāne amlarasena pūrṇapātrasthityā te spañjamekaṁ tadamlaraseṇādrīkṛtya esobnale tad yojayitvā tasya mukhasya san-nidhāvasthāpayan|

XXX tadā yīśuramlarasam grhītvā sarvvaṁ siddham iti kathāṁ kathayitvā mas-takaṁ namayan prāṇān paryatyajat|

XXXI tadvinam āsādanadinam tasmāt pare'hani viśrāmavāre dehā yathā kruśopari na tiṣṭhanti, yataḥ sa viśrāmavāro mahādinamāsīt, tasmād yihūdīyāḥ pīlātanikaṭaṁ gatvā teṣāṁ pādabhañjanasya sthānāntaranayanasya cānumatiṁ prārthayanta|

XXXII ataḥ senā āgatya yīśunā saha kruśe hatayoḥ prathamadvitīyacorayoḥ pādān abhañjan;

XXXIII kintu yīśoḥ sannidhiṁ gatvā sa mṛta iti drṣṭvā tasya pādaṁ nābhañjan|

XXXIV paścād eko yoddhā śulāghātena tasya kukṣim avidhat tatkṣaṇāt tasmād raktaṁ jalañca niragacchat|

XXXV yo jano'sya sākṣyaṁ dadāti sa svayaṁ drṣṭavān tasyedaṁ sākṣyaṁ satyaṁ tasya kathā yuṣmākaṁ viśvāsaṁ janayitum योग्या tat sa jānāti|

XXXVI tasyaikam asdhyapi na bhaṁkṣyate,

XXXVII tadvad anyāśāstrepi likhyate, yathā, "drṣṭipātaṁ kariṣyanti te'vidhan yantu tamprati|"

XXXVIII arimathīyanagarasya yūṣaphnāmā śiṣya eka āsīt kintu yihūdīyebhyo bhayāt prakāśito na bhavati; sa yīśo rdehaṁ netum pīlātasyānumatiṁ prārthayata, tataḥ pīlātenānumate sati sa gatvā yīśo rdeham anayat|

XXXIX aparaṁ yo nikadīmo rātrau yīśoḥ samīpam agacchat sopi gandharasena mīṣritaṁ prāyeṇa pañcāśatsetakamagurum grhītvāgacchat|

XL tataste yihūdīyānām śmaśāne sthāpanarītyanusāreṇa tatsugandhidravyeṇa sahitaṁ tasya dehaṁ vastreṇāveṣṭayan|

XLI aparañca yatra sthāne taṁ kruśe'vidhan tasya nikaṭasthodyāne yatra kimapi mṛtadehaṁ kadāpi nāsthāpyata tādrṣam ekaṁ nūtanam śmaśānam āsīt|

XLII yihūdīyānām āsādanadināgamanāt te tasmin samīpasthaśmaśāne yīśum aśāyayan|

XX

I anantaraṁ saptāhasya prathamadine 'tipratyūṣe 'ndhakāre tiṣṭhati magdalīnī mariyam tasya śmaśānasya nikaṭaṁ gatvā śmaśānasya mukhāt prastarama-pasāritam apaśyat|

II paścād dhāvitvā śimonpitarāya yīśoḥ priyatamaśiṣyāya cedam akathayat, lokāḥ śmaśānāt prabhum nītvā kutrāsthāpayan tad vaktum na śaknomi|

III ataḥ pitarāḥ sonyaśiṣyaśca barhi rbhutvā śmaśānasthānaṁ gantum ārabhetām|

IV ubhayordhāvatoḥ sonyaśiṣyaḥ pitarāṁ paścāt tyaktvā pūrvvaṁ śmaśānasthāna upasthitavān|

V tadā prahvībhūya sthāpitavastrāṇi drṣṭavān kintu na prāviśat|

VI aparaṁ śimonpitara āgatya śmaśānasthānaṁ praviśya

VII sthāpitavastrāṇi mastakasya vastrañca prthak sthānāntare sthāpitaṁ drṣṭavān|

VIII tataḥ śmaśānasthānaṁ pūrvvam āgato yonyaśiṣyaḥ sopi praviśya tādrṣam drṣṭā vyaśvasīt|

IX yataḥ śmaśānāt sa utthāpayitavya etasya dharmmapustakavacanasya bhāvaṁ te tadā voddhum nāśankuvan|

X anantaraṁ tau dvau śiṣyau svaṁ svaṁ grhaṁ parāvṛtyāgacchatām|

XI tataḥ paraṁ mariyam śmaśānadvārasya bahiḥ sthitvā roditum ārabhata tato rudatī prahvībhūya śmaśānaṁ vilokya

XII yīśoḥ śayanasthānasya śiraḥsthāne padatale ca dvayo rdiśo dvau svargīyadūtāvupaviṣtau samapaśyat|

XIII tau prṣṭavantau he nāri kuto rodiṣi? sāvadat lokā mama prabhum nītvā kutrāsthāpayan iti na jānāmi|

^{XIV} ityuktvā mukhaṁ parāvṛtya yīśum daṇḍāyamānam apaśyat kintu sa yīśuriti sā jñātum nāśaknot|

^{XV} tadā yīśustām apr̥cchat he nāri kuto rodiṣi? kaṁ vā mṛgayase? tataḥ sā tam udyānasevakam jñātvā vyāharat, he maheccha tvaṁ yadītaḥ sthānāt tam nītavān tarhi kutrāsthāpayastad vada tatsthānāt tam ānayāmi|

^{XVI} tadā yīśustām avadat he mariyam| tataḥ sā parāvṛtya pratyavadat he rabbūnī arthāt he guro|

^{XVII} tadā yīśuravadat mām mā dhara, idānīm pituḥ samīpe ūrddhvagamanam na karomi kintu yo mama yuṣmākañca pitā mama yuṣmākañceśvarastasya nikaṭa ūrddhvagamanam karttum udyatosmi, imām kathām tvaṁ gatvā mama bhrātṛgaṇam jñāpaya|

^{XVIII} tato magdalīnīmariyam tatksaṇād gatvā prabhustasyai darśanam dattvā kathā etā akathayad iti vārttām śiṣyebhyo'kathayat|

^{XIX} tataḥ param saptāhasya prathamadinasya sandhyāsamaye śiṣyā ekatra militvā yihūdiyebhyo bhiyā dvāruddham akurvvan, etasmin kāle yīśusteṣām madhyasthāne tiṣṭhan akathayad yuṣmākaṁ kalyāṇam bhūyāt|

^{XX} ityuktvā nijahastam kuksiñca darśitavān, tataḥ śiṣyāḥ prabhum dṛṣṭvā hr̥ṣṭā abhavan|

^{XXI} yīśuḥ punaravadat yuṣmākaṁ kalyāṇam bhūyāt pitā yathā mām praiśayat tathāhamapi yuṣmān preśayāmi|

^{XXII} ityuktvā sa teṣāmapari dīrghaprasāvāsam dattvā kathitavān pavitram ātmānam gṛhlīta|

^{XXIII} yūyam yeṣām pāpāni mocayiṣyatha te mocayiṣyante yeṣāñca pāpāni na mocayiṣyatha te na mocayiṣyante|

^{XXIV} dvādaśamadhye gaṇito yamajo thomānāmā śiṣyo yīśorāgamanakālai taiḥ sārddham nāsīt|

^{XXV} ato vyaṁ prabhūm apaśyāmeti vākye'nyaśiṣyairukte sovatat, tasya hastayo rlahakīlakānām cihnam na vilokya taccihnam aṅgulyā na spr̥ṣṭvā tasya kuṣau hastam nāropya cāham na viśvasiṣyāmi|

^{XXVI} aparaṁ aṣṭame'hni gate sati thomāsahitaḥ śiṣyagaṇa ekatra militvā dvāraṁ ruddhvābhyantara āsīt, etarhi yīśusteṣām madhyasthāne tiṣṭhan akathayat, yuṣmākaṁ kuśalam bhūyāt|

^{XXVII} paścāt thāmai kathitavān tvam aṅgulīm atrārpayitvā mama karau paśya karaṁ prasāryya mama kuṣāvarpaya nāviśvasya|

^{XXVIII} tadā thomā avadat, he mama prabho he madīśvara|

^{XXIX} yīśurakathayat, he thomā mām nirīkṣya viśvasiṣi ye na dṛṣṭvā viśvasanti taeva dhanyāḥ|

^{XXX} etadanyāni pustake'smin alikhitāni bahūnyāścaryyakarmmaṇi yīśuḥ śiṣyāṇām purastād akarot|

^{XXXI} kintu yīśurīśvarasyābhiṣiktaḥ suta eveti yathā yūyam viśvasitha viśvasya ca tasya nāmnā paramāyuh prāpnutha tadartham etāni sarvvāṅyalikhyanta|

XXI

^I tataḥ param tibiriyājaladhestaṭe yīśuḥ punarapi śiṣyebhyo darśanam dattavān darśanasyākhyānamidam|

^{II} śimonpitarah yamajathomā gālīliyakānnānagarānivāsī nithanel sivadeḥ putrāvanyau dvau śiṣyau caiteṣvekatra militeṣu śimonpitaro'kathayat matsyān dhar-tum yāmi|

^{III} tataste vyāharan tarhi vayamapi tvayā sārddham yāmaḥ tadā te bahirgatāḥ santaḥ kṣipraṁ nāvam ārohan kintu tasyām rajanyām ekamapi na prāpnuvan|

IV prabhāte sati yīśustaṭe sthitavān kintu sa yīśuriti śiṣyā jñātum nāśaknuvan|

V tadā yīśurapṛcchat, he vatsā sannidhau kiñcit khādyadravyam āste? te'vadan kimapi nāsti|

VI tadā so'vadat naukāyā dakṣiṇapārśve jālaṁ nikṣipata tato lapsyadhve, tasmāt tai rnikṣipte jāle matsyā etāvanto'patan yena te jālamākṛṣya nottolayitum śaktāḥ|

VII tasmād yīśoḥ priyatamaśiṣyaḥ pitarāyākathayat eṣa prabhu rbhavet, eṣa prabhuriti vācam śrutvaiva śimon nagnatāheto rmatsyadhāriṇa uttarīyavastraṁ paridhāya hradam pratyudalamphayat|

VIII apare śiṣyā matsyaiḥ sārddham jālam ākarṣantaḥ kṣudranaukāṁ vāhayitvā kūlamānayan te kūlād atidūre nāsan dviśatahastebhyo dūra āsan ityanumīyate|

IX tiram prāptaistaistatra prajvalitāgnistadupari matsyāḥ pūpāśca drṣṭāḥ|

X tato yīśurakathayat yān matsyān adharata teṣāṁ katipayān ānayata|

XI ataḥ śimonpitarāḥ parāvṛtya gatvā bṛhadbhistripaṇcāśadadhikaśatamatsyaiḥ paripūrṇam tajjālam ākrṣyodatolayat kintvetāvadbhi rmatsyairapi jālam nāchidyata|

XII anantaram yīśustān avādīt yūyamāgatya bhuṁgdhvaṁ; tadā saeva prabhuriti jñātatvāt tvaṁ kaḥ? iti praṣṭum śiṣyāṇām kasyāpi pragalbhatā nābhavat|

XIII tato yīśurāgatya pūpān matsyāṁśca gṛhītvā tebhyaḥ paryyaveṣayat|

XIV itthaṁ śmaśānādutthānāt param yīśuḥ śiṣyebhyastrīyavāram darśanam dattavān|

XV bhojane samāpte sati yīśuḥ śimonpitaram prṣṭavān, he yūnasaḥ putra śimon tvaṁ kim etebhyodhikam mayi prīyase? tataḥ sa uditavān satyam prabho tvayi prīye'haṁ tad bhavān jānāti; tadā yīśurakathayat tarhi mama meṣaśāvakaṇam pālāya|

XVI tataḥ sa dvitīyavāram prṣṭavān he yūnasaḥ putra śimon tvaṁ kim mayi prīyase? tataḥ sa uktavān satyam prabho tvayi prīye'haṁ tad bhavān jānāti; tadā yīśurakathayata tarhi mama meṣagaṇam pālāya|

XVII paścāt sa trītyavāram prṣṭavān, he yūnasaḥ putra śimon tvaṁ kim mayi prīyase? etadvākyam trītyavāram prṣṭavān tasmāt pitaro duḥkhito bhūtvā'kathayat he prabho bhavataḥ kimapyagocaram nāsti tvayyahaṁ prīye tad bhavān jānāti; tato yīśuravadat tarhi mama meṣagaṇam pālāya|

XVIII ahaṁ tubhyaṁ yathārtham kathayāmi yauvanakāle svayaṁ baddhakaṭi ryatrecchā tatra yātavān kintvitaḥ param vṛddhe vayasi hastaṁ vistārayiṣyasi, anyajanastvām baddhvā yatra gantum tavecchā na bhavati tvām dhṛtvā tatra neṣyati|

XIX phalataḥ kīdrśena maraṇena sa īśvarasya mahimānam prakāśayiṣyati tad bodhayitum sa iti vākyam proktavān| ityukte sati sa tamavocat mama paścād āgaccha|

XX yo jano rātrikāle yīśo rvakṣo'valambya, he prabho ko bhavantaṁ parakareṣu samarpayiṣyatīti vākyam prṣṭavān, taṁ yīśoḥ priyatamaśiṣyam paścād āgacchantam

XXI pitaro mukham parāvarttya vilokya yīśum prṣṭavān, he prabho etasya mānavasya kīdrśī gati rbhaviṣyati?

XXII sa pratyavadat, mama punarāgamanaparyyantaṁ yadi taṁ sthāpayitum icchāmi tatra tava kim? tvaṁ mama paścād āgaccha|

XXIII tasmāt sa śiṣyo na mariṣyatīti bhrātṛgaṇam adhye kimvadamantī jātā kintu sa na mariṣyatīti vākyam yīśu rnāvadat kevalam mama punarāgamanaparyyantaṁ yadi taṁ sthāpayitum icchāmi tatra tava kim? iti vākyam uktavān|

XXIV yo jana etāni sarvvāṇi likhitavān atra sākṣyaṇca dattavān saeva sa śiṣyaḥ, tasya sākṣyam pramāṇamiti vayam jānīmaḥ|

XXV yīsuretebhyo'parāṇyapi bahūni karmmāṇi kṛtavān tāni sarvvāṇi yadyekaikaṁ
kṛtvā likhyante tarhi granthā etāvanto bhavanti teṣāṁ dhāraṇe pṛthivyām sthānaṁ
na bhavati| iti| |

preritānām karmmaṇāmākhyānām

^I he thiyaphila, yīśuḥ svamanonītān preritān pavitreṇātmanā samādiśya yasmin dine svargamārohat yām yām kriyāmakarot yadyad upādiśacca tāni sarvvāni pūrvvām mayā likhitāni|

^{II} sa svanidhanaduḥkhabhogāt param anekapratyayakṣapramāṇauḥ svaṁ sajīvaṁ darśayitvā

^{III} catvāriṁśaddināni yāvat tebhyaḥ preritebhyo darśanaṁ dattveśvariṇarājyasya varṇanama akarot|

^{IV} anantaram teṣāṁ sabhām kṛtvā ityājñāpayat, yūyam yirūśālamō'nyatra gamanamakṛtvā yastin pitrāṅgikṛte mama vadanāt kathā aśṛṇuta tatprāptim apekṣya tiṣṭhata|

^V yohan jale majjitāvān kintvalpadinamadhye yūyam pavitra ātmani majjitā bhaviṣyatha|

^{VI} paścāt te sarvve militvā tam aprcchan he prabho bhavān kimidānīm punarapi rājam isrāyeliyalokānām kareṣu samarpayīṣyati?

^{VII} tataḥ sovadat yān sarvvān kālān samayāṁśca pitā svavaśe'sthāpayat tān jñātrīm yuṣmākam adhikāro na jāyate|

^{VIII} kintu yuṣmāsu pavitrasyātmāna āvirbhāve sati yūyam śaktim prāpya yirūśālamī samastayihūdāsomironadeśayoḥ pṛthivyāḥ sīmāṁ yāvad yāvanto deśāteṣu yarvveṣu ca mayi sākṣyaṁ dāsyatha|

^{IX} iti vākyamuktavā sa teṣāṁ samakṣaṁ svargam nīto'bhavat, tato meghamāruhya teṣāṁ drṣṭeragocarō'bhavat|

^X yasmin samaye te vihāyasaṁ pratyanyadrṣṭyā tasya tādrṣam ūrdvvagamanam apaśyan tasminneva samaye śuklavastrau dvau janau teṣāṁ sannidhau daṇḍāyamānau kathitavantau,

^{XI} he gālīliyalokā yūyam kimarthaṁ gagaṇaṁ prati nirīkṣya daṇḍāyamānāstīṣṭhatha? yuṣmākam samīpāt svargam nīto yo yīśustaṁ yūyam yathā svargam ārohanam adarśam tathā sa punaścāgamiṣyati|

^{XII} tataḥ paraṁ te jaitunanāmnāḥ parvvatād viśrāmavārasya pathaḥ parimāṇam arthāt prāyeṇārddhakrośaṁ durasthaṁ yirūśālamnagaraṁ parāvṛtyāgacchan|

^{XIII} nagaraṁ praviśya pitaro yākūb yohan āndriyaḥ philipaḥ thomā barthajamayo mathirālphīyaputro yākūb udyogā śimon yākūbo bhrātā yihūdā ete sarvve yatra sthāne pravāsanti tasmin uparitanaprakoṣṭhe praviśan|

^{XIV} paścād ime kiyatyāḥ striyaśca yīśo rmātā mariyam tasya bhrātaraścaite sarvva ekacittibhūta satataṁ vinayena vinayena prārthayanta|

^{XV} tasmin samaye tatra sthāne sākalyena viṁśatyadhikaśataṁ śiṣyā āsan| tataḥ pitarasteṣāṁ madhye tiṣṭhan uktavān

^{XVI} he bhrātṛgaṇa yīśudhāriṇāṁ lokānām pathadarśako yo yihūdāstasmin dāyūdā pavitra ātmā yām kathāṁ kathayāmāsa tasyāḥ pratyakṣibhavanasyāvaśyakatvam āsit|

^{XVII} sa jano'smākam madhyavartti san asyāḥ sevāyā amśam alabhata|

^{XVIII} tadanantaram kukarmmaṇā labdham yanmūlyaṁ tena kṣetramekaṁ krītam aparaṁ tasmin adhomukhe bhṛmau patite sati tasyodarasya vidirṇatvāt sarvvā nādyo niragacchan|

^{XIX} etāṁ kathāṁ yirūśālamnivāsinaḥ sarvve lokā vidānti; teṣāṁ nijabhāṣayā tatkṣetraṇca hakaldāmā, arthāt raktakṣetramiti vikhyātamāste|

XX anyacca, niketanaṁ tadīyantu śunyameva bhaviṣyati| tasya dūṣye nivāsārthaṁ kopi sthāsyati naiva hi| anya eva janastasya padaṁ saṁprāpsyati dhruvaṁ| itthaṁ gītapustake likhitamāste|

XXI ato yohano majjanam ārabhyāsmākaṁ samīpāt prabho ryīśoḥ svargārohaṇadinam yāvat sosmākaṁ madhye yāvanti dināni yāpitavān

XXII tāvanti dināni ye mānavā asmābhiḥ sārddhaṁ tiṣṭhanti teṣāṁ ekena janenāsmābhiḥ sārddhaṁ yīśorutthāne sāksiṇā bhavitavyaṁ|

XXIII ato yasya rūdhi ryuṣṭo yaṁ barsābbetyuktvāhūyanti sa yūṣaph matathiśca dvāvetau prṥthak kṛtvā ta īśvarasya sannidhau prāryya kathitavantaḥ,

XXIV he sarvvāntaryyāmin parameśvara, yihūdāḥ sevanapreritatvapadacyutaḥ

XXV san nijasthānam agacchat, tatpadaṁ labdhum enayo rjanayo rmadhye bhavatā ko'bhirucitastadasmān darśyatām|

XXVI tato guṭikāpāṭe kṛte matathir niracīyata tasmāt sonyeṣāṁ ekādaśānām praritanām madhye gaṇitobhavat|

II

I aparāṇca nistārotsavāt paraṁ pañcāśattame dine samupasthite sati te sarvve ekācittibhūya sthāna ekasmin militā āsan|

II etasminneva samaye'kasmād ākāśāt pracaṇḍātyugravāyoḥ śabdavad ekaḥ śabda āgatya yasmin gr̥he ta upāviśan tad gr̥haṁ samastaṁ vyāpnot|

III tataḥ paraṁ vahnīśikhāsvarūpā jihvāḥ pratyakṣibhūya vibhaktāḥ satyaḥ prati-janorddhve sthagitā abhūvan|

IV tasmāt sarvve pavitreṇātmanā paripūrṇāḥ santa ātmā yathā vācitavān tadanusāreṇānyadeśīyānām bhāṣā uktavantaḥ|

V tasmin samaye prṥthivīsthasarvvadeśebhyo yihūdīyamatāvalambino bhaktalokā yirūśālemi prāvasan;

VI tasyāḥ kathāyāḥ kiṁvadantya jātatvāt sarvve lokā militvā nijanijabhāṣayā śiṣyāṇām kathākathanaṁ śrutvā samudvignā abhavan|

VII sarvvaeva vismayāpannā āścaryyānvitāśca santaḥ parasparaṁ uktavantaḥ paśyata ye kathāṁ kathayanti te sarvve gālīlīyalokāḥ kiṁ na bhavanti?

VIII tarhi vayaṁ pratyekaśaḥ svasvajanmadeśīyabhāṣābhiḥ kathā eteṣāṁ śṛṇumaḥ kimidaṁ?

IX pārthī-mādī-arāmnaharayimdeśanivāsmano yihūdā-kappadakiyā-panta-āśiyā-

X phrugiyā-pamphuliyā-misaranivāsinaḥ kurīṇīnikaṭavarttilūbīyapradeśanivāsino romanagarād āgatā yihūdīyalokā yihūdīyamatagrāhiṇaḥ kritīyā arābīyādayo lokāśca ye vayan

XI asmākaṁ nijanijabhāṣābhireteṣāṁ īśvarīyamahākarmmavyākhyānaṁ śṛṇumaḥ|

XII itthaṁ te sarvvaeva vismayāpannāḥ sandigdhaḥcittāḥ santaḥ parasparamūcuḥ, asya ko bhāvaḥ?

XIII apare kecit parihasya kathitavanta ete navīnadrākṣārasena mattā abhavan|

XIV tadā pitara ekādaśabhi rjanaiḥ sākaṁ tiṣṭhan tāllokān uccaiḥkāram avadat, he yihūdīyā he yirūśālmnivāsinaḥ sarvve, avadhānaṁ kṛtvā madīyavākyaṁ budhyadhvaṁ|

XV idānīm ekayāmād adhikā velā nāsti tasmād yūyaṁ yad anumātha mānavā ime madyapānena mattāstanna|

XVI kintu yoyelbhaviṣyadvaktraitadvākyamuktaṁ yathā,

XVII īśvaraḥ kathayāmāsa yugāntasamaye tvaham| varṣiṣyāmi svamātmānaṁ sarvvaprāṇyupari dhruvaṁ| bhāvivākyaṁ vadiṣyanti kanyāḥ putrāśca vastutaḥ|

pratyādeśaṅca prāpsyanti yuṣmākaṁ yuvamānavāḥ| tathā prācīnalokāstu svapnān drakṣyanti niścitaṁ|

^{XVIII} varṣiṣyāmi tadātmānaṁ dāsadāsijanopiri| tenaiva bhāvivākyam te vadiṣyanti hi sarvvaśaḥ|

^{XIX} ūrddhvasthe gagaṇe caiva nīcasthe prthivītale| śoṇitāni brhadbhānūn ghanadhūmādikāni ca| cihnāni darśayiṣyāmi mahāścaryyakriyāstathā|

^{XX} mahābhayānakasyaiva taddinasya pareṣituḥ| purāgamād raviḥ kṛṣṇo rak-taścandro bhaviṣyataḥ|

^{XXI} kintu yaḥ parameśasya nāmni samprārthayiṣyate| saeva manujo nūnaṁ paritrāto bhaviṣyati||

^{XXII} ato he isrāyelveṁśīyalokāḥ sarvve kathāyāmetasyām mano nidhaddhvaṁ nāsaratiyo yīsurīśvarasya manonītaḥ pumān etad īśvarastatkṛtairāścaryyādbhutakarmmabhi rākṣaṇaiśca yuṣmākaṁ sāksādeva pratipāditavān iti yūyaṁ jānītha|

^{XXIII} tasmin yīsau īśvarasya pūrvvaniścitanmantraṇānirūpaṇānusāreṇa mṛtyau samarpite sati yūyaṁ taṁ dhṛtvā duṣṭalokānām hastaiḥ kruśe vidhitvāhata|

^{XXIV} kintvīśvarastaṁ nidhanasya bandhanānmocayitvā udasthāpayat yataḥ sa mṛtyunā baddhastiṣṭhatīti na sambhavati|

^{XXV} etastin dāyūdapi kathitavān yathā, sarvvadā mama sāksāttaṁ sthāpaya parameśvaraṁ| sthite maddakṣiṇe tasmin skhaliṣyāmi tvahaṁ nahi|

^{XXVI} ānandiṣyati taddheto rmāmākīnaṁ manastu vai| āhlādiṣyati jihvāpi madīyā tu tathaiva ca| pratyāśayā śarīrantu madīyaṁ vaiśayiṣyate|

^{XXVII} paraloke yato hetostvaṁ mām naiva hi tyakṣyasi| svakīyaṁ puṇyavantaṁ tvaṁ kṣayituṁ naiva dāsyasi| evaṁ jīvanamārgaṁ tvaṁ māmeva darśayiṣyasi|

^{XXVIII} svasammukhe ya ānando dakṣiṇe svasya yat sukhaṁ| anantaṁ tena mām pūrṇaṁ kariṣyasi na saṁśayaḥ||

^{XXIX} he bhrātaro'smākaṁ tasya pūrvvapuruṣasya dāyūdaḥ kathāṁ spaṣṭaṁ kathayituṁ mām anumanyadhvaṁ, sa prāṇān tyaktvā śmaśāne sthāpitobhavad adyāpi tat śmaśānam asmākaṁ sannidhau vidyate|

^{XXX} phalato laukikabhāvena dāyūdo vaṁśe khriṣṭaṁ janma grāhayitvā tasyaiva simhāsane samuveṣṭuṁ tamutthāpayiṣyati parameśvaraḥ śapathaṁ kutvā dāyūdaḥ samīpa imam aṅgikāraṁ kṛtavān,

^{XXXI} iti jñātvā dāyūd bhaviṣyadvādī san bhaviṣyatkāliyajñānena khriṣṭotthāne kathāmimām kathayāmāsa yathā tasyātmā paraloke na tyakṣyate tasya śarīraṅca na kṣeṣyati;

^{XXXII} ataḥ parameśvara enaṁ yīsuṁ śmaśānād udasthāpayat tatra vayaṁ sarvve sāksīṇa āsmahe|

^{XXXIII} sa īśvarasya dakṣiṇakareṇonnatiṁ prāpya pavitra ātmina pitā ya-maṅgikāraṁ kṛtavān tasya phalaṁ prāpya yat paśyatha śṛṇutha ca tadavarṣat|

^{XXXIV} yato dāyūd svargaṁ nāruroha kintu svayam imām kathāṁ akathayad yathā, mama prabhumidaṁ vākyamavadat parameśvaraḥ|

^{XXXV} tava śatrūnaḥ yāvat pādapiṭhaṁ karomi na| tāvat kālaṁ madīye tvaṁ dakṣavārśva upāviśa|

^{XXXVI} ato yaṁ yīsuṁ yūyaṁ kruśe'hata parameśvarastaṁ prab-hutvābhiṣīkatatvapade nyayunḥkṛteti isrāyeliyā lokā niścitaṁ jānantu|

^{XXXVII} etadr̥śīm kathāṁ śrutvā teṣāṁ hrdayānām vidīrṇatvāt te pitarāya tadanyapreritebhyaśca kathitavantaḥ, he bhrātṛgaṇa vayaṁ kiṁ kariṣyāmaḥ?

^{XXXVIII} tataḥ pitarāḥ pratyavadat yūyaṁ sarvve svaṁ svaṁ manaḥ parivarttayad-hvaṁ tathā pāpamocanārthaṁ yīśukhriṣṭasya nāmnā majjitāśca bhavata, tasmād dānarūpaṁ paritram ātmānaṁ lapsyatha|

XXXIX yato yuṣmākaṁ yuṣmatsantānānāñca dūrasthasarvvalokānāñca nimittam arthād asmākaṁ prabhuḥ parameśvaro yāvato lākān āhvāsyati teṣāṁ sarvveṣāṁ nimittam ayamaṅgikāra āste|

XL etadanyābhi rbahukathābhiḥ pramāṇaṁ datvākathayat etebhyo vipathagāmibhyo varttamānalokebhyaḥ svān rakṣata|

XLI tataḥ paraṁ ye sānandāstāṁ kathāṁ agr̥hlan te majjitā abhavan| tasmin divase prāyeṇa trīṇi sahasrāṇi lokāsteṣāṁ sapakṣāḥ santaḥ

XLII preritānāṁ upadeśe saṅgatau pūpabhañjane prārthanāsu ca manaḥsaṁyogaṁ kṛtvātiṣṭhan|

XLIII preritai rnānāprakāralakṣaṇeṣu mahāścaryyakarmamasu ca darśiteṣu sarvvalokānāṁ bhayamupasthitāṁ|

XLIV viśvāsakāriṇaḥ sarvva ca saha tiṣṭhanataḥ| sveṣāṁ sarvvāḥ sampattīḥ sādharmaṇyena sthāpayitvābhuñjata|

XLV phalato gr̥hāṇi dravyāṇi ca sarvvāṇi vikriya sarvveṣāṁ svasvaprayo-
janānusāreṇa vibhajya sarvvebhyo'dadan|

XLVI sarvva ekacittībhūya dine dine mandire santiṣṭhamānā gr̥he gr̥he ca pūpānabhañjanta īśvarasya dhanyavādaṁ kurvvanto lokaiḥ samādr̥tāḥ paramānandena saralāntaḥkaraṇena bhojanaṁ pānañcakurvvan|

XLVII parameśvaro dine dine paritrāṇabhājanai rmaṇḍalīm avarddhayat|

III

I tr̥tīyayāmavelāyāṁ satyāṁ prārthanāyāḥ samaye pitarayohanau sambhūya mandiraṁ gacchataḥ|

II tasminneva samaye mandirapraveśakānāṁ samīpe bhikṣāraṇārthaṁ yaṁ janmakhañjamānuṣaṁ lokā mandirasya sundaranāmni dvāre pratidinam asthāpayan taṁ vahantastadvāraṁ ānayan|

III tadā pitarayohanau mantiraṁ praveṣṭum udyatau vilokya sa khañjastau kiñcid bhikṣitavān|

IV tasmād yohanā sahitaḥ pitarastam ananyadr̥ṣṭyā nirīkṣya proktavān āvāṁ prati dr̥ṣṭiṁ kuru|

V tataḥ sa kiñcit prāptyāśayā tau prati dr̥ṣṭiṁ kṛtavān|

VI tadā pitaro gaditavān mama nikaṭe svarṇarūpyādi kimapi nāsti kintu yadāste tad dadāmi nāsaratiyasya yīśukhrīṣṭasya nāmnā tvamutthāya gamanāgamane kuru|

VII tataḥ paraṁ sa tasya dakṣiṇakaraṁ dhṛtvā tam udatolayat; tena tatksaṇāt tasya janasya pādagulphayoḥ sabalatvāt sa ullamphya protthāya gamanāgamane 'karot|

VIII tato gamanāgamane kurvvan ullamphan īśvaraṁ dhanyaṁ vadan tābhyāṁ sārddhaṁ mandiraṁ prāviśat|

IX tataḥ sarvve lokāstaṁ gamanāgamane kurvvantam īśvaraṁ dhanyaṁ vadan-
tañca vilokya

X mandirasya sundare dvāre ya upaviśya bhikṣitavān saevāyam iti jñātvā taṁ prati tayā ghaṭanayā camatkṛtā vismayāpānnāścābhavan|

XI yaḥ khañjaḥ svasthobhavat tena pitarayohanoḥ karayordhṭatayoḥ satoḥ sarvve lokā sannidhim āgacchan|

XII tad dr̥ṣṭvā pitarastebhyo'kathayat, he isrāyeliyalokā yūyaṁ kuto 'nenāścaryyaṁ manyadhve? āvāṁ nijaśaktyā yadvā nijapuṇyena khañjamanuṣyamenāṁ gamita-
vantāviti cintayitvā āvāṁ prati kuto'nanyadr̥ṣṭiṁ kurutha?

XIII yaṁ yīśuṁ yūyaṁ parakareṣu samārpayata tato yaṁ pīlāto mocayitum eṁcchat tathāpi yūyaṁ tasya sāksān nāṅgikṛtavanta ibrahīma ishāko yākūbaśceśvaro'rthād asmākaṁ pūrvvapuruṣāṇāṁ īśvaraḥ svaputrasya tasya yīśo rmahimānaṁ prākāśayat|

XIV kintu yūyaṁ taṁ pavitraṁ dhārmṁmikaṁ pumāṁsaṁ nāṅgīkr̥tya hatyākāriṇamekaṁ svebhyo dātum ayācadhvam|

XV paścāt taṁ jīvanasyādhipatim ahata kintvīśvaraḥ śmaśānāt tam udasthāpayata tatra vayaṁ sākṣiṇa āsmahe|

XVI imaṁ yaṁ mānuṣaṁ yūyaṁ paśyatha paricinutha ca sa tasya nāṁni viśvāsakaraṇāt calanaśaktiṁ labdhavān tasmin tasya yo viśvāsaḥ sa taṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ sākṣāt sampūrṇarūpeṇa svastham akārṣīt|

XVII he bhrātaro yūyaṁ yuṣmākaṁ adhipatayaśca ajñātvā karmṁmāṇyetāni kṛtavanta idānīm mamaīṣa bodho jāyate|

XVIII kintvīśvaraḥ khrīṣṭasya duḥkhabhoge bhaviṣyadvādinām mukhebhyo yām yām kathām pūrvvamakathayat tāḥ kathā itthaṁ siddhā akarot|

XIX ataḥ sveṣāṁ pāpamocanārthaṁ khedaṁ kṛtvā manāṁsi parivarttayadhvaṁ, tasmād īśvarāt sāntvanāprāpteḥ samaya upasthāsyati;

XX punaśca pūrvvakālam ārabhya pracārīto yo yīśukhrīṣṭastam īśvaro yuṣmān prati preṣayiṣyati|

XXI kintu jagataḥ sr̥ṣṭimārabhya īśvaro nijapavitrabhaviṣyadvādigaṇona yathā kathitavān tadanusāreṇa sarvveṣāṁ kāryyāṇām siddhiparyyantaṁ tena svarge vāsaḥ karttavyaḥ|

XXII yuṣmākaṁ prabhuḥ parameśvaro yuṣmākaṁ bhrātṛgaṇamadhyāt mat-sadṛṣaṁ bhaviṣyadvaktāram utpādayiṣyati, tataḥ sa yat kiñcit kathayiṣyati tatra yūyaṁ manāṁsi nidhaddhvaṁ|

XXIII kintu yaḥ kaścīt prāṇī tasya bhaviṣyadvādinaḥ kathām na grahīṣyati sa nijalokānām madhyād ucchetsyate," imām kathām asmākaṁ pūrvvapuruṣebhyaḥ kevalo mūsāḥ kathayāmāsa iti nahi,

XXIV śimūyēlbhaviṣyadvādinam ārabhya yāvanto bhaviṣyadvākyam akathayan te sarvvaeva samayasyaītasya kathām akathayan|

XXV yūyamapi teṣāṁ bhaviṣyadvādinām santānāḥ, "tava vaṁśodbhavapurṁsā sarvvadeśīyā lokā āśiṣaṁ prāptā bhaviṣyanti", ibrahīme kathāmetām kathayitvā īśvarosmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ sārddham yaṁ niyamaṁ sthīrīkṛtavān tasya niyamasyādhikāriṇopi yūyaṁ bhavatha|

XXVI ata īśvaro nijaputraṁ yīśum utthāpya yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ svasvapāpāt parāvarttya yuṣmabhyam āśiṣaṁ dātum prathamatastaṁ yuṣmākaṁ nikaṭaṁ preṣitavān|

IV

I yasmin samaye pitarayohanau lokān upadiśatastasmin samaye yājakā mandirasya senāpatayaḥ sidūkīgaṇaśca

II taylor upadeśakaraṇe khrīṣṭasyotthānam upalakṣya sarvveṣāṁ mṛtānām utthānaprastāve ca vyagrāḥ santastāvupāgaman|

III tau dhṛtvā dināvasānakāraṇāt paradinaparyyanantaṁ ruddhvā sthāpitavantaḥ|

IV tathāpi ye lokāstayorupadeśam aśṛṇvan teṣāṁ prāyeṇa pañcasahasrāṇi janā vyaśvasan|

V pare'hani adhipatayaḥ prācīnā adhyāpakāśca hānananāmā mahāyājakaḥ

VI kiyaphā yohan sikandara ityādayo mahāyājakasya jñātayaḥ sarvve yirūśālamnagare militāḥ|

VII anantaraṁ preritau madhye sthāpayitvāpr̥cchan yuvām kayā śaktayā vā kena nāṁnā karmṁmāṇyetāni kuruthaḥ?

VIII tadā pitarāḥ pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ san pratyavādīt, he lokānām adhipatigaṇa he isrāyeliyaprācīnāḥ,

IX etasya durbbalamānuṣasya hitaṁ yat karmmākriyata, arthāt, sa yena prakāreṇa svasthobhavat taced adyāvāṁ prcchatha,

X tarhi sarvva isrāyeliyalokā yūyaṁ jānīta nāsaratiyo yo yīśukhrīṣṭaḥ kruṣe yuṣmābhiravidhyata yaśceśvareṇa śmaśānād utthāpitaḥ, tasya nāmnā janoyaṁ svasthaḥ san yuṣmākaṁ sammukhe prottiṣṭhati|

XI nicetr̥bhi ryuṣmābhirayaṁ yaḥ prastaro'vajñāto'bhavat sa pradhānakoṇasya prastaro'bhavat|

XII tadbhinnādaparāt kasmādapi paritrāṇaṁ bhavituṁ na śaknoti, yena trāṇaṁ prāpyeta bhūmaṇḍalasyalokānāṁ madhye tādr̥śaṁ kimapi nāma nāsti|

XIII tadā pitarayohanoretādr̥śīm akṣebhatām dr̥ṣṭvā tāvavidvāṁsau nīcalokāviti buddhvā āścaryyam amanyanta tau ca yīśoḥ saṅgināu jātāviti jñātum aśaknuvan|

XIV kintu tābhyām sārddham taṁ svasthamānuṣaṁ tiṣṭhantaṁ dr̥ṣṭvā te kāmapyaparām āpattiṁ karttaṁ nāśaknun|

XV tadā te sabhātaḥ sthānāntaraṁ gantuṁ tān ājñāpya svayaṁ parasparam iti mantraṇāmakurvvan

XVI tau mānavau prati kiṁ karttavyaṁ? tāvekaṁ prasiddham āścaryyaṁ karmma kṛtavantau tad yirūśalamnivāsināṁ sarvveṣāṁ lokānāṁ samīpe prakāśata tacca vayamapahnotuṁ na śaknumaḥ|

XVII kintu lokānāṁ madhyam etad yathā na vyāpnoti tadarthaṁ tau bhayaṁ pradārśya tena nāmnā kamapi manuṣyaṁ nopadiśatam iti dr̥ḍhaṁ niṣedhāmaḥ|

XVIII tataste preritāvāhūya etadājñāpayan itaḥ paraṁ yīśo rnāmnā kadāpi kāmapi kathāṁ mā kathayataṁ kimapi nopadiśaṅca|

XIX tataḥ pitarayohanau pratyavadatām īśvarasyājñāgrahaṇaṁ vā yuṣmākam ājñāgrahaṇam etayo rmadhye īśvarasya gocare kiṁ vihitam? yūyaṁ tasya vivecanāṁ kuruta|

XX vayaṁ yad apaśyāma yadaśr̥ṇuma ca tanna pracārayiṣyāma etat kadāpi bhavituṁ na śaknoti|

XXI yadaghaṭata tad dr̥ṣṭā sarvve lokā īśvarasya guṇān anvavadan tasmāt lokabhayāt tau daṇḍayituṁ kāmapyupāyaṁ na prāpya te punarapi tarjayitvā tāvatyajan|

XXII yasya mānuṣasyaitat svāsthyakaraṇam āścaryyaṁ karmmākriyata tasya vayaścātvarīmśadvatsarā vyatītāḥ|

XXIII tataḥ paraṁ tau viśr̥ṣṭau santau svasaṅgināṁ sannidhiṁ gatvā pradhānayājakaiḥ prācīnalokaiśca proktāḥ sarvvāḥ kathā jñāpitavantau|

XXIV tacchrutvā sarvva ekacittibhūya īśvaramuddiṣya proccairetat prārthayanta, he prabho gagaṇapr̥thivīpayodhīnāṁ teṣu ca yadyad āste teṣāṁ sraṣṭeśvarastvaṁ|

XXV tvaṁ nijasevakena dāyūdā vākyamidam uvacitha, manuṣyā anyadeśiyāḥ kurvanti kalahaṁ kutaḥ| lokāḥ sarvve kimarthaṁ vā cintāṁ kurvanti niṣphalāṁ|

XXVI parameśasya tenaivābhiṣiktasya janasya ca| viruddhamabhitiṣṭhanti pr̥thivyāḥ patayaḥ kutaḥ||

XXVII phalatastava hastena mantraṇayā ca pūrvva yadyat sthirīkṛtaṁ tad yathā siddham bhavati tadarthaṁ tvaṁ yam athiṣiktavān sa eva pavitro yīśustasya prātikūlyena herod pantiyapilāto

XXVIII 'nyadeśiyalokā isrāyellokāśca sarvva ete sabhāyām atiṣṭhan|

XXIX he parameśvara adhunā teṣāṁ tarjanaṁ garjanaṅca śr̥ṇu;

XXX tathā svāsthyakaraṇakarmmaṇā tava bāhubalaparakāśapūrvvakam tava sevakān nirbhayena tava vākyam pracārayituṁ tava pavitraputrasya yīśo rnāmnā āścaryyāṇyasambhavāni ca karmmaṇi karttuṅcājñāpaya|

XXXI itthaṁ prārthanayā yatra sthāne te sabhāyām āsan tat sthānaṁ prakampata; tataḥ sarvve pavitreṇātmanā paripūrṇāḥ santa īśvarasya kathāṁ akṣobheṇa pracārayan|

XXXII aparañca pratyayakārilokasamūhā ekamanasa ekacittibhūya sthitāḥ| teṣāṃ kepi nijasampattiṃ svīyāṃ nājānan kintu teṣāṃ sarvvāḥ sampattyaḥ sādharmaṇyena sthitāḥ|

XXXIII anyacca preritā mahāśaktiprakāśapūrvvakam prabho ryīśorutthāne sāksyam adaduḥ, teṣu sarvveṣu mahānugraho'bhavacca|

XXXIV teṣāṃ madhye kasyāpi dravyanyūnatā nābhavad yatasteṣāṃ gr̥habhūmyādyā yāḥ sampattaya āsan tā vikrīya

XXXV tanmūlyamāniya preritānāṃ caraṇeṣu taiḥ sthāpitam; tataḥ pratyekaśaḥ prayojanānusāreṇa dattamabhavat|

XXXVI viśeṣataḥ kupropadvīpiyo yosināmako levivamśajāta eko jano bhūmyadhikārī, yaṃ preritā barṇabbā arthāt sāntvanādāyaka ityuktvā samāhūyan,

XXXVII sa jano nijabhūmiṃ vikrīya tanmūlyamāniya preritānāṃ caraṇeṣu sthāpitavān|

V

I tadā anāniyanāmaka eko jano yasya bhāryyāyā nāma saphīrā sa svādhikāraṃ vikrīya

II svabhāryyāṃ jñāpayitvā tanmūlyasyaikāṃśaṃ saṅgopya sthāpayitvā tadanyāṃśamātramāniya preritānāṃ caraṇeṣu samarpitavān|

III tasmāt pitarokathayat he anāniya bhūme rmūlyaṃ kiñcit saṅgopya sthāpayitum pavitrasyātmanaḥ sannidhau mṛṣāvākyaṃ kathayituñca śaitān kutastavāntaḥkaraṇe pravṛttimajanayat?

IV sā bhūmi ryadā tava hastagatā tadā kiṃ tava svīyā nāsīt? tarhi svāntaḥkaraṇe kuta etādṛśī kukalpanā tvayā kṛtā? tvaṃ kevalamanuṣyasya nikaṭe mṛṣāvākyaṃ nāvādīḥ kintvīśvarasya nikaṭe'pi|

V etāṃ kathāṃ śrutvaiva so'nāniyo bhūmau patan prāṇān atyajat, tadvṛttāntaṃ yāvanto lokā aśṛṇvan teṣāṃ sarvveṣāṃ mahābhayaṃ ajāyat|

VI tadā yuvalokāstaṃ vastreṇācchādyā bahi rnītvā śmaśāne'sthāpayan|

VII tataḥ praharaikānantaraṃ kiṃ vṛttaṃ tannāvagatya tasya bhāryyāpi tatra samupasthitā|

VIII tataḥ pitarastāṃ apr̥cchat, yuvābhyāṃ etāvanmudrābhyo bhūmi rvikrītā na vā? etatvaṃ vada; tadā sā pratyavādīt satyam etāvadbhyo mudrābhyo eva|

IX tataḥ pitarokathayat yuvāṃ kathāṃ parameśvarasyātmānaṃ parīkṣitum eka-mantraṇāvabhavatām? paśya ye tava patim śmaśāne sthāpitavantaste dvārasya samīpe samupatiṣṭhanti tvāmapi bahirneṣyanti|

X tataḥ sāpi tasya caraṇasannidhau patitvā prāṇān atyākṣīt| paścāt te yuvāno'bhyantaram āgatya tāmapi mṛtāṃ dṛṣṭvā bahi rnītvā tasyāḥ patyuh pārśve śmaśāne sthāpitavantāḥ|

XI tasmāt maṇḍalyāḥ sarvve lokā anyalokāśca tāṃ vārttāṃ śrutvā sādharmaṇyena gatāḥ|

XII tataḥ param preritānāṃ hastai rlokānāṃ madhye bahvāścaryyānyadbhutāni karmmaṇyakriyanta; tadā śiṣyāḥ sarvva ekacittibhūya sulemāno 'linde sambhūyāsan|

XIII teṣāṃ saṅghāntargo bhavitum kopi pragalbhatāṃ nāgamat kintu lokāstān samādriyanta|

XIV striyaḥ puruṣāśca bahavo lokā viśvāsya prabhuṃ śaraṇamāpannāḥ|

XV pitarasya gamanāgamanābhyāṃ kenāpi prakāreṇa tasya chāyā kasmimścijjane laṅgiṣyatītyāśayā lokā rogiṇaḥ śivikayā khaṭvayā cāniya pathi pathi sthāpitavantāḥ|

XVI caturdiksthanagarebhyo bahavo lokāḥ sambhūya rogiṇo'pavitrabhutagrastāṃśca yirūśālamam ānayan tataḥ sarvve svasthā akriyanta|

^{XVII} anantaram mahāyājakaḥ sidūkinām matagrāhiṇasteṣām sahacarāśca

^{XVIII} mahākrodhāntvitāḥ santaḥ preritān dhṛtvā nīcalokānām kārāyām baddhvā sthāpitavantah|

^{XIX} kintu rātrau parameśvarasya dūtaḥ kārāyā dvāraṁ mocayitvā tām bahirānīyākathayat,

^{XX} yūyam gatvā mandire daṇḍāyamānāḥ santo lokān pratīmām jīvanadāyikām sarvvām kathām pracārayata|

^{XXI} iti śrutvā te pratyūṣe mandira upasthāya upadiṣṭavantah| tadā sahacaragaṇena sahito mahāyājaka āgatya mantrigaṇam isrāyelveṁśasya sarvvān rājasabhāsadaḥ sabhāsthān kṛtvā kārāyāstān āpayitum padātigaṇam preritavān|

^{XXII} tataste gatvā kārāyām tām aprāpya pratyāgatya iti vārttām avādiṣuḥ,

^{XXIII} vyaṁ tatra gatvā nirvviḡhnam kārāyā dvāraṁ ruddham rakṣakāmśca dvārasya bahirdaṇḍāyamānān adarsāma eva kintu dvāraṁ mocayitvā tanmadhye kamapi draṣṭum na prāptāḥ|

^{XXIV} etām kathām śrutvā mahāyājako mandirasya senāpatiḥ pradhānayājakaśca, ita param kimaparam bhaviṣyatīti cintayitvā sandigdhaḥcittā abhavan|

^{XXV} etasminneva samaye kaścit jana āgatya vārttāmetām avadat paśyata yūyam yān mānavān kārāyām asthāpayata te mandire tiṣṭhanto lokān upadiṣanti|

^{XXVI} tadā mandirasya senāpatiḥ padātayaśca tatra gatvā cellokāḥ pāṣāṇān nikṣipyāsmān mārayantīti bhiyā vinatyācāraṁ tām ānayan|

^{XXVII} te mahāsabhāyā madhye tām asthāpayan tataḥ param mahāyājakaṣṭān aprcchat,

^{XXVIII} anena nāmnā samupadeṣṭum vyaṁ kiṁ dṛḍham na nyaṣedhāma? tathāpi paśyata yūyam sveṣām tenopadeśene yirūśālamāṁ paripūrṇam kṛtvā tasya janasya raktapātajanitāparādham asmān pratyānetum ceṣṭadhve|

^{XXIX} tataḥ pitaronyapreritāśca pratyavadan mānuṣasyājñāgrahaṇād īśvarasyājñāgrahaṇam asmākamucitam|

^{XXX} yaṁ yīśum yūyam kruṣe vedhitvāhata tam asmākam paitṛka īśvara utthāpya

^{XXXI} isrāyelveṁśānām manaḥparivarttanam pāpakṣamāñca karttum rājānam paritrātārañca kṛtvā svadakṣiṇapārśve tasyānnatim akarot|

^{XXXII} etasmin vyaṁapi sākṣiṇa āsmahe, tat kevalam nahi, īśvara ājñāgrāhibhyo yaṁ pavitram ātmanam dattavān sopi sākṣyasti|

^{XXXIII} etadvākye śrute teṣām hṛdayāni viddhānyabhavan tataste tām hantum mantritavantah|

^{XXXIV} etasminneva samaye tatsabhāsthānām sarvvalokānām madhye sukhyāto gamiliyelnāmaka eko jano vyavasthāpakaḥ phirūśiloka utthāya preritān kṣaṇārtham sthānāntaram gantum ādiśya kathitavān,

^{XXXV} he isrāyelveṁśīyāḥ sarvve yūyam etām mānuṣān prati yat karttum udyatāstasmin sāvadhānā bhavata|

^{XXXVI} itaḥ pūrvvam thūdānāmaiko jana upasthāya svaṁ kamapi mahāpuruṣam avadat, tataḥ prāyeṇa catuḥśatalokāstasya matagrāhiṇobhavan paścāt sa hatobhavat tasyājñāgrāhiṇo yāvanto lokāste sarvve virkīrṇāḥ santo 'kṛtakāryyā abhavan|

^{XXXVII} tasmājjanāt param nāmalekhanasamaye gālīliyayihūdānāmaiko jana upasthāya bahūllokān svamataṁ grāhītavān tataḥ sopi vyanaśyat tasyājñāgrāhiṇo yāvanto lokā āsan te sarvve virkīrṇā abhavan|

^{XXXVIII} adhunā vadāmi, yūyam etām manuṣyān prati kimapi na kṛtvā kṣāntā bhavata, yata eṣa saṅkalpa etat karma ca yadi manuṣyādabhavat tarhi viphalam bhaviṣyati|

^{XXXIX} yadiśvarādabhavat tarhi yūyam tasyānyathā karttum na śakṣyatha, varam īśvararodhakā bhaviṣyatha|

XL tadā tasya mantraṇām svīkṛtya te preritān āhūya prahr̥tya yīso rnāmnā kāmapi kathām kathayitum niṣidhya vyasarjan|

XLI kintu tasya nāmārthaṁ vayaṁ lajjābhogasya yogyatvena gaṇitā ityatra te sānandāḥ santaḥ sabhāsthānām sākṣād agacchan|

XLII tataḥ paraṁ pratidinam mandire gr̥he gr̥he cāviśrāmam upadiśya yīśukhrīṣṭasya susaṁvādaṁ pracāritavantah|

VI

I tasmin samaye śiṣyāṇām bāhulyāt prātyahikadānasya viśrāṇanai rbhin-nadeśīyānām vidhavāstrīgaṇa upekṣite sati ibriyalokaiḥ sahānyadeśīyānām vivāda upātiṣṭhat|

II tadā dvādaśapreritāḥ sarvvān śiṣyān saṁgr̥hyākathayan īśvarasya kathāpracāraṁ parityajya bhojanagaveṣaṇam asmākam ucitaṁ nahi|

III ato he bhrātṛgaṇa vayam etatkarmmaṇo bhāraṁ yebhyo dātum śaknuma etādṛśān sukhyātyāpannān pavitreṇātmanā jñānena ca pūrṇān sapprajanān yūyaṁ sveṣāṁ madhye manonītān kuruta,

IV kintu vayaṁ prārthanāyām kathāpracārakarmmaṇi ca nityapravṛttāḥ sthāsyāmaḥ|

V etasyām kathāyām sarvve lokāḥ santuṣṭāḥ santaḥ sveṣāṁ madhyāt stiphānaḥ philipaḥ prakharo nikānor tīman parminiā yihūdimatagrāhī-āntiyakhiyānagarīyo nikalā etān paramabhaktān pavitreṇātmanā paripūrṇān sapta janān

VI preritānām samakṣam ānayan, tataste prārthanām kṛtvā teṣāṁ śiraḥsu hastān ārpayan|

VII aparañca īśvarasya kathā deśaṁ vyāpnot viśeṣato yirūsālami nagare śiṣyāṇām saṁkhyā prabhūtarūpeṇāvarddhata yājakānām madhyepi bahavaḥ khriṣṭamatagrāhiṇo'bhavan|

VIII stiphāno□ viśvāsena parākrameṇa ca paripūrṇaḥ san lokānām madhye bahu-vidham adbhutam āścaryyaṁ karmmakarot|

IX tena libarttinīyanāmnā vikhyātasāṅghasya katipayajanāḥ kurīṇīyasikandarīya-kilikīyāśīyādeśīyāḥ kiyanto janāscotthāya stiphānena sārddham vyavadanta|

X kintu stiphāno jñānena pavitreṇātmanā ca idṛśīm kathām kathitavān yasyāste āpattim karttum nāsaknuvan|

XI paścāt tai rlobhitāḥ katipayajanāḥ kathāmenām akathayan, vayaṁ tasya mukhato mūsā īśvarasya ca nindāvākyam āsrauṣma|

XII te lokānām lokaprācīnānām adhyāpakānāñca pravṛttim janayitvā stiphānasya sannidhim āgatya taṁ dhṛtvā mahāsbhām madhyam ānayan|

XIII tadanantaram katipayajaneṣu mithyāsākṣiṣu samānīteṣu te'kathayan eṣa jana etatpuṇyasthānavyavasthayo rnindātaḥ kadāpi na nivarttate|

XIV phalato nāsaratiyayīsuḥ sthānametad ucchinnaṁ kariṣyati mūsāsamarpitam asmākam vyavaharaṇam anyarūpaṁ kariṣyati tasyaitādṛśīm kathām vayam aśṛṇuma|

XV tadā mahāsbhāsthāḥ sarvve taṁ prati sthirām dṛṣṭim kṛtvā svargadūtamukhasadr̥śaṁ tasya mukham apaśyan|

VII

I tataḥ paraṁ mahāyājakaḥ pṛṣṭavān, eṣā kathām kim satyā?

II tataḥ sa pratyavadat, he pitaro he bhrātaraḥ sarvve lākā manāmsi nidhaddhvaṁ| asmākam pūrvvapuruṣa ibrahīm hāraṇnagare vāsakaraṇāt pūrvvaṁ yadā arām-naharayimadeṣe āsīt tadā tejomaya īśvaro darśanaṁ datvā

III tamavadat tvaṃ svadeśajñātimitrāṇi parityajya yaṃ deśamahaṃ darśayiṣyāmi taṃ deśaṃ vraja|

IV ataḥ sa kasdiyadeśaṃ vihāya hāraṇnagare nyavasat, tadanantaram tasya pitari mṛte yatra deśe yūyaṃ nivasatha sa enaṃ deśamāgacchat|

V kintviśvarastasmai kamapyadhikāram arthād ekapadaparimitāṃ bhūmimapi nādadāt; tadā tasya kopi santāno nāsīt tathāpi santānaiḥ sārddham etasya deśasyādhikārī tvaṃ bhaviṣyasīti tampratyaṅgīkṛtavān|

VI īśvara ittham aparamapi kathitavān tava santānāḥ paradeśe nivatsyanti tatastaddeśīyalokāścātuḥśatavatsarān yāvat tān dāsatve sthāpayitvā tān prati kuvyavahāraṃ kariṣyanti|

VII aparam īśvara enāṃ kathāmapi kathitavān, ye lokāstān dāsatve sthāpayiṣyanti tāllokān ahaṃ daṇḍayiṣyāmi, tataḥ paraṃ te bahirgatāḥ santo mām atra sthāne seviṣyante|

VIII paścāt sa tasmai tvakchedasya niyamaṃ dattavān, ata ishākanāmni ibrahīma ekaputre jāte, aṣṭamadine tasya tvakchedam akarot| tasya ishākaḥ putro yākūb, tatastasya yākūbo'smākaṃ dvādaśa pūrvvapuruṣā ajāyanta|

IX te pūrvvapuruṣā īrṣyayā paripūrṇā misaradeśaṃ preṣayitum yūṣaphaṃ vyakrīṇan|

X kintviśvarastasya sahāyo bhūtvā sarvvasyā durgate rakṣitvā tasmai buddhiṃ dattvā misaradeśasya rājñāḥ phiraunaḥ priyapātraṃ kṛtavān tato rājā misaradeśasya svīyasarvvaparivārasya ca śāsanapadaṃ tasmai dattavān|

XI tasmin samaye misara-kinānadeśayo rdurbhikṣahetoratikliṣṭatvāt naḥ pūrvvapuruṣā bhakṣyadravyaṃ nālabhanta|

XII kintu misaradeśe śasyāni santi, yākūb imāṃ vārttāṃ śrutvā prathamam asmākaṃ pūrvvapuruṣān misaraṃ preṣitavān|

XIII tato dvitīyavāragamane yūṣaph svabhrātṛbhiḥ paricito'bhavat; yūṣapho bhrātaraḥ phiraun rājena paricitā abhavan|

XIV anantaram yūṣaph bhrātṛgaṇaṃ preṣya nijapitaram yākūbaṃ nijān pañcādhikasaptatisaṃkhyakān jñātījanāmśca samāhūtavān|

XV tasmād yākūb misaradeśaṃ gatvā svayam asmākaṃ pūrvvapuruṣāśca tasmin sthāne'mriyanta|

XVI tataste śikhimaṃ nītā yat śmaśānam ibrahīm mudrādatvā śikhimaḥ pitu rhamoraḥ putrebhyaḥ kṛtavān tatśmaśāne sthāpayāñcakrire|

XVII tataḥ paraṃ īśvara ibrahīmaḥ sannidhau śapathaṃ kṛtvā yāṃ pratijñāṃ kṛtavān tasyāḥ pratijñāyāḥ phalanasamaye nikaṭe sati isrāyellokā simaradeśe varddhamānā bahusaṃkhyā abhavan|

XVIII šeṣe yūṣaphaṃ yo na paricinoti tādrśa eko narapatirupasthāya

XIX asmākaṃ jñātibhiḥ sārddham dhūrttatāṃ vidhāya pūrvvapuruṣān prati kuvyavaharaṇapūrvvakam teṣāṃ vaṃśanāśanāya teṣāṃ navajātān śīsūn bahi rni-rakṣepayat|

XX etasmin samaye mūsā jajñe, sa tu paramasundaro'bhavat tathā piṭṛgrhe māsatrāyaparyyantaṃ pālito'bhavat|

XXI kintu tasmin bahirnikṣipte sati phiraunarājasya kanyā tam uttolya nītvā dattakaputraṃ kṛtvā pālitaṃ|

XXII tasmāt sa mūsā misaradeśīyāyāḥ sarvvavidyāyāḥ pāradrṣvā san vākye kriyāyāñca śaktimān abhavat|

XXIII sa sampūrṇacatvāriṃśadvatsaravayasko bhūtvā isrāyeliyavaṃśanijabhrātṛn sāḁṣāt kartum matim cakre|

XXIV teṣāṃ janamekaṃ hiṃsitaṃ drṣtvā tasya sapakṣaḥ san hiṃsitajanam up-akṛtya misariyajanaṃ jaghāna|

XXV tasya hasteneśvarastān uddhariṣyati tasya bhrātṛgaṇa iti jñāsyati sa ityanumānam cakāra, kintu te na bubudhire|

XXVI tatpare 'hani teṣām ubhayo rjanayo rvākkalaha upasthite sati mūsāḥ samīpaṁ gatvā tayo rmelanam karttum matim kṛtvā kathayāmāsa, he mahāśayau yuvām bhrātarau parasparam anyāyam kutaḥ kuruthaḥ?

XXVII tataḥ samīpavāsinaṁ prati yo jano'nyāyam cakāra sa tam dūrikṛtya kathayāmāsa, asmākamupari śāstrtvavicārayitṛtvapadayoḥ kastvām niyuktavān?

XXVIII hyo yathā misariyam hatavān tathā kim māmapi haniṣyasi?

XXIX tadā mūsā etādṛśim kathām śrutvā palāyanam cakre, tato midiyanadeśam gatvā pravāsī san tasthau, tatastatra dvau putrau jajñāte|

XXX anantaraṁ catvāriṁśadvatsareṣu gateṣu sīnayaparvvatasya prāntare prajval-itastambasya vahniśikhāyam parameśvaradūtastasmai darśanam dadau|

XXXI mūsāstasmin darśane vismayam matvā viśeṣam jñātum nikaṭam gacchati,

XXXII etasmin samaye, aham tava pūrvvapuruṣāṇām īśvaro'rthād ibrahīma īśvara ishāka īśvaro yākūba īśvaraśca, mūsāmuddiśya parameśvarasyaitādṛśi vihāyasīyā vānī babhūva, tataḥ sa kampānvitaḥ san puna rnirikṣitum pragalbho na babhūva|

XXXIII parameśvarastaṁ jagāda, tava pādayoḥ pāduke mocaya yatra tiṣṭhasi sā pavitrabhūmiḥ|

XXXIV aham misaradeśasthānām nijalokānām durddaśām nitāntam apaśyam, teṣām kātaryyoktiṁca śrutavān tasmāt tām uddharttum avaruhyāgamam; idānim āgaccha misaradeśam tvām preṣayāmi|

XXXV kastvām śāstrtvavicārayitṛtvapadayo rniyuktavān, iti vākyamuktvā tai ryo mūsā avajñāstameva īśvaraḥ stambamadhye darśanadātrā tena dūtena śāstāram muktidātāraṁca kṛtvā preṣayāmāsa|

XXXVI sa ca misaradeśe sūphnāmni samudre ca paścāt catvāriṁśadvatsarān yāvat mahāprāntare nānaprakāraṇyadbhutāni karmmaṇi lakṣaṇāni ca darśayitvā tām bahiḥ kṛtvā samānināya|

XXXVII prabhuḥ parameśvaro yuṣmākaṁ bhrātṛgaṇasya madhye mādrśam ekaṁ bhaviṣyadvaktāram utpādayiṣyati tasya kathāyam yūyam mano nidhāsyatha, yo jana isrāyelaḥ santānebhya enām kathām kathayāmāsa sa eṣa mūsāḥ|

XXXVIII mahāprāntarasthamaṇḍalimadhye'pi sa eva sīnayaparvvatopari tena sārddham saṁlāpino dūtasya cāsmatpitṛgaṇasya madhyasthaḥ san asmabhyam dātavyani jīvanadāyakāni vākyaṇi lebhe|

XXXIX asmākaṁ pūrvvapuruṣāstam amānyam katvā svebhyo dūrikṛtya misa-radeśam parāvṛtya gantum manobhirabhilaṣya hāraṇam jagaduḥ,

XL asmākam agre'gre gantuḥm asmadarthaṁ devagaṇam nirmmāhi yato yo mūsā asmān misaradeśād bahiḥ kṛtvānītavān tasya kim jātam tadasmābhi rna jñāyate|

XLI tasmin samaye te govatsākṛtiṁ pratimām nirmmāya tāmuddiśya naivedya-mutmrjya svahastakṛtavastunā ānanditavantah|

XLII tasmād īśvarasteṣām prati vimukhaḥ san ākāśastham jyotirgaṇam pūjayitum tebhyo'numatiṁ dadau, yādrśam bhaviṣyadvādinām grantheṣu likhitamāste, yathā, isrāyeliyavaṁśā re catvāriṁśatsamān purā| mahati prāntare saṁsthā yūyantu yāni ca| balihomādikarmmaṇi kṛtavantastu tāni kim| mām samuddiśya yuṣmābhiḥ prakṛtānīti naiva ca|

XLIII kintu vo molakākhyasya devasya dūṣyameva ca| yuṣmākaṁ rimphanākhyāyā devatāyāśca tārakā| etayorubhayo rmūrti yuṣmābhiḥ paripūjite| ato yuṣmāmstu bābelah pāram neṣyāmi niścitam|

XLIV aparāṁca yannidarśanam apaśyastadanusāreṇa dūṣyam nirmmāhi yasmin īśvaro mūsām etadvākyam babhāṣe tat tasya nirūpitaṁ sāksyasvarūpaṁ dūṣyam asmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ saha prāntare tasthau|

XLV paścāt yihośūyena sahitaisteṣām vaṁśajātairasmatpūrvvapuruṣaiḥ sveṣām sammukhād īṣvareṇa dūrīkṛtānām anyadeśīyānām deśādhikṛtikāle samānītaṁ tad dūṣyaṁ dāyūdodhikāraṁ yāvat tatra sthāna āsīt|

XLVI sa dāyūd paramēśvarasyānugrahaṁ prāpya yākūb īṣvarārtham ekaṁ dūṣyaṁ nirmmātuṁ vavāñcha;

XLVII kintu sulemān tadarthaṁ mandiram ekaṁ nirmmitavān|

XLVIII tathāpi yaḥ sarvvoparisthaḥ sa kasmimścīd hastakṛte mandire nivasatīti nahi, bhaviṣyadvādī kathāmetāṁ kathayati, yathā,

XLIX pareśo vadati svargo rājasimhāsanam mama| madīyaṁ pādapiṭhañca pṛthivī bhavati dhruvaṁ| tarhi yūyaṁ kṛte me kiṁ pranirmmāsyatha mandiram| viśrāmāya madīyaṁ vā sthānaṁ kiṁ vidyate tviha|

L sarvvāṇyetāni vastūni kiṁ me hastakṛtāni na||

LI he anājñāgrāhakā antaḥkaraṇe śravaṇe cāpavitrālokāḥ yūyam anavarataṁ pavitrasyātmanaḥ prātikūlyam ācaratha, yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣa yādṛśa yūyamapi tādṛśāḥ|

LII yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣāḥ kaṁ bhaviṣyadvādināṁ nātādayan? ye tasya dhārmikasya janasyāgamanakathāṁ kathitavantastān aghnan yūyam adhūnā viśvāsaghātino bhūtvā taṁ dhārmikaṁ janam ahata|

LIII yūyaṁ svargīyadūtagaṇena vyavasthāṁ prāpyāpi tāṁ nācaratha|

LIV imāṁ kathāṁ śrutvā te manaḥsu biddhāḥ santastaṁ prati dantagharṣaṇam akurvvan|

LV kintu stiphānaḥ pavitreṇātmanā pūrṇo bhūtvā gagaṇaṁ prati sthiradrṣṭim kṛtvā īṣvarasya dakṣiṇe daṇḍāyamānaṁ yīśuñca vilokya kathitavān;

LVI paśya, meghadvāraṁ muktaṁ īṣvarasya dakṣiṇe sthitaṁ mānavasutañca paśyāmi|

LVII tadā te proccaiḥ śabdaṁ kṛtvā karṇeṣvaṅgulī rñidhāya ekacittibhūya tam ākramaṇaḥ|

LVIII paścāt taṁ nagarād bahiḥ kṛtvā prastarairāghnan sāksīṇo lākāḥ śaulanāmno yūnaścaraṇasannidhau nijavastrāṇi sthāpitavantaḥ|

LIX anantaraṁ he prabho yīse madīyamātmānaṁ grhāṇa stiphānasyeti prārthanavākyavadanasamaye te taṁ prastarairāghnan|

LX tasmāt sa jānuni pātayitvā proccaiḥ śabdaṁ kṛtvā, he prabhe pāpametad eteṣu mā sthāpaya, ityuktvā mahānidrāṁ prāpnot|

VIII

I tasya hatyākaraṇaṁ śaulopi samamanyata| tasmin samaye yirūśālamnagarasthāṁ maṇḍalīm prati mahātādanāyāṁ jātāyāṁ preritalokān hitvā sarvve'pare yihūdāśomironadeśayo rnānāsthāne vikīrṇāḥ santo gataḥ|

II anyacca bhaktalokāstaṁ stiphānaṁ śmaśāne sthāpayitvā bahu vyalapan|

III kintu śaulo grhe grhe bhramitvā striyaḥ puruṣāṁśca dhṛtvā kārāyāṁ baddhvā maṇḍalyā mahotpātaṁ kṛtavān|

IV anyacca ye vikīrṇā abhavan te sarvvatra bhramitvā susaṁvādaṁ prācārayan|

V tadā philipaḥ śomironnagaraṁ gatvā khriṣṭākhyānaṁ prācārayat;

VI tato'suci-bhṛtagrastalokebhyo bhūtāścītkṛtyāgacchan tathā bahavaḥ pakṣāghātinaḥ khañjā lokāśca svasthā abhavan|

VII tasmāt lākā idṛśaṁ tasyāścaryyaṁ karma vilokya niśamya ca sarvva ekacittibhūya tenoktākhyāne manāmsi nyadadhuḥ|

VIII tasminnagare mahānandaścābhavat|

IX tataḥ pūrvvaṁ tasminnagare śimonnamā kaścijano bahvī rmāyākriyāḥ kṛtvā svaṁ kañcana mahāpuruṣaṁ procya śomironīyānām mohaṁ janayāmāsa|

^X tasmāt sa mānuṣa īśvarasya mahāśaktisvarūpa ityuktvā bālavṛddhavanitāḥ sarvve lākāstasmin manāmsi nyadadhuḥ|

^{XI} sa bahukālān māyāvikriyayā sarvvān atīva mohayāñcakāra, tasmāt te taṁ menire|

^{XII} kintvīśvarasya rājyasya yīśukhrīṣṭasya nāmnaścākhyānapracāriṇaḥ philipasya kathāyām viśvasya teṣāṁ strīpuruṣobhayalokā majjitā abhavan|

^{XIII} šeṣe sa śimonapi svayaṁ pratyait tato majjitaḥ san philipena kṛtām āścaryyakriyām lakṣaṇaṁca vilokyāsambhavaṁ manyamānastena saha sthitavān|

^{XIV} itthaṁ śomirondeśīyalokā īśvarasya kathāṁ agrhān iti vārttām yirūśālamnagarasthapreritāḥ prāpya pītarāṁ yohanaṁca teṣāṁ nikaṭe preṣitavantāḥ|

^{XV} tatastau tat sthānam upasthāya lokā yathā pavitram ātmānam prāpnuvanti tadarthaṁ prārthayetām|

^{XVI} yataste purā kevalaprabhuyīso rñāmnā majjitamātrā abhavan, na tu teṣāṁ madhye kamapi prati pavitrasyātmāna āvirbhāvo jātaḥ|

^{XVII} kintu preritābhyām teṣāṁ gātreṣu kareṣvarpīteṣu satsu te pavitram ātmānam prāpnuvan|

^{XVIII} itthaṁ lokānām gātreṣu preritayoḥ karārpaṇena tān pavitram ātmānam prāptān drṣtvā sa śimon tayoḥ samīpe mudrā āñīya kathitavān;

^{XIX} ahaṁ yasya gātre hastam arpayiṣyāmi tasyāpi yathetthaṁ pavitrātmaprāpti rbhavati tādrṣīm śaktim mahyam dattaṁ|

^{XX} kintu pitarastaṁ pratyavadat tava mudrāstvayā vinaśyantu yata īśvarasya dānam mudrābhiḥ krīyate tvamitthaṁ buddhavān;

^{XXI} īśvarāya tāvantaḥkaraṇaṁ saralaṁ nahi, tasmād atra tavāmśo'dhikāraśca kopi nāsti|

^{XXII} ata etatpāpahetoḥ khedānvitaḥ san kenāpi prakāreṇa tava manasa etasyāḥ kukalpanāyāḥ kṣamā bhavati, etadarthaṁ īśvare prārthanām kuru;

^{XXIII} yatastvaṁ tiktapitte pāpasya bandhane ca yadasi tanmayā buddham|

^{XXIV} tadā śimon akathayat tarhi yuvābhyāmuditā kathā mayi yathā na phalati tadarthaṁ yuvām mannimittam prabhau prārthanām kurutaṁ|

^{XXV} anena prakāreṇa tau sākṣyaṁ dattvā prabhoḥ kathāṁ pracārayantau śomironīyānām anakagrāmeṣu susānvādaṁca pracārayantau yirūśālamnagaraṁ parāvṛtya gatau|

^{XXVI} tataḥ param īśvarasya dūtaḥ philipam ityādiśat, tvamutthāya dakṣiṇasyām diśi yo mārgo prāntarasya madhyena yirūśālam 'sānagaraṁ yāti taṁ mārgaṁ gaccha|

^{XXVII} tataḥ sa utthāya gatavān; tadā kandākīnāmnaḥ kūślokānām rājñyāḥ sarvasampatteradhīśaḥ kūśadeśīya ekaḥ ṣaṇḍo bhajanārthaṁ yirūśālamnagaram āgatya

^{XXVIII} punarapi rathamāruhya yīśayiyanāmno bhaviṣyadvādinō granthaṁ paṭhan pratyāgacchat|

^{XXIX} etasmin samaye ātmā philipam avadat, tvam rathasya samīpaṁ gatvā tena sārddhaṁ mila|

^{XXX} tasmāt sa dhāvan tasya sannidhāvupasthāya tena paṭhyamānaṁ yīśayiyyathaviṣyadvādinō vākyam śrutvā prṣṭavān yat paṭhasi tat kiṁ budhyase?

^{XXXI} tataḥ sa kathitavān kenacinna bodhitohaṁ kathāṁ budhyeya? tataḥ sa philipam rathamāroḍhuṁ svena sārddham upaveṣṭuṁca nyavedayat|

^{XXXII} sa śāstrasyetadvākyam paṭhitavān yathā, samānīyata ghātāya sa yathā meṣaśāvakaḥ| lomacchedakasākṣācca meṣaśca nīravo yathā| ābadhya vadanaṁ svīyaṁ tathā sa samatiṣṭhata|

XXXIII anyāyena vicāreṇa sa ucchinno 'bhavat tadā| tatkālinamanuṣyān ko jano varṇayitum kṣamaḥ| yato jīvanmr̥ṇām deśāt sa ucchinno 'bhavat dhruvaḥ|

XXXIV anantaram sa philipam avadat nivedayāmi, bhaviṣyadvādī yānimām kathām kathayāmāsa sa kiṁ svasmin vā kasmimścid anyasmin?

XXXV tataḥ philipastatprakaraṇam ārabhya yīśorupākhyānam tasyāgre prāstaut|

XXXVI itthaṁ mārgēṇa gacchantau jalāśayasya samīpa upasthitau; tadā klībo'vādīt paśyātra sthāne jalamāste mama majjane kā bādhā?

XXXVII tataḥ philipa uttaram vyāharat svāntaḥkaraṇena sākaṁ yadi pratyēṣi tarhi bādhā nāsti| tataḥ sa kathitavān yīśukhrīṣṭa īśvarasya putra ityahaṁ pratyemi|

XXXVIII tadā rathaṁ sthagitaṁ karttum ādiṣṭe philipaklibau dvau jalam avāruhatām; tadā philipastam majjayāmāsa|

XXXIX tatpascāt jalamadhyād utthitayoḥ satoḥ parameśvarasyātmā philipaṁ hr̥tvā nītavān, tasmāt klībaḥ punastaṁ na dr̥ṣṭavān tathāpi hr̥ṣṭacittaḥ san svamārgēṇa gataṁ|

XL philipaścāsdodnagaram upasthāya tasmāt kaisariyānagara upasthitikālaparyyanataṁ sarvvasminnagare susaṁvādaṁ pracārayan gataṁ|

IX

I tatkālaparyyanataṁ śaulaḥ prabhoḥ śiṣyāṇām prātikūlyena tāḍanābadhayoḥ kathām niḥsārayan mahāyājakasya sannidhiṁ gatvā

II striyaṁ puruṣaṇca tanmatagrāhiṇaṁ yaṁ kañcit paśyati tān dhṛtvā baddhvā yirūśalamam ānayatītyāśayena dammeṣaknagarīyaṁ dharmmasamājān prati pa-traṁ yācitavān|

III gacchan tu dammeṣaknagaranikaṭa upasthitavān; tato'kasmād ākāśāt tasya caturdikṣu tejasah prakāśanāt sa bhūmāvapatat|

IV pascāt he śaula he śaula kuto mām tāḍayasi? svaṁ prati proktam etaṁ śabdaṁ śrutvā

V sa pr̥ṣṭavān, he prabho bhavān kaḥ? tadā prabhurakathayat yaṁ yīśuṁ tvaṁ tāḍayasi sa evāhaṁ; kaṇṭakasya mukhe padāghātakaraṇaṁ tava kaṣṭam|

VI tadā kampamāno vismayāpannaśca sovadat he prabho mayā kiṁ karttavyaṁ? bhavata icchā kā? tataḥ prabhurājñāpayad utthāya nagaraṁ gaccha tatra tvayā yat karttavyaṁ tad vadiṣyate|

VII tasya saṅgino lokā api taṁ śabdaṁ śrutavantaḥ kintu kamapi na dr̥ṣṭvā stabdhāḥ santaḥ sthitavantaḥ|

VIII anantaram śaulo bhūmita utthāya cakṣuṣī unmīlya kamapi na dr̥ṣṭavān| tadā lokāstasya hastau dhṛtvā dammeṣaknagaram ānayan|

IX tataḥ sa dinatrayaṁ yāvad andho bhūtvā na bhuktavān pītavāṁśca|

X tadanantaram prabhustaddammeṣaknagaravāsina ekasmai śiṣyāya darśanaṁ datvā āhūtavān he ananiya| tataḥ sa pratyavādīt, he prabho paśya śr̥ṇomi|

XI tadā prabhustamājñāpayat tvamutthāya saralanāmānaṁ mārgaṁ gatvā yihūdāniveśane tārṣanagarīyaṁ śaulanāmānaṁ janaṁ gaveṣayan pr̥ccha;

XII paśya sa prārthayate, tathā ananiyanāmaka eko janastasya samīpam āgatya tasya gātre hastārpaṇaṁ kṛtvā dr̥ṣṭiṁ dadātītthaṁ svapne dr̥ṣṭavān|

XIII tasmād ananiyaḥ pratyavadat he prabho yirūśalami pavitralokān prati so'nekaḥimśaṁ kṛtavān;

XIV atra sthāne ca ye lokāstava nāmni prārthayanti tānapi baddhuṁ sa pradhānayājakebhyaḥ śaktiṁ prāptavān, imām kathām aham anekeṣāṁ mukhebhyah śrutavān|

XV kintu prabhurakathayat, yāhi bhinnadeśīyalokānām bhūpatīnām isrāyellokānāñca nikaṭe mama nāma pracārayitum sa jano mama manonītapātramāste|

XVI mama nāmanimittañca tena kiyān mahān kleśo bhoktavya etat taṁ darśayiṣyāmi|

XVII tato 'naniyo gatvā gr̥haṁ praviśya tasya gātre hastārpraṇaṁ kṛtvā kathitavān, he bhrātaḥ śaula tvam yathā dṛṣṭiṁ prāpnoṣi pavitreṇātmanā paripūrṇo bhavasi ca, tadarthaṁ tavāgamanakāle yaḥ prabhuyīśustubhyaṁ darśanam adadāt sa mām preṣitavān|

XVIII ityuktamātre tasya cakṣurbhyāṁ mīnaśalkavad vastuni nirgate tatkṣaṇāt sa prasannacakṣu rbhūtvā protthāya majjito'bhavat bhuktvā pītvā sabalobhavacca|

XIX tataḥ paraṁ śaulaḥ śiṣyaiḥ saha katipayadivasān tasmin dammeṣakanagare sthitvā'vilambaṁ

XX sarvvabhajanabhavanāni gatvā yīsurīśvarasya putra imāṁ kathāṁ prācārayat|

XXI tasmāt sarvve śrotāraścamatkṛtya kathitavanto yo yirūśālamnagara etannāmnā prārthayitr̥lokān vināśitavān evam etādr̥śalokān baddhvā pradhānayājakanikaṭaṁ nayatītyāśayā etatsthānamapyāgacchat saeva kimayaṁ na bhavati?

XXII kintu śaulaḥ kramaśa utsāhavān bhūtvā yīsurīśvareṇābhiṣikto jana etasmin pramāṇaṁ datvā dammeṣak-nivāsiyihūdīyalokān niruttarān akarot|

XXIII itthaṁ bahutithe kāle gate yihūdīyalokāstaṁ hantum mantrayāmāsuḥ

XXIV kintu śaulasteṣāmetasyā mantraṇyā vārttāṁ prāptavān| te taṁ hantum tu divānīsaṁ guptāḥ santo nagarasya dvāre'tiṣṭhan;

XXV tasmāt śiṣyāstaṁ nītvā rātrau piṭake nidhāya prācīreṇāvārohayān|

XXVI tataḥ paraṁ śaulo yirūśālamaṁ gatvā śiṣyagaṇena sārddhaṁ sthātum aihat, kintu sarvve tasmādabibhayuḥ sa śiṣya iti ca na pratyayan|

XXVII etasmād barṇabbāstaṁ gr̥hitvā preritānām samīpamāniya mārgamadhye prabhuḥ kathāṁ tasmai darśanaṁ dattavān yāḥ kathāśca kathitavān sa ca yathākṣobhaḥ san dammeṣaknagare yīśo rnāma prācārayat etān sarvvavṛttāntān tān jñāpitavān|

XXVIII tataḥ śaulastaiḥ saha yirūśāлами kālaṁ yāpayan nirbhayaṁ prabho ryīśo rnāma prācārayat|

XXIX tasmād anyadeśīyalokaiḥ sārddhaṁ vivādasyopasthitatvāt te taṁ hantum aceṣṭanta|

XXX kintu bhrātr̥gaṇastajjñātvā taṁ kaisariyānagaraṁ nītvā tārṣanagaraṁ preṣitavān|

XXXI itthaṁ sati yihūdiyāgālīlśomironadeśiyāḥ sarvvā maṇḍalyo viśrāmaṁ prāptāstatastāsāṁ niṣṭhābhavat prabho rbhiyā pavitrasyātmanaḥ sāntvanayā ca kālaṁ kṣepayitvā bahusaṁkhyā abhavan|

XXXII tataḥ paraṁ pitarāḥ sthāne sthāne bhramitvā śeṣe lodna-garanivāsipavitrālokānām samīpe sthitavān|

XXXIII tadā tatra pakṣāghātavyādhināṣṭau vatsarān śayyāgatam aineyanāmānaṁ manuṣyaṁ sāksat prāpya tamavadat,

XXXIV he aineya yīśukhrīṣṭastvām svastham akārṣīt, tvamutthāya svaśayyām nikṣipa, ityuktamātre sa udatiṣṭhat|

XXXV etādr̥śaṁ dṛṣṭvā lodśāroṇanivāsino lokāḥ prabhuṁ prati parāvarttanta|

XXXVI aparañca bhikṣādānādiṣu nānakriyāsu nityaṁ pravṛttā yā yāphonaganarānivāsini t̥abithānāmā śiṣyā yām darkkāṁ arthād hariṇīmāyuktvā āhvaayan sā nārī

XXXVII tasmin samaye rugnā satī prāṇān atyajat, tato lokāstām prakṣālyoparisthaprakōṣṭhe śāyayitvāsthāpayan|

XXXVIII lodnagaram yāphonagarasya samīpastham tasmāttatra pitara āste, iti vārttām śrutvā tūrṇam tasyāgamanārtham tasmin vinayamuktva śiṣyagaṇo dvau manujau preṣitavān|

XXXIX tasmāt pitara utthāya tābhyām sārddham āgacchat, tatra tasmin upasthita uparisthaprakōṣṭham samānīte ca vidhavāḥ svābhiḥ saha sthitikāle darkkayā kṛtāni yānyuttariyāni paridheyāni ca tāni sarvvāni tam darśayitvā rudatyaścatasṛṣu dikṣvatiṣṭhan|

XL kintu pitarastāḥ sarvvā bahiḥ kṛtvā jānunī pātayitvā prārthitavān; paścāt śavarṇam prati dṛṣṭim kṛtvā kathitavān, he tābhiḥ tvamuttiṣṭha, iti vākya ukte sā strī cakṣuṣī pronmīlya pitarām avalokyotthāyopāviśat|

XLI tataḥ pitarastasyāḥ karau dhṛtvā uttolya pavitralokān vidhavāścāhūya teṣām nikaṭe sajivām tām samārpayat|

XLII eṣā kathā samastayāphonagaram vyāptā tasmād aneke lokāḥ prabhau vyaśvasan|

XLIII aparañca pitarastadyāphonagariyasya kasyacit śimonnāmnaścarmmakārasya gr̥he bahudināni nyavasat|

X

I kaisariyānagara itāliyākhyasainyāntargataḥ karṇīliyanāmā senāpatirāsīt

II sa saparivāro bhakta īśvaraparāyaṇaścāsīt; lokebhyo bahūni dānādīni datvā niranteram īśvare prārthayāñcakre|

III ekadā tṛtīyapraharavelāyām sa dṛṣṭavān īśvarasyaiko dūtaḥ saprakāśam tat-samīpam āgatya kathitavān, he karṇīliya|

IV kintu sa tam dṛṣṭvā bhīto'kathayat, he prabho kiṁ? tadā tamavadat tava prārthanā dānādi ca sāksisvarūpaṁ bhūtvēśvarasya gocaramabhavat|

V idānīm yāphonagaram prati lokān preṣya samudratīre śimonnāmnaścarmmakārasya gr̥he pravāsakārī pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon tam āhvāyaya;

VI tasmāt tvayā yadyat karttavyaṁ tattat sa vadiṣyati|

VII ityupadiśya dūte prasthite sati karṇīliyaḥ svagr̥hasthānām dāsānām dvau janau nityaṁ svasaṅginām sainyānām ekām bhaktasenāñcāhūya

VIII sakalametaṁ vṛttāntaṁ vijñāpya yāphonagaram tān prāhiṇot|

IX parasmaṁ dine te yātrām kṛtvā yadā nagarasya samīpa upātiṣṭhan, tadā pitaro dvitīyapraharavelāyām prārthayitum gr̥hapṛṣṭham ārohat|

X etasmin samaye kṣudhārttaḥ san kiñcid bhoktum aicchat kintu teṣām annāsādanasamaye sa mūrcchitaḥ sannapatat|

XI tato meghadvāram muktaṁ caturbhiḥ koṇai r̥lambitaṁ bṛhadvāstramiva kiñcana bhājanam ākāśāt pṛthivīm avārohatīti dṛṣṭavān|

XII tanmadhye nānaprakārā grāmyavanyapaśavaḥ khecarorogāmiprabhṛtayo jan-tavaścāsan|

XIII anantaram he pitara utthāya hatvā bhumkṣva tampratīyaṁ gagaṇīyā vāṇī jātā|

XIV tadā pitarāḥ pratyavadat, he prabho īdṛśaṁ mā bhavatu, aham etat kālaṁ yāvat niṣiddham āsuci vā dravyaṁ kiñcidapi na bhuktavān|

XV tataḥ punarapi tādṛśī vihayaśīyā vāṇī jātā yad īśvaraḥ śuci kṛtavān tat tvaṁ niṣiddham na jānīhi|

XVI itthaṁ triḥ sati tat pātraṁ punarākṛṣṭaṁ ākāśam āgacchat|

^{XVII} tataḥ paraṁ yad darśanaṁ prāptavān tasya ko bhāva ityatra pitaro manasā sandegdhi, etasmin samaye karṇīliyasya te preṣitā manuṣyā dvārasya san-nidhāvupasthāya,

^{XVIII} śimono grāhamanvicchantāḥ sampr̥chyāhūya kathitavantaḥ pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon sa kimatra pravasati?

^{XIX} yadā pitarastaddarśanasya bhāvaṁ manasāndolayati tadātmā tamavadat, paśya trayo janāstvēṁ mṛgayante|

^{XX} tvam utthāyāvaruhya niḥsandehaṁ taiḥ saha gaccha mayaiva te preṣitāḥ|

^{XXI} tasmāt pitaro'varuhya karṇīliya preritalokānāṁ nikaṭamāgatya kathitavān paśyata yūyaṁ yaṁ mṛgayadhve sa janohaṁ, yūyaṁ kinnimittam āgatāḥ?

^{XXII} tataste pratyavadan karṇīliyanāmā śuddhasattva īśvaraparāyaṇo yihūdīyadeśasthānāṁ sarvveṣāṁ sannidhau sukhyaṭyāpanna ekaḥ senāpati rnijagrhaṁ tvāmāhūya netuṁ tvattaḥ kathā śrotuṁ pavitradūtena samādiṣṭaḥ|

^{XXIII} tadā pitarastānabhyantaram nītvā teṣāmātithyaṁ kṛtavān, pare'hani taiḥ sārddhaṁ yātrāmakarot, yāphonivāsināṁ bhrātṛṇāṁ kiyanto janāśca tena saha gatāḥ|

^{XXIV} parasmin divase kaisariyānagaramadhyapraveśasamaye karṇīliyo jñātibandhūn āhūyānīya tān apekṣya sthitaḥ|

^{XXV} pitare grāha upasthite karṇīliyastāṁ sākṣātkṛtya caraṇayoḥ patitvā prāṇamat|

^{XXVI} pitarastamutthāpya kathitavān, uttiṣṭhāhamapi mānuṣaḥ|

^{XXVII} tadā karṇīliyena sākam ālapan grāhaṁ prāviśat tanmadhye ca bahulokānāṁ samāgamaṁ dṛṣṭvā tān avadat,

^{XXVIII} anyajātīyalokaiḥ mahālapanam vā teṣāṁ grāhamadhye praveśanaṁ yihūdīyānāṁ niṣiddham astīti yūyam avagacchatha; kintu kamapi mānuṣam avyavahāryyam aśuciṁ vā jñātuṁ mama nocitam iti parameśvaro mām jñāpitavān|

^{XXIX} iti hetorāhvānaśravaṇamātrāt kāñcanāpattim akṛtvā yuṣmākaṁ samīpam āgatosmi; pr̥cchāmi yūyaṁ kinnimittam mām āhūyata?

^{XXX} tadā karṇīliyaḥ kathitavān, adya catvāri dināni jātāni etāvadvelāṁ yāvad aham anāhāra āsan tatastr̥tīyaprahare sati grāhe prārthanāsamaye tejomayavas-trabhṛd eko jano mama samakṣaṁ tiṣṭhan etāṁ kathāṁ akathayat,

^{XXXI} he karṇīliya tvadīyā prārthanā īśvarasya karṇagocarībhūtā tava dānādi ca sākṣisvarūpaṁ bhūtvā tasya dṛṣṭigocaramabhavat|

^{XXXII} ato yāphonagaram prati lokān prahitya tatra samudratīre śimonnāmnaḥ kasyaciccarmmakārasya grāhe pravāsakārī pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon tamāhūyaya; tataḥ sa āgatya tvām upadekṣyati|

^{XXXIII} iti kāraṇāt tatksaṇāt tava nikaṭe lokān preṣitavān, tvamāgatavān iti bhadraṁ kṛtavān| īśvaro yānyākhyānāni kathayitum ādiśat tāni śrotuṁ vayaṁ sarve sāmpratam īśvarasya sākṣād upasthitāḥ smaḥ|

^{XXXIV} tadā pitara imāṁ kathāṁ kathayitum ārabdhavān, īśvaro manuṣyāṇāṁ apakṣapātī san

^{XXXV} yasya kasyacid deśasya yo lokāstasmādbhūtvā satkarmma karoti sa tasya grāhyo bhavati, etasya niścayam upalabdhavānaham|

^{XXXVI} sarvveṣāṁ prabhu ryo yīśukhrīṣṭastena īśvara isrāyelveṁśānāṁ nikaṭe susaṁvādaṁ preṣya sammelanasya yaṁ saṁvādaṁ prācārayat taṁ saṁvādaṁ yūyaṁ śrutavantaḥ|

^{XXXVII} yato yohanā majjane pracārite sati sa gālīladeśamārabhya samastay-ihūdīyadeśaṁ vyāpnot;

^{XXXVIII} phalata īśvareṇa pavitreṇātmanā śaktyā cābhiṣikto nāsaratiyayīśuḥ sthāne sthāne bhraman sukriyāṁ kurvvan śaitānā kliṣṭān sarvvalokān svasthān akarot, yata īśvarastasya sahāya āsīt;

XXXIX vayanca yihūdiyadeše yirūšālamnagare ca tena kṛtānām sarvveṣām karm-
maṇām sākṣiṇo bhavāmaḥ| lokāstaṁ kruṣe viddhvā hatavantaḥ,

XL kintu tṛtiyadivase īśvarastamutthāpya saprakāśam adarśayat|

XLI sarvvalokānām nikaṭa iti na hi, kintu tasmin śmaśānādutthite sati tena
sārdḍhaṁ bhojanaṁ pānaṁca kṛtavanta etādṛśā īśvarasya manonītāḥ sākṣiṇo ye
vayam asmākaṁ nikaṭe tamadarśayat|

XLII jīvitamṛtobhayalokānām vicāraṁ karttum īśvaro yaṁ niyuktavān sa eva sa
janaḥ, imāṁ kathāṁ pracārayituṁ tasmin pramāṇaṁ dātuṁca so'smān ājñāpayat|

XLIII yastasmin viśvasiti sa tasya nāmnā pāpānmukto bhaviṣyati tasmin sarvve
bhaviṣyadvādinopi etādṛśaṁ sākṣyaṁ dadati|

XLIV pitarasyaitatkathākathanakāle sarvveṣām śrotṛṇāmupari pavitra
ātmāvārohat|

XLV tataḥ pitareṇa sārddham āgatāstvakchedino viśvāsino lokā anyadeśīyebhyaḥ
pavitra ātmani datte sati

XLVI te nānājātiyabhāṣābhiḥ kathāṁ kathayanta īśvaraṁ praśaṁsanti, iti dṛṣṭvā
śrutvā ca vismayam āpadyanta|

XLVII tadā pitarāḥ kathitavān, vayamiva ye pavitram ātmānaṁ prāptāsteṣāṁ
jalamajjanaṁ kim kopi niṣeddhum śaknoti?

XLVIII tataḥ prabho rnāmnā majjitā bhavateti tānājñāpayat| anantaram te svaiḥ
sārddham katipayadināni sthātum prārthayanta|

XI

I itthaṁ bhinnadeśīyalokā apīśvarasya vākyam agrhlan imāṁ vārttām
yihūdiyadeśasthapreritā bhrātṛgaṇaśca śrutavantaḥ|

II tataḥ pitare yirūšālamnagaraṁ gatavati tvakchedino lokāstena saha vivadamānā
avadan,

III tvam atvakchedilokānām grhaṁ gatvā taiḥ sārddham bhuktavān|

IV tataḥ pitara āditaḥ kramaśastatkāryasya sarvvavṛttāntamākhyātum
ārabdhavān|

V yāphonagara ekadāhaṁ prārthayamāno mūrccchitaḥ san darśanena caturṣu
koṇeṣu lambanamānaṁ vṛhadvastramiva pātramekam ākāśadavaruhya man-
nikaṭam āgacchad apaśyam|

VI paścāt tad ananyadrṣṭyā dṛṣṭvā vivicya tasya madhye nānāprakārān
grāmyavanyapaśūn urogāmikhecarāmśca dṛṣṭavān;

VII he pitara tvamutthāya gatvā bhumkṣva mām sambodhya kathayantaṁ
śabdamekaṁ śrutavāmśca|

VIII tatohaṁ pratyavadaṁ, he prabho netthaṁ bhavatu, yataḥ kiñcana niṣiddham
asūci dravyaṁ vā mama mukhamadhyāṁ kadāpi na prāviśat|

IX aparam īśvaro yat śuci kṛtavān tanniṣiddham na jānihi dvi rmāmpratidṛśī
vihāyasīyā vāṇi jātā|

X triritthaṁ sati tat sarvvaṁ punarākāśam ākrṣṭam|

XI paścāt kaisariyānagarāt trayo janā mannikaṭam preṣitā yatra niveśane sthito-
haṁ tasmin samaye tatropātiṣṭhan|

XII tadā nihsandehaṁ taiḥ sārddham yātum ātmā māmādiṣṭavān; tataḥ paraṁ
mayā sahaiteṣu ṣaḍbhrātṛṣu gateṣu vayaṁ tasya manujasya grhaṁ prāviśāma|

XIII sosmākaṁ nikaṭe kathāmetām akathayat ekadā dūta ekaḥ pratyakṣībhūya
mama grhamadhye tiṣṭan māmityājñāpitavān, yāphonagaraṁ prati lokān prahitya
pitaranāmnā vikhyātaṁ śimonam āhūyaya;

XIV tatastava tvadīyaparivārāṇāṁca yena paritrāṇaṁ bhaviṣyati tat sa upadekṣyati|

XV ahaṁ tām kathāmutthāpya kathitavān tena prathamam asmākam upari yathā pavitra ātmāvarūḍhavan tathā teṣāmapyupari samavarūḍhavan|

XVI tena yohan jale majjitavān iti satyaṁ kintu yūyaṁ pavitra ātmani majjitā bhaviṣyatha, iti yadvākyam prabhuruditavān tat tadā mayā smṛtam|

XVII ataḥ prabhā yīśukhrīṣṭe pratyayakāriṇo ye vayam asmabhyam īśvaro yad dattavān tat tebhya lokebhyopi dattavān tataḥ kohaṁ? kimaham īśvaram vārayitum śaknomi?

XVIII kathāmetām śrūvā te kṣāntā īśvarasya guṇān anukīrttya kathitavantaḥ, tarhi paramāyuhprāptinimittam īśvaronyadeśīyalokebhyopi manaḥparivarttanarūpaṁ dānam adāt|

XIX stiphānaṁ prati upadrave ghaṭite ye vikīrṇā abhavan tai phainīkīkuprāntiyakhiyāsu bhramitvā kevalayihūdīyalokān vinā kasyāpyanyasya samīpa īśvarasya kathām na prācārayan|

XX aparaṁ teṣāṁ kuprīyāḥ kurīnīyāśca kiyanto janā āntiyakhiyānagaram gatvā yūnānīyalokānām samīpepi prabhoryīśoḥ kathām prācārayan|

XXI prabhoḥ karasteṣāṁ sahāya āsīt tasmād aneke lokā viśvasya prabhum prati parāvarttanta|

XXII iti vārttāyām yirūsālamasthamaṇḍaliyalokānām karṇagocarībhūtāyām āntiyakhiyānagaram gantu te barṇabbām prairayan|

XXIII tato barṇabbāstatra upasthitaḥ san īśvarasyānugrahasya phalaṁ dṛṣṭvā sānando jātaḥ,

XXIV sa svayaṁ sādhu rviśvāsena pavitreṇātmanā ca paripūrṇaḥ san ganoniṣṭayā prabhāvāsthām karttum sarvvān upadiṣṭavān tena prabhoḥ śiṣyā aneke babhūvuḥ|

XXV šeṣe śaulaṁ mṛgayitum barṇabbāstārśanagaram prasthitavān| tatra tasyod-deśaṁ prāpya tam āntiyakhiyānagaram ānayat;

XXVI tatastau maṇḍalīsthalokaiḥ sabhām kṛtvā saṁvatsaramekam yāvad bahu-lokān upādiśatām; tasmin āntiyakhiyānagare śiṣyāḥ prathamam khriṣṭīyanāmnā vikhyātā abhavan|

XXVII tataḥ paraṁ bhaviṣyadvādigaṇe yirūsālama āntiyakhiyānagaram āgate sati

XXVIII āgābanāmā teṣāmeka utthāya ātmanaḥ śikṣayā sarvvadeśe durbhikṣaṁ bhaviṣyatīti jñāpitavān; tataḥ klaudiyakaisarasyādhikāre sati tat pratyakṣam abha-vat|

XXIX tasmāt śiṣyā ekaikaśaḥ svasvaśaktyanusārato yihūdīyadeśanivāsinām bhratṛṇām dinayāpanārtham dhanam preṣayitum niścitya

XXX barṇabbāśaulayo rdvārā prācīnalokānām samīpaṁ tat preṣitavantaḥ|

XII

I tasmin samaye herodrājo maṇḍalyāḥ kiyajjanebhyo duḥkhaṁ dātum prārabhat|

II viśeṣato yohanaḥ sodaraṁ yākūbaṁ karavālāghāten hatavān|

III tasmād yihūdīyāḥ santuṣṭā abhavan iti vijñāya sa pitaramapi dharttum gatavān|

IV tadā kiṇvaśūnyapūpotsavasamaya upātiṣṭat; ata utsave gate sati lokānām samakṣaṁ tam bahirāneyyāmīti manasi sthīrikṛtya sa tam dhārayitvā rakṣṇārtham yeṣāṁ ekaikasaṁghe catvāro janāḥ santi teṣāṁ caturṇām rakṣakasaṁghānām samīpe tam samarpya kārāyām sthāpitavān|

V kintum pitarasya kārāsthītikāraṇāt maṇḍalyā lokā aviśrāmam īśvarasya samīpe prārthayanta|

VI anantaraṁ herodi tam bahirānāyitum udyate sati tasyām rātrau pitaro rakṣakadvayamadhyasthāne śrīkhaladvayena baddhvaḥ san nidrita āsīt, dauvārikāśca kārāyāḥ sammukhe tiṣṭhanato dvāram arakṣiṣuḥ|

VII etasmin samaye parameśvarasya dūte samupasthite kārā dīptimatī jātā; tataḥ sa dūtaḥ pitarasya kuṣṣāvāvātaraṁ kṛtvā taṁ jāgarayitvā bhāṣitavān tūrṇamuttiṣṭha; tatastasya hastasthaśṛṅkhaladvayaṁ galat patitaṁ|

VIII sa dūtastamavadat, baddhakaṭiḥ san pādayoḥ pāduke arpaya; tena tathā kṛte sati dūtastam uktavān gātrīyavastraṁ gātre nidhāya mama paścād ehi|

IX tataḥ pitarastasya paścād vrajana bahiragacchat, kintu dūtena karmmaitat kṛtamiti satyamajñātvā svapnadarśanaṁ jñātavān|

X itthaṁ tau prathamāṁ dvitīyāñca kārāṁ laṅghitvā yena lauhanirmmitadvāreṇa nagaraṁ gamyate tatsamīpaṁ prāpnutām; tatastasya kavāṭaṁ svayaṁ muk-tamabhavat tatastau tatsthānād bahi rbhūtvā mārگاikasya sīmāṁ yāvad gatau; tato'kasmāt sa dūtaḥ pitarāṁ tyaktavān|

XI tadā sa cetanāṁ prāpya kathitavān nijadūtaṁ prahitya parameśvaro herodo hastād yihūdīyalokānāṁ sarvvāśāyāśca māṁ samuddhṛtavān ityahaṁ niścayaṁ jñātavān|

XII sa vivicya mārkanāmrā vikhyātasya yohano mātu rmariyamo yasmin grhe bahavaḥ sambhūya prārthayanta tanniveśanaṁ gataḥ|

XIII pitareṇa bahirdvāra āhate sati rodānāmā bālikā draṣṭuṁ gatā|

XIV tataḥ pitarasya svaraṁ śrūvā sā harṣayuktā satī dvāraṁ na mocayitvā pitaro dvāre tiṣṭhatīti vārttāṁ vaktum abhyantaram dhāvitvā gatavatī|

XV te prāvocan tvamunmattā jātāsi kintu sā muhurmuhuruktavatī satyamevaitat|

XVI tadā te kathitavantastarhi tasya dūto bhavet|

XVII pitaro dvāramāhatavān etasminnantare dvāraṁ mocayitvā pitarāṁ dṛṣṭvā vismayaṁ prāptāḥ|

XVIII tataḥ pitaro niḥśabdaṁ sthātum tān prati hastena saṅketam kṛtvā parameśvaro yena prakāreṇa taṁ kārāyā uddhṛtyānītavān tasya vṛttāntam tānajñāpayat, yūyaṁ gatvā yākubam bhrātṛgaṇaṁ vārttāmetam vadatetyuktā sthānāntaram prasthitavān|

XIX prabhāte sati pitarāḥ kva gata ityatra rakṣakāṇāṁ madhye mahān kalaho jātaḥ|

XX herod bahu mṛgayitvā tasyoddeśe na prāpte sati rakṣakāṁ saṁprcchya teṣāṁ prāṇān hantum ādiṣṭavān|

XXI paścāt sa yihūdīyapradeśāt kaisariyānagaraṁ gatvā tatrāvātiṣṭhat|

XXII sorasīdonadeśayo rlokebhyo herodi yuyutsau sati te sarvva ekamantraṇāḥ santastasya samīpa upasthāya lvāstanāmānaṁ tasya vastragrḥhādhiśam sahāyaṁ kṛtvā herodā sārddham sandhiṁ prārthayanta yatastasya rājño deśena teṣāṁ deśīyānām bharaṇam abhavatṁ

XXIII ataḥ kutracin nirupitadine herod rājakīyaṁ paricchadam paridhāya siṁhāsane samupaviśya tān prati kathāṁ uktavān|

XXIV tato lokā uccaiḥkāraṁ pratyavadan, eṣa manujaravo na hi, īsvariṇaravaḥ|

XXV tadā herod īsvarasya sammānaṁ nākarot; tasmāddhetoḥ parameśvarasya dūto haṭhāt taṁ prāharat tenaiva sa kīṭaiḥ kṣīṇaḥ san prāṇān ajahāt| kintviśvarasya kathā deśam vyāpya prabalābhavat| tataḥ paraṁ barṇabbāśaulau yasya karmaṇo bhāraṁ prāpnutām tābhyāṁ tasmin sampādite sati mārkanāmnā vikhyāto yo yohan taṁ saṅginam kṛtvā yirūśālamnagarāt pratyāgatau|

XIII

I aparañca barṇabbāḥ, śimon yaṁ nigrāṁ vadanti, kurīnīyalūkiyo herodā rājñā saha kṛtavidyābhyāso minahem, śaulaścaite ye kiyanto janā bhaviṣyadvādina upadeṣṭāraścāntiyakhīyānagarasthamaṇḍalyāṁ āsan,

II te yadopavāsaṃ kṛtveśvaram asevanta tasmin samaye pavitra ātmā kathitavān ahaṃ yasmin karmmaṇi barṇabbāśailau niyuktavān tatkarṃma karttum tau prṭhak kuruta|

III tatastairupavāsaprārthanayoḥ kṛtayoḥ satoste tayo rgātrayo rhastārpaṇaṃ kṛtvā tau vyaśrjan|

IV tataḥ paraṃ tau pavitreṇātmanā preritau santau silūkiyānagaram upasthāya samudrapathena kupropadvīpam agacchatām|

V tataḥ sālāmīnagaram upasthāya tatra yihūdīyānām bhajanabhavanāni gatveśvarasya kathāṃ prācārayatām; yohanapi tatsahacaro'bhavat|

VI itthaṃ te tasyopadvīpasya sarvvatra bhramantaḥ pāphanagaram upasthitāḥ; tatra suvivecakena sarjiyapaulanāmnā taddeśādhipatinā saha bhaviṣyadvādino veśadhārī baryīsunāmā yo māyāvī yihūdī āsīt taṃ sākṣāt prāptavataḥ|

VII taddeśādhipa īśvarasya kathāṃ śrotuṃ vāñchan paulabarṇabbau nya-mantrayat|

VIII kintvilumā yaṃ māyāvināṃ vadanti sa deśādhipatiṃ dharmmamārgād bahirbhūtaṃ karttum ayatata|

IX tasmāt śolo'rthāt paulaḥ pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ san taṃ māyāvināṃ pratyanyadrṣṭiṃ kṛtvākathayat,

X he narakin dharmmadveṣin kauṭilyaduṣkarmmaparipūrṇa, tvaṃ kiṃ prabhoḥ satyapathasya viparyyayakaraṇāt kadāpi na nivarttiṣyase?

XI adhunā parameśvarastava samucitaṃ kariṣyati tena katipayadināni tvam andhaḥ san sūryyamapi na drakṣyasi| tatksaṇād rātrivad andhakārastasya drṣṭim ācchāditavān; tasmāt tasya hastaṃ dharttum sa lokamanvicchan itastato bhra-maṇaṃ kṛtavān|

XII enāṃ ghaṭanāṃ drṣṭvā sa deśādhipatiḥ prabhūpadeśād vismitya viśvāsaṃ kṛtavān|

XIII tadanantaraṃ paulastatsaṅginau ca pāphanagarāt protaṃ cālayitvā pamphuliyādeśasya pargīnagaram agacchan kintu yohan tayoḥ samīpād etya yirūśalamaṃ pratyāgacchat|

XIV paścāt tau pargīto yātrāṃ kṛtvā pisidiyādeśasya āntiyakhiyānagaram up-asthāya viśrāmavāre bhajanabhavanaṃ praviśya samupāviśatām|

XV vyavasthābhaviṣyadvākyayoḥ paṭhitayoḥ sato rhe bhrātarau lokān prati yu-vayoḥ kācid upadeśakathā yadyasti tarhi tāṃ vadataṃ tau prati tasya bhajanabha-vanasyādhipatayaḥ kathāṃ etāṃ kathayitvā praiṣayan|

XVI ataḥ paula uttiṣṭhan hastena saṅketaṃ kurvvan kathitavān he isrāyeliyamanuṣyā īśvaraparāyaṇāḥ sarvve lokā yūyam avadhaddhaṃ|

XVII eteṣāmisrāyellokānāṃ īśvaro'smākaṃ pūrvvaparūṣān manonītān katvā grhītavān tato misari deśe pravasanakāle teṣāmunnatīṃ kṛtvā tasmāt svīyabāhubalena tān bahiḥ kṛtvā samānayat|

XVIII catvāriṃśadvatsarān yāvacca mahāprāntare teṣāṃ bharaṇaṃ kṛtvā

XIX kināndeśāntarvvarttīni saptarājyāni nāsayitvā guṭikāpātena teṣu sarvvadeśeṣu tebhyo'dhikāraṃ dattavān|

XX pañcāśadadhikacatuḥśateṣu vatsareṣu gateṣu ca śimūyelbhaviṣyadvādiparyyantaṃ teṣāmupari vicārayitrṇ niyuktavān|

XXI taiśca rājñi prārthite, īśvaro binyāmīno vaṃśajātasya kīśaḥ putraṃ śaulaṃ catvāriṃśadvatsaraparyyantaṃ teṣāmupari rājānaṃ kṛtavān|

XXII paścāt taṃ padacyutaṃ kṛtvā yo madiṣṭakriyāḥ sarvvāḥ kariṣyati tādrśaṃ mama manobhimatam ekaṃ janaṃ yīśayaḥ putraṃ dāyūdaṃ prāptavān idaṃ pramaṇaṃ yasmin dāyūdi sa dattavān taṃ dāyūdaṃ teṣāmupari rājatvaṃ karttum utpāditavāna|

XXIII tasya svapratīśrutasya vākyaśyānusāreṇa isrāyellokānām nimittam teṣām manuṣyānām vaṁśād īśvara ekaṁ yīśum (trātāram) udapādayat|

XXIV tasya prakāśanāt pūrvvaṁ yohan isrāyellokānām sannidhau manaḥparāvarttanarūpaṁ majjanaṁ prācārayat|

XXV yasya ca karmaṇo bhāraṁ praptavān yohan tan niṣpādayan etāṁ kathāṁ kathitavān, yūyaṁ māṁ kaṁ janāṁ jānītha? aham abhiṣiktatrātā nahi, kintu paśyata yasya pādayoḥ pādukayo rbandhane mocayitumapi yogyo na bhavāmi tādrśa eko jano mama paścād upatiṣṭhati|

XXVI he ibrahīmo vaṁśajāta bhrātaro he īśvarabhītāḥ sarvvalokā yuṣmān prati paritrāṇasya kathaiṣā preritā|

XXVII yirūśālamnivāsinasteṣām adhipatayaśca tasya yīśoḥ paricayaṁ na prāpya prativīśrāmavāraṁ paṭhyamānānām bhaviṣyadvādikathānām abhiprāyam abud-dhvā ca tasya vadhena tāḥ kathāḥ saphalā akurvvan|

XXVIII prāṇahananasya kamapi hetum aprāpyāpi pilātasya nikāṭe tasya vadhaṁ prārthayanta|

XXIX tasmin yāḥ kathā likhitāḥ santi tadanusāreṇa karma sampādyā tam kruśād avatāryya śmaśāne śāyitavantaḥ|

XXX kintvīśvaraḥ śmaśānāt tamudasthāpayat,

XXXI punaśca gālilapradeśād yirūśālanagaram tena sārddhaṁ ye lokā āgacchan sa bahudināni tebhya darśanaṁ dattavān, atasta idānīm lokān prati tasya sākṣiṇaḥ santi|

XXXII asmākaṁ pūrvvapuruṣāṇām samakṣam īśvaro yasmin pratijñātavān yathā, tvaṁ me putrosi cādya tvāṁ samutthāpitavānaham|

XXXIII idaṁ yadvacanāṁ dvitīyagīte likhitamāste tad yīśorutthānena teṣām santānā ye vayam asmākaṁ sannidhau tena pratyakṣi kṛtaṁ, yuṣmān imaṁ susaṁvādaṁ jñāpayāmi|

XXXIV parameśvareṇa śmaśānād utthāpitaṁ tadīyaṁ śarīraṁ kadāpi na kṣeṣyate, etasmin sa svayaṁ kathitavān yathā dāyūdaṁ prati pratijñāto yo varastamaham tubhyaṁ dāsyāmi|

XXXV etadanyasmin gīte'pi kathitavān| svakīyaṁ puṇyavantaṁ tvaṁ kṣayituṁ na ca dāsyasi|

XXXVI dāyūdā īśvarābhimatasevāyai nijāyuṣi vyayite sati sa mahānidrām prāpya nijaiḥ pūrvvapuruṣaiḥ saha militaḥ san akṣīyata;

XXXVII kintu yamīśvaraḥ śmaśānād udasthāpayat sa nākṣīyata|

XXXVIII ato he bhrātaraḥ, anena janena pāpamocanaṁ bhavatīti yuṣmān prati pracāritaṁ āste|

XXXIX phalato mūsavyavasthayā yūyaṁ yebhyo doṣebhyo muktā bhavituṁ na śakṣyatha tebhyaḥ sarvvadoṣebhya etasmin jane viśvāsinaḥ sarvve muktā bhaviṣyantīti yuṣmābhi rjñāyatām|

XL aparaṇca| avajñākārīṇo lokāścakṣurunmīlya paśyata| tathaivāsambhavaṁ jñātvā syāta yūyaṁ vilajjitāḥ| yato yuṣmāsu tiṣṭatsu kariṣye karma tādrśaṁ| yenaiva tasya vṛttānte yuṣmabhyaṁ kathite'pi hi| yūyaṁ na tantu vṛttāntaṁ pratyeṣyatha kadācana||

XLI yeyaṁ kathā bhaviṣyadvādinām grantheṣu likhitāste sāvadhānā bhavata sa kathā yathā yuṣmān prati na ghaṭate|

XLII yihūdīyabhajanabhavanān nirgatayostayo rbhinnadeśīyai rvakṣyamāṇā prārthanā kṛtā, āgāmini viśrāmavāre'pi katheyam asmān prati pracāritā bhavatvīti|

XLIII sabhāyā bhaṅge sati bahavo yihūdīyalokā yihūdīyamatagrāhiṇo bhak-talokāśca barnabbāpaulayoḥ paścād āgacchan, tena tau taiḥ saha nānakathāḥ kathayitveśvarānugrahāśraye sthātum tān prāvarttayatām|

XLIV paraviśrāmavāre nagarasya prāyeṇa sarvve lākā īśvarīyām kathām śrotuṁ militāḥ,

XLV kintu yihūdīyalokā janānivaham vilokya īrṣyayā paripūrṇāḥ santo viparītakathākathaneneśvaranindayā ca paulenoktām kathām khaṇḍayituṁ ceṣṭitavantāḥ|

XLVI tataḥ pauṇlabarṇabbāvākṣobhau kathitavantau prathamam yuṣmākam sannidhāviśvarīyakathāyāḥ pracāraṇam ucitamāsīt kintuṁ tadagrāhyatvakaraṇena yūyam svān anantāyuso'yogyān darsayatha, etatkāraṇād vāyam anyadeśīyalokānām samīpam gacchāmaḥ|

XLVII prabhurasmān ittham ādiṣṭavān yathā, yāvacca jagataḥ sīmām lokānām trāṇakāraṇāt| mayānyadeśamādhye tvam sthāpito bhūḥ pradīpavat||

XLVIII tadā kathāmīdṛśīm śrutvā bhinnadeśīyā āhlāditāḥ santaḥ prabhoḥ kathām dhanyām dhanyām avadan, yāvanto lokāśca paramāyuh prāptinimittam nirūpitā āsan te| vyaśvasan|

XLIX ittham prabhoḥ kathā sarvvedeśam vyāpnot|

L kintu yihūdīyā nagarasya pradhānapuruṣān sammānyāḥ kathipayā bhaktā yoṣitaśca kupravṛttim grāhayitvā paulabarṇabbau tāḍayitvā tasmāt pradeśād dūrīkṛtavantāḥ|

LI ataḥ kāraṇāt tau nijapadadhūlisteṣām prātikūlyena pātayitve|kaniyam nagaram gatau|

LII tataḥ śiṣyagaṇa ānandena pavitreṇātmanā ca paripūrṇobhavat|

XIV

I tau dvau janau yugapad ikaniyanagarasthayihūdīyānām bhajanabhavanam gatvā yathā bahavo yihūdīyā anyadeśīyalokāśca vyaśvasan tādṛśīm kathām kathitavantau|

II kintu viśvāsahīnā yihūdīyā anyadeśīyalokān kupravṛttim grāhayitvā bhrātṛgaṇam prati teṣām vairam janitavantāḥ|

III ataḥ svānugraha-kathāyāḥ pramāṇam datvā tayo rhastai rbahulakṣaṇam adbhutakarmma ca prākāśayad yaḥ prabhustasya kathā akṣobhena pracāryya tau tatra bahudināni samavātiṣṭhetām|

IV kintu kiyanto lokā yihūdīyānām sapakṣāḥ kiyanto lokāḥ preritānām sapakṣā jātāḥ, ato nāgarikajanānivahamādhye bhinnavākyatvam abhavat|

V anyadeśīyā yihūdīyāsteṣām adhipatayaśca daurātmyam kutvā tau prasarairāhantum udyatāḥ|

VI tau tadvārttām prāpya palāyitvā lukāyanīyādeśasyāntarvvarttilustrādarbbo

VII tatsamīpasthadeśāñca gatvā tatra susānvādam pracārayatām|

VIII tatrobhayapādayoścalanaśaktihīno janmārabhya khañjaḥ kadāpi gamanam nākarot etādrśā eko mānuṣo lustrānagara upaviśya paulasya kathām śrutavān|

IX etasmin samaye paulastamprati dṛṣṭim kṛtvā tasya svāsthye viśvāsam viditvā proccaiḥ kathitavān

X padbhyām uttiṣṭhan ṛju rbhava| tataḥ sa ullampham kṛtvā gamanāgamane kutavān|

XI tadā lokāḥ paulasya tat kāryyam vilokya lukāyanīyabhāṣayā proccaiḥ kathāmetām kathitavantāḥ, devā manuṣyarūpam dhṛtvāsmākam samīpam avārohan|

XII te barṇabbām yūpitaram avadan paulaśca mukhyo vaktā tasmāt tam markuriyam avadan|

XIII tasya nagarasya sammukhe sthāpitasya yūpitaravigrahasya yājako vṛṣān puṣpamālāśca dvārasamīpam ānīya lokaiḥ sārddham tāvuddiśya samutsṛjya dātum udyataḥ|

XIV tadvārttām śrutvā barṇabbāpaulau svīyavastrāṇi chitvā lokānām madhyam vegena praviśya proccaiḥ kathitavantau,

XV he mahecchāḥ kuta etādṛśam karmma kurutha? āvāmapi yuṣmādrśau sukhaduḥkhabhoginau manuṣyau, yuyam etāḥ sarvvā vṛthākalpanāḥ par-ityajya yathā gagaṇavasundharājalanidhinām tanmadhyasthānām sarvveṣāṇca sraṣṭāramamaram īśvaram prati parāvarttadhve tadartham āvām yuṣmākaṁ san-nidhau susamvādaṁ pracārayāvaḥ|

XVI sa īśvaraḥ pūrvvakāle sarvvadeśīyalokān svasvamārge calitumanumatim dattavān,

XVII tathāpi ākāśāt toyavarṣaṇena nānāprakāraśasyotpatyā ca yuṣmākaṁ hitaiṣi san bhakṣyairānanadena ca yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni tarpayan tāni dānāni ni-jasākṣisvarūpāni sthapitavān|

XVIII kintu tādrśāyām kathāyām kathitāyāmapi tayoh samīpa utsarjanāt lokaniva-ham prāyeṇa nivarttayitum nāsaknutām|

XIX āntiyakhiyā-ikaniyanagarābhyām katipayayihūdiyalokā āgatya lokān prāvarttayanta tasmāt tai paulam prastarairāghnan tena sa mṛta iti vijñāya nagarasya bahistam ākrṣya nītavantaḥ|

XX kintu śiṣyagaṇe tasya caturdiśi tiṣṭhati sati sa svayam utthāya punarapi nagaramadhyam praviśat tatpare'hani barṇabbāsahito darbbīnagaram gatavān|

XXI tatra susamvādaṁ pracāryya bahulokān śiṣyān kṛtvā tau lustrām ikaniyam āntiyakhiyāṇca parāvṛtya gatau|

XXII bahuduḥkhāni bhuktvāpīśvararājyaṁ praveṣṭavyam iti kāraṇād dharm-mamārge sthātum vinayaṁ kṛtvā śiṣyagaṇasya manaḥsthairyyam akurutām|

XXIII maṇḍalinām prācīnavargān niyujya prārthanopavāsau kṛtvā yatprabhau te vyaśvasan tasya haste tān samarpya

XXIV pisidiyāmadhyena pāmphuliyādeśam gatavantau|

XXV paścāt pargānagaram gatvā susamvādaṁ pracāryya attāliyanagaram prasthi-tavantau|

XXVI tasmāt samudrapathena gatvā tābhyām yat karmma sampannam tatkar-mma sādhayitum yannagare dayālorīśvarasya haste samarpitau jātau tad āntiyakhiyānagaram gatavantā|

XXVII tatropasthāya tannagarasthamaṇḍalīm saṁgrhya svābhyāma īśvaro yadyat karmmakarot tathā yena prakāreṇa bhinnadeśīyalokān prati viśvāsarūpadvāram amocayad etān sarvvavṛttāntān tān jñāpitavantau|

XXVIII tatastau śiryyaiḥ sārddham tatra bahudināni nyavasatām|

XV

I yihūdādeśāt kiyanto janā āgatya bhrātṛgaṇamittham śikṣitavanto mūsavyavasthayā yadi yuṣmākaṁ tvakchedo na bhavati tarhi yūyam paritrāṇam prāptum na śakṣyatha|

II paulabarṇabbau taiḥ saha bahūn vicārān vivādāmśca kṛtavantau, tato maṇḍaliyanokā etasyāḥ kathāyāstattvaṁ jñātum yirūśalamnagarasthān preritān prācīnāmśca prati paulabarṇabbāprabhṛtīn katipayajanān preṣayitum nīscayaṁ kṛtavantaḥ|

III te maṇḍalyā preritāḥ santaḥ phainikīsomirondeśābhyām gatvā bhinnadeśīyānām manaḥparivarttanasya vārttayā bhrātṛṇām paramāhlādam ajanayan|

IV yirūśālamyupasthāya preritaganaṇa lokaprācīnagaṇaṇa samājena ca samu-
pagṛhītāḥ santaḥ svairīśvaro yāni karmmāṇi kṛtavān teṣāṃ sarvvavṛttāntān teṣāṃ
samakṣam akathayan|

V kintu viśvāsinaḥ kiyantaḥ phirūśimatagrāhiṇo lokā utthāya kathāmetām
kathitavanto bhinnadeśīyānām tvakchedaṃ karttuṃ mūsavyavasthām pālayituṇca
samādeṣṭavyam|

VI tataḥ preritā lokaprācīnāśca tasya vivecanām karttuṃ sabhāyām sthitavantah|

VII bahuvicāreṣu jātaṣu pitara utthāya kathitavān, he bhrātaro yathā bhin-
nadeśīyalokā mama mukhāt susaṃvādaṃ śrutvā viśvasanti tadarthaṃ bahudināt
pūrvvam īśvarosmākaṃ madhye mām vṛtvā niyuktavān|

VIII antaryyāmīśvaro yathāsmabhyam tathā bhinnadeśīyebhyaḥ pavit-
ramātmānaṃ pradāya viśvāsena teṣāṃ antaḥkaraṇāni pavitrāṇi kṛtvā

IX teṣāṃ asmākaṇca madhye kimapi viśeṣaṃ na sthāpayitvā tānadhi svayam
pramāṇaṃ dattavān iti yūyam jānītha|

X ataevāsmākaṃ pūrvvapuruṣā vayaṇca svayam yadyugasya bhāraṃ soḍhuṃ na
śaktāḥ samprati taṃ śiṣyagaṇasya skandheṣu nyasituṃ kuta īśvarasya parīkṣāṃ
kariṣyatha?

XI prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraheṇa te yathā vayamapi tathā paritrāṇaṃ prāptum
āśāṃ kurmmaḥ|

XII anantaraṃ barnabbāpaulābhyām īśvaro bhinnadeśīyānām madhye yadyad
āścaryyam adbhutaṇca karma kṛtavān tadvṛttāntaṃ tau svamukhābhyām
avarṇayatām sabhāsthāḥ sarvve nīravāḥ santaḥ śrutavantah|

XIII tayoh kathāyām samāptāyām satyām yākūb kathayitum ārabdhavān

XIV he bhrātaro mama kathāyām mano nidhatta| īśvaraḥ svanāmārthaṃ bhin-
nadeśīyalokānām madhyād ekaṃ lokasaṃghaṃ grahītuṃ matiṃ kṛtvā yena
prakāreṇa prathamam tām prati kṛpāvalekanaṃ kṛtavān taṃ śimon varṇitavān|

XV bhaviṣyadvādibhiruktāni yāni vākyaṇi taiḥ sārddham etasyaikyaṃ bhavati
yathā likhitamāste|

XVI sarvveṣāṃ karmmaṇām yastu sādhaḥ parameśvaraḥ| sa evedaṃ vad-
edvākyaṃ śeṣāḥ sakalamānavāḥ| bhinnadeśīyalokāśca yāvanto mama nāmataḥ|
bhavanti hi suvikhyātāste yathā parameśituḥ|

XVII tatvaṃ samyak samihante tannimittamahaṃ kila| parāvṛtya samāgatya
dāyūdaḥ patitaṃ punaḥ| dūṣyamutthāpayiṣyāmi tadīyaṃ sarvvavastu ca| patitaṃ
punaruthāpya sajjayiṣyāmi sarvvathā||

XVIII ā prathamād īśvaraḥ svīyāni sarvvakarmmāṇi jānāti|

XIX ataeva mama nivedanamidaṃ bhinnadeśīyalokānām madhye ye janā īśvaraṃ
prati parāvarttanta teṣāmupari anyam kamapi bhāraṃ na nyasya

XX devatāprasādāśucibhakṣyaṃ vyabhicārakarmma kaṇṭhasampīḍanamāritapraṇibhakṣyaṃ
raktabhakṣyaṇca etāni parityaktuṃ likhāmaḥ|

XXI yataḥ pūrvvakālato mūsavyavasthāpracāriṇo lokā nagare nagare santi pra-
tiviśrāmavāraṇca bhajanabhavane tasyāḥ pāṭho bhavati|

XXII tataḥ paraṃ preritagaṇo lokaprācīnagaṇaḥ sarvvā maṇḍalī ca sveṣāṃ mad-
hye barsabbā nāmnā vikhyāto manonītau kṛtvā paulabarnabbābhyām sārddham
āntiyakhiyānagaraṃ prati preṣaṇam ucitaṃ buddhvā tābhyām patraṃ praiṣayan|

XXIII tasmin patre likhitamimda, āntiyakhiyā-suriyā-kilikiyādeśasthabhinnadeśīyabhrātṛgaṇāy
preritagaṇasya lokaprācīnagaṇasya bhrātṛgaṇasya ca namaskāraḥ|

XXIV viśeṣato'smākaṃ ājñam aprāpyāpi kiyanto janā asmākaṃ madhyād gatvā
tvakchedo mūsavyavasthā ca pālayitavyāviti yuṣmān śikṣayitvā yuṣmākaṃ man-
asāmasthairiyyam kṛtvā yuṣmān sasandehān akurvvan etām kathām vayam aśṛnma|

XXV tatkāraṇād vayam ekamantraṇāḥ santaḥ sabbhāyāṃ sthitvā prabho
ryīśukhrīṣṭasya nāmanimittam mṛtyumukhagatābhyāmasmākaṃ

XXVI priyabarṇabbāpaulābhyāṃ sārddham manonītalokānāṃ keṣāñcid
yuṣmākaṃ sannidhau preṣaṇam ucitaṃ buddhavantāḥ|

XXVII ato yihūdāsīlau yuṣmān prati preṣitavantāḥ, etayo rmukhābhyāṃ sarvvāṃ
kathāṃ jñāsyatha|

XXVIII devatāprasādabhakṣyaṃ raktabhakṣyaṃ galapīḍanamāritaprāṇibhakṣyaṃ
vyabhicārakarmma cemāni sarvvāṇi yuṣmābhistyājyāni; etatprayo-
janīyājñāvyatirekena yuṣmākaṃ upari bhāramanyaṃ na nyasitum pavit-
rasyātmano'smākañca ucitajñānam abhavat|

XXIX ataeva tebhyaḥ sarvvebhyaḥ sveṣu rakṣiteṣu yūyaṃ bhadraṃ karma
kariṣyatha| yuṣmākaṃ maṅgalaṃ bhūyāt|

XXX te visrṣṭāḥ santa āntiyakhiyānagara upasthāya lokanivahaṃ saṃgrhya
patram adadan|

XXXI tataste tatpatram paṭhitvā sāntvanāṃ prāpya sānandā abhavan|

XXXII yihūdāsīlau ca svayaṃ pracārakau bhūtvā bhrātrgaṇaṃ nānopadiśya tān
susthirān akurutām|

XXXIII itthaṃ tau tatra taiḥ sākaṃ katipayadināni yāpayitvā paścāt preritānāṃ
samīpe pratyāgamanārthaṃ teṣāṃ sannidheḥ kalyāṇena visrṣṭāvabhavatām|

XXXIV kintu silastatra sthātum vāñchitavān|

XXXV aparaṃ paulabarṇabbau bahavaḥ śiṣyāśca lokān upadiśya prabhoḥ
susaṃvādaṃ pracārayanta āntiyakhiyāyāṃ kālāṃ yāpitavantāḥ|

XXXVI katipayadineṣu gateṣu paulo barṇabbām avadat āgacchāvāṃ yeṣu na-
gareṣvīśvarasya susaṃvādaṃ pracāritavantau tāni sarvvannagarāṇi punargatvā
bhrātarāḥ kīdrśāḥ santiti draṣṭum tān sāksāt kurvvaḥ|

XXXVII tena mārkānāmnā vikhyātaṃ yohanaṃ saṅginaṃ karttum barṇabbā mati-
makarot,

XXXVIII kintu sa pūrvvaṃ tābhyāṃ saha kāryyārthaṃ na gatvā pāmpḥūliyādeṣe tau
tyaktavān tatkāraṇāt paulastaṃ saṅginaṃ karttum anucitaṃ jñātavān|

XXXIX itthaṃ tayoratiśayavirodhasyopasthitatvāt tau parasparaṃ
pṛthagabhavatām tato barṇabbā mārkāṃ grhītvā potena kupropadvīpaṃ gatavān;

XL kintu paulaḥ sīlaṃ manonītaṃ kṛtvā bhrātrbhiriśvarānugrahe samarpitaḥ san
prasthāya

XLI suriyākilikiyādeśābhyāṃ maṇḍaliḥ sthīrikurvvan agacchat|

XVI

I paulo darbbīlustrānagarayorupasthitobhavat tatra tīmathiyanāmā śiṣya eka
āsīt; sa viśvāsinyā yihūdīyāyā yoṣito garbbhajātaḥ kintu tasya pitānyadeśīyalokaḥ|

II sa jano lustrā-ikaniyanagarasthānāṃ bhrātrṇāṃ samīpepi sukhyātimān āsīt|

III paulastaṃ svasaṅginaṃ karttum matim kṛtvā taṃ grhītvā taddeśanivāsinaṃ
yihūdīyānāṃ anurodhāt tasya tvakchedaṃ kṛtavān yatastasya pitā bhinnadeśīyaloka
iti sarvvairajñāyata|

IV tataḥ paraṃ te nagare nagare bhramitvā yirūsālamasthaiḥ preritai
rlokaprācīnaiśca nirūpitaṃ yad vyavasthāpatraṃ tadanusāreṇācaritum
lokebhyastad dattavantāḥ|

V tenaiva sarvve dhammasamājāḥ khriṣṭadharmme susthirāḥ santaḥ pratidinaṃ
varddhitā abhavan|

VI teṣu phrugiyāgālātiyādeśamadhyena gateṣu satsu pavitra ātmā tān āśiyādeṣe
kathāṃ prakāśayitum pratiśiddhāvān|

VII tathā musiyādeśa upasthāya bithuniyām gantum tairudyoge kṛte ātmā tām nānvamanyata|

VIII tasmāt te musiyādeśam parityajya troyānagaram gatvā samupasthitāḥ|

IX rātrau paulaḥ svapne dr̥ṣṭavān eko mākidanīyalokastiṣṭhan vinayam kṛtvā tasmai kathayati, mākidanīyādeśam āgatyāsmān upakurvanti|

X tasyetthaṁ svapnadarśanāt prabhustaddeśīyalokān prati susaṁvādam pracārayitum asmān āhūyatīti niścitam buddhvā vayam tūrṇam mākidanīyādeśam gantum udyogam akurmma|

XI tataḥ param vayam troyānagarād prasthāya ṛjumārgaṇa sāmāthraṁkiyopadvīpena gatvā pare'hani niyāpalinagara upasthitāḥ|

XII tasmād gatvā mākidanīyāntarvartti romīyavasatisthānam yat philipīnamapradhānanagaram tatropasthāya katipayadināni tatra sthitavantaḥ|

XIII viśrāmavāre nagarād bahi rgatvā nadītaṇe yatra prārthanācāra āsīt tatropaviśya samāgatā nārīḥ prati kathām pracārayāma|

XIV tataḥ thuyātīrānagarīyā dhūsarāmbavaravikrāyīnī ludīyānāmikā yā īśvarasevikā yoṣit śrotrīnām madhya āsīt tayā pauloktavākyaṇi yad gr̥hyante tadarthaṁ prabhustasyā manodvāram muktavān|

XV ataḥ sā yoṣit saparivārā majjitā satī vinayam kṛtvā kathitavatī, yuṣmākaṁ vicārād yadī prabhau viśvāsīnī jātāhaṁ tarhi mama gr̥ham āgatyā tiṣṭhata| itthaṁ sā yatnenāsmān asthāpayat|

XVI yasyā gaṇanayā tadadhipatīnām bahudhanopārjanam jātam tādr̥śī gaṇakabhūtagrastā kācana dāsī prārthanāsthānagamana kāla āgatyāsmān sāksāt kṛtavatī|

XVII sāsmākaṁ paulasya ca paścād etya proccaiḥ kathāmimām kathitavatī, manuṣyā ete sarvvoparisthasyeśvarasya sevakāḥ santo'smān prati paritrāṇasya mārgam prakāṣayanti|

XVIII sā kanyā bahudināni tādr̥śam akarot tasmāt paulo duḥkhiṭaḥ san mukhaṁ parāvartya tam bhūtamavadad, ahaṁ yīśukhrīṣṭasya nāmnā tvāmājñāpayāmi tvamasyā bahirgaccha; tenaiva tatksaṇāt sa bhūtastasyā bahirgataḥ|

XIX tataḥ sveṣām lābhasya pratyāśā viphalā jāteti vilokya tasyāḥ prabhavaḥ paulam silāñca dhṛtvākṛṣya vicārasthāne'dhipatīnām samīpam ānayan|

XX tataḥ śāsakānām nikaṭam nītvā romilokā vayam asmākaṁ yad vyavaharaṇam grahītum ācarituñca niṣiddham,

XXI ime yihūdīyalokāḥ santopi tadeva śikṣayitvā nagare'smākam atīva kalahaṁ kurvanti,

XXII iti kathite sati lokanivahastayoḥ prātikūlyenodatīṣṭhat tathā śāsakāstayo rvastrāṇi chitvā vetrāghātam karttum ājñāpayan|

XXIII aparaṁ te tau bahu prahāryya tvametau kārām nītvā sāvadhānam rakṣayeti kārārakṣakam ādiśan|

XXIV itthaṁ ājñām prāpya sa tāvabhyantarasthakārām nītvā pādeṣu pādapāśībhi rbaddhvā sthāpitāvān|

XXV atha niśīthasamaye paulasilāvīśvaramuddīśya prāthanām gānañca kṛtavantaḥ, kārāsthitā lokāśca tadaśr̥ṇvan

XXVI tadākasmāt mahān bhūmikampo'bhavat tena bhittimūlena saha kārā kampitābhūt tatksaṇāt sarvvāṇi dvārāṇi muktāni jātāni sarvveṣām bandhanāni ca muktāni|

XXVII ataeva kārārakṣako nidrāto jāgaritvā kārāyā dvārāṇi muktāni dr̥ṣṭvā bandilokāḥ palāyitā ityanumāya koṣāt khaṅgam bahiḥ kṛtvātmaghātam karttum udyataḥ|

XXVIII kintu paulaḥ proccaistamāhūya kathitavān paśya vayaṁ sarvve'trāasmahe, tvaṁ nijaprāṇahimsāṁ mākārṣiḥ|

XXIX tadā pradīpam ānetum uktvā sa kampamānaḥ san ullampyābhyantaram āgatya paulasilayoḥ pādeṣu patitavān|

XXX paścāt sa tau bahirānīya prṣṭavān he mahecchau paritrāṇaṁ prāptuṁ mayā kiṁ karttavyaṁ?

XXXI paścāt tau svagr̥hamānīya tayoh sammukhe khādyadravyāṇi sthāpitavān tathā sa svayaṁ tadīyāḥ sarvve parivārāśceśvare viśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXII tasmai tasya gr̥hashthitasarvvalokebhyaśca prabhoḥ kathāṁ kathitavantau|

XXXIII tathā rātreestasminneva daṇḍe sa tau gr̥hītvā tayoh prahārāṇāṁ kṣatāni prakṣālitavān tataḥ sa svayaṁ tasya sarvve parijanāśca majjitā abhavan|

XXXIV paścāt tau svagr̥hamānīya tayoh sammukhe khādyadravyāṇi sthāpitavān tathā sa svayaṁ tadīyāḥ sarvve parivārāśceśvare viśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXV dina upasthite tau lokau mocayeti kathāṁ kathayituṁ śāsakāḥ padātigaṇaṁ preṣitavantah|

XXXVI tataḥ kārārakṣakaḥ paulāya tāṁ vārttāṁ kathitavān yuvāṁ tyājayituṁ śāsakā lokāna preṣitavanta idānīm yuvāṁ bahi rbhūtvā kuśalena pratiṣṭhetāṁ|

XXXVII kintu paulastān avadat romilokayorāvayoh kamapi doṣam na niścitya sarvveṣāṁ samakṣam āvāṁ kaśayā tāḍayitvā kārāyāṁ baddhavanta idānīm kimāvāṁ guptaṁ vistrakṣyanti? tanna bhaviṣyati, svayamāgatyāvāṁ bahiḥ kṛtvā nayantu|

XXXVIII tadā padātibhiḥ śāsakebhya etadvārttāyāṁ kathitāyāṁ tau romilokāviti kathāṁ śrutvā te bhītāḥ

XXXIX santastayoh sannidhimāgatya vinayam akurvvan aparaṁ bahiḥ kṛtvā nagarāt prasthātuṁ prārthitavantah|

XL tatastau kārāyā nirgatya ludiyāyā gr̥ham gatavantau tatra bhrātṛgaṇaṁ sāksātkṛtya tān sāntvayitvā tasmāt sthānāt prasthitau|

XVII

I paulasilau āmhipalyāpalloniyānagarābhyāṁ gatvā yatra yihūdīyānāṁ bhajan-abhavanamekam āste tatra thiṣalanīkinagara upasthitau|

II tadā paulaḥ svācārānusāreṇa teṣāṁ samīpaṁ gatvā viśrāmavāratraye taiḥ sārddhaṁ dharmmapustakīyakathāyā vicāraṁ kṛtavān|

III phalataḥ khrīṣṭena duḥkhabhogāḥ karttavyaḥ śmaśānadutthānañca karttavyaṁ yuṣmākaṁ sannidhau yasya yīśoh prastāvaṁ karomi sa īsvareṇābhiṣiktaḥ sa etāḥ kathāḥ prakāśya pramāṇaṁ datvā sthirikṛtavān|

IV tasmāt teṣāṁ katipayajanā anyadeśīyā bahavo bhaktalokā bahyaḥ pradhānanāryyaśca viśvasya paulasilayoḥ paścādgāmino jātāḥ|

V kintu viśvāsahinā yihūdīyalokā īrṣyayā paripūrṇāḥ santo haṭaṭsya katinay-alampaṭalokān saṅginaḥ kṛtvā janatayā nagaramadhye mahākalahāṁ kṛtvā yāsono gr̥ham ākramya preritān dhṛtvā lokanivahasya samīpam ānetuṁ ceṣṭitavantah|

VI teṣāमुद्देशāṁ aprāpya ca yāsonaṁ katipayān bhrātṛmśca dhṛtvā nagarādhipatīnāṁ nikaṭamānīya proccaiḥ kathitavanto ye manuṣyā jagadudvāṭitavantaste 'trāpyupasthitāḥ santi,

VII eṣa yāson ātithyaṁ kṛtvā tān gr̥hītavān| yīsunāmaka eko rājastīti kathayantaste kaisarasyājñāviruddhaṁ karma kurvati|

VIII teṣāṁ kathāmimāṁ śrutvā lokanivaho nagarādhipatayaśca samudvignā abhavan|

IX tadā yāsonastadanyeṣāñca dhanadaṇḍaṁ gr̥hītvā tān parityaktavantah|

^X tataḥ param bhrātṛgaṇo rajanyām paulasīlau śīghram birayānagaram preṣitavān tau tatropasthāya yihūdīyānām bhajanabhavanam gatavantau |

^{XI} tatrasthā lokāḥ thiṣalanīkīsthālokebhyo mahātmāna āsan yata itthaṁ bhavati na veti jñātum dine dine dharmmagranthasyālocanām kṛtvā svairam kathām agrhlan |

^{XII} tasmād aneke yihūdīyā anyadeśīyānām mānyā striyaḥ puruṣāścāneke vyaśvasan |

^{XIII} kintu birayānagare pauleneśvariṃyā kathā pracāryyata iti thiṣalanīkīsthā yihūdīyā jñātvā tatsthānamapyāgatya lokānām kupravṛttim ajanayan |

^{XIV} ataeva tasmāt sthānāt samudreṇa yāntīti darśayitvā bhrātaraḥ kṣipram paulam prāhiṇvan kintu sīlatimathiyau tatra sthitavantau |

^{XV} tataḥ param paulasya mārgadarśakāstam āthīnīnagara upasthāpayan paścād yuvām tūrṇam etat sthānam āgamiṣyathaḥ sīlatimathiyau pratīmām ājñām prāpya te pratyāgatāḥ |

^{XVI} paula āthīnīnagare tāvapekṣya tiṣṭhan tannagaram pratimābhiḥ paripūrṇam dṛṣtvā santaptahrdayo 'bhavat |

^{XVII} tataḥ sa bhajanabhavane yān yihūdīyān bhaktalokāmśca haṭṭe ca yān apaśyat taiḥ saha pratidinam vicāritavān |

^{XVIII} kintvipikūriyamatagrahiṇaḥ stoyikīyamatagrāhiṇaśca kiyanto janāstena sārddham vyavadanta | tatra kecid akathayan eṣa vācālaḥ kiṁ vaktum icchati? apare kecid eṣa janaḥ keṣāñcid videśīyadevānām pracāraka ityanumīyate yataḥ sa yīsum utthitiṇca pracārayat |

^{XIX} te tam areyapāganāma vicārasthānam ānīya prāvocan idam yannavīnam mataṁ tvaṁ prācīkaśa idam kidṛśam etad asmān śrāvaya;

^{XX} yāmimām asambhavadakathām asmākam karṇagocarīkṛtavān asyā bhāvārthaḥ ka iti vayam jñātum icchāmaḥ |

^{XXI} tadāthīnīnivāsinastannagarapravāsinaśca kevalam kasyāścana navīnakathāyāḥ śravaṇena pracāraṇena ca kālam ayāpayan |

^{XXII} paulo'reyapāgasya madhye tiṣṭhan etām kathām pracāritavān, he āthīnīyalokā yūyam sarvvathā devapūjāyām āsaktā ityaha pratyakṣam paśyāmi |

^{XXIII} yataḥ paryyaṭanakāle yuṣmākam pūjanīyāni paśyan 'avijñāteśvarāya' etal-lipiyuktām yajñavedimekāṁ dṛṣṭavān; ato na viditvā yaṁ pūjayadhve tasyaiva tatvam yuṣmān prati pracārayāmi |

^{XXIV} jagato jagatsthānām sarvvavastūnāñca sraṣṭā ya īśvaraḥ sa svar-gapṛthiviyorekādhīpatiḥ san karanirmmitamandireṣu na nivasati;

^{XXV} sa eva sarvvebhyo jīvanam prāṇān sarvvasāmagrīśca pradadāti; ataeva sa kasyāścīt sāmāgyrā abhāvaheto rmanuṣyāṇām hastaiḥ sevito bhavatīti na |

^{XXVI} sa bhūmaṇḍale nivāsārtham ekasmāt śoṇitāt sarvvān manuṣyān sṛṣṭvā teṣāṁ pūrvvanirūpitasamayam vasatisīmāñca niracinot;

^{XXVII} tasmāt lokaiḥ kenāpi prakāreṇa mṛgayitvā parameśvarasya tatvam prāptum tasya gaveṣaṇam karaṇīyam |

^{XXVIII} kintu so'smākam kasmāccidapi dūre tiṣṭhatīti nahi, vayam tena niśvasanaprasvasanagamanāgamanaprāṇadhāraṇāni kurmmaḥ, puṇaśca yuṣmākameva katipayāḥ kavayaḥ kathayanti 'tasya vaṁśa vayam smo hi' iti |

^{XXIX} ataeva yadi vayam īśvarasya vaṁśa bhavāmastarhi manuṣyai rvidyayā kauśalena ca takṣitam svarṇam rūpyam dṛṣad vaiteṣāmīśvaratvam asmābhi rna jñātavyam |

^{XXX} teṣāṁ pūrvvīyalokānām ājñānatām pratiśvaro yadyapi nāvādhatta tathāpīdānīm sarvvatra sarvvān manāḥ parivarttayitum ājñāpayati,

XXXI yataḥ svaniyuktena puruṣeṇa yadā sa pṛthivīsthānām sarvvalokānām vicāraṁ kariṣyati taddinaṁ nyarūpayat; tasya śmaśānotthāpanena tasmin sarvvebhyaḥ pramāṇaṁ prādāt|

XXXII tadā śmaśānād utthānasya kathāṁ śrutvā kecid upāhaman, kecidavadan enām kathāṁ punarapi tvattaḥ śroṣyāmaḥ|

XXXIII tataḥ paulasteṣāṁ samīpāt prasthiṁ tavān|

XXXIV tathāpi kecillokāstena sārddhaṁ militvā vyaśvasan teṣāṁ madhye 'reyapāgiyadiyanusiyo dāmārīnāmā kācinnārī kiyanto narāścāsan|

XVIII

I tadghaṭanātaḥ paraṁ paula āthīnīnagarād yātrām kṛtvā karinthanagaram āgacchat|

II tasmin samaye klaudiyāḥ sarvvān yihūdīyān romānagaram viḥāya gantum ājñāpayat, tasmāt priskillānāmnā jāyayā sārddham itāliyādeśāt kiñcitpūrvvam āgamat yaḥ pantadeśe jāta ākkilanāmā yihūdīyalokaḥ paulastaṁ sāksāt prāpya tayoh samīpamitavān|

III tau dūṣyanirmmaṇajīvinau, tasmāt parasparam ekavṛttikatvāt sa tābhyāṁ saha uṣitvā tat karmmakarot|

IV paulaḥ prativīśrāmavāraṁ bhajanabhavanam gatvā vicāraṁ kṛtvā yihūdīyān anyadeśīyāṁśca pravṛttiṁ grāhitavān|

V silatīmathiyayo rmākidaniyādeśāt sametayoh satoḥ paula uttaptamanā bhūtvā yīśurīśvareṇābhiṣikto bhavatīti pramāṇaṁ yihūdīyānām samīpe prādāt|

VI kintu te 'tīva virodhaṁ vidhāya pāṣaṇḍīyakathāṁ kathitavantastataḥ paulo vastraṁ dhunvan etām kathāṁ kathitavān, yuṣmākaṁ ṣoṇitapātāparādho yuṣmān pratyeva bhavatu, tenāhaṁ niraparādho 'dyārabhya bhinnadeśīyānām samīpaṁ yāmi|

VII sa tasmāt prasthāya bhajanabhavanasamīpasthasya yustanāmna īśvarabhaktasya bhinnadeśīyasya niveśanaṁ prāviśat|

VIII tataḥ krīṣṇanāmā bhajanabhavanādhipatiḥ saparivāraḥ prabhau vyaśvasīt, karinthanagariyā bahavo lokāśca samākarṇya viśvasya majjitā abhavan|

IX kṣaṇadāyāṁ prabhuḥ paulaṁ darśanaṁ datvā bhāṣitavān, mā bhaiṣīḥ, mā nirasīḥ kathāṁ pracāraya|

X ahaṁ tvayā sārddham āsa himsārthaṁ kopi tvām spraṣṭuṁ na śakṣyati nagare'smin madiyā lokā bahava āsate|

XI tasmāt paulastannagare prāyeṇa sārddhavatsaraparyyantaṁ saṁsthāyeśvarasya kathāṁ upādiśat|

XII gālīyanāmā kaścid ākhāyādeśasya prāḍvivākaḥ samabhavat, tato yihūdīyā ekavākyāḥ santaḥ paulam ākramya vicārasthānaṁ nītvā

XIII mānuṣa eṣa vyavasthāya viruddham īśvarabhajanaṁ karttuṁ lokān kupravṛttiṁ grāhayatīti niveditavantah|

XIV tataḥ paule pratyuttaraṁ dātum udyate sati gālīyā yihūdīyān vyāharat, yadi kasyacid anyāyasya vātīśayaduṣṭatācaraṇasya vicāro'bhaviṣyat tarhi yuṣmākaṁ kathā mayā sahanīyābhaviṣyat|

XV kintu yadi kevalaṁ kathāyā vā nāmno vā yuṣmākaṁ vyavasthāyā vivādo bhavati tarhi tasya vicāramahaṁ na kariṣyāmi, yūyaṁ tasya mīmāṁsāṁ kuruta|

XVI tataḥ sa tān vicārasthānād dūrīkṛtavān|

XVII tadā bhinnadeśīyāḥ sosthinināmānaṁ bhajanabhavanasya pradhānādhipatiṁ dhṛtvā vicārasthānasya sammukhe prāharan tathāpi gālīyā teṣu sarvvakarmmasu na mano nyadadhāt|

XVIII paulastatra punarbahudināni nyavasat, tato bhrātṛgaṇād visarjanam prāpya kiñcanavratanimittam kimkriyānagare śiro muṇḍayitvā priskillākkilābhyām sahito jalapathena suriyādeśam gatavān|

XIX tata iphiṣanagara upasthāya tatra tau viśṛjya svayam bhajanabhvanam praviśya yihūdīyaiḥ saha vicāritavān|

XX te svaiḥ sārddham punaḥ katipayadināni sthātum tam vyanayan, sa tadanu-rarikṛtya kathāmetām kathitavān,

XXI yirūśālamī āgāmyutsavapālanārtham mayā gamanīyam; paścād īśvarecchāyām jātāyām yuṣmākam samīpam pratyāgamiṣyāmi| tataḥ param sa tai rviśṛṣṭaḥ san jalapathena iphiṣanagarāt prasthitavān|

XXII tataḥ kaisariyam upasthitaḥ san nagaram gatvā samājam namaskṛtya tasmād āntiyakhīyānagaram prasthitavān|

XXIII tatra kiyatkālam yāpayitvā tasmāt prasthāya sarvveṣām śiṣyāṇām manāmsi susthirāṇi kṛtvā kramaśo galātiyāphruḡiyādeśayo rbhramitvā gatavān|

XXIV tasminneva samaye sikandariyānagare jāta āpallonāmā śāstravit suvaktā yihūdīya eko jana iphiṣanagaram āgatavān|

XXV sa śikṣitaprabhumārgo manasodyogī ca san yohano majjanamātram jñātvā yathārthatayā prabhoḥ kathām kathayan samupādiṣat|

XXVI eṣa jano nirbhayatvena bhajanabhavane kathayitum ārabdhavān, tataḥ priskillākkilau tasyopadeśakathām niśamya tam svayoh samīpam āniya śuddharūpeṇeśvarasya kathām abodhayatām|

XXVII paścāt sa ākhāyādeśam gantum matim kṛtavān, tadā tatratyaḥ śiṣyagaṇo yathā tam ḡhlāti tadartham bhrātṛgaṇena samāśvasya patre likhite sati, āpallāstatropasthitaḥ san anugraheṇa pratyayinām bahūpakārān akarot,

XXVIII phalato yīśurabhiṣiktastrātetī śāstrapramāṇam datvā prakāśarūpeṇa prati-pannam kṛtvā yihūdīyān niruttarān kṛtavān|

XIX

I karinthanagara āpallasah sthitikāle paula uttarapradeśairāgacchan iphiṣanagaram upasthitavān| tatra katipayaśiṣyān sāḡṣat prāpya tām aprcchat,

II yūyam viśvasya pavitramātmānam prāptā na vā? tataste pratyavadan pavitra ātmā dīyate ityasmābhiḥ śrutamapi nahi|

III tadā sā'vadat tarhi yūyam kena majjitā abhavata? te'kathayan yohano majjanena|

IV tadā paula uktavān itaḥ param ya upasthāsyati tasmin arthata yīśukhrīṣṭe viśvasitavyamityuktvā yohan manaḥparivarttanasūcakena majjanena jale lokān amajjayat|

V tādrśim kathām śrutvā te prabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā majjitā abhavan|

VI tataḥ paulena teṣām gātṛeṣu kare'rpīte teṣāmupari pavitra ātmāvarūḍhavān, tasmāt te nānādeśiā bhāṣā bhaviṣyat kathāśca kathitavantah|

VII te prāyeṇa dvādaśajanā āsan|

VIII paulo bhajanabhvanam gatvā prāyeṇa māsatrayam īśvarasya rājyasya vicāram kṛtvā lokān pravartya sāhasena kathāmakathayat|

IX kintu kaṭhināntaḥkaraṇatvāt kiyanto janā na viśvasya sarvveṣām samakṣam etatpathasya nindām karttum pravṛttāḥ, ataḥ paulasteṣām samīpāt prasthāya śiṣyagaṇam pṛthakkṛtvā pratyaham turānnanāmnah kasyacit janasya pāṭhaśālāyām vicāram kṛtavān|

X ittham vatsaradvayam gataḥ tasmād āśiyādeśanivāsinaḥ sarvve yihūdīyā anyadeśiyalokāśca prabho ryīśoh kathām āśrauṣan|

XI paulena ca īśvara etādrśānyadbhutāni karmmāni kṛtavān

XII yat paridheye gātramārjanavastre vā tasya dehāt pīḍitalokānām samīpam ānīte te nīrāmāyā jātā apavitṛā bhūtāśca tebhyo bahirgatavantāḥ|

XIII tadā deśāṭanakāriṇaḥ kiyanto yihūdīyā bhūtāpasāriṇo bhūtagrastanokānām sannidhau prabhe ryīśo rnāma japtvā vākyamidam avadan, yasya kathām paulaḥ pracārayati tasya yīśo rnāmnā yuṣmān ājñāpayāmaḥ|

XIV skivanāmno yihūdīyānām pradhānayājakasya saptabhiḥ puttaistathā kṛte sati

XV kaścīd apavitro bhūtaḥ pratyuditavān, yīśum jānāmi paulaṅca paricinomi kintu ke yūyaṁ?

XVI ityuktvā sopavitrabhūtagrasto manuṣyo lamphaṁ kṛtvā teṣāmupari patitvā balena tām jitavān, tasmātte nagnāḥ kṣatāṅgāśca santastasmād gehāt palāyanta|

XVII sā vāg iphiṣanagaranivāsinaśaṁ sarvveṣāṁ yihūdīyānām bhinnadeśīyānām lokānāṅca śravogocarībhūtā; tataḥ sarve bhayaṁ gatāḥ prabho ryīśo rnāmno yaśo 'varddhata|

XVIII yeṣāmanekeṣāṁ lokānām pratītirajāyata ta āgatya svaiḥ kṛtāḥ kriyāḥ prakāsarūpeṇāṅgīkṛtavantaḥ|

XIX bahavo māyākarmmakāriṇaḥ svasvagrathān ānīya rāśīkṛtya sarvveṣāṁ samakṣam adāhayan, tato gaṇanām kṛtvābudhyanta pañcāyutarūpyamudrāmūlyapustakāni dagdhāni|

XX itthaṁ prabhoḥ kathā sarvvadeśaṁ vyāpya prabalā jātā|

XXI sarvveṣveteṣu karmmasu sampanneṣu satsu paulo mākidanīyākhāyādeśābhyām yirūsālamaṁ gantum matim kṛtvā kathitavān tatsthānaṁ yātrāyām kṛtāyām satyām mayā romānagaraṁ draṣṭavyaṁ|

XXII svānugatalokānām tīmathiyerāstau dvau janau mākidanīyādeśaṁ prati prahitya svayam āśīyādeśe katipayadināni sthitavān|

XXIII kintu tasmin samaye mate'smin kalaho jātaḥ|

XXIV tatkāraṇamidam, arttimīdevyā rūpyamandiranirmmāṇena sarvveṣāṁ śilpinām yatheṣṭalābham ajanayat yo dīmītriyanāmā nāḍīndhamāḥ

XXV sa tām tatkarmmajīvināḥ sarvvālokāmśca samāhūya bhāṣitavān he mahecchā etena mandiranirmmāṇenāsmākaṁ jīvikā bhavati, etad yūyaṁ vittha;

XXVI kintu hastanirmmiteśvarā īśvarā nahi paulanāmnā kenacijjanena kathāmimām vyāhṛtya kevalephiṣanagare nahi prāyeṇa sarvvasmin āśīyādeśe pravṛttiṁ grāhayitvā bahulokānām śemuṣī parāvarttitā, etad yuṣmābhi rdṛśyate śrūyate ca|

XXVII tenāsmākaṁ vāṇijyasya sarvvathā hāneḥ sambhavanaṁ kevalamiti nahi, āśīyādeśasthai rvā sarvvajagatsthai rlokaīḥ pūjyā yārtimī mahādevī tasyā mandirasyāvajñānasya tasyā aiśvaryasya nāśasya ca sambhāvanā vidyate|

XXVIII etādṛśīm kathām śrutvā te mahākrodhānvitāḥ santa uccaiḥkāraṁ kathitavanta iphiṣīyānām arttimī devī mahatī bhavati|

XXIX tataḥ sarvvanagaraṁ kalahena paripūrṇamabhavat, tataḥ paraṁ te mākidanīyagāyārīstārkhānāmānau paulasya dvau saharau dhṛtvaikacittā raṅgabhūmiṁ javena dhāvitavantāḥ|

XXX tataḥ paulo lokānām sannidhiṁ yātum udyatavān kintu śīṣyagaṇastaṁ vāritavān|

XXXI paulasyatmīyā āśīyādeśasthāḥ katipayāḥ pradhānalokāstasya samīpaṁ naramekaṁ preṣya tvarṁ raṅgabhūmiṁ māgā iti nyavedayan|

XXXII tato nānālokānām nānakathākathanāt sabhā vyākulā jātā kim kāraṇād etāvatī janatābhavat etad adhikai rlokaī rnājñāyi|

XXXIII tataḥ paraṁ janatāmadhyād yihūdīyairbahiṣkṛtāḥ sikandaro hastena saṅketam kṛtvā lokebhya uttaraṁ dātumudyatavān,

XXXIV kintu sa yihūdīyaloka iti niścite sati iphiṣīyānām arttimī devī mahatīti vākyaṃ prāyeṇa pañca daṇḍān yāvad ekasvareṇa lokanivahaiḥ proktaṃ|

XXXV tato nagarādhīpatistān sthīrān kṛtvā kathitavān he iphiṣāyāḥ sarvve lokā ākarṇayata, artimīmahādevyā mahādevāt patitāyāstatpratimāyāśca pūjanama iphiṣanagarasthāḥ sarvve lokāḥ kurvvanti, etat ke na jānanti?

XXXVI tasmād etatpratikūlaṃ kepi kathayitum na śaknuvanti, iti jñātvā yuṣmābhiḥ susthīratvena sthātavyam avivicya kimapi karmma na karttavyañca|

XXXVII yān etān manuṣyān yūyamatra samānayata te mandiradravyāpahārakā yuṣmākaṃ devyā nindakāśca na bhavanti|

XXXVIII yadi kañcana prati dīmītriyasya tasya sahāyānāñca kācid āpatti rvidyate tarhi pratinidhīlokā vicārasthānāñca santi, te tat sthānaṃ gatvā uttarapratyuttare kurvvantu|

XXXIX kintu yuṣmākaṃ kācidaparā kathā yadi tiṣṭhati tarhi niyamitāyām sabhāyām tasyā niṣpatti rbhaviṣyati|

XL kintvetasya virodhasyottaraṃ yena dātum śaknum etādṛśasya kasyacit kāraṇasyābhāvād adyatanaghaṭanāheṭo rājadrohiṇāmivāsmākam abhiyogo bhaviṣyati śāṅkā vidyate|

XLI iti kathayitvā sa sabhāsthalokān viṣṭavān|

XX

I itthaṃ kalahe nivṛtte sati paulaḥ śīṣyagaṇam āhūya visarjanaṃ prāpya mākīdaniyādeśaṃ prasthitavān|

II tena sthānena gacchan taddeśīyān śīṣyān bahūpadiśya yūnānīyadeśam upasthitavān|

III tatra māsatrayaṃ sthitvā tasmāt suriyādeśaṃ yātum udyataḥ, kintu yihūdīyāstaṃ hantum guptā atiṣṭhan tasmāt sa punarapi mākīdaniyāmārgēṇa pratyāgantum matim kṛtavān|

IV birayānagarīyasopātraḥ thiṣalanīkiyāristārkhaskundau darbbona-garīyagāyatīmathiyau āśīyādeśīyatukhikatraphimau ca tena sārddhaṃ āśīyādeśaṃ yāvad gatavantāḥ|

V ete sarvve 'grasarāḥ santo 'smān apekṣya troyānagare sthitavantāḥ|

VI kiṇvaśūnyapūpotsavadine ca gate sati vayaṃ philipīnagarāt toyapathena gatvā pañcabhi rdinaistroyānagaram upasthāya tatra saptadinānyavātiṣṭhāma|

VII saptāhasya prathamadine pūpān bhaṃktu śīṣyeṣu militeṣu paulaḥ paradine tasmāt prasthātum udyataḥ san tadahni prāyeṇa kṣapāyā yāmadvayaṃ yāvat śīṣyebhyo dharmmakathām akathayat|

VIII uparisthe yasmin prakoṣṭhe sabhām kṛtvāsan tatra bahavaḥ pradīpāḥ prājvalan|

IX utukhanāmā kaścana yuvā ca vātāyana upaviśan ghorataranidrāgrasto 'bhūt tadā paulena bahuḥṣaṇaṃ kathāyām pracāritāyām nidrāmagnaḥ sa tasmād uparisthatṛṭīyaprakoṣṭhād apatat, tato lokāstaṃ mṛtakalpaṃ dhṛtvodatolayan|

X tataḥ paulo'varuhya tasya gātre patitvā taṃ kroḍe nidhāya kathitavān, yūyaṃ vyākulā mā bhūta nāyaṃ prānai rviyuktaḥ|

XI paścāt sa punaścopari gatvā pūpān bhaṃktvā prabhātaṃ yāvat kathopakathane kṛtvā prasthitavān|

XII te ca taṃ jīvantaṃ yuvānaṃ gṛhītvā gatvā paramāpyāyitā jātāḥ|

XIII anantaraṃ vayaṃ potenāgrasarā bhūtvāsmanagaram uttīryya paulaṃ grahītum matim akurmma yataḥ sa tatra padbhyām vrajitum matim kṛtveti nirūpitavān|

XIV tasmāt tatrāsmābhiḥ sārddham tasmin milite sati vyaṃ tam nītvā mitulīnyupadvīpaṃ prāptavantah|

XV tasmāt potaṃ mocayitvā pare'hani khīyopadvīpasya sammukhaṃ labdhavantastasmād ekenāhnā sāmopadvīpaṃ gatvā potaṃ lāgayitvā trogulliye sthitvā parasmin divase| militanagaram upātiṣṭhāma|

XVI yataḥ paula āśiyādeṣe kālaṃ yāpayitum nābhilaṣan iphiṣanagaraṃ tyaktvā yātuṃ mantraṇaṃ sthīrīkṛtavān; yasmād yadi sādhyāṃ bhavati tarhi nistārotsavasya pañcāśattamadine sa yirūśālamyupasthātuṃ matiṃ kṛtavān|

XVII paulo militād iphiṣaṃ prati lokaṃ prahitya samājasya prācīnān āhūyānītavān|

XVIII teṣu tasya samīpam upasthiteṣu sa tebhya imāṃ kathāṃ kathitavān, aham āśiyādeṣe prathamāgamanam ārabhyādya yāvad yuṣmākaṃ sannidhau sthitvā sarvvasamaye yathācaritavān tad yūyaṃ jānītha;

XIX phalataḥ sarvvathā namramanāḥ san bahuśrupātena yihudīyānāṃ kumantrañajātanānāparīkṣābhiḥ prabhoḥ sevāmakaravaṃ|

XX kāmapī hitakathāṃ na gopāyitavān tām pracāryya saprakāśaṃ grhe grhe samupadiṣyeṣvaraṃ prati manaḥ parāvarttanīyaṃ prabhau yīśukhrīṣṭe viśvasanīyaṃ

XXI yihudīyānāṃ anyadeśīyalokānāñca samīpa etādrśaṃ sāksyaṃ dadāmi|

XXII paśyata sāmpratam ātmanākṛṣṭaḥ san yirūśālamnagare yātrāṃ karomi, tatra māmprati yadyad ghaṭīṣyate tānyahaṃ na jānāmi;

XXIII kintu mayā bandhanaṃ kleśaśca bhoktavya iti pavitra ātmā nagare nagare pramaṇaṃ dadāti|

XXIV tathāpi taṃ kleśamahaṃ tṛṇāya na manye; īśvarasyānugrahaviṣayakasya susaṃvādasya pramaṇaṃ dātuṃ, prabho ryīśoḥ sakāśāda yasyāḥ sevāyāḥ bhāraṃ prāpnavāṃ tām sevāṃ sādhayitum sānandaṃ svamārgaṃ samāpayituṃ|ñca nijaprāṇānapi priyān na manye|

XXV adhunā paśyata yeṣāṃ samīpe'ham īśvarīyarājyasya susaṃvādaṃ pracāryya bhramaṇaṃ kṛtavān etādrśā yūyaṃ mama vadanāṃ puna rdraṣṭuṃ na prāpsyatha etadapyahaṃ jānāmi|

XXVI yuṣmabhyam aham īśvarasya sarvvān ādeśān prakāśayitum na nyavartte|

XXVII ahaṃ sarvveṣāṃ lokānāṃ raktapātadoṣād yannirdoṣa āse tasyādya yuṣmān sāksīṇaḥ karomi|

XXVIII yūyaṃ sveṣu tathā yasya vrajasyādhyakṣaṇ ātmā yuṣmān vidhāya nyayunkta tatsarvvasmin sāvadhānā bhavata, ya samājañca prabhu rñijaraktamūlyena krītavāna tam avata,

XXIX yato mayā gamane kṛtaeva durjayā vṛkā yuṣmākaṃ madhyaṃ praviśya vrajaṃ prati nirdayatām ācariṣyanti,

XXX yuṣmākameva madhyādapi lokā utthāya śīṣyagaṇam apahantuṃ viparītam upadekṣyantītyahaṃ jānāmi|

XXXI iti heto ryūyaṃ sacaitanyāḥ santastiṣṭata, ahañca sāsṛupātaḥ san vatsara-trayaṃ yāvad divānīsaṃ pratijanaṃ bodhayitum na nyavartte tadapi smarata|

XXXII idānīm he bhrātaro yuṣmākaṃ niṣṭhāṃ janayitum pavitrīkṛtalokānāṃ madhye'dhikārañca dātuṃ samartho ya īśvarastasyānugrahasya yo vādaśca tayorubhayo ryuṣmān samārpayam|

XXXIII kasyāpi svarṇaṃ rūpyaṃ vastraṃ vā prati mayā lobho na kṛtaḥ|

XXXIV kintu mama matsahacaralokānāñcāvaśyakavyayāya madīyamidaṃ karadvayam aśrāmyad etad yūyaṃ jānītha|

XXXV anena prakāreṇa grahaṇad dānaṃ bhadramiti yadvākyaṃ prabhu ryīśuḥ kathitavān tat smarttuṃ darīdralokānāmupakārārthaṃ śramaṃ karttuñca yuṣmākam ucitam etatsarvvaṃ yuṣmānaham upadiṣṭavān|

XXXVI etāṁ kathāṁ kathayitvā sa jānunī pātayitvā sarvaiḥ saha prārthayata|

XXXVII tena te krandrantaḥ|

XXXVIII puna rmama mukhaṁ na drakṣyatha viśeṣata eṣā yā kathā tenākathi tatkāraṇāt śokaṁ vilāpañca kṛtvā kaṇṭhaṁ dhṛtvā cumbitavantaḥ| paścāt te taṁ potaṁ nītavantaḥ|

XXI

I tai rviṣṣṭāḥ santo vayaṁ potaṁ bāhayitvā ṛjumārgeṇa koṣam upadvīpam āgatya pare'hani rodiyopadvīpam āgacchāma tatastasmāt pātārāyām upātiṣṭhāma|

II tatra phainīkiyādeśagāminam potamekaṁ prāpya tamāruhya gatavantaḥ|

III kupropadvīpaṁ drṣṭvā taṁ savyadiśi sthāpayitvā suriyādeśaṁ gatvā potasthadravyaṇyavarohayituṁ soranagare lāgitavantaḥ|

IV tatra śiṣyagaṇasya sāksātkaraṇāya vayaṁ tatra saptadināni sthitavantaḥ paścātte pavitreṇātmanā paulaṁ vyāharan tvaṁ yirūśālamnagaraṁ mā gamaḥ|

V tatasteṣu saptasu dīneṣu yāpīteṣu satsu vayaṁ tasmāt sthānāt nijavartmanā gatavantaḥ, tasmāt te sabālavṛddhavanitā asmābhiḥ saha nagarasya parisara-paryyantam āgatāḥ paścādvayaṁ jaladhitāte jānupātaṁ prārthayāmahi|

VI tataḥ parasparaṁ viṣṣṭāḥ santo vayaṁ potaṁ gatāste tu svasvagrhaṁ pratyāgatavantaḥ|

VII vayaṁ soranagarāt nāvā prasthāya talimāyinagaram upātiṣṭhāma tatrāsmākaṁ samudriyamārgasyānto'bhavat tatra bhrātṛgaṇaṁ namaskṛtya dīnamekaṁ taiḥ sārddham uṣatavantaḥ|

VIII pare 'hani paulastasya saṅgino vayañca pratiṣṭhamānāḥ kaisariyānagaram āgatya susāmvādapracāraṇāṁ saptajanānāṁ philipanāmna ekasya grhaṁ praviśyāvatiṣṭhāma|

IX tasya catasro duhitaro'nūdhā bhaviṣyadvādīnya āsan|

X tatrāsmāsu bahudināni proṣīteṣu yihūdīyadeśād āgatyāgābanāmā bhaviṣyadvādī samupasthitavān|

XI sosmākaṁ samīpametya paulasya kaṭibandhanaṁ grhītvā nijahastāpādān bad-dhvā bhāṣitavān yasyedaṁ kaṭibandhanaṁ taṁ yihūdīyalokā yirūśālamnagara itthaṁ baddhvā bhinnadeśīyānāṁ kareṣu samarpayīṣyantīti vākyam pavitra ātmā kathayati|

XII etādrśīm kathāṁ śrutvā vayaṁ tannagaravāsino bhrātaraśca yirūśālamaṁ na yātuṁ paulaṁ vyanayāmahi;

XIII kintu sa pratyāvādīt, yūyaṁ kiṁ kurutha? kiṁ krandanena mamāntaḥkaraṇaṁ vidīṇaṁ kariṣyatha? prabho ryīso rnāmno nimittaṁ yirūśālamī baddho bhavituṁ kevala tanna prāṇān dātumapi sasajjosmi|

XIV tenāsmākaṁ kathāyām agrhītāyām īśvarasya yatheccā tathaiva bhavatvityuk-tvā vayaṁ nirasyāma|

XV pare'hani pātheyadravyāṇi grhītvā yirūśālamaṁ prati yātrām akurmma|

XVI tataḥ kaisariyānagaranivāsinaḥ katipayāḥ śiṣyā asmābhiḥ sārddham itvā kṛpṛīyena mnāsannāmnā yena prācīnaśiṣyena sārddham asmābhiḥ rvastavyaṁ tasya samīpam asmān nītavantaḥ|

XVII asmāsu yirūśālamyupasthiteṣu tatrasthabhrātṛgaṇo'smān āhlādena grhītavān|

XVIII parasmin divase paule'smābhiḥ saha yākūbo grhaṁ praviṣṭe lokaprācīnāḥ sarvve tatra pariṣadi saṁsthitāḥ|

XIX anantaraṁ sa tān natvā svīyapracāraṇena bhinnadeśīyān pratiśvaro yāni karmmaṇi sādhitavān tadīyaṁ kathāṁ anukramāt kathitavān|

XX iti śrutvā te prabhuṃ dhanyaṃ procyā vākyamidam abhāṣanta, he bhrāta riyhūdiyānām madhye bahusahasrāṇi lokā viśvāsina āsate kintu te sarvve vyavasthāmatācāriṇa etat pratyakṣaṃ paśyasi|

XXI śiśūnām tvakchedanādyācaraṇaṃ pratiṣidhya tvaṃ bhinnadeśanivāsino yihūdiyalokān mūsāvākyam āsraddhātum upadiśasīti taiḥ śrutamasti|

XXII tvamatrāgatosīti vārttāṃ samākaraṇya janānivaho mil-itvāvaśyamevāgamiṣyati; ataeva kiṃ karaṇīyam? atra vayaṃ mantrayitvā samupāyaṃ tvāṃ vadāmastaṃ tvamācara|

XXIII vrataṃ karttum kṛtasaṅkalpā ye'smāṃka catvāro mānavāḥ santi

XXIV tān grhītvā taiḥ sahitaḥ svaṃ śuciṃ kuru tathā teṣāṃ śiromuṇḍane yo vyayo bhavati taṃ tvaṃ dehi| tathā kṛte tvadīyācāre yā janāśruti rjāyate sālīkā kintu tvaṃ vidhiṃ pālayan vyavasthānusāreṇevācarasīti te bhotsante|

XXV bhinnadeśīyānām viśvāsilokānām nikaṭe vayaṃ patraṃ likhitvetthaṃ sthīrīkṛtavantaḥ, devaprasādabhojanaṃ raktaṃ galapīḍanamāritapraṇibhojanaṃ vyabhicāraścaitebhyaḥ svarakṣaṇavyatirekeṇa teṣāmanyavidhipālanaṃ karaṇīyaṃ na|

XXVI tataḥ paulastān mānuṣānādāya parasmin divase taiḥ saha śuci rbhūtvā mandiraṃ gatvā śaucakarmmaṇo dīneṣu sampūrṇeṣu teṣāṃ ekaikārthaṃ naivedyādyutsargo bhaviṣyatīti jñāpitavān|

XXVII teṣu saptasu dīneṣu samāptakalpeṣu āśīyādeśanivāsino yihūdiyāstaṃ madhyemandiraṃ vilokya janānivahasya manaḥsu kupravṛttiṃ janayitvā taṃ dhṛtvā

XXVIII proccaiḥ prāvocaṇ, he isrāyellokāḥ sarvve sāhāyyaṃ kuruta| yo manuja eteṣāṃ lokānām mūsāvyavasthāyā etasya sthānasyāpi viparītaṃ sarvvatra sarvvān śikṣayati sa eṣaḥ; viśeṣataḥ sa bhinnadeśīyalokān mandiraṃ ānīya pavitrasthānametad apavitramakarot|

XXIX pūrvvaṃ te madhyenagaram iphiṣanagarīyaṃ traphimaṃ paulena sahitaṃ dṛṣṭavanta etasmāt paulastaṃ mandiramadhyam ānayad ityanvamimata|

XXX ataeva sarvvasmin nagare kalahotpannatvāt dhāvanto lokā āgatya paulaṃ dhṛtvā mandirasya bahirākṛṣyānayan tatksaṇād dvārāṇi sarvvāṇi ca ruddhāni|

XXXI teṣu taṃ hantumudyate[ṣu yirūśālamnagare mahānupadravo jāta iti vārttāyāṃ sahasrasenāpateḥ karṇagocaribhūtāyāṃ satyāṃ sa tatksaṇāt sainyāni senāpatigaṇaṇca grhītvā javenāgatavān|

XXXII tato lokāḥ senāgaṇena saha sahasrasenāpatim āgacchantāṃ dṛṣṭvā paulatāḍanāto nyavarattanta|

XXXIII sa sahasrasenāpatiḥ sannidhāvāgamyā paulaṃ dhṛtvā śṛṅkhaladvayena baddham ādiśya tān pṛṣṭavān eṣa kaḥ? kiṃ karma cāyaṃ kṛtavān?

XXXIV tato janāsamūhasya kaścīd ekaparakāraṃ kaścīd anyaparakāraṃ vākyam araut sa tatra satyaṃ jñātum kalahakāraṇād āaktaḥ saṃ taṃ durgaṃ netum ājñāpayat|

XXXV teṣu sopānasyopari prāpteṣu lokānām sāhasakāraṇāt senāgaṇaḥ paulamut-tolya nītavān|

XXXVI tataḥ sarvve lokāḥ paścādgāmiṇaḥ santa enaṃ durīkuruteti vākyam uc-cairavadan|

XXXVII paulasya durgānayanāsamaye sa tasmai sahasrasenāpataye kathitavān, bhavataḥ purastāt kathāṃ kathayitum kim anumanyate? sa tamapṛcchat tvaṃ kiṃ yūnāniyāṃ bhāṣāṃ jānāsi?

XXXVIII yo misariyo janaḥ pūrvvaṃ virodhaṃ kṛtvā catvāri sahasrāṇi ghātakān saṅginaḥ kṛtvā vipinaṃ gatavān tvaṃ kiṃ saeva na bhavasi?

XXXIX tadā paulo'kathayat ahaṁ kilikiyādeśasya tārṣanagarīyo yihūdīyo, nāhaṁ sāmānyanagarīyo mānavaḥ; ataeva vinaye'haṁ lākānām samakṣaṁ kathāṁ kathayitum māmanujānīṣva|

XL tenānujñātaḥ paulaḥ sopānopari tiṣṭhan hasteneṅgitaṁ kṛtavān, tasmāt sarvve susthirā abhavan| tadā paula ibriyabhāṣayā kathayitum ārabhata,

XXII

I he pitṛgaṇā he bhrātrgaṇāḥ, idānīm mama nivedane samavadhatta|

II tadā sa ibriyabhāṣayā kathāṁ kathayatīti śrutvā sarvve lokā atīva niḥśabdā santo'tiṣṭhan|

III paścāt so'kathayad ahaṁ yihūdīya iti niścayaḥ kilikiyādeśasya tārṣanagaraṁ mama janmabhūmiḥ, etannagarīyasya gamiliyelanāmno'dhyāpakasya śiṣyo bhūtvā pūrvvapuruṣāṇām vidhivyavasthānusāreṇa sampūrṇarūpeṇa śikṣito'bhavam idānīntanā yūyaṁ yādṛśā bhavatha tādṛśo'hamapīśvarasevāyām udyogī jātaḥ|

IV matametad dviṣtvā tadgrāhinārīpuruṣān kārāyām baddhvā teṣāṁ prāṇanāśaparyyantām vipakṣatām akaravam|

V mahāyājakaḥ sabhāsadaḥ prācīnalokāśca mamaitasyāḥ kathāyāḥ pramāṇaṁ dātum śaknuvanti, yasmāt teṣāṁ samīpād dammeṣakanaganaranivāsibhrātrgaṇārtham ājñāpatrāṇi grhitvā ye tatra sthitāstān daṇḍayitum yirūśālamam ānayanārtham dammeṣakanagaraṁ gatosmi|

VI kintu gacchan tannagarasya samīpaṁ prāptavān tadā dvitīyapraharavelāyām satyām akasmād gagaṇānnirgatya mahatī dīpti rmama caturdiśi prakāśitavatī|

VII tato mayi bhūmau patite sati, he śaula he śaula kuto mām tādayasi? māmprati bhāṣita etādṛśa eko ravopī mayā śrutaḥ|

VIII tadāhaṁ pratyavadaṁ, he prabhe ko bhavān? tataḥ so'vādīt yaṁ tvaṁ tādayasi sa nāsaratīyo yīśurahaṁ|

IX mama saṅgino lokāstām dīptim dṛṣtvā bhiyaṁ prāptāḥ, kintu māmpratyuditāṁ tadvākyam te nābudhyanta|

X tataḥ paraṁ prṣṭavānahaṁ, he prabho mayā kiṁ karttavyam? tataḥ prabhurakathayat, utthāya dammeṣakanagaraṁ yāhi tvayā yadyat karttavyam nirūpitamāste tat tatra tvaṁ jñāpayiṣyase|

XI anantaram tasyāḥ kharataradīpteḥ kāraṇāt kimapi na dṛṣtvā saṅgigaṇena dhṛtahastaḥ san dammeṣakanagaraṁ vrajitavān|

XII tannaganaranivāsinām sarvveṣāṁ yihūdīyānām mānyo vyavasthānusāreṇa bhaktaśca hanānīyanāmā mānava eko

XIII mama sannidhim etya tiṣṭhan akathayat, he bhrātaḥ śaula sudṛṣṭi rbhava tasmin daṇḍe'haṁ samyak taṁ dṛṣṭavān|

XIV tataḥ sa mahyaṁ kathitavān yathā tvaṁ īśvarasyābhiprāyaṁ vetsi tasya śuddhasattvajanasya darśanaṁ prāpya tasya śrīmukhasya vākyam śṛṇoṣi tannimitam asmākaṁ pūrvvapuruṣāṇām īśvarastvām manonītaṁ kṛtavānaṁ|

XV yato yadyad adrākṣīraśrauṣīśca sarvveṣāṁ mānavānām samīpe tvaṁ teṣāṁ sākṣī bhaviṣyasi|

XVI ataeva kuto vilambase? prabho rnāmnā prārthya nijapāpaprakṣālanārtham majjanāya samuttiṣṭha|

XVII tataḥ paraṁ yirūśālamnagaraṁ pratyāgatya mandire'ham ekadā prārthaye, tasmin samaye'ham abhibhūtaḥ san prabhūm sākṣāt paśyan,

XVIII tvaṁ tvarayā yirūśālamaḥ pratiṣṭhasva yato lokāmayi tava sākṣyaṁ na grahīṣyanti, māmpratyuditāṁ tasyedaṁ vākyam aśrauṣam|

XIX tatohaṁ pratyavādiṣam he prabho pratibhajanabhavanaṁ tvayi viśvāsino lokān baddhvā prahr̥tavān,

XX tathā tava sākṣiṇaḥ stiphānasya raktapātanāsamaye tasya vināśaṁ sammanya sannidhau tiṣṭhan hantr̥lokānām vāsāmsi rakṣitavān, etat te viduḥ|

XXI tataḥ so'kathayat pratiṣṭhasva tvām dūrasthabhinnadeśiyanām samīpaṁ preṣayiṣye|

XXII tadā lokā etāvatparyyantām tadyām kathām śrutvā proccairakathayan, enaṁ bhūmaṇḍalād dūrikuruta, etādṛśajanasya jīvanam nocitam|

XXIII ityuccaiḥ kathayitvā vasanāni parityajya gagaṇaṁ prati dhūlirakṣipan

XXIV tataḥ sahasrasenāpatiḥ paulaṁ durgābhyantara netuṁ samādiśat| etasya pratikūlāḥ santo lokāḥ kinnimittam etāvaduccaiḥsvaram akurvvan, etad vettuṁ taṁ kaśayā prahr̥tya tasya parīkṣāṁ karttumādiśat|

XXV padātayaścarmmanirmmitarajjubhistasya bandhanam karttumudyatāstāstadāniṁ paulaḥ sammukhasthitaṁ śatasenāpatim uktavān daṇḍājñāyām aprāptāyām kiṁ romilokaṁ praharttuṁ yuṣmākam adhikārosti?

XXVI enaṁ kathām śrutvā sa sahasrasenāpateḥ sannidhiṁ gatvā tām vārttāmavadat sa romiloka etasmāt sāvadhānaḥ san karmma kuru|

XXVII tasmāt sahasrasenāpati rgatvā tamaprākṣit tvam kiṁ romilokaḥ? iti mām brūhi| so'kathayat satyam|

XXVIII tataḥ sahasrasenāpatiḥ kathitavān bahudraviṇaṁ dattvāhaṁ tat paurasakhyaṁ prāptavān; kintu paulaḥ kathitavān ahaṁ janunā tat prāpto'smi|

XXIX itthaṁ sati ye prahāreṇa taṁ parīkṣituṁ samudyatā āsan te tasya samīpāt pratiṣṭhanta; sahasrasenāpatistaṁ romilokaṁ vijñāya svayaṁ yat tasya bandhanam akāṣit tatkāraṇād abibhet|

XXX yihūdiyalokāḥ paulaṁ kuto'pavadante tasya vṛttāntaṁ jñātuṁ vāñchan sahasrasenāpatiḥ pare'hani paulaṁ bandhanāt mocayitvā pradhānayajakān mahāsabhāyāḥ sarvvalokāśca samupasthātum ādiśya teṣāṁ sannidhau paulam avarohya sthāpitavān|

XXIII

I sabhāsadlokān prati paulo'nanyadr̥ṣṭyā paśyan akathayat, he bhrātṛgaṇā adya yāvat saralena sarvāntaḥkāraṇeneśvarasya sākṣād ācarāmi|

II anena hanānīyanāmā mahāyajakastaṁ kapole capeṭenāhantuṁ samīpasthalokān ādiṣṭavān|

III tadā paulastamavadat, he bahiṣpariṣkr̥ta, īśvarastvām praharttuṁ udyatosti, yato vyavasthānusāreṇa vicārayituṁ upaviśya vyavasthām laṅghitvā mām praharttuṁ ājñāpayasi|

IV tato nikaṭasthā lokā akathayan, tvam kim īśvarasya mahāyājakaṁ nindasi?

V tataḥ paulaḥ pratibhāsitavān he bhrātṛgaṇa mahāyājaka eṣa iti na buddhaṁ mayā tadanyacca svalokānām adhipatiṁ prati durvvākyaṁ mā kathaya, etādṛśī lipirasti|

VI anantaraṁ paulasteṣāṁ arddhaṁ sidūkilokā arddhaṁ phirūsilokā iti dr̥ṣṭvā proccaiḥ sabhāsthalokān avadat he bhrātṛgaṇa ahaṁ phirūśimatāvalambī phirūśiṇaḥ satnānaśca, mṛtalokānām utthāne pratyāśākaraṇād ahamapavāditosmi|

VII iti kathāyām kathitāyām phirūśisidūkinoh parasparaṁ bhinnavākyatvāt sabhāyā madhye dvau saṁghau jātau|

VIII yataḥ sidūkilokā utthānaṁ svargīyadūtā ātmānaśca sarvveṣāṁ eteṣāṁ kamapi na manyante, kintu phirūśiṇaḥ sarvvaṁ aṅgīkurvvanti|

IX tataḥ parasparaṁ atīśayakolāhale samupasthite phirūśinām pakṣiyāḥ sabhāsthā adhyāpakāḥ pratipakṣā uttiṣṭhanto 'kathayan, etasya mānavasya kamapi doṣaṁ na paśyāmaḥ; yadi kaścid ātmā vā kaścid dūta enaṁ pratyādiśat tarhi vayam īśvarasya prātikūlyena na yotsyāmaḥ|

X tasmād atīva bhinnavākyatve sati te paulaṁ khaṇḍaṁ khaṇḍaṁ kariṣyantītyāśaṅkayā sahasrasenāpatih senāgaṇaṁ tatsthānaṁ yātuṁ sabhāto balāt paulaṁ dhṛtvā durgāṁ netañcājñāpayat|

XI rātro prabhustasya samīpe tiṣṭhan kathitavān he paula nirbhayo bhava yathā yirūśālamnagare mayi sākṣyaṁ dattavān tathā romānagarepi tvayā dātavyam|

XII dine samupasthite sati kiyanto yihūdīyalokā ekamantraṇāḥ santaḥ paulaṁ na hatvā bhojanapāne kariṣyāma iti śapathena svān abadhnan|

XIII catvāriṁśajjanebhyo'dhikā lokā iti paṇam akurvvan|

XIV te mahāyājakānāṁ prācīnalokānāñca samīpaṁ gatvā kathayan, vayaṁ paulaṁ na hatvā kimapi na bhokṣyāmahe dr̥dhenānena śapathena baddhvā abhavāma|

XV ataeva sāmpratāṁ sabhāsadlokaiḥ saha vayaṁ tasmin kañcid viśeṣavicāraṁ kariṣyāmastadarthaṁ bhavān śvo 'smākaṁ samīpaṁ tam ānatviti sahasrasenāpataye nivedanaṁ kuruta tena yuṣmākaṁ samīpaṁ upasthiteḥ pūrvvaṁ vayaṁ taṁ hantu sajjiṣyāma|

XVI tadā paulasya bhāgineyasteṣāmiti mantraṇāṁ vijñāya durgāṁ gatvā tām vārttāṁ paulam uktavān|

XVII tasmāt paula ekaṁ śatasenāpatim āhūya vākyamidam bhāṣitavān sahasrasenāpateḥ samīpe'sya yuvamanuṣyasya kiñcinnivedanam āste, tasmāt tatsavidham enaṁ naya|

XVIII tataḥ sa tamādāya sahasrasenāpateḥ samīpam upasthāya kathitavān, bhavataḥ samīpe'sya kimapi nivedanamāste tasmāt bandiḥ paulo māmāhūya bhavataḥ samīpam enam ānetuṁ prārthitavān|

XIX tadā sahasrasenāpatistasya hastaṁ dhṛtvā nirjanasthānaṁ nītvā pr̥ṣṭhavān tava kiṁ nivedanaṁ? tat kathaya|

XX tataḥ sokathayat, yihūdīyalākāḥ paule kamapi viśeṣavicāraṁ chalaṁ kṛtvā taṁ sabhāṁ netuṁ bhavataḥ samīpe nivedayituṁ amantrayan|

XXI kintu mavatā tanna svīkarttavayaṁ yatasteṣāṁ madhyevartti-naścatvāriṁśajjanebhyo 'dhikalokā ekamantraṇā bhūtvā paulaṁ na hatvā bhojanaṁ pānañca na kariṣyāma iti śapathena baddhāḥ santo ghātakā iva sajjitā idānīm kevalaṁ bhavato 'numatim apekṣante|

XXII yāmimāṁ kathāṁ tvaṁ niveditavān tām kasmaicidapi mā kathayetyuktvā sahasrasenāpatistaṁ yuvānaṁ viśṣṭavān|

XXIII anantaraṁ sahasrasenāpati rdvau śatasenāpatī āhūyedaṁ ādiśat, yuvāṁ rātrau praharaikāvaśiṣṭāyāṁ satyāṁ kaisariyānagaraṁ yātuṁ padātisainyānāṁ dve śate ghoṭakārohisainyānāṁ saptatiṁ śaktidhārisainyānāṁ dve śate ca janān sajjitān kurutaṁ|

XXIV paulam ārohayituṁ phīlikṣādhīpateḥ samīpaṁ nirvvighnaṁ netuñca vāhanāni samupasthāpayataṁ|

XXV aparaṁ sa patraṁ likhitvā dattavān tallikhitametāt,

XXVI mahāmahimaśrīyuktaphīlikṣādhīpataye klaudiyaluṣiyasya namaskāraḥ|

XXVII yihūdīyalokāḥ pūrvvam enaṁ mānavam dhṛtvā svahastai rhantum udyatā etasminnantare sasainyohaṁ tatropasthāya eṣa jano romiya iti vijñāya taṁ rakṣitavān|

XXVIII kinnimittaṁ te tamapavadante tajjñātuṁ teṣā sabhāṁ tamānāyitavān|

XXIX tatasteṣāṁ vyavasthāyā viruddhaya kayācana kathayā so'pavādito'bhavat, kintu sa śṛṅkhalabandhanārho vā prāṇanāśārho bhavatīdṛṣaḥ kopyaparādho mayāsyā na dṛṣṭaḥ|

XXX tathāpi manuṣyasyāsyā vadhārthaṁ yihūdīyā ghātakāiva sajjitā etāṁ vārttāṁ śrutvā tatksaṇāt tava samīpamenaṁ preṣitavān asyāpavādakāmśca tava samīpaṁ gatvāpavaditum ājñāpayam| bhavataḥ kuśalaṁ bhūyāt|

XXXI sanyagaṇa ājñānusāreṇa paulaṁ gr̥hītvā tasyāṁ rajanyāṁ āntipātrinagaram ānayat|

XXXII pare'hani tena saha yātuṁ ghoṭakārūḍhasanyagaṇaṁ sthāpayitvā parāvṛtya durgaṁ gataṁ|

XXXIII tataḥ pare ghoṭakārohisanyagaṇaḥ kaisariyānagaram upasthāya tatpatram adhipateḥ kare samarpya tasya samīpe paulam upasthāpitavān|

XXXIV tadādhipatistatpatraṁ paṭhitvā pr̥sthavān eṣa kimpradeśīyo janaḥ? sa kilikiyāpradeśīya eko jana iti jñātvā kathitavān,

XXXV tavāpavādakagaṇa āgate tava kathāṁ śroṣyāmi| herodrājagṛhe taṁ sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXIV

I pañcabhyo dinebhyaḥ paraṁ hanānīyanāmā mahāyājako'dhipateḥ samakṣaṁ paulasya prātikūlyena nivedayitum tartullanāmānaṁ kañcana vaktāraṁ prācīnajanāmśca saṅginaḥ kṛtvā kaisariyānagaram āgacchat|

II tataḥ paule samānīte sati tartullastasyāpavādakathāṁ kathayitum ārabhata he mahāmahimaphīlikṣa bhavato vayam atinirvighnaṁ kālaṁ yāpayāmo bhavataḥ pariṇāmadarśitayā etaddeśīyānām bahūni maṅgalāni ghaṭitāni,

III iti heto rvayamatikṛtajñāḥ santaḥ sarvvatra sarvvadā bhavato guṇān gāyamaḥ|

IV kintu bahubhiḥ kathābhi rbhavantaṁ yena na virañjayāmi tasmād vinaye bhavān banukampya madalpakathāṁ śṛṇotu|

V eṣa mahāmārisvarūpo nāsaratīyamatagrāhisaṁghātasya mukhyo bhūtvā sarv-vadeśeṣu sarvveṣāṁ yihūdīyānām rājadrohācaraṇapravṛttiṁ janayatītyasmābhi rñścitāṁ|

VI sa mandiramapi asūci karttuṁ ceṣṭitavān; iti kāraṇād vayam enaṁ dhṛtvā svavyavasthānusāreṇa vicārayitum prāvarttāmahi;

VII kintu luṣiyaḥ sahasrasenāpatirāgatya balād asmākaṁ karebhya enaṁ gr̥hītvā

VIII etasyāpavādakān bhavataḥ samīpam āgantum ājñāpayat| vayaṁ yasmin tama-pavādāmo bhavatā padapavādakathāyāṁ vicāritāyāṁ satyāṁ sarvvaṁ vṛttāntaṁ vedituṁ śakṣyate|

IX tato yihūdīyā api svīkṛtya kathitavanta eṣā kathā pramāṇam|

X adhipatau kathāṁ kathayitum paulaṁ pratīngitaṁ kṛtavati sa kathitavān bhavān bahūn vatsarān yāvad etaddeśasya śāsaṇaṁ karotīti vijñāya pratyuttaraṁ dātum akṣobho'bhavam|

XI adya kevalaṁ dvādaśa dināni yātāni, aham ārādhanāṁ karttuṁ yirūśalamanagaraṁ gataṁ eṣā kathā bhavatā jñātuṁ śakyate;

XII kintvibhe mām madhyemandiraṁ kenāpi saha vitaṇḍāṁ kurvvantaṁ kutrāpi bhajanabhavane nagare vā lokān kupravṛttiṁ janayantuṁ na dṛṣṭavantaḥ|

XIII idānīm yasmin yasmin mām apavadante tasya kimapi pramāṇaṁ dātuṁ na śaknuvanti|

XIV kintu bhaviṣyadvākyagranthe vyavasthāgranthe ca yā yā kathā likhitāste tāsu sarvvāsu viśvasya yanmatam ime vidharmmaṁ jānanti tanmatānusāreṇāhaṁ nijapitṛpuruṣaṇām īśvaram ārādhayāmītyahaṁ bhavataḥ samakṣam aṅgīkaromi|

XV dhārmikāṇām adhārmikāṇāṁca pramitalokānāmevotthānaṁ bhaviṣyatīti kathāmime svīkurvanti tathāhamapi tasmin īśvare pratyāśāṁ karomi;

XVI īśvarasya mānavānāṁca samīpe yathā nirdoṣo bhavāmi tadarthaṁ satataṁ yatnavān asmi|

XVII bahuṣu vatsareṣu gateṣu svadeśīyalokānām nimittaṁ dānīyadravyāṇi naivedyāni ca samādāya punarāgamaṇaṁ kṛtavān|

XVIII tatohaṁ śuci rbhūtvā lokānām samāgamaṁ kalahaṁ vā na kārītavān tathāpyāśiyādeśiyāḥ kiyanto yihūdīyalokā madhyemandiraṁ mām dhṛtavantaḥ|

XIX mamopari yadi kācidapavādakathāsti tarhi bhavataḥ samīpam upasthāya teṣāmeva sāksyadānam ucitam|

XX nocet pūrvve mahāsabhāsthānām lokānām sannidhau mama daṇḍāyamānatvasamaye, ahamadya mṛtānām utthāne yuṣmābhi rvicāritosmi,

XXI teṣām madhye tiṣṭhannahaṁ yāmimām kathāmuccaiḥ svareṇa kathitavān tadanyo mama kopi doṣo'labhyata na veti varam ete samupasthitalokā vadantu|

XXII tadā phīlikṣa etām kathām śrutvā tanmatasya viśeṣavṛttāntaṁ vijñātum vicāraṁ sthagitaṁ kṛtvā kathitavān luṣiye sahasrasenāpatau samāyāte sati yuṣmākaṁ vicāraṁ ahaṁ niṣpādayiṣyāmi|

XXIII anantaraṁ bandhanaṁ vinā paulaṁ rakṣitum tasya sevanāya sāksātkaraṇāya vā tadīyātmīyabandhujanān na vārayituṅca śamasenāpatim ādiṣṭavān|

XXIV alpadināt paraṁ phīlikṣo'dhipati rdruṣillānām nā yihūdīyayā svabhāryayā sahāgatya paulamāhūya tasya mukhāt khrīṣṭadharmmasya vṛttāntam āsrauṣīt|

XXV paulena nyāyasya parimitabhogasya caramavicārasya ca kathāyām kathitāyām satyām phīlikṣaḥ kampamānaḥ san vyāharad idānīm yāhi, aham avakāśaṁ prāpya tvām āhūsyāmi|

XXVI muktipraptyartham paulena mahyaṁ mudrādāsyante iti patyāśaṁ kṛtvā sa punaḥ punastamāhūya tena sākaṁ kathopakathanaṁ kṛtavān|

XXVII kintu vatsaradvayāt paraṁ parkiyaphīṣṭa phīlikṣasya padaṁ prāpte sati phīlikṣo yihūdīyān santuṣṭān cikīrṣan paulaṁ baddhaṁ saṁsthāpya gataṁ|

XXV

I anantaraṁ phīṣṭo nijarājyam āgatya dinatrayāt paraṁ kaisariyāto yirūsālamnagaram āgamat|

II tadā mahāyājako yihūdīyānām pradhānalokāśca tasya samakṣaṁ paulam apāvadanta|

III bhavān taṁ yirūsālamam ānetum ājñāpayatviti vinīya te tasmād anugrahaṁ vāñchitavantaḥ|

IV yataḥ pathimadhye gopanena paulaṁ hantum tai rghātakā niyuktāḥ| phīṣṭa uttaraṁ dattavān paulaḥ kaisariyāyām sthāsyati punaralpadināt param ahaṁ tatra yāsyāmi|

V tatastasya mānuṣasya yadi kaścid aparādhastiṣṭhati tarhi yuṣmākaṁ ye śaknuvanti te mayā saha tatra gatvā tamapavadantu sa etām kathām kathitavān|

VI daśadivasebhyo'dhikaṁ vilambya phīṣṭastasmāt kaisariyānagaram gatvā parasmin divase vicārāsana upadiśya paulam ānetum ājñāpayat|

VII paule samupasthite sati yirūsālamnagarād āgatā yihūdīyalokāstaṁ caturdiśi saṁveṣṭya tasya viruddhaṁ bahūn mahādoṣān utthāpitavantaḥ kintu teṣām kimapi pramāṇaṁ dātum na śaknuvantaḥ|

VIII tataḥ paulaḥ svasmin uttaramidam uditavān, yihūdīyānām vyavasthāyā mandirasya kaisarasya vā pratikūlaṁ kimapi karmma nāhaṁ kṛtavān|

IX kintu phīṣṭo yihūdīyān santuṣṭān karttum abhilaṣan paulam abhāṣata tvaṁ kim yirūsālamaṁ gatvāsmiṁ abhiyoge mama sāksād vicārīto bhaviṣyasi?

X tataḥ paula uttaraṁ proktavān, yatra mama vicāro bhavitum yogyaḥ kaisarasya tatra vicārāsana eva samupasthitosmi; ahaṁ yihūdīyānām kāmapi hānīm nākārṣam iti bhavān yathārthato vijānāti|

XI kañcidaparādhaṁ kiñcana vadhārhaṁ karmma vā yadyaham akariṣyāṁ tarhi prāṇahananadaṇḍamapi bhoktum udyato'bhaviṣyāṁ, kintu te mama samapavādaṁ

kurvvanti sa yadi kalpitamātro bhavati tarhi teṣāṃ kareṣu mām samarpayitum kasyāpyadhikāro nāsti, kaisarasya nikāṭe mama vicāro bhavatu|

XII tadā phīṣṭo mantribhiḥ sārddham saṃmantrya paulāya kathitavān, kaisarasya nikāṭe kiṃ tava vicāro bhaviṣyati? kaisarasya samīpaṃ gamiṣyasi|

XIII kiyaddinebhyaḥ param āgripparājā barṇikī ca phīṣṭam sākṣāt karttum kaisariyānagaram āgatavantau|

XIV tadā tau bahudināni tatra sthitau tataḥ phīṣṭastam rājānam paulasya kathām vijñāpya kathayitum ārabhata paulanāmānam ekaṃ bandi phīlikṣo baddham saṃsthāpya gatavān|

XV yirūsāلامي mama sthitikāle mahāyājako yihūdīyānām prācīnalokāśca tam apodya tamprati daṇḍājñām prārthayanta|

XVI tatoham ityuttaram avadam yāvad apodito janaḥ svāpavādakān sākṣāt kṛtvā svasmin yo'parādha āropitastasya pratyuttaram dātum suyogaṃ na prāpnoti, tāvatkālam kasyāpi mānuṣasya prāṇanāśājñāpanam romilokānām rīti rnahi|

XVII tatasteṣvatrāgateṣu parasmin divase'ham avilambaṃ vicārāsana upaviśya tam mānuṣam ānetum ajñāpayam|

XVIII tadanantaram tasyāpavādakā upasthāya yādṛṣam aham cintitavān tādṛṣam kañcana mahāpavādam notthāpya

XIX sveṣāṃ mate tathā paulo yaṃ sajīvaṃ vadati tasmin yīsunāmani mṛtajane ca tasya viruddham kathitavantau|

XX tatoham tādṛgvicāre saṃśayānaḥ san kathitavān tvaṃ yirūsālamam gatvā kiṃ tatra vicārīto bhavitum icchasi?

XXI tadā paulo mahārājasya nikāṭe vicārīto bhavitum prārthayata, tasmād yāvatkālam tam kaisarasya samīpaṃ preṣayitum na śaknomi tāvatkālam tamatra sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXII tata āgrippaḥ phīṣṭam uktavān, ahamapi tasya mānuṣasya kathām śrotum abhilaṣāmi| tadā phīṣṭo vyāharat śvastadīyām kathām tvaṃ śroṣyasi|

XXIII parasmin divase āgrippa barṇikī ca mahāsamāgamam kṛtvā pradhānavāhinīpatibhi rñagarasthapradhānalokaiśca saha militvā rājagṛhamāgatya samupasthitau tadā phīṣṭasyājñayā paula ānīto'bhavat|

XXIV tadā phīṣṭaḥ kathitavān he rājan āgrippa he upasthitāḥ sarvve lokā yirūsālamnagare yihūdīyalokasamūho yasmin mānuṣe mama samīpe nivedanam kṛtvā proccaiḥ kathāmimām kathitavān punaralpakālamapi tasya jīvanam nocitam tametaṃ mānuṣam paśyata|

XXV kintveṣa janaḥ prāṇanāśarham kimapi karma na kṛtavān ityajānām tathāpi sa mahārājasya sannidhau vicārīto bhavitum prārthayata tasmāt tasya samīpaṃ tam preṣayitum matimakaravam|

XXVI kintu śrīyuktasya samīpam etasmin kiṃ lekhanīyam ityasya kasyacin nirṇayasya na jātatvād etasya vicāre sati yathāham lekhitum kiñcana niścitam prāpnomi tadartham yuṣmākaṃ samakṣam viśeṣato he āgripparāja bhavataḥ samakṣam etam ānaye|

XXVII yato bandipreṣaṇasamaye tasyābhiyogasya kiñcidalekhanam aham ayuktaṃ jñāmi|

XXVI

I tata āgrippaḥ paulam avādīt, nijām kathām kathayitum tubhyam anumati rdīyate| tasmāt paulaḥ karaṃ prasāryya svasmin uttaram avādīt|

II he āgripparāja yatkāraṇādaham yihūdīyairapavādito 'bhavam tasya vṛttāntam adya bhavataḥ sākṣān nivedayitumanumatoham idam svīyam paramam bhāgyam manye;

III yato yihūdīyalokānām madhye yā yā rītiḥ sūkṣmavicārāśca santi teṣu bhavān vijñatamaḥ; ataeva prārthaye dhairyyamavalambya mama nivedanam śrṇotu|

IV ahaṁ yirūśālamnagare svadeśīyalokānām madhye tiṣṭhan ā yauvanakālād yadrūpam ācaritavān tad yihūdīyalokāḥ sarvve vidanti|

V asmākaṁ sarvvebhyaḥ śuddhatamaṁ yat phirūśīyamataṁ tadavalambī bhūtvāhaṁ kālaṁ yāpitavān ye janā ā bālyakālān mām jānānti te etādṛśaṁ sākṣyaṁ yadi dadāti tarhi dātum śaknuvanti|

VI kintu he āgripparāja īśvaro'smākaṁ pūrvvapuruṣāṇām nikaṭe yad aṅgikṛtavān tasya pratyāśāhetoraham idānīm vicārasthāne daṇḍāyamānosmi|

VII tasyāṅgikārasya phalaṁ prāptum asmākaṁ dvādaśavaṁśā divāniśaṁ mahāyatnād īśvarasevanaṁ kṛtvā yām pratyāśāṁ kurvvanti tasyāḥ pratyāśāyā hetoraham yihūdīyairapavādito'bhavam|

VIII īśvaro mṛtān utthāpayiṣyatīti vākyam yuṣmākaṁ nikaṭe'sambhavam kuto bhavet?

IX nāsaratīyayīso rnāmno viruddham nānāprakārapratikūlācaraṇam ucitam itya- haṁ manasī yathārthaṁ vijñāya

X yirūśālamnagare tadakaravaṁ phalataḥ pradhānayājakasya nikaṭāt kṣamatām prāpya bahūn pavitralokān kārāyām baddhavān viśeṣatasteṣām hananasamaye teṣām viruddhām nijām sammatim prakāśitavān|

XI vāraṁ vāraṁ bhajanabhavaneṣu tebhyo daṇḍaṁ pradattavān balāt taṁ dharmmaṁ nindayitavāṁśca punaśca tān prati mahākrodhād unmattaḥ san videśīyanagarāṇi yāvat tān tāḍitavān|

XII itthaṁ pradhānayājakasya samīpāt śaktim ājñāpatraṅca labdhvā dammeṣaknagaraṁ gataṁ|

XIII tadāhaṁ he rājan mārgamadhye madhyāhna- kāle mama madīyasaṅginām lokānāṅca catasṛṣu dikṣu gagaṇāt prakāśamānām bhāskarato- pi tejasvatim dīptim dṛṣṭavān|

XIV tasmād asmāsu sarvveṣu bhūmau patiteṣu satsu he śaula hai śaula kuto mām tāḍayasi? kaṇṭakānām mukhe pādāhananaṁ tava duḥsādhyam ibriyabhāṣayā gadita etādṛśa ekaḥ śabdo mayā śrutaḥ|

XV tadāhaṁ pṛṣṭavān he prabho ko bhavān? tataḥ sa kathitavān yaṁ yīsum tvaṁ tāḍayasi sohaṁ,

XVI kintu samuttiṣṭha tvaṁ yad dṛṣṭavān itaḥ punaṅca yadyat tvām darśayiṣyāmi teṣām sarvveṣām kāryyāṇām tvām sākṣiṇaṁ mama sevakaṅca karttum darśanam adām|

XVII viśeṣato yihūdīyalokebhyo bhinnajātīyebhyaśca tvām manonītaṁ kṛtvā teṣām yathā pāpamocanaṁ bhavati

XVIII yathā te mayi viśvasya pavitrikṛtānām madhye bhāgaṁ prāpnuvanti tad- abhiprāyeṇa teṣām jñānacakṣūṁṣi prasannāni karttum tathāndhakārād dīptim prati śaitānādhikārācca īśvaraṁ prati matīḥ parāvarttayitum teṣām samīpaṁ tvām preṣyāmi|

XIX he āgripparāja etādṛśaṁ svargīyapratyādeśaṁ agrāhyam akṛtvāhaṁ

XX prathamato dammeṣaknagare tato yirūśālam sarvvasmin yihūdīyadeśe anyeṣu deśeṣu ca ye[na] lokā matim parāvarttya īśvaraṁ prati parāvarttayante, manaḥparāvarttanayogyāni karmmaṇi ca kurvvanti tāḍṣam upadeśaṁ pracāritavān|

XXI etatkāraṇād yihūdīyā madhyemandiraṁ mām dhṛtvā hantum udyataḥ|

XXII tathāpi khriṣṭo duḥkhaṁ bhuktvā sarvveṣām pūrvvaṁ śmaśānād utthāya nijadeśīyānām bhinnadeśīyānāṅca samīpe dīptim prakāśayiṣyati

XXIII bhaviṣyadvādigaṇo mūsāśca bhāvikāryyasya yadidaṁ pramāṇam adaduretaḍ vinānyāṁ kathāṁ na kathayitvā īśvarād anugrahaṁ labdhvā mahatāṁ kṣudrāṇāṁca sarvveṣāṁ samīpe pramāṇaṁ dattvādya yāvat tiṣṭhāmi|

XXIV tasyamāṁ kathāṁ niśamya phīṣṭa uccaiḥ svareṇa kathitavān he paula tvam unmattosi bahuvidyābhyāsenā tvaṁ hatajñāno jātaḥ|

XXV sa uktavān he mahāmahima phīṣṭa nāham unmattaḥ kintu satyaṁ vivecanīyaṁca vākyāṁ prastaumi|

XXVI yasya sākṣād akṣobhaḥ san kathāṁ kathayāmi sa rājā tadvṛttāntaṁ jānāti tasya samīpe kimapi guptaṁ neti mayā niścitaṁ budhyate yatastad vijane na kṛtaṁ|

XXVII he āgripparāja bhavān kiṁ bhaviṣyadvādigaṇoktāni vākyāni pratyeti? bhavān pratyeti tādahaṁ jānāmi|

XXVIII tata āgrippaḥ paulam abhihitavān tvaṁ pravṛttim janayitvā prāyeṇa māmapi khriṣṭiyaṁ karoṣi|

XXIX tataḥ so'vādīt bhavān ye ye lokāśca mama kathāṁ adya śṛṇvanti prāyeṇa iti nahi kintvetat śṛṅkhalabandhanaṁ vinā sarvvathā te sarvve mādrṣā bhavantvitiśvasya samīpe prārthaye'ham|

XXX etasyāṁ kathāyāṁ kathitāyāṁ sa rājā so'dhipati rbarṇikī sabhāsthā lokāśca tasmād utthāya

XXXI gopane parasparaṁ vivicya kathitavanta eṣa jano bandhanārhaṁ prāṇahananārhaṁ vā kimapi karmma nākarot|

XXXII tata āgrippaḥ phīṣṭam avadat, yadyeṣa mānuṣaḥ kaisarasya nikaṭe vicārīto bhavituṁ na prārthayiṣyat tarhi mukto bhavitum aśakṣyat|

XXVII

I jalapathenāsmākam itoliyādeśaṁ prati yātrāyāṁ niścitāyāṁ satyāṁ te yūliyanāmno mahārājasya saṁghātāntargatasya senāpateḥ samīpe paulaṁ tadanyān katinayajanāmśca samārpayan|

II vayam ādrāmuttīyaṁ potamekam āruhya āśiyādeśasya taṭasamīpena yātuṁ matiṁ kṛtvā laṅgaram utthāpya potam amocayāma; mākidaniyādeśasthathiṣalanīkīnivāsyāristārkhanaṁ kāsīd jano'smābhiḥ sārddham āsit|

III parasmīn divase 'smābhiḥ sīdonnagare pote lāgite tatra yūliyaḥ senāpatīḥ paulaṁ prati saujanyaṁ pradarthya sāntvanārthaṁ bandhubāndhavān upayātum anujajñau|

IV tasmāt pote mocite sati sammukhavāyoḥ sambhavād vayaṁ kupropadvīpasya tīrasamīpena gatavantaḥ|

V kilikiyāyāḥ pāmphūliyāyāśca samudrasya pāraṁ gatvā lūkiyādeśāntargataṁ murānagaram upātiṣṭhāma|

VI tatsthānād itāliyādeśaṁ gacchati yaḥ sikandariyānagarasya potastaṁ tatra prāpya śatasenāpatistaṁ potam asmān ārohayat|

VII tataḥ paraṁ bahūni dināni śanaiḥ śanaiḥ rgatvā knīdapārśvopasthtiḥ pūrvvaṁ pratikūlena pavanena vayaṁ salmonyāḥ sammukham upasthāya krītyupadvīpasya tīrasamīpena gatavantaḥ|

VIII kaṣṭena tamuttīryya lāseyānagarasyādhaḥ sundaranāmakam khātam upātiṣṭhāma|

IX itthaṁ bahutithaḥ kālo yāpita upavāsadināñcātītaṁ, tatkāraṇāt nauvartmani bhayaṅkare sati paulo vinayena kathitavān,

X he mahecchā ahaṁ niścayaṁ jānāmi yātrāyāmasyām asmākam kleśā bahūnāmapacayāśca bhaviṣyanti, te kevalaṁ potasāmagryorīti nahi, kintvasmākam prāṇānāmapi|

^{XI} tadā śatasenāpatiḥ pauṣṭhoktavākyatopi karṇadhārasya potavaṇijaśca vākyam bahumaṁsta|

XII tat khātaṁ śītakāle vāsārhassthānaṁ na tasmād avācīpratīcordiśoḥ krītyāḥ
phainīkiyakhātaṁ yātuṁ yadi śaknuvantastarhi tatra śītakālaṁ yāpayituṁ prāyeṇa
sarvve mantrayāmāsuḥ|

XIII tataḥ paraṁ dakṣiṇavāyu rmandam vahaṭīti vilokya nijābhiprāyasya siddheḥ
suyogo bhavaṭīti buddhvā potaṁ mocayitvā krītyupadvīpasya tīrasamīpena calita-
vantaḥ|

^{XIV} kintvalpakṣaṇāt parameva urakludonnāmā pratikūlaḥ pracando vāyu rvahan
pote'lagīt

^{xv} tasyābhimukhaṃ gantum potasyāśaktatvād vayaṃ vāyunā svayaṃ nītāḥ|

XVI anantaram klaudīnāmna upadvīpasya kūlasamīpena potam gamayitvā bahunā
kaṣṭhena kṣudranāvam arakṣāma|

XVII te tāmāruhya rajjā potasyādhobhāgam abadhnan tadanantaram cet poto
saikate lagatiti bhayād vātavaśanānyamocayan tataḥ poto vāyunā cālitaḥ|

XVIII kintu kramaśo vāyoh prabalatvāt pota dolāyamāno'bhavat parasmin divase
potasthāni katipayāni dravyāṇi toye nikṣiptāni|

XIX tr̥tīyadivase vayan̐ svahastaiḥ potasajjanadravyāṇi nikṣiptavantah|

XX tato bahudināni yāvat sūryyanakṣatrādīni samācchannāni tato 'tīva
vātyāgamād asmākaṁ prānarakṣāyāḥ kāpi pratyāśā nātiṣṭhat|

^{XXI} bahudineṣu lokāiraṇāhāreṇa yāpīteṣu sarvveṣāṃ sāksat paulastīṣṭhan
akathayat, he mahecchāḥ krītyupadvīpāt potaṃ na mocayitum ahaṃ pūrvvaṃ
yad avadaṃ tadgrahaṇaṃ yuṣmākam ucitam āsīt tathā kṛte yuṣmākam eṣā vipad
eṣo'pacayaśca nāghatīṣyetām|

xxii kintu sāmprataṁ yuṣmān vinīya bravīmyahaṁ, yūyaṁ na kṣubhyata
yuṣmākam ekasyāpi prāṇino hāni rna bhaviṣyati, kevalasya potasya hāni rb-
haviṣyati|

XXIII yato yasyeśvarasya loko'ham yañcāham paricarāmi tadīya eko dūto hyo rātrau
mamāntike tisthan kathitavān,

XXIV he paṭṭa mā bhaiṣiḥ kaisarasya sammukhe tvayopasthātavyam; tavaitān
saṅgino lokān īśvarastubhyaṁ dattavān|

^{XXV} ataeva he mahecchā yūyaṁ sthīra-manaso bhavata mahyaṁ yā kathākathi
sāvaśyaṁ ghaṭiṣyate mamaitādrśī viśvāsa īśvare vidyate,

XXVI kintu kasyacid upadvīpasyopari patitavyam asmābhiḥ |

XXVII tataḥ param ādriyāsamudre potastathaiva dolāyamānaḥ san itastato
gacchan caturdaśadivasasya rātre rdvitīyapraharasamaye kasyacit sthalasya
samīpamupatisthatīti potīyalokā anvamanyanta|

XXVIII tataste jalam parimāya tatra viṁśati rvyāmā jalānīti jñātavantah|
kiñciddūram gatvā punarapi jalam parimitavantah| tatra pañcadaśa vyāmā jalāni
dr̥ṣtvā

ॐ XXX cet pāṣaṇe lagatīti bhayāt potasya paścādbhāgataścaturō laṅgarān nikṣīpya
divākaram apeksya sarvve sthitavantah|

XXX kintu potīyalokāḥ potāgrabhāge laṅgaranikṣepaṁ chalaṁ kṛtvā jaladhau
kṣudranāvaṁ avarohya palāyitum aceṣṭanta|

XXXI tataḥ paulaḥ senāpataye sainyagaṇāya ca kathitavān, ete yadi potamadhye na tiṣṭhanti tarhi yusmākaṁ rakṣanaṁ na śakyaṁ|

XXXIII tadā senāgano rajjūn chitvā nāvam jāle patitum adadāt|

XXXIII prabhātasamaye paulaḥ sarvān janān bhojanārthaṁ prārthya vyāharat,
adya caturdaśadināni yāvad yūyam apekṣamānā anāhārāḥ kālam ayāpayata kimapi
nābhūṃgdam|

XXXIV ato vinaye'ham bhakṣyaṁ bhujiyatām tato yuṣmākaṁ maṅgalaṁ bhaviṣyati, yuṣmākaṁ kasyacijjanasya śīrasaḥ keśaikopi na naṁkṣyati|

XXXV iti vyāhṛtya paulaṁ pūpaṁ gr̥hīteśvaraṁ dhanyaṁ bhāṣamāṇastaṁ bhaṁktvā bhoktum ārabdhavān|

XXXVI anantaraṁ sarvve ca susthirāḥ santaḥ khādyāni parpyagr̥hlan|

XXXVII asmākaṁ pote ṣaṭsapatyadhikaśatadvayalokā āsan|

XXXVIII sarvveṣu lokeṣu yatheṣṭaṁ bhuktavatsu potasthan godhūmān jaladhau nikṣipyā taiḥ potasya bhāro laghūkr̥taḥ|

XXXIX dine jāte'pi sa ko deśa iti tadā na paryyacyata; kintu tatra samataṭam ekaṁ khātaṁ dr̥ṣṭvā yadi śaknumastarhi vayaṁ tasyābhyantaraṁ potaṁ gamayāma iti matiṁ kr̥tvā te laṅgarān chittvā jaladhau tyaktavantaḥ|

XL tathā karṇabandhanaṁ mocayitvā pradhānaṁ vātavasanam uttolya tīrasamīpaṁ gatavantaḥ|

XLI kintu dvayoḥ samudrayoḥ saṅgamasthāne saikatopari pote nikṣipte 'grabhāge bādHITE paścādbhāge prabalataraṅgo'lagat tena poto bhagnaḥ|

XLII tasmād bandayaśced bāhubhistarantaḥ palāyante ityāśāṅkayā senāgaṇastān hantum amantrayat;

XLIII kintu śatasenāpatiḥ paulaṁ rakṣitum prayatnaṁ kr̥tvā tān tacceṣṭāyā nivartya ityādiṣṭavān, ye bāhutarāṇaṁ jānanti te'gre prollampya samudre patitvā bāhubhistīrttvā kūlaṁ yāntu|

XLIV aparam avaśiṣṭā janāḥ kāṣṭhaṁ potīyaṁ dravyaṁ vā yena yat prāpyate tadavalambya yāntu; itthaṁ sarvve bhūmiṁ prāpya prāṇai rjivitaḥ|

XXVIII

I itthaṁ sarvveṣu rakṣāṁ prāpteṣu tatratyopadvīpasya nāma milīteṭi te jñātavantaḥ|

II asabhyalokā yatheṣṭaṁ anukampāṁ kr̥tvā varttamānavṛṣṭeḥ śītācca vahnīm prajjvālyāsmākaṁ ātithyam akurvvan|

III kintu paula indhanāni saṁgr̥hya yadā tasmin agrau nirakṣipat, tadā vahneḥ pratāpāt ekaḥ kṛṣṇasarpō nirgatya tasya haste draṣṭavān|

IV te'sabhyalokāstasya haste sarpam avalambamānaṁ dr̥ṣṭvā parasparam ukta-vanta eṣa jano'vaśyaṁ narahā bhaviṣyati, yato yadyapi jaladhe rakṣāṁ prāptavān tathāpi pratiphaladāyaka enaṁ jīvitum na dadāti|

V kintu sa hastaṁ vidhunvan taṁ sarpam agnimadhye nikṣipyā kāmapi pīḍāṁ nāptavān|

VI tato viṣajvālayā etasya śarīraṁ sphītaṁ bhaviṣyati yadvā haṭhādayaṁ prāṇān tyakṣyatīti niścītya lokā bahukṣaṇāni yāvat tad draṣṭum sthitavantaḥ kintu tasya kasyāścid vipado'ghaṭanāt te tadviparītaṁ vijñāya bhāṣitavanta eṣa kaścid devo bhavet|

VII publiyanāmā jana ekastasyopadvīpasyādhipatirāsīt tatra tasya bhūmyādi ca sthitaṁ| sa jano'smān nijagr̥haṁ nītvā saujanyaṁ prakāśya dinatrayaṁ yāvad asmākaṁ ātithyam akarot|

VIII tadā tasya publiyasya pitā jvarātisāreṇa pīḍyamānaḥ san śayyāyām āsīt; tataḥ paulastasya samīpaṁ gtvā prārthanāṁ kr̥tvā tasya gātre hastaṁ samarpya taṁ svasthaṁ kr̥tavān|

IX itthaṁ bhūte tadvīpanivāsina itarepi rogilokā āgatya nirāmayā abhavan|

X tasmātte'smākaṁ atīva satkāraṁ kr̥tavantaḥ, viśeṣataḥ prasthānasamaye prayojanīyāni nānadravayāni dattavantaḥ|

XI itthaṁ tatra triṣu māseṣu gateṣu yasya cihnaṁ diyaskūrī tādrśa ekaḥ sikan-darīyanagarasya potaḥ śītakālaṁ yāpayan tasmin upadvīpe 'tiṣṭhat tameva potaṁ vayam āruhya yātrām akurmma|

XII tataḥ prathamataḥ surākūsanagaram upasthāya tatra trīṇi dināni sthitavantaḥ|

XIII tasmād āvṛtya rīgiyanagaram upasthitāḥ dinaikasmāt paraṁ dakṣiṇavayau sānukūlye sati parasmīn divase patiyalīnagaram upātiṣṭhāma|

XIV tato'smāsu tatradyaṁ bhrātṛgaṇaṁ prāpteṣu te svaiḥ sārddham asmān sapta dināni sthāpayitum ayatanta, itthaṁ vayaṁ romānagaram pratyagacchāma|

XV tasmāt tatradyāḥ bhrātaro'smākam āgamanavārttāṁ śrutvā āpiyapharaṁ triṣṭāvarṇiṅca yāvad agresarāḥ santosmān sāksāt karttum āgaman; teṣāṁ darśanāt paula īśvaraṁ dhanyaṁ vadan āśvāsam āptavān|

XVI asmāsu romānagaram gateṣu śatasenāpatiḥ sarvvān bandīn pradhānasenāpateḥ samīpe samārpayat kintu paulāya svarakṣakapadātinā saha pṛthag vastum anumatiṁ dattavān|

XVII dinatrayāt paraṁ paulastaddeśasthān pradhānayihūdina āhūtavān tatasteṣu samupasthiteṣu sa kathitavān, he bhrātṛgaṇa nijalokānāṁ pūrvvapuruṣāṇāṁ vā rīte rviparītaṁ kiṅcana karmmaḥ nākaravaṁ tathāpi yirūśalamanivāsino lokā māṁ bandiṁ kṛtvā romilokānāṁ hasteṣu samarpitavantaḥ|

XVIII romilokā vicāryya mama prāṇahananārhaṁ kimapi kāraṇaṁ na prāpya māṁ mocayitum aicchan;

XIX kintu yihūdilokānāṁ āpattyā mayā kaisararājasya samīpe vicārasya prārthanā karttavyā jātā nocet nijadeśīyalokān prati mama kopyabhiyogo nāsti|

XX etatkāraṇād ahaṁ yuṣmān draṣṭuṁ samlapituṅcāhūyam isrāyelveśīyānāṁ pratyāśahetoham etena śuṅkhalena baddho'bhavam|

XXI tadā te tam avādiṣuḥ, yihūdīyadeśād vayaṁ tvāmadhi kimapi patraṁ na prāptā ye bhrātaraḥ samāyātasteṣāṁ kopi tava kāmapi vārttāṁ nāvadat abhadramapi nākathayacca|

XXII tava mataṁ kimiti vayaṁ tvattaḥ śrotumicchāmaḥ| yad idaṁ navīnaṁ matamutthitaṁ tat sarvvatra sarvveṣāṁ nikaṭe ninditaṁ jātama iti vayaṁ jānīmaḥ|

XXIII taistadartham ekasmin dine nirūpīte tasmin dine bahava ekatra militvā paulasya vāsagrham āgacchan tasmāt paula ā prātaḥkālāt sandhyākālāṁ yāvan mūsavyavasthāgranthād bhaviṣyadvādināṁ granthebhyaśca yīśoḥ kathāṁ ut-thāpya īśvarasya rāje pramaṇaṁ datvā teṣāṁ pravṛttiṁ janayitum ceṣṭitavān|

XXIV kecittu tasya kathāṁ pratyāyan kecittu na pratyāyan;

XXV etatkāraṇāt teṣāṁ parasparam anaikyāt sarvve calitavantaḥ; tathāpi paula etāṁ kathāmekāṁ kathitavān pavitra ātmā yīśaiyasya bhaviṣyadvaktu rvadanād asmākaṁ piṭṛpuruṣebhya etāṁ kathāṁ bhadraṁ kathayāmāsa, yathā,

XXVI "upagatya janānetān tvaṁ bhāṣasva vacastvidaṁ| karṇaiḥ śroṣyatha yūyaṁ hi kintu yūyaṁ na bhotsyatha| netrai rdrakṣyatha yūyaṁ jñātuṁ yūyaṁ na śakṣyatha|

XXVII te mānuṣā yathā netraiḥ paripaśyanti naiva hi| karṇaiḥ ryathā na śṛṇvanti budhyante na ca mānasaiḥ| vyāvarttayatsu cittāni kāle kutrāpi teṣu vai| mattaste manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca| tathā teṣāṁ manuṣyāṇāṁ santi sthūlā hi buddhayaḥ| badhiribhūtakarṇāśca jātāśca mudritā drśaḥ||

XXVIII ata īśvarād yat paritrāṇaṁ tasya vārttā bhinnadeśīyānāṁ samīpaṁ preṣitā taeva tāṁ grahīṣyantīti yūyaṁ jānīta|

XXIX etādrśyāṁ kathayāṁ kathitāyāṁ satyāṁ yihūdinaḥ parasparaṁ bahuvicāraṁ kurvvanto gatavantaḥ|

XXX itthaṁ paulaḥ sampūrṇaṁ vatsaradvayaṁ yāvad bhāṭakīye vāsagrhe vasan ye lokāstasya sannidhim āgacchanti tān sarvvāneva parigrhlan,

XXXI nirvighnam atīsayaniḥkṣobham īśvarīyarājatvasya kathāṁ pracārayan prab-
hau yīsau khrīṣṭe kathāḥ samupādiśat| iti | |

romiṇaḥ patraṁ

^I īśvaro nijaputramadhi yaṁ susaṁvādaṁ bhaviṣyadvādibhi rdharmmagranthe pratiśrutavān taṁ susaṁvādaṁ pracārayitum prṥthakkr̥ta āhūtaḥ preritaśca prabho ryīśukhrīṣṭasya sevako yaḥ paulaḥ

^{II} sa romānagarasthān īśvarapriyān āhūtāmśca pavitralokān prati patraṁ likhati|

^{III} asmākaṁ sa prabhu ryīśuḥ khriṣṭaḥ śārīrikasambandhena dāyūdo vaṁśodbhavaḥ

^{IV} pavitrasyātmanaḥ sambandhena ceśvarasya prabhāvavān putra iti śmaśānāt tasyotthānena pratipannaṁ|

^V aparaṁ yeṣāṁ madhye yīśunā khriṣṭena yūyamapyāhūtāste 'nyadeśīyalokāstasya nāmni viśvasya nideśagrāhiṇo yathā bhavanti

^{VI} tadabhiprāyeṇa vayaṁ tasmād anugrahaṁ preritatvapadañca prāptāḥ|

^{VII} tātenāsmākaṁ īśvareṇa prabhuṇā yīśukhrīṣṭena ca yuṣmabhyam anugrahaḥ śāntiśca pradīyetāḥ|

^{VIII} prathamataḥ sarvvasmin jagati yuṣmākaṁ viśvāsasya prakāśitatvād ahaṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ nimittaṁ yīśukhrīṣṭasya nāma gr̥hlan īśvarasya dhanyavādaṁ karomi|

^{IX} aparaṁ īśvarasya prasādād bahukālāt paraṁ sāmprataṁ yuṣmākaṁ samīpaṁ yātuṁ kathamapi yat suyogaṁ prāpnomi, etadārthaṁ nirantaraṁ nāmānyuccārayan nijāsu sarvvaprārthanāsu sarvvadā nivedayāmi,

^X etasmin yamaḥ tatputrīyasusāṁvādapracāraṇena manasā paricarāmi sa īśvaro mama sākṣi vidyate|

^{XI} yato yuṣmākaṁ mama ca viśvāsena vayaṁ ubhaye yathā śāntiyuktā bhavāma iti kāraṇād

^{XII} yuṣmākaṁ sthairyyakaraṇārthaṁ yuṣmabhyam kiñcitparamārthadānadānāya yuṣmān sākṣāt karttuṁ madīyā vāñchā|

^{XIII} he bhrātṛgaṇa bhinnadeśīyalokānām madhye yadvat tadvad yuṣmākaṁ madhyepi yathā phalaṁ bhuñje tadabhiprāyeṇa muhurmuḥu ryuṣmākaṁ samīpaṁ gantum udyato'haṁ kintu yāvad adya tasmin gamane mama vigṇo jāta iti yūyaṁ yad ajñātāstīṣṭhatha tadahaṁ ucitaṁ na budhye|

^{XIV} ahaṁ sabhyāsabhyānām vidvadavidvatāñca sarvveṣāṁ ṛñi vidye|

^{XV} ataeva romānivāsinām yuṣmākaṁ samīpe'pi yathāśakti susāṁvādaṁ pracārayitum ahaṁ udyatosmi|

^{XVI} yataḥ khriṣṭasya susāṁvādo mama lajjāspadaṁ nahi sa īśvarasya śaktisvarūpaḥ sañ ā yihūdīyebhyo 'nyajātīyān yāvat sarvvajātīyānām madhye yaḥ kaścid tatra viśvasiti tasyaiva trāṇaṁ janayati|

^{XVII} yataḥ pratyayasya samaparimāṇam īśvaradattaṁ puṇyaṁ tatsusāṁvāde prakāśate| tadadhi dharmmapustakepi likhitamidaṁ "puṇyavān jano viśvāsena jīviṣyati"|

^{XVIII} ataeva ye mānavāḥ pāpakarmmaṇā satyatām rundhanti teṣāṁ sarvvasya durācaraṇasyādharmmasya ca viruddhaṁ svargād īśvarasya kopāḥ prakāśate|

^{XIX} yata īśvaramadhi yadyad jñeyaṁ tad īśvaraḥ svayaṁ tān prati prakāśitavān tasmāt teṣāṁ agocaraṁ nahi|

^{XX} phalatastasyānantaśaktīśvaratvādīnyadr̥śyānyapi sr̥ṣṭikālam ārabhya karmmasu prakāśamānāni dr̥śyante tasmāt teṣāṁ doṣaprakṣālanasya panthā nāsti|

XXI aparam īśvaram jñātvāpi te tam īśvarajñānena nādriyanta kṛtajñā vā na jātāḥ; tasmāt teṣāṃ sarvve tarkā viphalibhūtāḥ, aparañca teṣāṃ vivekaśūnyāni manāṃsi timire magnāni|

XXII te svān jñānino jñātvā jñānahinā abhavan

XXIII anaśvarasyeśvarasya gauravaṃ vihāya naśvaramanuṣyapaśupakṣyurogāmiprabhṛterā

XXIV itthaṃ ta īśvarasya satyatām vihāya mṛṣāmatam āśritavantaḥ saccidānandaṃ sṛṣṭikarttāraṃ tyaktvā sṛṣṭavastunaḥ pūjāṃ sevāñca kṛtavantaḥ;

XXV iti hetoriśvarastān kukriyāyāṃ samarpya nijanijakucintābhilāṣābhyāṃ svam svam śarīraṃ parasparam apamānitaṃ karttum adadāt|

XXVI īsvareṇa teṣu kvabhilāṣe samarpiteṣu teṣāṃ yoṣitaḥ svābhāvikācaraṇam apahāya viparītakṛtye prāvarttanta;

XXVII tathā puruṣā api svābhāvikayoṣitsaṅgamaṃ vihāya parasparam kāmakṛśānunaḥ dagdhāḥ santaḥ pumāṃsaḥ pumbhiḥ sākaṃ kukṛtye samāsajya nijanijabhrānteḥ samucitaṃ phalam alabhanta|

XXVIII te sveṣāṃ manaḥsvīśvarāya sthānaṃ dātum anicchukāstato hetoriśvarastān prati duṣṭamanaskatvam avihitakriyatvañca dattavān|

XXIX ataeva te sarvve 'nyāyo vyabhicāro duṣṭatvaṃ lobho jighāṃsā īrṣyā vadho vivādaścāturi kumatirityādibhi rduṣkarmmabhiḥ paripūrṇāḥ santaḥ

XXX karṇejapā apavādina īśvaradveṣakā hiṃsakā ahaṅkāriṇa ātmaślāghinaḥ kukarmmotpādakāḥ pitrorājñālaṅghakā

XXXI avicārakā niyamalaṅghinaḥ sneharahitā atidveṣiṇo nirdayāśca jātāḥ|

XXXII ye janā etādṛśaṃ karmma kurvanti taeva mṛtiyogyā īśvarasya vicāramīdṛśaṃ jñātvāpi ta etādṛśaṃ karmma svayaṃ kurvanti kevalamiti nahi kintu tādṛśakarmmakāriṣu lokeṣvapi prīyante|

II

I he paradūṣaka manuṣya yaḥ kaścana tvaṃ bhavasi tavottaradānāya panthā nāsti yato yasmāt karmmaṇaḥ parastvayā dūṣyate tasmāt tvamapi dūṣyase, yatastaṃ dūṣayannapi tvaṃ tadvad ācarasi|

II kintvetādṛgācāribhyo yaṃ daṇḍam īśvaro niścinoti sa yathārtha iti vayaṃ jānīmaḥ|

III ataeva he mānuṣa tvaṃ yādṛgācāriṇo dūṣyasi svayaṃ yadi tādṛgācarasi tarhi tvam īśvaradaṇḍāt palāyitum śakṣyasīti kiṃ budhyase?

IV aparaṃ tava manasaḥ parivarttanaṃ karttum īśvarasyānugraho bhavati tanna buddhvā tvaṃ kiṃ tadīyānugrahakṣamācirasahiṣṇutvanidhiṃ tucchīkaroṣi?

V tathā svāntaḥkaraṇasya kaṭhoratvāt khedarāhityācceśvarasya nyāyyavicāraprakāśanasya krodhasya ca dinaṃ yāvat kiṃ svārthaṃ kopāṃ sañcinoṣi?

VI kintu sa ekaikamanujāya tatkarmmānusāreṇa pratiphalaṃ dāsyati;

VII vastutastu ye janā dhairyyaṃ dhṛtvā satkarmma kurvvanto mahimā satkāro'maratvañcaitāni mṛgayante tebhyo'nantāyu rdāsyati|

VIII aparaṃ ye janāḥ satyadharmmam aghṛitvā viparītadharmmam gṛhlanti tādṛśā virodhijanāḥ kopāṃ krodhañca bhokṣyante|

IX ā yihūdino'nyadeśinaḥ paryyantaṃ yāvantaḥ kukarmmakāriṇaḥ prāṇinaḥ santi te sarvve duḥkhaṃ yātanāñca gamiṣyanti;

X kintu ā yihūdino bhinnadeśiparyyantā yāvantaḥ satkarmmakāriṇo lokāḥ santi tān prati mahimā satkāraḥ sāntiśca bhaviṣyanti|

XI īśvarasya vicāre pakṣapāto nāsti|

XII alabdhavyavasthāsāstrai ryaiḥ pāpāni kṛtāni vyavasthāsāstrālabdhatvānurūpasteṣāṃ vināśo bhaviṣyati; kintu labdhavyavasthāsāstrā ye pāpānyakurvvan vyavasthānusārādeva teṣāṃ vicāro bhaviṣyati|

XIII vyavasthāśrotāra īśvarasya samīpe niṣpāpā bhaviṣyantīti nahi kintu vyavasthācāriṇa eva sapuṇyā bhaviṣyanti|

XIV yato 'labdhavyavasthāsāstrā bhinnadeśīyalokā yadi svabhāvato vyavasthānurūpān ācārān kurvanti tarhyalabdhasāstrāḥ santo'pi te sveṣāṃ vyavasthāsāstramiva svayameva bhavanti|

XV teṣāṃ manasi sākṣisvarūpe sati teṣāṃ vitarkeṣu ca kadā tān doṣiṇaḥ kadā vā nirdoṣān kṛtavatsu te svāntarlikhitasya vyavasthāsāstrasya pramāṇaṃ svayameva dadati|

XVI yasmin dine mayā prakāśitasya susaṃvādasyānusārād īśvaro yīśukhrīṣṭeṇa mānuṣāṇāṃ antaḥkaraṇānāṃ gūḍhābhiprāyān dhṛtvā vicārayiṣyati tasmin vicāradine tat prakāśiṣyate|

XVII paśya tvaṃ svayaṃ yihūdīti vikhyāto vyavasthopari viśvāsaṃ karoṣi,

XVIII īśvaramuddiśya svaṃ ślāghase, tathā vyavasthayā śikṣito bhūtvā ta-syābhimataṃ jānāsi, sarvvāsāṃ kathānāṃ sārāṃ viviṃkṣe,

XIX aparaṃ jñānasya satyatāyāścākarasvarūpaṃ śāstraṃ mama samīpe vidyata ato 'ndhalokānāṃ mārgadarśayitā

XX timirasthitalokānāṃ madhye dīptisvarūpo'jñānalokebhyo jñānadātā śiśūnāṃ śikṣayitāhameveti manyase|

XXI parān śikṣayan svayaṃ svaṃ kiṃ na śikṣayasi? vastu-taścauryyanīśedhavyavasthāṃ pracārayan tvaṃ kiṃ svayameva corayasi?

XXII tathā paradāragamanāṃ pratiśedhan svayaṃ kiṃ paradārān gacchasi? tathā tvaṃ svayaṃ pratimādveṣī san kiṃ mandirasya dravyāṇi harasi?

XXIII yastvaṃ vyavasthāṃ ślāghase sa tvaṃ kiṃ vyavasthāṃ avamatya neśvaraṃ sammanyase?

XXIV śāstre yathā likhati "bhinnadeśināṃ samīpe yuṣmākaṃ doṣād īśvarasya nāmno nindā bhavati|"

XXV yadi vyavasthāṃ pālayasi tarhi tava tvakchedakriyā saphalā bhavati; yati vyavasthāṃ laṅghase tarhi tava tvakchedo'tvakchedo bhaviṣyati|

XXVI yato vyavasthāsāstrādiṣṭadharmmakarmmācārī pumān atvakchedī sannapi kiṃ tvakchedināṃ madhye na gaṇayiṣyate?

XXVII kintu labdhasāstraśchinnatvak ca tvaṃ yadi vyavasthālaṅghanāṃ karoṣi tarhi vyavasthāpālakaḥ svābhāvīkacchinnatvaco lokāstvāṃ kiṃ na dūṣayiṣyanti?

XXVIII tasmād yo bāhye yihūdī sa yihūdī nahi tathāṅgasya yastvakchedaḥ sa tvakchedo nahi;

XXIX kintu yo jana āntariko yihūdī sa eva yihūdī aparaṅca kevalalikhitayā vyavasthayā na kintu mānasiko yastvakchedo yasya ca praśaṃsā manuṣyebhyo na bhūtvā īśvarād bhavati sa eva tvakchedaḥ|

III

I aparaṅca yihūdinaḥ kiṃ śreṣṭhatvaṃ? tathā tvakchedasya vā kiṃ phalaṃ?

II sarvvathā bahūni phalāni santi, viśeṣata īśvarasya śāstraṃ tebhyo'dīyata|

III kaiścid aviśvasane kṛte teṣāṃ aviśvasanāt kim īśvarasya viśvāsyatāyā hānirutpatsyate?

IV kenāpi prakāreṇa nahi| yadyapi sarvve manuṣyā mithyāvādinastathāpīśvaraḥ satyavādī| śāstre yathā likhitamāste, atastvantu svavākyena nirddoṣo hi bhaviṣyasi| vicāre caiva niṣpāpo bhaviṣyasi na saṃśayaḥ|

V asmākam anyāyena yadiśvarasya nyāyaḥ prakāśate tarhi kiṁ vadiṣyāmaḥ? ahaṁ mānuṣāṇāṁ kathāmiva kathāṁ kathayāmi, īśvaraḥ samucitaṁ daṇḍaṁ dattvā kim anyāyī bhaviṣyati?

VI itthaṁ na bhavatu, tathā satīśvaraḥ kathāṁ jagato vicārayitā bhaviṣyati?

VII mama mithyāvākyavadanād yadiśvarasya satyatvena tasya mahimā varddhate tarhi kasmādahaṁ vicāre'parādhitvena gaṇyo bhavāmi?

VIII maṅgalārthaṁ pāpamapi karaṇīyamiti vākyam tvayā kuto nocyate? kintu yairucyate te nitāntaṁ daṇḍasya pātrāṇi bhavanti; tathāpi tadvākyam asmābhirapyucyata ityasmākaṁ glāniṁ kurvantaḥ kiyanto lokā vadanti|

IX anyalokebhyo vayaṁ kiṁ śreṣṭhāḥ? kadācana nahi yato yihūdino 'nyadeśinaśca sarvvaeva pāpasyāyattā ityasya pramāṇaṁ vayaṁ pūrvvam adadāma|

X lipi ryathāste, naikopi dhārmiko janaḥ|

XI tathā jñānīśvarajñānī mānavaḥ kopi nāsti hi|

XII vimārgagāmiṇaḥ sarvve sarvve duṣkarmmakāriṇaḥ| eko janopi no teṣāṁ sādhu karma karoti ca|

XIII tathā teṣāntu vai kaṇṭhā anāvṛtaśmaśanavat| stutivādaṁ prakurvanti ji-hvābhiste tu kevalaṁ| teṣāmoṣṭhasya nimne tu viṣaṁ tiṣṭhati sarppavat|

XIV mukhaṁ teṣāṁ hi śāpena kapaṭena ca pūryate|

XV raktapātāya teṣāṁ tu padāni kṣipragāni ca|

XVI pathi teṣāṁ manuṣyāṇāṁ nāśaḥ kleśaśca kevalaḥ|

XVII te janā nahi jānanti panthānaṁ sukhadāyinaṁ|

XVIII parameśād bhayaṁ yattat taccakṣuṣoragocaraṁ|

XIX vyavasthāyāṁ yadyalikhati tad vyavasthādhīnān lokān uddiśya likhatīti vayaṁ jānīmaḥ| tato manuṣyamātro niruttaraḥ san īśvarasya sākṣād aparādhī bhavati|

XX ataeva vyavasthānurūpaiḥ karmmaabhiḥ kaścidapi prāṇīśvarasya sākṣāt sa-puṇyīkṛto bhavituṁ na śakṣyati yato vyavasthāyā pāpajñānamātraṁ jāyate|

XXI kintu vyavasthāyāḥ pṛthag īśvareṇa deyaṁ yat puṇyaṁ tad vyavasthāyā bhaviṣyadvādigaṇasya ca vacanaḥ pramāṇīkṛtaṁ sad idāniṁ prakāśate|

XXII yīśukhrīṣṭe viśvāsakaraṇād īśvareṇa dattaṁ tat puṇyaṁ sakaleṣu prakāśitaṁ sat sarvān viśvāsinaḥ prati varttate|

XXIII teṣāṁ kopi prabhedo nāsti, yataḥ sarvvaeva pāpina īśvariṇyatejohīnāśca jātāḥ|

XXIV ta īśvarasyānugrahād mūlyaṁ vinā khriṣṭakṛtena paritrāṇena sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XXV yasmāt svaśoṇitena viśvāsāt pāpanāśako balī bhavituṁ sa eva pūrvvam īśvareṇa niścitaḥ, itthaṁ īśvariṇyasahiṣṇutvāt purākṛtapāpānāṁ mārjjanakarāṇe svīyayāthārthyaṁ tena prakāśyate,

XXVI varttamānakālīyamapi svayāthārthyaṁ tena prakāśyate, aparaṁ yīśau viśvāsinaṁ sapuṇyīkurvannapi sa yāthārthikastiṣṭhati|

XXVII tarhi kutrātmaślāghā? sā dūṛīkṛtā; kayā vyavasthāyā? kiṁ kriyārūpavyavasthāyā? itthaṁ nahi kintu tat kevalaviśvāsarūpayā vyavasthayaiva bhavati|

XXVIII ataeva vyavasthānurūpāḥ kriyā vinā kevalena viśvāsenā mānavaḥ sa-puṇyīkṛto bhavituṁ śaknotītyasya rāddhāntaṁ darśayāmaḥ|

XXIX sa kiṁ kevalayihūdīnām īśvaro bhavati? bhinnadeśīnām īśvaro na bhavati? bhinnadeśīnāmapi bhavati;

XXX yasmād eka īśvaro viśvāsāt tvakchedino viśvāsenātvakchedinaśca sa-puṇyīkariṣyati|

XXXI tarhi viśvāsenā vayaṁ kiṁ vyavasthāṁ lumpāma? itthaṁ na bhavatu vayaṁ vyavasthāṁ saṁsthāpayāma eva|

IV

I asmākaṃ pūrvvapuruṣa ibrahīm kāyikakriyayā kiṃ labdhavān etadadhi kiṃ vadiṣyāmaḥ?

II sa yadi nijakriyābhyaḥ sapuṇyo bhavet tarhi tasyātmaślāghāṃ karttuṃ panthā bhavediti satyaṃ, kintviśvarasya samīpe nahi|

III śāstre kiṃ likhati? ibrahīm īśvare viśvasanāt sa viśvāsastasmai puṇyārthaṃ gaṇito babhūva|

IV karmmakāriṇo yad vetanaṃ tad anugrahasya phalaṃ nahi kintu tenopārjitaṃ mantavyam|

V kintu yaḥ pāpinaṃ sapuṇyīkaroti tasmin viśvāsinaḥ karmmahīnasya janasya yo viśvāsaḥ sa puṇyārthaṃ gaṇyo bhavati|

VI aparaṃ yaṃ kriyāhīnaṃ īśvaraḥ sapuṇyīkaroti tasya dhanyavādaṃ dāyūḍ varṇayāmāsa, yathā,

VII sa dhanyo'ghāni mṛṣṭāni yasyāgāmsyāvṛtāni ca|

VIII sa ca dhanyaḥ pareśena pāpaṃ yasya na gaṇyate|

IX eṣa dhanyavādaśtvakchedinaṃ atvakchedinaṃ vā kaṃ prati bhavati? ibrahīmo viśvāsaḥ puṇyārthaṃ gaṇita iti vayaṃ vadāmaḥ|

X sa viśvāsastasya tvakcheditvāvasthāyāṃ kiṃ atvakcheditvāvasthāyāṃ kasmin samaye puṇyamiva gaṇitaḥ? tvakcheditvāvasthāyāṃ nahi kintvatvakcheditvāvasthāyāṃ|

XI aparañca sa yat sarvveṣāṃ atvakchedināṃ viśvāsināṃ ādipuruṣo bhavet, te ca puṇyavattvena gaṇyeran;

XII ye ca lokāḥ kevalaṃ chinnavaco na santo 'smatpūrvvapuruṣa ibrahīm achinnatvak san yena viśvāsamārgaṇa gataṃ tenaiva tasya pādaciḥnena gacchanti teṣāṃ tvakchedināmapyādipuruṣo bhavet tadarthaṃ atvakchedino mānavasya viśvāsāt puṇyam utpadyata iti pramāṇasvarūpaṃ tvakchedacihnaṃ sa prāpnot|

XIII ibrahīm jagato'dhikārī bhaviṣyati yaiśā pratijñā taṃ tasya vaṃśaṇca prati pūrvvam akriyata sā vyavasthāmūlikā nahi kintu viśvāsajanyapuṇyamūlikā|

XIV yato vyavasthāvalambino yadyadhikāriṇo bhavanti tarhi viśvāso viphalo jāyate sā pratijñāpi luptaiva|

XV adhikantu vyavasthā kopāṃ janayati yato 'vidyamānāyāṃ vyavasthāyāṃ ajñālaṅghanaṃ na sambhavati|

XVI ataeva sā pratijñā yad anugrahasya phalaṃ bhavet tadarthaṃ viśvāsamūlikā yatastathātve tadvaṃśasamudāyaṃ prati arthato ye vyavasthāyā tadvaṃśasambhavāḥ kevalaṃ tān prati nahi kintu ya ibrahīmīyaviśvāsena tatsambhavāstānapi prati sā pratijñā sthāsnurbhavati|

XVII yo nirjivān sa jivān avidyamānāni vastūni ca vidyamānāni karoti ibrahīmo viśvāsabhūmestasyeśvarasya sāksāt so'smākaṃ sarvveṣāṃ ādipuruṣa āste, yathā likhitaṃ vidyate, ahaṃ tvāṃ bahujātīnāṃ ādipuruṣaṃ kṛtvā niyuktavān|

XVIII tvadīyastādṛṣo vaṃśo janiṣyate yadidaṃ vākyaṃ pratiśrutaṃ tadanusārād ibrahīm bahudeśīyalokānāṃ ādipuruṣo yad bhavati tadarthaṃ so'napekṣitavyamapyapekṣamāṇo viśvāsaṃ kṛtavān|

XIX aparañca kṣiṇaviśvāso na bhūtvā śatavatsaravayaskatvāt svaśarīrasya jarāṃ sārānāmnaḥ svabhāryyāyā rajonivṛttiṇca tṛṇāya na mene|

XX aparaṃ aviśvāsād īśvarasya pratijñāvacane kamapi saṃśayaṃ na cakāra;

XXI kintviśvareṇa yat pratiśrutaṃ tat sādhayituṃ śakyata iti niścitaṃ vijñāya dṛḍhaviśvāsaḥ san īśvarasya mahimānaṃ prakāśayāñcakāra|

XXII iti hetostasya sa viśvāsastadiyapuṇyamiva gaṇayāñcakre|

XXIII puṇyamivāgaṇyata tat kevalasya tasya nimittaṃ likhitaṃ nahi, asmākaṃ nimittamapi,

XXIV yato'smākaṁ pāpanāśārthaṁ samarpito'smākaṁ puṇyapṛāptyarthaṁ cotthāpito'bhava
yo'smākaṁ prabhu ryīśustasyotthāpayitarīśvare

XXV yadi vayaṁ viśvasāmasterhyasmākamapi saeva viśvāsaḥ puṇyamiva
gaṇayiṣyate|

V

I viśvāsenā sapuṇyīkṛtā vayaṁ īśvareṇa sārddhaṁ prabhuṇāsmākaṁ
yīśukhrīṣṭeṇa melanaṁ prāptāḥ|

II aparaṁ vayaṁ yasmin anugrahāśraye tiṣṭhāmastanmadhyaṁ viśvāsamārgēṇa
tenaivānītā vayaṁ īśvarīyavibhavapṛāptipratyāśayā samānandāmaḥ|

III tat kevalaṁ nahi kintu kleśabhoge'pyānandāmo yataḥ kleśāṇāṁ dhairyyaṁ jāyata
iti vayaṁ jānīmaḥ,

IV dhairyyācca parīkṣitatvaṁ jāyate, parīkṣitavāt pratyāśā jāyate,

V pratyāśāto vrīḍitatvaṁ na jāyate, yasmād asmabhyaṁ dattena pavit-
reṇātmanāsmākam antaḥkaraṇānīśvarasya premavāriṇā siktāni|

VI asmāsu nirupāyeṣu satsu khrīṣṭa upayukte samaye pāpināṁ nimittaṁ svīyān
praṇān atyajat|

VII hitakāriṇo janasya kṛte kopi praṇān tyaktuṁ sāhasaṁ karttuṁ śaknoti, kintu
dhārmikasya kṛte prāyeṇa kopi praṇān na tyajati|

VIII kintvasmāsu pāpiṣu satsvapi nimittamasmākam khrīṣṭaḥ svapraṇān tyaktavān,
tata īśvarosmān prati nijaṁ paramapremāṇaṁ darśitavān|

IX ataeva tasya raktapātena sapuṇyīkṛtā vayaṁ nitāntaṁ tena kopād ud-
dhāriṣyāmahe|

X phalato vayaṁ yadā ripava āsma tadeśvarasya putrasya maraṇena tena
sārddhaṁ yadyasmākam melanaṁ jātaṁ tarhi melanapṛāptāḥ santo'vaśyaṁ tasya
jīvanena rakṣāṁ lapsyāmahe|

XI tat kevalaṁ nahi kintu yena melanam alabhāmaḥ tenāsmākam prabhuṇā
yīśukhrīṣṭeṇa sāmpratam īśvare samānandāmaśca|

XII tathā sati, ekena mānuṣeṇa pāpaṁ pāpena ca maraṇaṁ jagatīm prāviśat aparaṁ
sarvveśāṁ pāpitvāt sarvve mānuṣā mṛte rnighnā abhavat|

XIII yato vyavasthādānasamayāṁ yāvat jagati pāpam āsīt kintu yatra vyavasthā na
vidyate tatra pāpasyāpi gaṇanā na vidyate|

XIV tathāpyādamā yādṛśaṁ pāpaṁ kṛtaṁ tādrśaṁ pāpaṁ yai rnākāri ādamam
ārabhya mūsāṁ yāvat teṣāmapyupari mṛtyū rājatvam akarot sa ādam bhāvyaḍamo
nidarśanamevāste|

XV kintu pāpakarmmaṇo yādṛśo bhāvastādr̥g dānakarmmaṇo bhāvo na
bhavati yata ekasya janasyāparādhena yadi bahūnāṁ maraṇam aghāṭata
tathāpīśvarānugrahastadanugrahamūlakam dānañcaikena janenārthād yīśunā
khrīṣṭeṇa bahuṣu bāhulyātibāhulyena phalati|

XVI aparaṁ ekasya janasya pāpakarmma yādṛk phalayuktaṁ dānakarmma tādr̥k
na bhavati yato vicārakarmmaikam pāpam ārabhya daṇḍajanakam babhūva, kintu
dānakarmma bahupāpānyārabhya puṇyajanakam babhūva|

XVII yata ekasya janasya pāpakarmmatastenaikena yadi maraṇasya rājatvaṁ
jātaṁ tarhi ye janā anugrahasya bāhulyaṁ puṇyadānañca prāpnuvanti ta ekena
janena, arthāt yīśukhrīṣṭeṇa, jīvane rājatvam avaśyaṁ kariṣyanti|

XVIII eko'parādhō yadvat sarvvamānavānāṁ daṇḍagāmī mārgo 'bhavat tadvad
ekaṁ puṇyadānaṁ sarvvamānavānāṁ jīvanayuktapuṇyagāmī mārga eva|

XIX aparaṁ ekasya janasyājñālaṅghanād yathā bahavo 'parādhino jātāstadvad
ekasyājñācaraṇād bahavaḥ sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XX adhikantu vyavasthāgamanād aparādhasya bāhulyaṁ jātaṁ kintu yatra pāpasya bāhulyaṁ tatraiva tasmād anugrahasya bāhulyaṁ abhavat|

XXI tena mṛtyunā yadvat pāpasya rājatvam abhavat tadvad asmākaṁ prabhuyīśukhrīṣṭadvārānantajīvanadāyipuṇyenānugrahasya rājatvaṁ bhavati|

VI

I prabhūtarūpeṇa yad anugrahaḥ prakāśate tadarthaṁ pāpe tiṣṭhāma iti vākyam kiṁ vayaṁ vadiṣyāmaḥ? tanna bhavatu|

II pāpaṁ prati mṛtā vayaṁ punastasmin katham jīviṣyāmaḥ?

III vayaṁ yāvanto lokā yīśukhrīṣṭe majjitā abhavāma tāvanta eva tasya maraṇe majjitā iti kiṁ yūyaṁ na jānītha?

IV tato yathā pituḥ parākrameṇa śmaśānāt khriṣṭa utthāpitastathā vayamapi yat nūtanajīvina ivācarāmastadarthaṁ majjanena tena sārddhaṁ mṛtyurūpe śmaśāne saṁsthāpitāḥ|

V aparaṁ vayaṁ yadi tena saṁyuktāḥ santaḥ sa iva maraṇabhāgino jātāstarhi sa ivotthānabhāgino'pi bhaviṣyāmaḥ|

VI vayaṁ yat pāpasya dāsāḥ puna rna bhavāmastadarthaṁ asmākaṁ pāparūpaśārīrasya vināśārthaṁ asmākaṁ purātanapuruṣastena sākaṁ kruśe'hanyateti vayaṁ jānīmaḥ|

VII yo hataḥ sa pāpāt mukta eva|

VIII ataeva yadi vayaṁ khriṣṭena sārddham ahanyāmahi tarhi punarapi tena sahitā jīviṣyāma ityatrāsmākaṁ viśvāso vidyate|

IX yataḥ śmaśānād utthāpitaḥ khriṣṭo puna rna mriyata iti vayaṁ jānīmaḥ| tasmin kopyadhikāro mṛtyo rnāsti|

X aparañca sa yad amriyata tenaikadā pāpam uddiṣyāmriyata, yacca jīvati teneśvaram uddiṣya jīvati;

XI tadvad yūyamapi svān pāpam uddiṣya mṛtān asmākaṁ prabhuṇā yīśukhrīṣṭeneśvaram uddiṣya jīvanto jānīta|

XII aparañca kutsitābhilāṣāṇaṁ pūrayitum yuṣmākaṁ martyadeheṣu pāpam ādhipatyam na karotu|

XIII aparaṁ svaṁ svam aṅgam adharmmasyāstraṁ kṛtvā pāpasevāyāṁ na samarpayata, kintu śmaśānād utthitāniva svān īśvare samarpayata svānyaṅgāni ca dharmmāstrasvarūpāṇīśvaram uddiṣya samarpayata|

XIV yuṣmākam uparī pāpasyādhipatyam puna rna bhaviṣyati, yasmād yūyaṁ vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavata|

XV kintu vayaṁ vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavāma, iti kāraṇāt kiṁ pāpaṁ kariṣyāmaḥ? tanna bhavatu|

XVI yato mṛtījanakaṁ pāpaṁ puṇyajanakaṁ nideśācaraṇaṇcaitayordvayo rya-min ājñāpālanārthaṁ bhṛtyāniva svān samarpayatha, tasyaiva bhṛtyā bhavatha, etat kiṁ yūyaṁ na jānītha?

XVII aparañca pūrvvaṁ yūyaṁ pāpasya bhṛtyā āsteti satyaṁ kintu yasyāṁ śikṣārūpāyāṁ mūṣāyāṁ nikṣiptā abhavata tasyā ākṛtiṁ manobhi rlabdhavanta iti kāraṇād īśvarasya dhanyavādo bhavatu|

XVIII itthaṁ yūyaṁ pāpasevāto muktāḥ santo dharmmasya bhṛtyā jātāḥ|

XIX yuṣmākaṁ śārīrikyā durbbalatāyā heto rmānavavad aham etad bravīmi; punaḥ punaradharmmakaraṇārthaṁ yadvat pūrvvaṁ pāpāmedhyayo rbhṛtyatve nijāṅgāni samarpayata tadvad idānīm sādhu-karmmakaraṇārthaṁ dharmmasya bhṛtyatve nijāṅgāni samarpayata|

XX yadā yūyaṁ pāpasya bhṛtyā āsta tadā dharmmasya nāyattā āsta|

XXI tarhi yāni karmmāṇi yūyam idānīm lajjājanakāni budhyadhve pūrvvaṁ tai ryuṣmākaṁ ko lābha āsīt? teṣāṁ karmmaṇāṁ phalaṁ maraṇameva|

XXII kintu sāmpratam yūyam pāpasevāto muktāḥ santa īśvarasya bhr̥tyā'bhavata tasmād yuṣmākaṁ pavitratvarūpaṁ labhyam anantajīvanarūpaṇca phalam āste|

XXIII yataḥ pāpasya vetanaṁ maraṇam kintvasmākaṁ prabhuṇā yīśukhrīṣṭenānantajīvanam īśvaradattaṁ pāritoṣikam āste|

VII

I he bhr̥tṛgaṇa vyavasthāvidaḥ prati mamedam nivedanam| vidhiḥ kevalam yāvajjīvaṁ mānavoparyyadhipatitvaṁ karotīti yūyam kiṁ na jānītha?

II yāvatkālam pati rjivati tāvatkālam ūdhā bhāryyā vyavasthayā tasmin baddhā tiṣṭhati kintu yadi pati rmriyate tarhi sā nārī patyu rvyavasthāto mucyate|

III etatkāraṇāt patyurjīvanakāle nārī yadyanyaṁ puruṣam vivahati tarhi sā vyabhicāriṇī bhavati kintu yadi sa pati rmriyate tarhi sā tasyā vyavasthāyā muktā sati puruṣāntareṇa vyūdhāpi vyabhicāriṇī na bhavati|

IV he mama bhr̥tṛgaṇa, īśvaranimittam yadasmākaṁ phalaṁ jāyate tadartham śmaśānād utthāpitenā puruṣeṇa saha yuṣmākaṁ vivāho yad bhavet tadartham khriṣṭasya śarīreṇa yūyam vyavasthām prati mṛtavantaḥ|

V yato'smākaṁ śārīrikācaraṇasamaye maraṇanimittam phalam utpādayituṁ vyavasthayā dūṣitaḥ pāpābhilāṣo'smākam aṅgeṣu jīvan āsīt|

VI kintu tadā yasyā vyavasthāyā vaśe āsmahi sāmpratam tām prati mṛtatvād vyaṁ tasyā adhīnatvāt muktā iti hetoriśvaro'smābhiḥ purātanalikhitanusārāt na sevītavyaḥ kintu navīnasvabhāvenaiva sevītavyaḥ

VII tarhi vyaṁ kiṁ brūmaḥ? vyavasthā kiṁ pāpajanikā bhavati? nettham bhavatu| vyavasthām avidyamānāyām pāpam kim ityahaṁ nāvedaṁ; kiṁca lobham mā kāṛṣīti ced vyavasthāgranthe likhitam nābhaviṣyat tarhi lobhaḥ kimbhūtaṣṭadahaṁ nājñāsyam|

VIII kintu vyavasthayā pāpam chidram prāpyāsmākam antaḥ sarvvavidham kut-sitābhilāṣam ajanayat; yato vyavasthāyām avidyamānāyām pāpam mṛtam|

IX aparaṁ pūrvvaṁ vyavasthāyām avidyamānāyām aham ajīvaṁ tataḥ param ajñāyām upasthitāyām pāpam ajivat tadāham amṛiye|

X ittham sati jīvananimittā yājñā sā mama mṛtyujanikābhavat|

XI yataḥ pāpam chidram prāpya vyavasthitādeśena mām vañcayitvā tena mām ahan|

XII ataeva vyavasthā pavitrā, ādeśaśca pavitro nyāyyo hitakārī ca bhavati|

XIII tarhi yat svayaṁ hitakṛt tat kiṁ mama mṛtyujanakam abhavat? nettham bhavatu; kintu pāpam yat pātakamiva prakāśate tathā nideśena pāpam yadātīva pātakamiva prakāśate tadartham hitopāyena mama maraṇam ajanayat|

XIV vyavasthātmabodhiketi vyaṁ jānīmaḥ kintvahaṁ śārīratācārī pāpasya krītakiṅkaro vidye|

XV yato yat karma karomi tat mama mano'bhimataṁ nahi; aparaṁ yan mama mano'bhimataṁ tanna karomi kintu yad ṛtiye tat karomi|

XVI tathātve yan mamānabhimataṁ tad yadi karomi tarhi vyavasthā sūttameti svīkaromi|

XVII ataeva samprati tat karma mayā kriyata iti nahi kintu mama śārīrasthena pāpenaiva kriyate|

XVIII yato mayi, arthato mama śarīre, kimapyuttamaṁ na vasati, etad aham jānāmi; mameccukatāyām tiṣṭhantyaṁapyaham uttamakarmmasādhane samartho na bhavāmi|

XIX yato yāmuttamām kriyām karttumahaṁ vāñchāmi tām na karomi kintu yat kutsitaṁ karmma karttum anicchuko'smi tadeva karomi|

XX ataeva yadyat karmma karttuṁ mamecchā na bhavati tad yadi karomi tarhi tat mayā na kriyate, mamāntarvarttinā pāpenaiva kriyate|

XXI bhadraṁ karttum icchukaṁ mām yo 'bhadraṁ karttuṁ pravarttayati tādrśaṁ svabhāvamekaṁ mayi paśyāmi|

XXII aham āntarikapuruseśvaravyavasthāyām santuṣṭa āse;

XXIII kintu tadviparītaṁ yudhyantaṁ tadanyamekaṁ svabhāvaṁ madiyāṅgasthitaṁ prapaśyāmi, sa madiyāṅgasthitapāpasvabhāvasyāyattaṁ mām karttuṁ ceṣṭate|

XXIV hā hā yo'haṁ durbhāgyo manujastaṁ mām etasmān mṛtāccharīrāt ko nistārayiṣyati?

XXV asmākaṁ prabhuṇā yīśukhrīṣṭena nistārayitāram īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi| ataeva śārīreṇa pāpavyavasthāyā manasā tu īśvaravyavasthāyāḥ sevanaṁ karomi|

VIII

I ye janāḥ khrīṣṭaṁ yīśum āśritya śārīrikaṁ nācaranta ātmikamācaranti te'dhunā daṇḍārḥā na bhavanti|

II jīvanadāyakasyātmano vyavasthā khrīṣṭayīśunā pāpamaraṇayo rvyavasthāto māmamocayat|

III yasmācchārīrasya durbbalatvād vyavasthayā yat karmmasādhyam īśvaro nijaputraṁ pāpiśarīrarūpaṁ pāpanāśakabalarūpaṇca preṣya tasya śārīre pāpasya daṇḍaṁ kurvvan tatkarma sādhitavān|

IV tataḥ śārīrikaṁ nācaritvāsmābhirātmikam ācaradbhirvyavasthāgranthe nirdiṣṭāni puṇyakarmmaṇi sarvvāni sādhyante|

V ye śārīrikācārīṇaste śārīrikān viṣayān bhāvayanti ye cātmikācārīṇaste ātmano viṣayān bhāvayanti|

VI śārīrikabhāvasya phalaṁ mṛtyuḥ kiñcātmikabhāvasya phale jīvanaṁ śāntiśca|

VII yataḥ śārīrikabhāva īśvarasya viruddhaḥ śatrutābhāva eva sa īśvarasya vyavasthāyā adhīno na bhavati bhavituṅca na śaknoti|

VIII etasmāt śārīrikācārīṣu toṣṭum īśvareṇa na śakyaṁ|

IX kintvīśvarasyātmā yadi yuṣmākaṁ madhye vasati tarhi yūyaṁ śārīrikācārīṇo na santa ātmikācārīṇo bhavathaḥ| yasmin tu khrīṣṭasyātmā na vidyate sa tatsambhavo nahi|

X yadi khrīṣṭo yuṣmān adhitiṣṭhati tarhi pāpam uddiśya śārīraṁ mṛtaṁ kintu puṇyamuddiśyātmā jīvati|

XI mṛtagaṇād yīśu ryanotthāpitastasyātmā yadi yuṣmanmadhye vasati tarhi mṛtagaṇāt khrīṣṭasya sa utthāpayitā yuṣmanmadhyavāsinā svakīyātmanā yuṣmākaṁ mṛtadehānapi puna rjīvayiṣyati|

XII he bhrātrgaṇa śārīrasya vayamadhamarṇā na bhavāmo'taḥ śārīrikācāro'smābhi rna karttavyaḥ|

XIII yadi yūyaṁ śārīrikācārīṇo bhaveta tarhi yuṣmābhi rmarttavameva kintvātmanā yadi śārīrakarmmaṇi ghātayeta tarhi jiviṣyatha|

XIV yato yāvanto lokā īśvarasyātmanākṛṣyante te sarvva īśvarasya santānā bhavanti|

XV yūyaṁ punarapi bhayajanakaṁ dāsyabhāvaṁ na prāptāḥ kintu yena bhāveneśvaraṁ pitaḥ pitariti procya sambodhayatha tādrśaṁ dattakaputratvabhāvaṁ prāpnuta|

XVI aparāṇca vayam īśvarasya santānā etasmin pavitra ātmā svayam asmākam ātmābhiḥ sārddhaṁ pramāṇaṁ dadāti|

XVII ataeva vayan̄ yadi santānāstarhyadhikāriṇaḥ, arthād īśvarasya svattvādhikāriṇaḥ khrīṣṭena sahādhikāriṇaśca bhavāmaḥ; aparaṁ tena sārddhaṁ yadi duḥkhabhāgino bhavāmastarhi tasya vibhavyāpi bhāgino bhaviṣyāmaḥ|

XVIII kintvasmāsu yo bhāvīvibhavaḥ prakāśiṣyate tasya samīpe varttamānakālīnaṁ duḥkhamahaṁ tṛṇāya manye|

XIX yataḥ prāṇigaṇa īśvarasya santānānām vibhavaprāptim ākāṅkṣan nitāntam apekṣate|

XX aparaṁca prāṇigaṇaḥ svairam alikatāyā vaśīkṛto nābhavat

XXI kintu prāṇigaṇo'pi naśvaratādhīnatvāt muktaḥ san īśvarasya santānānām paramamuktim prāpsyatītyabhiprāyeṇa vaśīkartrā vaśīcakre|

XXII aparaṁca prasūyamānāvad vyathitaḥ san idānīm yāvat kṛtsnaḥ prāṇigaṇa ārttasvaraṁ karotīti vayan̄ jānīmaḥ|

XXIII kevalaḥ sa iti nahi kintu prathamajātaphalasvarūpam ātmānaṁ prāptā vayan̄api dattakaputratvapadaprāptim arthāt śarīrasya muktim pratikṣamāṇāstadvad antarārttarāvaṁ kurmmaḥ|

XXIV vayan̄ pratyāśayā tṛṇam alabhāmahi kintu pratyakṣavastuno yā pratyāśā sā pratyāśā nahi, yato manuṣyo yat samīkṣate tasya pratyāśāṁ kutaḥ kariṣyati?

XXV yad apratyakṣaṁ tasya pratyāśāṁ yadi vayan̄ kurvvīmahi tarhi dhairyyam avalambya pratikṣāmahe|

XXVI tata ātmāpi svayam asmākaṁ durbbalatāyāḥ sahāyatvaṁ karoti; yataḥ kiṁ prārthitavyaṁ tad boddhuṁ vayan̄ na śaknumaḥ, kintvaspaṣṭairārttarāvairātmā svayam asmannimittaṁ nivedayati|

XXVII aparaṁ īśvarābhīmatarūpeṇa pavitralokānām kṛte nivedayati ya ātmā tasyābhiprāyo'ntaryyāminā jñāyate|

XXVIII aparaṁ īśvariyanirūpaṇānusāreṇāhūtāḥ santo ye tasmin prīyante sarvvāṇi militvā teṣāṁ maṅgalaṁ sādhayanti, etad vayan̄ jānīmaḥ|

XXIX yata īśvaro bahubhrātṛṇām madhye svaputraṁ jyeṣṭhaṁ karttum icchan yān pūrvvaṁ lakṣyīkṛtavān tān tasya pratimūrtyāḥ sādrśyapṛāptyarthaṁ nyayurṅkta|

XXX aparaṁca tena ye niyuktāsta āhūtā api ye ca tenāhūtāste sapuṇyīkṛtāḥ, ye ca tena sapuṇyīkṛtāste vibhavayuktāḥ|

XXXI ityatra vayan̄ kiṁ brūmaḥ? īśvaro yadyasmākaṁ sapakṣo bhavati tarhi ko vipakṣo'smākaṁ?

XXXII ātmaputraṁ na rakṣitvā yo'smākaṁ sarvveṣāṁ kṛte taṁ pradattavān sa kiṁ tena sahāsmabhyam anyāṇi sarvvāṇi na dāsyati?

XXXIII īśvarasyābhiruciteṣu kena doṣa āropayiṣyate? ya īśvarastān puṇyavata iva gaṇayati kiṁ tena?

XXXIV aparaṁ tebhyo daṇḍadānājñā vā kena kariṣyate? yo'smannimittaṁ prāṇān tyaktavān kevalaṁ tanna kintu mṛtagaṇamadhyād utthitavān, api ceśvarasya dakṣiṇe pārśve tiṣṭhan adyāpyasmākaṁ nimittaṁ prārthata evambhūto yaḥ khrīṣṭaḥ kiṁ tena?

XXXV asmābhiḥ saha khrīṣṭasya premavicchedaṁ janayitum kaḥ śaknoti? kleśo vyasanaṁ vā tāḍanā vā durbhikṣaṁ vā vastrahīnatvaṁ vā prāṇasaṁśayo vā khaṅgo vā kimetāni śaknuvanti?

XXXVI kintu likhitam āste, yathā, vayan̄ tava nimittaṁ smo mṛtyuvaktre'khilaṁ dinaṁ| balirdeyo yathā meṣo vayan̄ gaṇyāmahe tathā|

XXXVII aparaṁ yo'smāsu prīyate tenaitāsu vipatsu vayan̄ samyag vijayāmahe|

XXXVIII yato'smākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭeneśvarasya yat prema tasmād asmākaṁ vicchedaṁ janayitum mṛtyu rjīvanaṁ vā divyadūtā vā balavanto mukhyadūtā vā varttamāno vā bhaviṣyan kālo vā uccapadaṁ vā nīcapadaṁ vāparaṁ kimapi sṛṣṭavastu

XXXIX vaiteṣāṃ kenāpi na śakyamityasmin dṛḍhaviśvāso mamāste|

IX

I ahaṃ kāñcid kalpitāṃ kathāṃ na kathayāmi, khrīṣṭasya sākṣāt satyameva bravīmi pavitrasyātmanaḥ sākṣān madīyaṃ mana etat sākṣyaṃ dadāti|

II mamāntaratiśayaduḥkhaṃ nirantaraṃ khedaśca

III tasmād ahaṃ svajātīyabhrātṛṇāṃ nimittāt svayaṃ khrīṣṭacchāpākrānto bhavitum aiccham|

IV yatasta isrāyelaya vaṃsā api ca dattakaputratvaṃ tejo niyamo vyavasthādānaṃ mandire bhajanaṃ pratijñāḥ pīṭpuruṣagaṇaścaiteṣu sarvveṣu teṣāṃ adhikāro'sti|

V tat kevalaṃ nahi kintu sarvvādhyakṣaḥ sarvvadā saccidānanda īśvaro yaḥ khrīṣṭaḥ so'pi śārīrikasambandhena teṣāṃ vaṃśasambhavaḥ|

VI īśvarasya vākyam viphalaṃ jātam iti nahi yatkāraṇād isrāyelo vaṃśe ye jātāste sarvve vastuta isrāyeliyā na bhavanti|

VII aparaṃ ibrahīmo vaṃśe jātā api sarvve tasyaiva santānā na bhavanti kintu ishāko nāmnā tava vaṃśo vikhyāto bhaviṣyati|

VIII arthāt śārīrikasaṃsargāt jātāḥ santānā yāvantastāvanta eveśvarasya santānā na bhavanti kintu pratiśravaṇād ye jāyante taeśvaravaṃśo gaṇyate|

IX yatastatpratiśrute rvākyametad, etādṛṣe samaye 'haṃ punarāgamiṣyāmi tatpūrvvaṃ sārāyāḥ putra eko janiṣyate|

X aparamapi vadāmi svamano'bhilāṣata īśvareṇa yannirūpitaṃ tat karmmato nahi kintvāhvayitu rjātametad yathā siddhyati

XI tadarthaṃ ribkānāmikayā yoṣitā janaikasmād arthād asmākam ishākaḥ pūrvvapuruṣād garbhe dhr̥te tasyaḥ santānayoḥ prasavāt pūrvvaṃ kiñca tayoḥ śubhāśubhakarmmaṇaḥ karaṇāt pūrvvaṃ

XII tāṃ pratīdaṃ vākyam uktaṃ, jyeṣṭhaḥ kaniṣṭhaṃ seviṣyate,

XIII yathā likhitam āste, tathāpyeṣāvi na prītvā yākūbi prītavān ahaṃ|

XIV tarhi vayaṃ kiṃ brūmaḥ? īśvaraḥ kiṃ anyāyakārī? tathā na bhavatu|

XV yataḥ sa svayaṃ mūsāṃ avadat; ahaṃ yasmin anugrahaṃ cikīrṣāmi tamevānugṛhlāmi, yañca dayitum icchāmi tameva daye|

XVI ataevecchatā yatamānena vā mānavena tanna sādhyate dayākāriṇeśvareṇaiva sādhyate|

XVII phirauṇi śāstre likhati, ahaṃ tvaddvārā matparākramaṃ darśayitum sarv-vapṛthivyāṃ nijanāma prakāśayituñca tvāṃ sthāpitavān|

XVIII ataḥ sa yam anugrahītum icchatī tamevānugṛhlāti, yañca nigrāhītum icchatī taṃ nigṛhlāti|

XIX yadi vadasi tarhi sa doṣaṃ kuto gṛhlāti? tadīyecchāyāḥ pratibandhakatvaṃ karttaṃ kasya sāmartyaṃ vidyate?

XX he īśvarasya pratipakṣa martya tvaṃ kaḥ? etādṛṣaṃ mām kutaḥ sṛṣṭavān? iti kathāṃ sṛṣṭavastu sraṣṭre kiṃ kathayiṣyati?

XXI ekasmān mṛtpiṇḍād utkr̥ṣṭāpakṛṣṭau dvividhau kalaśau karttum kiṃ kulālasya sāmartyaṃ nāsti?

XXII īśvaraḥ kopāṃ prakāśayitum nijaśaktiṃ jñāpayituñcecchan yadi vināśasya योग्यानि क्रोधबहजानानि प्रति बहुकालं दीर्घसाहिष्युतां अश्रयति;

XXIII aparañca vibhavaprāptyarthaṃ pūrvvaṃ nyuktānyanugrahapātrāṇi prati nijavibhavasya bāhulyaṃ prakāśayitum kevalayihūdināṃ nahi bhinnadeśināmapi madhyād

XXIV asmāniva tānyāhvayati tatra tava kiṃ?

XXV hoṣeyagranthe yathā likhitam āste, yo loko mama nāsīt taṃ vadiṣyāmi madīyakaṃ| yā jāti rme'priyā cāsīt tāṃ vadiṣyāmyahaṃ priyāṃ|

XXVI yūyaṁ maḍīyalokā na yatreti vākyamaucyata| amareśasya santānā iti khyāsyanti tatra te|

XXVII isrāyeliyalokeṣu yiśāyiyo'pi vācametām prācārayat, isrāyeliyavaṁśānām yā saṁkhyā sā tu niścitaṁ| samudrasikatāsaṁkhyāsamānā yadi jāyate| tathāpi kevalaṁ lokairalpaistrāṇaṁ vrajiṣyate|

XXVIII yato nyāyena svaṁ karmma pareśaḥ sādhaiṣyati| deśe saeva saṁkṣepānnijaṁ karmma kariṣyati|

XXIX yiśāyiyo'paramapi kathayāmāsa, sainyādhyakṣapareśena cet kiñcinnodaśiṣyata| tadā vayaṁ sidomevābhaviṣyāma viniścitaṁ| yadvā vayam amorāyā agamiṣyāma tulyatām|

XXX tarhi vayaṁ kiṁ vakṣyāmaḥ? itaradeśīyā lokā api puṇyārtham ayatamānā viśvāsena puṇyam alabhanta;

XXXI kintvisrāyellokā vyavasthāpālanena puṇyārtham yatamānāstan nālabhanta|

XXXII tasya kiṁ kāraṇaṁ? te viśvāsena nahi kintu vyavasthāyāḥ kriyayā ceṣṭitvā tasmin skhalanajanake pāṣāṇe pādaskhalanaṁ prāptāḥ|

XXXIII likhitaṁ yādṛśam āste, paśya pādaskhalārthaṁ hi sīyoni prastarantathā| bādḥākāraṇa pāṣāṇaṁ paristhāpitavānaham| viśvasiṣyati yastatra sa jano na trapiṣyate|

X

I he bhrātara isrāyeliyalokā yat paritrāṇaṁ prāpnuvanti tadahaṁ manasābhilaṣan īśvarasya samīpe prārthaye|

II yata īśvare teṣāṁ ceṣṭā vidyata ityatrāhaṁ sākṣyasmi; kintu teṣāṁ sā ceṣṭā sajjñānā nahi,

III yatasta īśvaradattaṁ puṇyam avijñāya svakṛtapuṇyaṁ sthāpayitum ceṣṭamānā īśvaradattasya puṇyasya nighnatvaṁ na svīkurvanti|

IV khriṣṭa ekaikaviśvāsijanāya puṇyaṁ dātuṁ vyavasthāyāḥ phalasvarūpo bhavati|

V vyavasthāpālanena yat puṇyaṁ tat mūsā varṇayāmāsa, yathā, yo janastām pālayiṣyati sa taddvārā jiviṣyati|

VI kintu pratyayena yat puṇyaṁ tad etādṛśaṁ vākyam vadati, kaḥ svargam āruhya khriṣṭam avarohayiṣyati?

VII ko vā pretalokam avaruhya khriṣṭaṁ mṛtagaṇamadhyād āneṣyatīti vāk manasi tvayā na gaditavyā|

VIII tarhi kiṁ bravīti? tad vākyam tava samīpastham arthāt tava vadane manasi cāste, tacca vākyam asmābhiḥ pracāryyamāṇaṁ viśvāsasya vākyameva|

IX vastutaḥ prabhuṁ yīśuṁ yadi vadanena svīkaroṣi, tatheśvarastaṁ śmaśānād udasthāpayad iti yadyantaḥkāraṇena viśvasiṣi tarhi paritrāṇaṁ lapsyase|

X yasmāt puṇyaprāptyartham antaḥkāraṇena viśvasitavyaṁ paritrāṇārthaṇca vadanena svīkarttavyaṁ|

XI śāstre yādṛśaṁ likhati viśvasiṣyati yastatra sa jano na trapiṣyate|

XII ityatra yihūdini tadanyaloke ca kopi viśeṣo nāsti yasmād yaḥ sarvveṣāṁ advitīyaḥ prabhuḥ sa nijayācakāna sarvvān prati vadānyo bhavati|

XIII yataḥ, yaḥ kaścit parameśasya nāmnā hi prārthayiṣyate| sa eva manujo nūnaṁ paritrāto bhaviṣyati|

XIV yaṁ ye janā na pratyāyan te tamuddiśya kathaṁ prārthayiṣyante? ye vā yasyākhyānaṁ kadāpi na śrutavantaste taṁ kathaṁ pratyēṣyanti? aparaṁ yadi pracārayitāro na tiṣṭhanti tadā kathaṁ te śroṣyanti?

XV yadi vā preritā na bhavanti tadā katham pracārayiṣyanti? yādṛṣam likhitam āste, yathā, māṅgalikam susaṁvādam dadatyānīya ye narāḥ| pracārayanti śānteśca susaṁvādam janāstu ye| teṣām caraṇapadmāni kīdrk śobhānvitāni hi|

XVI kintu te sarvve tam susaṁvādam na grhītavantah| yisāyiyo yathā likhitavān| asmatpracārite vākye viśvāsamakaroddhi kaḥ|

XVII ataeva śravaṇād viśvāsa aiśvaravākyapracārāt śravaṇaṅca bhavati|

XVIII tarhyaham bravīmi taiḥ kim nāśrāvi? avaśyam aśrāvi, yasmāt teṣām śabdo mahīm vyāpnod vākyaṅca nikhilam jagat|

XIX aparamapi vadāmi, isrāyeliyalokāḥ kim etām kathām na budhyante? prathamato mūsā idam vākyaṁ provāca, ahamuttāpayiṣye tām agaṇyamānavairapi| klekṣyāmi jātim etāṅca pronmattabhinnajātibhiḥ|

XX aparaṅca yisāyiyo'tiśayākṣobheṇa kathayāmāsa, yathā, adhi mām yaistu nāceṣṭi samprāptastai rjanairaham| adhi mām yai rna samprṣṭam vijñātastai rjanairaham||

XXI kintvisrāyeliyalokān adhi kathayāṅcakāra, yairājñālaṅghibhi rlokai rviruddham vākyamucyate| tām pratyeva dinam kṛtsnam hastau vistārayāmyaham||

XI

I īśvareṇa svīkīyalokā apasāritā aham kim idṛṣam vākyaṁ bravīmi? tanna bhavatu yato'hamapi binyāmīnagotriya ibrahīmavaṁśīya isrāyeliyaloko'smi|

II īśvareṇa pūrvvam ye pradṛṣṭāste svakīyalokā apasāritā iti nahi| aparam eliyopākhyāne śāstre yalikhitam āste tad yūyam kim na jānītha?

III he parameśvara lokāstvadīyāḥ sarvā yajñavedīrabhañjan tathā tava bhaviṣyadvādinaḥ sarvān aghnan kevala eko'ham avaśiṣṭa āse te mamāpi prāṇān nāśayitum ceṣṭanate, etām kathām isrāyeliyalokānām viruddham eliya īśvarāya nivedayāmāsa|

IV tatastam pratiśvarasyottaram kim jātam? bālnāmno devasya sākṣāt yai rjānūni na pātītāni tādrśāḥ sapta sahasrāṇi lokā avaśeṣitā mayā|

V tadvad etasmin varttamānakāle'pi anugraheṇābhirucitāsteṣām avaśiṣṭāḥ kati-payā lokāḥ santi|

VI ataeva tad yadyanugraheṇa bhavati tarhi kriyayā na bhavati no ced anugraho'nanugraha eva, yadi vā kriyayā bhavati tarhyanugraheṇa na bhavati no cet kriyā kriyaiva na bhavati|

VII tarhi kim? isrāyeliyalokā yad amṛgayanta tanna prāpuḥ| kintvabhirucitalokāstat prāpustadanye sarvva andhibhūtāḥ|

VIII yathā likhitam āste, ghoranidrālutābhāvam drṣṭihīne ca locane| karṇau śrutivihīnau ca pradadau tebhya īśvaraḥ||

IX etesmin dāyūdapi likhitavān yathā, ato bhuktyāsanam teṣām unmāthavad bhaviṣyati| vā vaṁśayantravad bādhā daṇḍavad vā bhaviṣyati||

X bhaviṣyanti tathāndhāste netraiḥ paśyanti no yathā| vepathuḥ kaṭideśasya teṣām nityam bhaviṣyati||

XI patanārtham te skhalitavanta iti vācam kimaham vadāmi? tanna bhavatu kintu tām udyoginaḥ karttum teṣām patanād itaradeśīyalokaiḥ paritrāṇam prāptam|

XII teṣām patanam yadi jagato lokānām lābhajanakam abhavat teṣām hrāso'pi yadi bhinnadeśinām lābhajanako'bhavat tarhi teṣām vṛddhiḥ kati lābhajanikā bhaviṣyati?

XIII ato he anyadeśino yuṣmān sambodhya kathayāmi nijānām jñātibandhūnām manaḥsūdyogaṁ janayan teṣām madhye kiyatām lokānām yathā paritrāṇam sādhayāmi

XIV tannimittam anyadeśinām nikaṭe preritaḥ san ahaṁ svapadasya mahimānaṁ prakāśayāmi|

XV teṣāṁ nigraheṇa yadiśvareṇa saha jagato janānām melanaṁ jātaṁ tarhi teṣāṁ anugṛhītatvaṁ mṛtadehe yathā jīvanalābhastadvat kiṁ na bhaviṣyati?

XVI aparaṁ prathamajātaṁ phalaṁ yadi pavitraṁ bhavati tarhi sarvvameva phalaṁ pavitraṁ bhaviṣyati; tathā mūlaṁ yadi pavitraṁ bhavati tarhi śākhā api tathaiva bhaviṣyanti|

XVII kiyatīnām śākhānām chedane kṛte tvaṁ vanyajitavṛkṣasya śākhā bhūtvā yadi tacchākhānām sthāne ropitā sati jitavṛkṣiyamūlasya rasaṁ bhumṁkṣe,

XVIII tarhi tāsāṁ bhinnāśākhānām viruddhaṁ māṁ garvviḥ; yadi garvvasi tarhi tvaṁ mūlaṁ yanna dhārayasi kintu mūlaṁ tvāṁ dhārayatīti saṁsmara|

XIX aparañca yadi vadasi māṁ ropayitum tāḥ śākhā vibhannā abhavan;

XX bhadram, apratyayakāraṇāt te vibhinnā jātāstathā viśvāsakāraṇāt tvaṁ ropito jātastasmād ahaṁkāraṁ akṛtvā sasādhvaso bhava|

XXI yata īśvaro yadi svābhāvikiḥ śākhā na rakṣati tarhi sāvadhāno bhava cet tvāmapi na sthāpayati|

XXII ityatreśvarasya yādṛśī kṛpā tādṛśaṁ bhayānakatvamapi tvayā dṛśyatām; ye patitāstān prati tasya bhayānakatvaṁ dṛśyatām, tvañca yadi tatkrpāśritastiṣṭhasi tarhi tvāṁ prati kṛpā drakṣyate; no cet tvāmapi tadvat chinno bhaviṣyasi|

XXIII aparañca te yadyapratyaye na tiṣṭhanti tarhi punarapi ropayiṣyante yasmāt tān punarapi ropayitum īśvarasya śaktirāste|

XXIV vanyajitavṛkṣasya śākhā san tvaṁ yadi tataśchinno rītivyatayenottamajitavṛkṣe roṣṭhito'bhavastarhi tasya vṛkṣasya svīyā yāḥ śākhāstāḥ kiṁ punaḥ svavṛkṣe saṁlagitum na śaknuvanti?

XXV he bhrātaro yuṣmākaṁ ātmābhimāno yanna jāyate tadarthaṁ mamedṛśī vāñchā bhavati yūyaṁ etannigūḍhatattvam ajānanto yanna tiṣṭhatha; vastuto yāvatkālaṁ sampūrṇarūpeṇa bhinnadeśinām saṁgraho na bhaviṣyati tāvatkālaṁ aṁśatvena isrāyeliyalokānām andhatā sthāsyati;

XXVI paścāt te sarvve paritrāsyante; etādṛśaṁ likhitamapyāste, āgamiṣyati sīyonād eko yastrāṇadāyakaḥ| adharmmaṁ yākubo vaṁśāt sa tu dūrīkariṣyati|

XXVII tathā dūrīkariṣyāmi teṣāṁ pāpānyahaṁ yadā| tadā taireva sārddhaṁ me niyamo'yaṁ bhaviṣyati|

XXVIII susarivādāt te yuṣmākaṁ vipakṣā abhavan kintvabhirucitatvāt te pitṛlokānām kṛte priyapātrāṇi bhavanti|

XXIX yata īśvarasya dānād āhvānāñca paścāttāpo na bhavati|

XXX ataeva pūrvvam īśvare'viśvāsinaḥ santo'pi yūyaṁ yadvat samprati teṣāṁ aviśvāsakāraṇād īśvarasya kṛpāpātrāṇi jātāstadvad

XXXI idānīm te'viśvāsinaḥ santi kintu yuṣmābhi rlabdhakṛpākāraṇāt tairapi kṛpā lapsyate|

XXXII īśvaraḥ sarvvān prati kṛpāṁ prakāśayitum sarvvān aviśvāsitvena gaṇayati|

XXXIII aho īśvarasya jñānabuddhirūpayo rdhanayoḥ kīdṛk prācuryyaṁ| tasya rājasāsanasya tattvaṁ kīdṛg aprāpyaṁ| tasya mārgāśca kīdṛg anupalakṣyāḥ|

XXXIV paramēśvarasya saṅkalpaṁ ko jñātavān? tasya mantrī vā ko'bhavat?

XXXV ko vā tasyopakārī bhṛtvā tatkrte tena pratyupakarttavyaḥ?

XXXVI yato vastumātrameva tasmāt tena tasmai cābhavat tadīyo mahimā sarvvadā prakāśito bhavatu| iti|

XII

I he bhrātara īśvarasya kṛpayāham yuṣmān vinaye yūyaṁ svaṁ svaṁ śarīraṁ sajivaṁ pavitraṁ grāhyaṁ balim īśvaramuddiśya samutsrjata, eṣā sevā yuṣmākaṁ yogyā|

II aparaṁ yūyaṁ sāṁsārikā iva mācarata, kintu svaṁ svaṁ svabhāvaṁ parāvartya nūtanācāriṇo bhavata, tata īśvarasya nideśaḥ kīdr̥g uttamo grahaṇīyaḥ sampūrṇaśceti yuṣmābhiranubhāviṣyate|

III kaścīdapi jano yogyatvādhikāṁ svaṁ na manyatām kintu īśvaro yasmai pratyayasya yatparimāṇam adadāt sa tadanusārato yogyarūpaṁ svaṁ manutām, īśvarād anugrahaṁ prāptaḥ san yuṣmākaṁ ekaikaṁ janam ityājñāpayāmi|

IV yato yadvadasmākaṁ ekasmin śarīre bahūnyaṅgāni santi kintu sarvveṣāmaṅgānām kāryyaṁ samānaṁ nahi;

V tadvadasmākaṁ bahutve'pi sarvve vayaṁ khriṣṭe ekaśarīrāḥ parasparam aṅgapratyaṅgatvena bhavāmaḥ|

VI asmād īśvarānugraheṇa viśeṣaṁ viśeṣaṁ dānam asmāsu prāpteṣu satsu kopi yadi bhaviṣyadvākyāṁ vadati tarhi pratyayasya parimāṇānusārataḥ sa tad vadatu;

VII yadvā yadi kaścit sevanakārī bhavati tarhi sa tatsevanaṁ karotu; athavā yadi kaścīd adhyāpayitā bhavati tarhi so'dhyāpayatu;

VIII tathā ya upadeṣṭā bhavati sa upadiśatu yaśca dātā sa saralatayā dadātu yast-vadhipatiḥ sa yatnenādhipatitvaṁ karotu yaśca dayāluḥ sa hr̥ṣṭamanasā dayatām|

IX aparaṁca yuṣmākaṁ prema kāpaṭyavarjitāṁ bhavatu yad abhadraṁ tad ṛṭiyadhvaṁ yacca bhadraṁ tasmin anurajyadhvam|

X aparaṁ bhrātṛtvapremnā parasparaṁ priyadhvaṁ samādarād eko'parajanaṁ śreṣṭhaṁ jānidhvaṁ|

XI tathā kāryye nirālasyaṁ manasi ca sodyogāḥ santaḥ prabhuṁ sevadhvam|

XII aparaṁ pratyāśāyām ānanditā duḥkhasamaye ca dhairyayayuktā bhavata; prārthanāyām satataṁ pravarttadhvaṁ|

XIII pavitrāṇām dīnatām dūrīkurudhvaṁ atithisevāyām anurajyadhvam|

XIV ye janā yuṣmān tāḍayanti tān āśiṣaṁ vadata śāpam adattvā daddhvaṁāśiṣam|

XV ye janā ānandanti taiḥ sārddham ānandata ye ca rudanti taiḥ saha rudita|

XVI aparaṁca yuṣmākaṁ manasām parasparam ekobhāvo bhavatu; aparaṁ uc-capadam anākāṅkṣya nīcalokaiḥ sahāpi mārḍavam ācarata; svān jñānino na manyadhvaṁ|

XVII parasmād apakāraṁ prāpyāpi paraṁ nāpakuruta| sarvveṣāṁ dr̥ṣṭito yat karmmottamaṁ tadeva kuruta|

XVIII yadi bhavitum śakyate tarhi yathāśakti sarvvalokaiḥ saha nirvvirodhena kālaṁ yāpayata|

XIX he priyabandhavaḥ, kasmaicid apakārasya samucitaṁ daṇḍaṁ svayaṁ na daddhvaṁ, kintviśvarīyakrodhāya sthānaṁ datta yato likhitamāste paramēśvaraḥ kathayati, dānaṁ phalasya matkarmma sūcitaṁ pradadāmyaham|

XX itikāraṇād ripu ryadi kṣudhārttaste tarhi taṁ tvaṁ prabhojaya| tathā yadi tṛṣārttaḥ syāt tarhi taṁ paripāyaya| tena tvaṁ mastake tasya jvaladagniṁ nidhāsyasi|

XXI kukriyayā parājitā na santa uttamakriyayā kukriyāṁ parājayata|

XIII

I yuṣmākaṁ ekaikajanaḥ śāsanapadasya nighno bhavatu yato yāni śāsanapadāni santi tāni sarvvāṇīśvareṇa sthāpitāni; īśvaraṁ vinā padasthāpanaṁ na bhavati|

II iti hetoḥ śāsanapadasya yat prātikūlyam tad īśvarīyanirūpaṇasya prātikūlyameva; aparaṁ ye prātikūlyam ācaranti te sveṣāṁ samucitaṁ daṇḍaṁ svayameva ghaṭayante|

III śāstā sadācāriṇāṁ bhayaprado nahi durācāriṇāmeva bhayaprado bhavati; tvaṁ kiṁ tasmān nirbhayo bhavitum icchasi? tarhi satkarmmācara, tasmād yaśo lapsyase,

IV yatastava sadācaraṇāya sa īśvarasya bhr̥tyo'sti| kintu yadi kukarmmācarasi tarhi tvaṁ śaṅkasva yataḥ sa nirarthakaṁ khaṅgaṁ na dhārayati; kukarmmācāriṇaṁ samucitaṁ daṇḍayitum sa īśvarasya daṇḍadabhr̥tya eva|

V ataeva kevaladaṇḍabhayānnahi kintu sadasadbodhādapi tasya vaśyena bhavitavyaṁ|

VI etasmād yuṣmākaṁ rājakaradānamapyucitaṁ yasmād ye karaṁ gṛhlanti ta īśvarasya kiṅkarā bhūtvā satatam etasmin karmmaṇi niviṣṭāstiṣṭhanti|

VII asmāt karagrāhiṇe karaṁ datta, tathā śulkaagrāhiṇe śulkaṁ datta, aparaṁ yasmād bhetavyaṁ tasmād bibhita, yaśca samādaraṇīyastaṁ samādryadhvam; itthaṁ yasya yat prāpyaṁ tat tasmai datta|

VIII yuṣmākaṁ parasparaṁ prema vinā 'nyat kimapi deyam ṛṇaṁ na bhavatu, yato yaḥ parasmin prema karoti tena vyavasthā sidhyati|

IX vastutaḥ paradārān mā gaccha, narahatyāṁ mā kārṣiḥ, cairyyaṁ mā kārṣiḥ, mithyāsākṣyaṁ mā dehi, lobhaṁ mā kārṣiḥ, etāḥ sarvvā ājñā etābhyo bhinnā yā kācid ājñāsti sāpi svasamīpavāsini svavat prema kurvṇityanena vacanena veditā|

X yataḥ prema samīpavāsino'subhaṁ na janayati tasmāt premnā sarvvā vyavasthā pālyate|

XI pratyayībhavanakāle'smākaṁ paritrāṇasya sāmīpyād idānīm tasya sāmīpyam avyavahitaṁ; ataḥ samayaṁ vivicyāsmābhiḥ sāmpratam avaśyameva nidrāto jāgarttavyaṁ|

XII bahutarā yāminī gatā prabhātaṁ sannidhiṁ prāptaṁ tasmāt tāmasīyāḥ kriyāḥ parityajyāsmābhi rvāsariyā sajjā paridhātavyā|

XIII ato heto rvayaṁ divā vihitaṁ sadācaraṇam ācariṣyāmaḥ| raṅgaraso mattatvaṁ lampatātvaṁ kāmukatvaṁ vivāda īrṣyā caitāni parityakṣyāmaḥ|

XIV yūyaṁ prabhuyīśukhrīṣṭarūpaṁ paricchadaṁ paridhaddhvaṁ sukhābhilāṣapūraṇāya śārīrikācaraṇaṁ mācarata|

XIV

I yo jano'dr̥ḍhaviśvāsastaṁ yuṣmākaṁ saṅginaṁ kuruta kintu sandehav-icārārthaṁ nahi|

II yato niśiddhaṁ kimapi khādyadravyaṁ nāsti, kasyacijjanasya pratyaya etādṛśo vidyate kintvadr̥ḍhaviśvāsaḥ kaścidadparo janaḥ kevalaṁ śākaṁ bhuṅktaṁ|

III tarhi yo janaḥ sādharmaṇaṁ dravyaṁ bhuṅkte sa viśeṣadravyabhoktāraṁ nāvajānīyāt tathā viśeṣadravyabhoktāpi sādharmaṇadravyabhoktāraṁ doṣiṇaṁ na kuryyāt, yasmād īśvarastam agrhlāt|

IV he paradāsasya dūṣayitastvaṁ kaḥ? nijaprabhoḥ samīpe tena padasthena padacyutena vā bhavitavyaṁ sa ca padastha eva bhaviṣyati yata īśvarastaṁ padasthaṁ karttuṁ śaknoti|

V aparaṇca kaścijjano dinād dinaṁ viśeṣaṁ manyate kaścittu sarvvāṇi dināni samānāni manyate, ekaiko janaḥ svīyamanasi vivicya niścinotu|

VI yo janaḥ kiñcana dinaṁ viśeṣaṁ manyate sa prabhubhaktyā tan manyate, yaśca janaḥ kimapi dinaṁ viśeṣaṁ na manyate so'pi prabhubhaktyā tanna manyate; aparaṇca yaḥ sarvvāṇi bhakṣyadravyāṇi bhuṅkte sa prabhubhaktayā tāni bhuṅkte yataḥ sa īśvaraṁ dhanyaṁ vakti, yaśca na bhuṅkte so'pi prabhubhaktyaiva na bhuñjana īśvaraṁ dhanyaṁ brūte|

VII aparam asmākaṁ kaścit nijanimittam prāṇān dhārayati nijanimittam mriyate vā tanna;

VIII kintu yadi vyaṁ prāṇān dhārayāmastarhi prabhunimittam dhārayāmaḥ, yadi ca prāṇān tyajāmastarhyapi prabhunimittam tyajāmaḥ, ataeva jīvane maraṇe vā vyaṁ prabhorevāsmāhe|

IX yato jīvanto mṛtāścetyubhayeṣāṁ lokānām prabhutvapṛāptyarthaṁ khrīṣṭo mṛta utthitaḥ punarjīvitaśca|

X kintu tvaṁ nijaṁ bhrātaraṁ kuto dūṣayasi? tathā tvaṁ nijaṁ bhrātaraṁ kutastucchaṁ jānāsi? khrīṣṭasya vicārasimhāsanasya sammukhe sarvvairasmābhirupasthātavyaṁ;

XI yādṛśaṁ likhitam āste, pareṣaḥ śapathaṁ kurvvan vākyametad purāvadat| sarvvo janaḥ samīpe me jānupātāṁ kariṣyati| jihvaikaikā tatheśasya nighnatvaṁ svīkariṣyati|

XII ataeva īśvarasamīpe'smākam ekaikajanena nijā kathā kathayitavyā|

XIII itthaṁ sati vyaṁ adyārabhya parasparaṁ na dūṣayantaḥ svabhrātu rvighno vyāghāto vā yanna jāyeta tādrśīmīhām kurmmahe|

XIV kimapi vastu svabhāvato nāsuci bhavatītyaham jāne tathā prabhunā yīśukhrīṣṭenāpi niścitaṁ jāne, kintu yo jano yad dravyam apavitraṁ jānīte tasya kṛte tad apavitraṁ āste|

XV ataeva tava bhakṣyadravyeṇa tava bhrātā śokānvito bhavati tarhi tvaṁ bhrātaraṁ prati premnā nācarasi| khrīṣṭo yasya kṛte svaprāṇān vyayitavān tvaṁ nijena bhakṣyadravyeṇa taṁ na nāśaya|

XVI aparaṁ yuṣmākam uttamaṁ karma ninditaṁ na bhavatu|

XVII bhakṣyaṁ peyañceśvararājyasya sāro nahi, kintu puṇyaṁ śāntiśca pavitrenātmanā jāta ānandaśca|

XVIII etai ryo janaḥ khrīṣṭaṁ sevate, sa eveśvarasya tuṣṭikaro manuṣyaīśca sukhyātaḥ|

XIX ataeva yenāsmākaṁ sarvveṣāṁ parasparam aikyaṁ niṣṭhā ca jāyate tadevāsmābhi ryaṭitavyaṁ|

XX bhakṣyārthaṁ īśvarasya karmaṇo hāniṁ mā janayata; sarvvaṁ vastu pavitramiti satyaṁ tathāpi yo jano yad bhuktvā vighnaṁ labhate tadarthaṁ tad bhadraṁ nahi|

XXI tava māṁsabhakṣaṇasurāpānādibhiḥ kriyābhi ryadi tava bhrātuḥ pādaskhalanaṁ vighno vā cāñcalyaṁ vā jāyate tarhi tadbhojanapānayaṣṭyāgo bhadraḥ|

XXII yadi tava pratyayastiṣṭhati tarhiśvarasya gocare svāntare taṁ gopaya; yo janaḥ svamatena svaṁ doṣaṇaṁ na karoti sa eva dhanyaḥ|

XXIII kintu yaḥ kaścit saṁśayya bhuṅkte'rthāt na pratītya bhuṅkte, sa evāvaśyaṁ daṇḍārho bhaviṣyati, yato yat pratyayajaṁ nahi tadeva pāpamayaṁ bhavati|

XV

I balavadbhirasmābhi rdurbbalānām daurbbalyaṁ soḍhavyaṁ na ca sveṣāṁ iṣṭācāra ācaritavyaḥ|

II asmākam ekaiko janaḥ svasamīpavāsino hitārthaṁ niṣṭhārthañca tasyaiveṣṭācāram ācaratu|

III yataḥ khrīṣṭo'pi nijeṣṭācāraṁ nācaritavān, yathā likhitam āste, tvannindakaṇaṣyaiva nindābhi rnindito'smyaham|

IV aparañca vyaṁ yat sahiṣṇutāsāntvanayo rjanakena śāstreṇa pratyāśāṁ labhemahi tannimittam pūrvvakāle likhitāni sarvvavacanānyasmākam upadeśārthameva lilikhire|

V sahiṣṇutāsāntvanayorākaro ya īśvaraḥ sa evaṁ karotu yat prabhu ryīśukhrīṣṭa iva yuṣmākam ekajano'nyajanena sārddhaṁ manasa aikyam ācaret;

VI yūyañca sarvva ekacittā bhūtvā mukhaikenevāsmatprabhuyīśukhrīṣṭasya piturīśvarasya guṇān kīrttayeta|

VII aparam īśvarasya mahimnaḥ prakāśārthaṁ khrīṣṭo yathā yuṣmān pratyagrhlāt tathā yuṣmākamapyeko jano'nyajanaṁ pratigrhlātu|

VIII yathā likhitam āste, ato'haṁ sammukhe tiṣṭhan bhinnadeśanivāsināṁ| stuvamstvam parigāsyāmi tava nāmni pareśvara||

IX tasya dayālutvācca bhinnajātiyā yad īśvarasya guṇān kīrttayeyustadārthaṁ yīśuḥ khrīṣṭastvakchedaniyamasya nighno'bhavat ityahaṁ vadāmi| yathā likhitam āste, ato'haṁ sammukhe tiṣṭhan bhinnadeśanivāsināṁ| stuvamstvam parigāsyāmi tava nāmni pareśvara||

X aparamapi likhitam āste, he anyajātayo yūyaṁ samaṁ nandata tajjanaiḥ|

XI punaśca likhitam āste, he sarvvadeśino yūyaṁ dhanyaṁ brūta pareśvaram| he tadīyanarā yūyaṁ kurudhvaṁ tatpraśamsanam||

XII apara yīśāyīyo'pi lilekha, yīśayasya tu yat mūlaṁ tat prakāśiṣyate tadā| sarv-vajātiyanṛṇāñca śāsakaḥ samudeṣyati| tatrānyadeśilokaiśca pratyāśā prakariṣyate||

XIII ataeva yūyaṁ pavitrasyātmanaḥ prabhāvāt yat sampūrṇaṁ pratyāśāṁ lapsyadhve tadarthaṁ tatpratyāśājanaka īśvaraḥ pratyayena yuṣmān śāntyanandābhyāṁ sampūrṇaṁ karotu|

XIV he bhrātaro yūyaṁ sadbhāvayuktāḥ sarvvaparakāreṇa jñānena ca sampūrṇaḥ parasparopadeśe ca tatparā ityahaṁ niścitaṁ jānāmi,

XV tathāpyahaṁ yat pragalbhataro bhavan yuṣmān prabodhayāmi tasyaikaṁ kāraṇamidaṁ|

XVI bhinnajātiyāḥ pavitreṇātmanā pāvitanavedyārūpā bhūtvā yad grāhyā bhaveyustannimittamaham īśvarasya susaṁvādaṁ pracārayitum bhinnajātiyānāṁ madhye yīśukhrīṣṭasya sevakatvaṁ dānaṁ īśvarāt labdhavānasmi|

XVII īśvaram prati yīśukhrīṣṭena mama ślāghākaraṇasya kāraṇam āste|

XVIII bhinnadeśina ājñāgrāhiṇaḥ karttuṁ khrīṣṭo vākyena kriyayā ca, āścaryyalakṣaṇaiścitrakriyābhiḥ pavitrasyātmanaḥ prabhāvena ca yāni karmmaṇi mayā sādhitavān,

XIX kevalaṁ tānyeva vinānyasya kasyacit karmmaṇo varṇanāṁ karttuṁ pragalbho na bhavāmi| tasmāt ā yirūśālama illūrikaṁ yāvat sarvvatra khrīṣṭasya susaṁvādaṁ pracārayaṁ|

XX anyena nicitāyāṁ bhittāvahaṁ yanna nicinomi tannimittaṁ yatra yatra sthāne khrīṣṭasya nāma kadāpi kenāpi na jñāpitaṁ tatra tatra susaṁvādaṁ pracārayitum ahaṁ yate|

XXI yādṛśaṁ likhitam āste, yai rvārttā tasya na prāptā darśanaṁ taistu lapsyate| yaiśca naiva śrutaṁ kiñcit boddhuṁ śakṣyanti te janāḥ||

XXII tasmād yuṣmatsamīpagamanād ahaṁ muhurmuhu rnivārīto'bhavaṁ|

XXIII kintvidānīm atra pradeśeṣu mayā na gataṁ sthānaṁ kimapi nāvaśiṣyate yuṣmatsamīpaṁ gantuṁ bahuvarsarānārābhya māmākīnākāṅkṣā ca vidyata iti hetoḥ

XXIV spāniyādeśagamanakāle'haṁ yuṣmanmadhyena gacchan yuṣmān ālokiṣye, tataḥ paraṁ yuṣmatsambhāṣaṇena tṛptiṁ parilabhya taddeśagamanārthaṁ yuṣmābhi rvisarjayiṣye, idṛśī madīyā pratyāśā vidyate|

XXV kintu sāmprataṁ pavitralokānāṁ sevanāya yirūśālamnagaraṁ vrajāmi|

XXVI yato yirūśālamasthapavitralokānāṁ madhye ye daridrā arthaviśrāṇanena tānupakarttuṁ mākidaniyādeśīyā ākhāyādeśīyāśca lokā aicchan|

XXVII eṣā teṣāṁ sadicchā yataste teṣāṁ ṛṇinaḥ santi yato heto rbhinnajātīyā yeṣāṁ paramārthasyāṁśino jātā aihikaviṣaye teṣāmupakārastaiḥ karttavyaḥ|

XXVIII ato mayā tat karmma sādhayitvā tasmin phale tebhyaḥ samarpite yuṣmanmadhyena spāṇiyādeśo gamiṣyate|

XXIX yuṣmatsamīpe mamāgamanasamaye khrīṣṭasya susaṁvādasya pūrṇavareṇa sambalitaḥ san aham āgamiṣyāmi iti mayā jñāyate|

XXX he bhrātrgaṇa prabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā pavitrasyātmānaḥ premnā ca vinaye'ham

XXXI yihūdādeśasthānām aviśvāsilokānām karebhyo yadahaṁ rakṣāṁ labheya madīyaitena sevanakarmmaṇā ca yad yirūśalamasthāḥ pavitralokāstuṣeyuḥ,

XXXII tadarthaṁ yūyaṁ matkṛta īśvarāya prārthayamāṇā yatadhvaṁ tenāham īśvarecchayā sānandaṁ yuṣmatsamīpaṁ gatvā yuṣmābhiḥ sahitaḥ prāṇān āpyāyituṁ pārāyiṣyāmi|

XXXIII śāntidāyaka īśvaro yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ saṅgī bhūyāt| iti|

XVI

I kiṁkrīyānagarīyadharmmasamājasya paricārikā yā phaibīnāmikāsmākaṁ dharmmabhaginī tasyāḥ kṛte'ham yuṣmān nivedayāmi,

II yūyaṁ tām prabhumāśritām vijñāya tasyā ātithyaṁ pavitralokārhaṁ kurudhvaṁ, yuṣmattastasyā ya upakāro bhavituṁ śaknoti taṁ kurudhvaṁ, yasmāt tayā bahūnām mama copakāraḥ kṛtaḥ|

III aparaṇca khrīṣṭasya yīśoḥ karmmaṇi mama sahakāriṇau mama prāṇarakṣārthaṇca svaprāṇān paṇīkṛtavantau yau priṣkillākkilau tau mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

IV tābhyām upakārāptiḥ kevalaṁ mayā svīkarttavyeti nahi bhinnadeśiyaiḥ sarvadharmmasamājairapi|

V aparaṇca tayo gr̥he sthitān dharmmasamājalokān mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ| tadvat āśiyādeśe khrīṣṭasya pakṣe prathamajātaphalasvarūpo ya ipenitanāmā mama priyabandhustamapi mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VI aparaṁ bahuśrameṇāsmān asevata yā mariyam tāmapi namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VII aparaṇca preriteṣu khyātakīrtti madagre khrīṣṭāśritau mama svajātīyau saha-bandinau ca yāvāndranīkayūniyau tau mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VIII tathā prabhau matpriyatamam āmpliyamapi mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

IX aparaṁ khrīṣṭasevāyām mama sahakāriṇam ūrbbaṇaṁ mama priyatamaṁ stākhuṇca mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

X aparaṁ khrīṣṭena parīkṣitam āpilliṁ mama namaskāraṁ vadata, āriṣṭabūlasya pariṇānāṁśca mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XI aparaṁ mama jñātiṁ herodiyonaṁ mama namaskāraṁ vadata, tathā nārakisasya parivārāṇām madhye ye prabhumāśritāstān mama namaskāraṁ vadata|

XII aparaṁ prabhoḥ sevāyām pariśramakāriṇyau truphenātruphoṣe mama namaskāraṁ vadata, tathā prabhoḥ sevāyām atyantaṁ pariśramakāriṇi yā priyā parśistām namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XIII aparaṁ prabhorabhirucitaṁ rūphaṁ mama dharmmamātā yā tasya mātā tāmapi namaskāraṁ vadata|

XIV aparaṁ asuṁkṛtaṁ phligonaṁ harmmaṁ pātrabaṁ harmmim eteṣāṁ saṅgibhrātrgaṇaṇca namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XV aparaṁ philalago yūliyā nīriyastasya bhaginyalumpā caitān etaiḥ sārddhaṁ yāvantaḥ pavitralokā āsate tānapi namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XVI yūyaṁ parasparaṁ pavitracumbanena namaskurudhvaṁ| khrīṣṭasya dharm-masamājagaṇo yuṣmān namaskurute|

XVII he bhrātaro yuṣmān vinaye'haṁ yuṣmābhi ryā śikṣā labdhā tām atikramya ye vicchedān vighnāmśca kurvvanti tān niścinuta teṣāṁ saṅgaṁ varjayata ca|

XVIII yatastādṛśā lokā asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya dāsā iti nahi kintu svodarasyaiva dāsāḥ; aparaṁ praṇayavacanai rmadhuravākyaiśca saralalokānām manāmsi mohayanti|

XIX yuṣmākaṁ ājñāgrāhitvaṁ sarvvatra sarvvai rjñātaṁ tato'haṁ yuṣmāsu sānando'bhavaṁ tathāpi yūyaṁ yat satjñānena jñāninaḥ kujñāne cātātparā bhaveteti mamābhilāṣaḥ|

XX adhikantu śāntidāyaka īśvaraḥ śaitānam avilambaṁ yuṣmākaṁ padānām adho marddiṣyati| asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭo yuṣmāsu prasādaṁ kriyāt| iti|

XXI mama sahakārī tīmathiyo mama jñātayo lūkiyo yāson sosipātraśceme yuṣmān namaskurvvante|

XXII aparaṁ etatpatralekhakastarttiyanāmāhamapi prabho rnāmnā yuṣmān namaskaromi|

XXIII tathā kṛtsnadharmmasamājasya mama cātithyakārī gāyo yuṣmān namaskaroti| aparaṁ etannagarasya dhanarakṣaka irāstaḥ kkārttanāmakaścaiko bhrātā tāvapi yuṣmān namaskurutaḥ|

XXIV asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭā yuṣmāsu sarvveṣu prasādaṁ kriyāt| iti|

XXV pūrvvakālikayugeṣu pracchannā yā mantraṇādhunā prakāśitā bhūtvā bhaviṣyadvādilikhitagranthaganaṣya pramāṇād viśvāsena grahaṇārthaṁ sadātanasyeśvarasyājñayā sarvvadeśīyalokān jñāpyate,

XXVI tasyā mantraṇāyā jñānaṁ labdhvā mayā yaḥ susaṁvādo yīśukhrīṣṭamadhi pracāryyate, tadanusārād yuṣmān dharmme susthirān karttuṁ samartho yo'dvitiyaḥ

XXVII sarvvajña īśvarastasya dhanyavādo yīśukhrīṣṭena santataṁ bhūyāt| iti|

1 karinthinah patram

^I yāvantah pavitrā lokāḥ sveṣām asmākañca vasatisthāneṣvasmākaṁ prabho ryīsoḥ khriṣṭasya nāmnā prārthayante taiḥ sahāhūtānām khriṣṭena yīsunā pavitrikṛtānām lokānām ya īśvariṧyadharmmasamājaḥ karinthanagare vidyate

^{II} tam pratiśvarasyecchayāhūto yīśukhriṣṭasya preritaḥ paulaḥ sosthinināmā bhrātā ca patram likhati|

^{III} asmākaṁ pitreśvareṇa prabhunā yīśukhriṣṭena ca prasādaḥ śāntiśca yuṣmabhyam diyatām|

^{IV} īśvaro yīśukhriṣṭena yuṣmān prati prasādaṁ prakāśitavān, tasmādahaṁ yuṣmannimittam sarvvadā madīyeśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

^V khriṣṭasambandhīyaṁ sākṣyaṁ yuṣmākaṁ madhye yena prakāreṇa sapramāṇam abhavat

^{VI} tena yūyaṁ khriṣṭāt sarvvavidhavakṛtṛtājñānādīni sarvvadhanāni labdhavantaḥ|

^{VII} tato'smatprabho ryīśukhriṣṭasya punarāgamanam pratikṣamāṇānām yuṣmākaṁ kasyāpi varasyābhāvo na bhavati|

^{VIII} aparam asmākaṁ prabho ryīśukhriṣṭasya divase yūyaṁ yannirddoṣā bhaveta tadarthaṁ saeva yāvadantaṁ yuṣmān susthirān kariṣyati|

^{IX} ya īśvaraḥ svaputrasyāsmatprabho ryīśukhriṣṭasyāmśinaḥ karttuṁ yuṣmān āhūtavān sa viśvasanīyaḥ|

^X he bhrātaraḥ, asmākaṁ prabhuyīśukhriṣṭasya nāmnā yuṣmān vinaye'haṁ sarv-vai ryuṣmābhirekarūpāṇi vākyaṇi kathyantām yuṣmanmadhye bhinnasaṅghātā na bhavantu manovicārayoraikyena yuṣmākaṁ siddhatvaṁ bhavatu|

^{XI} he mama bhrātaro yuṣmanmadhye vivādā jātā iti vārttāmahaṁ kloyyāḥ parijanai rjñāpitah|

^{XII} mamābhipretamidaṁ yuṣmākaṁ kaścit kaścīd vadati paulasya śiṣyo'ham āpalloḥ śiṣyo'ham kaiphāḥ śiṣyo'ham khriṣṭasya śiṣyo'hamiti ca|

^{XIII} khriṣṭasya kiṁ vibhedaḥ kṛtaḥ? paulaḥ kiṁ yuṣmatkṛte kruśe hataḥ? paulasya nāmnā vā yūyaṁ kiṁ majjitāḥ?

^{XIV} kriṣpagāyau vinā yuṣmākaṁ madhye'nyaḥ ko'pi mayā na majjita iti hetoraham īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

^{XV} etena mama nāmnā mānavā mayā majjitā iti vaktuṁ kenāpi na śakyate|

^{XVI} aparaṁ stiphānasya parijanā mayā majjitāstadanyaḥ kaścīd yanmayā majjitas-tadahaṁ na vedmi|

^{XVII} khriṣṭenāhaṁ majjanārthaṁ na preritaḥ kintu susaṁvādasya pracārārthameva; so'pi vākpaṭutayā mayā na pracāritavyaḥ, yatastathā pracārite khriṣṭasya kruśe mṛtyuḥ phalahīno bhaviṣyati|

^{XVIII} yato heto rye vinaśyanti te tām kruśasya vārttām pralāpamiva manyante kiñca paritrāṇaṁ labhamāneṣvasmāsu sā īśvariṧyaśaktisvarūpā|

^{XIX} tasmāditthaṁ likhitamāste, jñānavatāntu yat jñānam tanmayā nāśayiṣyate| vilopayiṣyate tadvad buddhi rbaddhimatām mayā||

^{XX} jñānī kutra? śāstrī vā kutra? ihalokasya vicāratatparo vā kutra? ihalokasya jñānam kimīśvareṇa mohikṛtaṁ nahi?

^{XXI} īśvarasya jñānād ihalokasya mānavāḥ svajñāneneśvarasya tattvabodhaṁ na prāptavantasmād īśvaraḥ pracārarūpiṇā pralāpena viśvāsinaḥ paritrātuṁ rocitavān|

^{XXII} yihūdīyalokā lakṣaṇāni didṛkṣanti bhinnadeśīyalokāstu vidyām mṛgayante,

XXIII vayañca kruṣe hataṁ khrīṣṭaṁ pracārayāmaḥ| tasya pracāro yihūdīyai rvighna iva bhinnadeśīyaiśca pralāpa iva manyate,

XXIV kintu yihūdīyānāṁ bhinnadeśīyānāñca madhye ye āhūtāsteṣu sa khrīṣṭa īśvariyaśaktiriveśvariya jñānamiva ca prakāśate|

XXV yata īśvare yaḥ pralāpa āropyate sa mānavātiriktaṁ jñānameva yacca daurbhalyam īśvara āropyate tat mānavātiriktaṁ balameva|

XXVI he bhrātaraḥ, āhūta yuṣmadgaṇo yaśmābhirālokyatāṁ tanmadhye sāmśarikajñānena jñānavantaḥ parākramaṇo vā kulīnā vā bahavo na vidyante|

XXVII yata īśvaro jñānavatastrapayitum mūrkhālokān rocitavān balāni ca trapayitum īśvaro durbbalān rocitavān|

XXVIII tathā varttamānalokān saṁsthitibhraṣṭān karttum īśvaro jagato'pakṛṣṭān heyān avarttamānāṁścābhirocitavān|

XXIX tata īśvarasya sāksāt kenāpyātmaślāghā na karttavyā|

XXX yūyañca tasmāt khrīṣṭe yīśau saṁsthitim prāptavantaḥ sa īśvarād yuṣmākaṁ jñānaṁ puṇyaṁ pavitratvaṁ muktiśca jātā|

XXXI ataeva yadvad likhitamāste tadvat, yaḥ kaścit ślāghamānaḥ syāt ślāghatāṁ prabhunā sa hi|

II

I he bhrātaro yuṣmatsamīpe mamāgamanakāle'haṁ vakṛtāyā vidyāyā vā naipuṇyeneśvarasya sāksyaṁ pracāritavān tannahi;

II yato yīśukhrīṣṭaṁ tasya kruṣe hatatvañca vinā nānyat kimapi yuṣmanmadhye jñāpayitum vihitāṁ buddhavān|

III aparañcātīva daurbhalyabhitikampayukto yuṣmābhiḥ sārddhamāsaṁ|

IV aparaṁ yuṣmākaṁ viśvāso yat mānuṣikajñānasya phalaṁ na bhavet kintviśvariyaśakteḥ phalaṁ bhavet,

V tadarthaṁ mama vakṛtā madīyapracāraśca mānuṣikajñānasya madhu-ravākyasambalītau nāstāṁ kintvātmanaḥ śakteśca pramāṇayuktāvāstāṁ|

VI vayaṁ jñānaṁ bhāṣāmahe tacca siddhalokai rjñānamiva manyate, tadi-halokasya jñānaṁ nahi, ihalokasya naśvarāṇāṁ adhipatīnāṁ vā jñānaṁ nahi;

VII kintu kālāvasthāyāḥ pūrvvasmād yat jñānaṁ asmākaṁ vibhavārtham īśvareṇa niścītya pracchannaṁ tannigūḍham īśvariya jñānaṁ prabhāṣāmahe|

VIII ihalokasyādhipatīnāṁ kenāpi tat jñānaṁ na labdhaṁ, labdhe sati te prabhāvaviśiṣṭaṁ prabhuṁ kruṣe nāhaniṣyan|

IX tadvallikhitamāste, netreṇa kkāpi no drṣṭaṁ karṇenāpi ca na śrutaṁ| manomadhye tu kasyāpi na praviṣṭaṁ kadāpi yat| īśvare prīyamāṇānāṁ kṛte tat tena sañcītaṁ|

X aparaṁīśvaraḥ svātmanā tadasmākaṁ sāksāt prakāśayat; yata ātmā sarv-vamevānusandhatte tena ceśvarasya marmmatattvamapi budhyate|

XI manujasyāntaḥsthamātmānaṁ vinā kena manujena tasya manujasya tattvaṁ budhyate? tadvadiśvarasyātmānaṁ vinā kenāpīśvarasya tattvaṁ na budhyate|

XII vayanchehalokasyātmānaṁ labdhavantastannahi kintviśvarasyaivātmānaṁ labdhavantaḥ, tato hetoriśvareṇa svaprasādād asmabhyaṁ yad yad dattaṁ tatsarvvaṁ asmābhi rjñātum śakyate|

XIII taccāsmābhi rmānuṣikajñānasya vākyāni śikṣitvā kathyata iti nahi kintvātmato vākyāni śikṣitvātmikai rvākyairātmikaṁ bhāvaṁ prakāśayadbhiḥ kathyate|

XIV prāṇī manuṣya īśvariyaātmanaḥ śikṣāṁ na grhlāti yata ātmikavicāreṇa sā vicāryyēti hetoḥ sa tām pralāpamiva manyate boddhuñca na śaknoti|

XV ātmiko mānavaḥ sarvvāṇi vicārayati kintu svayaṁ kenāpi na vicāryyate|

^{XVI} yata īśvarasya mano jñātvā tamupadeṣṭum kaḥ śaknoti? kintu khriṣṭasya mano'smābhi rlabdham|

III

^I he bhrātaraḥ, ahamātmikairiva yuṣmābhiḥ samaṁ sambhāṣitum nāśaknavam kintu śārīrikācāribhiḥ khriṣṭadharmme śiśutulyaiśca janairiva yuṣmābhiḥ saha samabhāṣe|

^{II} yuṣmān kaṭhinabhakṣyam na bhojayan dugdham apāyayam yato yūyam bhakṣyam grahitum tadā nāśaknuta idānīmapi na śaknutha, yato hetoradhunāpi śārīrikācāriṇa ādhve|

^{III} yuṣmanmadhye mātṣaryyavivādabhedā bhavanti tataḥ kiṁ śārīrikācāriṇo nādhve mānuṣikamārgena ca na caratha?

^{IV} paulasyāhamityāpallorahamiti vā yadvākyaṁ yuṣmākaṁ kaiścīt kaiścīt kathyate tasmād yūyam śārīrikācāriṇa na bhavatha?

^V paulaḥ kaḥ? āpallo rvā kaḥ? tau paricārakamātrau tayorekaikasmai ca prabhu ryādṛk phalamadadāt tadvat tayordvārā yūyam viśvāsino jātāḥ|

^{VI} aham ropitavān āpallośca niṣiktavān īśvaraścāvarddhayat|

^{VII} ato ropayitṛsektārāvasārau varddhayiteśvara eva sāraḥ|

^{VIII} ropayitṛsektārau ca samau tayorekaikaśca svaśramayogyam svavetanam lap-syate|

^{IX} āvāmīśvareṇa saha karmmakāriṇau, īśvarasya yat kṣetram īśvarasya yā nirmmitiḥ sā yūyameva|

^X īśvarasya prasādāt mayā yat padaṁ labdham tasmāt jñāninā gṛhakāriṇeva mayā bhittimūlaṁ sthāpitaṁ taduparī cānyena nicīyate| kintu yena yannicīyate tat tena vivicyatām|

^{XI} yato yīśukhriṣṭarūpaṁ yad bhittimūlaṁ sthāpitaṁ tadanyat kimapi bhittimūlaṁ sthāpayitum kenāpi na śakyate|

^{XII} etadbhittimūlasyopari yadi kecit svarṇarūpyamaṇikāṣṭhatṛṇanalān nicinvanti,

^{XIII} tarhyekaikasya karmma prakāśiṣyate yataḥ sa divasastat prakāśayiṣyati| yato hatostana divasena vahnimayenodetavyaṁ tata ekaikasya karmma kīdṛśametasya parīkṣā bahninā bhaviṣyati|

^{XIV} yasya nicayanarūpaṁ karmma sthāśnu bhaviṣyati sa vetanam lapsyate|

^{XV} yasya ca karmma dhakṣyate tasya kṣati rbhaviṣyati kintu vahne rnirgatajana iva sa svayaṁ paritrāṇaṁ prāpsyati|

^{XVI} yūyam īśvarasya mandiraṁ yuṣmanmadhye ceśvarasyātmā nivasatīti kiṁ na jānītha?

^{XVII} īśvarasya mandiraṁ yena vināśyate so'pīśvareṇa vināśayiṣyate yata īśvarasya mandiraṁ pavitrāmeva yūyam tu tanmandiram ādhve|

^{XVIII} kopi svaṁ na vañcayatām| yuṣmākaṁ kaścana cedihalokasya jñānena jñānavānahamiti budhyate tarhi sa yat jñānī bhavet tadarthaṁ mūḍho bhavatu|

^{XIX} yasmādihalokasya jñānam īśvarasya sāksāt mūḍhatvameva| etasmin likhita-mapyāste, tīkṣṇā yā jñāninām buddhistayā tān dharatīśvaraḥ|

^{XX} punaśca| jñāninām kalpanā vetti parameśo nirarthakāḥ|

^{XXI} ataeva ko'pi manujairātmānaṁ na ślāghatām yataḥ sarvvāṇi yuṣmākameva,

^{XXII} paula vā āpallo rvā kaiphā vā jagad vā jīvanaṁ vā maraṇaṁ vā varttamānaṁ vā bhaviṣyadvā sarvvāṇyeva yuṣmākaṁ,

^{XXIII} yūyañca khriṣṭasya, khriṣṭaśceśvarasya|

IV

^I lokā asmān khrīṣṭasya paricārakān īśvarasya nigūṭhavākyadhanasyādhyakṣāṁśca manyantām|

^{II} kiñca dhanādhyakṣeṇa viśvasanīyena bhavitavyametadeva lokai ryācyate|

^{III} ato vicārayadbhi ryuṣmābhiranyaiḥ kaiścin manujai rvā mama parikṣaṇaṁ mayātīva laghu manyate 'hamapyātmānaṁ na vicārayāmi|

^{IV} mayā kimapyaparāddhamityahaṁ na vedmi kintvetena mama niraparādhatvaṁ na niścīyate prabhureva mama vicārayitāsti|

^V ata upayuktasamayāt pūrvvam arthataḥ prabhorāgamanāt pūrvvam yuṣmābhi rvicāro na kriyatām| prabhurāgatya timireṇa pracchannāni sarvvāṇi dīpayiṣyati manasāṁ mantraṇāśca prakāśayiṣyati tasmin samaya īśvarād ekaikasya praśaṁsā bhaviṣyati|

^{VI} he bhrātaraḥ sarvvāṇyetāni mayātmānam āpallavañcoddīśya kathitāni tasyaitat kāraṇaṁ yuyaṁ yathā śāstrīyavidhimatikramya mānavam atīva nādariṣyadhba itthañcaikena vaiparītyād apareṇa na ślāghiṣyadhba etādṛśīm śikṣāmāvayordṛṣṭāntāt lapyadhve|

^{VII} aparāt kastvāṁ viśeṣayati? tubhyaṁ yanna datta tādṛśaṁ kiṁ dhārayasi? adatteneva dattena vastunā kutaḥ ślāghase?

^{VIII} idānīmeva yūyaṁ kiṁ trptā labdhadhaṇā vā? asmāsvavidyamāneṣu yūyaṁ kiṁ rājatvapadaṁ prāptāḥ? yuṣmākaṁ rājatvaṁ mayābhilaṣitaṁ yatastena yuṣmābhiḥ saha vayamapi rājyāṁśino bhaviṣyāmaḥ|

^{IX} preritā vayaṁ śeṣā hantavyāśceveśvareṇa nidarśitāḥ| yato vayaṁ sarvvalokānām arthataḥ svargīyadūtānām mānavānāñca kautukāspadāni jātāḥ|

^X khrīṣṭasya kṛte vayaṁ mūḍhāḥ kintu yūyaṁ khrīṣṭena jñāninaḥ, vayaṁ durbbalā yūyañca sabalāḥ, yūyaṁ sammānitā vayañcāpamānitāḥ|

^{XI} vayamadyāpi kṣudhārttāstrṣṇārttā vastrahīnāstāḍitā āśramarahitāśca santaḥ

^{XII} karmmaṇi svakarān vyāpārayantaśca duḥkhaiḥ kālaṁ yāpayāmaḥ| garhitairasmābhirāśiḥ kathyate dūrikṛtaiḥ sahyate ninditaiḥ prasādyate|

^{XIII} vayamadyāpi jagataḥ sammārjanīyogyā avakarā iva sarvvai manyāmahe|

^{XIV} yuṣmān trapayitumahametāni likhāmīti nahi kintu priyātmajāniva yuṣmān prabodhayāmi|

^{XV} yataḥ khrīṣṭadharmme yadyapi yuṣmākaṁ daśasahasrāṇi vinetāro bhavanti tathāpi bahavo janakā na bhavanti yato'hameva susaṁvādena yīśukhrīṣṭe yuṣmān ajanayaṁ|

^{XVI} ato yuṣmān vinaye'haṁ yūyaṁ madanugāmino bhavata|

^{XVII} ityarthaṁ sarvveṣu dharmmasamājeṣu sarvvatra khrīṣṭadharmmayogyā ye vidhaya mayopadiśyante tān yo yuṣmān smārayiṣyatyevambhūtaṁ prabhoh kṛte priyaṁ viśvāsinañca madīyatanayaṁ tīmathiyaṁ yuṣmākaṁ samīpaṁ preṣitavānaḥ|

^{XVIII} aparamahaṁ yuṣmākaṁ samīpaṁ na gamiṣyāmīti buddhvā yuṣmākaṁ kiyanto lokā garvvanti|

^{XIX} kintu yadi prabhericchā bhavati tarhyahamavilambaṁ yuṣmatsamīpamupasthāya teṣāṁ darpadhmātānām lokānām vācaṁ jñāsyāmīti nahi sāmartyameva jñāsyāmi|

^{XX} yasmādīśvarasya rājatvaṁ vāgyuktaṁ nahi kintu sāmartyayuktaṁ|

^{XXI} yuṣmākaṁ kā vāñchā? yuṣmatsamīpe mayā kiṁ daṇḍapāṇinā gantavyamuta premanamratātmayuktena vā?

V

I aparaṁ yuṣmākaṁ madhye vyabhicāro vidyate sa ca vyabhicārastādr̥ṣo yad devapūjakānāṁ madhye'pi tattulyo na vidyate phalato yuṣmākameko jano vimātr̥gamanāṁ kṛruta iti vārttā sarvvatra vyāptā|

II tathāca yūyaṁ darpadhmātā ādhbe, tat karmma yena kṛtaṁ sa yathā yuṣmanmadhyād dūrīkriyate tathā śoko yuṣmābhi rna kriyate kim etat?

III avidyamāne madiyaśarīre mamātmā yuṣmanmadhye vidyate ato'haṁ vidyamāna iva tatkarmmakāriṇo vicāraṁ niścītavān,

IV asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā yuṣmākaṁ madiyātmanaśca milane jāte 'smatprabho ryīśukhrīṣṭasya śakteḥ sāhāyyena

V sa naraḥ śarīranāśārthamasmābhiḥ śayatāno haste samarpayitavyas-tato'smākaṁ prabho ryīśo rdivase tasyātmā rakṣāṁ gantuṁ śakṣyati|

VI yuṣmākaṁ darpo na bhadrāya yūyaṁ kimetanna jānītha, yathā, vikāraḥ kṛtsnaśaktūnāṁ svalpakiṇvena jāyate|

VII yūyaṁ yat navīnaśaktusvarūpā bhaveta tadarthaṁ purātanaṁ kiṇvam avamārjjata yato yuṣmābhiḥ kiṇvaśūnyai rbhavitavyaṁ| aparaṁ asmākaṁ nistārotsaviyameśaśāvako yaḥ khriṣṭaḥ so'smadarthaṁ balikṛto 'bhavat|

VIII ataḥ purātana kiṇvenārthato duṣṭatājighāṁsārūpeṇa kiṇvena tannahi kintu sāralyasatyatvarūpayā kiṇvaśūnyatayāsmābhirutsavaḥ karttavyaḥ|

IX vyābhicāriṇāṁ saṁsargo yuṣmābhi rviḥātavya iti mayā patre likhitaṁ|

X kintvaihikalokānāṁ madhye ye vyabhicāriṇo lobhina upadrāviṇo devapūjakā vā teṣāṁ saṁsargaḥ sarvvathā viḥātavya iti nahi, viḥātavye sati yuṣmābhi rjagato nīrgantavyameva|

XI kintu bhrātr̥tvena vikhyātaḥ kaścijjano yadi vyabhicārī lobhī devapūjako nindako madyapa upadrāvī vā bhavet tarhi tādr̥ṣena mānavena saha bhojanapāne'pi yuṣmābhi rna karttavye ityadhunā mayā likhitaṁ|

XII samājabahiḥsthitānāṁ lokānāṁ vicāra karaṇe mama ko'dhikāraḥ? kintu tadantargatānāṁ vicāraṇaṁ yuṣmābhiḥ kiṁ na karttavyaṁ bhavet?

XIII bahiḥsthanāṁ tu vicāra īsvareṇa kāriṣyate| ato yuṣmābhiḥ sa pātakī svamadhyād bahiḥkriyatām|

VI

I yuṣmākamekasya janasyāpareṇa saha vivāde jāte sa pavitralokai rvicāramakārayan kim adhārmīkalokai rvicārayituṁ protsaḥate?

II jagato'pi vicāraṇaṁ pavitralokaiḥ kāriṣyata etad yūyaṁ kiṁ na jānītha? ato jagad yadi yuṣmābhi rvicārayitavyaṁ tarhi kṣudratamavicāreṣu yūyaṁ ki-masamarthāḥ?

III dūtā apyasmābhi rvicārayiṣyanta iti kiṁ na jānītha? ata aihikaviṣayāḥ kim asmābhi rna vicārayitavyā bhavyeuh?

IV aihikaviṣayasya vicāre yuṣmābhiḥ karttavye ye lokāḥ samitau kṣudratamāsta eva niyujyantām|

V ahaṁ yuṣmān trapayitumicchan vadāmi yṛṣmanmadhye kimeko'pi manuṣyastādr̥g buddhimānnahi yo bhrātr̥vivādavicāraṇe samarthaḥ syāt?

VI kiṁcaiko bhrātā bhrātr̥nyena kimaviśvāsināṁ vicārakānāṁ sāksād vivadate? yaṣmanmadhye vivādā vidyanta etadapi yuṣmākaṁ doṣaḥ|

VII yūyaṁ kuto'nyāyasahanaṁ kṣatisahanaṁ vā śreyo na manyadhve?

VIII kintu yūyamapi bhrātr̥neva pratyanyāyaṁ kṣatiṅca kurutha kimetat?

IX īśvarasya rājye'nyāyakāriṇāṁ lokānāmadhikāro nāstyetaḥ yūyaṁ kiṁ na jānītha? mā vañcyadhvaṁ, ye vyabhicāriṇo devārccinaḥ pārādārikāḥ strīvadācāriṇaḥ puṁmaithunakāriṇastaskarā

X lobhino madyapā nindakā upadrāviṇo vā ta īśvarasya rājyabhāgino na bhaviṣyanti|

XI yūyañcaivamvidhā lokā āsta kintu prabho ryīso rnāmnāsmadiśvarasyātmanā ca yūyam prakṣālitāḥ pāvitāḥ sapuṇyīkṛtāśca|

XII madartham sarvvaṁ dravyam apratiṣiddham kintu na sarvvaṁ hitajanakam| madartham sarvvamapratīṣiddham tathāpyaham kasyāpi dravyasya vaśīkṛto na bhaviṣyāmi|

XIII udarāya bhakṣyāṇi bhakṣyebhyaścodaram, kintu bhakṣyodare īśvareṇa nāśayiṣyete; aparaṁ deho na vyabhicārāya kintu prabhava prabhuśca dehāya|

XIV yaśceśvaraḥ prabhumutthāpitavān sa svaśaktyāsmānapyutthāpayiṣyati|

XV yuṣmākaṁ yāni śarīrāṇi tāni khriṣṭasyāṅgānīti kiṁ yūyam na jānītha? ataḥ khriṣṭasya yānyāṅgāni tāni mayāpahṛtya veśyāyā aṅgāni kiṁ kāriṣyante? tanna bhavatu|

XVI yaḥ kaścid veśyāyām āsajyate sa tayā sahaikadeho bhavati kiṁ yūyametanna jānītha? yato likhitamāste, yathā, tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ|

XVII mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvate tāni vapu rna samāviśanti kintu vyabhicārīṇā svavigrahasya viruddham kalmaṣam kriyate|

XVIII mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvate tāni vapu rna samāviśanti kintu vyabhicārīṇā svavigrahasya viruddham kalmaṣam kriyate|

XIX yuṣmākaṁ yāni vapūmsi tāni yuṣmadantaḥsthitasyeśvarāllabdhasya pavit-rasyātmano mandirāṇi yūyañca sveṣam svāmīno nādhve kimetad yuṣmābhi rna jñāyate?

XX yūyam mūlyena krītā ato vapurmanobhyām īśvaro yuṣmābhiḥ pūjyatām yata īśvara eva tayoh svāmī|

VII

I aparañca yuṣmābhi rmām prati yat patramalekhi tasyottarametat, yoṣito'sparśanam manujasya varam;

II kintu vyabhicārabhayād ekaikasya puṁsaḥ svakīyabhāryyā bhavatu tadvad ekaikasyā yoṣito 'pi svakīyabharttā bhavatu|

III bhāryyāyai bhartrā yadyad vitarāṇīyam tad vitīryyatām tadvad bhartre'pi bhāryyayā vitarāṇīyam vitīryyatām|

IV bhāryyāyāḥ svadehe svatvaṁ nāsti bharttureva, tadvad bhartturapi svadehe svatvaṁ nāsti bhāryyāyā eva|

V upoṣaṇaprārthanayoḥ sevanārtham ekamantraṇānām yuṣmākaṁ kiyatkālaṁ yāvad yā prthaksthiti rbhavati tadanyo vicchedo yuṣmanmadhye na bhavatu, tataḥ param indriyāṇām adhairyyāt śayatān yad yuṣmān parīkṣām na nayet tadartham punarekatra milata|

VI etad ādeśato nahi kintvanujñāta eva mayā kathyate,

VII yato mamāvastheva sarvvamānavānāmavasthā bhavatviti mama vāñchā kintvīśvarād ekenaiko varo'nyena cānyo vara itthamekaikena svakīyavaro labdhaḥ|

VIII aparaṁ akṛtavivāhān vidhavāśca prati mamaitannivedanam mameva teṣāmavasthiti rbhadra;

IX kiñca yadi tairindriyāṇi niyantum na śakyante tarhi vivāhaḥ kriyatām yataḥ kāmadaḥanād vyūḍhatvaṁ bhadram|

X ye ca kṛtavivāhāste mayā nahi prabhunaivaitad ājñāpyante|

XI bhāryyā bhartṛtaḥ prthak na bhavatu| yadi vā prthagbhūtā syāt tarhi nirvivāhā tiṣṭhatu svīyapatinā vā sandadhātu bharttāpi bhāryyām na tyajatu|

XII itarān janān prati prabhu rna bravīti kintvahaṁ bravīmi; kasyacid bhrāturyoṣid aviśvāsīnī satyapi yadi tena saḥavāse tuṣyati tarhi sā tena na tyajyatām|

XIII tadvat kasyāścid yoṣitaḥ patiraviśvāsī sannapi yadi tayā saḥavāse tuṣyati tarhi sa tayā na tyajyatām|

XIV yato'viśvāsī bharttā bhāryyayā pavitrībhūtaḥ, tadvadaviśvāsiniḥ bhāryyā bhartrā pavitrībhūtā; noced yuṣmākamapatyānyaśucīnyabhaviṣyan kintvadhunā tāni pavitrāṇi santi|

XV aviśvāsī jano yadi vā pṛthag bhavati tarhi pṛthag bhavatu; etena bhrātā bhaginī vā na nibadhyate tathāpi vayamīśvareṇa śāntaye samāhūtāḥ|

XVI he nāri tava bharttuḥ paritrāṇaṁ tvatto bhaviṣyati na veti tvayā kim jñāyate? he nara tava jāyāyāḥ paritrāṇaṁ tvatte bhaviṣyati na veti tvayā kim jñāyate?

XVII ekaiko janaḥ parameśvarāllabdhaṁ yad bhajate yasyāñcāvasthāyām īśvareṇāhvāyi tadanusāreṇaivācaratu tadahaṁ sarvvasamājasthān ādiśāmi|

XVIII chinnavag bhṛtvā ya āhūtaḥ sa prakṣṭatvak na bhavatu, tadvad achinnatvag bhṛtvā ya āhūtaḥ sa chinnavak na bhavatu|

XIX tvakchedaḥ sāro nahi tadvadatvakchedo'pi sāro nahi kintvīśvarasyājñānāṁ pālanameva|

XX yo jano yasyāmvasthāyāmāhvāyi sa tasyāmevāvatiṣṭhatām|

XXI dāsaḥ san tvaṁ kimāhūto'si? tanmā cintaya, tathāca yadi svatanthro bhavituṁ śaknuyāstarhi tadeva vṛṇu|

XXII yataḥ prabhunāhūto yo dāsaḥ sa prabho rmocitajanaḥ| tadvad tenāhūtaḥ svatanthro jano'pi khṛīṣṭasya dāsa eva|

XXIII yūyaṁ mūlyena kritā ato heto rmānavānāṁ dāsā mā bhavata|

XXIV he bhrātaro yasyāmvasthāyām yasyāhvānamabhavat tayā sa īśvarasya sākṣāt tiṣṭhatu|

XXV aparaṁ akṛtavivāhān janān prati prabhoḥ ko'pyādeśo mayā na labdhaḥ kintu prabhoranukampayā viśvāsyo bhūto'haṁ yad bhadraṁ manye tad vadāmi|

XXVI varttamānāt kleśasamayāt manuṣyasyānūḍhatvaṁ bhadramiti mayā budhyate|

XXVII tvaṁ kim yoṣiti nibaddho'si tarhi mocanaṁ prāptuṁ mā yatasva| kim vā yoṣito mukto'si? tarhi jāyām mā gaveṣaya|

XXVIII vivāhaṁ kurvvatā tvayā kimapi nāparādhyate tadvad vyūhyamānayā yuvatyāpi kimapi nāparādhyate tathāca tādrśau dvau janau śārīrikaṁ kleśaṁ lapsyete kintu yuṣmān prati mama karuṇā vidyate|

XXIX he bhrātaro'hamidaṁ bravīmi, itaḥ paraṁ samayo'tīva saṁkṣiptaḥ,

XXX ataḥ kṛtadārairakṛtadārairiva rudadbhiścārudadbhiriva sānandaiśca nirānandairiva kretrbhiścābhāgibhirivācaritavyaṁ

XXXI ye ca saṁsāre caranti tai rnāticaritavyaṁ yata ihale kasya kautuko vicalati|

XXXII kintu yūyaṁ yanniścintā bhaveteti mama vāñchā| akṛtavivāho jano yathā prabhuṁ paritoṣayet tathā prabhuṁ cintayati,

XXXIII kintu kṛtavivāho jano yathā bhāryyāṁ paritoṣayet tathā saṁsāraṁ cintayati|

XXXIV tadvad ūḍhayoṣito 'nūḍhā viśiṣyate| yānūḍhā sā yathā kāyamanasoḥ pavitrā bhavet tathā prabhuṁ cintayati yā coḍhā sā yathā bharttāraṁ paritoṣayet tathā saṁsāraṁ cintayati|

XXXV ahaṁ yad yuṣmān mṛgabandhinyā parikṣipeyaṁ tadarthaṁ nahi kintu yūyaṁ yadaninditā bhṛtvā prabhoḥ sevane'bādham āsaktā bhaveta tadarthametāni sarvvāṇi yuṣmākaṁ hitāya mayā kathyante|

XXXVI kasyacit kanyāyām yauvanaprāptāyām yadi sa tasyā anūḍhatvaṁ nindaniyaṁ vivāhaśca sādhayitavya iti manyate tarhi yathābhilāṣaṁ karotu, etena kimapi nāparātsyati vivāhaḥ kriyatām|

XXXVII kintu duḥkhenākliṣṭaḥ kaścīt pitā yadi sthīramanogataḥ svamano'bhilāṣasādhane samarthaśca syāt mama kanyā mayā rakṣitavyeti manasi niścīnoti ca tarhi sa bhadraṁ karma karoti|

XXXVIII ato yo vivāhaṁ karoti sa bhadraṁ karma karoti yaśca vivāhaṁ na karoti sa bhadrataraṁ karma karoti|

XXXIX yāvatkālaṁ pati rjivati tāvad bhāryyā vyavasthayā nibaddhā tiṣṭhati kintu patyau mahānidrāṁ gate sā muktibhūya yamabhilaṣati tena saha tasyā vivāho bhavituṁ śaknoti, kintvetat kevalaṁ prabhubhaktānāṁ madhye|

XL tathāca sā yadi niṣpatikā tiṣṭhati tarhi tasyāḥ kṣemaṁ bhaviṣyatīti mama bhāvaḥ| aparaṁ īśvarasyātmā mamāpyanta rvidyata iti mayā budhyate|

VIII

I devaprasāde sarvveṣāṁ asmākaṁ jñānamāste tadvayaṁ vidmaḥ| tathāpi jñānaṁ garvvaṁ janayati kintu premato niṣṭhā jāyate|

II ataḥ kaścana yadi manyate mama jñānamāsta iti tarhi tena yādṛśaṁ jñānaṁ ceṣṭitavyaṁ tādṛśaṁ kimapi jñānamadyāpi na labdhaṁ|

III kintu ya īśvare prīyate sa īśvareṇāpi jñāyate|

IV devatābaliprasādabhakṣaṇe vayamidaṁ vidmo yat jaganmadhye ko'pi devo na vidyate, ekaśceśvaro dvitīyo nāstīti|

V sarge prthivyāṁ vā yadyapi keṣucid īśvara iti nāmāropyate tādṛśāśca bahava īśvarā bahavaśca prabhavo vidyante

VI tathāpyasmākamadvitīya īśvaraḥ sa pitā yasmāt sarvveṣāṁ yadārthañcāsmākaṁ sṛṣṭi rjātā, asmākañcādvitīyaḥ prabhuḥ sa yīśuḥ khriṣṭo yena sarvvavastūnāṁ yenāsmākamapi sṛṣṭiḥ kṛtā|

VII adhikantu jñānaṁ sarvveṣāṁ nāsti yataḥ kacidadyāpi devatāṁ sammanya devaprasādamiva tad bhakṣyaṁ bhuñjate tena durbbalatayā teṣāṁ svāntāni malīmasāni bhavanti|

VIII kintu bhakṣyadravyād vayam īśvareṇa grāhyā bhavāmastannahi yato bhuñktvā vayamutkṛṣṭā na bhavāmastadvadabhuñktvāpyapakṛṣṭā na bhavāmaḥ|

IX ato yuṣmākaṁ yā kṣamatā sā durbbalānāṁ unmāthasvarūpā yanna bhavet tadarthaṁ sāvadhānā bhavata|

X yato jñānaviśiṣṭastvaṁ yadi devālaye upaviṣṭaḥ kenāpi dṛśyase tarhi tasya durbbalasya manasi kiṁ prasādabhakṣaṇa utsāho na janīyate?

XI tathā sati yasya kṛte khriṣṭo mamāra tava sa durbbalo bhrātā tava jñānāt kiṁ na vinaṁkṣyati?

XII ityanena prakāreṇa bhrātṛṇāṁ viruddham aparādhyadbhisteṣāṁ durbbalāni manāmsi vyāghātayadbhiśca yuṣmābhiḥ khriṣṭasya vaiparītyenāparādhyate|

XIII ato hetoḥ piṣitāśanaṁ yadi mama bhrātu rvighnasvarūpaṁ bhavet tarhyahaṁ yat svabhrātu rvighnajanako na bhavyaṁ tadarthaṁ yāvajjīvanaṁ piṣitaṁ na bhokṣye|

IX

I ahaṁ kim ekaḥ prerito nāsmi? kimahaṁ svatantro nāsmi? asmākaṁ prabhu ryīśuḥ khriṣṭaḥ kiṁ mayā nādarśi? yūyamapi kiṁ prabhunā madiyaśramaphalasvarūpā na bhavatha?

II anyalokānāṁ kṛte yadyapyahaṁ prerito na bhavyaṁ tathāca yuṣmatkṛte prerito'smi yataḥ prabhunā mama preritavapadasya mudrāsvarūpā yūyamevādhve|

III ye lokā mayi doṣamāropayanti tān prati mama pratyuttarametat|

IV bhojanapānayoḥ kimasākaṁ kṣamatā nāsti?

^V anye preritāḥ prabho rbhrātarau kaiphāśca yat kurvanti tadvat kāñcit dhar-
mmabhaginīm vyūhya tayā sārddhaṁ paryyaṭitum vayan kiṁ na śaknumaḥ?

^{VI} sāmśārikaśramasya parityāgāt kiṁ kevalamahaṁ barṇabbāśca nivāritau?

^{VII} nijadhanavyayena kaḥ saṁgrāmaṁ karoti? ko vā drākṣākṣetraṁ kṛtvā
tatphalāni na bhuñkte? ko vā paśuvrajaṁ pālayan tatpayo na pivati?

^{VIII} kimahaṁ kevalaṁ mānuṣikāṁ vācaṁ vadāmi? vyavasthāyāṁ kimetādṛśaṁ
vacanaṁ na vidyate?

^{IX} mūsavyavasthāgranthe likhitamāste, tvaṁ śasyamarddakavṛṣasyāsyāṁ na
bhaṁtsyasiti| īśvareṇa balīvarddānāmeva cintā kiṁ kriyate?

^X kiṁ vā sarvvathāsmākaṁ kṛte tadvacanaṁ tenoktaṁ? asmākameva kṛte
tallikhitaṁ| yaḥ kṣetraṁ karṣati tena pratyāśāyuktena karṣavyaṁ, yaśca śasyāni
marddayati tena lābhapratyāśāyuktena mardditavyaṁ|

^{XI} yuṣmatkṛte'smābhiḥ pāratrikāṇi bījāni ropitāni, ato yuṣmākamaihikaphalānāṁ
vayaṁ aṁśino bhaviṣyāmaḥ kimetat mahat karma?

^{XII} yuṣmāsu yo'dhikārestasya bhāgino yadyanye bhaveyus-
tarhyasmābhistato'dhikaṁ kiṁ tasya bhāgibhiḥ rna bhavitavyaṁ? adhikantu
vayaṁ tenādhikāreṇa na vyavahṛtavantaḥ kintu khriṣṭīyasusaṁvādasya ko'pi
vyāghāto'smābhiryanna jāyeta tadarthaṁ sarvvaṁ sahāmahe|

^{XIII} aparaṁ ye pavitravastūnāṁ paricaryyāṁ kurvanti te pavitravastuto bhakṣyāṇi
labhante, ye ca vedyāḥ paricaryyāṁ kurvanti te vedisthavastūnāṁ aṁśino bhavan-
tyetad yūyaṁ kiṁ na vida?

^{XIV} tadvad ye susaṁvādaṁ ghoṣayanti taiḥ susaṁvādēna jīvitavyamiti prab-
hunādiṣṭaṁ|

^{XV} ahameteṣāṁ sarvveṣāṁ kimapi nāśritavān mām prati tadanusārāt
ācaritavyamityāśayenāpi patramidaṁ mayā na likhyate yataḥ kenāpi janena mama
yaśaso mudhākaraṇāt mama maraṇaṁ varaṁ|

^{XVI} susaṁvādagheṣaṇāt mama yaśo na jāyate yatastadghoṣaṇaṁ mamāvaśyakaṁ
yadyahaṁ susaṁvādaṁ na ghoṣayeyaṁ tarhi mām dhik|

^{XVII} icchukena tat kurvataḥ mayā phalaṁ lapsyate kintvanicchuke'pi mayi tatkarm-
maṇo bhāro'rpito'sti|

^{XVIII} etena mayā labhyaṁ phalaṁ kiṁ? susaṁvādēna mama yo'dhikāra āste
taṁ yadabhadrabhāvena nācareyaṁ tadarthaṁ susaṁvādaghoṣaṇasamaye tasya
khriṣṭīyasusaṁvādasya nirvyayīkaraṇameva mama phalaṁ|

^{XIX} sarvveṣāṁ anāyatto'haṁ yad bhūriśo lokān pratipadye tadarthaṁ sarvveṣāṁ
dāsatvamaṅgīkṛtavān|

^{XX} yihūdīyān yat pratipadye tadarthaṁ yihūdīyānāṁ kṛte yihūdīyāivābhavaṁ| ye
ca vyavasthāyattāstān yat pratipadye tadarthaṁ vyavasthānāyatto yo'haṁ so'haṁ
vyavasthāyattānāṁ kṛte vyavasthāyattāivābhavaṁ|

^{XXI} ye cālabdhavyavasthāstān yat pratipadye tadarthaṁ īśvarasya sākṣād al-
abdhavyavastho na bhūtvā khriṣṭēna labdhavyavastho yo'haṁ so'haṁ alabdh-
avyavasthānāṁ kṛte'labdhavyavastha ivābhavaṁ|

^{XXII} durbbalān yat pratipadye tadarthamahaṁ durbbalānāṁ kṛte durb-
baḷaivābhavaṁ| itthaṁ kenāpi prakāreṇa katipayā lokā yanmayā paritrāṇaṁ
prāpnuyustadarthaṁ yo yādṛśa āsīt tasya kṛte 'haṁ tādṛśaivābhavaṁ|

^{XXIII} idṛśa ācāraḥ susaṁvādārthaṁ mayā kriyate yato'haṁ tasya phalānāṁ sa-
habhāgī bhavitumicchāmi|

^{XXIV} paṇyalābhārthaṁ ye dhāvanti dhāvatāṁ teṣāṁ sarvveṣāṁ kevala ekaḥ
paṇyaṁ labhate yuṣmābhiḥ kimetanna jñāyate? ato yūyaṁ yathā paṇyaṁ
lapsyadhve tathaiva dhāvata|

XXV mallā api sarvvabhoge parimitabhogino bhavanti te tu mlānām srajaṁ lipsante kintu vāyam amlānām lipsāmahe|

XXVI tasmād ahamapi dhāvāmi kintu lakṣyamanuddiśya dhāvāmi tannahi| ahaṁ mallāiva yudhyāmi ca kintu chāyāmāghātayanniva yudhyāmi tannahi|

XXVII itarān prati susaṁvādaṁ ghoṣayitvāhaṁ yat svayamagrāhyo na bhavāmi tadarthaṁ deham āhanmi vaśīkurvve ca|

X

I he bhrātaraḥ, asmatpitṛpuruṣānadhi yūyaṁ yadajñātā na tiṣṭhateti mama vāñchā, te sarvve meghādhaḥsthitā babhūvuḥ sarvve samudramadhyena vavrajuḥ,

II sarvve mūsāmuddiśya meghasamudrayo rmajjitā babhūvuḥ

III sarvva ekam ātmikaṁ bhakṣyaṁ bubhujira ekam ātmikaṁ peyaṁ papuśca

IV yataste'nucarata ātmikād acalāt labdhaṁ toyaṁ papuḥ so'calaḥ khriṣṭaeva|

V tathā satyapi teṣāṁ madhye'dhikeṣu lokeṣvīśvaro na santutoṣeti hetoste prantare nipātītāḥ|

VI etasmin te 'smākaṁ nidarśanasvarūpā babhūvuḥ; ataste yathā kutsitābhilāṣiṇo babhūvurasmābhīstathā kutsitābhilāṣibhi rna bhavitavyaṁ|

VII likhitamāste, lokā bhoktuṁ pātuṇcopaviviśustataḥ kriḍitumutthitā itayanena prakāreṇa teṣāṁ kaiścid yadvad devapūjā kṛtā yuṣmābhīstadvat na kriyatām|

VIII aparaṁ teṣāṁ kaiścid yadvad vyabhicāraḥ kṛtastena caikasmin dine tray-ovimśatisahasraṇi lokā nipātītāstadvad asmābhi rvyabhicāro na karttavyaḥ|

IX teṣāṁ kecid yadvat khriṣṭaṁ parīkṣitavantasmād bhujaṅgai rnaṣṭāśca tadvad asmābhiḥ khriṣṭo na parīkṣitavyaḥ|

X teṣāṁ kecid yathā vākkalahaṁ kṛtavantastatkāraṇāt hantrā vināśitāśca yuṣmābhīstadvad vākkalaho na kriyatām|

XI tān prati yānyetāni jaghaṭire tānyasmākaṁ nidarśanāni jagataḥ śeṣayuge varttamānānām asmākaṁ śikṣārthaṁ likhitāni ca babhūvuḥ|

XII ataeva yaḥ kaścid susthiraṁmanyāḥ sa yanna patet tatra sāvadhāno bhavatu|

XIII mānuṣikaparīkṣātirikṭā kāpi parīkṣā yuṣmān nākrāmat, īśvaraśca viśvāsyāḥ so'tisaktyāṁ parīkṣāyāṁ patanāt yuṣmān rakṣiṣyati, parīkṣā ca yad yuṣmābhiḥ soḍhuṁ śakyate tadarthaṁ tayā saha nistārasya panthānaṁ nirūpayiṣyati|

XIV he priyabhrātaraḥ, devapūjāto dūram apasarata|

XV ahaṁ yuṣmān vijñān matvā prabhāṣe mayā yat kathyate tad yuṣmābhi rvivicyatām|

XVI yad dhanyavādapātram asmābhi rdhanyaṁ gadyate tat kiṁ khriṣṭasya śoṇitasya sahabhāgitvaṁ nahi? yaśca pūpo'smābhi rbhājyate sa kiṁ khriṣṭasya vapuṣaḥ sahabhāgitvaṁ nahi?

XVII vāyaṁ bahavaḥ santo'pyekapūpasvarūpā ekavapuḥsvarūpāśca bhavāmaḥ, yato vāyaṁ sarvva ekapūpasya sahabhāginaḥ|

XVIII yūyaṁ śārīrikam isrāyeliyavaṁśaṁ nirīkṣadhvaṁ| ye balīnām māmsāni bhuñjate te kiṁ yajñavedyāḥ sahabhāgino na bhavanti?

XIX itayanena mayā kiṁ kathyate? devatā vāstavikī devatāyai balidānaṁ vā vāstavikaṁ kiṁ bhavet?

XX tannahi kintu bhinnajātibhi rye balayo dīyante ta īśvarāya tannahi bhūtebhyaeva dīyante tasmād yūyaṁ yad bhūtānām sahabhāgino bhavathetyahaṁ nābhilaṣāmi|

XXI prabhoḥ kaṁsena bhūtānāmapi kaṁsena pānaṁ yuṣmābhīrasādhyāṁ; yūyaṁ prabho rbhojyasya bhūtānāmapi bhojyasya sahabhāgino bhavitum na śaknutha|

XXII vāyaṁ kiṁ prabhuṁ sparddhiṣyāmahe? vāyaṁ kiṁ tasmād balavantāḥ?

XXIII mām prati sarvvaṁ karmmāpratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ hitajanakaṁ sarvvaṁ apratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ niṣṭhājanakaṁ|

XXIV ātmahitaḥ kenāpi na ceṣṭitavyaḥ kintu sarvvaiḥ parahitaśceṣṭitavyaḥ|

XXV āpaṇe yat krayyaṁ tad yuṣmābhiḥ saṁvedasyārthaṁ kimapi na prṣṭvā bhujiyatām

XXVI yataḥ prṥhivī tanmadhyasthañca sarvvaṁ parameśvarasya|

XXVII aparam aviśvāsilokānām kenacit nimantritā yūyaṁ yadi tatra jigamiṣatha tarhi tena yad yad upasthāpyate tad yuṣmābhiḥ saṁvedasyārthaṁ kimapi na prṣṭvā bhujiyatām|

XXVIII kintu tatra yadi kaścīd yuṣmān vadet bhakṣyametaḥ devatāyāḥ prasāda iti tarhi tasya jñāpayituranurodhāt saṁvedasyārthañca tad yuṣmābhiḥ rna bhoktavyaṁ| prṥhivī tanmadhyasthañca sarvvaṁ parameśvarasya,

XXIX satyametaḥ, kintu mayā yaḥ saṁvedo nirddiśyate sa tava nahi parasyaiva|

XXX anugrahapātreṇa mayā dhanyavādaṁ kṛtvā yad bhujiyate tatkāraṇād ahaṁ kuto nindīṣye?

XXXI tasmād bhojanaṁ pānam anyadvā karmma kurvadbhiḥ ryuṣmābhiḥ sarvameśvarasya mahimnaḥ prakāśārthaṁ kriyatām|

XXXII yihūdīyānām bhinnajātīyānām īśvarasya samājasya vā vighnajanakai ryuṣmābhiḥ rna bhavitavyaṁ|

XXXIII ahamapyātmahitam aceṣṭamāno bahūnām paritrāṇārthaṁ teṣāṁ hitaṁ ceṣṭamānaḥ sarvvaviṣaye sarvveṣāṁ tuṣṭikaro bhavāmītyanenāhaṁ yadvat khriṣṭasyānugāmī tadvad yūyaṁ mamānugāmīno bhavata|

XI

I he bhrātaraḥ, yūyaṁ sarvvasmin kāryye mām smaratha mayā ca yādr̥gupadiṣṭāstādr̥gācarathaitatkāraṇāt mayā praśaṁsanīyā ādhbe|

II tathāpi mamaīṣā vāñchā yad yūyamidam avagatā bhavatha,

III ekaikasya puruṣasyottamāṅgasvarūpaḥ khriṣṭaḥ, yoṣitaścottamāṅgasvarūpaḥ pumān, khriṣṭasya cottamāṅgasvarūpa īśvaraḥ|

IV aparam ācchāditottamāṅgena yena puṁsā prārthanā kriyata īśvarīyavānī kathyate vā tena svīyottamāṅgam avajñāyate|

V anācchāditottamāṅgayā yayā yoṣitā ca prārthanā kriyata īśvarīyavānī kathyate vā tayāpi svīyottamāṅgam avajñāyate yataḥ sā muṇḍitaśīraḥsadṛśā|

VI anācchāditamastakā yā yoṣit tasyāḥ śīraḥ muṇḍanīyameva kintu yoṣitaḥ keśacchedanaṁ śiromuṇḍanaṁ vā yadi lajjājanakaṁ bhavet tarhi tayā svaśīra ācchādyatām|

VII pumān īśvarasya pratimūrttiḥ pratitejaḥsvarūpaśca tasmāt tena śiro nācchādanīyaṁ kintu sīmantiṇī puṁsaḥ pratibimbasvarūpā|

VIII yato yoṣātaḥ pumān nodapādi kintu puṁso yoṣid udapādi|

IX adhikantu yoṣitaḥ kṛte puṁsaḥ sṛṣṭi rna babhūva kintu puṁsaḥ kṛte yoṣitaḥ sṛṣṭi rbabhūva|

X iti heto rdūtānām ādarād yoṣitā śīrasyadhīnatāsūcakam āvaraṇaṁ dhartavyaṁ|

XI tathāpi prabho rvidhinā pumāṁsaṁ vinā yoṣinna jāyate yoṣitañca vinā pumān na jāyate|

XII yato yathā puṁso yoṣid udapādi tathā yoṣitaḥ pumān jāyate, sarvvavastūni ceśvarād utpadyante|

XIII yuṣmābhirevaitad vivicyatām, anāvṛtayā yoṣitā prārthanāṁ kiṁ sudṛśyaṁ bhavet?

XIV puruṣasya dīrghakeśatvaṁ tasya lajjājanakaṁ, kintu yoṣito dīrghakeśatvaṁ tasyā gauravajanakaṁ

XV yata ācchādanāya tasyai keśā dattā iti kiṁ yuṣmābhiḥ svabhāvato na śikṣyate?

XVI atra yadi kaścīd vivaditum icchet tarhyasmākaṁ īśvarīyasamitīnāñca tādrśī rīti rna vidyate |

XVII yuṣmābhi rna bhadrāya kintu kutsitāya samāgamyate tasmād etāni bhāṣamāṇena mayā yūyaṁ na praśaṁsanīyāḥ |

XVIII prathamataḥ samitau samāgatānāṁ yuṣmākaṁ madhye bhedaḥ santīti vārttā mayā śrūyate tanmadhye kiñcit satyaṁ manyate ca |

XIX yato heto ryuṣmanmadhye ye parīkṣitāste yat prakāśyante tadarthaṁ bhedaī rbhavitavyameva |

XX ekatra samāgatai ryuṣmābhiḥ prabhāvaṁ bhejjyaṁ bhujiyata iti nahi;

XXI yato bhojanakāle yuṣmākamekaikena svakīyaṁ bhakṣyaṁ tūrṇaṁ grasyate tasmād eko jano bubhukṣitastiṣṭhati, anyaśca paritrpto bhavati |

XXII bhojanapānārthaṁ yuṣmākaṁ kiṁ veśmāni na santi? yuṣmābhi rvā kiṁ īśvarasya samitiṁ tucchīkrṭya dīnā lokā avajñāyante? ityanena mayā kiṁ vak-tavyaṁ? yūyaṁ kiṁ mayā praśaṁsanīyāḥ? etasmin yūyaṁ na praśaṁsanīyāḥ |

XXIII prabhuto ya upadeśo mayā labdho yuṣmāsu samarpitaśca sa eṣaḥ |

XXIV parakarasamarpaṇakṣapāyāṁ prabhu ryīsuḥ pūpamādāyeśvaraṁ dhanyaṁ vyāhrṭya taṁ bhaṅktvā bhāṣitavān yuṣmābhiretad grhyatāṁ bhujiyatāñca tad yuṣmatkrṭe bhagnaṁ mama śarīraṁ; mama smaraṇārthaṁ yuṣmābhiretat kriy-atāṁ |

XXV punaśca bhejanāt paraṁ tathaiva kaṁsam ādāya tenoktaṁ kaṁso'yaṁ mama śoṇitena sthāpito nūtananiyamaḥ; yativāraṁ yuṣmābhiretat pīyate tativāraṁ mama smaraṇārthaṁ pīyatāṁ |

XXVI yativāraṁ yuṣmābhireṣa pūpo bhujiyate bhājanenānena pīyate ca tativāraṁ prabhorāgamanāṁ yāvat tasya mṛtyuḥ prakāśyate |

XXVII aparañca yaḥ kaścīd ayogyatvena prabhorimaṁ pūpam aśnāti tasyānena bhājanena pivati ca sa prabhoḥ kāyarudhirayo rdaṇḍadāyī bhaviṣyati |

XXVIII tasmāt mānavenāgra ātmāna parīkṣya paścād eṣa pūpo bhujiyatāṁ kaṁsenānena ca pīyatāṁ |

XXIX yena cānarhatvena bhujiyate pīyate ca prabhoḥ kāyam avimṛśatā tena daṇḍaprāptaye bhujiyate pīyate ca |

XXX etatkāraṇād yuṣmākaṁ bhūriśo lokā durbbalā rogiṇaśca santi bahavaśca mahānidrāṁ gatāḥ |

XXXI asmābhi ryadyātmavicāro'kāriṣyata tarhi daṇḍo nālapsyata;

XXXII kintu yadāsmākaṁ vicāro bhavati tadā vayaṁ jagato janaiḥ samaṁ yad daṇḍaṁ na labhāmahe tadarthaṁ prabhunā śāstiṁ bhumjmahe |

XXXIII he mama bhrātaraḥ, bhojanārthaṁ militānāṁ yuṣmākam ekene-taro'nugrhyatāṁ |

XXXIV yaśca bubhukṣitaḥ sa svagrhe bhuṅktāṁ | daṇḍaprāptaye yuṣmābhi rna samāgamyatāṁ | etadbhinnaṁ yad ādeṣṭavyaṁ tad yuṣmatsamīpāgamanakāle mayādekṣyate |

XII

I he bhrātaraḥ, yūyaṁ yad ātmikān dāyān anavagatāstiṣṭhatha tadahaṁ nābhilaṣāmi |

II pūrvvaṁ bhinnajātīyā yūyaṁ yadvad vinītāstadvad avākpratimānāṁ anugāmina ādham iti jānītha |

III iti hetorahaṃ yuṣṣmabhyaṃ nivedayāmi, īśvarasyātmanā bhāṣamāṇaḥ ko'pi yīśum śapta iti na vyāharati, punaśca pavitreṇātmanā vinītaṃ vinānyaḥ ko'pi yīśum prabhurīti vyāharttuṃ na śaknoti|

IV dāyā bahuvidhāḥ kintveka ātmā

V paricaryyāśca bahuvidhāḥ kintvekaḥ prabhuḥ|

VI sādhanāni bahuvidhāni kintu sarvveṣu sarvasādhaika īśvara ekaḥ|

VII ekaikasmai tasyātmano darśanaṃ parahitārthaṃ dīyate|

VIII ekasmai tenātmanā jñānavākyam dīyate, anyasmai tenaivātmanādiṣṭam vidyāvākyam,

IX anyasmai tenaivātmanā viśvāśaḥ, anyasmai tenaivātmanā svāsthyadānaśaktiḥ,

X anyasmai duḥsādhyasādhanaśaktiranyasmai ceśvariṇyādeśaḥ, anyasmai cātimānuṣikasyādeśasya vicārasāmarthyam, anyasmai parabhāṣābhāṣaṇaśaktiranyasmai ca bhāṣārthabhāṣaṇasāmaryam dīyate|

XI ekenādvitīyenātmanā yathābhilāṣam ekaikasmai janāyaikaikaṃ dānam vitaratā tāni sarvvāṇi sādhyante|

XII deha ekaḥ sannapi yadvad bahvaṅgayukto bhavati, tasyaikasya vapuṣo 'ṅgānāṃ bahutvena yadvad ekaṃ vapu rbhavati, tadvat khriṣṭaḥ|

XIII yato heto riyihūdibhinnajātīyadāśasvatantṛā vyaṃ sarvve majjane-naikenātmanaikadehikṛtāḥ sarvve caikātmabhuktā abhavāma|

XIV ekenāṅgena vapu rna bhavati kintu bahubhiḥ|

XV tatra caraṇam yadi vadet nāham hastastasmāt śarīrasya bhāgo nāsmīti tarhyanaena śarīrāt tasya viyogo na bhavati|

XVI śrotraṃ vā yadi vadet nāham nayanam tasmāt śarīrasyāmśo nāsmīti tarhyanaena śarīrāt tasya viyogo na bhavati|

XVII kṛtsnam śarīram yadi darśanendriyam bhavet tarhi śravaṇendriyam kutra sthāsyati? tat kṛtsnam yadi vā śravaṇendriyam bhavet tarhi ghraṇendriyam kutra sthāsyati?

XVIII kintvidānīm īśvareṇa yathābhilaṣitam tathaivāṅgapratyaṅgānām ekaikaṃ śarīre sthāpitam|

XIX tat kṛtsnam yadyekāṅgarūpi bhavet tarhi śarīre kutra sthāsyati?

XX tasmād aṅgāni bahūni santi śarīram tvekameva|

XXI ataeva tvayā mama prayojanam nāstīti vācam pāṇim vaditum nayanam na śaknoti, tathā yuvābhyām mama prayojanam nāstīti mūrddhā caraṇau vaditum na śaknotiḥ;

XXII vastutastu vigrahasya yānyaṅgānyasmābhi rdurbbalāni budhyante tānyeva saprayojanāni santi|

XXIII yāni ca śarīramadhye'vamanyāni budhyate tānyasmābhiradhikaṃ śobhyante| yāni ca kudṛśyāni tāni sudṛśyatarāṇi kriyante

XXIV kintu yāni svayaṃ sudṛśyāni teṣāṃ śobhanam niṣprayojanam|

XXV śarīramadhye yad bhedo na bhavet kintu sarvvānyaṅgāni yad aikyabhāvena sarvveṣāṃ hitam cintayanti tadartham īśvareṇāpradhānam ādaraṇīyam kṛtvā śarīram viracitam|

XXVI tasmād ekasyaṅgasya pīḍayām jātayām sarvvānyaṅgāni tena saha pīḍyante, ekasya samādare jāte ca sarvvāṇi tena saha saṃhr̥ṣyanti|

XXVII yūyaṅca khriṣṭasya śarīram, yuṣmākam ekaikaśca tasyaikaikam aṅgam|

XXVIII kecit kecit samitāviśvareṇa prathamataḥ preritā dvitīyata īśvariṇyādeśavaktārastrīyata upadeṣṭāro niyuktāḥ, tataḥ param kebhyo'pi citrakāryasādhanaśāmarthyam anāmayaakaraṇaśaktirupakṛtau lokaśāsane vā naipuṇyam nānābhāṣābhāṣaṇaśāmarthyam vā tena vyatāri|

XXIX sarvve kiṁ preritāḥ? sarvve kiṁ īśvarīyādeśavaktāraḥ? sarvve kiṁ upadeṣṭāraḥ? sarvve kiṁ citrakāryyasādhakāḥ?

XXX sarvve kiṁ anāmayakaraṇaśaktiyuktāḥ? sarvve kiṁ parabhāṣāvādināḥ? sarvve vā kiṁ parabhāṣārthaprakāśakāḥ?

XXXI yūyaṁ śreṣṭhadāyān labdhuṁ yatadhvaṁ| anena yūyaṁ mayā sarvvottamamārgaṁ darśayitavyāḥ|

XIII

I martyasvargīyāṇāṁ bhāṣā bhāṣamāṇo'haṁ yadi premahīno bhaveyaṁ tarhi vāḍakatālasvarūpo nināḍakāribherīśvarūpaśca bhavāmi|

II aparaṇca yadyaham īśvarīyādeśādhyāḥ syāṁ sarvvāṇi guptavākyāni sarv-vavidyāṇca jñānyāṁ pūrṇaviśvāsaḥ saṁ śailān sthānāntarīkarttuṁ śaknuyāṇca kintu yadi premahīno bhaveyaṁ tarhyagaṇanīya eva bhavāmi|

III aparaṁ yadyaham annadānena sarvvasvaṁ tyajeyaṁ dāhanāya svaśarīraṁ samarpayeyaṇca kintu yadi premahīno bhaveyaṁ tarhi tatsarvvaṁ madarthaṁ niṣphalaṁ bhavati|

IV prema cirasahiṣṇu hitaiṣi ca, prema nirdveṣam aśaṭhaṁ nirgarvvaṇca|

V aparaṁ tat kutsitaṁ nācarati, ātmaceṣṭāṁ na kurute sahasā na krudhyati parāniṣṭaṁ na cintayati,

VI adharmme na tuṣyati satya eva santuṣyati|

VII tat sarvvaṁ titikṣate sarvvatra viśvasiti sarvvatra bhadraṁ pratīkṣate sarvvaṁ saḥate ca|

VIII premno lopaḥ kadāpi na bhaviṣyati, īśvarīyādeśakathanāṁ lopsyate parabhāṣābhāṣaṇaṁ nivarttiṣyate jñānamapi lopaṁ yāsyati|

IX yato'smākaṁ jñānaṁ khaṇḍamātram īśvarīyādeśakathanamapi khaṇḍamātram|

X kintvasmāsu siddhatāṁ gateṣu tāni khaṇḍamātrāṇi lopaṁ yāsyante|

XI bālyakāle'haṁ bāla ivābhāṣe bāla ivācintayaṇca kintu yauvane jāte tatsarvvaṁ bālyācaraṇaṁ parityaktavān|

XII idānīm abhramadhyenāspaṣṭaṁ darśanam asmābhi rlabhyate kintu tadā sāksāt darśanaṁ lapsyate| adhunā mama jñānam alpiṣṭhaṁ kintu tadāhaṁ yathāvagamyaastathaivāvagato bhaviṣyāmi|

XIII idānīm pratyayaḥ pratyāśā prema ca trīṇyetāni tiṣṭhanti teṣāṁ madhye ca prema śreṣṭhaṁ|

XIV

I yūyaṁ premācaraṇe prayatadhvam ātmikān dāyānapi viśeṣata īśvarīyādeśakathanasāmarthyaṁ prāptuṁ ceṣṭadhvam|

II yo janaḥ parabhāṣāṁ bhāṣate sa mānuṣān na sambhāṣate kintviśvameva yataḥ kenāpi kimapi na budhyate sa cātmanā nigūḍhavākyāni kathayati;

III kintu yo jana īśvarīyādeśaṁ kathayati sa pareṣāṁ niṣṭhāyai hitopadeśāya sātvanāyai ca bhāṣate|

IV parabhāṣāvādyātmana eva niṣṭhāṁ janayati kintviśvarīyādeśavādī samite rniṣṭhāṁ janayati|

V yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ parabhāṣābhāṣaṇam icchāmyahaṁ kintviśvarīyādeśakathanam adhikamapīcchāmi| yataḥ samite rniṣṭhāyai yena svavākyānāṁ artho na kriyate tasmāt parabhāṣāvādita īśvarīyādeśavādī śreyān|

VI he bhrātaraḥ, idānīm mayā yadi yuṣmatsamīpaṁ gamyate tarhiśvarīyadarśanasya jñānasya veśvarīyādeśasya vā śīkṣāyā vā vākyāni na bhāṣitvā parabhāṣāṁ bhāṣamāṇena mayā yūyaṁ kimupakāriṣyadhve?

VII aparaṁ vaṁśīvallakyādiṣu niṣprāṇiṣu vādyayantreṣu vāditeṣu yadi kkaṇā na viśiṣyante tarhi kiṁ vādyam kiṁ vā gānam bhavati tat kena boddhum śakyate?

VIII aparaṁ raṇatūryyā nisvaṇo yadyavyakto bhavet tarhi yuddhāya kaḥ sajiṣyate?

IX tadvat jihvābhi ryadi sugamyā vāk yuṣmābhi rna gadyeta tarhi yad gadyate tat kena bhotsyate? vastuto yūyam digālāpina iva bhaviṣyatha|

X jagati katiprakārā uktayo vidyante? tāsāmekāpi nirarthikā nahi;

XI kintūkterartho yadi mayā na budhyate tarhyaham vaktrā mleccha iva maṁsyev vaktāpi mayā mleccha iva maṁsyate|

XII tasmād ātmikadāyalipsavo yūyam samite rniṣṭhārtham prāptabahuvarā bhavituṁ yatadhvaṁ,

XIII ataeva parabhāṣāvādī yad arthakaro'pi bhavet tat prārthayatām|

XIV yadyaham parabhāṣayā prarthanam kuryyām tarhi mādiya ātmā prārthayate, kintu mama buddhi rniṣphalā tiṣṭhati|

XV ityanena kiṁ karaṇīyam? aham ātmanā prārthayiṣye buddhyāpi prārthayiṣye; aparaṁ ātmanā gāsyāmi buddhyāpi gāsyāmi|

XVI tvaṁ yadātmanā dhanyavadam karoṣi tadā yad vadasi tad yadi śiṣyenevopasthitena janena na buddhyate tarhi tava dhanyavādasyānte tathāstviti tena vaktam katham śakyate?

XVII tvaṁ samyag īśvaram dhanyam vadasīti satyam tathāpi tatra parasya niṣṭhā na bhavati|

XVIII yuṣmākam sarvvebhyo'ham parabhāṣābhāṣaṇe samartho'smīti kāraṇād īśvaram dhanyam vadāmi;

XIX tathāpi samitau paropadeśārtham mayā kathitāni pañca vākyāni varam na ca lakṣam parabhāṣiyāni vākyāni|

XX he bhrātaraḥ,yūyam buddhyā bālakāiva mā bhūta parantu duṣṭatayā śiśavaiva bhūtvā buddhyā siddhā bhavata|

XXI śāstra idam likhitamāste, yathā, ityavocat pareśo'ham ābhāṣiṣya imān janān| bhāṣābhiḥ parakīyābhi rvaktraisca paradeśibhiḥ| tathā mayā kṛte'pīme na grahiṣyanti madvacāḥ||

XXII ataeva tat parabhāṣābhāṣaṇam aviścāsinah prati cihnarūpaṁ bhavati na ca viśvāsinaḥ prati; kintviśvarīyādeśakathanam nāviśvāsinaḥ prati tad viśvāsinaḥ pratyeva|

XXIII samitibhukteṣu sarvveṣu ekasmin sthāne militvā parabhāṣām bhāṣamāṇeṣu yadi jñānākāṅkṣiṇo'viśvāsino vā tatrāgaccheyustarhi yuṣmān unmattān kiṁ na vadiṣyanti?

XXIV kintu sarvveṣviśvarīyādeśam prakāśayatsu yadyaviśvāsī jñānākāṅkṣī vā kaścīt tatrāgacchati tarhi sarvvaireva tasya pāpajñānam parīkṣā ca jāyate,

XXV tatastasyāntaḥkaraṇasya guptakalpanāsu vyaktībhūtāsu so'dhomukhaḥ patan īśvaramārādhyā yuṣmanmadhyā īśvaro vidyate iti satyam kathāmetām kathayiṣyati|

XXVI he bhrātaraḥ, sammilitānām yuṣmākam ekena gītam anyenopadeśo'nyena parabhāṣānyena aiśvarikadarśanam anyenārthabodhakam vākyam labhyate kimetat? sarvvameva paraniṣṭhārtham yuṣmābhiḥ kriyatām|

XXVII yadi kaścīd bhāṣāntaram vivakṣati tarhyekasmin dine dvijanena trijanena vā parabhāṣā kathyatām tadadhikairna kathyatām tairapi paryyāyānusārāt kathyatām, ekena ca tadartho bodhyatām|

XXVIII kintvarthābhidhāyakaḥ ko'pi yadi na vidyate tarhi sa samitau vācamyamah sthitveśvarāyātmane ca kathām kathayatu|

XXIX aparaṁ dvau trayo veśvarīyādeśavaktāraḥ svaṁ svamādeśam kathayantu tadanye ca tam vicārayantu|

XXX kintu tatrāpareṇa kenacit janeneśvarīyādeśe labdhe prathamena kathanāt nivarttitavyam|

XXXI sarvve yat śikṣām sāntvanāñca labhante tadarthaṁ yūyam sarvve paryyāyeṇeśvarīyādeśaṁ kathayitum śaknutha|

XXXII īsvarīyādeśavaktṛṇām manāmsi teṣām adhīnāni bhavanti|

XXXIII yata īsvaraḥ kuśāsanajanako nahi suśāsanajanaka eveti pavitrālokānām sarvvasamitiṣu prakāśate|

XXXIV aparañca yuṣmākaṁ vanitāḥ samitiṣu tūṣṇīmbhūtāstiṣṭhantu yataḥ śāstralikhiteṇa vidhinā tāḥ kathāpracāraṇāt nivāritāstābhi rñighrābhi rbhavitavyam|

XXXV atastā yadi kimapi jijñāsante tarhi geheṣu patīn pṛcchantu yataḥ samitimadhye yoṣitām kathākathanam nindanīyam|

XXXVI aiśvaram vacaḥ kiṁ yuṣmatto niragamata? kevalam yuṣmān vā tat kim upāgataṁ?

XXXVII yaḥ kaścid ātmānam īsvarīyādeśavaktāram ātmanāviṣṭam vā manyate sa yuṣmān prati mayā yad yat likhyate tatprabhunājñāpitam ityurārī karotu|

XXXVIII kintu yaḥ kaścit ajñō bhavati so'jña eva tiṣṭhatu|

XXXIX ataeva he bhrātaraḥ, yūyam īsvarīyādeśakathanasāmarthyam labdhum yatadhvam parabhāṣābhāṣaṇamapi yuṣmābhi rna nivāryatām|

XL sarvvakarmmaṇi ca vidhyanusārataḥ suparipātyā kriyantām|

XV

I he bhrātaraḥ, yaḥ susaṁvādo mayā yuṣmatsamīpe nivedito yūyañca yaṁ gr̥hītavanta āśritavantaśca taṁ puna ryuṣmān vijñāpayāmi|

II yuṣmākaṁ viśvāso yadi vitatho na bhavet tarhi susaṁvādayuktāni mama vākyaṇi smarataṁ yuṣmākaṁ tena susaṁvādena paritrāṇam jāyate|

III yato'ham yad yat jñāpitastadanusārāt yuṣmāsu mukhyām yām śikṣām samārpayaṁ seyaṁ, śāstrānusārāt khṛīṣṭo'smākaṁ pāpamocanārtham prāṇan tyaktavān,

IV śmaśāne sthāpitaśca tṛtīyadine śāstrānusārāt punarutthāpitaḥ|

V sa cāgre kaiphai tataḥ paraṁ dvādaśaśiṣyebhyo darśanam dattavān|

VI tataḥ paraṁ pañcaśatādhikasaṁkhyakebhyo bhrātr̥bhyo yugapad darśanam dattavān teṣām kecit mahānidrām gatā bahutarāścādyāpi varttante|

VII tadanantaram yākūbāya tatpaścāt sarvvebhyāḥ preritebhyo darśanam dattavān|

VIII sarvvaśeṣe'kāla-jātātulyo yo'ham, so'hamapi tasya darśanam prāptavān|

IX īsvarasya samitiṁ prati daurātmyācaraṇād ahaṁ preritanāma dharttum ayo-gyastasmāt preritānām madhye kṣudratamaścāsmi|

X yādṛśo'smi tādrśa īsvarasyānugraheṇaivāsmi; aparaṁ mām prati tasyānugraho niṣphalo nābhavat, anyebhyāḥ sarvvebhyo mayādhikaḥ śramaḥ kṛtaḥ, kintu sa mayā kṛtastannahi matsahakāriṇeśvarasyānugraheṇaiva|

XI ataeva mayā bhavet tai rvā bhavet asmābhistādrśī vārttā ghoṣyate saiva ca yuṣmābhi rviśvāsena gr̥hītā|

XII mṛtyudaśātaḥ khṛīṣṭa utthāpita iti vārttā yadi tamadhi ghoṣyate tarhi mṛtalokānām utthiti rñāstīti vāg yuṣmākaṁ madhye kaiścit kutaḥ kathyate?

XIII mṛtānām utthiti ryadi na bhavet tarhi khṛīṣṭo'pi notthāpitaḥ

XIV khṛīṣṭaśca yadyanutthāpitaḥ syāt tarhyasmākaṁ ghoṣaṇam vitatham yuṣmākaṁ viśvāso'pi vitathaḥ|

XV vayañceśvarasya mṛṣāsākṣiṇo bhavāmaḥ, yataḥ khrīṣṭa stenotthāpitaḥ iti sākṣyam asmābhirīśvaramadhi dattaṁ kintu mṛtānāmutthiti ryadi na bhavet tarhi sa tena notthāpitaḥ|

XVI yato mṛtānāmutthiti ryati na bhavet tarhi khrīṣṭo'pyutthāpitatvaṁ na gataḥ|

XVII khrīṣṭasya yadyanutthāpitaḥ syāt tarhi yuṣmākaṁ viśvāso vitathaḥ, yūyam adyāpi svapāpeṣu magnāstiṣṭhatha|

XVIII aparaṁ khrīṣṭāśritā ye mānavā mahānidrām gatāste'pi nāsaṁ gatāḥ|

XIX khrīṣṭo yadi kevalamihaloke 'smākaṁ pratyāśābhūmiḥ syāt tarhi sarvvamar-tyebhyo vayameva durbhāgyāḥ|

XX idānīm khrīṣṭo mṛtyudaśāta utthāpito mahānidrāgatānām madhye prathamaphalasvarūpo jātaśca|

XXI yato yadvat mānuṣadvārā mṛtyuḥ prādurbhūtastadvat mānuṣadvārā mṛtānām punarutthitirapi prādurbhūtā|

XXII ādamā yathā sarvve maraṇādhinā jātāstathā khrīṣṭena sarvve jīvayiṣyante|

XXIII kintvekaikena janena nīje nīje paryyāya utthātavyaṁ prathamataḥ prathamajātaphalasvarūpena khrīṣṭena, dvitīyatastasyāgamanasamaye khrīṣṭasya lokaiḥ|

XXIV tataḥ param anto bhaviṣyati tadānīm sa sarvvaṁ śāsanam adhipatitvaṁ parākramañca luptvā svapitarīśvare rājatvaṁ samarpayiṣyati|

XXV yataḥ khrīṣṭasya ripavaḥ sarvve yāvat tena svapādayoradho na nipātayiṣyante tāvat tenaiva rājatvaṁ karttavyaṁ|

XXVI tena vijetavyo yaḥ śeṣaripuḥ sa mṛtyureva|

XXVII likhitamāste sarvvāṇi tasya pādayo rvaśīkṛtāni| kintu sarvvāṇyeva tasya vaśīkṛtānityukte sati sarvvāṇi yena tasya vaśīkṛtāni sa svayaṁ tasya vaśībhūto na jāta iti vyaktam|

XXVIII sarvveṣu tasya vaśībhūteṣu sarvvāṇi yena putrasya vaśīkṛtāni svayaṁ putro'pi tasya vaśībhūto bhaviṣyati tata īśvaraḥ sarvveṣu sarvva eva bhaviṣyati|

XXIX aparaṁ paretalokānām vinimayena ye majjyante taiḥ kiṁ lapsyate? yeṣām paretalokānām utthitiḥ kenāpi prakāreṇa na bhaviṣyati teṣām vinimayena kuto majjanamapi tairaṅgīkriyate?

XXX vayamapi kutaḥ pratidaṇḍam prāṇabhītim aṅgīkurmmahe?

XXXI asmatprabhunā yīśukhrīṣṭena yuṣmatto mama yā ślāghāste tasyāḥ śapatham kṛtvā kathayāmi dine dine'haṁ mṛtyuṁ gacchāmi|

XXXII iphiṣanagare vanyapaśubhiḥ sārddham yadi laukikabhāvāt mayā yuddham kṛtaṁ tarhi tena mama ko lābhaḥ? mṛtānām utthiti ryadi na bhavet tarhi, kurmmo bhojanapāne'dya śvastu mṛtyu rbhaviṣyati|

XXXIII ityanena dharmmāt mā bhraṁśadhvaṁ| kusaṁsargeṇa lokānām sadācāro vinaśyati|

XXXIV yūyam yathocitaṁ sacaitanyāstiṣṭhata, pāpaṁ mā kurudhvaṁ, yato yuṣmākaṁ madhya īśvarīyajñānahīnāḥ ke'pi vidyante yuṣmākaṁ trapāyai mayedaṁ gadyate|

XXXV aparaṁ mṛtalokāḥ katham utthāsyanti? kīdṛśaṁ vā śarīraṁ labdhvā punareṣyantīti vākyaṁ kaścit prakṣyati|

XXXVI he ajña tvayā yad bījam upyate tad yadi na mriyeta tarhi na jīvayiṣyate|

XXXVII yayā mūrtyā nīrgantavyaṁ sā tvayā nopyate kintu śuṣkaṁ bījameva; tacca godhūmādinām kimapi bījam bhavitum śaknoti|

XXXVIII īsvareṇeva yathābhilāṣaṁ tasmai mūrtyi rdīyate, ekaikasmai bījāya svā svā mūrtyireva dīyate|

XXXIX sarvvāṇi palalāni naikavidhāni santi, manuṣyapaśupakṣimatsyādīnām bhīn-
narūpāṇi palalāni santi|

XL aparaṁ svargīyā mūrttayaḥ pārthivā mūrttayaśca vidyante kintu svargīyānām ekarūpaṁ tejaḥ pārthivānāṁca tadanyarūpaṁ tejo'sti|

XLI sūryasya teja ekavidhaṁ candrasya tejastadanyavidhaṁ tārāṇāṁca tejo'nyavidhaṁ, tārāṇāṁ madhye'pi tejasastāratamyāṁ vidyate|

XLII tatra likhitamāste yathā, 'ā dipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva,' kintvantima ādam (khrīṣṭo) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLIII yad upyate tat tucchaṁ yaccotthāsyati tad gauravānviṭam; yad upyate tannirbbalaṁ yaccotthāsyati tat śaktiyuktaṁ|

XLIV yat śarīram upyate tat prāṇānāṁ sadma, yacca śarīram utthāsyati tad ātmanaḥ sadma| prāṇasadmasvarūpaṁ śarīraṁ vidyate, ātmasadmasvarūpamapi śarīraṁ vidyate|

XLV tatra likhitamāste yathā, ā dipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva, kintvantima ādam (khrīṣṭo) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLVI ātmasadma na prathamam kintu prāṇasadmaiva tatpaścād ātmasadma|

XLVII ādyaḥ puruṣe mṛda utpannatvāt mṛṇmayo dvitīyaśca puruṣaḥ svargād āgataḥ prabhuh|

XLVIII mṛṇmayo yādṛśa āsīt mṛṇmayāḥ sarvve tādṛśa bhavanti svargīyaśca yādṛśo'sti svargīyāḥ sarvve tādṛśa bhavanti|

XLIX mṛṇmayasya rūpaṁ yadvad asmābhi rdhāritaṁ tadvat svargīyasya rūpamapi dhārayiṣyate|

L he bhrātaraḥ, yuṣmān prati vyāharāmi, īśvarasya rājye rak-tamāmsayoradhikāro bhavituṁ na śaknoti, akṣayatve ca kṣayasyādhikāro na bhaviṣyati|

LI paśyatāhaṁ yuṣmabhyam nigūdhāṁ kathāṁ nivedayāmi|

LII sarvvairasmābhi rmahānidrā na gamiṣyate kintvantimadine tūryyām vāditāyām ekasmin vipale nimiṣaikamadhye sarvvai rūpāntaraṁ gamiṣyate, yatastūrī vādiṣyate, mṛtalokāścākṣayībhūtā utthāsyanti vayaṁca rūpāntaraṁ gamiṣyāmaḥ|

LIII yataḥ kṣayaṇīyenaitena śarīreṇākṣayatvaṁ parihitavyaṁ, maraṇādhīnenaitena dehena cāmaratvaṁ parihitavyaṁ|

LIV etasmin kṣayaṇīye śarīre 'kṣayatvaṁ gate, etasman maraṇādhīne dehe cāmaratvaṁ gate śāstre likhitaṁ vacanamidaṁ setsyati, yathā, jayena grasyate mṛtyuh|

LV mṛtyo te kaṇṭakaṁ kutra paraloka jayaḥ kka te||

LVI mṛtyoḥ kaṇṭakaṁ pāpameva pāpasya ca balaṁ vyavasthā|

LVII īśvaraśca dhanyo bhavatu yataḥ so'smākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭenāsmān jayayuktān vidhāpayati|

LVIII ato he mama priyabhrātaraḥ; yūyam susthirā niścalāśca bhavata prabhoḥ sevāyām yuṣmākaṁ pariśramo niṣphalo na bhaviṣyati jñātvā prabhoḥ kārye sadā tatparā bhavata|

XVI

I pavitralokānāṁ kṛte yo'rthasaṁgrahastamadhi gālātīyadeśasya samājā mayā yad ādiṣṭastad yuṣmābhirapi kriyatām|

II mamāgamanakāle yad arthasaṁgraho na bhavet tannimittaṁ yuṣmākamekaikena svasampadānusārāt sañcayaṁ kṛtvā saptāhasya prathamadivase svasamīpe kiñcit nikṣipyatām|

III tato mamāgamanasamaye yūyam yāneva viśvāsyā iti vediṣyatha tebhyo'haṁ patrāṇi dattvā yuṣmākaṁ taddānasya yirūśālamāṁ nayanārthaṁ tān preṣayiṣyāmi|

IV kintu yadi tatra mamāpi gamanam ucitaṁ bhavet tarhi te mayā saha yāsyanti|

^V sāmpratam mākidanīyādeśamahaṁ paryyaṭāmi taṁ paryyaṭya yuṣmatsamīpam āgamiṣyāmi|

^{VI} anantaram kiṁ jānāmi yuṣmatsannidhim avasthāsyē śītakālamapi yāpayiṣyāmi ca paścāt mama yat sthānaṁ gantavyaṁ tatraiva yuṣmābhirahaṁ prerayitavyaḥ|

^{VII} yato'haṁ yātrākāle kṣaṇamātraṁ yuṣmān draṣṭuṁ necchāmi kintu prabhu ryadyanujānīyāt tarhi kiñcid dīrghakālaṁ yuṣmatsamīpe pravastum icchāmi|

^{VIII} tathāpi nistārotsavāt paraṁ pañcāśattamadinaṁ yāvad iphiṣapuryyāṁ sthāsyāmi|

^{IX} yasmād atra kāryyasāadhanārthaṁ mamāntike bṛhad dvāraṁ muktaṁ bahavo vipakṣā api vidyante|

^X timathi ryadi yuṣmākaṁ samīpam āgacchet tarhi yena nirbhayaṁ yuṣmanmadhye vartteta tatra yuṣmābhi rmano nidhīyatām yasmād ahaṁ yādṛk so'pi tādṛk prabhoḥ karmmaṇe yatate|

^{XI} ko'pi taṁ pratyanādaram na karotu kintu sa mamāntikaṁ yad āgantūṁ śaknuyāt tadarthaṁ yuṣmābhiḥ sakuśalaṁ preṣyatām| bhrātrbhiḥ sārddhamahaṁ taṁ pratīkṣe|

^{XII} āpalluṁ bhrātaramadhyahaṁ nivedayāmi bhrātrbhiḥ sākaṁ so'pi yad yuṣmākaṁ samīpam vrajet tadarthaṁ mayā sa punaḥ punaryācitaḥ kintvidānīm gamanaṁ sarvvathā tasmai nārocata, itaḥparaṁ susamayaṁ prāpya sa gamiṣyati|

^{XIII} yūyaṁ jāgr̥ta viśvāse susthirā bhavata pauraṣaṁ prakāśayata balavanto bhavata|

^{XIV} yuṣmābhiḥ sarvvāṇi karmmāṇi premnā niṣpādyantām|

^{XV} he bhrātaraḥ, ahaṁ yuṣmān idam abhiyāce stiphānasya parijanā ākhāyādeśasya prathamajātaphalasvarūpāḥ, pavitralokānām paricaryyāyai ca ta ātmano nyavedayan iti yuṣmābhi rjñāyate|

^{XVI} ato yūyamapi tādr̥śalokānām asmatsahāyānām śramakāriṇāñca sarvveṣāṁ vaśyā bhavata|

^{XVII} stiphānaḥ pharttūnāta ākhāyikaśca yad atrāgaman tenāham ānandāmi yato yuṣmābhīryat nyūnitaṁ tat taiḥ sampūritaṁ|

^{XVIII} tai ryuṣmākaṁ mama ca manāṁsyāpyāyitāni| tasmāt tādr̥śā lokā yuṣmābhiḥ sammantavyāḥ|

^{XIX} yuṣmabhyam āśiyādeśasthasamājānām namaskṛtim ākkilapriskillayostanmaṇḍapasthasaṁ bahunamaskṛtiṁ prajānīta|

^{XX} sarvve bhrātaro yuṣmān namaskurvante| yūyaṁ pavitracumbanena mitho namata|

^{XXI} paulo'haṁ svakaralikhitaṁ namaskṛtiṁ yuṣmān vedaye|

^{XXII} yadi kaścid yīśukhrīṣṭe na prīyate tarhi sa śāpagrasto bhavet prabhurāyāti|

^{XXIII} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraho yuṣmān prati bhūyāt|

^{XXIV} khriṣṭaṁ yīśum āśritān yuṣmān prati mama prema tiṣṭhatu| iti |

2 karinthinaḥ patraṁ

^I īśvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulastimathirbhrātā ca dvāvetau karinthanagarasthāyai īśvarīyasamitaya ākhāyādeśasthebhyaḥ sarvvebhyaḥ pavitrалокеbhyas̄ca patraṁ likhataḥ|

^{II} asmākaṁ tātasyeśvarasya prabhoryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntiśca yuṣṁasu varttatām|

^{III} kṛpāluḥ pitā sarvvasāntvanāḱārīśvaraśca yo'smatprabhoryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaraḥ sa dhanyo bhavatu|

^{IV} yato vayaṁ īśvarāt sāntvanām prāpya tayā sāntvanayā yat sarvvavidhakliṣṭān lokān sāntvayituṁ śaknuyāma tadarthaṁ so'smākaṁ sarvvakleśasamaye'smān sāntvayati|

^V yataḥ khrīṣṭasya kleśā yadvad bāhulyenāsmāsu varttante tadvad vayaṁ khrīṣṭena bahuśāntvanādhyā api bhavāmaḥ|

^{VI} vayaṁ yadi kliśyāmahe tarhi yuṣṁākaṁ sāntvanāparitrāṇayoḥ kṛte kliśyāmahe yato'smābhi ryādrśāni duḥkhāni sahyante yuṣṁākaṁ tādrśaduḥkhānām sahanena tau sādhaṇīṣyete ityasmīn yuṣṁānadhi mama dṛḍhā pratyāśā bhavati|

^{VII} yadi vā vayaṁ sāntvanām labhāmahe tarhi yuṣṁākaṁ sāntvanāparitrāṇayoḥ kṛte tāmapī labhāmahe| yato yūyaṁ yādṛg duḥkhānām bhāgino'bhavata tādr̄k sāntvanāyā api bhāgino bhaviṣyatheti vayaṁ jānīmaḥ|

^{VIII} he bhrātaraḥ, āśiyādeśe yaḥ kleśo'smān ākrāmyat taṁ yūyaṁ yad anavagatāstīṣṭhata tanmayā bhadrān na manyate| tenātiśaktikleśena vayamatīva pīḍitāstasmāt jīvanarakṣaṇe nirupāyā jātāśca,

^{IX} ato vayaṁ sveṣu na viśvasya mṛtalokānām utthāpayitarīśvare yad viśvāsaṁ kurmmastadarthaṁ asmābhiḥ prāṇadaṇḍo bhoktavya iti svamanasi niścitaṁ|

^X etādrśabhayaṅkarāt mṛtyo ryo 'smān atrāyatedānīmapi trāyate sa itaḥ paramapyasmān trāsyate 'smākaṁ etādrśī pratyāśā vidyate|

^{XI} etadarthamasmatkṛte prārthanayā vayaṁ yuṣṁābhirupakarttavystathā kṛte bahubhi ryācito yo'nugraho'smāsu varttiṣyate tatkr̄te bahubhirīśvarasya dhanyavādo'pi kārīṣyate|

^{XII} aparāṇca saṁsāramadhye viśeṣato yuṣṁanmadhye vayaṁ sām̄sārikyā dhiyā nahi kintviśvarasyānugraheṇākuṭilatām īśvarīyasāralyaṅcācaritavanto'trāsmākaṁ mano yat pramāṇaṁ dadāti tena vayaṁ ślāghāmahe|

^{XIII} yuṣṁābhi ryad yat paṭhyate gṛhyate ca tadanyat kimapi yuṣṁabhyam asmābhi rna likhyate taccāntaṁ yāvad yuṣṁābhi rgrahīṣyata ityasmākaṁ āśā|

^{XIV} yūyamitaḥ pūrvvamapyasmān aṁśato gṛhītavantāḥ, yataḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya dine yadvad yuṣṁāsvasmākaṁ ślāghā tadvad asmāsu yuṣṁākamapi ślāghā bhaviṣyati|

^{XV} aparaṁ yūyaṁ yad dvitīyaṁ varam labhadhve tadarthamitaḥ pūrvvaṁ tayā pratyāśayā yuṣṁatsamīpaṁ gamiṣyāmi

^{XVI} yuṣṁaddeśena mākidaniyādeśaṁ vrajitr̄vā punastasmāt mākidaniyādeśāt yuṣṁatsamīpaṁ etya yuṣṁābhi ryihūdādeśaṁ preṣayiṣye ceti mama vāñchāsīt|

^{XVII} etādrśī mantraṇā mayā kim cāñcalyena kṛtā? yad yad ahaṁ mantraye tat kim viṣayilokaiva mantrayāṇa ādau svīkṛtya paścād asvīkurve?

^{XVIII} yuṣṁān prati mayā kathitāni vākyaṇyagre svīkṛtāni śeṣe'svīkṛtāni nābhavan eteneśvarasya viśvastatā prakāśate|

XIX mayā silvānena timathinā ceśvarasya putro yo yīśukhrīṣṭo yuṣmanmadhye ghoṣitaḥ sa tena svikṛtaḥ punarasvikṛtaśca tannahi kintu sa tasya svikārasvarūpaeva|

XX īśvarasya mahimā yad asmābhiḥ prakāśeta tadartham īśvareṇa yad yat pratijñātaṁ tatsarvvaṁ khrīṣṭena svikṛtaṁ satyibhūtañca|

XXI yuṣmān asmāṁścābhiṣicya yaḥ khrīṣṭe sthāsnūn karoti sa īśvara eva|

XXII sa cāsmān mudrāṅkitān akārṣīt satyāṅkārasya paṇakharūpam ātmānaṁ asmākam antaḥkaraṇeṣu nirakṣipacca|

XXIII aparaṁ yuṣmāsu karuṇāṁ kurvvan aham etāvatkālaṁ yāvat karinthana-garaṁ na gataṁ itī satyametasmin īśvaraṁ sākṣiṇaṁ kṛtvā mayā svaprāṇānāṁ śapathaḥ kriyate|

XXIV vyaṁ yuṣmākaṁ viśvāsasya niyantāro na bhavāmaḥ kintu yuṣmākam ānandasya sahāyā bhavāmaḥ, yasmād viśvāse yuṣmākam sthiti rbhavati|

II

I aparañcāhaṁ punaḥ śokāya yuṣmatsannidhiṁ na gamiṣyāmīti manasi nira-caiṣaṁ|

II yasmād ahaṁ yadi yuṣmān śokayuktān karomi tarhi mayā yaḥ śokayuktikṛtastaṁ vinā kenāpareṇāhaṁ harṣayiṣye?

III mama yo harṣaḥ sa yuṣmākam sarvveṣāṁ harṣa eveti niścitaṁ mayābodhi; ataeva yairahaṁ harṣayitavyastai rmadupasthitisamaye yanmama śoko na jāyeta tadarthameva yuṣmaḥyam etādṛṣaṁ patraṁ mayā likhitaṁ|

IV vastutastu bahukleśasya manaḥpīḍāyāśca samaye'haṁ bahvaśrupātena patramekaṁ likhitavān yuṣmākam śokārthaṁ tannahi kintu yuṣmāsu madīyapremabāhulyasya jñāpanārthaṁ|

V yenāhaṁ śokayuktikṛtastena kevalamahaṁ śokayuktikṛtastannahi kintvaṁśato yūyaṁ sarvve'pi yato'hamatra kasmimścid doṣamāropayitum necchāmi|

VI bahūnāṁ yat tarjjanāṁ tena janenā lambhi tat tadarthaṁ pracuraṁ|

VII ataḥ sa duḥkhasāgare yanna nimajjati tadarthaṁ yuṣmābhiḥ sa kṣantavyaḥ sāntvayitavyaśca|

VIII iti hetoḥ prarthaye'haṁ yuṣmābhistasmin dayā kriyatām|

IX yūyaṁ sarvvakarmaṇi mamādeśaṁ gṛhlītha na veti parīkṣitum ahaṁ yuṣmān prati likhitavān|

X yasya yo doṣo yuṣmābhiḥ kṣamyate tasya sa doṣo mayāpi kṣamyate yaśca doṣo mayā kṣamyate sa yuṣmākam kṛte khrīṣṭasya sāksāt kṣamyate|

XI śayatānaḥ kalpanāsmābhirajñātā nahi, ato vyaṁ yat tena na vañcyāmahe tadartham asmābhiḥ sāvadhānai rbhavitavyaṁ|

XII aparañca khrīṣṭasya susaṁvādaghoṣaṇārthaṁ mayi troyānagaramāgate prab-hoḥ karmmaṇe ca madarthaṁ dvāre mukte

XIII satyapi svabhrātustītasyāvidyamānatvāt madīyātmanaḥ kāpi śānti rna babhūva, tasmād ahaṁ tān visarjjanāṁ yācitvā mākidanīyādeśaṁ gantum prasthānam akaravaṁ|

XIV ya īśvaraḥ sarvvadā khrīṣṭenāsmān jayinaḥ karoti sarvvatra cāsmābhistadiyajñānasya gandhaṁ prakāśayati sa dhanyaḥ|

XV yasmād ye trāṇaṁ lapsyante ye ca vināśaṁ gamiṣyanti tān prati vyaṁ īśvareṇa khrīṣṭasya saugandhyaṁ bhavāmaḥ|

XVI vyaṁ ekeṣāṁ mṛtyave mṛtyugandhā apareṣāñca jīvanāya jīvanagandhā bhavāmaḥ, kintvetādṛśakarmmasādhane kaḥ samartho'sti?

XVII anye bahavo lokā yadvad īśvarasya vākyaṁ mṛṣāsīkṣayā miśrayanti vayaṁ tadvat tanna miśrayantaḥ saralabhāvenēśvarasya sāksād īśvarasyādeśāt khriṣṭena kathāṁ bhāṣāmahe|

III

I vayaṁ kim ātmapraśaṁsanaṁ punarārabhāmahe? yuṣmān prati yuṣmatto vā pareṣāṁ keṣāñcid ivāsmākamapi kiṁ praśaṁsāpatreṣu prayojanam āste?

II yūyamevāsmākam praśaṁsāpatraṁ taccāsmākam antaḥkaraṇeṣu likhitaṁ sarvvamānavaiśca jñeyaṁ paṭhanīyañca|

III yato 'smābhiḥ sevitāṁ khriṣṭasya patraṁ yūyapeva, tacca na masyā kintvamarasyeśvarasyātmanā likhitaṁ pāṣāṇapatreṣu tannahi kintu kravyamayēṣu hr̥tpatreṣu likhitamiti suspaṣṭam|

IV khriṣṭeneśvaraṁ pratyasmākam īdr̥śo dṛḍhaviśvāso vidyate;

V vayaṁ nijaguṇena kimapi kalpayitum samarthā iti nahi kintvīśvarādasamākam sāmartyaṁ jāyate|

VI tena vayaṁ nūtananiyamasyārthato 'kṣarasamsthānasya tannahi kintvātmana eva sevanasāmartyaṁ prāptāḥ| akṣarasamsthānaṁ mṛtyujanakaṁ kintvātmā jīvanadāyakaḥ|

VII akṣarai rvilikhitapāṣāṇarūpiṇī yā mṛtyoḥ sevā sā yadīdr̥k tejasvinī jātā yat-tasyācirasthāyinastejasāḥ kāraṇāt mūsaso mukham isrāyeliyalokaiḥ saṁdraṣṭum nāśakyata,

VIII tarhyātmanaḥ sevā kiṁ tato'pi bahutejasvinī na bhavet?

IX daṇḍajanikā sevā yadi tejoyuktā bhavet tarhi puṇyajānikā sevā tato'dhikaṁ bahutejoyuktā bhaviṣyati|

X ubhayostulanāyām kṛtāyām ekasyāstejo dvitīyāyāḥ prakharatareṇa tejasā hīnatejo bhavati|

XI yasmād yat lopanīyaṁ tad yadi tejoyuktaṁ bhavet tarhi yat cirasthāyi tad bahutaratejoyuktameva bhaviṣyati|

XII īdr̥śiṁ pratyāśāṁ labdhvā vayaṁ mahatiṁ pragalbhatāṁ prakāśayāmaḥ|

XIII isrāyeliyalokā yat tasya lopanīyasya tejasāḥ śeṣaṁ na vilokayeyustadartham mūsā yādṛg āvaraṇena svamukham ācchādayat vayaṁ tādṛk na kurmmaḥ|

XIV teṣāṁ manāṁsi kathinībhūtāni yatasteṣāṁ paṭhanasamaye sa purātano niyamastenāvaraṇenādyāpi pracchannastiṣṭhati|

XV tacca na dūrībhavati yataḥ khriṣṭenaiva tat lupyate| mūsasaḥ śāstrasya pāṭhasamaye'dyāpi teṣāṁ manāṁsi tenāvaraṇena pracchādyante|

XVI kintu prabhūṁ prati manasi parāvṛtte tad āvaraṇaṁ dūrīkāriṣyate|

XVII yaḥ prabhūḥ sa eva sa ātmā yatra ca prabhorātmā tatraiva muktiḥ|

XVIII vayañca sarvve'nācchāditenāsyena prabhostejasāḥ pratibimbaṁ gṛhlanta ātmasvarūpeṇa prabhunā rūpāntarīkṛtā varddhamānatejoyuktāṁ tāmeva pratimūrttiṁ prāpnumaḥ|

IV

I aparañca vayaṁ karuṇābhājo bhūtvā yad etat paricārakapadam alabhāmaḥi nātra klāmyāmaḥ,

II kintu trapāyuktāni pracchannakarmmāni vihāya kuṭilatācaraṇamakurvanta īśvariāvākyaṁ mithyāvākyaairamiśrayantaḥ satyadharmmasya prakāśaneneśvarasya sāksāt sarvvamānavānāṁ saṁvedagocare svān praśaṁsaniyān darśayāmaḥ|

III asmābhi rghoṣitaḥ susaṁvādo yadi pracchannaḥ; syāt tarhi ye vinaṁkṣyanti teṣāmeva dṛṣṭitaḥ sa pracchannaḥ;

IV yata īśvarasya pratimūrtti ryaḥ khrīṣṭastasya tejasah susaṁvādasya prabhā yat tān na dīpayet tadarthaṁ iha lokasya devo'viśvāsināṁ jñānanayanam andhikṛtavān etasyodāharaṇaṁ te bhavanti|

V vayaṁ svān ghoṣayāma iti nahi kintu khrīṣṭaṁ yīśuṁ prabhumevāsmāmśca yīśoḥ kṛte yuṣmākaṁ paricārakān ghoṣayāmaḥ|

VI ya īśvaro madhyetimirāṁ prabhāṁ dīpanāyādiśat sa yīśukhrīṣṭasyāya īśvariyaatejaso jñānaprabhāyā udayārthaṁ asmākaṁ antaḥkaraṇeṣu dīpitavān|

VII aparaṁ tad dhanam asmābhi rmr̥ṇmāyeṣu bhājaneṣu dhāryyate yataḥ sād̥bhutā śakti rñāsmākaṁ kintvīśvarasyaiveti jñātavyaṁ|

VIII vayaṁ pade pade pīḍyāmahe kintu nāvasīdāmaḥ, vayaṁ vyākulāḥ santo'pi nirupāyā na bhavāmaḥ;

IX vayaṁ pradrāvyamānā api na klāmyāmaḥ, nipātītā api na vinaśyāmaḥ|

X asmākaṁ śarīre khrīṣṭasya jīvanam yat prakāśeta tadarthaṁ tasmin śarīre yīśo rmarāṇamapi dhārayāmaḥ|

XI yīśo rjīvanam yad asmākaṁ marttyadehe prakāśeta tadarthaṁ jīvanto vayaṁ yīśoḥ kṛte nityaṁ mr̥tyau samarpyāmahe|

XII itthaṁ vayaṁ mr̥tyākrāntā yūyañca jīvanākrāntāḥ|

XIII viśvāsakāraṇādeva samabhāṣi mayā vacaḥ| iti yathā śāstre likhitaṁ tathaivāsmābhirapi viśvāsajanakam ātmānaṁ prāpya viśvāsaḥ kriyate tasmācca vacāṁsi bhāṣyante|

XIV prabhu ryīśu ryenotthāpitaḥ sa yīśunāsmānapyutthāpayiṣyati yuṣmābhiḥ sārddhaṁ svasamīpa upasthāpayiṣyati ca, vayaṁ etat jānīmaḥ|

XV ataeva yuṣmākaṁ hitāya sarvvameva bhavati tasmād bahūnāṁ pracurānu|grahaprāpte rbahulokānāṁ dhanyavādeneśvarasya mahimā samyak prakāśiṣyate|

XVI tato heto rvayaṁ na klāmyāmaḥ kintu bāhyapuruṣo yadyapi kṣīyate tathāpyāntarikaḥ puruṣo dine dine nūtanāyate|

XVII kṣaṇamātrasthāyi yadetat laghiṣṭhaṁ duḥkhaṁ tad atibāhulyenāsmākam anantakālasthāyi gariṣṭhasukhaṁ sād̥hayati,

XVIII yato vayaṁ pratyakṣān viṣayān anuddiśyāpratyakṣān uddiśāmaḥ| yato hetoḥ pratyakṣaviṣayāḥ kṣaṇamātrasthāyinaḥ kintvapratyakṣā anantakālasthāyinaḥ|

V

I aparaṁ asmākam etasmin pārthive dūṣyarūpe veśmani jīrṇe satīśvareṇa nirmmitam akarakṛtam asmākam anantakālasthāyi veśmaikaṁ svarge vidyata iti vayaṁ jānīmaḥ|

II yato hetoretasmin veśmani tiṣṭhanto vayaṁ taṁ svargīyaṁ vāsaṁ paridhātum ākāṅkṣyamāṇā niḥśvasāmaḥ|

III tathāpīdānīmapi vayaṁ tena na nagnāḥ kintu parihitavasanā manyāmahe|

IV etasmin dūṣye tiṣṭhanato vayaṁ klīśyamāṇā niḥśvasāmaḥ, yato vayaṁ vāsaṁ tyaktum icchāmastannahi kintu taṁ dvitīyaṁ vāsaṁ paridhātum icchāmaḥ, yatas-tathā kṛte jīvanena martyaṁ grasiṣyate|

V etadarthaṁ vayaṁ yena sr̥ṣṭāḥ sa īśvara eva sa cāsmabhyaṁ satyaṅkārasya paṇasvarūpam ātmānaṁ dattavān|

VI ataeva vayaṁ sarvvadotsukā bhavāmaḥ kiñca śarīre yāvad asmābhi rnyuṣyate tāvat prabhuto dūre proṣyata iti jānīmaḥ,

VII yato vayaṁ dṛṣṭimārga na carāmaḥ kintu viśvāsamārga|

VIII aparañca śarīrād dūre pravastuṁ prabhoḥ sannidhau nivastuñcākāṅkṣyamāṇā utsukā bhavāmaḥ|

IX tasmādeva kāraṇād vayaṁ tasya sannidhau nivasantastasmād dūre pravasantō vā tasmai rocituṁ yatāmahe|

X yasmāt śarīrāvasthāyām ekaikena kṛtānām karmaṇām śubhāśubhaphalaprāptaye sarvvaismābhiḥ khriṣṭasya vicārāsanāsammukha upasthātavyaṁ|

XI ataeva prabho rbhayānakatvaṁ vijñāya vayaṁ manujān anunayāmaḥ kiñceśvarasya gocare saprakāśā bhavāmaḥ, yuṣmākaṁ saṁvedagocare'pi saprakāśā bhavāma ityāśaṁsāmahe|

XII anena vayaṁ yuṣmākaṁ sannidhau punaḥ svān praśaṁsāma iti nahi kintu ye mano vinā mukhaiḥ ślāghante tebhyaḥ pratyuttaradānāya yūyaṁ yathāsmābhiḥ ślāghituṁ śaknutha tādrśam upāyaṁ yuṣmābhyāṁ vitarāmaḥ|

XIII yadi vayaṁ hatajñānā bhavāmastarhi tad īśvarārthakaṁ yadi ca sajñānā bhavāmastarhi tad yuṣmadarthakaṁ|

XIV vayaṁ khriṣṭasya premnā samākṛṣyāmahe yataḥ sarvveṣāṁ vinimayena yadyeko jano'mriyata tarhi te sarvve mṛtā ityāsmābhi rbudhyate|

XV aparañca ye jīvanti te yat svārthaṁ na jīvanti kintu teṣāṁ kṛte yo jano mṛtaḥ punarutthāpitaśca tamuddiśya yat jīvanti tadarthameva sa sarvveṣāṁ kṛte mṛtavān|

XVI ato hetoritaḥ paraṁ ko'pyasmābhi rjātito na pratijñātavyaḥ|yadyapi pūrvvaṁ khriṣṭo jātito'smābhiḥ pratijñātastathāpidānīm jātitaḥ puna rna pratijñāyate|

XVII kenacit khriṣṭa āśrite nūtanā srṣṭi rbhavati purātanāni lupyante paśya nikhilāni navīnāni bhavanti|

XVIII sarvvañcaitad īśvarasya karma yato yīśukhriṣṭena sa evāsmān svena sārddhaṁ saṁhitavān sandhānasambandhiyām paricaryyām asmāsu samarpi-tavāṁśca|

XIX yataḥ īśvaraḥ khriṣṭam adhiṣṭhāya jagato janānām āgāṁsi teṣāṁ ṛnamiva na gaṇayan svena sārddhaṁ tān saṁhitavān sandhivārttām asmāsu samarpitavāṁśca|

XX ato vayaṁ khriṣṭasya vinimayena dautyaṁ karma sampādayāmahe, īśvaraścāsmābhi ryuṣmān yāyācyate tataḥ khriṣṭasya vinimayena vayaṁ yuṣmān prārthayāmahe yūyamīśvareṇa sandhatta|

XXI yato vayaṁ tena yad īśvariṇyapuṇyaṁ bhavāmastadarthaṁ pāpena saha yasya jñāteyaṁ nāsīt sa eva tenāsmākaṁ vinimayena pāpaḥ kṛtaḥ|

VI

I tasya sahāyā vayaṁ yuṣmān prārthayāmahe, īśvarasyānugraho yuṣmābhi rvṛthā na gṛhyatām|

II tenoktametat, saṁśroṣyāmi śubhe kāle tvadiyām prārthanām ahaṁ| upakāraṁ kariṣyāmi paritrāṇadine tava| paśyatāyaṁ śubhakālaḥ paśyatedaṁ trāṇadinam|

III asmākaṁ paricaryyā yanniṣkalaṅkā bhavet tadarthaṁ vayaṁ kutrāpi vighnaṁ na janayāmaḥ,

IV kintu pracurasahiṣṇutā kleśo dainyaṁ vipat tādanā kārābandhanaṁ nivāsahīnatvaṁ pariśramo jāgaraṇam upavasanaṁ

V nirmmalatvaṁ jñānaṁ mṛduśilatā hitaiṣitā

VI pavitra ātmā niṣkapaṭaṁ prema satyālāpa īśvariyaśakti

VII rdakṣiṇavāmābhyām karābhyām dharmmāstradhāraṇam

VIII mānāpamānayorakhyātisukhyātyo rbhāgitvam etaiḥ sarvvairīśvarasya praśaṁsyān paricārakān svān prakāśayāmaḥ|

IX bhramakasamā vayaṁ satyavādino bhavāmaḥ, aparicitasamā vayaṁ supericitā bhavāmaḥ, mṛtakalpā vayaṁ jīvāmaḥ, daṇḍyamānā vayaṁ na hanyāmahe,

X śokayuktāśca vayaṁ sadānandāmaḥ, daridrā vayaṁ bahūn dhaninaḥ kurmmaḥ, akiñcanāśca vayaṁ sarvvaṁ dhārayāmaḥ|

XI he karinthinah, yuṣmākaṁ prati mamāsyam muktaṁ mamāntaḥkaraṇāñca vikasitaṁ|

XII yūyam mamāntare na saṅkocitāḥ kiñca yūyameva saṅkocitacittāḥ|

XIII kintu mahyam nyāyyaphaladānārthaṁ yuṣmābhirapi vikasitai rbhavitavyam ityahaṁ nijabālakāniva yuṣmān vadāmi|

XIV aparam apratyayibhiḥ sārddhaṁ yūyam ekayuge baddhā mā bhūta, yasmād dharmmādharmmayoḥ kaḥ sambandho'sti? timireṇa sārddhaṁ prabhāyā vā kā tulanāsti?

XV biliyāladevena sākaṁ khriṣṭasya vā kā sandhiḥ? aviśvāsinā sārddhaṁ vā viśvāsilokasyāmśaḥ kaḥ?

XVI īśvarasya mandireṇa saha vā devapratimānām kā tulanā? amarasyeśvarasya mandiraṁ yūyameva| īśvareṇa taduktaṁ yathā, teṣāṁ madhye'haṁ svāvāsaṁ nidhāsyāmi teṣāṁ madhye ca yātāyātaṁ kurvvan teṣāṁ īśvaro bhaviṣyāmi te ca malloka bhaviṣyanti|

XVII ato hetoḥ parameśvaraḥ kathayati yūyam teṣāṁ madhyād bahirbhūya prthag bhavata, kimapyamedhyaṁ na sprṣata; tenāhaṁ yuṣmān grahīṣyāmi,

XVIII yuṣmākaṁ pitā bhaviṣyāmi ca, yūyañca mama kanyāputrā bhaviṣyatheti sarvvaśaktimatā parameśvareṇoktaṁ|

VII

I ataeva he priyatamāḥ, etādrṣiḥ pratijñāḥ prāptairasmābhiḥ śarīrātmanoḥ sarvvamālinyam apamṛjyeśvarasya bhaktyā pavitrācāraḥ sādhyatāṁ|

II yūyam asmān grhlita| asmābhiḥ kasyāpyanyāyo na kṛtaḥ ko'pi na vañcitaḥ|

III yuṣmān doṣiṇaḥ karttamahaṁ vākyametad vadāmīti nahi yuṣmābhiḥ saha jīvanāya maraṇāya vā vayaṁ yuṣmān svāntaḥkaraṇai rdhārayāma iti pūrvvaṁ mayoktaṁ|

IV yuṣmān prati mama mahetsāho jāyate yuṣmān adhyahaṁ bahu ślāghe ca tena sarvvakleśasamaye'haṁ sāntvanayā pūrṇo harṣeṇa praphullitaśca bhavāmi|

V asmāsu mākidanīyādeśam āgateṣvasmākaṁ śarīrasya kācidapi śānti rnābhavat kintu sarvvato bahi rvirodhenāntaśca bhītyā vayam apīḍyāmahi|

VI kintu namrāṇām sāntvayitā ya īśvaraḥ sa tītasyāgamanenāsmān asāntvayat|

VII kevalaṁ tasyāgamanena tannahi kintu yuṣmatto jātayā tasya sāntvanayāpi, yato'smāsu yuṣmākaṁ hārddavilāpāsaktatveṣvasmākaṁ samīpe varṇiteṣu mama mahānando jātaḥ|

VIII ahaṁ patreṇa yuṣmān śokayuktān kṛtavān ityasmād anvatapye kintvadhunā nānutapye| tena patreṇa yūyam kṣaṇamātraṁ śokayuktībhūtā iti mayā drṣyate|

IX ityasmīn yuṣmākaṁ śokenāhaṁ hr̥ṣyāmi tannahi kintu manaḥparivarttanāya yuṣmākaṁ śoko'bhavat ityanena hr̥ṣyāmi yato'smatto yuṣmākaṁ kāpi hāni ryanna bhavet tadarthaṁ yuṣmākaṁ īśvarīyaḥ śoṅko jātaḥ|

X sa īśvarīyaḥ śokaḥ paritrāṇajanakaṁ niranutāpaṁ manaḥparivarttanaṁ sādhayati kintu sāmśarikaḥ śoko mṛtyuṁ sādhayati|

XI paśyata teneśvarīyeṇa śokena yuṣmākaṁ kiṁ na sādhitam? yatno doṣaprakṣālanam asantuṣṭatvaṁ hārddam āsaktatvaṁ phaladānañcaitāni sarvvāṇi| tasmin karmmaṇi yūyam nirmmalā iti pramāṇaṁ sarvveṇa prakāreṇa yuṣmābhi rdattaṁ|

XII yenāparāddhaṁ tasya kṛte kiṁvā yasyāparāddhaṁ tasya kṛte mayā pa-tram alekhi tannahi kintu yuṣmānadyasmākaṁ yatno yad īśvarasya sākṣād yuṣmatsamīpe prakāśeta tadarthameva|

XIII uktakāraṇād vayaṁ sāntvanām prāptāḥ; tāñca sāntvanām vināvaro mahāhlādestīasyāhlādādasmābhi rlabdhāḥ, yatastasyātmā sarvvai ryuṣmābhistrptaḥ|

XIV pūrvvaṁ tasya samīpe'haṁ yuṣmābhiryad aślāghe tena nālajje kintu vayaṁ yadvad yuṣmān prati satyabhāvena sakalam abhāṣāmahi tadvat tītasya samīpe'smākaṁ ślāghanamapi satyaṁ jātāṁ|

XV yūyaṁ kīdrk tasyājñā apālayata bhayakampābhyāṁ taṁ gr̥hītavantaścaitasya smaraṇād yuṣmāsu tasya sneho bāhulyena varttate|

XVI yuṣmāsvahaṁ sarvvamāsaṁse, ityasmin mamāhlādo jāyate|

VIII

I he bhrātaraḥ, mākidaniyādeśasthāsu samitiṣu prakāśito ya īśvarasyānugrahastamahaṁ yuṣmān jñāpayāmi|

II vastuto bahukleśaparīkṣāsamaye teṣāṁ mahānando'tīvadīnatā ca vadānyatāyāḥ pracuraphalam aphalayatāṁ|

III te svecchayā yathāśakti kiñcātīśakti dāna udyuktā abhavan iti mayā pramāṇīkriyate|

IV vayañca yat pavitralokebhyasteṣāṁ dānam upakārārthakam amśanañca gr̥hlāmastad bahununayenāsmān prārthitavantaḥ|

V vayaṁ yādrk pratyaiḥsāmahi tādr̥g akṛtvā te'gre prabhava tataḥ param īśvarasyecchayāsmabhyāmapī svān nyavedayan|

VI ato hetostvaṁ yathārabdhavān tathaiva karinthinām madhye'pi tad dānagrahaṇaṁ sādhayeti yuṣmān adhi vayaṁ titaṁ prārthayāmahi|

VII ato viśvāso vākpaṭutā jñānaṁ sarvvotsāho 'smāsu prema caitai rguṇai ryūyaṁ yathāparān atīśedhve tathaivaitena guṇenāpyatīśedhvaṁ|

VIII etad aham ājñayā kathayāmi nahi kintvanyeṣāṁ utsāhakāraṇād yuṣmākamapi premnaḥ sāralyaṁ parīkṣitumicchātā mayaitat kathyate|

IX yūyañcāsmatprabho ryīśukhrīṣṭasyānugrahaṁ jānītha yatastasya nirdhanatvena yūyaṁ yad dhanino bhavatha tadarthaṁ sa dhanī sannapi yuṣmatkr̥te nirdhano'bhavat|

X etasmin ahaṁ yuṣmān svavicāraṁ jñāpayāmi| gataṁ saṁvatsaram ārabhya yūyaṁ kevalaṁ karma karttaṁ tannahi kintvicchukatāṁ prakāśayitumapyupākrābhyaadhvaṁ tato heto ryuṣmatkr̥te mama mantraṇā bhadra|

XI ato 'dhunā tatkarmmasādhanāṁ yuṣmābhiḥ kriyatāṁ tena yadvad icchukatāyāṁ utsāhastadvad ekaikasya sampadanusāreṇa karmmasādhanam api janīṣyate|

XII yasmin icchukatā vidyate tena yanna dhāryyate tasmāt so'nugr̥hyata iti nahi kintu yad dhāryyate tasmādeva|

XIII yata itareṣāṁ virāmeṇa yuṣmākañca kleśena bhavitavyaṁ tannahi kintu samatayaiva|

XIV varttamānasamaye yuṣmākaṁ dhanādhikyena teṣāṁ dhananyūnatā pūrayitavyā tasmāt teṣāmapyādhikyena yuṣmākaṁ nyūnatā pūrayīṣyate tena samatā janīṣyate|

XV tadeva śāstre'pi likhitam āste yathā, yenādhikaṁ saṁgr̥hītaṁ tasyādhikaṁ nābhavat yena cālpaṁ saṁgr̥hītaṁ tasyālpāṁ nābhavat|

XVI yuṣmākaṁ hitāya tītasya manasi ya īśvara imam udyogaṁ janitavān sa dhanyo bhavatu|

XVII tīto'smākaṁ prārthanām gr̥hītavān kiñca svayam udyuktaḥ san svecchayā yuṣmatsamīpaṁ gataṁ|

XVIII tena saha yo'para eko bhrātāsmābhiḥ preṣitaḥ susaṁvādāt tasya sukhyaṭyā sarvvāḥ samitayo vyāptāḥ|

XXIX prabho rgaauravāya yuṣmākam icchukatāyai ca sa samitibhiresasyai dānasevāyai asmākaṁ saṅgitve nyayojyata|

XX yato yā mahopāyanasevāsmābhi rvidhīyate tāmādhi vayanḥ yat kenāpi na nindyāmahe tadarthaṁ yatāmahe|

XXI yataḥ kevalaṁ prabhoḥ sāksāt tannahi kintu mānavānāmapi sāksāt sadācāraṁ karttum ālocāmahe|

XXII tābhyāṁ sahāpara eko yo bhrātāsmābhiḥ preṣitaḥ so'smābhi rbahuviṣayeṣu bahavārān parikṣita udyogīva prakāśitaśca kintvadhunā yuṣmāsu dṛḍhaviśvāsāt tasyotsāho bahu vavṛdhe|

XXIII yadi kaścit tītasya tattvaṁ jijñāsate tarhi sa mama sahabhāgī yuṣmanmadhye sahakārī ca, aparayo rbhrātrostattvaṁ vā yadi jijñāsate tarhi tau samitīnām dūtau khriṣṭasya pratibimbau ceti tena jñāyatām|

XXIV ato hetoḥ samitīnām samakṣaṁ yuṣmatpremno'smākaṁ ślāghāyāśca prāmānyaṁ tān prati yuṣmābhiḥ prakāśayitavyaṁ|

IX

I pavitralokānām upakārārthakasevāmadhi yuṣmān prati mama likhanaṁ niṣprajānam|

II yata ākhāyādeśasthā lokā gatavarṣam ārabhya tatkāryya udyatāḥ santīti vākyenāhaṁ mākidanīyalokānām samīpe yuṣmākaṁ yāṁ icchukatāmādhi ślāghe tām avagato'smī yuṣmākaṁ tasmād utsāhāccāpareṣāṁ bahūnām udyogo jātaḥ|

III kiñcaitasmin yuṣmān adhyasmākaṁ ślāghā yad atathyā na bhavet yūyañca mama vākyānusārād yad udyatāstīṣṭheta tadarthameva te bhrātaro mayā preṣitāḥ|

IV yasmāt mayā sārddhaṁ kaiścīt mākidanīyabhrātrbhirāgatya yūyamanudyatā iti yadi dṛṣyate tarhi tasmād dṛḍhaviśvāsād yuṣmākaṁ lajjā janiṣyata ityasmābhi rna vaktavyaṁ kintvasmākameva lajjā janiṣyate|

V ataḥ prāk pratijñātaṁ yuṣmākaṁ dānaṁ yat sañcitaṁ bhavet tacca yad grāhakatāyāḥ phalam abhūtvā dānaśīlatāyā eva phalaṁ bhavet tadarthaṁ mamāgre gamanāya tatsañcayanāya ca tān bhrātrn ādeṣṭumahaṁ prajojanam amanye|

VI aparamapi vyāharāmi kenacit kṣudrabhāvena bījeṣūpteṣu svalpāni śasyāni karttiṣyante, kiñca kenacid bahudabhavena bījeṣūpteṣu bahūni śasyāni karttiṣyante|

VII ekaikena svamanasi yathā niścīyate tathaiva diyatām kenāpi kātareṇa bhītena vā na diyatām yata īśvaro hr̥ṣṭamānase dātari prīyate|

VIII aparam īśvaro yuṣmān prati sarvvavidhaṁ bahupradaṁ prasādaṁ prakāśayitum arhati tena yūyaṁ sarvvaviṣaye yatheṣṭaṁ prāpya sarvveṇa satkarmaṇā bahuphalavanto bhaviṣyatha|

IX etasmin likhitamāste, yathā, vyayate sa jano rāyaṁ durgatebhyo dadāti ca| nityasthāyī ca taddharmmaḥ

X bījaṁ bhejanīyam annaṁca vaptre yena viśrāṇyate sa yuṣmabhyam api bījaṁ viśrāṇya bahulikariṣyati yuṣmākaṁ dharmmaphalāni varddhayiṣyati ca|

XI tena sarvvaviṣaye sadhanībhūtai ryuṣmābhiḥ sarvvaviṣaye dānaśīlatāyām prakāśitāyām asmābhirīśvarasya dhanyavādaḥ sādhayiṣyate|

XII etayopakārasevayā pavitralokānām arthābhāvasya pratikāro jāyata iti kevalaṁ nahi kintvīśvarasya dhanyavādo'pi bāhulyenotpādyate|

XIII yata etasmād upakārakaraṇād yuṣmākaṁ parikṣitatvaṁ buddhvā bahubhiḥ khriṣṭasusaṁvādāṅgikaraṇe yuṣmākam ājñāgrāhitvāt tadbhāgitve ca tān aparāṁśca prati yuṣmākaṁ dātṛtvād īśvarasya dhanyavādaḥ kāriṣyate,

^{XIV} yuṣmadartham prārthanām kṛtvā ca yuṣmāsvīśvarasya gariṣṭhānugrahād yuṣmāsu taiḥ prema kārīṣyate|

^{XV} aparam īśvarasyānirvvacanīyadānāt sa dhanyo bhūyāt|

X

^I yuṣmatpratyakṣe namraḥ kintu parokṣe pragalbhaḥ paulo'ham khrīṣṭasya kṣāntyā vinītyā ca yuṣmān prārthaye|

^{II} mama prārthanīyamidaṁ vayaṁ yaiḥ śārīrikācāriṇo manyāmahe tān prati yām pragalbhatām prakāṣayitum niścinomi sā pragalbhatā samāgatena mayācaritavyā na bhavatu|

^{III} yataḥ śārīre caranto'pi vayaṁ śārīrikaṁ yuddham na kurmmaḥ|

^{IV} asmākaṁ yuddhāstrāṇi ca na śārīrikāni kintvīśvareṇa durgabhañjanāya prabalāni bhavanti,

^V taiśca vayaṁ vitarkān īsvarīyatattvajñānasya pratibandhikām sarvvām cittasamunnatiñca nipātayāmaḥ sarvvasaṅkalpañca bandinaṁ kṛtvā khrīṣṭasyājñāgrāhiṇaṁ kurmmaḥ,

^{VI} yuṣmākaṁ ājñāgrāhitve siddhe sati sarvvasyājñālaṅghanasya pratīkāraṁ karttum udyatā āsmahe ca|

^{VII} yad dṛṣṭigocaraṁ tad yuṣmābhi rdrīyatām| ahaṁ khrīṣṭasya loka iti svamanasi yena vijñāyate sa yathā khrīṣṭasya bhavati vayaṁ api tathā khrīṣṭasya bhavāma iti punarvivicya tena budhyatām|

^{VIII} yuṣmākaṁ nipātāya tannahi kintu niṣṭhāyai prabhunā dattaṁ yadasmākaṁ sāmārthyam tena yadyapi kiñcid adhikaṁ ślāghe tathāpi tasmāna trapiṣye|

^{IX} ahaṁ patrai ryuṣmān trāsayāmi yuṣmābhiretanna manyatām|

^X tasya patrāṇi gurutarāṇi prabalāni ca bhavanti kintu tasya śārīrasākṣātkāro durbbala ālāpaśca tucchanīya iti kaiścid ucyate|

^{XI} kintu parokṣe patrai rbhāsamānā vayaṁ yādrśāḥ prakāśāmahe pratyakṣe karmma kurvvanto'pi tādrśā eva prakāśīyāmahe tat tādrśena vācālena jñāyatām|

^{XII} svapraśaṁsakānām keśāñcinmadhye svān gaṇayitum taiḥ svān upamāitum vā vayaṁ pragalbha na bhavāmaḥ, yataste svaparimāṇena svān parimimate svaiśca svān upamibhate tasmāt nirbbodhā bhavanti ca|

^{XIII} vayaṁ aparimitena na ślāghīyāmahe kintvīśvareṇa svarajjvā yuṣmaddeśagāmi yat parimāṇam asmadartham nirūpitaṁ tenaiva ślāghīyāmahe|

^{XIV} yuṣmākaṁ deśo'smābhiragantavyastasmād vayaṁ svasīmām ullaṅghāmahe tannahi yataḥ khrīṣṭasya susaṁvādenāpareṣāṁ prāg vayameva yuṣmān prāptavantah|

^{XV} vayaṁ svasīmām ullaṅghya parakṣetreṇa ślāghāmahe tannahi, kiñca yuṣmākaṁ viśvāse vṛddhiṁ gate yuṣmaddeśe'smākaṁ sīmā yuṣmābhirdīrgham vistārayiṣyate,

^{XVI} tena vayaṁ yuṣmākaṁ paścimadikstheṣu sthāneṣu susaṁvādaṁ ghoṣayiṣyāmaḥ, itthaṁ parasīmāyām pareṇa yat pariṣkṛtaṁ tena na ślāghīyāmahe|

^{XVII} yaḥ kaścit ślāghamānaḥ syāt ślāghatām prabhunā sa hi|

^{XVIII} svena yaḥ praśaṁsyate sa parīkṣito nahi kintu prabhunā yaḥ praśaṁsyate sa eva parīkṣitah|

XI

^I yūyam mamājñānatām kṣaṇam yāvat soḍhum arhatha, ataḥ sā yuṣmābhiḥ sahyatām|

^{II} īsvare mamāsaktatvād ahaṁ yuṣmānadhi tape yasmāt satīm kanyāmiva yuṣmān ekasmin vare'rthataḥ khrīṣṭe samarpayitum ahaṁ vāgdānam akārṣam|

III kintu sarpeṇa svakhalatayā yadvad havā vañcayāñcake tadvat khriṣṭaṁ prati satītvād yuṣmākaṁ bhraṁśaḥ sambhaviṣyatīti bibhemi|

IV asmābhiranākhyāpito'paraḥ kaścīd yīśu ryadi kenacid āgantukenākhyāpyate yuṣmābhiḥ prāgalabdha ātmā vā yadi labhyate prāgaḡhītaḥ susaṁvādo vā yadi ḡḡhyate tarhi manye yūyaṁ samyak sahiṣyadhve|

V kintu mukhyebhyaḥ preritebhyo'haṁ kenacit prakāreṇa nyūno nāsmīti budhye|

VI mama vākpaṭutāyā nyūnatve satyapi jñānasya nyūnatvaṁ nāsti kintu sarv-vaviṣaye vayaṁ yuṣmadgocare prakāśāmahe|

VII yuṣmākaṁ unnatyai mayā namratāṁ svīkṛtyeśvarasya susaṁvādo vinā vetanaṁ yuṣmākaṁ madhye yad aghoṣyata tena mayā kiṁ pāpam akāri?

VIII yuṣmākaṁ sevanāyāham anyasamitibhyo bhr̥ti ḡḡhlan dhanamapahr̥tavān,

IX yadā ca yuṣmanmadhye'va'rtte tadā mamārthābhāve jāte yuṣmākaṁ ko'pi mayā na pīḍitaḥ; yato mama so'rthābhāvo mākidaniyādeśād āgatai bhr̥tr̥bhi nyavāryyata, itthamaham kḡkāpi viṣaye yathā yuṣmāsu bhāro na bhavāmi tathā mayātmarakṣā kṛtā karttavayā ca|

X khriṣṭasya satyatā yadi mayi tiṣṭhati tarhi mamaiṣā ślāghā nikhilākhāyādeśe kenāpi na rotsyate|

XI etasya kāraṇaṁ kiṁ? yuṣmāsu mama prema nāstyetat kiṁ tatkāraṇaṁ? tad īśvaro veti|

XII ye chidramanviṣyanti te yat kimapi chidraṁ na labhante tadarthameva tat karma mayā kriyate kāriṣyate ca tasmāt te yena ślāghante tenāsmākaṁ samānā bhaviṣyanti|

XIII tāḍṛśā bhāktaprēritāḥ pravañcakāḥ kāravo bhūtvā khriṣṭasya prēritānāṁ veśaṁ dhārayanti|

XIV taccāscaryyaṁ nahi; yataḥ svayaṁ śayātānapi tejasvidūtasya veśaṁ dhārayati,

XV tatastasya paricārakā api dharmmaparicārakāṇāṁ veśaṁ dhārayantītyadbhutaṁ nahi; kintu teṣāṁ karmmaṇi yāḍṛśāni phalānyapi tāḍṛśāni bhaviṣyanti|

XVI ahaṁ puna rvadāmi ko'pi mām nirbbodhaṁ na manyatām kiñca yadyapi nirbbodho bhavyeṁ tathāpi yūyaṁ nirbbodhamiva māmanuḡḡhya kṣaṇaikam yāvat mamātmaślāghām anujānīta|

XVII etasyāḥ ślāghāyā nimittaṁ mayā yat kathitavyaṁ tat prabhunādiṣṭeneva kathyate tannahi kintu nirbbodheneva|

XVIII apare bahavaḥ śārīrikaślāghām kurvvate tasmād ahamapi ślāghīṣye|

XIX buddhimanto yūyaṁ sukhena nirbbodhānām ācāraṁ sahadhve|

XX ko'pi yadi yuṣmān dāsān karoti yadi vā yuṣmākaṁ sarvvasvaṁ grasati yadi vā yuṣmān harati yadi vātmābhimānī bhavati yadi vā yuṣmākaṁ kapolaṁ āhanti tarhi tadapi yūyaṁ sahadhve|

XXI daurbhalyād yuṣmābhiravamānitā iva vayaṁ bhāśāmahe, kintvaparasya kasyacid yena pragalbhatā jāyate tena mamāpi pragalbhatā jāyata iti nirbbodheneva mayā vaktavyaṁ|

XXII te kim ībrilokāḥ? ahamapībrī| te kim isrāyeliyāḥ? ahamapīsrāyeliyāḥ| te kim ībrāhīmo vaṁśāḥ? ahamapībrāhīmo vaṁśaḥ|

XXIII te kiṁ khriṣṭasya paricārakāḥ? ahaṁ tebhyo'pi tasya mahāparicārakaḥ; kintu nirbbodha iva bhāṣe, tebhyo'pyahaṁ bahupariśrame bahuprahāre bahuvāraṁ kārayāṁ bahuvāraṁ prāṇanāśasaṁśaye ca patitavān|

XXIV yihūdiyairahaṁ pañcakṛtva ūnecatvārimśatprahārairāhatastrivetrāghātam ekakṛtvaḥ prastarāghātāñca praptavān|

XXV vāratrayaṁ potabhañjanena kliṣṭo'ham agādhasalile dinamekaṁ rātrimekāñca yāpitavān|

XXVI bahuvāraṁ yātrābhi rnaḍīnām saṅkaṭai rdasyūnām saṅkaṭaiḥ svajātiyānām saṅkaṭai rbhinnajātiyānām saṅkaṭai rnagarasya saṅkaṭai rmarubhūmeḥ saṅkaṭai sāgarasya saṅkaṭai rbhāktabhṛātṛṇām saṅkaṭaiśca

XXVII pariśramakleśābhyām vāraṁ vāraṁ jāgaraṇena kṣudhātṛṣṇābhyām bahuvāraṁ nirāhāreṇa śītanagnatābhyāñcāhaṁ kālaṁ yāpitavān|

XXVIII tādrśaṁ naimittikaṁ duḥkhaṁ vināhaṁ pratidinam ākulo bhavāmi sarvvāsām samitinām cintā ca mayi varttate|

XXIX yenāhaṁ na durbbalībhavāmi tādrśaṁ daurbbalyaṁ kaḥ pāpnoti?

XXX yadi mayā ślāghitavyaṁ tarhi svadurbbalatāmadhi ślāghiṣye|

XXXI mayā mṛṣāvākyaṁ na kathyata iti nityaṁ praśaṁsanīyo'smākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaro jānāti|

XXXII dammeṣakanagare'ritārājasya kāryyādhyakṣo mām dharttum icchan yadā sainyaistad dammeṣakanagaram arakṣayat

XXXIII tadāhaṁ lokaiḥ piṭakamadhye prācīragavākṣeṇāvarohitastasya karāt trāṇaṁ prāpaṁ|

XII

I ātmaślāghā mamānupayuktā kintvahaṁ prabho rdarśanādeśānām ākhyānaṁ kathayitūṁ pravartte|

II itaścaturdaśavatsarebhyaḥ pūrvvaṁ mayā paricita eko janastṛtiyaṁ svargamanīyata, sa saśarīreṇa niḥsarīreṇa vā tat sthānamanīyata tadahaṁ na jānāmi kintvīśvaro jānāti|

III sa mānavaḥ svargaṁ nītaḥ san akathyāni marttyavāgatītāni ca vākyaṇi śrutavān|

IV kintu tadānīm sa saśarīro niḥsarīro vāsīt tanmayā na jñāyate tad īśvareṇaiva jñāyate|

V tamadhyahaṁ ślāghiṣye māmādhī nānyena kenacid viṣayeṇa ślāghiṣye kevalaṁ svadaurbbalyena ślāghiṣye|

VI yadyahaṁ ātmaślāghāṁ karttum iccheyaṁ tathāpi nirbbodha iva na bhaviṣyāmi yataḥ satyameva kathayiṣyāmi, kintu lokā mām yādrśaṁ paśyanti mama vākyaṁ śrutvā vā yādrśaṁ mām manyate tasmāt śreṣṭhaṁ mām yanna gaṇayanti tadarthamahaṁ tato viramṣyāmi|

VII aparaṁ utkrīṣṭadarśanaprāptito yadahaṁ ātmābhimānī na bhavāmi tadarthaṁ śarīravedhakam ekaṁ sūlaṁ mahyam adāyi tat madiyātmābhimānanivāraṇārthaṁ mama tāḍayitā śayatāno dūtaḥ|

VIII mattastasya prasthānaṁ yācitumahaṁ tristamadhi prabhumuddiśya prārthanām kṛtavān|

IX tataḥ sa māmuktavān mamānugrahastava sarvvasādhakaḥ, yato daurbbalyāt mama śaktiḥ pūrṇatām gacchatīti| ataḥ khriṣṭasya śakti ryanmām āśrayati tadarthaṁ svadaurbbalyena mama ślāghanaṁ sukhadaṁ|

X tasmāt khriṣṭaheto rdaurbbalyanindādaridratāvīpakṣatākaṣṭādiṣu santuṣyāmyahaṁ| yadāhaṁ durbbalo'smi tadaiva sabalo bhavāmi|

XI etenātmaślāghanenāhaṁ nirbbodha ivābhavaṁ kintu yūyaṁ tasya kāraṇaṁ yato mama praśaṁsā yuṣmābhireva karttavyāsīt| yadyapyam agaṇyo bhaveyaṁ tathāpi mukhyatamebhyaḥ preritebhyaḥ kenāpi prakāreṇa nāhaṁ nyūno'smi|

XII sarvvathādbhutamakriyāśaktīlakṣaṇaiḥ preritasya cihnāni yuṣmākaṁ madhye sadhairyyaṁ mayā prakāsitāni|

XIII mama pālanārthaṁ yūyaṁ mayā bhārākrāntā nābhavataitad ekaṁ nyūnatvaṁ vināparābhyaḥ samitibhyo yuṣmākaṁ kiṁ nyūnatvaṁ jātaṁ? anena mama doṣaṁ kṣamadhvaṁ|

XIV paśyata tṛtīyavāraṁ yuṣmatsamīpaṁ gantumudyato'smi tatrāpyahaṁ yuṣmān bhārākrāntān na kariṣyāmi| yuṣmākaṁ sampattimahaṁ na mṛgaye kintu yuṣmāneva, yataḥ pitroḥ kṛte santānānāṁ dhanasañcayo'nupayuktaḥ kintu santānānāṁ kṛte pitro rdhanasañcaya upayuktaḥ|

XV aparañca yuṣmāsu bahu prīyamāṇo'pyahaṁ yadi yuṣmatto'lpāṁ prama labhe tathāpi yuṣmākaṁ prāṇarakṣārthaṁ sānandaṁ bahu vyayaṁ sarvvavyayañca kariṣyāmi|

XVI yūyaṁ mayā kiñcidapi na bhārākrāntā iti satyaṁ, kintvahaṁ dhūrttaḥ san chalena yuṣmān vañcitavān etat kiṁ kenacid vaktavyaṁ?

XVII yuṣmatsamīpaṁ mayā ye lokāḥ prahitāsteṣāmekena kiṁ mama ko'pyarthalābho jātaḥ?

XVIII ahaṁ tītaṁ vinīya tena sārddhaṁ bhrātaramekaṁ preṣitavān yuṣmattastītena kim artho labdhaḥ? ekasmin bhāva ekasya padacihneṣu cāvāṁ kiṁ na caritavantau?

XIX yuṣmākaṁ samīpe vayaṁ puna rdoṣakṣālanakathāṁ kathayāma iti kiṁ budhyadhve? he priyatamāḥ, yuṣmākaṁ niṣṭhārthaṁ vayamiśvarasya samakṣaṁ khriṣṭena sarvvāṇyetāni kathayāmaḥ|

XX ahaṁ yadāgamiṣyāmi, tadā yuṣmān yādṛśān draṣṭuṁ necchāmi tādṛśān drakṣyāmi, yūyamapi mām yādṛśāṁ draṣṭuṁ necchatha tādṛśāṁ drakṣyatha, yuṣmanmadhye vivāda īrṣyā krodho vipakṣatā parāpavādaḥ karṇajapanaṁ darpāḥ kalahaścaite bhaviṣyanti;

XXI tenāhaṁ yuṣmatsamīpaṁ punarāgatya madīyeśvareṇa namayiṣye, pūrvvaṁ kṛtapāpān lokān svīyāsucitāveśyāgamanalampaṭatācaraṇād anutāpam akṛtavanto dṛṣṭvā ca tānadhi mama śoko janiṣyata iti bibhemi|

XIII

I etattṛtīyavāraṁ ahaṁ yuṣmatsamīpaṁ gacchāmi tena sarvvā kathā dvayostrayāṇāṁ vā sākṣiṇāṁ mukhena niśceṣyate|

II pūrvvaṁ ye kṛtapāpāstebhyo'nyebhyaśca sarvvebhyo mayā pūrvvaṁ kathitaṁ, punarapi vidyamānenevedānīm avidyamānena mayā kathyate, yadā punarāgamiṣyāmi tadāhaṁ na kṣamiṣye|

III khriṣṭo mayā kathāṁ kathayatyetasya pramāṇaṁ yūyaṁ mṛgayadhve, sa tu yuṣmān prati durbbalo nahi kintu sabala eva|

IV yadyapi sa durbbalatayā kruśa āropyata tathāpīśvarīyaśaktayā jīvati; vayamapi tasmin durbbalā bhavāmaḥ, tathāpi yuṣmān prati prakāśitayeśvarīyaśaktyā tena saha jiviṣyāmaḥ|

V ato yūyaṁ viśvāsayuktā ādhve na veti jñātumātmaparīkṣāṁ kurudhvaṁ svānevānusandhatta| yīśuḥ khriṣṭo yuṣmanmadhye vidyate svānadhi tat kiṁ na pratijānītha? tasmin avidyamāne yūyaṁ niṣpramāṇā bhavatha|

VI kintu vayaṁ niṣpramāṇā na bhavāma iti yuṣmābhi rbhotsyate tatra mama pratyāśā jāyate|

VII yūyaṁ kimapi kutsitaṁ karma yanna kurutha tadahaṁ īsvaramuddiśya prārthaye| vayaṁ yat prāmāṇikā iva prakāśāmahe tadarthaṁ tat prārthayāmaha iti nahi, kintu yūyaṁ yat sadācāraṁ kurutha vayañca niṣpramāṇā iva bhavāmastadarthaṁ|

VIII yataḥ satyatāyā vipakṣatāṁ karttuṁ vayaṁ na samarthāḥ kintu satyatāyāḥ sāhāyyaṁ karttumeva|

IX vayaṁ yadā durbbalā bhavāmastadā yuṣmān sabalān dṛṣṭvānandāmo yuṣmākaṁ siddhatvaṁ prārthayāmahe ca|

^X ato hetoḥ prabhu ryuṣmākaṁ vināśāya nahi kintu niṣṭhāyai yat sāmārthyam
asmabhyaṁ dattavān tena yad upasthitikāle kāṭhinyaṁ mayācaritavyaṁ na bhavet
tadartham anupasthitena mayā sarvvāṇyetāni likhyante|

^{XI} he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi yūyam ānandata siddhā bhavata parasparaṁ
prabodhayata, ekamanaso bhavata praṇayabhāvam ācarata| premaśāntyorākara
īśvaro yuṣmākaṁ sahāyo bhūyāt|

^{XII} yūyaṁ pavitracumbanena parasparaṁ namaskurudhvaṁ|

^{XIII} pavitralokāḥ sarvve yuṣmān namanti|

^{XIV} prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraha īśvarasya prema pavitrasyātmano
bhāgitvañca sarvvān yuṣmān prati bhūyāt| tathāstu|

gālātinah patraṁ

^I manuṣyebhyo nahi manuṣyairapi nahi kintu yīśukhrīṣṭeṇa mṛtagaṇamadhyāt tasyotthāpayitrā pitreśvareṇa ca prerito yo'haṁ paulaḥ so'haṁ

^{II} matsahavarttino bhrātaraśca vayaṁ gālātīyadeśasthāḥ samitīḥ prati patraṁ likhāmaḥ|

^{III} pitreśvareṇāsmāmka prabhunā yīśunā khrīṣṭeṇa ca yuṣmabhyam anugrahaḥ śāntīśca diyatām|

^{IV} asmākaṁ tâteśvaresyecchānusāreṇa varttamānāt kutsitasamśārād asmān nistārayitum yo

^V yīśurasmākaṁ pāpahetorātmotsargaṁ kṛtavān sa sarvvadā dhanyo bhūyāt| tathāstu|

^{VI} khrīṣṭasyānugraheṇa yo yuṣmān āhūtavān tasmānnivṛtya yūyam atitūrṇam anyāṁ susaṁvādam anvavarttata tatrāhaṁ vismayāṁ manye|

^{VII} so'nyasusaṁvādaḥ susaṁvādo nahi kintu kecit mānavā yuṣmān cañcalīkurvvanti khrīṣṭīyasusaṁvādasya viparyyayaṁ karttum ceṣṭante ca|

^{VIII} yuṣmākaṁ sannidhau yaḥ susaṁvādo'smābhi rghoṣitastasmād anyāḥ susaṁvādo'smākaṁ svargīyadūtānām vā madhye kenacid yadi ghoṣyate tarhi sa śapto bhavatu|

^{IX} pūrvvaṁ yadvad akathayāma, idānīmaḥ punastadvat kathayāmi yūyam yaṁ susaṁvādaṁ gṛhītavantastasmād anyo yena kenacid yuṣmatsannidhau ghoṣyate sa śapto bhavatu|

^X sāmprataraṁ kamaham anunayāmi? īśvaraṁ kimvā mānavān? ahaṁ kim mānuṣebhyo rociturṁ yate? yadyaham idānīmapi mānuṣebhyo ruruciṣeya tarhi khrīṣṭasya paricārako na bhavāmi|

^{XI} he bhrātaraḥ, mayā yaḥ susaṁvādo ghoṣitaḥ sa mānuṣānna labdhastadaḥaṁ yuṣmān jñāpayāmi|

^{XII} ahaṁ kasmāccit manuṣyāt taṁ na gṛhītavān na vā śikṣitavān kevalaṁ yīśoḥ khrīṣṭasya prakāśanādeva|

^{XIII} purā yihūdimatācārī yadāham āsaṁ tadā yādṛśam ācaraṇam akaravam īśvarasya samitiṁ pratyatīvopadravaṁ kurvvan yādṛk tām vyanāśayaṁ tadavaśyaṁ śrutāṁ yuṣmābhiḥ|

^{XIV} aparāṇca pūrvvapuruṣaparamparāgateṣu vākyeṣvanyāpeksātīvāsaktaḥ san ahaṁ yihūdīdharmmate mama samavayaskān bahūn svajātīyān atyaśayi|

^{XV} kiñca ya īśvaro mātṛgarbhasthaṁ mām pṛthak kṛtvā svīyānugraheṇāhūtavān

^{XVI} sa yadā mayi svaputraṁ prakāśitum bhinnadeśīyānām samīpe bhayā taṁ ghoṣayituñcābhyaśat tadāhaṁ kravyaśoṇitābhyām saha na mantrayitvā

^{XVII} pūrvvaniyuktānām preritānām samīpaṁ yirūśālamaṁ na gatvāravadeśaṁ gatavān paścāt tatsthānād dammeśakanagaraṁ parāvṛtyāgatavān|

^{XVIII} tataḥ param varṣatraye vyatīte'haṁ pītaṁ sambhāsitum yirūśālamaṁ gatvā pañcadaśādināni tena sārddham atiṣṭhaṁ|

^{XIX} kintu taṁ prabho rbhrātaraṁ yākūbañca vinā preritānām nānyaṁ kamapya-paśyaṁ|

^{XX} yānyetāni vākyaṇi mayā likhyante tānyanṛtāni na santi tad īśvaro jānāti|

^{XXI} tataḥ param ahaṁ suriyāṁ kilikiyāñca deśau gatavān|

^{XXII} tadānīm yihūdādeśasthānām khrīṣṭasya samitīnām lokāḥ sāksāt mama paricayamaprāpya kevalaṁ janaśrutimimām labdhavantāḥ,

XXIII yo janaḥ pūrvvam asmān pratyupadravamakarot sa tadā yaṁ dharmma-manāśayat tamevedānīm pracārayatīti|

XXIV tasmāt te māmadhīśvaraṁ dhanyamavadan|

II

I anantaram caturdaśasu vatsareṣu gateṣvahaṁ barṇabbā saha yirūśālamanaḡaram punaragacchaṁ, tadānoṁ tītamapi svasaṅginam akaravaṁ|

II tatkāle'ham īśvaradarśanād yātrām akaravaṁ mayā yaḥ pariśramo'kāri kāriṣyate vā sa yanniṣphalo na bhavet tadarthaṁ bhinnajātīyānām madhye mayā ghoṣyamāṇaḥ susaṁvādastatratyebhyo lokebhyo viśeṣato mānyebhyo narebhyo mayā nyavedyata|

III tato mama sahacarastīto yadyapi yūnāniya āsīt tathāpi tasya tvakchedo'pyāvaśyako na babhūva|

IV yataśchalenāgatā asmān dāsān karttum icchavaḥ katipayā bhāktabhṛtaraḥ khṛīṣṭena yīśunāsmabhyaṁ dattaṁ svātantryam anusandhātum cārā iva samājam praviśan|

V ataḥ prakṛte susaṁvāde yuṣmākam adhikāro yat tiṣṭhet tadarthaṁ vayaṁ daṇḍaikamapi yāvad ājñāgrahaṇena teṣām vaśyā nābhavāma|

VI parantu ye lokā mānyāste ye kecid bhavayustānahaṁ na gaṇayāmi yata īśvaraḥ kasyāpi mānavasya pakṣapātaṁ na karoti, ye ca mānyāste mām kimapi navīnam nājñāpayan|

VII kintu chinnavacām madhye susaṁvādapracāraṇasya bhāraḥ pitari yathā samarpitastathaivācchinnavacām madhye susaṁvādapracāraṇasya bhāro mayi samarpita iti tai rbubudhe|

VIII yataśchinnavacām madhye preritativakarmmaṇe yasya yā śaktiḥ pitaramāśritavatī tasyaiva sā śakti rbhinnajātīyānām madhye tasmai karmmaṇe māmāpyāśritavatī|

IX ato mahyaṁ dattam anugrahaṁ pratijñāya stambhā iva gaṇitā ye yākūb kaiphā yohan caite sahāyatāsūcakaṁ dakṣiṇahastagrahaṁṇa vidhāya mām barṇabbāṇca jagaduḥ, yuvām bhinnajātīyānām sannidhiṁ gacchataṁ vayaṁ chinnavacā sannidhiṁ gacchāmaḥ,

X kevalam daridrā yuvābhyām smaraṇīyā iti| atastadeva karttum ahaṁ yate sma|

XI aparam āntiyakhiyānagaraṁ pitara āgate'haṁ tasya doṣitvāt samakṣam tam abhartsayaṁ|

XII yataḥ sa pūrvvam anyajātīyaiḥ sārddham āhāramakarot tataḥ paraṁ yākūbaḥ samīpāt katipayajaneṣvāgateṣu sa chinnavatmanuṣyebhyo bhayena nivṛtya pṛthag abhavat|

XIII tato'pare sarvve yihūdino'pi tena sārddham kapaṭācāram akurvvan barṇabbā api teṣām kāpaṭyena vipathagāmyabhavat|

XIV tataste prakṛtasusaṁvādarūpe saralapathe na carantīti drṣtvāhaṁ sarvveṣām sāksāt pitaram uktavān tvaṁ yihūdī san yadi yihūdimataṁ vihāya bhinnajātīya ivācarasi tarhi yihūdimatācaraṇāya bhinnajātīyān kutaḥ pravarttayasi?

XV āvām janmanā yihūdinau bhavāvo bhinnajātīyau pāpinau na bhavāvaḥ

XVI kintu vyavasthāpālanena manuṣyaḥ sapuṇyo na bhavati kevalam yīśau khṛīṣṭe yo viśvāsastenaiva sapuṇyo bhavatīti buddhvāvāmapi vyavasthāpālanam vinā kevalam khṛīṣṭe viśvāsena puṇyaprāptaye khṛīṣṭe yīśau vyaśvasiva yato vyavasthāpālanena ko'pi mānavaḥ puṇyam prāptum na śaknoti|

XVII parantu yīśunā puṇyaprāptaye yatamānāvāpyāvām yadi pāpinau bhavāvastarhi kim vaktavyam? khṛīṣṭaḥ pāpasya paricāraka iti? tanna bhavatu|

XVIII mayā yad bhagnaṁ tad yadi mayā punarnirmmīyate tarhi mayaivātmadoṣaḥ prakāśyate|

XXIX ahaṁ yad īśvarāya jīvāmi tadarthaṁ vyavasthayā vyavasthāyai amriye|

XX khriṣṭena sārddhaṁ kruṣe hato'smi tathāpi jīvāmi kintvahaṁ jīvāmīti nahi khriṣṭa eva madanta rjīvati| sāmpratam saśarīreṇa mayā yajjīvitaṁ dhāryyate tat mama dayākāriṇi madarthaṁ svīyaprāṇatyāgini ceśvaraputre viśvasatā mayā dhāryyate|

XXI ahamīśvarasyānugrahaṁ nāvajānāmi yasmād vyavasthayā yadi puṇyaṁ bhavati tarhi khriṣṭo nirarthakamamriyata|

III

I he nirbbodhā gālātilokāḥ, yuṣmākaṁ madhye kruṣe hata iva yīśuḥ khriṣṭo yuṣmākaṁ samakṣaṁ prakāśita āsīt ato yūyaṁ yathā satyaṁ vākyam na grhlītha tathā kenāmuhyata?

II ahaṁ yuṣmattaḥ kathāmekāṁ jijñāse yūyam ātmānaṁ kenālabhadhvaṁ? vyavasthāpālanena kiṁ vā viśvāsavākyasya śravaṇena?

III yūyaṁ kim īdṛg abodhā yad ātmanā karmmarabhya śarīreṇa tat sādhayituṁ yatadhve?

IV tarhi yuṣmākaṁ gurutaro duḥkhabhogaḥ kiṁ niṣphalo bhaviṣyati? kuphalayukto vā kiṁ bhaviṣyati?

V yo yuṣmabhyam ātmānaṁ dattavān yuṣmanmadhya āścaryyāṇi karmmaṇi ca sādhitavān sa kiṁ vyavasthāpālanena viśvāsavākyasya śravaṇena vā tat kṛtavān?

VI likhitamāste, ibrahīma īsvare vyaśvasīt sa ca viśvāsastasmai puṇyārthaṁ gaṇito babhūva,

VII ato ye viśvāsāśritāste evebrāhīmaḥ santānā iti yuṣmābhi rjñāyatām|

VIII īśvaro bhinnajātīyān viśvāsena sapuṇyīkariṣyatīti pūrvvaṁ jñātvā śāstradātā pūrvvam ibrahīmaṁ susaṁvādaṁ śrāvayana jagāda, tvatto bhinnajātīyāḥ sarva āśiṣaṁ prāpsyantīti|

IX ato ye viśvāsāśritāste viśvāsinebrāhīmā sārddham āśiṣaṁ labhante|

X yāvanto lokā vyavasthāyāḥ karmmaṇyāśrayanti te sarvve śāpādhinā bhavanti yato likhitamāste, yathā, "yaḥ kaścīd etasya vyavasthāgranthasya sarvvavākyāni niścidraṁ na pālayati sa śapta iti|"

XI īśvarasya sāḁṣāt ko'pi vyavasthayā sapuṇyo na bhavati tada vyaktaṁ yataḥ "puṇyavān mānavo viśvāsena jīviṣyatīti" śāstriyaṁ vacaḥ|

XII vyavasthā tu viśvāsasambandhinī na bhavati kintvetāni yaḥ pālayiṣyati sa eva tai rjīviṣyatītinīyamasambandhinī|

XIII khriṣṭo'smān parikriya vyavasthāyāḥ śāpāt mocitavān yato'smākaṁ vini-mayena sa svayaṁ śāpāspadamabhavat tadadhi likhitamāste, yathā, "yaḥ kaścīd tarāvullambyate so'bhiśapta iti|"

XIV tasmād khriṣṭena yīśunevrāhīma āśi rbbhinnajātīyalokeṣu varttate tena vayaṁ pratijñātam ātmānaṁ viśvāsena labdhum śaknumaḥ|

XV he bhrātṛgaṇa mānuṣāṇāṁ rītyanusāreṇāhaṁ kathayāmi kenacit mānavena yo niyamo niracāyi tasya vikṛti rvṛddhi rvā kenāpi na kriyate|

XVI parantvibrāhīme tasya santānāya ca pratijñāḥ prati śuśruvire tatra santānaśabdaṁ bahuvacanāntam abhūtvā tava santānāyetyekavacanāntam babhūva sa ca santānaḥ khriṣṭa eva|

XVII ataevāhaṁ vadāmi, īsvareṇa yo niyamaḥ purā khriṣṭamadhi niracāyi tataḥ paraṁ trimśadadhikacatuḥśatavatsareṣu gateṣu sthāpitā vyavasthā taṁ niyamaṁ nirarthakīkṛtya tadyapratijñā loptuṁ na śaknoti|

XVIII yasmāt sampadadhikāro yadi vyavasthayā bhavati tarhi pratijñayā na bhavati kintvīśvaraḥ pratijñayā tadadhikāritvam ibrahīme 'dadāt|

XXIX tarhi vyavasthā kimbhūtā? pratijñā yasmai pratiśrutā tasya santānasyāgamanam yāvad vyabhicāranivāraṇārtham vyavasthāpi dattā, sā ca dūtairājñāpitā madhyasthasya kare samarpitā ca|

XX naikasya madhyastho vidyate kintvīśvara eka eva|

XXI tarhi vyavasthā kim īśvarasya pratijñānām viruddhā? tanna bhavatu| yasmād yadi sā vyavasthā jīvanadānesamarthābhaviṣyat tarhi vyavasthayaiva puṇyalābho'bhaviṣyat|

XXII kintu yīśukhrīṣṭe yo viśvāsastatsambandhiyāḥ pratijñāyāḥ phalam yad viśvāsilokebhyo diyate tadartham śāstradātā sarvvān pāpādhīnān gaṇayati|

XXIII ataeva viśvāsasyānāgatasamaye vyaṁ vyavasthādhīnāḥ santo viśvāsasyodayam yāvad ruddhā ivārakṣyāmahe|

XXIV ittham vyaṁ yad viśvāsena sapuṇyibhavāmastadartham khrīṣṭasya samīpam asmān netuṁ vyavasthāgratho'smākaṁ vinetā babhūva|

XXV kintvadhunāgate viśvāse vyaṁ tasya vineturanadhīnā abhavāma|

XXVI khrīṣṭe yīśau viśvasanāt sarvve yūyam īśvarasya santānā jātāḥ|

XXVII yūyam yāvanto lokāḥ khrīṣṭe majjitā abhavata sarvve khrīṣṭam parihitavantaḥ|

XXVIII ato yuṣmanmadhye yihūdiyūnānino rdāsasvatantrayo ryoṣāpuruṣayośca ko'pi viśeṣo nāsti; sarvve yūyam khrīṣṭe yīśāveka eva|

XXIX kiñca yūyam yadi khrīṣṭasya bhavatha tarhi sutarām ibrahīmaḥ santānāḥ pratijñayā sampadadhikāriṇaścādhve|

IV

I aham vadāmi sampadadhikārī yāvad bālastiṣṭhati tāvat sarvvasvasyādhipatiḥ sannapi sa dāsāt kenāpi viśayeṇa na viśiṣyate

II kintu pitrā nirūpitaṁ samayaṁ yāvat pālakānām dhanādhyakṣāṇāñca nighnas-tiṣṭhati|

III tadvad vayamapi bālyakāle dāsā iva saṁsārasyākṣaramālāyā adhīnā āsmahe|

IV anantaram samaye sampūrṇatām gatavati vyavasthādhīnānām mocanārtham

V asmākaṁ putratvaprāptyarthañceśvaraḥ striyā jātaṁ vyavasthāyā adhinībhūtañca svaputraṁ preṣitavān|

VI yūyam santānā abhavata tatkāraṇād īśvaraḥ svaputrasyātmānām yuṣmākam antaḥkaraṇāni prahitavān sa cātmā pitaḥ pitarityāhvānam kārayati|

VII ata idānīm yūyam na dāsāḥ kintuḥ santānā eva tasmāt santānatvācca khrīṣṭeneśvariyaśampadadhikāriṇo'pyādhve|

VIII aparañca pūrvvaṁ yūyam īśvaram na jñātvā ye svabhāvato'nīśvarāsteṣām dāsātve'tiṣṭhata|

IX idānīm īśvaram jñātvā yadi veśvareṇa jñātā yūyam katham punastāni viphalāni tucchāni cākṣaraṇi prati parāvarttituṁ śaknutha? yūyam kim punasteṣām dāsā bhavitumicchatha?

X yūyam divasān māsān tithīn saṁvatsarāmśca sammanyadhve|

XI yuṣmadarthaṁ mayā yaḥ pariśramo'kāri sa viphalo jāta iti yuṣmānadhyahaṁ bibhemi|

XII he bhrātaraḥ, aham yādṛśo'smi yūyamapi tādrśā bhavateti prārthaye yato'hamapi yuṣmattulyo'bhavam yuṣmābhi rmama kimapi nāparāddham|

XIII pūrvvamahaṁ kalevarasya daurbhalyena yuṣmān susaṁvādam ajñāpayamiti yūyam jānītha|

XIV tadānīm mama parīkṣakam śārīrakleśam dr̥ṣṭvā yūyam mām avajñāya ṛtīyitavantastannahi kintvīśvarasya dūtamiva sākṣāt khrīṣṭa yīsumiva vā mām gr̥hītavantah|

XV atastadānīm yuṣmākam yā dhanyatābhavat sā kka gatā? tadānīm yūyam yadi sveṣām nayanānyutpāṭya mahyam dātum aśakṣyata tarhi tadapyakariṣyateti pramāṇam aham dadāmi|

XVI sāmpratamaham satyavāditvāt kim yuṣmākam ripu rjāto'smi?

XVII te yuṣmatkr̥te sparddhante kintu sā sparddhā kutsitā yato yūyam tānadhi yat sparddhadvam tadartham te yuṣmān pr̥thak karttum icchanti|

XVIII kevalam yuṣmatsamīpe mamopasthitisamaye tannahi, kintu sarvvadaiva bhadramadhi sparddhanam bhadram|

XIX he mama bālakāḥ, yuṣmadanta ryāvat khrīṣṭo mūrtimān na bhavati tāvad yuṣmatkāraṇāt punaḥ prasavavedaneva mama vedanā jāyate|

XX ahamidānīm yuṣmākam sannidhiṁ gatvā svarāntareṇa yuṣmān sambhāṣitum kāmaye yato yuṣmānadhi vyākulo'smi|

XXI he vyavasthādhiṇatākāṅkṣiṇaḥ yūyam kim vyavasthāyā vacanam na gr̥hlītha?

XXII tanmām vadata| likhitamāste, ibrahīmo dvau putrāvāsāte tayoreko dāsyām dvitīyaśca patnyām jātah|

XXIII tayo ryo dāsyām jātah sa śārīrikaniyamena jajñe yaśca patnyām jātah sa pratijñayā jajñe|

XXIV idamākhyānam dr̥ṣṭantasvarūpam| te dve yoṣitāvīśvarīyasandhī tayorekā sīnayaparvvatād utpannā dāsajanayitrī ca sā tu hājirā|

XXV yasmād hājirāśabdenāravadeśasthasīnayaparvvato bodhyate, sā ca vartamānāyā yirūśālampuryyāḥ sadṛśī| yataḥ svabālaiḥ sahitā sā dāsatva āste|

XXVI kintu svargīyā yirūśālampurī patnī sarvveṣām asmākam mātā cāste|

XXVII yādṛśam likhitam āste, "vandhye santānahīne tvaṁ svaram jayajayam kuru| aprasūte tvayollāso jayāśabdaśca gīyatām| yata eva sanāthāyā yoṣitaḥ santate rgaṇāt| anāthā yā bhavennārī tadapatyāni bhūriśah||"

XXVIII he bhrātṛgaṇa, imhāk iva vayam pratijñayā jātah santānāḥ|

XXIX kintu tadānīm śārīrikaniyamena jātah putro yadvad ātmikaniyamena jātam putram upādravat tathādhunāpi|

XXX kintu śāstre kim likhitam? "tvam imām dāsīm tasyāḥ putrañcāpasārāya yata eṣa dāsīputraḥ patnīputreṇa samam nottarādhikārī bhaviyyatīti|"

XXXI ataeva he bhrātaraḥ, vayam dāsyāḥ santānā na bhūtvā patnyāḥ santānā bhavāmaḥ|

V

I khrīṣṭo'smabhyam yat svātantryam dattavān yūyam tatra sthirāstīṣṭhata dāsatvayugena puna rna nibadhyadhvam|

II paśyatāham paulo yuṣmān vadāmi yadi chinnavaco bhavatha tarhi khrīṣṭena kimapi nopakāriṣyadhve|

III aparam yaḥ kaścit chinnavag bhavati sa kṛtsnavyavasthāyāḥ pālanam īśvarāya dhārayatīti pramāṇam dadāmi|

IV yuṣmākam yāvanto lokā vyavasthāyā sapuṇyībhavitum ceṣṭante te sarvve khrīṣṭād bhraṣṭā anugrahāt patitāśca|

V yato vayam ātmanā viśvāsāt puṇyalābhāśāsiddham pratikṣāmahe|

VI khrīṣṭe yīsau tvakchedātvakchedayoḥ kimapi guṇam nāsti kintu premnā saphalo viśvāsa eva guṇayuktaḥ|

VII pūrvvam yūyam sundaram adhāvata kintvidānīm kena bādhām prāpya satyatām na gr̥hlītha?

- VIII yuṣmākaṁ sā mati ryuṣmadāhvānakāriṇa īśvarānna jātā|
 IX vikāraḥ kṛtsnaśaktūnām svalpakiṇvena jasayate|
 X yuṣmākaṁ mati rvikāraṁ na gamiṣyatītyahaṁ yuṣmānadhi prabhunāśaṁse;
 kintu yo yuṣmān vicāralayati sa yaḥ kaścīd bhavet samucitaṁ daṇḍaṁ prāpsyati|
 XI parantu he bhrātaraḥ, yadyahaṁ idānīm api tvakchedaṁ pracārayeyaṁ tarhi
 kuta upadravaṁ bhuñjiya? tatkrte kruśaṁ nirbbādham abhaviṣyat|
 XII ye janā yuṣmākaṁ cāñcalyaṁ janayanti teṣāṁ chedanameva mayābhilaṣyate|
 XIII he bhrātaraḥ, yūyaṁ svātantryārtham āhūtā ādhve kintu
 tatsvātantryadvāreṇa śārīrikabhāvo yuṣmān na praviśatu| yūyaṁ premnā
 parasparaṁ paricaryyāṁ kurudhvaṁ|
 XIV yasmāt tvaṁ samīpavāsini svavat prema kuryyā ityekājñā kṛtsnāyā
 vyavasthāyāḥ sārasaṁgrahaḥ|
 XV kintu yūyaṁ yadi parasparaṁ daṇḍaśyadhve 'śāśyadhve ca tarhi yuṣmākaṁ
 eko'nyena yanna grasyate tatra yuṣmābhiḥ sāvadhānai rbhavitavyaṁ|
 XVI ahaṁ bravīmi yūyam ātmikācāraṁ kuruta śārīrikābhilāṣaṁ mā pūrayata|
 XVII yataḥ śārīrikābhilāṣa ātmano viparītaḥ, ātmikābhilāṣaśca śārīrasya viparītaḥ,
 anayorubhayoḥ parasparaṁ virodho vidyate tena yuṣmābhi ryad abhilaṣyate tanna
 karttavyaṁ|
 XVIII yūyaṁ yadyātmanā vinīyadhve tarhi vyavasthāyā adhīnā na bhavatha|
 XIX aparaṁ paradāragamanaṁ veśyāgamanam aśucitā kāmukatā pra-
 timāpūjanam
 XX indrajālaṁ śatrutvaṁ vivādo'ntarjvalanaṁ krodhaḥ kalaho'naikyaṁ
 XXI pārthakyam īrṣyā vadho mattatvaṁ lampaṭatvamityādīni spaṣṭatvena
 śārīrikabhāvasya karmmaṇi santi| pūrvvaṁ yadvat mayā kathitaṁ tadvat punarapi
 kathyate ye janā etādṛśāni karmmaṇyācaranti tairīśvarasya rājye'dhikāraḥ kadāca
 na lapsyate|
 XXII kiñca premānandaḥ śāntiścirasahiṣṇutā hitaiṣitā bhadratvaṁ viśvāsyatā
 titikṣā
 XXIII parimitabhojitvamityādīnyātmanaḥ phalāni santi teṣāṁ viruddhā kāpi
 vyavasthā nahi|
 XXIV ye tu khriṣṭasya lokāste ripubhirabhilāṣaiśca sahitaṁ śārīrikabhāvaṁ kruśe
 nihatavantāḥ|
 XXV yadi vayam ātmanā jīvāmastarhyātmikācāro'smābhiḥ karttavyaḥ,
 XXVI darpaḥ parasparaṁ nirbhartsanaṁ dveṣaścāsmābhi rna karttavyāni|

VI

- I he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kaścīd yadi kasmimścīt pāpe patati
 tarhyātmikabhāvayuktai ryuṣmābhistitikṣābhāvaṁ vidhāya sa punarutthāpyatām
 yūyamapi yathā tādrkparīkṣāyāṁ na patatha tathā sāvadhānā bhavata|
 II yuṣmākaṁ ekaiko janaḥ parasya bhāraṁ vahatvanena prakāreṇa khriṣṭasya
 vidhiṁ pālayata|
 III yadi kaścana kṣudraḥ san svaṁ mahāntaṁ manyate tarhi tasyātmavañcanā
 jāyate|
 IV ata ekaikena janena svakīyakarmmaṇaḥ parīkṣā kriyatām tena paraṁ nālokya
 kevalam ātmālokanāt tasya ślaghā sambhaviṣyati|
 V yata ekaiko janaḥ svakīyaṁ bhāraṁ vakṣyati|
 VI yo jano dharmmopadeśaṁ labhate sa upadeṣṭāraṁ svīyasarvvasampatte
 rbhāgināṁ karotu|
 VII yuṣmākaṁ bhrānti rna bhavatu, īśvaro nopahasitavyaḥ, yena yad bijam upyate
 tena tājātaṁ śasyaṁ karttiṣyate|

^{VIII} svaśarīrārthaṁ yena bījam upyate tena śarīrād vināśarūpaṁ śasyaṁ lapsyate kintvātmanaḥ kṛte yena bījam upyate tenātmato'nantajīvitarūpaṁ śasyaṁ lapsyate|

^{IX} satkarmmakaraṇe'smābhiraśrāntai rbhavitavyaṁ yato'klāntaustiṣṭhadbhiraśmābhirupayuk tat phalāni lapsyante|

^X ato yāvat samayastiṣṭhati tāvat sarvvān prati viśeṣato viśvāsaveśmavāsināḥ pratyasmābhi rhitācāraḥ karttavyaḥ|

^{XI} he bhrātaraḥ, ahaṁ svahastena yuṣmān prati kiyadvṛhat patraṁ likhitavān tad yuṣmābhi rdṛśyatām|

^{XII} ye śārīrikaviśaye sudṛśyā bhavitumicchanti te yat khriṣṭasya kruśasya kāraṇādupadravasya bhāgino na bhavanti kevalaṁ tadarthaṁ tvakchede yuṣmān pravarttayanti|

^{XIII} te tvakchedagrāhiṇo'pi vyavasthām na pālayanti kintu yuṣmaccharīrāt ślāghālābhārthaṁ yuṣmākaṁ tvakchedam icchanti|

^{XIV} kintu yenāhaṁ saṁsārāya hataḥ saṁsāro'pi mahyaṁ hatastadasmatprabho ryīśukhriṣṭasya kruśaṁ vinānyatra kutrāpi mama ślāghanaṁ kadāpi na bhavatu|

^{XV} khriṣṭe yīśau tvakchedātvakchedayoḥ kimapi guṇaṁ nāsti kintu navīnā sṛṣṭireva guṇayuktā|

^{XVI} aparaṁ yāvanto lokā etasmin mārge caranti teṣāṁ īśvariṃyasya kṛtsnasyesrāyelaśca śānti rdayālābhaśca bhūyāt|

^{XVII} itaḥ paraṁ ko'pi mām na klīśnātu yasmād ahaṁ svagātre prabho ryīśukhriṣṭasya cihnāni dhāraye|

^{XVIII} he bhrātaraḥ asmākaṁ prabho ryīśukhriṣṭasya prasādo yuṣmākam ātmani stheyāt| tathāstu|

iphiṣiṇaḥ patraṁ

I īśvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paula iphiṣanagarasthān pavitrān khrīṣṭayīśau viśvāsino lokān prati patraṁ likhati|

II asmākaṁ tātasyeśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntiśca yuṣmāsu varttatām|

III asmākaṁ prabho ryīśoḥ khrīṣṭasya tāta īśvaro dhanyo bhavatu; yataḥ sa khrīṣṭenāsmabhyaṁ sarvvaṁ ādhyātmikaṁ svargīyavaraṁ dattavān|

IV vayaṁ yat tasya samakṣaṁ premnā pavitrā niṣkalaṅkāśca bhavāmastadarthaṁ sa jagataḥ sṛṣṭe pūrvvaṁ tenāsmān abhirocitavān, nijābhilaṣitānurodhācca

V yīśunā khrīṣṭena svasya nimittaṁ putratvapade'smān svakīyānugrahasya mahattvasya praśaṁsārthaṁ pūrvvaṁ niyuktavān|

VI tasmād anugrahāt sa yena priyatamena putreṇāsmān anugṛhītavān,

VII vayaṁ tasya śoṇitena muktim arthataḥ pāpakṣamām labdhavantah|

VIII tasya ya idṛśo'nugrahanidhistasmāt so'smabhyaṁ sarvvaividhaṁ jñānaṁ buddhiṅca bāhulyarūpeṇa vitaritavān|

IX svargapṛthivyo ryadyad vidyate tatsarvvaṁ sa khrīṣṭe saṁgrahīṣyatīti hitaiṣiṇā

X tena kṛto yo manorathaḥ sampūrṇatām gatavatsu samayeṣu sādhayitavyastamadhi sa svakīyābhilāṣasya nigūḍhaṁ bhāvam asmān jñāpitavān|

XI pūrvvaṁ khrīṣṭe viśvāsino ye vayaṁ asmatto yat tasya mahimnaḥ praśaṁsā jāyate,

XII tadarthaṁ yaḥ svakīyecchāyāḥ mantraṇātaḥ sarvvāṇi sādhayati tasya manorathād vayaṁ khrīṣṭena pūrvvaṁ nirūpitāḥ santo'dhikāriṇo jātāḥ|

XIII yūyamapi satyaṁ vākyam arthato yuṣmatparitrāṇasya susaṁvādaṁ niśamya tasminneva khrīṣṭe viśvasitavantaḥ pratijñātena pavitreṇātmanā mudrayevāṅkitāśca|

XIV yatastasya mahimnaḥ prakāśāya tena krītānām lokānām mukti ryāvanna bhaviṣyati tāvat sa ātmāsmākaṁ adhikāritvasya satyaṅkārasya paṇasvarūpo bhavati|

XV prabhau yīśau yuṣmākaṁ viśvāsaḥ sarvveṣu pavitralokeṣu prema cāsta iti vārttām śrutvāhamapi

XVI yuṣmānadhi nirantaram īśvaraṁ dhanyaṁ vadan prārthanāsamaye ca yuṣmān smaran varamimaṁ yācāmi|

XVII asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tāto yaḥ prabhāvākara īśvaraḥ sa svakīyatattvajñānāya yuṣmabhyaṁ jñānajanakam prakāśitavākyabodhakañcātmānaṁ deyāt|

XVIII yuṣmākaṁ jñānacakṣūṁṣi ca dīptiyuktāni kṛtvā tasyāhvānaṁ kīdrśyā pratyāśayā sambalitaṁ pavitralokānām madhye tena datto'dhikāraḥ kīdrśaḥ prabhāvanidhi rviśvāsiṣu cāsmāsu prakāśamānasya

XIX tadyāmahāparākramasya mahatvaṁ kīdrḡ anupamaṁ tat sarvvaṁ yuṣmān jñāpayatu|

XX yataḥ sa yasyāḥ śakteḥ prabalaṭatām khrīṣṭe prakāśayan mṛtagaṇamadhyāt tam utthāpitavān,

XXI adhipatitvapadaṁ śāsanapadaṁ parākramo rājatvañcetināmāni yāvanti padāniha loke paraloke ca vidyante teṣāṁ sarvveṣāṁ ūrddhve svarge nijadakṣiṇapārśve tam upaveśitavān,

XXII sarvvāṇi tasya caraṇayoradho nihitavān yā samitistasya śarīraṁ sarvvatra sarvveṣāṁ pūrayitūḥ pūrakañca bhavati taṁ tasyā mūrddhānaṁ kṛtvā

XXIII sarvveṣām uparyyupari niyuktavāmśca saiva śaktirasmāsvapi tena prakāśyate|

II

I purā yūyam aparādhaiḥ pāpaiśca mṛtāḥ santastānyācaranta ihalokasya saṁsārānusāreṇākāśarājyasyādhipatim

II arhataḥ sāmpratam ajñālaṅghivamśeṣu karmmakāriṇam ātmānam anvavra-jata|

III teṣām madhye sarvve vayamapi pūrvvaṁ śarīrasya manaskāmanāyāñcehām sādhayantaḥ svaśarīrasyābhilāṣān ācarāma sarvve'nya iva ca svabhāvataḥ krodhabhajanānyabhavāma|

IV kintu karuṇānidhirīśvaro yena mahāpremnāsmān dayitavān

V tasya svapremno bāhulyād aparādhai rmṛtānapyasmān khrīṣṭena saha jīvitavān yato'nugrahād yūyam paritrāṇam prāptāḥ|

VI sa ca khrīṣṭena yīśunāsmān tena sārddham utthāpitavān svarga upaveśitavāmśca|

VII itthaṁ sa khrīṣṭena yīśunāsmān prati svahitaiṣitayā bhāvīyugeṣu svakīyānugrahasyānupamaṁ nidhiṁ prakāśayitum icchati|

VIII yūyam anugrahād viśvāsena paritrāṇam prāptāḥ, tacca yuṣmanmūlakam nahi kintviśvarasyaiva dānam,

IX tat karmmaṇām phalam api nahi, ataḥ kenāpi na ślāghitavyam|

X yato vyaṁ tasya kāryyaṁ prāg īsvareṇa nirūpitābhiḥ satkriyābhiḥ kālayāpanāya khrīṣṭe yīsau tena mṛṣṭāśca|

XI purā janmanā bhinnajātīyā hastakṛtaṁ tvakchedaṁ prāptai rlokaiścācchinnatvaca itināmnā khyātā ye yūyam tai ryuṣmābhiridaṁ smarttavyaṁ

XII yat tasmin samaye yūyam khrīṣṭād bhinnā isrāyelalokānām sahavāsād dūrasthāḥ pratijñāsambalitaniyamānām bahiḥ sthitāḥ santo nirāśā nirīśvarāśca jagatyādhvam iti|

XIII kintvadhunā khrīṣṭe yīśavāśrayaṁ prāpya purā dūravarttino yūyam khrīṣṭasya śoṇitena nikaṭavarttino'bhavata|

XIV yataḥ sa evāsmākaṁ sandhiḥ sa dvayam ekikṛtavān śatrutārūpiṇīm madhyavarttinīm prabheda kabhittim bhagnavān daṇḍājñāyuktaṁ vidhiśāstraṁ svaśarīreṇa luptavāmśca|

XV yataḥ sa sandhiṁ vidhāya tau dvau svasmin ekaṁ nutanaṁ mānavaṁ karttum

XVI svakīyakruśe śatrutām nihatya tenaivaikasmin śarīre tayo rdvayorīsvareṇa sandhiṁ kārayitum niścatavān|

XVII sa cāgatya dūravarttino yuṣmān nikaṭavarttino 'smāmśca sandhe rmaṅgalavārttām jñāpitavān|

XVIII yatastasmād ubhayapakṣīyā vyaṁ ekenātmanā pituḥ samīpaṁ gamanāya sāmārthyaṁ prāptavantaḥ|

XIX ata idānīm yūyam asamparkīyā videśinaśca na tiṣṭhanataḥ pavitralokaiḥ sahavāsina īśvarasya veśmavāsinaścādhve|

XX aparaṁ preritā bhaviṣyadvādinaśca yatra bhittimūlasvarūpāstatra yūyam tasmin mūle niciyadhve tatra ca svayaṁ yīśuḥ khrīṣṭaḥ pradhānaḥ koṇasthaprastaraḥ|

XXI tena kṛtsnā nirmmiṭiḥ saṁgrathyamānā prabhoḥ pavitraṁ mandiraṁ bhavitum varddhate|

XXII yūyamapi tatra saṁgrathyamānā ātmaneśvarasya vāsasthānaṁ bhavatha|

III

I ato heto rbhinnajātīyānām yuṣmākaṁ nimittaṁ yīśukhrīṣṭasya bandī yaḥ so'haṁ paulo bravīmi|

II yuṣmadartham īśvareṇa mahyaṁ dattasya varasya niyamaḥ kīdrśastad yuṣmābhiraśrāvīti manye|

III arthataḥ pūrvvaṁ mayā saṁkṣepeṇa yathā likhitaṁ tathāhaṁ prakāśitavākyeneśvarasya nigūḍhaṁ bhāvaṁ jñāpito'bhavaṁ|

IV ato yuṣmābhistat paṭhitvā khrīṣṭamadhi tasminnigūḍhe bhāve mama jñānaṁ kīdrśaṁ tad bhotsyate|

V pūrvvayugeṣu mānavasantānāstaṁ jñāpitā nāsan kintvadhunā sa bhāvastasya pavitrān preritān bhaviṣyadvādinaśca pratyātmanā prakāśito'bhavat;

VI arthata īśvarasya śakteḥ prakāśāt tasyānugraheṇa yo varo mahyam adāyi tenāhaṁ yasya susaṁvādasya paricārako'bhavaṁ,

VII tadvārā khrīṣṭena bhinnajātīyā anyaiḥ sārddham ekādhikārā ekaśarīrā ekasyāḥ pratijñāyā aṁśinaśca bhaviṣyantīti|

VIII sarvveśāṁ pavitralokānām kṣudratamāya mahyaṁ varo'yam adāyi yad bhinnajātīyānām madhye bodhāgayasya guṇanidheḥ khrīṣṭasya maṅgalavārttāṁ pracārayāmi,

IX kālāvasthātaḥ pūrvvasmācca yo nigūḍhabhāva īsvare gupta āsit tadīyaniyamaṁ sarvvān jñāpayāmi|

X yata īśvarasya nānārūpaṁ jñānaṁ yat sāmprataṁ samityā svarge prādhānyaparākramayuktānām dūtānām nikaṭe prakāśyate tadarthaṁ sa yīśunā khrīṣṭena sarvvāṇi sṛṣṭavān|

XI yato vayaṁ yasmin viśvasya dṛḍhabhaktyā nirbhayatām īśvarasya samāgame sāmārthyañca

XII prāptavantastasmākaṁ prabhuṁ yīśuṁ khrīṣṭamadhi sa kālāvasthāyāḥ pūrvvaṁ taṁ manorathaṁ kṛtavān|

XIII ato'haṁ yuṣmannimittaṁ duḥkhabhogena klāntiṁ yanna gacchāmīti prārthaye yatastadeva yuṣmākaṁ gauravaṁ|

XIV ato hetoḥ svargapṛthivyoḥ sthitaḥ kṛtsno vaṁśo yasya nāmnā vikhyātastam

XV asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya pitaramuddiśyāhaṁ jānunī pātayitvā tasya prabhāvanidhito varamimaṁ prārthaye|

XVI tasyātmanā yuṣmākaṁ āntarikapurūṣasya śakte rvṛddhiḥ kriyatām|

XVII khrīṣṭastu viśvāsena yuṣmākaṁ hṛdayeṣu nivasatu| premaṇi yuṣmākaṁ baddhamūlatvaṁ susthiratvañca bhavatu|

XVIII itthaṁ prasthatāyā dīrghatāyā gabhīratāyā uccatāyāśca bodhāya sarvvaiḥ pavitralokaiḥ prāpyaṁ sāmārthyaṁ yuṣmābhi rlabhyatām,

XIX jñānātiriktaṁ khrīṣṭasya prema jñāyatām īśvarasya sampūrṇavṛddhiparyyantaṁ yuṣmākaṁ vṛddhi rbhavatu ca|

XX asmākaṁ antare yā śaktiḥ prakāśate tayā sarvvātiriktaṁ karma kurvvan asmākaṁ prārthanāṁ kalpanāñcātikramituṁ yaḥ śaknoti

XXI khrīṣṭayīśunā samite rmadhye sarvveṣu yugeṣu tasya dhanyavādo bhavatu| iti|

IV

I ato bandirahaṁ prabho rñāmnā yuṣmān vinaye yūyaṁ yenāhvānenāhūtāstadupayuktarūpeṇa

II sarvvathā namratāṁ mṛdutaṁ titikṣāṁ parasparaṁ pramṇā sahiṣṇutāñcācarata|

III praṇayabandhanena cātmana eṁkyaṁ rakṣituṁ yatadhvaṁ|

IV yūyam ekaśarīrā ekātmānaśca tadvad āhvānena yūyam ekapratyāśāprāptaye samāhūtāḥ|

V yuṣmākaṁ ekaḥ prabhureko viśvāsa ekaṁ majjanaṁ, sarvveṣāṁ tātaḥ

VI sarvvoparistaḥ sarvvavyāpī sarvveṣāṁ yuṣmākaṁ madhyavarttī caika īśvara āste|

VII kintu khrīṣṭasya dānaparimāṇānusārād asmākaṁ ekaikasmai viśeṣo varo'dāyi|

VIII yathā likhitam āste, "ūrdhvam āruhya jetṛṇ sa vijitya bandino'karot| tataḥ sa manuḥbhyo'pi svīyān vyaśrāṇayad varān||"

IX ūrdhvam āruhyetivākyasyāyamarthaḥ sa pūrvvaṁ pṛthivīrūpaṁ sarvvādhaḥsthitāṁ sthānam avatīrṇavān;

X yaścāvatīrṇavān sa eva svargāṇām uparyyuparyyārūḍhavān yataḥ sarvvāṇi tena pūrayitavyāni|

XI sa eva ca kāmścana preritān aparān bhaviṣyadvādino'parān susaṁvādapracāraḥ aparān pālakaṁ upadeśakāmśca niyuktavān|

XII yāvad vayaṁ sarvve viśvāsasyeśvaraputraviṣayakasya tattvajñānasya caikyāṁ sampūrṇaṁ puruṣarthañcārthataḥ khrīṣṭasya sampūrṇaparimāṇasya samaṁ parimāṇaṁ na prāpnumastāvāt

XIII sa paricaryyākarmmasāadhanāya khrīṣṭasya śarīrasya niṣṭhāyai ca pavitralokaṇāṁ siddhatāyāstādṛśam upāyaṁ niścītavān|

XIV ataeva mānuṣāṇāṁ cātūrīto bhramakadhūrttatāyāśchalācca jātena sarvveṇa śikṣāvāyunā vayaṁ yad bālakā iva dolāyamānā na bhrāmyāma ityasmābhi ryatitavyaṁ,

XV premnā satyatām ācaradbhiḥ sarvvaviṣaye khrīṣṭam uddīśya varddhitavyaṁca, yataḥ sa mūrddhā,

XVI tasmāccaikaikasyāṅgasya svasvaparimāṇānusāreṇa sāhāyyakaraṇād upakāraḥ sarvvaiḥ sandhibhiḥ kṛtsnasya śarīrasya saṁyoge sammilane ca jāte premnā niṣṭhāṁ labhamānaṁ kṛtsnaṁ śarīraṁ vṛddhiṁ prāpnoti|

XVII yuṣmān ahaṁ prabhunedāṁ bravīmyādiśāmi ca, anye bhinnajātiyā iva yūyaṁ pūna rmācarata|

XVIII yataste svamanomāyām ācarantyāntarikājñānāt mānasikakāṭhinyācca timirāvṛtabuddhaya īśvarīyajīvanasya bagīrbhūtāśca bhavanti,

XIX svān caitanyaśūnyān kṛtvā ca lobhena sarvvavidhāśaucācaraṇāya lampaṭatāyām svān samarpitavantaḥ|

XX kintu yūyaṁ khrīṣṭaṁ na tādrśaṁ paricitavantaḥ,

XXI yato yūyaṁ taṁ śrutavanto yā satyā śikṣā yīśuto labhyā tadanusārāt tadīyopadeśaṁ prāptavantaśceti manye|

XXII tasmāt pūrvvakālikācāraḥkārī yaḥ purātanapuruṣo māyābhilāṣai rnaśyati taṁ tyaktvā yuṣmābhi rmānasikabhāvo nūtanīkarttavayaḥ,

XXIII yo navapuruṣa īśvarānurūpeṇa puṇyena satyatāśahitena

XXIV dhārmīkatvena ca sṛṣṭaḥ sa eva paridhātavyaśca|

XXV ato yūyaṁ sarvve mithyākathanāṁ parityajya samīpavāsibhiḥ saha satyālāpaṁ kuruta yato vayaṁ parasparam āṅgapratyaṅgā bhavāmaḥ|

XXVI aparaṁ krodhe jāte pāpaṁ mā kurudhvam, aśānte yuṣmākaṁ roṣesūryyo'staṁ na gacchatu|

XXVII aparaṁ śayatāne sthānaṁ mā datta|

XXVIII coraḥ punaścāiryyaṁ na karotu kintu dīnāya dāne sāmārthyāṁ yajjāyate tadarthaṁ svakarābhyāṁ sadvṛttyā pariśramaṁ karotu|

XXIX aparaṁ yuṣmākaṁ vadanebhyāḥ ko'pi kadālāpo na nirgacchatu, kintu yena śroturupakāro jāyate tādrśaḥ prayojanīyaniṣṭhāyai phaladāyaka ālāpo yuṣmākaṁ bhavatu|

XXX aparañca yūyaṁ muktidinaparyyantam īśvarasya yena pavitreṇātmanā mu-
drayāṅkitā abhavata taṁ śokānvitaṁ mā kuruta |

XXXI aparaṁ kaṭuvākyaṁ roṣaḥ koṣaḥ kalaho nindā sarvvavidhadveṣaścaitāni
yuṣmākaṁ madhyād dūrībhavantu |

XXXII yūyaṁ parasparaṁ hitaiṣiṇaḥ komalāntaḥkaraṇāśca bhavata | aparaṁ
īśvaraḥ khrīṣṭeṇa yadvad yuṣmākaṁ doṣān kṣamitaṁ tadvad yūyamapi paras-
paraṁ kṣamadhvaṁ |

V

I ato yūyaṁ priyabālakā iveśvarasyānukāriṇo bhavata,

II khrīṣṭa iva premācāraṁ kuruta ca, yataḥ so'smāsu prema kṛtavān
asmākaṁ vinimayena cātmanivedanaṁ kṛtvā grāhyasugandhārthakam upahāraṁ
baliñceśvarāca dattavān |

III kintu veśyāgamaṇaṁ sarvvavidhāsaucakriyā lobhaścaiteṣāṁ uccāraṇamapi
yuṣmākaṁ madhye na bhavatu, etadeva pavitralokānāṁ ucitaṁ |

IV aparaṁ kutsitālāpaḥ pralāpaḥ śleṣoktiśca na bhavatu yata etānyanucitāni
kintvīśvarasya dhanyavādo bhavatu |

V veśyāgāmyaśaucācārī devapūjaka iva gaṇyo lobhī caiteṣāṁ koṣi khrīṣṭasya
rājye'rthata īśvarasya rājye kamapyadhikāraṁ na prāpsyatīti yuṣmābhiḥ samyak
jñāyatām |

VI anarthakavākyena ko'pi yuṣmān na vañcayatu yatastādṛgācārahetoranājñāgrāhiṣu
lokeṣvīśvarasya kopō varttate |

VII tasmād yūyaṁ taiḥ sahabhāgino na bhavata |

VIII pūrvvaṁ yūyam andhakārasvarūpā ādhvaṁ kintvidānīm prabhunā
dīptisvarūpā bhavatha tasmād dīpteḥ santānā iva samācarata |

IX dīpte ryat phalaṁ tat sarvvavidhahitaiṣitāyāṁ dharmme satyālāpe ca prakāśate |

X prabhava yad rocate tat parīkṣadhvaṁ |

XI yūyaṁ timirasya viphalakarmmaṇāṁ aṁśino na bhūtvā teṣāṁ doṣitvaṁ
prakāśayata |

XII yataste lokā rahami yad yad ācaranti taduccāraṇam api lajjājanakaṁ |

XIII yato dīptyā yad yat prakāśyate tat tayā cakāsyate yacca cakāsti tad
dīptisvarūpaṁ bhavati |

XIV etatkāraṇād uktam āste, "he nidrita prabudhyasva mṛtebhyaścotthitīm kuru |
tatkrte sūryyavat khrīṣṭaḥ svayaṁ tvāṁ dyotayiṣyati |"

XV ataḥ sāvadhānā bhavata, ajñānā iva mācarata kintu jñānina iva satarkam
ācarata |

XVI samayaṁ bahumūlyaṁ gaṇayadhvaṁ yataḥ kālā abhadrāḥ |

XVII tasmād yūyam ajñānā na bhavata kintu prabhorabhimataṁ kiṁ tadavagatā
bhavata |

XVIII sarvvanāśajanakena surāpānena mattā mā bhavata kintvātmanā
pūryyadhvaṁ |

XIX aparaṁ gītai rgānaiḥ pāramārthikakīrttanaiśca parasparaṁ ālapanto manasā
sārddhaṁ prabhum uddiśya gāyata vādayata ca |

XX sarvvadā sarvvaviṣaye'smatprabho yīśoḥ khrīṣṭasya nāmnā tātam īśvaraṁ
dhanyaṁ vadata |

XXI yūyam īśvarād bhītāḥ santa anye'pareṣāṁ vaśībhūtā bhavata |

XXII he yoṣitaḥ, yūyaṁ yathā prabhastathā svasvasvāmīno vaśaṅgatā bhavata |

XXIII yataḥ khrīṣṭo yadvat samite rmūrdhā śarīrasya trātā ca bhavati tadvat svāmī
yoṣito mūrdhā |

XXIV ataḥ samiti ryadvat khrīṣṭasya vaśībhūtā tadvad yoṣidbhirapi svasvasvāmino vaśatā svīkarttavyā|

XXV aparañca he puruṣāḥ, yūyaṁ khrīṣṭa iva svasvayoṣitsu prīyadhvaṁ|

XXVI sa khrīṣṭo'pi samitau prītavān tasyāḥ kṛte ca svaprāṇān tyaktavān yataḥ sa vākye jalamajjanena tām pariṣkr̥tya pāvayitum

XXVII aparaṁ tilakavalyādivihīnām pavitrām niṣkalaṅkāñca tām samitiṁ tejasvinīm kṛtvā svahaste samarpayituñcābhilaṣitavān|

XXVIII tasmāt svatanuvat svayoṣiti premakaraṇaṁ puruṣasyocitaṁ, yena svayoṣiti prema kriyate tenātmaprema kriyate|

XXIX ko'pi kadāpi na svakīyāṁ tanum ṛtīyitavān kintu sarvve tām vibhrati puṣṇanti ca| khrīṣṭo'pi samitiṁ prati tadeva karoti,

XXX yato vayaṁ tasya śārīrasyāṅgāni māmsāsthīni ca bhavāmaḥ|

XXXI etadārthaṁ mānavaḥ svamātāpitaro parityajya svabhāryyāyām āsaṁkṣyati tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ|

XXXII etannigūḍhāvākyāṁ gurutarāṁ mayā ca khrīṣṭasamitī adhi tad ucyate|

XXXIII ataeva yuṣmākam ekaiko jana ātmavat svayoṣiti prīyatām bhāryyāpi svāminaṁ samādarttuṁ yatatām|

VI

I he bālakāḥ, yūyaṁ prabhum uddīśya pitrorājñāgrāhiṇo bhavata yatastat nyāyyaṁ|

II tvaṁ nijapitaraṁ mātarañca sammanyasveti yo vidhiḥ sa pratijñāyuktaḥ prathamo vidhiḥ

III phalatastasmāt tava kalyāṇaṁ deśe ca dīrghakālam āyu rbhaviṣyatīti|

IV aparaṁ he pitarāḥ, yūyaṁ svabālakān mā roṣayata kintu prabho rv-inītyādeśābhyām tān vinayata|

V he dāsāḥ, yūyaṁ khrīṣṭam uddīśya sabhayāḥ kampānvitāśca bhūtvā saralāntaḥkaraṇairaihi kaprabhūnām ājñāgrāhiṇo bhavata|

VI dṛṣṭigocarīyaparicaryayā mānuṣebhyo rocituṁ mā yatadhvaṁ kintu khrīṣṭasya dāsā iva niviṣṭamanobhirīscarasyecchām sādhayata|

VII mānavān anuddīśya prabhumevuddīśya sadbhāvena dāsyakarmma kurudhvaṁ|

VIII dāsamuktayo ryena yat satkarmma kriyate tena tasya phalaṁ prabhuto lapsyata iti jānīta ca|

IX aparaṁ he prabhavaḥ, yuṣmābhi rbhartsanaṁ vihāya tān prati nyāyyācaraṇaṁ kriyatām yaśca kasyāpi pakṣapātaṁ na karoti yuṣmākamapi tādr̥śa ekaḥ prabhuḥ svarge vidyata iti jñāyatām|

X adhikantu he bhrātaraḥ, yūyaṁ prabhunā tasya vikramayuktaśaktyā ca bala-vanto bhavata|

XI yūyaṁ yat śayatānaśchalāni nivārayitum śaknutha tadarthaṁ īśvarīyasusajjām paridhaddhvaṁ|

XII yataḥ kevalaṁ raktamāmsābhyām iti nahi kintu kartṛtvaparākramayuktaistimirarājyasyeha svargodbhavai rduṣṭātmabhireva sārddham asmābhi ryuddhaṁ kriyate|

XIII ato heto ryūyaṁ yayā saṁkuḥle dine'vasthātuṁ sarvvāṇi parājitya dṛḍhāḥ sthātuñca śakṣyatha tām īśvarīyasusajjām gṛhlīta|

XIV vastutastu satyatvena śṛṅkhalena kaṭīm baddhvā puṇyena varmmaṇā vakṣa ācchādya

XV śānteḥ suvārttayā jātam utsāhaṁ pādukāyugalaṁ pade samarpya tiṣṭhata|

XVI yena ca duṣṭātmano'gnibāṇān sarvvān nirvvāpayitum śakṣyatha tādr̥śaṁ sarvvācchādakaṁ phalakaṁ viśvāsaṁ dhārayata|

XVII śirastraṁ paritrāṇam ātmanaḥ khaṅgañceśvarasya vākyaṁ dhārayata|

XVIII sarvvasamaye sarvvayācanena sarvvaprārthanena cātmanā prārthanām kurudhvaṁ tadarthaṁ dṛḍhākāṅkṣayā jāgrataḥ sarvveṣāṁ pavitralokānām kṛte sadā prārthanām kurudhvaṁ|

XIX ahañca yasya susaṁvādasya śṛṅkhalabaddhaḥ pracārakadūto'smi tam up-ayuktenotsāhena pracārayituṁ yathā śaknuyām

XX tathā nirbhayena svareṇotsāhena ca susaṁvādasya nigūḍhavākyapracārāya vakṛtā yat mahyaṁ diyate tadarthaṁ mamāpi kṛte prārthanām kurudhvaṁ|

XXI aparaṁ mama yāvasthāsti yacca mayā kriyate tat sarvvaṁ yad yuṣmābhi rjñāyate tadarthaṁ prabhunā priyabhrātā viśvāsyāḥ paricārakaśca tuktiko yuṣmān tat jñāpayiṣyati|

XXII yūyaṁ yad asmākam avasthām jānītha yuṣmākaṁ manāmsi ca yat sāntvanām labhante tadarthamevāhaṁ yuṣmākaṁ sannidhiṁ taṁ preṣitavāna|

XXIII aparaṁ īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca sarvvebhyo bhrātṛbhyaḥ śāntiṁ viśvāsasahitaṁ prema ca deyāt|

XXIV ye kecit prabhau yīśukhrīṣṭe'kṣayaṁ prema kurvvanti tān prati prasādo bhūyāt| tathāstu|

philipinaḥ patraṁ

I paulatīmathināmānau yīśukhrīṣṭasya dāsau philipinagarasthān khrīṣṭayīśoḥ sarvvān pavitralokān samiteradhyakṣān paricārakāmśca prati patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmabhyaṁ prasādasya śānteśca bhogaṁ deyāstām|

III ahaṁ nirantaraṁ nijasarvvaprārthanāsu yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ kṛte sānandaṁ prārthanām kurvvan

IV yati vārān yuṣmākaṁ smarāmi tati vārān ā prathamād adya yāvad

V yuṣmākaṁ susaṁvādabhāgitvakāraṇād īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

VI yuṣmanmadhye yenottamaṁ karma karttum ārambhi tenaiva yīśukhrīṣṭasya dinaṁ yāvat tat sādhaiṣyata ityasmin dṛḍhaviśvāso mamāste|

VII yuṣmān sarvvān adhi mama tādrśo bhāvo yathārtho yato'haṁ kārāvasthāyām pratyuttarakaraṇe susaṁvādasya prāmāṇyakaraṇe ca yuṣmān sarvvān mayā sārddham ekānugrahasya bhāgino matvā svahr̥daye dhārayāmi|

VIII aparaṁ ahaṁ khrīṣṭayīśoḥ snehavat snehena yuṣmān kidṛśaṁ kāṅkṣāmi tadadhiśvaro mama sākṣī vidyate|

IX mayā yat prārthyate tad idaṁ yuṣmākaṁ prema nityaṁ vṛddhiṁ gatvā

X jñānasya viśiṣṭānām parīkṣikāyāśca sarvvavidhabuddhe rbāhulyaṁ phalatu,

XI khrīṣṭasya dinaṁ yāvad yuṣmākaṁ sāralyaṁ nirvighnatvañca bhavatu, īśvarasya gauravāya praśaṁsāyai ca yīśunā khrīṣṭena puṇyaphalānām pūrṇatā yuṣmabhyaṁ diyatām iti|

XII he bhrātaraḥ, mām prati yad yad ghaṭitaṁ tena susaṁvādapracārasya bādha nahi kintu vṛddhireva jātā tad yuṣmān jñāpayitum kāmaye'haṁ|

XIII aparaṁ ahaṁ khrīṣṭasya kṛte baddho'smīti rājapuryyām anyasthāneṣu ca sarvveṣāṁ nikaṭe suspaṣṭam abhavat,

XIV prabhusambandhīyā aneke bhrātaraśca mama bandhanād āśvāsaṁ prāpya varddhamānenotsāhena niḥkṣobhaṁ kathāṁ pracārayanti|

XV kecid dveṣād virodhāccāpare kecicca sadbhāvāt khrīṣṭaṁ ghoṣayanti;

XVI ye virodhāt khrīṣṭaṁ ghoṣayanti te pavitrabhāvāt tanna kurvvanto mama bandhanāni bahutaraklośadāyīni karttum icchanti|

XVII ye ca premnā ghoṣayanti te susaṁvādasya prāmāṇyakaraṇe'haṁ niyukto'smīti jñātvā tat kurvvanti|

XVIII kiṁ bahunā? kāpaṭyāt saralabhāvād vā bhavet, yena kenacit prakāreṇa khrīṣṭasya ghoṣaṇā bhavatītyasmin ahaṁ ānandāmyānandiṣyāmi ca|

XIX yuṣmākaṁ prārthanayā yīśukhrīṣṭasyātmanaścopakāreṇa tat man-nistārajanakaṁ bhaviṣyatīti jñāmi|

XX tatra ca mamākāṅkṣā pratyāśā ca siddhiṁ gamiṣyati phalato'haṁ kenāpi prakāreṇa na lajjiṣye kintu gate sarvvasmin kāle yadvat tadvad idānīmapi sampūrṇotsāhadvārā mama śarīreṇa khrīṣṭasya mahimā jivane maraṇe vā prakāṣiṣyate|

XXI yato mama jīvanaṁ khrīṣṭāya maraṇaṁ lābhāya|

XXII kintu yadi śarīre mayā jīvitavyaṁ tarhi tat karmmaphalaṁ phaliṣyati tasmāt kiṁ varitavyaṁ tanmayā na jñāyate|

XXIII dvābhyām ahaṁ sampiḍye, dehavāsatyajanāya khrīṣṭena sahavāsāya ca mamābhilāṣo bhavati yatastat sarvvottamaṁ|

XXIV kintu dehe mamāvasthityā yuṣmākaṁ adhikaprarojanam|

XXV aham avasthāsye yuṣmābhiḥ sarvvaiḥ sārddham avasthitiṁ kariṣye ca tayā ca viśvāse yuṣmākam vṛddhyānandau janiṣyete tadaham niścitam jānāmi|

XXVI tena ca matto'rthato yuṣmatsamīpe mama punarupasthitatvāt yūyam khrīṣṭena yīśunā bahutaram ahlādam lapsyadhve|

XXVII yūyam sāvadhānā bhūtvā khrīṣṭasya susaṁvādasyopayuktam ācāram kurudhvaṁ yato'ham yuṣmān upāgatya sāksāt kurvvan kiṁ vā dūre tiṣṭhan yuṣmākam yām vārttām śrotum icchāmi seyaṁ yūyam ekātmānastiṣṭhatha, ekamanasā susaṁvādasambandhīyaviśvāsasya pakṣe yatadhve, vipakṣaiśca kenāpi prakāreṇa na vyākulikriyadhva iti|

XXVIII tat teṣāṁ vināśasya lakṣaṇam yuṣmākañceśvaradattam paritrāṇasya lakṣaṇam bhaviṣyati|

XXIX yato yena yuṣmābhiḥ khrīṣṭe kevalaviśvāsaḥ kriyate tannahi kintu tasya kṛte kleśo'pi sahyate tādrśo varaḥ khrīṣṭasyānurodhād yuṣmābhiḥ prāpi,

XXX tasmāt mama yādrśam yuddham yuṣmābhiradarśi sāmpratam śrūyate ca tādrśam yuddham yuṣmākam api bhavati|

II

I khrīṣṭād yadi kimapi sāntvanam kaścit premajāto harṣaḥ kiñcid ātmanaḥ sam-abhāgitvaṁ kācid anukampā kṛpā vā jāyate tarhi yūyam mamāhlādam pūrayanta

II ekabhāvā ekapremāṇa ekamanasa ekaceṣṭāśca bhavata|

III virodhād darpād vā kimapi mā kuruta kintu namratayā svebhyo'parān viśiṣṭān manyadhvaṁ|

IV kevalam ātmahitāya na ceṣṭamānāḥ parahitāyāpi ceṣṭadhvaṁ|

V khrīṣṭasya yīśo ryādrśaḥ svabhāvo yuṣmākam api tādrśo bhavatu|

VI sa īśvararūpī san svakīyam īśvaratulyatām ślāghāspadam nāmanyata,

VII kintu svaṁ sūnyam kṛtvā dāsarūpī babhūva narākṛtiṁ lebhe ca|

VIII itthaṁ naramūrttim āsṛitya namratām svīkṛtya mṛtyorarthataḥ kruṣīyamṛtyoreva bhogāyājñāgrāhī babhūva|

IX tatkāraṇād īśvaro'pi taṁ sarvvonnataṁ cakāra yacca nāma sarvveṣāṁ nāmnām śreṣṭhaṁ tadeva tasmai dadau,

X tatastasmai yīśunāmne svargamartyapātālasthitaḥ sarvvai rjānupātaḥ kart-tavyaḥ,

XI tātastheśvarasya mahimne ca yīśukhrīṣṭaḥ prabhuriti jihvābhiḥ svīkarttavyaṁ|

XII ato he priyatamāḥ, yuṣmābhi ryadvat sarvvadā kriyate tadvat kevale mamopasthikāle tannahi kintvidānīm anupasthite'pi mayi bahutarayatnenājñām gṛhītvā bhayakampābhyām svasvaparitrāṇam sādhyatām|

XIII yata īśvara eva svakīyānurodhād yuṣmanmadhye manaskāmanām karmmasid-dhiṁca vidadhāti|

XIV yūyam kalahavivādarvijatam ācāram kurvvanto'nindanīyā akuṭilā

XV īśvarasya niṣkalaṅkāśca santānāiva vakrabhāvānām kuṭilācārīṇāṅca lokānām madhye tiṣṭhata,

XVI yatasteṣāṁ madhye yūyam jīvanavākyaṁ dhārayanto jagato dīpakā iva dīpyadhve| yuṣmābhistathā kṛte mama yatnaḥ pariśramo vā na niṣphalo jāta ityahaṁ khrīṣṭasya dine ślāghām karttuṁ śakṣyāmi|

XVII yuṣmākam viśvāsārthakāya balidānāya sevanāya ca yadyapyahaṁ niveditavyo bhaveyaṁ tathāpi tenānandāmi sarvveṣāṁ yuṣmākam ānandasyāṁśi bhavāmi ca|

XVIII tadvad yūyamapyānandata madīyānandasyāṁśino bhavata ca|

XIX yuṣmākam avasthām avagatyāhamapi yat sāntvanam prāpnuyām tadarthaṁ tīmathiyam tvarayā yuṣmatsamīpaṁ preṣayiṣyāmi prabhau pratyāśāṁ kurvve|

XX yaḥ satyarūpeṇa yuṣmākaṁ hitaṁ cintayati tādrśa ekabhāvastasmādanyaḥ ko'pi mama sannidhau nāsti|

XXI yato'pare sarvve yīsoḥ khrīṣṭasya viṣayān na cintayanta ātmaviṣayān cintayanti|

XXII kintu tasya parikṣitatvaṁ yuṣmābhi rjñāyate yataḥ putro yādrk pituḥ sahakārī bhavati tathaiva susaṁvādasya paricaryyāyām sa mama sahakārī jātaḥ|

XXIII ataeva mama bhāvidaśām jñātvā tatksaṇāt tameva preṣayitum pratyāśām kurvve

XXIV svayam ahamapi tūrṇaṁ yuṣmatsamīpaṁ gamiṣyāmītyāśām prabhunā kurvve|

XXV aparaṁ ya ipāphradīto mama bhrātā karmmayuddhābhyām mama sahāyaśca yuṣmākaṁ dūto madīyopakārāya pratinidhiścāsti yuṣmatsamīpe tasya preṣaṇam āvaśyakam amanye|

XXVI yataḥ sa yuṣmān sarvvān akāṅkṣata yuṣmābhistasya rogasya vārttāśrāvīti buddhvā paryyaśocacca|

XXVII sa pīḍayā mṛtakalpo'bhavaditi satyaṁ kintvīśvarastaṁ dayitavān mama ca duḥkhāt paraṁ punarduḥkhaṁ yanna bhavet tadarthaṁ kevalaṁ taṁ na dayitvā māmapi dayitavān|

XXVIII ataeva yūyaṁ taṁ vilokya yat punarānandeta māmapi duḥkhasya hrāso yad bhavet tadarthaṁ ahaṁ tvarayā tam apreṣayaṁ|

XXIX ato yūyaṁ prabhoḥ kṛte sampūrṇenānandena taṁ grhlīta tādrśān lokāṁścādaraṇīyān manyadhvaṁ|

XXX yato mama sevane yuṣmākaṁ truṭiṁ pūrayitum sa prāṇān paṇīkrṭya khrīṣṭasya kāryyārthaṁ mṛtaprāye'bhavat|

III

I he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi yūyaṁ prabhāvānandata| punaḥ punarekasya vaco lekhanāṁ mama kleśadaṁ nahi yuṣmadarthaṁca bhramanāśakaṁ bhavati|

II yūyaṁ kukkurebhyaḥ sāvadhānā bhavata duṣkarmmakāribhyaḥ sāvadhānā bhavata chinnaṁmūlebhyo lokebhyaśca sāvadhānā bhavata|

III vayameva chinnaṁtvaco lokā yato vayam ātmaneśvaraṁ sevāmahe khrīṣṭena yīsunā ślāghāmahe śārīreṇa ca pragalbhatām na kurvvāmahe|

IV kintu śārīre mama pragalbhatāyāḥ kāraṇaṁ vidyate, kaścid yadi śārīreṇa pragalbhatām cikīrṣati tarhi tasmād api mama pragalbhatāyā gurutaraṁ kāraṇaṁ vidyate|

V yato'ham aṣṭamadivase tvakchedaprāpta isrāyelveṁśīyo binyāmīnagoṣṭhīya ibrikulajāta ibriyo vyavasthācaraṇe phirūśi

VI dharmmotsāhakāraṇāt samiterupadravakārī vyavasthāto labhye punye cānindaṇīyaḥ|

VII kintu mama yadyat labhyam āsīt tat sarvvam ahaṁ khrīṣṭasyānurodhāt kṣatim amanye|

VIII kiñcādhunāpyahaṁ matprabhoḥ khrīṣṭasya yīso rjñānasyotkrṣṭatām buddhvā tat sarvvaṁ kṣatiṁ manye|

IX yato hetorahaṁ yat khrīṣṭaṁ labheya vyavasthāto jātaṁ svakīyapuṇyaṁca na dhārayan kintu khrīṣṭe viśvasanāt labhyaṁ yat puṇyam īśvareṇa viśvāsaṁ drṣṭvā diyate tadeva dhārayan yat khrīṣṭe vidyeya tadarthaṁ tasyānurodhāt sarvveśām kṣatiṁ svīkrṭya tāni sarvvāṇyavakarāniva manye|

X yato hetorahaṁ khrīṣṭaṁ tasya punarutthite rguṇaṁ tasya duḥkhānāṁ bhāgitvaṁca jñātvā tasya mṛtyorākṛtiṁca grhītvā

XI yena kenacit prakāreṇa mṛtānāṁ punarutthitiṁ prāptuṁ yate|

XII mayā tat sarvvam adhunā prāpi siddhatā vāmbhi tannahi kintu yadartham ahaṁ khrīṣṭena dhāritastad dhārayitum dhāvāmi|

XIII he bhrātarah, mayā tad dhāritam iti na manyate kintvetadaikamātram vadāmi yāni paścāt sthitāni tāni vismrtyāham agrasthitānyuddiśya

XIV pūrṇayatnena lakṣyaṁ prati dhāvan khrīṣṭayīśunorddhvāt mām āhvayata īśvarāt jetrpaṇaṁ prāptum ceṣṭe|

XV asmākaṁ madhye ye siddhāstaiḥ sarvvaistadeva bhāvyatām, yadi ca kañcana viṣayam adhi yuṣmākaṁ aparo bhāvo bhavati tarhiśvarastamapi yuṣmākaṁ prati prakāśayiṣyati|

XVI kintu vayaṁ yadyad avagatā āsmastatrāsmābhireko vidhirācaritavya ekabhāvai rbhavitavyaṅca|

XVII he bhrātarah, yūyaṁ mamānugāmīno bhavata vayaṅca yādṛgācaraṇasya nidarśanasvarūpā bhavāmastādṛgācārīṇo lokān ālokayadhvaṁ|

XVIII yato'neke vipathe caranti te ca khrīṣṭasya kruśasya śatrava iti purā mayā punaḥ punaḥ kathitam adhunāpi rudatā mayā kathyate|

XIX teṣāṁ śeṣadaśā sarvvanāśa udaraśceśvaro lajjā ca ślāghā prthivyāṅca lagnaṁ manaḥ|

XX kintvasmākaṁ janapadaḥ sarge vidyate tasmāccāgamiṣyantaṁ trātāraṁ prabhuṁ yīśukhrīṣṭaṁ vayaṁ pratīkṣāmahe|

XXI sa ca yayā śaktyā sarvvāṇyeva svasya vaśīkarttuṁ pārayati tayāsmākaṁ adhamāṁ śārīraṁ rūpāntarīkṛtya svakīyatejomayaśārīrasya samākāraṁ kariṣyati|

IV

I he madiyānandamukūṭasvarūpāḥ priyatamā abhīṣṭatamā bhrātarah, he mama snehapātrāḥ, yūyam itthaṁ pabhau sthīrāstīṣṭhata|

II he ivadiye he suntukhi yuvāṁ prabhau ekabhāve bhavatam etad ahaṁ prārthaye|

III he mama satya sahaṁkārin tvāmapi vinīya vadāmi etayorupakāraṣṭvayā kriyatām yataste klīmīnādibhiḥ sahaṁkāribhiḥ sārddhaṁ suśānvādapracāraṇāya mama sāhāyyārthaṁ pariśramam akurvātām teṣāṁ sarvveṣāṁ nāmāni ca jīvanapustake likhitāni vidyante|

IV yūyaṁ prabhau sarvvadānandata| puna r vadāmi yūyam ānandata|

V yuṣmākaṁ vinītatvaṁ sarvvamānavai rjñāyatām, prabhuḥ sannidhau vidyate|

VI yūyaṁ kimapi na cintayata kintu dhanyavādayuktābhyāṁ prārthanāyāñcābhyāṁ sarvvaviṣaye svaprārthanīyam īśvarāya nivedayata|

VII tathā kṛta īśvariṇyā yā śāntiḥ sarvvām buddhim atīṣete sā yuṣmākaṁ cittāni manāmsi ca khrīṣṭe yīśau rakṣiṣyati|

VIII he bhrātarah, śeṣe vadāmi yadyat satyam ādaraṇīyaṁ nyāyyaṁ sādhu priyaṁ sukhātāṁ anyeṇa yena kenacit prakāreṇa vā guṇayuktaṁ praśaṁsaniyaṁ vā bhavati tatraiva manāmsi nidhadhvaṁ|

IX yūyaṁ mām dṛṣṭvā śrutvā ca yadyat śīkṣitavanto grhītavantaśca tadevācarata tasmāt śāntidāyaka īśvaro yuṣmābhiḥ sārddhaṁ sthāsyati|

X mamopakāraṇāya yuṣmākaṁ yā cintā pūrvvam āsīt kintu karmmadvāraṁ na prāpnot idānīm sā punaraphalat ityasmin prabhau mama paramāhlādo'jāyata|

XI ahaṁ yad dainyakāraṇād idam vadāmi tannahi yato mama yā kācid avasthā bhavet tasyāṁ santoṣtum aśīkṣayaṁ|

XII daridratām bhoktuṁ śaknōmi dhanādhyatām api bhoktuṁ śaknōmi sarvvathā sarvvaviṣayeṣu vinīto'haṁ pracuratām kṣudhāṅca dhanam dainyañcāvagato'smi|

XIII mama śaktidāyakena khrīṣṭena sarvvameva mayā śakyaṁ bhavati|

XIV kintu yuṣmābhi rdainyanivāraṇāya mām upakṛtya satkarmmakāri|

^{XV} he philipīyalokāḥ, susaṁvādasyodayakāle yadāhaṁ mākidanīyādeśāt pratiṣṭhe tadā kevalān yuṣmān vināparayā kayāpi samītyā saha dānādānayo rmama ko'pi sambandho nāsīd iti yūyamapi jānītha|

^{XVI} yato yuṣmābhi rmama prayojanāya thiṣalanīkīnagaramapi mām prati punaḥ punardānaṁ preṣitaṁ|

^{XVII} ahaṁ yad dānaṁ mṛgaye tannahi kintu yuṣmākaṁ lābhavarddhakaṁ phalaṁ mṛgaye|

^{XVIII} kintu mama kasyāpyabhāvo nāsti sarvvaṁ pracuram āste yata īśvarasya grāhyaṁ tuṣṭijanakaṁ sugandhinaivedyasvarūpaṁ yuṣmākaṁ dānaṁ ipāphraditād gṛhītvāhaṁ paritrpto'smi|

^{XIX} mameśvaro'pi khriṣṭena yīsunā svakīyavibhavanidhitaḥ prayojanīyaṁ sarv-vaviṣayaṁ pūrṇarūpaṁ yuṣmabhyaṁ deyāt|

^{XX} asmākaṁ piturīśvarasya dhanyavādo'nantakālaṁ yāvad bhavatu| āmen|

^{XXI} yūyaṁ yīśukhrīṣṭasyaikaikaṁ pavitrajanaṁ namaskuruta| mama saṅgibhrātaro yuṣmān namaskurvvate|

^{XXII} sarvve pavitralokā viśeṣataḥ kaisarasya parijanā yuṣmān namaskurvvate|

^{XXIII} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya prasādaḥ sarvvān yuṣmān prati bhūyāt| āmen|

kalasinaḥ patraṁ

^I īśvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulastīmathiyo bhrātā ca kalasīnagarasthān pavitrān viśvastān khrīṣṭāśritabhrātrṇ prati patraṁ likhataḥ|

^{II} asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān prati prasādaṁ śāntiṁca kriyāstām|

^{III} khrīṣṭe yīsau yuṣmākaṁ viśvāsasya sarvvān pavitralokān prati premnaśca vārttām śrutvā

^{IV} vayaṁ sadā yuṣmadarthaṁ prārthanām kurvvantaḥ svarge nihitāyā yuṣmākaṁ bhāvisampadaḥ kāraṇāt svakīyaprabho ryīśukhrīṣṭasya tātām īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ|

^V yūyaṁ tasyā bhāvisampado vārttām yayā susaṁvādarūpiṇyā satyavāṇyā jñāpitāḥ

^{VI} sā yadvat kṛsnaṁ jagad abhigacchati tadvad yuṣmān apyabhyagamat, yūyaṁca yad dinam ārabhyeśvarasyānugrahasya vārttām śrutvā satyarūpeṇa jñātavantastadārabhya yuṣmākaṁ madhye'pi phalati varddhate ca|

^{VII} asmākaṁ priyaḥ sahadāso yuṣmākaṁ kṛte ca khrīṣṭasya viśvastaparicārako ya ipaphrāstad vākyam

^{VIII} yuṣmān ādiṣṭavān sa evāsmān ātmanā janitaṁ yuṣmākaṁ prema jñāpitavān|

^{IX} vayaṁ yad dinam ārabhya tāṁ vārttām śrutavantastadārabhya niran-taraṁ yuṣmākaṁ kṛte prārthanām kurmmaḥ phalato yūyaṁ yat pūrṇābhyām ātmikajñānavuddhibhyām īśvarasyābhitamaṁ sampūrṇarūpeṇāvagaccheta,

^X prabho ryogyam sarvvathā santoṣajanakañcācāraṁ kuryyātārthata īśvarajñāne varddhamānāḥ sarvvasatkarmmarūpaṁ phalaṁ phaleta,

^{XI} yathā ceśvarasya mahimayuktayā śaktyā sānandena pūrṇām sahiṣṇutām titikṣāñcācaritum śakṣyatha tādrśena pūrṇabalena yad balavanto bhaveta,

^{XII} yaśca pitā tejovāsinām pavitralokānām adhikāsyāṁśitvāyāsmān yogyān kṛtavān taṁ yad dhanyaṁ vadeta varam enaṁ yācāmahe|

^{XIII} yataḥ so'smān timirasya kartṛtvād uddhṛtya svakīyasya priyaputrasya rājye sthāpitavān|

^{XIV} tasmāt putrād vayaṁ paritrāṇam arthataḥ pāpamocanaṁ prāptavantaḥ|

^{XV} sa cādrśasyeśvarasya pratimūrtilḥ kṛtsnāyāḥ srṣṭerādikartā ca|

^{XVI} yataḥ sarvvameva tena sasṛje simhāsanaṁ rājatvaparakramādīni svarga-marttyasthitāni drśyādrśyāni vastūni sarvvāni tenaiva tasmai ca sasṛjire|

^{XVII} sa sarvveṣām ādiḥ sarvveṣām sthitikārakaśca|

^{XVIII} sa eva samitirūpāyāstano rmūrdhā kiñca sarvvaviṣaye sa yad agriyo bhavet tadarthaṁ sa eva mṛtānām madhyāt prathamata utthito'graśca|

^{XIX} yata īśvarasya kṛtsnaṁ pūrṇatvaṁ tamevāvāsayitum

^{XX} kruśe pātiteṇa tasya raktena sandhiṁ vidhāya tenaiva svargamarttyasthitāni sarvvāni svena saha sandhāpayituñceśvareṇābhileṣe|

^{XXI} pūrvvaṁ dūrasthā duṣkriyāratamanaskatvāt tasya ripavaścāsta ye yūyaṁ tān yuṣmān api sa idānīm tasya māmsalaśarīre maraṇena svena saha sandhāpitavān|

^{XXII} yataḥ sa svasammukhe pavitrān niṣkalaṅkān anindanīyāṁśca yuṣmān sthāpayitum icchati|

^{XXIII} kintvetadarthaṁ yuṣmābhi rbaddhamūlaiḥ susthiraiśca bhavitavyam, ākāśamaṇḍalasyādhaḥsthitānām sarvvalokānām madhye ca ghuṣyamāṇo yaḥ susaṁvādo yuṣmābhiraśrāvi tajjātāyām pratyāśāyām yuṣmābhiracalai rbhavitavyam|

XXIV tasya susaṁvādasyaikaḥ paricārako yo'haṁ paulaḥ so'ham idānīm ānandena yuṣṁadārthaṁ duḥkhāni sahe khrīṣṭasya kleśabhogasya yomśo'pūrṇastameva tasya tanoḥ samiteḥ kṛte svaśarīre pūrayāmi ca|

XXV yata īśvarasya mantraṇayā yuṣṁadārthaṁ īśvariāvākyaṣya pracārasya bhāro mayi samapitastasmād ahaṁ tasyāḥ samiteḥ paricārako'bhavaṁ|

XXVI tat nigūḍhaṁ vākyaṁ pūrvvayugeṣu pūrvvapuruṣebhyaḥ pracchannam āsīt kintvidānīm tasya pavitrālokānām sannidhau tena prakāśyata|

XXVII yato bhinnajātīyānām madhye tat nigūḍhavākyaṁ kīḍṛggauravanidhisambalitaṁ tat pavitrālokān jñāpayitum īśvaro'bhyalaśat| yuṣṁanmadhyavarttī khrīṣṭa eva sa nidhi rgairavāśābhūmiśca|

XXVIII tasmād vayaṁ tameva ghoṣayanto yad ekaikaṁ mānavaṁ siddhībhūtaṁ khrīṣṭe sthāpayema tadarthamekaikaṁ mānavaṁ prabodhayāmaḥ pūrṇajñānena caikaikaṁ mānavaṁ upadiśāmaḥ|

XXIX etadārthaṁ tasya yā śaktiḥ prabalarūpeṇa mama madhye prakāśate tayāhaṁ yatamānaḥ śrābhyāmi|

II

I yuṣṁākaṁ lāyadikeyāsthabhrātrṇāṅca kṛte yāvanto bhrātaraśca mama śārīrikamukhaṁ na dṛṣṭavantasteṣāṁ kṛte mama kiyān yatno bhavati tad yuṣṁān jñāpayitum icchāmi|

II phalataḥ pūrṇabuddhirūpadhanabhogāya premnā saṁyuktānām teṣāṁ manāṁsi yat piturīśvarasya khrīṣṭasya ca nigūḍhavākyaṣya jñānārthaṁ sāntvanām prāpnuyurityarthamaham yate|

III yato vidyājñānayoḥ sarvve nidhayaḥ khrīṣṭe guptāḥ santi|

IV ko'pi yuṣṁān vinayavākyaena yanna vañcayet tadarthaṁ etāni mayā kathyante|

V yuṣṁatsannidhau mama śarīre'varttamāne'pi mamātmā varttate tena yuṣṁākaṁ surītiṁ khrīṣṭaviśvāse sthiratvaṅca dṛṣṭvāham ānandāmi|

VI ato yūyaṁ prabhuṁ yīśukhrīṣṭaṁ yādṛg gṛhītavantastādṛk tam anucarata|

VII tasmin baddhamūlāḥ sthāpitāśca bhavata yā ca śikṣā yuṣṁābhi rlabdhā tadanusārād viśvāse susthīrāḥ santastenaiva nityaṁ dhanyavādaṁ kuruta|

VIII sāvadhānā bhavata mānuṣikaśikṣāta ihalokasya varṇamālātaścotpannā khrīṣṭasya vipakṣā yā darśanavidyā mīthyāpratāraṇā ca tayā ko'pi yuṣṁākaṁ kṣatiṁ na janayatu|

IX yata īśvarasya kṛtsnā pūrṇatā mūrttimatī khrīṣṭe vasati|

X yūyaṅca tena pūrṇā bhavatha yataḥ sa sarvveṣāṁ rājatvakarttṛtvapadānām mūrdhāsti,

XI tena ca yūyam ahastakṛtatvakchedenārthato yena śārīrapāpānām vigrasatyajyate tena khrīṣṭasya tvakchedena chinnavaco jātā

XII majjane ca tena sārddhaṁ śmaśānaṁ prāptāḥ puna mṛtānām madhyāt tasyotthāpayiturīśvarasya śakteḥ phalaṁ yo viśvāsastadvārā tasminneva majjane tena sārddham utthāpitā abhavata|

XIII sa ca yuṣṁān aparādhaiḥ śārīrikātvakchedena ca mṛtān dṛṣṭvā tena sārddhaṁ jīvitavān yuṣṁākaṁ sarvvān aparādhān kṣamitavān,

XIV yacca daṇḍājñārūpaṁ ṛṇapatram asmākaṁ viruddham āsīt tat pramārjjitavān śalākābhiḥ kruśe baddhvā dūrikṛtavāmśca|

XV kiṅca tena rājatvakarttṛtvapadāni nistejāṁsi kṛtvā parājitān ripūniva pragalbhatayā sarvveṣāṁ dṛṣṭigocare hrepitavān|

XVI ato hetoḥ khādyaḥkhādye peyāpeye utsavaḥ pratipad viśrāmavāraścaiteṣu sarvveṣu yuṣṁākaṁ nyāyādhipatirūpaṁ kamapi mā gṛhṇīta|

XVII yata etāni chāyāsvarūpāṇi kintu satyā mūrttiḥ khrīṣṭaḥ|

XVIII aparāṇca namratā svargadūtānām sevā caitādr̥śam iṣṭakarmmācaran yaḥ kaścit parokṣaviśayān praviśatī svakīyaśārīrikabhāvena ca mudhā garvviṭaḥ san

XIX sandhibhiḥ śīrābhiṣcopakṛtaṁ samyuktaṇca kṛtsnaṁ śārīraṁ yasmāt mūrddhata īśvariyaṛddhiṁ prāpnoti taṁ mūrddhānaṁ na dhārayati tena mānavena yuṣmattaḥ phalāpaharaṇaṁ nānujānīta|

XX yadi yūyaṁ khriṣṭena sārddham saṁsārasya varṇamālāyai mṛtā abhavata tarhi yai r̥dravyai rbhogena kṣayaṁ gantavyaṁ

XXI tāni mā spr̥śa mā bhum̐kṣva mā gr̥hāṇeti mānavairādiṣṭān śikṣitām̐śca vidhīn

XXII ācaranto yūyaṁ kutaḥ saṁsāre jīvanta iva bhavatha?

XXIII te vidhayaḥ svecchābhaktyā namratayā śārīrakteśanena ca jñānavidhivat prakāśante tathāpi te'gaṇyāḥ śārīrikabhāvavarddhakāśca santi|

III

I yadi yūyaṁ khriṣṭena sārddham utthāpitā abhavata tarhi yasmin sthāne khriṣṭa īśvarasya dakṣiṇapārśve upaviṣṭa āste tasyorddhvasthānasya viśayān ceṣṭadhvaṁ|

II pārthivaviśayeṣu na yatamānā ūrdhvasthaviśayeṣu yatadhvaṁ|

III yato yūyaṁ mṛtavanto yuṣmākaṁ jīvitaṇca khriṣṭena sārddham īśvare guptam asti|

IV asmākaṁ jīvanasvarūpaḥ khriṣṭo yadā prakāśiṣyate tadā tena sārddham yūyamapi vibhavana prakāśiṣyadhve|

V ato veśyāgamanam aśucikriyā rāgaḥ kutsitābhilāṣo devapūjātulyo lobhaścaitāni rp̐thavapurusaṅgāni yuṣmābhi r̐nihanyantām|

VI yata etebhyaḥ karmmaḥ ājñālaṅghino lokān pratīśvarasya krodho varttate|

VII pūrvvaṁ yadā yūyaṁ tānyupājīvata tadā yūyamapi tānyevācarata;

VIII kintvidānīm krodho roṣo jihīm̐siṣā durmukhatā vadananirgatakadālapaścaitāni sarvvaṇi dūrīkurudhvaṁ|

IX yūyaṁ parasparaṁ mṛṣākathāṁ na vadata yato yūyaṁ svakarmmasahitaṁ purātanapurusaṁ tyaktavantaḥ

X svasraṣṭuḥ pratimūrtyā tattvajñānāya nūtanīkṛtaṁ navīnapurusaṁ parihitavantaśca|

XI tena ca yihūdibhinna jātīyayośchinnatvagacchinnatvaco rmlecchaskuthīyayo rdāsamuktayośca ko'pi viśeṣo nāsti kintu sarvveṣu sarvvaḥ khriṣṭa evāste|

XII ataeva yūyam īśvarasya manobhilaṣitāḥ pavitrāḥ priyāśca lokā iva snehayuktām anukampāṁ hitaiṣitām namratām titikṣāṁ sahiṣṇutāṇca paridhaddhvaṁ|

XIII yūyam ekaikasyācaraṇaṁ sahadhvaṁ yena ca yasya kimapyaparādhyate tasya taṁ doṣaṁ sa kṣamatām, khriṣṭo yuṣmākaṁ doṣān yadvad kṣamitavān yūyamapi tadvat kurudhvaṁ|

XIV viśeṣataḥ siddhijanakena premabandhanena baddhā bhavata|

XV yasyāḥ prāptaye yūyam ekasmin śārīre samāhūtā abhavata seśvariṇyā śānti r̐yuṣmākaṁ manām̐syadhitiṣṭhatu yūyaṇca kṛtajñā bhavata|

XVI khriṣṭasya vākyaṁ sarvvavidhajñānāya sampūrṇarūpeṇa yuṣmadantare nivamatu, yūyaṇca gītai rgānaiḥ pāramārthikasaṅkīrttanaiśca parasparaṁ ādiśata prabodhayata ca, anugr̥hītatvāt prabhum uddiṣya svamanobhi rgāyata ca|

XVII vācā karmmaṇā vā yad yat kuruta tat sarvvaṁ prabho ryīśo rnāmnā kuruta tena pitaram īśvaraṁ dhanyaṁ vadata ca|

XVIII he yoṣitaḥ, yūyaṁ svāminām vaśyā bhavata yatastadeva prabhava rocate|

XIX he svāminaḥ, yūyaṁ bhāryyāsu priyadhvaṁ tāḥ prati paruṣālāpaṁ mā kurudhvaṁ|

XX he bālāḥ, yūyaṁ sarvvaviśaye pitrorājñāgrāhiṇo bhavata yatastadeva prabhoḥ santoṣajanakaṁ|

XXI he pitarah, yuṣmākaṁ santānā yat katarā na bhavēyustadārthaṁ tān prati mā roṣayata|

XXII he dāsāḥ, yūyaṁ sarvvaviṣaya aihikaprabhūnām ājñāgrāhiṇo bhavata dṛṣṭigocarīyasevayā mānavebhyo rocituṁ mā yatadhvaṁ kintu saralāntaḥkaraṇaiḥ prabho rbhāṁtyā kāryyaṁ kurudhvaṁ|

XXIII yacca kurudhve tat mānuṣamanuddiśya prabhum uddiśya praphullamanasā kurudhvaṁ,

XXIV yato vayaṁ prabhutaḥ svargādhikārarūpaṁ phalaṁ lapsyāmaha iti yūyaṁ jānītha yasmād yūyaṁ prabhoḥ khriṣṭasya dāsā bhavatha|

XXV kintu yaḥ kaścid anucitaṁ karma karoti sa tasyānucitakarmmaṇaḥ phalaṁ lapsyate tatra ko'pi pakṣapāto na bhaviṣyati|

IV

I aparañca he adhipatayaḥ, yūyaṁ dāsān prati nyāyyaṁ yathārthañcācaraṇaṁ kurudhvaṁ yuṣmākamapyeko'dhipatiḥ svarge vidyata iti jānīta|

II yūyaṁ prārthanāyāṁ nityaṁ pravarttadhvaṁ dhanyavādaṁ kurvvantastatra prabuddhāstiṣṭhata ca|

III prārthanākāle mamāpi kṛte prārthanāṁ kurudhvaṁ,

IV phalataḥ khriṣṭasya yannigūdhavākyakāraṇād ahaṁ baddho'bhavaṁ tat prakāśāyeśvaro yat madārthaṁ vāgdvāraṁ kuryyāt, ahañca yathocitaṁ tat prakāśayituṁ śaknuyām etat prārthayadhvaṁ|

V yūyaṁ samayaṁ bahumūlyaṁ jñātvā bahiḥsthān lokān prati jñānācāraṁ kurudhvaṁ|

VI yuṣmākaṁ ālāpaḥ sarvvadānugrahasūcako lavaṇena susvāduśca bhavatu yasmai yaduttaraṁ dātavyaṁ tad yuṣmābhiravagamyatām|

VII mama yā daśākti tām tukhikanāmā prabhau priyo mama bhrātā viśvasanīyaḥ paricārakaḥ sahadāsaśca yuṣmān jñāpayiṣyati|

VIII sa yad yuṣmākaṁ daśāṁ jānīyāt yuṣmākaṁ manāmsi sāntvayecca tadarthamevāhaṁ

IX tam onīṣimanāmānañca yuṣmaddeśīyaṁ viśvastaṁ priyañca bhrātaraṁ preṣitavān tau yuṣmān atratyām sarvvavārttām jñāpayiṣyataḥ|

X āriṣṭārkanāmā mama sahabandī barnabbā bhāgineyo mārko yuṣtanāmnā vikhyāto yīśuścaite chinnatvaco bhrātaro yuṣmān namaskāraṁ jñāpayanti, teṣāṁ madhye mārka madhi yūyaṁ pūrvvam ājñāpitāḥ sa yadi yuṣmatsamīpam upatiṣṭhet tarhi yuṣmābhi rgrhyatām|

XI kevalameta īśvararājye mama sāntvanājanakāḥ sahakāriṇo'bhavan|

XII khriṣṭasya dāso yo yuṣmaddeśīya ipaphrāḥ sa yuṣmān namaskāraṁ jñāpayati yūyañceśvarasya sarvvasmīn mano'bhilāṣe yat siddhāḥ pūrṇāśca bhaveta tadarthaṁ sa nityaṁ prārthanayā yuṣmākaṁ kṛte yatate|

XIII yuṣmākaṁ lāyadikeyāsthītānām hiyarāpalisthitānāñca bhrātrṇām hitāya so'tīva ceṣṭata ityasmin ahaṁ tasya sākṣī bhavāmi|

XIV lūkanāmā priyaścikitsako dīmāśca yuṣmabhyaṁ namaskurvvāte|

XV yūyaṁ lāyadikeyāsthān bhrātrṇ numphām tadgrhasthitām samitiñca mama namaskāraṁ jñāpayata|

XVI aparaṁ yuṣmatsannidhau patasyāsyā pāṭhe kṛte lāyadikeyāsthasamitāvapi tasya pāṭho yathā bhavet lāyadikeyāñca yat patraṁ mayā prahitaṁ tad yathā yuṣmābhirapi paṭhyeta tathā ceṣṭadhvaṁ|

XVII aparaṁ ārkhippam vadata prabho ryat paricaryyāpadaṁ tvayāprāpi tatsādhanāya sāvadhāno bhava|

XVIII ahaṁ paulaḥ svahastākṣareṇa yuṣmān namaskāraṁ jñāpayāmi yūyaṁ mama
bandhanaṁ smarata | yuṣmān pratyānugraho bhūyāt | āmena |

1 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

^I paulaḥ silvānastimathiyaśca piturīśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cāśrayaṁ prāptā thiṣalanīkīyasamitiṁ prati patraṁ likhanti| asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān pratyanugrahaṁ sāntiñca kriyāstām|

^{II} vayaṁ sarvveṣāṁ yuṣmākaṁ kṛte īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ prārthanāsamaye yuṣmākaṁ nāmoccārayāmaḥ,

^{III} asmākaṁ tātasyeśvarasya sāksāt prabhau yīśukhrīṣṭe yuṣmākaṁ viśvāsena yat kāryaṁ premnā yaḥ pariśramaḥ pratyāśayā ca yā titikṣā jāyate

^{IV} tat sarvvaṁ nirantaraṁ smarāmaśca| he piyabhrātarah, yūyam īśvareṇābhirucitā lokā iti vayaṁ jānīmaḥ|

^V yato'smākaṁ susaṁvādaḥ kevalaśabdena yuṣmān na praviśya śaktyā pavitreṇātmanā mahotsāhena ca yuṣmān praviśat| vayantu yuṣmākaṁ kṛte yuṣmanmadhye kīdṛśā abhavāma tad yuṣmābhi rjñāyate|

^{VI} yūyamapi bahukleśabhogena pavitreṇātmanā dattenānandena ca vākyam grhītvāsmākaṁ prabhoścānugāmino'bhavata|

^{VII} tena mākidanīyākhāyādeśayo ryāvanto viśvāsino lokāḥ santi yūyam teṣāṁ sarvveṣāṁ nidarśanasvarūpā jātāḥ|

^{VIII} yato yuṣmattaḥ pratināditayā prabho rvāṇyā mākidanīyākhāyādeśau vyāptau kevalametannahi kintviśvare yuṣmākaṁ yo viśvāsastasya vārttā sarvvatrāśrāvi, tasmāt tatra vākyakathanam asmākaṁ niṣprayojanam|

^{IX} yato yuṣmanmadhye vayaṁ kīdṛśaṁ praveśaṁ prāptā yūyañca kathaṁ pratimā vihāyeśvaraṁ pratyāvarttadhvam amaraṁ satyamīśvaraṁ sevituṁ

^X mṛtagaṇamadhyācca tenotthāpitasya putrasyārthata āgāmikrodhād asmākaṁ nistārayitu ryīśoḥ svargād āgamanam pratikṣitum ārabhadhvam etat sarvvaṁ te lokāḥ svayam asmān jñāpayanti|

II

^I he bhrātarah, yuṣmanmadhye 'smākaṁ praveśo niṣphalo na jāta iti yūyam svayaṁ jānītha|

^{II} aparaṁ yuṣmābhi ryathāśrāvi tathā pūrvvaṁ philipīnagare kliṣṭā nin-ditāśca santo'pi vayaṁ īśvarād utsāhaṁ labdhvā bahuyatnena yuṣmān īśvarasya susaṁvādam abodhayāma|

^{III} yato'smākaṁ ādeśo bhrānteraśucibhāvād votpannaḥ pravañcanāyukto vā na bhavati|

^{IV} kintviśvareṇāsmān parīkṣya viśvasanīyān mattvā ca yadvat susaṁvādo'smāsu samārpyata tadvad vayaṁ mānavebhyo na rurociṣamāṇāḥ kintvasmadan-taḥkaraṇānām parīkṣakāyeśvarāya rurociṣamāṇā bhāṣāmahe|

^V vayaṁ kadāpi stutivādino nābhavāmeti yūyam jānītha kadāpi chalavastreṇa lobhaṁ nācchādayāmetyasmin īśvaraḥ sāksī vidyate|

^{VI} vayaṁ khrīṣṭasya preritā iva gauravānvitā bhavitum aśakṣyāma kintu yuṣmattaḥ parasmād vā kasmādapi mānavād gauravaṁ na lipsamānā yuṣmanmadhye mṛdubhāvā bhūtvāvarttāmahi|

^{VII} yathā kācinmātā svakīyaśīśūn pālayati tathā vayaṁ yuṣmān kāṅkṣamāṇā

^{VIII} yuṣmabhyaṁ kevalam īśvarasya susaṁvādam tannahi kintu svakīyaprāṇān api dātuṁ manobhirabhyalaṣāma, yato yūyam asmākaṁ snehapātrāṇyabhavata|

IX he bhrātaraḥ, asmākaṁ śramaḥ kleśāśca yuṣmābhiḥ smaryyate yuṣmākaṁ ko'pi yad bhāragrasto na bhavet tadarthaṁ vayaṁ divāniśaṁ pariśrāmyanto yuṣmanmadhya īśvarasya susaṁvādamaghoṣayāma|

X aparañca viśvāsino yuṣmān prati vayaṁ kīdṛk pavitratvay-athārthatvanirdoṣatvācāriṇo'bhavāmetyasmin īśvaro yūyañca sākṣiṇa ādhve|

XI aparañca yadvat pitā svabālakān tadvad vayaṁ yuṣmākaṁ ekaikaṁ janam upadiṣṭavantaḥ sāntvitavantaśca,

XII ya īśvaraḥ svīyarājyāya vibhavāya ca yuṣmān āhūtavān tadupayuktācaraṇāya yuṣmān pravarttitavantaśceti yūyaṁ jānītha|

XIII yasmin samaye yūyam asmākaṁ mukhād īśvareṇa pratiśrutaṁ vākyaṁ alabhadhvaṁ tasmin samaye tat mānuṣāṇāṁ vākyaṁ na mattveśvarasya vākyaṁ mattvā grhītavanta iti kāraṇād vayaṁ nirantaram īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ, yatastad īśvarasya vākyaṁ iti satyaṁ viśvāsināṁ yuṣmākaṁ madhye tasya guṇaḥ prakāśate ca|

XIV he bhrātaraḥ, khrīṣṭāśritavatya īśvarasya yāḥ samityo yihūdādeśe santi yūyaṁ tāsāṁ anukāriṇo'bhavata, tadbhuktā lokāśca yadvad yihūdilokebhyastadvad yūyamapi svajātīyalokebhyo duḥkham alabhadhvaṁ|

XV te yihūdīyāḥ prabhuṁ yīśuṁ bhaviṣyadvādinaśca hatavanto 'smān dūrīkṛtavantaśca, ta īśvarāya na rocante sarvveṣāṁ mānavānāṁ vipakṣā bhavanti ca;

XVI aparaṁ bhinnajātīyalokānāṁ paritrāṇārthaṁ teṣāṁ madhye susaṁvādaghoṣaṇād asmān pratiṣedhanti cetthaṁ svīyapāpānāṁ parimāṇam uttarottaraṁ pūrayanti, kintu teṣāṁ antakārī krodhastān upakramate|

XVII he bhrātaraḥ manasā nahi kintu vadanena kiyatkālaṁ yuṣmatto 'smākaṁ vicchede jāte vayaṁ yuṣmākaṁ mukhāni draṣṭum atyākāṅkṣayā bahu yatitavantaḥ|

XVIII dvirekakṛtvo vā yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṁ viśeṣataḥ paulasya mamābhilāṣo'bhavat kintu śayatāno 'smān nivāritavān|

XIX yato'smākaṁ kā pratyāśā ko vānandaḥ kiṁ vā ślāghyakirītaṁ? asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyāgamanakāle tatsammukhasthā yūyaṁ kiṁ tanna bhaviṣyatha?

XX yūyam evāsmākaṁ gauravānandasvarūpā bhavatha|

III

I ato'haṁ yadā sandehaṁ punaḥ soḍhuṁ nāśaknuvaṁ tadānīm āthīnīnagara ekākī sthātum niścīta

II svabhrātaraṁ khrīṣṭasya susaṁvāde saha-kāriṇaṁceśvarasya paricārakaṁ tīmathiyaṁ yuṣmatsamīpam apreṣayaṁ|

III varttamānaiḥ kleśaiḥ kasyāpi cāñcalyaṁ yathā na jāyate tathā te tvayā sthīrikriyantaṁ svakīyadharmmamadhi samāśvāsyantañceti tam ādiśaṁ|

IV vayametādṛśe kleśe niyuktā āsmaha iti yūyaṁ svayaṁ jānītha, yato'smākaṁ durgati rbhaviṣyatīti vayaṁ yuṣmākaṁ samīpe sthitikāle'pi yuṣmān abodhayāma, tādrśameva cābhavat tadapi jānītha|

V tasmāt parīkṣakeṇa yuṣmāsu parīkṣiteṣvasmākaṁ pariśramo viphalo bhaviṣyatīti bhayaṁ soḍhuṁ yadāhaṁ nāśaknuvaṁ tadā yuṣmākaṁ viśvāsasya tattvādvadhāraṇāya tam apreṣayaṁ|

VI kintvadhunā tīmathiyo yuṣmatsamīpād asmatsannidhim āgatya yuṣmākaṁ viśvāsapremaṇī adhyasmān suvārttāṁ jñāpitavān vayañca yathā yuṣmān smarāmastathā yūyamapyasmān sarvvadā praṇayena smaratha draṣṭum ākāṅkṣadhve ceti kathitavān|

VII he bhrātaraḥ, vārttāmimāṃ prāpya yuṣmānadhi viśeṣato yuṣmākaṃ kleśaduḥkhānyadhi yuṣmākaṃ viśvāsād asmākaṃ sāntvanājāyata;

VIII yato yūyaṃ yadi prabhāvavatiṣṭhatha tarhyanena vayam adhunā jīvāmaḥ|

IX vayanācāsmadiyeśvarasya sāksād yuṣmatto jātena yenānandena praphullā bhavāmastasya kṛtsnasyānandasya yogyarūpeṇeśvaraṃ dhanyaṃ vadituṃ kathaṃ śakṣyāmaḥ?

X vayaṃ yena yuṣmākaṃ vadanāni draṣṭuṃ yuṣmākaṃ viśvāse yad asiddham vidyate tat siddhikarttuṃ śakṣyāmastādṛśaṃ varaṃ divāniśaṃ prārthayāmahe|

XI asmākaṃ tāteneśvareṇa prabhunā yīśukhrīṣṭena ca yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṃ panthā sugamaḥ kriyatām|

XII parasparaṃ sarvvāmśca prati yuṣmākaṃ prema yuṣmān prati cāsmākaṃ prema prabhunā varddhyatām bahuphalaṃ kriyatāṅca|

XIII aparamasmākaṃ prabhu rīśukhrīṣṭaḥ svakīyaiḥ sarvvaiḥ pavitralokaiḥ sārddham yadāgamiṣyati tadā yūyaṃ yathāsmākaṃ tātasyeśvarasya sammukhe pavitratayā nirdoṣā bhaviṣyatha tathā yuṣmākaṃ manāṃsi sthīrikriyantām|

IV

I he bhrātaraḥ, yuṣmābhiḥ kīdṛg ācaritavyaṃ īśvarāya rocitavyaṅca tadadhyasmatto yā śikṣā labdhā tadanusārāt punaratiśayaṃ yatnaḥ kriyatāmiti vayaṃ prabhuyīsunā yuṣmān vinīyādiśāmaḥ|

II yato vayaṃ prabhuyīsunā kīdṛśīrājñā yuṣmāsu samarpitavantastad yūyaṃ jānītha|

III īśvarasyāyam abhilāṣo yad yuṣmākaṃ pavitratā bhavet, yūyaṃ vyabhicārād dūre tiṣṭhata|

IV yuṣmākaṃ ekaiko janaḥ svakīyaṃ prāṇādhāraṃ pavitraṃ mānyaṅca rakṣatu,

V ye ca bhinnajātīyā lokā īśvaraṃ na jānanti ta iva tat kāmābhilāṣasyādhīnaṃ na karotu|

VI etasmin viṣaye ko'pyatyācārī bhūtvā svabhrātaraṃ na vañcayatu yato'smābhiḥ pūrvvaṃ yathoktaṃ pramāṇīkṛtāṅca tathaiva prabhuretādṛśānāṃ karmmaṇāṃ samucitaṃ phalaṃ dāsyati|

VII yasmād īśvaro'smān āsūcitāyai nāhūtavān kintu pavitratvāyaivāhūtavān|

VIII ato heto ryaḥ kaścid vākyametanna gṛhlāti sa manuṣyam avajānātīti nahi yena svakīyātmā yuṣmadantare samarpitastam īśvaram evāvajānāti|

IX bhrātrṣu premakaraṇamadhi yuṣmān prati mama likhanaṃ niṣprayojanaṃ yato yūyaṃ parasparaṃ premakaraṇāyeśvaraśikṣitā lokā ādhve|

X kṛtsne mākidanīyādeṣe ca yāvanto bhrātaraḥ santi tān sarvvān prati yuṣmābhistat prema prakāśyate tathāpi he bhrātaraḥ, vayaṃ yuṣmān vinayāmahe yūyaṃ puna rbahutaraṃ prema prakāśayata|

XI aparaṃ ye bahiṣṭhitāsteṣāṃ dṛṣṭigocare yuṣmākaṃ ācaraṇaṃ yat manoramyāṃ bhavet kasyāpi vastunaścābhāvo yuṣmākaṃ yanna bhavet,

XII etadarthaṃ yūyam asmatto yādṛśaṃ ādeśaṃ prāptavantastādṛśaṃ nirvirodhācāraṃ karttuṃ svasvakarmmaṇi manāṃmi nidhātuṃ nijakaraīśca kāryyaṃ sādhayituṃ yatadhvaṃ|

XIII he bhrātaraḥ nirāśā anye lokā iva yūyaṃ yanna śocedhvaṃ tadarthaṃ mahānidrāgatān lokānadhi yuṣmākaṃ ajñānatā mayā nābhilaṣyate|

XIV yīśu rmṛtavān punaruthitavāmśceti yadi vayaṃ viśvāsamastarhi yīśum āśritān mahānidrāprāptān lokānapīśvaro'vaśyaṃ tena sārddham āneṣyati|

XV yato'haṃ prabho rvākyena yuṣmān idaṃ jñāpayāmi; asmākaṃ madhye ye janāḥ prabhorāgamaṇaṃ yāvāt jīvanto'vaśekṣyante te mahānidritānām agragāminona na bhaviṣyanti;

XVI yataḥ prabhuḥ simhanādena pradhānasvargadūtasyoccaiḥ śabdeneśvarīyatūrīvādyena ca svayaṁ svargād avarokṣyati tena khriṣṭāśritā mṛtalokāḥ prathamam utthāsyānti|

XVII aparaṁ asmākaṁ madhye ye jīvanto'vaśekṣyante ta ākāśe prabhoḥ sāṅśātkaraṇārthaṁ taiḥ sārddhaṁ meghavāhanena hariṣyante; itthaṅca vayaṁ sarvvadā prabhunā sārddhaṁ sthāsyāmaḥ|

XVIII ato yūyam etābhiḥ kathābhiḥ parasparaṁ sāntvayata|

V

I he bhrātaraḥ, kālān samayāṁścādhi yuṣmān prati mama likhanaṁ niṣprayojanaṁ,

II yato rātrau yādṛk taskarastādṛk prabho rdinam upasthāsyatīti yūyaṁ svayameva samyag jānītha|

III śāntiḥ nirvvinghatvaṅca vidyata iti yadā mānavā vadiṣyanti tadā prasavavedanā yadvad garbbhinīm upatiṣṭhati tadvad akasmād vināśastān upasthāsyati tairud-dhāro na lapsyate|

IV kintu he bhrātaraḥ, yūyam andhakāreṇāvṛtā na bhavatha tasmāt taddinaṁ taskara iva yuṣmān na prāpsyati|

V sarvve yūyaṁ dīpteḥ santānā divāyāśca santānā bhavatha vayaṁ niśavaṁśāstimiravaṁśā vā na bhavāmaḥ|

VI ato 'pare yathā nidrāgatāḥ santi tadvad asmābhi rna bhavitavyaṁ kintu jāgaritavyaṁ sacetanaiśca bhavitavyaṁ|

VII ye nidrānti te niśāyāmeva nidrānti te ca mattā bhavanti te rajanyāmeva mattā bhavanti|

VIII kintu vayaṁ divasasya vaṁśā bhavāmaḥ; ato 'smābhi rvakṣasi pratyayapre-marūpaṁ kavacaṁ śirasi ca paritrāṇāśārūpaṁ śirastraṁ paridhāya sacetanai rbhavitavyaṁ|

IX yata īśvaro'smān krodhe na niyuḥjyāsmākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭena par-itrāṇasyādhikāre niyuḥktavān,

X jāgrato nidrāgatā vā vayaṁ yat tena prabhunā saha jīvāmastadārthaṁ so'smākaṁ kṛte prāṇān tyaktavān|

XI ataeva yūyaṁ yadvat kurutha tadvat parasparaṁ sāntvayata susthīrikurudhvaṅca|

XII he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ madhye ye janāḥ pariśramaṁ kurvvanti prabho rnāmnā yuṣmān adhitiṣṭhantyupadiśanti ca tān yūyaṁ sammanyadhvaṁ|

XIII svakarmmahetunā ca premnā tān atīvādṛyadhvamiti mama prārthanā, yūyaṁ parasparaṁ nirvvirodhā bhavata|

XIV he bhrātaraḥ, yuṣmān vinayāmahe yūyam avihitācāriṇo lokān bhartsayad-hvaṁ, kṣudramanasaḥ sāntvayata, durbbalān upakuruta, sarvvān prati sahiṣṇavo bhavata ca|

XV aparaṁ kamapi pratyaniṣṭasya phalam aniṣṭaṁ kenāpi yanna kriyeta tadarthaṁ sāvadhānā bhavata, kintu parasparaṁ sarvvān mānavāṁśca prati nityaṁ hitācāriṇo bhavata|

XVI sarvvadānandata|

XVII nirantaraṁ prārthanāṁ kurudhvaṁ|

XVIII sarvvaviṣaye kṛtajñatām svīkurudhvaṁ yata etadeva khriṣṭayīśunā yuṣmān prati prakāśitam īśvarābhīmatam|

XXIX pavitram ātmānaṁ na nirvvāpayata|

XX īśvariyaśeṣaṁ nāvajānīta|

XXI sarvvāṇi parīkṣya yad bhadraṁ tadeva dhārayata|

XXII yat kimapi pāparūpaṁ bhavati tasmād dūraṁ tiṣṭhata|

XXIII śāntidāyaka īśvaraḥ svayaṁ yuṣmān sampūrṇatvena pavitrān karotu, aparaṁ
asmaṭprabho ryīśukhrīṣṭasyāgamaṇaṁ yāvad yuṣmākam ātmānaḥ prāṇaḥ śarīrāṇi
ca nikhilāni nirddoṣatvena rakṣyantām|

XXIV yo yuṣmān āhvayati sa viśvasanīyo'taḥ sa tat sādhaiṣyati|

XXV he bhrātaraḥ, asmākaṁ kṛte prārthanām kurudhvaṁ|

XXVI pavitracumbanena sarvvān bhrātrṇ prati satkurudhvaṁ|

XXVII patramidaṁ sarvveṣāṁ pavitrāṇām bhrātrṇām śrutigocare yuṣmābhiḥ
paṭhyatāmiti prabho rnāmnā yuṣmān śapayāmi|

XXVIII asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugrate yuṣmāsu bhūyāt| āmen|

2 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

^I paulaḥ silvānastīmathiyaścetināmāno vayam asmadīyatātam īśvaram prabhuṁ yīśukhrīṣṭaṁcāśritāṁ thiṣalanīkināṁ samitiṁ prati patraṁ likhāmaḥ|

^{II} asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmāsvanugrahaṁ śāntiṁca kriyāstāṁ|

^{III} he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kṛte sarvvadā yathāyogyam īśvarasya dhanyavādo 'smābhiḥ karttavyaḥ, yato heto ryuṣmākaṁ viśvāsa uttarottaram varddhate paras-param ekaikasya prema ca bahuphalāṁ bhavati|

^{IV} tasmād yuṣmābhi ryāvanta upadravakleśāḥ sahyante teṣu yad dheṇṛyyaṁ yaśca viśvāsaḥ prakāśyate tatkāraṇād vayam īśvariṇyasamitiṣu yuṣmābhiḥ ślāghāmahe|

^V tacceśvarasya nyāyavicārasya pramāṇaṁ bhavati yato yūyaṁ yasya kṛte duḥkhaṁ sahadhvaṁ tasyeśvariṇyarājyasya योग्या bhavatha|

^{VI} yataḥ svakīyasvargadūtānāṁ balaiḥ sahitasya prabho ryīśoḥ svargād āgamanakāle yuṣmākaṁ kleśakebhyaḥ kleśena phaladānaṁ sārddhamasmābhiśca

^{VII} kliṣyamānebhyo yuṣmābhyāṁ śāntidānaṁ īśvareṇa nyāyyaṁ bhotsyate;

^{VIII} tadānīm īśvarānabhijñebhyo 'smatprabho ryīśukhrīṣṭasya susaṁvādāgrāhakebhyaśca lokebhyo jājvalyamānena vahninā samucitaṁ phalaṁ yīśunā dāsyate;

^{IX} te ca prabho rvadanāt parākramayuktavibhavācca sadātanavināśarūpaṁ daṇḍaṁ lapyante,

^X kintu tasmin dine svakīyapavitrалокеṣu virājituṁ yuṣmān aparāṁśca sarvvān viśvāsilokān viśmāpayituṁca sa āgamiṣyati yato 'smākaṁ pramāṇe yuṣmābhi rviśvāso'kāri|

^{XI} ato'smākaṁ īśvaro yuṣmān tasyāhvānasya योग्याṁ karotu saujanyaṁ śubhaphalaṁ viśvāsasya guṇaṁca parākrameṇa sādhatviti prārthanāsmābhiḥ sarvvadā yuṣmannimittaṁ kriyate,

^{XII} yatastathā satyasmākaṁ īśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cānugrahād asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmno gauravaṁ yuṣmāsu yuṣmākamapi gauravaṁ tasmin prakāśiṣyate|

II

^I he bhrātaraḥ, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyāgamanāṁ tasya samīpe 'smākaṁ saṁsthiṭiṁcādhi vayaṁ yuṣmān idaṁ prārthayāmahe|

^{II} prabhestad dinaṁ prāyeṇopasthitam iti yadi kaścid ātmanā vācā vā patreṇa vāsmākaṁ ādeśaṁ kalpayan yuṣmān gadati tarhi yūyaṁ tena cañcalamanasa udvignāśca na bhavata|

^{III} kenāpi prakāreṇa ko'pi yuṣmān na vañcayatu yatastasmād dināt pūrvvaṁ dharmmalopenopasyātavyaṁ,

^{IV} yaśca jano vipakṣatāṁ kurvvan sarvvasmād devāt pūjanīyavastuśconnaṁsyate svam īśvaramiva darśayan īśvaravad īśvarasya mandira upavekṣyati ca tena vināśapātreṇa pāpapurūṣeṇodetavyaṁ|

^V yadāhaṁ yuṣmākaṁ sannidhāvāsaṁ tadānīm etad akathayamiti yūyaṁ kiṁ na smaratha?

^{VI} sāmprataṁ sa yena nivāryate tad yūyaṁ jānītha, kintu svasamaye tenode-tavyaṁ|

^{VII} vidharmmasya nigūḍho guṇa idānīmapi phalati kintu yastaṁ nivārayati so'dyāpi dūrīkṛto nābhavat|

^{VIII} tasmin dūrīkrte sa vidharmmyudeṣyati kintu prabhu ryīśuḥ svamukhapavarena taṁ vidhvamsayiṣyati nijopasthiteṣasā vināśayiṣyati ca|

^{IX} śayatānasya śaktiprakāśanād vināśyamānānāṁ madhye sarvvavidhāḥ parākramā bhramikā āścaryyakriyā lakṣaṇānyadharmmajātā sarvvavidhapratāraṇā ca tasyopasthiteḥ phalaṁ bhaviṣyati;

^X yato hetoste paritrāṇaprāptaye satyadharmmasyānurāgaṁ na grhītavantastasmāt kāraṇād

^{XI} īśvareṇa tān prati bhrāntikaramāyāyāṁ preṣitāyāṁ te mṛṣāvākye viśvasiṣyanti|

^{XII} yato yāvanto mānavāḥ satyadharmme na viśvasyādharmmeṇa tuṣyanti taiḥ sarvvai rdaṇḍabdhājanai rbhavitavyaṁ|

^{XIII} he prabhoḥ priyā bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kṛta īśvarasya dhanyavādo'smābhiḥ sarvvadā karttavyo yata īśvara ā prathamād ātmanaḥ pāvanena satyadharmme viśvāseṇa ca paritrāṇārthaṁ yuṣmān varītavān

^{XIV} tadarthañcāsmābhi rghoṣitena susaṁvādena yuṣmān āhūyāsmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tejaso'dhikāriṇaḥ kariṣyati|

^{XV} ato he bhrātaraḥ yūyam asmākaṁ vākyaiḥ patraiśca yāṁ śikṣāṁ labdhavantaṁ kṛtsnāṁ śikṣāṁ dhārayantaḥ susthirā bhavata|

^{XVI} asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭastāta īśvaraścārthato yo yuṣmāsu prema kṛtavān nityāñca sāntvanāṁ anugraheṇottamapratyāśāñca yuṣmabhyaṁ dattavān

^{XVII} sa svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkāraṇāni sāntvayatu sarvvasmīn sadvākye satkarmmaṇi ca susthīkarotu ca|

III

^I he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi, yūyam asmabhyamidāṁ prārthayadhvaṁ yat prabho rvākyāṁ yuṣmākaṁ madhye yathā tathaivānyatrāpi prācāret mānyañca bhavet;

^{II} yacca vāyam avivecakebhyo duṣṭebhyaśca lokebhyo rakṣāṁ prāpnuyāma yataḥ sarvveṣāṁ viśvāso na bhavati|

^{III} kintu prabhu rviśvāsyāḥ sa eva yuṣmān sthīrīkariṣyati duṣṭasya karād ud-dhariṣyati ca|

^{IV} yūyam asmābhi ryad ādiśyadhve tat kurutha kariṣyatha ceti viśvāso yuṣmānadhi prabhunāsmākaṁ jāyate|

^V īśvarasya premni khrīṣṭasya sahiṣṇutāyāñca prabhuḥ svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkāraṇāni vinayatu|

^{VI} he bhrātaraḥ, asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā vāyam yuṣmān idam ādiśāmaḥ, asmatto yuṣmābhi ryā śikṣalambhi tāṁ vihāya kaścid bhrātā yadyavihitācāraṁ karoti tarhi yūyaṁ tasmāt prthag bhavata|

^{VII} yato vāyam yuṣmābhiḥ kathāṁ anukarttavystad yūyaṁ svayaṁ jānītha| yuṣmākaṁ madhye vāyam avihitācāriṇo nābhavāma,

^{VIII} vināmūlyaṁ kasyāpyannaṁ nābhuṁjmahi kintu ko'pi yad asmābhi rbhāragrasto na bhavet tadarthaṁ śrameṇa kleśeṇa ca divāniśaṁ kāryyam akurmma|

^{IX} atrāsmākaṁ adhikāro nāstīthaṁ nahi kintvasmākaṁ anukaraṇāya yuṣmān dṛṣṭāntaṁ darśayitum icchantastad akurmma|

^X yato yena kāryyaṁ na kriyate tenāhāro'pi na kriyatāmiti vāyam yuṣmātsamīpa upasthitikāle'pi yuṣmān ādiśāma|

^{XI} yuṣmanmadhye 'vihitācāriṇaḥ ke'pi janā vidyante te ca kāryyam akurvanta ālasyam ācarantītyasmābhiḥ śrūyate|

^{XII} tādrśān lokān asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā vāyam idam ādiśāma ājñāpayāmaśca, te sāntabhāvena kāryyaṁ kurvvantaḥ svakīyamannaṁ bhuñjatāṁ|

^{XIII} aparaṁ he bhrātaraḥ, yūyaṁ sadācaraṇe na klāmyata|

XIV yadi ca kaścidetatpatre likhitām asmākam ājñām na gr̥hlāti tarhi yūyaṁ taṁ mānuṣaṁ lakṣayata tasya saṁsargaṁ tyajata ca tena sa trapiṣyate|

XV kintu taṁ na śatruṁ manyamānā bhrātaramiva cetayata|

XVI śāntidātā prabhuḥ sarvvatra sarvvathā yuṣmabhyaṁ śāntiṁ deyāt| prabhu ryuṣmākaṁ sarvveṣāṁ saṅgī bhūyāt|

XVII namaskāra eṣa paulasya mama kareṇa likhito'bhūt sarvvasmin patra etan-
mama cihnam etādṛśairakṣarai rmayā likhyate|

XVIII asmākam prabho ryīśukhrīṣṭasyānuḥgrahaḥ sarvveṣu yuṣmāsu bhūyāt| āmen|

1 tīmathiyaṃ patraṃ

^I asmākaṃ trāṇakartturiśvarasyāsmākaṃ pratyāsābhūmeḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya cājñānusārato yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulaḥ svakīyaṃ satyaṃ dharmmaputraṃ tīmathiyaṃ prati patraṃ likhati|

^{II} asmākaṃ tāta īśvaro'smākaṃ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tvayi anugrahaṃ dayāṃ śāntiṇca kuryyāstām|

^{III} mākidaniyādeśe mama gamanakāle tvam iphiṣanagare tiṣṭhan itaraśikṣā na grahītavyā, ananteṣūpākhyāneṣu vaṃśāvaliṣu ca yuṣmābhi rmano na niveśitavyam

^{IV} iti kāmścit lokān yad upadiśeretat mayādiṣṭo'bhavaḥ, yataḥ sarvvairetai rviśvāsayuktesvariṇyaṇiṣṭhā na jāyate kintu vivādo jāyate|

^V upadeśasya tvabhipretaṃ phalaṃ nirmmalāntaḥkaraṇena satsaṃvedena niṣkapaṭaviśvāseṇa ca yuktaṃ prema|

^{VI} kecit janāśca sarvvāṇyetāni vihāya nirarthakakathānām anugamanena vipathagāmīno'bhavan,

^{VII} yad bhāṣante yacca niścinvanti tanna budhyamānā vyavasthopadeṣṭāro bhavitum icchanti|

^{VIII} sā vyavasthā yadi yogyarūpeṇa grhyate tarhyuttamā bhavātīti vayaṃ jānīmaḥ|

^{IX} aparaṃ sā vyavasthā dhārmikasya viruddhā na bhavati kintvadhārmiko 'vādhyo duṣṭaḥ pāpiṣṭho 'pavitro 'śuciḥ piṭṛhantā mātṛhantā narahantā

^X veśyāgāmī puṇmaithunī manuṣyavikretā mithyāvādī mithyāśapathakārī ca sarvveṣāmeteṣāṃ viruddhā,

^{XI} tathā saccidānandeśvarasya yo vibhavayuktaḥ susaṃvādo mayi samarpitas-tadanuyāyihitopadeśasya viparītaṃ yat kiñcid bhavati tadviruddhā sā vyavastheti tadgrāhiṇā jñātavyaṃ|

^{XII} mahyaṃ śaktidātā yo'smākaṃ prabhuḥ khriṣṭayīśustamahaṃ dhanyaṃ vadāmi|

^{XIII} yataḥ purā nindaka upadrāvī hiṃsakaśca bhūtvāpyahaṃ tena viśvāsyo 'manye paricārakatve nyayujye ca| tad aviśvāsācaraṇam ajñānena mayā kṛtamiti hetorahaṃ tenānukampito'bhavaṃ|

^{XIV} aparaṃ khriṣṭe yīśau viśvāsapremabhyāṃ sahito'smatprabhoranugraho 'tīva pracuro'bhat|

^{XV} pāpinaḥ paritrātuṃ khriṣṭo yīśu rjagati samavatīrṇo'bhavat, eṣā kathā viśvāsaṇīyā sarvvai grahaṇīyā ca|

^{XVI} teṣāṃ pāpināṃ madhye'haṃ prathama āsaṃ kintu ye mānavā anantaīvanaprāptyarthaṃ tasmin viśvasiṣyanti teṣāṃ dṛṣṭānte mayi prathame yīśunā khriṣṭena svakīyā kṛtsnā cirasahiṣṇutā yat prakāśyate tadarthamevāham anukampāṃ prāptavān|

^{XVII} anādirakṣayo'dṛśyo rājā yo'dvitiyaḥ sarvvajña īśvarastasya gauravaṃ mahimā cānantakālaṃ yāvad bhūyāt| āmen|

^{XVIII} he putra tīmathiya tvayi yāni bhaviṣyadvākyaṇi purā kathitāni tadanusārād aham enamādeśaṃ tvayi samarpayāmi, tasyābhiprāyo'yaṃ yattvaṃ tai rvākyaairuttamayuddhaṃ karoṣi

^{XIX} viśvāsaṃ satsaṃvedaṇca dhārayasi ca| anayoḥ parityāgāt keṣāñcid viśvāsatarī bhagnābhavat|

^{XX} humināyasikandarau teṣāṃ yau dvau janau, tau yad dharmmanindāṃ puna rna karttuṃ śikṣete tadarthaṃ mayā śayatānasya kare samarpitau|

II

- I mama prathama ādeśo'yaṁ, prārthanāvinayanivedanadhanyavādāḥ karttavyaḥ,
 II sarvveṣāṁ mānavānāṁ kṛte viśeṣato vayaṁ yat śāntatvena nirvvirodhatvena
 ceścarabhaktiṁ vinītatvañcācarantaḥ kālaṁ yāpayāmastadārthaṁ nṛpatināṁ uc-
 capadasthānāñca kṛte te karttavyaḥ|
 III yato'smākaṁ tārakasyeśvarasya sāksāt tadevottamaṁ grāhyañca bhavati,
 IV sa sarvveṣāṁ mānavānāṁ paritrāṇaṁ satyajñānaprāptiñcecchati|
 V yata eko'dvitiya īśvaro vidyate kiñceśvare mānaveṣu caiko 'dvitiyo madhyasthaḥ
 VI sa narāvatāraḥ khriṣto yīśu rvidyate yaḥ sarvveṣāṁ mukte rmūlyam
 ātmaḍānaṁ kṛtavān| etena yena pramāṇenopayukte samaye prakāśitavyaṁ,
 VII tadghoṣayitā dūto viśvāse satyadharmme ca bhinnajātīyānāṁ
 upadeśakaścāhaṁ nyayūjye, etadahaṁ khriṣṭasya nāmnā yathātathyaṁ vadāmi
 nānṛtaṁ kathayāmi|
 VIII ato mamābhimatamidaṁ puruṣaiḥ krodhasandehau vinā pavitrakarān uttolya
 sarvvasmin sthāne prārthanā kriyatām|
 IX tadvat nāryyo'pi salajjāḥ saṁyatamanasaśca satyo yo-
 gyamācchādanāṁ paridadhatu kiñca keśasaṁskāraiḥ kaṇakamuktābhi
 rmahārghyaparicchadaīścātmabhūṣaṇaṁ na kurvvatyaḥ
 X svīkṛteśvarabhaktīnāṁ yoṣitāṁ yogyaiḥ satyarmmabhiḥ svabhūṣaṇaṁ kurv-
 vatām|
 XI nārī sampūrṇavinītatvena nirvvirodhaṁ śīkṣatām|
 XII nāryyāḥ śīkṣādānaṁ puruṣayājñādānaṁ vāhaṁ nānujānāmi tayā
 nirvvirodhatvam ācaritavyaṁ|
 XIII yataḥ prathamam ādamastataḥ paraṁ havāyāḥ sṛṣṭi rbbabhūva|
 XIV kiñcādam bhrāntiyukto nābhavat yoṣideva bhrāntiyuktā bhūtvātyācāriṇī
 babhūva|
 XV tathāpi nārīgaṇo yadi viśvāse premni pavitratāyāṁ saṁyatamanasi ca tiṣṭhati
 tarhyapatyaprasavavartmanā paritrāṇaṁ prāpsyati|

III

- I yadi kaścid adhyakṣapadam ākāṅkṣate tarhi sa uttamaṁ karmma lipsata iti
 satyaṁ|
 II ato'dhyakṣeṇāninditenaikasyā yoṣito bhartrā parimitabhogena saṁyatamanasā
 sabhyenātithisevakena śīkṣaṇe nipuṇena
 III na madyapena na prahārakeṇa kintu mṛdubhāvena nirvvivādena nirlobhena
 IV svaparivārāṇāṁ uttamaśāsakena pūrṇavinītatvād vaśyānāṁ santānānāṁ
 niyantrā ca bhavitavyaṁ|
 V yata ātmaparivārān śāsituṁ yo na śaknoti teneśvarasya samites-
 tattvāvadadhāraṇaṁ kathaṁ kāriṣyate?
 VI aparaṁ sa garvvito bhūtvā yat śayatāna iva daṇḍayogyo na bhavet tadarthaṁ
 tena navaśiṣyeṇa na bhavitavyaṁ|
 VII yacca nindāyāṁ śayatānasya jāle ca na patet tadarthaṁ tena
 bahiṣthalokānāmapi madhye sukhyaītyuktena bhavitavyaṁ|
 VIII tadvat paricārakairapi vinītai rdvividhavākyaarahitai rbahumadyapāne
 'nāsaktai nrirlobhaiśca bhavitavyaṁ,
 IX nirmmalasaṁvedena ca viśvāsasya nigūḍhavākyaṁ dhātivyañca|
 X agre teṣāṁ parīkṣā kriyatām tataḥ paraṁ aninditā bhūtvā te paricaryyāṁ
 kurvvanu|
 XI aparaṁ yoṣidbhirapi vinītabhīranapavādikābhiḥ satarkābhiḥ sarvvatra
 viśvāsyābhiśca bhavitavyaṁ|

^{XII} paricārakā ekaikayoṣito bharttāro bhaveyuh, nijasantānānām parijanānāñca suśāsanam kuryyūṣca|

^{XIII} yataḥ sā paricaryyā yai rbhadrarūpeṇa sādhyate te śreṣṭhapadam prāpnuvanti khriṣṭe yīśau viśvāsena mahotsukā bhavanti ca|

^{XIV} tvām pratyetatpatralekhanasamaye śighram tvatsamīpagamanasya pratyāśā mama vidyate|

^{XV} yadi vā vilambeya tarhīśvarasya gr̥he 'rthataḥ satyadharmmasya stambhabhittimūlasvarūpāyām amareśvarasya samitau tvayā kīdṛśa ācāraḥ karttavyastat jñātuṁ śakṣyate|

^{XVI} aparaṁ yasya mahattvaṁ sarvvasvīkṛtam īśvarabhaktestat nigūḍhavākyamidam īśvaro mānavadehe prakāśita ātmanā sapuṇyīkṛto dūtaiḥ sandṛṣṭaḥ sarvvajātiyānām nikaṭe ghoṣito jagato viśvāsapātrībhūtastejaḥprāptaye svargaṁ nītaśceti|

IV

^I pavitra ātmā spaṣṭam idaṁ vākyam vadati caramakāle katipayalokā vahnināṅkitatvāt

^{II} kāthoramanasām kāpatyād anṛtavādinām vivāhaniṣedhakānām bhakṣyaviṣeṣaniṣedhakānāñca

^{III} bhūtasvarūpānām śikṣāyām bhramakātmanām vākyeṣu ca manāmsi niveśya dharmmād bhraṁśiṣyante| tāni tu bhakṣyāṇi viśvāsinām svīkṛtasatyadharmmānāñca dhanyavādasahitāya bhogāyeśvareṇa sasṛjire|

^{IV} yata īśvareṇa yadyat sṛṣṭaṁ tat sarvvam uttamaṁ yadi ca dhanyavādena bhuḥjyate tarhi tasya kimapi nāgrāhyam bhavati,

^V yata īśvarasya vākyena prārthanayā ca tat pavitribhavati|

^{VI} etāni vākyāni yadi tvam bhrātr̥n jñāpayestarhi yīśukhriṣṭasyottamḥ paricārako bhaviṣyasi yo viśvāso hitopadeśaṣca tvayā gr̥hītastadiyavākyairāpyāyiṣyase ca|

^{VII} yānyupākhyānāni durbhāvāni vṛddhayaṣitāmeva योगyāni ca tāni tvayā viśṛjyantām īśvarabhaktaye yatnaḥ kriyatāñca|

^{VIII} yataḥ śārīriko yatnaḥ svalpaphalado bhavati kintvīśvarabhaktiraihipāratrikajīvanayoḥ pratijñāyuktā satī sarvvatra phaladā bhavati|

^{IX} vākyametad viśvasanīyam sarvvai rgrahaṇīyañca vayañca tadarthameva śrāmyāmo nindām bhumjmahe ca|

^X yato hetoḥ sarvvamānavānām viṣeṣato viśvāsinām trātā yo'mara īśvarastasmin vayan viśvasāmaḥ|

^{XI} tvam etāni vākyāni pracāraya samupadiśa ca|

^{XII} alpavayaṣkatvāt kenāpyavajñeyo na bhava kintvālāpenācaraṇena premnā sadātmatvena viśvāsena śucitvena ca viśvāsinām ādarśo bhava|

^{XIII} yāvannāham āgamiṣyāmi tāvat tva pāṭhe cetayane upadeśe ca mano nidhatsva|

^{XIV} prācīnagaṇahastārpaṇasahitena bhaviṣyadvākyena yaddānam tubhyam viśrāṇitam tavāntaḥsthe tasmin dāne śithilamanā mā bhava|

^{XV} eteṣu mano niveśaya, eteṣu varttasva, itthañca sarvvaviṣaye tava guṇavṛddhiḥ prakāśatām|

^{XVI} svasmin upadeśe ca sāvadhāno bhūtvāvatiṣṭhasva tat kṛtvā tvayātmaparitrāṇam śrotrṇāñca paritrāṇam sādhayiṣyate|

V

^I tvam prācīnam na bhartsaya kintu taṁ pitaramiva yūnaṣca bhrātr̥niva

^{II} vṛddhāḥ striyaṣca mātṛniva yuvatiśca pūrṇaśucitvena bhaginīriva vinayasva|

III aparaṁ satyavidhavāḥ sammānyasva |

IV kasyāścid vidhavāyā yadi putrāḥ pauṭrā vā vidyante tarhi te prathamataḥ svīyaparijanān sevituṁ pitroḥ pratyupakarttuṁ śikṣantāṁ yatastadeveśvarasya sākṣād uttamaṁ grāhyaṁ karmma |

V aparaṁ yā nārī satyavidhavā nāthahīnā cāsti sā īśvarasyāśraye tiṣṭhanti divānīśaṁ nivedanaprārthanābhyāṁ kālāṁ yāpayati |

VI kintu yā vidhavā sukhabhogāśaktā sā jīvatyapi mṛtā bhavati |

VII ataeva tā yad aninditā bhavyeṣṭadartham etāni tvayā nidiśyantāṁ |

VIII yadi kaścit svajātīyān lokān viśeṣataḥ svīyaparijanān na pālayati tarhi sa viśvāsād bhraṣṭo 'pyadhamaśca bhavati |

IX vidhavāvarge yasyā gaṇanā bhavati tayā ṣaṣṭivatsarebhyo nyūnavayaskayā na bhavitavyaṁ; aparaṁ pūrvvam ekasvāmikā bhūtvā

X sā yat śīśupoṣaṇenātithisevanena pavitralokānāṁ caraṇaprakṣālanena kliṣṭānāṁ upakāreṇa sarvavidhasatkarmmacaraṇena ca satkarmmakaraṇāt sukhyaṭiprāptā bhavet tadapyāvaśyakaṁ |

XI kintu yuvatī rvidhavā na gr̥hāṇa yataḥ khrīṣṭasya vaiparītyena tāsāṁ darpe jāte tā vivāham icchanti |

XII tasmācca pūrvvadharmmaṁ parityajya daṇḍanīyā bhavanti |

XIII anantaram tā gr̥hād gr̥haṁ paryyaṭantya ālasyaṁ śikṣante kevalamālasyaṁ nahi kintvanarthakālāpaṁ parādhikāracarccāncāpi śikṣamāṇā anucitāni vākyaṇi bhāṣante |

XIV ato mameccheyaṁ yuvatyo vidhavā vivāham kurvvatām apatyavatyo bhavantu gr̥hakarmma kurvvatāñcetthaṁ vipakṣāya kimapi nindādvāraṁ na dadatu |

XV yata itaḥ pūrvvam api kāścit śayatānasya paścādgāminyo jātāḥ |

XVI aparaṁ viśvāsinyā viśvāsino vā kasyāpi parivārāṇāṁ madhye yadi vidhavā vidyante tarhi sa tāḥ pratipālayatu tasmāt samītau bhāre 'nāropite satyavidhavānāṁ pratipālanam karttuṁ tayā śakyate |

XVII ye prāñcaḥ samitiṁ samyag adhitiṣṭhanti viśeṣata īśvaravākyaenopadeśena ca ye yatnaṁ vidadhate te dviguṇasyādarasya योग्या mānyantām |

XVIII yasmāt śāstre likhitamidamāste, tvaṁ śasyamarddakavṛṣasyāsyam mā badhāneti, aparamapi kāryyakṛd vetanasya योग्यo bhavātīti |

XIX dvau trīn vā sākṣiṇo vinā kasyācit prācīnasya viruddham abhiyogastvayā na gr̥hyatām |

XX aparaṁ ye pāpamācaranti tān sarvveṣāṁ samakṣaṁ bhartsayasva tenāpareṣāmapī bhīti rjaniṣyate |

XXI aham īśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya manonītadivya dūtānāṁ gocarē tvāṁ idam ājñāpayāmi tvaṁ kasyāpyanurodhena kimapi na kurvvana vināpakṣapātam etāna vidhīn pālaya |

XXII kasyāpi mūrddhi hastāparṇam tvarayā mākārṣiḥ | parapāpānāñcāmśī mā bhava | svaṁ śuciṁ rakṣa |

XXIII aparaṁ tavodarapīḍāyāḥ punaḥ puna durbbalatāyāśca nimittam kevalam toyaṁ na pivaṁ kiñcin madyaṁ piva |

XXIV keṣāñcit mānavānāṁ pāpāni vicārāt pūrvvam keṣāñcit paścāt prakāśante |

XXV tathaiva satkarmmaṇyapi prakāśante tadanyathā sati pracchannāni sthātum na śaknuvanti |

VI

I yāvanto lokā yugadhāriṇo dāsāḥ santi te svasvasvāmināṁ pūrṇasamādarayogyam manyantām no ced īśvarasya nāmna upadeśasya ca nindā sambhaviṣyati |

II yeṣāñca svāmīno viśvāsinaḥ bhavanti taiste bhrātrtvāt nāvajñeyāḥ kintu te karmmaphalabhogino viśvāsinaḥ priyāśca bhavantīti hetoḥ sevānīyā eva, tvam etāni śikṣaya samupadiśa ca|

III yaḥ kaścīd itaraśikṣāṁ karoti, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya hitavākyānīśvarabhakte ryogyāṁ śikṣāñca na svīkaroti

IV sa darpadhmātaḥ sarvvathā jñānahīnaśca vivādai rvāgyuddhaiśca rogayuktaśca bhavati|

V tādrśād bhāvād īrṣyāvirodhāpavādaduṣṭāsūyā bhraṣṭamanasāṁ satyajñānahīnānāṁ īśvarabhaktiṁ lābhopāyaṁ iva manyamānānāṁ lokānāṁ vivādāśca jāyante tādrśebhyo lokebhyastvaṁ pṛthak tiṣṭha|

VI saṁyateccchayā yuktā yeśvarabhaktiḥ sā mahālābhopāyo bhavatīti satyaṁ|

VII etajjagatpraveśanakāle'smābhiḥ kimapi nānāyi tattayajanakāle'pi kimapi netuṁ na śakṣyata iti niścitaṁ|

VIII ataeva khādyānyācchādanāni ca prāpyāsmābhiḥ santuṣṭai rbhavitavyaṁ|

IX ye tu dhanino bhavituṁ ceṣṭante te parīkṣāyāṁ unmathe patanti ye cābhilāṣā mānavān vināśe narake ca majjayanti tādrśeṣvajñānāhitābhilāṣeṣvapi patanti|

X yato'rthasprhā sarvveṣāṁ duritānāṁ mūlaṁ bhavati tāmavalambya kecid viśvāsād abhramśanta nānakleśaiśca svān avidhyan|

XI he īśvarasya loka tvam etebhyaḥ palāyya dharmma īśvarabhakti rviśvāsaḥ prema sahiṣṇutā kṣāntiścaitānyācara|

XII viśvāsarūpam uttamayuddhaṁ kuru, anantajīvanam ālambasva yatas-tadarthaṁ tvam āhūto 'bhavaḥ, bahuśakṣiṇāṁ samakṣaṅcottamāṁ pratijñāṁ svīkṛtavān|

XIII aparaṁ sarvveṣāṁ jīvayiturīśvarasya sāksād yaśca khriṣṭo yīśuḥ pantīyapīlātasya samakṣam uttamāṁ pratijñāṁ svīkṛtavān tasya sāksād ahaṁ tvāṁ idam ājñāpayāmi|

XIV īśvareṇa svasamayē prakāśitavyam asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyāgamanaṁ yāvat tvayā niṣkalaṅkatvena nirddoṣatvena ca vidhī rakṣyatām|

XV sa īśvaraḥ saccidānandaḥ, advitīyasamrāt, rājñāṁ rājā, prabhūnāṁ prabhuḥ,

XVI amaratāyā advitīya ākaraḥ, agamyatejonivāsī, marttyānāṁ kenāpi na drṣṭaḥ kenāpi na drṣyaśca| tasya gauravaparākramau sadātanaḥ bhūyāstām| āmen|

XVII ihaloke ye dhaninaste cittasamunnatiṁ capale dhane viśvāsañca na kurvvatām kintu bhogārtham asmabhyaṁ pracuratvena sarvvadātā

XVIII yo'mara īśvarastasmin viśvasantu sadācāraṁ kurvvanu satkarmmadhanena dhanino sukalā dātāśca bhavantu,

XIX yathā ca satyaṁ jīvanam pāpnuyustathā pāratrikām uttamasampadaṁ sañcinvantveti tvayādiśyantām|

XX he tīmathiya, tvam upanidhiṁ gopaya kālpanikavidyāyā apavitraṁ pralāpaṁ virodhoktiṅca tyaja ca,

XXI yataḥ katipayā lokāstāṁ vidyāmavalambya viśvāsād bhraṣṭā abhavana| prasādastava sahāyo bhūyāt| āmen|

2 tīmathiyam patram

I khrīṣṭena yīśunā yā jīvanasya pratijñā tāmādhiśvarasyecchayā yīśoḥ khrīṣṭasyaikaḥ preritaḥ paulo'ham svakīyam priyam dharmmaputram tīmathiyam prati patram likhāmi|

II tāta īśvaro'smākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tvayi prasādam dayām śāntiñca kriyāstām|

III aham ā pūrvvapuruṣāt yam īśvaram pavitramanasā seve tam dhanyam vadanam kathayāmi, aham ahorātram prārthanāsamaye tvām nirantaram smarāmi|

IV yaśca viśvāsaḥ prathame loyīnāmikāyām tava mātāmahyām unīkīnāmikāyām mātari cātiṣṭhat tavāntare'pi tiṣṭhatīti manye

V tava tam niṣkapaṭam viśvāsam manasi kurvvan tavāśrupātam smaran yathānandena praphallo bhaveyam tadartham tava darśanam ākāṅkṣe|

VI ato heto rmama hastārpaṇena labdho ya īśvarasya varastvayi vidyate tam ujvālayitum tvām smārayāmi|

VII yata īśvaro'smabhyam bhayajanakam ātmānam adattvā śaktipremasatarkatānām ākaram ātmānam dattavān|

VIII ataevāsmākaṁ prabhumadhi tasya vandidāsam māmādhi ca pramāṇam dātum na trapasva kintvīśvariyaśaktyā susaṁvādasya kṛte duḥkhasya sahabhāgī bhava|

IX so'smān paritrāṇapātrāṇi kṛtavān pavitreṇāhvānenāhūtavāmśca; asmatkarmmahetuneti nahi svīyanirūpāṇasya prasādasya ca kṛte tat kṛtavān| sa prasādaḥ sṛṣṭeḥ pūrvvakāle khrīṣṭena yīśunāsmabhyam adāyi,

X kintvadhunāsmākaṁ paritrātu ryīśoḥ khrīṣṭasyāgamanena prākāśata| khrīṣṭo mṛtyum parājitavān susaṁvādena ca jīvanam amaratāñca prakāśitavān|

XI tasya ghoṣayitā dūtaścānyajātīyānām śikṣakaścāham niyukto'smi|

XII tasmāt kāraṇāt mamāyam kleśo bhavati tena mama lajjā na jāyate yato'ham yasmin viśvasitavān tamavagato'smi mahādinam yāvat mamopanidhe rgopanasya śaktistasya vidyata iti niścitam jānāmi|

XIII hitadāyakānām vākyaṇām ādarśarūpeṇa mattaḥ śrutāḥ khrīṣṭe yīśau viśvāsapremnoḥ kathā dhāraya|

XIV aparam asmadantarvāsinā pavitreṇātmanā tāmuttamām upanidhim gopaya|

XV āśīyādeśīyāḥ sarvve mām tyaktavanta iti tvām jānāsi teṣām madhye phūgillo harmmaginiśca vidyete|

XVI prabhuranīṣipharasya parivārān prati kṛpām vidadhātu yataḥ sa punaḥ puna rmām āpyāyitavān

XVII mama śṛṅkhalena na trapitvā romānagare upasthitisamaye yatnena mām mrgayitvā mamoddeśam prāptavān|

XVIII ato vicāradine sa yathā prabhoḥ kṛpābhājanam bhavet tādrśam varam prabhustasmai deyāt| iphiṣanagare'pi sa kati prakārai rmām upakṛtavān tat tvām samyag vetsi|

II

I he mama putra, khrīṣṭayīśuto yo'nugrahastasya balena tvām balavān bhava|

II aparam bahubhiḥ sāksibhiḥ pramāṇīkṛtām yām śikṣām śrutavānasi tām viśvāsyēṣu parasmai śikṣādāne nipuṇēṣu ca lokeṣu samarpaya|

III tvām yīśukhrīṣṭasyottamo yoddheva kleśam sahasva|

IV yo yuddham karoti sa sāmsārike vyāpāre magno na bhavati kintu svaniyojayitre rocitum ceṣṭate|

V aparaṁ yo mallai ryudhyati sa yadi niyamānusāreṇa na yuddhyati tarhi kirīṭaṁ na lapsyate|

VI aparaṁ yaḥ kṛṣṭivalaḥ karmma karoti tena prathamena phalabhāginā bhavitavyaṁ|

VII mayā yaducyate tat tvayā budhyatām yataḥ prabhustubhyaṁ sarvvatra buddhiṁ dāsyati|

VIII mama susaṁvādasya vacanānusārād dāyūdvaṁśīyaṁ mṛtagaṇamadhyād utthāpitaṅca yīśuṁ khriṣṭaṁ smara|

IX tatsusaṁvādakāraṇād ahaṁ duṣkarmmeva bandhanadaśāparyyantaṁ kleśaṁ bhuñje kintvīśvarasya vākyaṁ abaddhaṁ tiṣṭhati|

X khriṣṭena yīśunā yad anantagauravasahitaṁ paritrāṇaṁ jāyate tadabhirucitai rlokairapi yat labhyeta tadarthamaḥ teṣāṁ nimittaṁ sarvvāṇyetāni sahe|

XI aparaṁ eṣā bhāratī satyā yadi vayaṁ tena sārddhaṁ mriyāmahe tarhi tena sārddhaṁ jīvivāmaḥ, yadi ca kleśaṁ sahāmahe tarhi tena sārddhaṁ rājatvamapi kariṣyāmahe|

XII yadi vayaṁ tam anaṅgīkurmmastarhi so 'smānapyanaṅgīkariṣyati|

XIII yadi vayaṁ na viśvāsāmastarhi sa viśvāsyastiṣṭhati yataḥ svam apahnotuṁ na śaknoti|

XIV tvametāni smārayan te yathā niṣphalaṁ śrotrṇāṁ bhraṁśajanakaṁ vāgyuddhaṁ na kuryyastathā prabhoḥ samakṣaṁ dṛḍhaṁ vinīyādiśa|

XV aparaṁ tvam īśvarasya sāksāt svaṁ parīkṣitam anindanīyakarmmakāriṇaṅca satyamatasya vākyaṇāṁ sadvibhajane nipuṇaṅca darśayituṁ yatasva|

XVI kintvapavitrā anarthakakathā dūrikuru yatastadāmbina uttarottaram adhar-mme varddhiṣyante,

XVII teṣāṅca vākyaṁ galitakṣatavat kṣayavarddhako bhaviṣyati teṣāṁ madhye humināyaḥ philitaścetināmānau dvau janau satyamatād bhraṣṭau jātau,

XVIII mṛtānāṁ punarutthiti rvyatīteti vadantau keṣāṅcid viśvāsam utpāṭayataśca|

XIX tathāpīśvarasya bhittimūlam acalaṁ tiṣṭhati tasmiṁśceyaṁ lipi rmudrāṅkitā vidyate| yathā, jānāti paramēśastu svakīyaṁ sarvvamānavān| apagacched adhar-mmācca yaḥ kaścit khriṣṭanāmakṛt||

XX kintu brhanniketane kevala suvarṇamayāni raupyamayāni ca bhājanāni vidyanta iti tarhi kāṣṭhamayāni mṛṇmayānyapi vidyante teṣāṅca kiyanti sammānāya kiyantapamānāya ca bhavanti|

XXI ato yadi kaścic etādṛṣebhyaḥ svaṁ pariṣkaroti tarhi sa pāvitaṁ prabhoḥ kāryyayogyāṁ sarvvasatkāryyāyopayuktaṁ sammānārthakaṅca bhājanaṁ bhaviṣyati|

XXII yauvanāvasthāyā abhilāṣāstvayā parityajyantām dharmmo viśvāsaḥ prema ye ca śucimanobhiḥ prabhum uddīśya prārthanāṁ kurvvate taiḥ sārddham aikyabhāvaścaiteṣu tvayā yatno vidhiyatām|

XXIII aparaṁ tvam anarthakāṇ ajñānāṁśca praśnān vāgyuddhotpādakāṇ jñātvā dūrikuru|

XXIV yataḥ prabho rdāsena yuddham akarttavyaṁ kintu sarvvān prati śāntena śikṣādānecchukena sahiṣṇunā ca bhavitavyaṁ, vipakṣāśca tena namratvena ceti-tavyāḥ|

XXV tathā kṛte yadiśvaraḥ satyamatasya jñānārthaṁ tebhyo manaḥparivarttanarūpaṁ varaṁ dadyāt,

XXVI tarhi te yena śayatānena nijābhilāṣasāadhanāya dhṛtāstasya jālāt cetanāṁ prāpyoddhāraṁ labdhuṁ śakṣyanti|

III

- I caramadineṣu kleśajanakāḥ samayā upasthāsyantīti jānīhi|
 II yatastātkālikā lokā ātmapremiṇo 'rthapremiṇa ātmaślāghino 'bhimānino nindakāḥ pitroranājñāgrāhiṇaḥ kṛtaghnā apavitrāḥ
 III prītivārjitā asandheyā mṛṣāpavādinō 'jitendriyāḥ pracaṇḍā bhadradveṣiṇo
 IV viśvāsaghātakā duḥsāhasino darpadhmātā īśvarāpremiṇaḥ kintu sukhapremiṇo
 V bhaktaveśāḥ kintvasvikṛtabhaktiguṇā bhaviṣyanti; etādṛśānām lokānām saṁmargaṁ parityaja|
 VI yato ye janāḥ pracchannaṁ gehān praviśanti pāpai rbhāragrastā nānāvidhābhilāṣaiścālitā yāḥ kāmīnyo
 VII nityaṁ śikṣante kintu satyamatasya tattvajñānaṁ prāptuṁ kadācit na śaknuvanti tā dāsivad vaśīkurvvate ca te tāḍṛśā lokāḥ|
 VIII yānni ryāmbriśca yathā mūsamaṁ prati vipakṣatvam akurutāṁ tathaiva bhraṣṭamanaso viśvāsviṣaye 'grāhyāścaite lokā api satyamataṁ prati vipakṣatāṁ kurvvanti|
 IX kintu te bahudūram agrasarā na bhaviṣyanti yatastayo rmūḍhatā yadvat tadvad eteṣāmapī mūḍhatā sarvvadṛśyā bhaviṣyati|
 X mamopadeśaḥ śiṣṭatābhiprāyo viśvāso rdharyyaṁ prema sahiṣṇutopadravaḥ kleśā
 XI āntiyakhiyāyām ikaniye lūstrāyāñca mām prati yadyad aghaṭata yāmścopadravān aham asahe sarvvametāt tvam avagato'si kintu tatsarvvataḥ prabhu rmām uddhṛtavān|
 XII parantu yāvanto lokāḥ khriṣṭena yīsuneśvarabhaktim ācaritum icchanti teṣāṁ sarvveṣāṁ upadravo bhaviṣyati|
 XIII aparaṁ pāpiṣṭhāḥ khalāśca lokā bhrāmyanto bhramayantaścottarottaraṁ duṣṭatvena varddhiṣyante|
 XIV kintu tvaṁ yad yad aśikṣathāḥ, yacca tvayi samarpitam abhūt tasmin avatiṣṭha, yataḥ kasmāt śikṣāṁ prāpto'si tad vetsi;
 XV yāni ca dharmmaśāstrāṇi khriṣṭe yīśau viśvāseṇa paritrāṇaprāptaye tvām jñāninaṁ karttuṁ śaknuvanti tāni tvaṁ śaiśavakālād avagato'si|
 XVI tat sarvvaṁ śāstram īśvarasyātmanā dattaṁ śikṣāyai doṣabodhāya śodhanāya dharmmavinayāya ca phalayūktaṁ bhavati
 XVII tena ceśvarasya loko nipuṇaḥ sarvvasmai satkarmmaṇe susajjaśca bhavati|

IV

- I īśvarasya gocare yaśca yīśuḥ khriṣṭaḥ svīyāgamanakāle svarājatvena jīvatāṁ mṛtānāñca lokānām vicāraṁ kariṣyati tasya gocare 'haṁ tvām idaṁ dṛḍham ajñāpayāmi|
 II tvaṁ vākyaṁ ghoṣaya kāle'kāle cotsuko bhava pūrṇayā sahiṣṇutayā śikṣayā ca lokān prabodhaya bhartsaya vinayasva ca|
 III yata etādṛśaḥ samaya āyāti yasmin lokā yathārtham upadeśam asahyamānāḥ karṇakaṇḍūyanaviśiṣṭā bhūtvā nijābhilāṣāt śikṣakān saṁgrahiṣyanti
 IV satyamatācca śrotrāṇi nivarttya vipathagāmīno bhūtvopākhyāneṣu pravarttiṣyante;
 V kintu tvaṁ sarvvaviṣaye prabuddho bhava duḥkhabhogam svīkuru susaṁvādapracārakasya karmma sādahaya nijaparicaryyām pūrṇatvena kuru ca|
 VI mama prāṇānām utsargo bhavati mama prasthānakālaścopātiṣṭhat|

VII aham uttamayuddham kṛtavān gantavyamārgasyāntaṁ yāvad dhāvitavān viśvāsaṁ rakṣitavān|

VIII śeṣaṁ puṇyamukutaṁ madarthaṁ rakṣitaṁ vidyate tacca tasmin mahādine yathārthavicāraṇa prabhunā mahyaṁ dāyisyate kevalaṁ mahyam iti nahi kintu yāvanto lokāstasyāgamanam ākāṅkṣante tebhyaḥ sarvvebhyo 'pi dāyisyate|

IX tvaṁ tvarayā matsamīpam āgantum yatasva,

X yato dimā aihikasaṁsāram ihamāno mām parityajya thiṣalanīkīm gatavān tathā krīṣki rgālātiyām gatavān tītaśca dālmātiyām gatavān|

XI kevalo lūko mayā sārddham vidyate| tvaṁ mārkam saṅginaṁ kṛtvāgaccha yataḥ sa paricaryayā mamopakārī bhaviṣyati,

XII tukhikañcāham iphiṣanagaraṁ preṣitavān|

XIII yad ācchādanavastraṁ troyānagare kārpasya sannidhau mayā nikṣiptaṁ tvamāgamanasamaye tat pustakāni ca viśeṣataścarmmagranthān ānaya|

XIV kāmśyakāraḥ sikandaro mama bahvaniṣṭaṁ kṛtavān prabhustasya karmmaṇām samucitaphalaṁ dadātu|

XV tvamapi tasmāt sāvadhānāstīṣṭha yataḥ so'smākaṁ vākyānām atīva vipakṣo jātaḥ|

XVI mama prathamapratyuttarasamaye ko'pi mama sahāyo nābhavat sarvve mām paryatyajan tām prati tasya doṣasya gaṇanā na bhūyāt;

XVII kintu prabhu rmama sahāyo 'bhavat yathā ca mayā ghoṣaṇā sādhyeta bhinnajātīyāśca sarvve susaṁvādaṁ śṛṇuyustathā mahyaṁ śaktim adadāt tato 'haṁ siṁhasya mukhād uddhṛtaḥ|

XVIII aparaṁ sarvvasmād duṣkarmmataḥ prabhu rmām uddhariṣyati nijasvargīyarājyaṁ netum mām tārayiṣyati ca| tasya dhanyavādaḥ sadākālaṁ bhūyāt| āmen|

XIX tvaṁ priṣkāṁ ākkilam anīṣipharasya parijanāṁśca namaskuru|

XX irāstaḥ karinthanagare 'tiṣṭhat traphimaśca pīḍitatvāt milītanagare mayā vyahīyata|

XXI tvaṁ hemantakālāt pūrvvam āgantum yatasva| ubūlaḥ pūdi rlināḥ klaudiyā sarvve bhrātaraśca tvām namaskurvate|

XXII prabhu ryīśuḥ khriṣṭastavātmanā saha bhūyāt| yuṣmāsvanugraho bhūyāt| āmen|

tītaṁ patraṁ

I anantajīvanasyāśāto jātāyā īśvarabhakte ryogyasya satyamatasya yat tat-vajñānaṁ yaśca viśvāsa īśvarasyābhirucitalokai rlabhyate tadarthaṁ

II yīśukhrīṣṭasya prerita īśvarasya dāsaḥ paulo'haṁ sādharmaṇaviśvāsāt mama prakṛtaṁ dharmmaputram tītaṁ prati likhami|

III niṣkapaṭa īśvara ādikālāt pūrvvaṁ tat jīvanam pratiññātavān svanirūpitāsamaye ca ghoṣaṇayā tat prakāśitavān|

IV mama trāturīśvarasyājñayā ca tasya ghoṣaṇam mayi samarpitam abhūt| asmākaṁ tāta īśvaraḥ paritrātā prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tubhyam anugrahaṁ dayāṁ śāntiṇca vitaratu|

V tvaṁ yad asampūrṇakāryyāṇi sampūraye rmadīyādeśācca pratinagaraṁ prācīnagaṇān niyojayestadarthamaham tvāṁ krītyupadvīpe sthāpayitvā gatavān|

VI tasmād yo naro 'nindita ekasyā yoṣitaḥ svāmī viśvāsinām apacayasyāvādhyatvasya vā doṣeṇāliptānāṇca santānānām janako bhavati sa eva yogyaḥ|

VII yato hetoradyakṣeṇaśvarasya gr̥hādyakṣeṇvānindanīyena bhavitavyaṁ| tena svecchācārīṇā krodhinā pānāsaktena prahārakeṇa lobhinā vā na bhavitavyaṁ

VIII kintvatithisevakena sallokānurāgiṇā vinītena nyāyyena dhārmrikeṇa jiten-driyeṇa ca bhavitavyaṁ,

IX upadeśe ca viśvastaṁ vākyaṁ tena dhāritavyaṁ yataḥ sa yad yathārthenopadeśena lokān vinetuṁ vighnakāriṇaśca niruttarān karttuṁ śaknuyāt tad āvaśyakaṁ|

X yataste bahavo 'vādhyā anarthakavākyavādinaḥ pravañcakāśca santi viśeṣataśchinnatvacāṁ madhye kecit tādṛśā lokāḥ santi|

XI teṣāṇca vāgrodha āvaśyako yataste kutsitalābhasyāśayānucitāni vākyaṇi śikṣayanto nikhilaparivārāṇāṁ sumatiṁ nāśayanti|

XII teṣāṁ svadeśīya eko bhaviṣyadvādī vacanamidamuktavān, yathā, krītiyamānavāḥ sarvve sadā kāpaṭyavādinaḥ| hiṁsrajantusamānāste 'lasāścodarabhārataḥ||

XIII sākṣyametat tathyaṁ, ato□ hetostvaṁ tān gādhaṁ bhartsaya te ca yathā viśvāse svasthā bhaveyu

XIV ryihūdiyopākhyāneṣu satyamatabhraṣṭānāṁ mānavānām ājñāsu ca manāṁsi na niveśayeyustathādiśa|

XV śucīnām kṛte sarvvaṇyeva śucīni bhavanti kintu kalaṅkitānām aviśvāsināṇca kṛte śuci kimapi na bhavati yatasteṣāṁ buddhayaḥ sarvvedāśca kalaṅkitāḥ santi|

XVI īśvarasya jñānaṁ te pratijānanti kintu karmabhistad anaṅgīkurvvate yataste garhitā anājñāgrāhiṇaḥ sarvasatkarmanāścāyogyāḥ santi|

II

I yathārthasyopadeśasya vākyaṇi tvayā kathyantām

II viśeṣataḥ prācīnalokā yathā prabuddhā dhīrā vinītā viśvāse premni sahiṣṇutāyāṇca svasthā bhaveyustadvat

III prācīnayoṣito'pi yathā dharmmayogyam ācāraṁ kuryyuḥ paranindakā bahu-madyapānasya nighnāśca na bhaveyuḥ

IV kintu suśikṣākāriṇyaḥ satya īśvarasya vākyaṁ yat na nindyeta tadarthaṁ yuvatīḥ suśīlatām arthataḥ patisneham apatyasneham

^V vinītiṃ śucitvaṃ gr̥hiṇītvaṃ saujanyaṃ svāminighnañcādiśeyustathā tvayā kathyatām|

^{VI} tadvad yūno'pi vinītaye prabodhaya|

^{VII} tvañca sarvvaviṣaye svaṃ satkarmmaṇāṃ dr̥ṣṭāntaṃ darśaya śikṣāyāñcāvīkṛtatvaṃ dhīratāṃ yathārthaṃ

^{VIII} nirddoṣaṇca vākyaṃ prakāśaya tena vipakṣo yuṣmākam apavādasya kimapi chidraṃ na prāpya trapiṣyate|

^{IX} dāsāśca yat svaprabhūnāṃ nighnāḥ sarvvaviṣaye tuṣṭijanakāśca bhaveyuh pratyuttaraṃ na kuryyuh

^X kimapi nāpahareyuh kintu pūrṇaṃ suviśvastatāṃ prakāśayeyuriti tān ādiśa| yata evamprakāreṇāsmakaṃ trāturīśvarasya śikṣā sarvvaviṣaye tai rbhūṣitavyā|

^{XI} yato hetostrāṇajanaka īśvarasyānugrahaḥ sarvvān mānavān pratyuditavān

^{XII} sa cāsmān idaṃ śikṣyati yad vayam adharmmaṃ sāmsārikābhilāṣāṃścānaṅgīkṛtya vinītatvena nyāyeneśvarabhaktyā cehaloke āyu ryāpayāmaḥ,

^{XIII} paramasukhasyāśāṃ arthato 'smākaṃ mahata īśvarasya trāṇakarttu ryīśukhrīṣṭasya prabhāvasyodayaṃ pratikṣāmahe|

^{XIV} yataḥ sa yathāsmān sarvvasmād adharmmāt mocayitvā nijādhikārasvarūpaṃ satkarmmasūtsukam ekaṃ prajāvargaṃ pāvayet tadarthaṃ asmākaṃ kṛte ātmaḍānaṃ kṛtavān|

^{XV} etāni bhāṣasva pūrṇasāmarthyena cādiśa prabodhaya ca, ko'pi tvāṃ nāvamanyatām|

III

^I te yathā deśādhipānāṃ śāsakānāñca nighnā ājñāgrāhiṇśca sarvvasmai satkarmmaṇe susajjāśca bhaveyuh

^{II} kamapi na nindeyu rñivvirodhinaḥ kṣāntāśca bhaveyuh sarvvān prati ca pūrṇaṃ mṛdutaṃ prakāśayeyuśceti tān ādiśa|

^{III} yataḥ pūrvvaṃ vayamapi nirbbodhā anājñāgrāhiṇo bhrāntā nānābhilāṣāṇāṃ sukhānāñca dāseyā duṣṭatverṣyācāriṇo ghṛṇitāḥ parasparaṃ dveṣiṇaścābhavāmaḥ|

^{IV} kintvasmākaṃ trāturīśvarasya yā dayā marttyānāṃ prati ca yā prītistasyāḥ prādurbhāve jāte

^V vayam ātmakṛtebhyo dharmmakarmmabhyastannahi kintu tasya kṛpātaḥ punarjanmarūpeṇa prakṣālanena pravitrasyātmano nūtanīkaraṇena ca tasmāt paritrāṇāṃ prāptāḥ

^{VI} sa cāsmākaṃ trātrā yīśukhrīṣṭenāsmadupari tam ātmānaṃ pracuratvena vṛṣṭavān|

^{VII} itthaṃ vayaṃ tasyānugraheṇa sapuṇyībhūya pratyāśayānantajīvanasyādhikāriṇo jātāḥ|

^{VIII} vākyametad viśvasanīyam ato hetoriśvare ye viśvasitavantaste yathā satkarmmaṇyanutiṣṭheyustathā tān dr̥dham ājñāpayeti mamābhimateḥ|tānyevottamāni mānavebhyaḥ phaladāni ca bhavanti|

^{IX} mūdhebhyaḥ praśnavamśāvalivivādebhyo vyavasthāyā vitanḍābhyaśca nivartasva yatastā niṣphalā anarthakāśca bhavanti|

^X yo jano bibhistsutam ekavāraṃ dvirvvā prabodhya dūrīkuru,

^{XI} yatastādr̥ṣo jano vipathagāmī pāpiṣṭha ātmadoṣakaśca bhavatīti tvayā jñāyatām|

^{XII} yadāham ārttimāṃ tukhikaṃ vā tava samīpaṃ preṣayiṣyāmi tadā tvāṃ nīkapalau mama samīpam āgantum yatasva yatastatraivāhaṃ śītakālaṃ yāpayitum matim akārṣaṃ|

^{XIII} vyavasthāpakāḥ sīnā āpalluścaitayoḥ kasyāpyabhāvo yanna bhavet tadarthaṁ
tau yatnena tvayā viśṛjyetām|

^{XIV} aparam asmadīyalokā yanniṣphalā na bhaveyustadarthaṁ prayo-
janīyopakārāyā satkarmmāṇyanuṣṭhātuṁ śikṣantām|

^{XV} mama saṅginaḥ savve tvām namaskurvvate| ye viśvāsād asmāsu prīyante tām
namaskuru; sarvveṣu yuṣmāsvanugraho bhūyāt| āmen|

philomonam patram

I khrīṣṭasya yīśo rbandidāsaḥ paulastīthiyanāmā bhrātā ca priyam sahakāriṇam philimonam

II priyam āpiyam sahasenām ārkhippam philimonasya gr̥he sthitām samitiṅca prati patram likhataḥ|

III asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭasca yuṣmān prati śāntim anugrahaṅca kriyāstām|

IV prabhum yīsum prati sarvvān pavitrālokān prati ca tava premaviśvāsayo rvṛttāntam niśamyāham

V prārthanāsamaye tava nāmoccārayan nirantaram mameśvaram dhanyam vadāmi|

VI asmāsu yadyat saujanyam vidyate tat sarvvaṁ khrīṣṭam yīsum yat prati bhavatīti jñānāya tava viśvāsamūlikā dānaśīlatā yat saphalā bhavet tadāham icchāmi|

VII he bhrātāḥ, tvayā pavitrālokānām prāṇa āpyāyitā abhavan etasmāt tava premnāsmākaṁ mahān ānandaḥ śāntvanā ca jātaḥ|

VIII tvayā yat karttavyaṁ tat tvām ajñāpayitum yadyapyaham khrīṣṭenātivotsuko bhavyam tathāpi vṛddha

IX idānīm yīśukhrīṣṭasya bandidāsaścaivambhūto yaḥ paulaḥ so'ham tvām vine-tum varam manye|

X ataḥ śṛṅkhalabaddho'ham yamajanayam taṁ madīyatanayam onīṣimam adhi tvām vinaye|

XI sa pūrvvaṁ tavānupakāraka āsīt kintvidānīm tava mama copakārī bhavati|

XII tamevāham tava samīpaṁ preṣayāmi, ato madīyaprāṇasvarūpaḥ sa tvayānugṛhyatām|

XIII susaṁvādasya kṛte śṛṅkhalabaddho'ham paricārakamiva taṁ svasannidhau varttayitum aicchaṁ|

XIV kintu tava saujanyam yad balena na bhūtvā svecchāyāḥ phalaṁ bhavet tadarthaṁ tava sammatim vinā kimapi karttavyaṁ nāmanyē|

XV ko jānāti kṣaṇakālārthaṁ tvattastasya vicchedo'bhavad etasyāyam abhiprāyo yat tvam anantakālārthaṁ taṁ lapsyase

XVI puna rdāsamiva lapsyase tannahi kintu dāsāt śreṣṭhaṁ mama priyam tava ca śārīrikasambandhāt prabhusambandhācca tato'dhikaṁ priyam bhrātaramiva|

XVII ato heto ryadi mām sahabhāginam jānāsi tarhi māmiva tamanugṛhāṇa|

XVIII tena yadi tava kimapyaparāddham tubhyaṁ kimapi dhāryate vā tarhi tat mameti viditvā gaṇaya|

XIX aham tat parīṣotsyāmi, etat paulo'ham svahastena likhāmi, yatastvam svaprāṇān api mahyam dhārayasi tad vaktum necchāmi|

XX bho bhrātāḥ, prabhoḥ kṛte mama vāñchām pūraya khrīṣṭasya kṛte mama prāṇān āpyāyaya|

XXI tavājñāgrāhitve viśvasya mayā etat likhyate mayā yaducyate tato'dhikaṁ tvayā kāriṣyata iti jānāmi|

XXII tatkarāṇasamaye madarthamapi vāsagr̥ham tvayā sajjikriyatām yato yuṣmākaṁ prārthanānām phalarūpo vara ivāham yuṣmabhyam dāyīṣye mameti pratyāśā jāyate|

XXIII khrīṣṭasya yīśaḥ kṛte mayā saha bandiripāphrā

XXIV mama sahakāriṇo mārka āriṣṭārkho dīmā lūkaśca tvām namaskāram ve-dayanti|

XXV asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraho yuṣmākam ātmanā saha bhūyāt|
āmen|

ibrinaḥ patraṁ

^I purā ya īsvaro bhaviṣyadvādibhiḥ pitṛlokebhyo nānāsamaye nānāprakāraṁ kathitavān

^{II} sa etasmin śeṣakāle nijaputrenāsmabhyaṁ kathitavān| sa taṁ putraṁ sarvvādhikāriṇaṁ kṛtavān tenaiva ca sarvvajaganti sṛṣṭavān|

^{III} sa putrastasya prabhāvasya pratibimbastasya tattvasya mūrttiścāsti svīyaśaktivākyena sarvvaṁ dhatte ca svaprāṇairasmākaṁ pāpamārjjanaṁ kṛtvā ūrddhvasthāne mahāmahimno dakṣiṇapārśve samupaviṣṭavān|

^{IV} divyadūtagaṇād yathā sa viśiṣṭanāmno 'dhikārī jātastathā tebhyo'pi śreṣṭho jātaḥ|

^V yato dūtānām madhye kadācidīśvareṇedam ka uktaḥ? yathā, "madīyatanayo 'si tvam adyaiva janito mayā|" punaśca "ahaṁ tasya pitā bhaviṣyāmi sa ca mama putro bhaviṣyati|"

^{VI} aparaṁ jagati svakīyādvitīyaputrasya punarānayanakāle tenoktaṁ, yathā, "īśvarasya sakalai rdūtaireṣa eva praṇamyatām|"

^{VII} dūtān adhi tenedam uktaṁ, yathā, "sa karoti nijān dūtān gandhavāhasvarūpakān| vahniśikhāsvarūpāmśca karoti nijasevakān|"

^{VIII} kintu putramuddiśya tenoktaṁ, yathā, "he īśvara sadā sthāyi tava simhāsanam bhavet| yāthārthyasya bhaveddaṇḍo rājadaṇḍastvadīyakaḥ|

^{IX} puṇye prema karoṣi tvaṁ kiñcādharmam ṛtīyase| tasmād ya īśa īśaste sa te mitragaṇādapi| adhikāhlādatailena secanaṁ kṛtavān tava| |"

^X punaśca, yathā, "he prabho pṛthivīmūlam ādau saṁsthāpitaṁ tvayā| tathā tvadīyahastena kṛtaṁ gaganamaṇḍalam|

^{XI} ime vinaṁkṣyatastvantu nityamevāvatiṣṭhase| idantu sakalam viśvaṁ saṁjariṣyati vastravat|

^{XII} saṅkocitaṁ tvayā tattva vastravat parivartsyate| tvantu nityaṁ sa evāsi niranantāstava vatsarāḥ|"

^{XIII} aparaṁ dūtānām madhye kaḥ kadācidīśvareṇedamuktaḥ? yathā, "tavārīn pādapiṭhaṁ te yāvannahi karomyaham| mama dakṣiṇadigbhāge tāvat tvaṁ samupāviśa|"

^{XIV} ye paritrāṇasyādhikāriṇo bhaviṣyanti teṣāṁ paricaryyārthaṁ preṣyamāṇaḥ sevanakāriṇa ātmānaḥ kiṁ te sarvve dūtā nahi?

II

^I ato vayaṁ yad bhramasrotasā nāpanīyāmahe tadarthamasmābhi ryadyad aśrāvi tasmin manāmsi nidhātavyāni|

^{II} yato heto dūtaiḥ kathitaṁ vākyam yadyamogham abhavad yadi ca tal-laṅghanakāriṇe tasyāgrāhakāya ca sarvvasmai samucitaṁ daṇḍam adīyata,

^{III} tarhyasmābhistaḍṛṣaṁ mahāparitrāṇam avajñāya kathaṁ rakṣā prāpsyate, yat prathamataḥ prabhunā proktaṁ tato'smān yāvat tasya śrotrbhiḥ sthīrikṛtaṁ,

^{IV} aparaṁ lakṣaṇairadbhutamabhi rvividhaśaktiprakāśena nijecchātaḥ pavitrasyātmano vibhāgena ca yad īśvareṇa pramāṇīkṛtaṁ abhūt|

^V vayaṁ tu yasya bhāvirājyasya kathāṁ kathayāmaḥ, tat ten divyadūtānām adhinīkṛtamiti nahi|

^{VI} kintu kutrāpi kaścit pramāṇam idṛṣaṁ dattavān, yathā, "kiṁ vastu mānava yat sa nityaṁ saṁsmariyate tvayā| kiṁ vā mānavasantāno yat sa ālocyate tvayā|

VII divyadatagaṇebhyaḥ sa kiñcin nyūnaḥ kṛtastvayā| tejogauravarūpeṇa kirīṭena vibhūṣitaḥ| sṛṣṭaṁ yat te karābhyāṁ sa tatprabhutve niyojitaḥ|

VIII caraṇādhaśca tasyaiva tvayā sarvvaṁ vaśīkṛtaṁ||" tena sarvvaṁ yasya vaśīkṛtaṁ tasyāvaśībhūtaṁ kimapi nāvaśeṣitaṁ kintvadhunāpi vayaṁ sarvvāṇi tasya vaśībhūtāni na paśyāmaḥ|

IX tathāpi divyadūtagaṇebhyo yaḥ kiñcin nyūnikṛto'bhavat taṁ yīśum mṛtyubhogahetostejojauravarūpeṇa kirīṭena vibhūṣitaṁ paśyāmaḥ, yata īśvarasyānugrahāt sa sarvveṣāṁ kṛte mṛtyum asvadata|

X aparañca yasmai yena ca kṛtsnaṁ vastu sṛṣṭaṁ vidyate bahusantānānāṁ vibhāvāyānayanakāle teṣāṁ paritrāṇāgrasarasya duḥkhabhogena siddhīkaraṇamapi tasyopayuktam abhavat|

XI yataḥ pāvakaḥ pūyamānāśca sarvve ekasmādevotpannā bhavanti, iti hetoḥ sa tān bhrātṛn vaditum na lajjate|

XII tena sa uktavān, yathā, "dyotayiṣyāmi te nāma bhrātṛṇāṁ madhyato mama| parantu samite rmadhye kariṣye te praśaṁsanaṁ||"

XIII punarapi, yathā, "tasmin viśvasya sthātāham|" punarapi, yathā, "paśyāham apatyāni ca dattāni mahyam īśvarāt|"

XIV teṣāṁ apatyānāṁ rudhirapalalaviśiṣṭatvāt so'pi tadvat tadviśiṣṭo'bhūt tasyābhiprāyo'yaṁ yat sa mṛtyubalādhikāriṇaṁ śayatānaṁ mṛtyunā balahīnaṁ kuryāt

XV ye ca mṛtyubhayād yāvajjīvanam dāsatvasya nighnā āsan tān uddhārayet|

XVI sa dūtānāṁ upakārī na bhavati kintvibrāhīmo vaṁśasyaivopakārī bhavati|

XVII ato hetoḥ sa yathā kṛpāvān prajānāṁ pāpaśodhanārtham īśvaroddeśyaviṣaye viśvāsyō mahāyājako bhavet tadarthaṁ sarvvaviṣaye svabhrātṛṇāṁ sadṛśībhavanaṁ tasyocitam āsīt|

XVIII yataḥ sa svayaṁ parīkṣāṁ gatvā yaṁ duḥkhabhogam avagatastena parīkṣākrāntān upakarttum śaknoti|

III

I he svargīasyāhvānasya sahabhāgīnaḥ pavitrabhrātaraḥ, asmākaṁ dharmmapratijñāyā dūto'grasaraśca yo yīśustam ālocadhvaṁ|

II mūsā yadvat tasya sarvvaparivāramadhye viśvāsyā āsīt, tadvat ayamapi svaniyojakasya samīpe viśvāsyō bhavati|

III parivārācca yadvat tatsthāpayituradhikaṁ gauravaṁ bhavati tadvat mūsaso'yaṁ bahutaragauravasya yogyo bhavati|

IV ekaikasya niveśanasya parijanānāṁ sthāpayitā kaścīd vidyate yaśca sarvvasthāpayitā sa īśvara eva|

V mūsāśca vakṣyamāṇānāṁ sākṣī bhr̥tya iva tasya sarvvaparijanamadhye viśvāsyō'bhavat kintu khriṣṭastasya parijanānāmadhyakṣa iva|

VI vayaṁ tu yadi viśvāsasyotsāhaṁ ślāghanañca śeṣaṁ yāvad dhārayāmastarhi tasya parijanā bhavāmaḥ|

VII ato hetoḥ pavitreṇātmanā yadvat kathitaṁ, tadvat, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha|

VIII tarhi purā parīkṣāyā dine prāntaramadhyataḥ| madājñānigrahasthāne yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā| tathā mā kurutedānīm kaṭhināni manāṁsi vaḥ|

IX yuṣmākaṁ pitarastatra matparīkṣāṁ akurvata| kurvvadbhi rme'nusandhānaṁ tairadr̥syanta matkriyāḥ| catvāriṁśatsamā yāvat krudhvāhantu tadanvaye|

X avādiṣam ime lokā bhrāntāntaḥkaraṇāḥ sadā| māmākīnāni vartmāni parijānanti no ime|

XI iti hetorahaṁ kopāt śapathaṁ kṛtavān imaṁ| prevekṣyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama| |"

XII he bhrātaraḥ sāvadhānā bhavata, amareśvarāt nivarttako yo'viśvāsastadyuktaṁ duṣṭāntaḥkaraṇaṁ yuṣmākaṁ kasyāpi na bhavatu|

XIII kintu yāvad adyanāmā samayo vidyate tāvad yuṣmanmadhye ko'pi pāpasya vañcanayā yat kaṭhorīkṛto na bhavet tadarthaṁ pratidināṁ parasparam upadiśata|

XIV yato vayaṁ khrīṣṭasyāmśino jātāḥ kintu prathamaviśvāsasya dṛḍhatvam asmābhiḥ śeṣaṁ yāvad amoghaṁ dhārayitavyaṁ|

XV adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha, tarhyājñālaṅghanasthāne yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā, tathā mā kurutedānīm kaṭhināni manāmsi va iti tena yaduktaṁ,

XVI tadanusārād ye śrutvā tasya kathāṁ na grhītavantaste ke? kiṁ mūsasā misaradesād āgatāḥ sarvve lokā nahi?

XVII kebhyo vā sa catvāriṁśadvarṣāni yāvad akrudhyat? pāpaṁ kurvvatām yeṣāṁ kuṇapāḥ prāntare 'patan kiṁ tebhyo nahi?

XVIII pravekṣyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mameti śapathaḥ keṣāṁ viruddhaṁ tenākāri? kim aviśvāsināṁ viruddhaṁ nahi?

XIX ataste tat sthānaṁ praveṣṭum aviśvāsāt nāśaknuvan iti vayaṁ vīkṣāmahe|

IV

I aparaṁ tadviśrāmaprāpteḥ pratijñā yadi tiṣṭhati tarhyasmākaṁ kaścit cet tasyāḥ phalena vañcito bhavet vayaṁ etasmād bibhīmaḥ|

II yato 'smākaṁ samīpe yadvat tadvat teṣāṁ samīpe'pi susaṁvādaḥ pracārīto 'bhavat kintu taiḥ śrutaṁ vākyāṁ tān prati niṣphalam abhavat, yataste śrotāro viśvāsena sārddhaṁ tannāmiśrayan|

III tad viśrāmasthānaṁ viśvāsibhiraṣmābhiḥ praviśyate yatastenoktaṁ, "ahaṁ kopāt śapathaṁ kṛtavān imaṁ, pravekṣyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama| |" kintu tasya karmmaṇi jagataḥ sṛṣṭikālāt samāptāni santi|

IV yataḥ kasmiṁścit sthāne saptamaṁ dinamadhi tenedam uktaṁ, yathā, "īśvaraḥ saptame dine svakṛtebhyaḥ sarvvakarmmabhyo viśāśrāma|"

V kintvetasmin sthāne punastenocyate, yathā, "pravekṣyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama| |"

VI phalatastat sthānaṁ kaiścit praveṣṭavyaṁ kintu ye purā susaṁvādaṁ śrutavantastairaviśvāsāt tanna praviṣṭam,

VII iti hetoḥ sa punaradyanāmakaṁ dinaṁ nirūpya dīrghakāle gate'pi pūrvvoktāṁ vācaṁ dāyūdā kathayati, yathā, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha, tarhi mā kurutedānīm kaṭhināni manāmsi vaḥ|"

VIII aparaṁ yihośūyo yadi tān vyaśrāmayiṣyat tarhi tataḥ param aparasya dinasya vāg īśvareṇa nākathayiṣyata|

IX ata īśvarasya prajābhiḥ karttavya eko viśrāmastiṣṭhati|

X aparaṁ īśvaro yadvat svakṛtakarmmabhyo viśāśrāma tadvat tasya viśrāmasthānaṁ praviṣṭo jano'pi svakṛtakarmmabhyo viśrāmyati|

XI ato vayaṁ tad viśrāmasthānaṁ praveṣṭum yatāmahai, tadaviśvāsodāharaṇena ko'pi na patatu|

XII īśvarasya vādo'maraḥ prabhāvaviśiṣṭaśca sarvvasmād dvidhāraḥkhaṅgādapi tikṣṇaḥ, aparaṁ prāṇātmano rgranthimajjayośca paribhedāya vicchedakāri man-asaśca saṅkalpānām abhipretānāṁ vicāraḥ|

XIII aparaṁ yasya samīpe svīyā svīyā kathāsmābhiḥ kathayitavyā tasyāgocaraḥ ko'pi prāṇī nāsti tasya dṛṣṭau sarvvamevānāvṛtaṁ prakāśitañcāste|

^{XIV} aparaṁ ya uccatamaṁ svargaṁ praviṣṭa etādṛśa eko vyaktirarthata īśvarasya putro yīśurasamākaṁ mahāyājako'sti, ato heto rvayaṁ dharmmapratijñāṁ dṛḍham ālambāmahai|

^{XV} asmākaṁ yo mahāyājako 'sti so'smākaṁ duḥkhai rduḥkhito bhavitum aśakto nahi kintu pāpaṁ vinā sarvvaviṣaye vayamiva parīkṣitaḥ|

^{XVI} ataeva kṛpāṁ grahītum prayojanīyopakārārtham anugrahaṁ prāptuṅca vayam utsāhenānugrahasimhāsanasya samīpaṁ yāmaḥ|

V

^I yaḥ kaścit mahāyājako bhavati sa mānavānām madhyāt nītaḥ san mānavānām kṛta īśvaroddeśyaviṣaye'rthata upahārānām pāpārthakabalīnāṅca dāna niyujyate|

^{II} sa cājñānām bhrāntānāṅca lokānām duḥkhena duḥkhī bhavitum śaknoti, yato hetoḥ sa svayamapi daurbhalyaveṣṭito bhavati|

^{III} etasmāt kāraṇācca yadvat lokānām kṛte tadvad ātmakṛte'pi pāpārthakabalidānaṁ tena karttavyaṁ|

^{IV} sa ghoccapadaḥ svecchātaḥ kenāpi na grhyate kintu hāroṇa iva ya īśvareṇābhūyate tenaiva grhyate|

^V evamprakāreṇa khriṣṭo'pi mahāyājakatvaṁ grahītum svīyagauravaṁ svayaṁ na kṛtavān, kintu "madīyatanayo'si tvam adyaiva janito mayeti" vācam yastaṁ bhāṣitavān sa eva tasya gauravaṁ kṛtavān|

^{VI} tadvad anyagīte'pīdamuktaṁ, tvaṁ malkīṣedakaḥ śreṇyām yājako'si sadātanaḥ|

^{VII} sa ca dehavāsakāle bahukrandanenāśrupātena ca mṛtyuta uddharaṇe samarthasya pītuḥ samīpe punaḥ punarvinatīm prarthanāṅca kṛtvā tatphalarūpiṇīm śaṅkāto rakṣāṁ prāpya ca

^{VIII} yadyapi putro'bhavat tathāpi yairakliṣyata tairājñāgrahaṇam aśikṣata|

^{IX} itthaṁ siddhībhūya nijājñāgrāhiṇām sarvveṣāṁ anantaparitrāṇasya kāraṇasvarūpo 'bhavat|

^X tasmāt sa malkīṣedakaḥ śreṇībhukto mahāyājaka īśvareṇākhyātaḥ|

^{XI} tamadhyasmākaṁ bahukathāḥ kathayitavyāḥ kintu tāḥ stabdhakarnai ryuṣmābhi rdurgamyāḥ|

^{XII} yato yūyaṁ yadyapi samayasya dīrghatvāt śikṣakā bhavitum aśakṣyata tathāpīśvarasya vākyānām yā prathamā varṇamālā tāmādhi śikṣāprāpti ryuṣmākaṁ punarāvaśyakā bhavati, tathā kaṭhinadravye nahi kintu dugdhe yuṣmākaṁ prayojanam āste|

^{XIII} yo dugdhapāyī sa śīsurevetikāraṇāt dharmmavākye tatparo nāsti|

^{XIV} kintu sadasadvicāre yeṣāṁ cetāṁsi vyavahāreṇa śikṣitāni tādrśānām siddhalokānām kaṭhoradravyeṣu prayojanamasti|

VI

^I vayaṁ mṛtījanakakarmmabhyo manaḥparāvarttanam īsvare viśvāso majjanaśikṣaṇaṁ hastārpaṇaṁ mṛtalokānām utthānam

^{II} anantakālasthāyivicārājñā caitaiḥ punarbhattimūlaṁ na sthāpayantaḥ khriṣṭaviṣayakaṁ prathamopadeśaṁ paścātkṛtya siddhim yāvad agrasarā bhavāma|

^{III} īśvarasyānumatyā ca tad asmābhiḥ kāriṣyate|

^{IV} ya ekakṛtvo dīptimayā bhūtvā svargīyavararasam āsvaditavantaḥ pavit-rasyātmano'mśino jātā

^V īśvarasya suvākyāṁ bhāvikālasya śaktiṅcāsvaditavantaśca te bhraṣṭvā yadi

^{VI} svamanobhirīśvarasya putraṁ punaḥ kruṣe ghnanti lajjāspadaṁ kurvvate ca tarhi manaḥparāvarttanāya punastān navīnikarttum ko'pi na śaknoti|

^{VII} yato yā bhūmiḥ svopari bhūyaḥ patitaṁ vṛṣṭiṁ pivatī tatphalādhikāriṇām nimittam iṣṭāni śākādīnyutpādayati sā īśvarād āśiṣaṁ prāptā|

^{VIII} kintu yā bhūmi rgokṣurakaṇṭakavṛkṣān utpādayati sā na grāhyā śāpārḥā ca śeṣe tasyā dāho bhaviṣyati|

^{IX} he priyatamāḥ, yadyapi vayam etādṛśaṁ vākyaṁ bhāṣāmahe tathāpi yūyaṁ tata utkr̥ṣṭāḥ paritrāṇapathasya pathikāścādhva iti viśvasāmaḥ|

^X yato yuṣmābhiḥ pavitralokānām ya upakāro 'kāri kriyate ca teneśvarasya nāmne prakāṣitaṁ prema śramaṇca vismarttum īśvaro'nyāyakārī na bhavati|

^{XI} aparaṁ yuṣmākam ekaiko jano yat pratyāśāpūraṇārthaṁ śeṣaṁ yāvat tameva yatnaṁ prakāśayedityaham icchāmi|

^{XII} ataḥ śithilā na bhavata kintu ye viśvāsena sahiṣṇutayā ca pratijñānām phalādhikāriṇo jātasteṣāṁ anugāmino bhavata|

^{XIII} īśvaro yadā ibrahīme pratyajānāt tadā śreṣṭhasya kasyāpyaparasya nāmnā śapathaṁ karttuṁ nāśaknot, ato hetoḥ svanāmnā śapathaṁ kṛtvā tenoktaṁ yathā,

^{XIV} "satyam ahaṁ tvām āśiṣaṁ gadiṣyāmi tavānvayaṁ varddhayiṣyāmi ca |"

^{XV} anena prakāreṇa sa sahiṣṇutāṁ vidhāya tasyāḥ pratyāśāyāḥ phalaṁ labdhavān|

^{XVI} atha mānavāḥ śreṣṭhasya kasyacit nāmnā śapante, śapathaśca pramaṇārthaṁ teṣāṁ sarvvavivādāntako bhavati|

^{XVII} ityasmīn īśvaraḥ pratijñāyāḥ phalādhikāriṇaḥ svīyamantraṇāyā amoghatāṁ bāhulyato darśayitumicchān śapathena svapratijñāṁ sthīrikṛtavān|

^{XVIII} ataeva yasmin anṛtakathanam īśvarasya na sādhyāṁ tādṛśenācalena viṣayadvayena sammukhastharakṣāsthalasya prāptaye palāyitānām asmākaṁ sudṛḍhā śāntvanā jāyate|

^{XIX} sā pratyāśāsmākaṁ manonaukāyā acalo laṅgaro bhūtvā vicchedakavas-trasyābhyantaraṁ praviṣṭā|

^{XX} tatraivāsmākaṁ agrasaro yīśuḥ praviśya malkīṣedakaḥ śreṇyāṁ nityasthāyī yājako'bhavat|

VII

^I śālamasya rājā sarvvoparisthasyeśvarasya yājakaśca san yo nṛpatīnām māraṇāt pratyāgatam ibrahīmaṁ sākṣātkr̥tyāśiṣaṁ gaditavān,

^{II} yasmai cebrāhīm sarvvadravyāṇām daśamāṁśaṁ dattavān sa malkīṣedak svanāmnō'rthena prathamato dharmmarājaḥ paścāt śālamasya rājārthataḥ śāntirājo bhavati|

^{III} aparaṁ tasya pitā mātā vaṁśasya nirṇaya āyuṣa ārambho jīvanasya śeṣaścaiteṣāṁ abhāvo bhavati, itthaṁ sa īśvaraputrasya sadṛśīkṛtaḥ, sa tvanan-takālaṁ yāvad yājakastiṣṭhati|

^{IV} ataevāsmākaṁ pūrvvapuruṣa ibrahīm yasmai luṭhitadravyāṇām daśamāṁśaṁ dattavān sa kīdr̥k mahān tad ālocayata|

^V yājakatvaprāptā leveḥ santānā vyavasthānusāreṇa lokebhyo'rthata ibrahīmo jātebhyāḥ svīyabhrātṛbhyo daśamāṁśagrahaṇasyādeśaṁ labdhavantāḥ|

^{VI} kintvasau yadyapi teṣāṁ vaṁśāt notpannastathāpībrahīmo daśamāṁśaṁ gr̥hītavān pratijñānām adhikāriṇam āśiṣaṁ gaditavāṁśca|

^{VII} aparaṁ yaḥ śreyān sa kṣudratarāyāśiṣaṁ dadātītyatra ko'pi sandeho nāsti|

^{VIII} aparaṁ idānīm ye daśamāṁśaṁ gr̥hlanti te mṛtyoradhīnā mānavāḥ kintu tadānīm yo gr̥hītavān sa jīvatītipramāṇaprāptaḥ|

^{IX} aparaṁ daśamāṁśagrāhī levirapībrahīmdvārā daśamāṁśaṁ dattavān etadapi kathayitum śakyate|

^X yato yadā malkīṣedak tasya pitaraṁ sākṣāt kṛtavān tadānīm sa leviḥ pitu-rurasyāsīt|

XI aparaṁ yasya sambandhe lokā vyavasthām labdhavantastena levīyajākakavargeṇa yadi siddhiḥ samabhaviṣyat tarhi hāroṇasya śreṇyā madhyād yājakam na nirūpyeśvareṇa malkīśedakaḥ śreṇyā madhyād aparasyaikasya yājakasyotthāpanam kuta āvaśyakam abhaviṣyat?

XII yato yājakavargasya vinimayena sutarām vyavasthāyā api vinimayo jāyate|

XIII aparañca tad vākyam yasyoddeśyam so'pareṇa varṣeṇa saṁyuktā'sti tasya varṣasya ca ko'pi kadāpi vedyāḥ karmma na kṛtavān|

XIV vastutastu yam varṣamadhī mūsā yājakatvasyaikām kathāmapi na kathitavān tasmin yihūdavarṣe'smākam prabhu rjanma grhītavān iti suspaṣṭam|

XV tasya spaṣṭataram aparaṁ pramāṇamidam yat malkīśedakaḥ sādrśyavatāpareṇa tādrśeṇa yājakenodetavyam,

XVI yasya nirūpanam śārīrasambandhīyavidhiyuktayā vyavasthāyā na bhavati kintvakṣayajīvanayuktayā śaktyā bhavati|

XVII yata īśvara idam sākṣyam dattavān, yathā, "tvam malkīśedakaḥ śreṇyam yājako'si sadātanah|"

XVIII anenāgravarttino vidhe durbbalatāyā niṣphalatāyāśca hetorarthato vyavasthayā kimapi siddham na jātamiti hetostasya lopo bhavati|

XIX yayā ca vayam īśvarasya nikaṭavarttino bhavāma etādrśī śreṣṭhapratyāśā saṁsthāpyate|

XX aparaṁ yīśuḥ śapatham vinā na niyuktastasmādapi sa śreṣṭhaniyamasya madhyastho jātah|

XXI yataste śapatham vinā yājakā jātah kintvasau śapathena jātah yataḥ sa idamuktaḥ, yathā,

XXII "parameśa idam śepe na ca tasmānnivartsyate| tvam malkīśedakaḥ śreṇyam yājako'si sadātanah|"

XXIII te ca bahavo yājakā abhavan yataste mr̥tyunā nityasthāyitvāt nivāritāḥ,

XXIV kintvasāvanantakālam yāvat tiṣṭhati tasmāt tasya yājakatvam na parivartanīyam|

XXV tato heto rye mānavāsteneśvarasya sannidhiṁ gacchanti tām sa śeṣam yāvat paritrātum śaknoti yatasteṣām kṛte prārthanām karttum sa satatam jīvati|

XXVI aparaṁ asmākam tādrśamahāyājakasya prayojanamāsīd yaḥ pavitro 'himsako niṣkalaṅkaḥ pāpibhyo bhinnah svargādapyuccīkṛtaśca syāt|

XXVII aparaṁ mahāyājakānām yathā tathā tasya pratidinam prathamam svapāpānām kṛte tataḥ param lokānām pāpānām kṛte balidānasya prayojanam nāsti yata ātmabalidānam kṛtvā tad ekakṛtvastena sampāditaṁ|

XXVIII yato vyavasthayā ye mahāyājakā nirūpyante te daurbhalyayuktā mānavāḥ kintu vyavasthātaḥ param śapathayuktena vākyena yo mahāyājako nirūpitaḥ so 'nantakālārtham siddhaḥ putra eva|

VIII

I kathyamānānām vākyānām sāro'yam asmākam etādrśa eko mahāyājako'sti yaḥ sarge mahāmahimnah śimhāsanasya dakṣiṇapārśvo samupaviṣṭavān

II yacca dūṣyam na manujaiḥ kintvīśvareṇa sthāpitaṁ tasya satyadūṣyasya pavitravastūnāñca sevakaḥ sa bhavati|

III yata ekaiko mahāyājako naivedyānām balināñca dāne niyujiyate, ato hetoreta-syāpi kiñcid utsarjanīyam vidyata ityāvaśyakam|

IV kiñca sa yadi pr̥thivyām asthāsyat tarhi yājako nābhaviṣyat, yato ye vyavasthānusārāt naivedyāni dadatyetādrśā yājakā vidyante|

V te tu svargīyavastūnām dr̥ṣṭāntena chāyayā ca sevāmanutiṣṭhanti yato mūsasi dūṣyam sādhayitum udyate satīśvarastadeva tamādiṣṭavān phalataḥ sa tamuktavān,

yathā, "avadhehi girau tvām yadyannidarśanam darśitam tadvat sarvvāṇi tvayā kriyantām|"

VI kintvidānīm asau tasmāt śreṣṭham sevakapadam prāptavān yataḥ sa śreṣṭhapratijñābhiḥ sthāpitasya śreṣṭhaniyamasya madhyastho'bhavat|

VII sa prathamo niyamo yadi nirddoṣo'bhaviṣyata tarhi dvitīyasya niyamasya kimapi prayojanam nābhaviṣyat|

VIII kintu sa doṣamāropayan tebhyaḥ kathayati, yathā, "parameśvara idam bhāṣate paśya yasmin samaye'ham isrāyēlavamśena yihūdāvamśena ca sārddham ekaṁ navīnam niyamaṁ sthīrīkariṣyāmyetādṛśaḥ samaya āyāti|

IX parameśvaro'paramapi kathayati teṣām pūrvvapuruṣāṇām misaradeśād ānayanārtham yasmin dīne'ham teṣām karam dhṛtvā taiḥ saha niyamaṁ sthīrīkṛtavān taddinasya niyamānusāreṇa nahi yatastai mama niyame laṅghite'ham tām prati cintām nākaravam|

X kintu parameśvaraḥ kathayati taddināt paramaham isrāyēlavamśīyaiḥ sārddham imam niyamaṁ sthīrīkariṣyāmi, teṣām citte mama vidhīm sthāpayiṣyāmi teṣām hr̥tpatre ca tām lekhiṣyāmi, aparamaham teṣām īśvaro bhaviṣyāmi te ca mama lokā bhaviṣyanti|

XI aparaṁ tvam parameśvaram jānīhītivākyena teṣāmekaike janaḥ svam samīpavāsinaṁ bhrātaraṅca puna rna śikṣayiṣyati yata ākṣudrāt mahāntam yāvat sarvve mām jñāsyanti|

XII yato hetoraḥ teṣām adharmmān kṣamiṣye teṣām pāpānyaparādhāmśca punaḥ kadāpi na smariṣyāmi|"

XIII anena tam niyamaṁ nūtanam gaditvā sa prathamam niyamaṁ purātanīkṛtavān; yacca purātanam jīrṇāṅca jātam tasya lopo nikaṭo 'bhavat|

IX

I sa prathamo niyama ārādhāyā vividharītibhiraihipavitrasthānena ca viśiṣṭa āsīt|

II yato dūṣyamekam niramīyata tasya prathamakoṣṭhasya nāma pavitrasthānamityāsīt tatra dīpavṛkṣo bhojanāsanam darśanīyapūpānām śreṇī cāsīt|

III tatpascād dvitīyāyāstiraṣkarīṇyā abhyantare 'tipavitrasthānamitināmakam koṣṭhamāsīt,

IV tatra ca suvarṇamayō dhūpādhāraḥ paritaḥ suvarṇamaṇḍitā niyamamañjūṣā cāsīt tanmadhye mānnāyāḥ suvarṇaghaṭo hāraṇasya mañjaritadaṇḍastakṣitau niyamaprastarau,

V tadupari ca karuṇāsane chāyākāriṇau tejomayau kirūbāvāstām, eteṣām viśeṣavṛttāntakathanāya nāyam samayaḥ|

VI eteṣvīdr̥k nirmmiteṣu yājaka īśvarasevām anutiṣṭhanato dūṣyasya prathamakoṣṭham nityam praviṣanti|

VII kintu dvitīyam koṣṭham prativarṣam ekakṛtva ekākinā mahāyājakena praviṣyate kintvātmanimittam lokānam ajñānakṛtapāpānāṅca nimittam utsarj-janīyam rudhīram anādāya tena na praviṣyate|

VIII ityanena pavitra ātmā yat jñāpayati tadidam tat prathamam dūṣyam yāvat tiṣṭhati tāvat mahāpavitrasthānagāmī panthā aprakāśitastiṣṭhati|

IX tacca dūṣyam varttamānasamayasya dṛṣṭāntaḥ, yato hetoḥ sāmpratam saṁśodhanakālam yāvad yannirūpitaṁ tadanusārāt sevākāriṇo mānasikasiddhikaraṇe'samarthābhiḥ

X kevalam khādyapeyeṣu vividhamajjaneṣu ca śārīrikarītibhi ryuktāni naivedyāni balidānāni ca bhavanti|

XI aparām bhāvimaṅgalānām mahāyājakaḥ khrīṣṭa upasthāyāhastanirmmitenārthata etatsṣṭe rbahirbhūtena śreṣṭhena siddhena ca dūṣyeṇa gatvā

XII chāgānām govatsānām vā rudhiram anādāya svīyarudhiram ādāyaikakṛtva eva mahāpavitrasthānaṁ praviśyānantakālikām muktim prāptavān|

XIII vṛṣachāgānām rudhireṇa gavībhasmanaḥ prakṣepeṇa ca yadyaśucilokāḥ śārīrīśucitvāya pūyante,

XIV tarhi kiṁ manyadhve yaḥ sadātanenātmanā niṣkalaṅkabalimiva svameveśvarāya dattavān, tasya khrīṣṭasya rudhireṇa yuṣmākaṁ manāmsyamareśvarasya sevāyai kiṁ mṛtyujanakebhyaḥ karmmabhyo na pavitrikāriṣyante?

XV sa nūtananiyamasya madhyastho'bhavat tasyābhiprāyo'yaṁ yat prathamaniyamalaṅghanarūpapāpebhyo mṛtyunā muktau jātāyām āhūtalokā anantakāliyasampadaḥ pratijñāphalaṁ labheran|

XVI yatra niyamo bhavati tatra niyamasādhakasya bale mṛtyunā bhavitavyaṁ|

XVII yato hatena balinā niyamaḥ sthīrībhavati kintu niyamasādhako bali ryāvat jīvati tāvat niyamo nirarthakastiṣṭhati|

XVIII tasmāt sa pūrvvaniyamo'pi rudhirapātaṁ vinā na sādhitāḥ|

XIX phalataḥ sarvvalokān prati vyavasthānusāreṇa sarvā ājñāḥ kathayitvā mūsā jalena sindūravarnālomnā eṣovatrṇena ca sārddham govatsānām chāgānāṅca rudhiram grhītvā granthe sarvvalokeṣu ca prakṣipyā babhāse,

XX yuṣmān adhīśvaro yaṁ niyamaṁ nirūpitavān tasya rudhirametat|

XXI tadvat sa dūṣye'pi sevārthakeṣu sarvvapātreṣu ca rudhiram prakṣiptavān|

XXII aparām vyavasthānusāreṇa prāyaśaḥ sarvvāṇi rudhireṇa pariṣkriyante rudhirapātaṁ vinā pāpamocanaṁ na bhavati ca|

XXIII aparām yāni svargīyavastūnām drṣṭāntāsteṣām etaiḥ pāvanam āvaśyakam āsīt kintu sākṣāt svargīyavastūnām etebhyaḥ śreṣṭhe rbalidānaiḥ pāvanamāvaśyakaṁ|

XXIV yataḥ khrīṣṭaḥ satyapavitrasthānasya drṣṭāntarūpaṁ hastakṛtaṁ pavitrasthānaṁ na praviṣṭavān kintvasmannimittam idānīm īśvarasya sākṣād upasthātum svargameva praviṣṭaḥ|

XXV yathā ca mahāyājakaḥ prativarṣam paraśoṇitamādāya mahāpavitrasthānaṁ praviṣṭi tathā khrīṣṭena punaḥ punarātmotsargo na karttavyaḥ,

XXVI karttavye satī jagataḥ sṛṣṭikālamārabhya bahuvāraṁ tasya mṛtyubhoga āvaśyako'bhavat; kintvidānīm sa ātmotsargeṇa pāpanāśārtham ekakṛtvo jagataḥ śeṣakāle pracakāše|

XXVII aparām yathā mānuṣasyaikakṛtvo maraṇam tat paścād vicāro nirūpito'sti,

XXVIII tadvat khrīṣṭo'pi bahūnām pāpavahanārtham balirūpeṇaikakṛtva utsasṛje, aparām dvitīyavāraṁ pāpād bhinnāḥ san ye taṁ pratikṣante teṣām paritrāṇārtham darśanaṁ dāsyati|

X

I vyavasthā bhaviṣyanmaṅgalānām chāyāsvarūpā na ca vastūnām mūrttisvarūpā tato heto rñityaṁ diyamānairekavidhai rvārṣikabalibhiḥ śaraṇāgatalokān siddhān karttum kadāpi na śaknoti|

II yadyaśakṣyat tarhi teṣām balinām dānaṁ kiṁ na nyavarttiṣyata? yataḥ sevākāriṣvekakṛtvaḥ pavitribhūteṣu teṣām ko'pi pāpabodhaḥ puna rnābhaviṣyat|

III kintu tai rbalidānaiḥ prativatsaram pāpānām smāraṇam jāyate|

IV yato vṛṣānām chāgānām vā rudhireṇa pāpamocanaṁ na sambhavati|

V etatkāraṇāt khrīṣṭena jagat praviśyedaṁ ucyate, yathā, "neṣtvā balim na naivedyaṁ deho me nirmmitastvayā|

^{VI} na ca tvaṁ balibhi rhavyaiḥ pāpaghnai rvā pratuṣyasi|

^{VII} avādiṣaṁ tadaivāhaṁ paśya kurvve samāgamaṁ| dharmmagranthasya sarge me vidyate likhitā kathā| īśa mano'bhilāṣaste mayā sampūrayiṣyate|"

^{VIII} ityasmin prathamato yeṣāṁ dānaṁ vyavasthānusārād bhavati tānyadhi tenedamuktaṁ yathā, balinaivedyahavyāni pāpaghnañcopacāraṁ, nemāni vāñchasi tvaṁ hi na caiteṣu pratuṣyasīti|

^{IX} tataḥ paraṁ tenoktaṁ yathā, "paśya mano'bhilāṣaṁ te karttuṁ kurvve samāgamaṁ;" dvitīyam etad vākyāṁ sthīrikarttuṁ sa prathamāṁ lumpati|

^X tena mano'bhilāṣeṇa ca vayaṁ yīśukhrīṣṭasyaikakṛtvaḥ svaśarīrotsargāt pavitrikṛtā abhavāma|

^{XI} aparaṁ ekaiko yājakaḥ pratidinam upāsanāṁ kurvvan yaiśca pāpāni nāśayituṁ kadāpi na śakyante tādrśān ekarūpān balin punaḥ punarutsṛjan tiṣṭhati|

^{XII} kintvasau pāpanāśakam ekaṁ balim datvānantakālārtham īśvarasya dakṣiṇa upaviśya

^{XIII} yāvat tasya śatravastasya pādapiṭhaṁ na bhavanti tāvat pratikṣamānastiṣṭhati|

^{XIV} yata ekena balidānena so'nantakālārtham pūyamānān lokān sādhitavān|

^{XV} etasmin pavitra ātmāpyasmākaṁ pakṣe pramaṇayati

^{XVI} "yato hetostaddināt paraṁ ahaṁ taiḥ sārddham imaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmīti prathamata uktvā parameśvareṇedaṁ kathitaṁ, teṣāṁ citte mama vidhīn sthāpayiṣyāmi teṣāṁ manaḥsu ca tān lekhiṣyāmi ca,

^{XVII} aparañca teṣāṁ pāpānyaparādhāṁśca punaḥ kadāpi na smāriṣyāmi|"

^{XVIII} kintu yatra pāpamocanaṁ bhavati tatra pāpārthakabalidānaṁ puna rna bhavati|

^{XIX} ato he bhrātaraḥ, yīśo rudhireṇa pavitrasthānapraveśāyāsmākam utsāho bhavati,

^{XX} yataḥ so'smadarthaṁ tiraskariṇyārthataḥ svaśarīreṇa navīnaṁ jīvanayuktañcaikaṁ panthānaṁ nirmmitavān,

^{XXI} aparañceśvariṇyaparivārasyādhyakṣa eko mahāyājako'smākamasti|

^{XXII} ato hetorasmābhiḥ saralāntaḥkaraṇai rdr̥dhaviśvāsaiḥ pāpabodhāt prakṣālitamanobhi rnirmmalajale snātaśarīraiśceśvaram upāgatya pratyāśāyāḥ pratijñā niścalā dhārayitavyā|

^{XXIII} yato yastāṁ aṅgikṛtavān sa viśvasanīyaḥ|

^{XXIV} aparaṁ premni satkriyāsu caikaikasyotsāhavṛddhyartham asmābhiḥ parasparaṁ mantrayitavyaṁ|

^{XXV} aparaṁ katipayalokā yathā kurvanti tathāsmābhiḥ sabhākaraṇaṁ na parityaktavyaṁ parasparaṁ upadeṣṭavyaṁca yatastat mahādinam uttarottaraṁ nikaṭavartti bhavatīti yuṣmābhi rdr̥śyate|

^{XXVI} satyamatasya jñānaprāpteḥ paraṁ yadi vayaṁ svaṁcchayā pāpācāraṁ kurmmastarhi pāpānāṁ kṛte 'nyat kimapi balidānaṁ nāvaśiṣyate

^{XXVII} kintu vicārasya bhayānakā pratikṣā ripunāśakānalasya tāpaścāvaśiṣyate|

^{XXVIII} yaḥ kaścit mūsaso vyavasthāṁ avamanyate sa dayāṁ vinā dvayostisṛṇāṁ vā sākṣiṇāṁ pramaṇena hanyate,

^{XXIX} tasmāt kiṁ budhyadhve yo jana īśvarasya putram avajānāti yena ca pavitrikṛto 'bhavat tat niyamasya rudhiram apavitraṁ jānāti, anugrahakaram ātmānam apamanyate ca, sa kiyanmahāghorataradaṇḍasya yogyo bhaviṣyati?

^{XXX} yataḥ parameśvaraḥ kathayati, "dānaṁ phalasya matkarmma sūcitaṁ pradadāmyahaṁ|" punarapi, "tadā vicārayiṣyante pareṣena nijāḥ prajāḥ|" idaṁ yaḥ kathitavān taṁ vayaṁ jānīmaḥ|

^{XXXI} amareśvarasya karayoḥ patanaṁ mahābhayānakam|

XXXII he bhrātaraḥ, pūrvvadināni smarata yatastadānīm yūyaṁ dīptim prāpya bahudurgatirūpaṁ saṁgrāmaṁ sahamānā ekato nindākleśaiḥ kautukīkṛtā abhavata,

XXXIII anyataśca tadbhoginām samāmsīno 'bhavata |

XXXIV yūyaṁ mama bandhanasya duḥkhena duḥkhino 'bhavata, yuṣmākam uttamā nityā ca sampattiḥ svarge vidyata iti jñātvā sānandaṁ sarvasvasyāpaharaṇam asahadhvañca |

XXXV ataeva mahāpuraskārayuktaṁ yuṣmākam utsāhaṁ na parityajata |

XXXVI yato yūyaṁ yeneśvarasyecchām pālayitvā pratijñāyāḥ phalaṁ labhadhvaṁ tadarthaṁ yuṣmābhi rdhairyyāvalambanaṁ karttavyaṁ |

XXXVII yenāgantavyaṁ sa svalpakālāt param āgamiṣyati na ca vilambiṣyate |

XXXVIII "puṇyavān jano viśvāsena jīviṣyati kintu yadi nivarttate tarhi mama manastasmin na toṣaṁ yāsyati |"

XXXIX kintu vayaṁ vināśajanikām dharmmāt nivṛttiṁ na kurvvāṇā ātmanaḥ paritrāṇāya viśvāsaṁ kurvvāmahe ||

XI

I viśvāsa āsaṁsitānām niścayaḥ, adṛśyānām viṣayāṇām darśanaṁ bhavati |

II tena viśvāsena prāñco lokāḥ prāmānyaṁ prāptavantaḥ |

III aparaṁ īśvarasya vākyena jagantyasrjyanta, dṛṣṭavastūni ca pratyakṣavastubhyo nodapadyantaitad vayaṁ viśvāsena budhyāmahe |

IV viśvāsena hābil īśvaramuddiśya kābilaḥ śreṣṭhaṁ balidānaṁ kṛtavān tasmācceśvareṇa tasya dānānyadhi pramāṇe datte sa dhārmika ityasya pramāṇaṁ labdhavān tena viśvāsena ca sa mṛtaḥ san adyāpi bhāṣate |

V viśvāsena hanok yathā mṛtyuṁ na paśyet tathā lokāntaraṁ nītaḥ, tasyoddeśaśca kenāpi na prāpi yata īśvarastaṁ lokāntaraṁ nītavān, tatpramāṇamidaṁ tasya lokāntarīkaraṇāt pūrvvaṁ sa īśvarāya rocitavān iti pramāṇaṁ prāptavān |

VI kintu viśvāsaṁ vinā ko'pīśvarāya rocituṁ na śaknoti yata īśvaro'sti svānveṣilokebhyaḥ puraskāraṁ dadāti cetikathāyām īśvaraśaraṇāgatai rviśvasitavyaṁ |

VII aparaṁ tadānīm yānyadrśyānyāsan tānīśvareṇādiṣṭaḥ san noho viśvāsena bhītvā svaparijanānām rakṣārthaṁ potaṁ nirmmittavān tena ca jagajjanānām doṣān darśitavān viśvāsāt labhyasya puṇyasyādhikārī babhūva ca |

VIII viśvāsenebrāhīm āhūtaḥ san ājñām gṛhītvā yasya sthānasyādhikāraṣṭena prāptavyastat sthānaṁ prasthītavān kintu prasthānasamaye kka yāmīti nājānāt |

IX viśvāsena sa pratijñāte deśe paradeśavat pravasaṁ tasyāḥ pratijñāyāḥ samānāmsibhyām ishākā yākūbā ca saha dūṣyavāsyabhavat |

X yasmāt sa īśvareṇa nirmmitaṁ sthāpitañca bhittimūlayuktaṁ nagaraṁ pratyaiḥṣata |

XI aparañca viśvāsena sārā vayotikrāntā santyapi garbhadhāraṇāya śaktiṁ prāpya putravatyabhavat, yataḥ sā pratijñākāriṇaṁ viśvāsyam amanyata |

XII tato heto mṛtakalpād ekasmāt janād ākāśīyanakṣatrāṇīva gaṇanātītāḥ samudratīrasthasikatā iva cāsaṁkhyā lokā utpedire |

XIII ete sarve pratijñāyāḥ phalānyaprāpya kevalaṁ dūrāt tāni nirīkṣya vanditvā ca, prthivyām vayaṁ videśinaḥ pravāsinaścāsmaha iti svīkṛtya viśvāsena prāṇaṁ tatyajuh |

XIV ye tu janā itthaṁ kathayanti taiḥ paitṛkadeśo 'smābhiranviṣyata iti prakāśyate |

XV te yasmād deśāt nirgatāstaṁ yadyasmarīṣyan tarhi parāvarttanāya samayam alapsyanta |

XVI kintu te sarvvotkr̥ṣṭam arthataḥ svargīyaṁ deśam ākāṅkṣanti tasmād īśvarastānadhī na lajjamānasteṣāṁ īśvara iti nāma gr̥hītavān yataḥ sa teṣāṁ kr̥te nagaramekaṁ saṁsthāpitavān|

XVII aparam ibrahīmaḥ parīkṣāyāṁ jātāyāṁ sa viśvāseneshākam utsasarja,

XVIII vastuta ishāki tava vaṁśo vikhyāsyata iti vāg yamadhi kathitā tam advitīyaṁ putraṁ pratijñāprāptaḥ sa utsasarja|

XIX yata īśvaro mṛtānapyutthāpayitum śaknotīti sa mene tasmāt sa upamārūpaṁ taṁ lebhe|

XX aparam ishāk viśvāsenā yākūb eṣāve ca bhāviviṣayānadhyaśīṣaṁ dadau|

XXI aparaṁ yākūb maraṇakāle viśvāsenā yūṣaphaḥ putrayorekaikasmai janāyāśīṣaṁ dadau yaṣṭyā agrabhāge samālambya praṇanāma ca|

XXII aparaṁ yūṣaph caramakāle viśvāsenesrāyelveṁśīyānāṁ misaradeśād bahirgamanasya vācaṁ jagāda nijāsthīni cādhi samādideśa|

XXIII navajāto mūsāśca viśvāsāt trāṇ māsān svapitr̥bhyāṁ agopyata yatastau svaśīsum paramasundaraṁ dr̥ṣṭavantau rājājñāṅca na śaṅkitavantau|

XXIV aparaṁ vayaḥprāpto mūsā viśvāsāt phirauṇo dauhitra iti nāma nāṅgīcakāra|

XXV yataḥ sa kṣaṇikāt pāpajasukhabhogād īśvarasya prajābhiḥ sārddhaṁ duḥkhabhogaṁ vavre|

XXVI tathā misaradeśīyanidhibhyaḥ khrīṣṭanimittāṁ nindāṁ mahatīm sampattīm mene yato hetoḥ sa puraskāradānam apaikṣata|

XXVII aparaṁ sa viśvāsenā rājñaḥ krodhāt na bhītvā misaradeśaṁ paritatyāja, yatastenādṛśyaṁ vīkṣamāṇeneva dhairyyam ālambi|

XXVIII aparaṁ prathamajātānāṁ hantā yat svīyalokān na spr̥set tadarthaṁ sa viśvāsenā nistāraparvvīyabalicchedanāṁ rudhirasecanañcānuṣṭhitavān|

XXIX aparaṁ te viśvāsāt sthaleneva sūphsāgareṇa jagmuḥ kintu misrīyalokāstat karttum upakramya toyeṣu mamajjuḥ|

XXX aparañca viśvāsāt taiḥ saptāhaṁ yāvad yirīhoḥ prācīrasya pradakṣiṇe kr̥te tat nipapāta|

XXXI viśvāsād rāhabnāmikā veśyāpi prītyā cārān anugṛhyāviśvāsibhiḥ sārddhaṁ na vinanāśa|

XXXII adhikaṁ kim kathayiṣyāmi? gidiyono bārakah śimśono yiptaho dāyūd śimūyelo bhaviṣyadvādinaścaiteṣāṁ vṛttāntakathanāya mama samayābhāvo bhaviṣyati|

XXXIII viśvāsāt te rājyāni vaśīkṛtavanto dharmmakarmmāṇi sādhitavantāḥ pratijñānāṁ phalaṁ labdhavantāḥ śimhānāṁ mukhāni ruddhavantau

XXXIV vahnerdāhaṁ nirvvāpitavantāḥ khaṅgadhārād rakṣāṁ prāptavantau daurbalye sabalikṛtā yuddhe parākramaṇo jātāḥ pareṣāṁ sainyāni dāvayitavantaśca|

XXXV yoṣitaḥ punarutthānena mṛtān ātmajān lebhire, apare ca śreṣṭhotthānasya prāpterāśayā rakṣāṁ agr̥hītvā tāḍanena mṛtavantaḥ|

XXXVI apare tiraskāraiḥ kaśābhi rbandhanaiḥ kārayā ca parīkṣitāḥ|

XXXVII bahavaśca prastarāghātai rhatāḥ karapatrai rvā vidīrṇā yantrai rvā kliṣṭāḥ khaṅgadhārāi rvā vyāpāditāḥ| te meṣāṇāṁ chāgānāṁ vā carmmāṇi paridhāya dināḥ pīditā duḥkhārttāścābhrāmyan|

XXXVIII saṁsāro yeṣāṁ ayogyaste nirjanasthāneṣu parvvateṣu gahvareṣu pṛthivyāśchidreṣu ca paryyaṭan|

XXXIX etaiḥ sarvvai rviśvāsāt pramāṇaṁ prāpi kintu pratijñāyāḥ phalaṁ na prāpi|

XL yataste yathāsmān vinā siddhā na bhaveyustathaiveśvareṇāsmākaṁ kr̥te śreṣṭhataraṁ kimapi nirdidiśe|

XII

I ato hetoretāvatsākṣimeghai rveṣṭitāḥ santo vayamapi sarvvabhāram āsubādhakam pāpañca nikṣipyāsmākam gamanāya nirūpīte mārge dhairyyeṇa dhāvāma|

II yaścāsmākam viśvāsasyāgresaraḥ siddhikarttā cāsti taṁ yīśum vīkṣāmahai yataḥ sa svasammukhasthitānandasya prāptyarthaṁ apamānam tucchīkr̥tya kruśasya yātanām soḍhavān īśvariyaśimhāsanasya dakṣiṇapārśve samupaviṣṭavāmśca|

III yaḥ pāpibhiḥ svaviruddham etādṛśam vaiparītyam soḍhavān tam ālocayata tena yūyam svamaṇḥsu śrāntāḥ klāntāśca na bhaviṣyatha|

IV yūyam pāpena saha yudhyanto'dyāpi śoṇitavyayaparyyantaṁ pratirodham nākuruta|

V tathā ca putrān pratīva yuṣmān prati ya upadeśa uktastaṁ kiṁ vismṛtavantaḥ? "pareśena kṛtām śāstim he matputra na tucchaya| tena sambhartsitaścāpi naiva klāmya kadācana|

VI pareśaḥ prīyate yasmin tasmai śāstim dadāti yat| yantu putraṁ sa grhlāti tameva praharatyapi|"

VII yadi yūyam śāstim sahadhvam tarhiśvaraḥ putrairiva yuṣmābhiḥ sārddham vyavaharati yataḥ pitā yasmai śāstim na dadāti tādrśaḥ putraḥ kaḥ?

VIII sarvve yasyāḥ śāsteramśino bhavanti sā yadi yuṣmākam na bhavati tarhi yūyam ātmajā na kintu jārājā ādhve|

IX aparaṁ asmākam śārīrikajanmadātāro'smākam śāstikāriṇo'bhavan te cāsmābhiḥ sammānitāstasmād ya ātmanām janayitā vyaṁ kiṁ tato'dhikam tasya vaśībhūya na jīviṣyāmaḥ?

X te tvalpadīnāni yāvat svamano'matānusāreṇa śāstim kṛtavantaḥ kintveṣo'smākam hitāya tasya pavitratāyā amśitvāya cāsmān śāsti|

XI śāstīśca varttamānasamaye kenāpi nānandajanikā kintu śokajanikaiva manyate tathāpi ye tayā vinīyante tebhyaḥ sā paścāt śāntiyuktaṁ dharmaphalaṁ dadāti|

XII ataeva yūyam śīthilān hastān durbbalāni jānūni ca sabalāni kurudhvam|

XIII yathā ca durbbalasya sandhisthānam na bhajyeta svasthaṁ tiṣṭhet tathā svacaraṇārthaṁ saralaṁ mārgaṁ nirmmāta|

XIV aparañca sarvvaiḥ sārthaṁ eṁkyabhāvam yacca vinā parameśvarasya darśanam kenāpi na lapsyate tat pavitratvaṁ ceṣṭadhvam|

XV yathā kaścīd īśvarasyānugrahāt na patet, yathā ca tiktatāyā mūlaṁ praruhya bādhājanakam na bhavet tena ca bahavo'pavitrā na bhaveyuh,

XVI yathā ca kaścīd lampāto vā ekakṛtva āhārārthaṁ svīyajyeṣṭhādhikāravikretā ya eṣaustadvad adharmmacārī na bhavet tathā sāvadhānā bhavata|

XVII yataḥ sa eṣauḥ paścād āśīrvādādhikārī bhavitum icchannapi nānugṛhīta iti yūyam jānītha, sa cāśrupātena matyantaram prārthayamāno'pi tadupāyam na lebhe|

XVIII aparañca spr̥syāḥ parvvataḥ prajvalito vahnīḥ kṛṣṇāvarṇo meghe 'ndhakāro jhañbhśa tūrivādyam vākyaṇām śabdaśca naiteṣāṁ sannidhau yūyam āgatāḥ|

XIX taṁ śabdaṁ śrutvā śrotārastādr̥śam sambhāṣaṇam yat puna rna jāyate tat prārthitavantaḥ|

XX yataḥ paśurapi yadi dharādharam spr̥śati tarhi sa pāṣāṇaghātai rhanṭavya ityādeśam soḍhum te nāśaknuvan|

XXI tacca darśanam evaṁ bhayānakam yat mūsasoktaṁ bhītastrāsayuktaścāsmīti|

XXII kintu śīyonparvvato 'mareśvarasya nagaram svargasthayirūśālamam ayutāni divyadūtāḥ

XXIII svarge likhitānām prathamajātānām utsavaḥ samitiśca sarvveṣām vicārādhipatirīśvaraḥ siddhikṛtadhārmikānām ātmāno

XXIV nūtananiyamasya madhyastho yīśuḥ, aparaṁ hābilo raktāt śreyah pracāraḥ prokṣaṇasya raktañcaiteṣām sannidhau yūyam āgatāḥ|

XXV sāvadhānā bhavata taṁ vaktāraṁ nāvajānīta yato hetoḥ pṛthivīsthitāḥ sa vaktā yairavajñātastai ryadi rakṣā nāprāpi tarhi svargīyavaktuḥ parāṇmukhībhyāsmābhiḥ katham rakṣā prāpsyate?

XXVI tadā tasya ravāt pṛthivī kampitā kintvidānīm tenedaṁ pratijñātāṁ yathā, "ahaṁ punarekakṛtvaḥ pṛthivīm kampayīṣyāmi kevalaṁ tannahi gaganamapi kampayīṣyāmi|"

XXVII sa ekakṛtvaḥ śabdo niścalaviṣayaṇām sthitaye nirmmītānāmiva cañcalavastūnām sthānāntarīkaraṇaṁ prakāśayati|

XXVIII ataeva niścalarājyapṛāptairasmābhiḥ so'nugraha ālambitavyo yena vayaṁ sādaraṁ sabhayañca tuṣṭijanakarūpeṇeśvaraṁ sevituṁ śaknuyāma|

XXIX yato'smākam īśvaraḥ saṁhārako vahniḥ|

XIII

I bhrātṛṣu prema tiṣṭhatu| atithisevā yuṣmābhi rna vismaryyatām

II yatastayā pracchannarūpeṇa divyadūtāḥ keṣāñcid atithayo'bhavan|

III bandinaḥ sahabandibhiriva duḥkhinaśca dehavāsibhiriva yuṣmābhiḥ smaryyantām|

IV vivāhaḥ sarvveṣām samīpe sammānitavyastadiyaśayā ca śuciḥ kintu veśyāgāminaḥ pāradārikāśceśvareṇa daṇḍayīṣyante|

V yūyam ācāre nirlobhā bhavata vidyamānaviṣaye santuṣyata ca yasmād īśvara evedaṁ kathitavān, yathā, "tvām na tyakṣyāmi na tvām hāsyāmi|"

VI ataeva vayaṁ utsāhenedaṁ kathayituṁ śaknumaḥ, "matpakṣe parameso'sti na bheṣyāmi kadācana| yasmāt māṁ prati kiṁ karttuṁ mānavaḥ pārayīṣyati||"

VII yuṣmākaṁ ye nāyakā yuṣmābhyam īśvarasya vākyaṁ kathitavantaste yuṣmābhiḥ smaryyantām teṣām ācārasya pariṇāmam ālocya yuṣmābhisteṣām viśvāso'nukriyatām|

VIII yīśuḥ khrīṣṭaḥ śvo'dya sadā ca sa evāste|

IX yūyaṁ nānāvidhanūtanāśikṣābhi rna parivarttadhvaṁ yato'nugraheṇāntaḥkaraṇasya susthiribhavanaṁ kṣemaṁ na ca khādyadravyaiḥ| yatastadācāriṇastai rnopakṛtāḥ|

X ye daṣyasya sevām kurvvanti te yasyā dravyabhojanasyānadhikāriṇastādṛśī vajñavedirasmākam āste|

XI yato yeṣām paśūnām śoṇitaṁ pāpanāśāya mahāyājakena mahāpavitrasthānasyābhyantaram nīyate teṣām śarīrāṇi śibirād bahi rdahyante|

XII tasmād yīśurapi yat svarudhireṇa prajāḥ pavitrīkuryāt tadarthaṁ na-garadvārasya bahi rṁṛtiṁ bhuktavān|

XIII ato hetorasmābhirapi tasyāpamānaṁ sahamānaiḥ śibirād bahistasya samīpaṁ gantavyaṁ|

XIV yato 'trāsmākaṁ sthāyi nagaraṁ na vidyate kintu bhāvi nagaram asmābhiranviṣyate|

XV ataeva yīśunāsmābhi rnityaṁ praśaṁsārūpo balirarthatastasya nāmāṅgikurvvatām oṣṭhādharāṇāṁ phalam īśvarāya dātavyaṁ|

XVI aparañca paropakāro dānañca yuṣmābhi rna vismaryyatām yatastadṛśaṁ balidānam īśvarāya rocate|

XVII yūyaṁ svanāyakānām ājñāgrāhiṇo vaśyāśca bhavata yato yairupanidhiḥ pratidātavyastādṛśā lokā iva te yuṣmadīyātmanām rakṣaṇārthaṁ jāgrati, ataste

yathā sānandāstat kuryyu rna ca sārttasvarā atra yatadhvaṁ yatasteṣāṁ ārttasvaro
yuṣmākaṁ iṣṭajanako na bhavet|

^{XVIII} aparañca yūyam asmannimittim prārthanāṁ kuruta yato vayam uttama-
manoviśiṣṭāḥ sarvvatra sadācāraṁ karttum icchukāśca bhavāma iti niścitaṁ
jānīmaḥ|

^{XIX} viśeṣato'haṁ yathā tvarayā yuṣmabhyaṁ puna rdīye tadarthaṁ prārthanāyai
yuṣmān adhikaṁ vinaye|

^{XX} anantaniyamasya rudhireṇa viśiṣṭo mahān meṣapālako yena
mṛtagaṇamadhyāt punarānāyi sa śāntidāyaka īśvaro

^{XXI} nijābhimatasāadhanāya sarvvasmin satkarmmaṇi yuṣmān siddhān karotu,
tasya dṛṣṭau ca yadyat tuṣṭijanakaṁ tadeva yuṣmākaṁ madhye yīśunā khrīṣṭena
sādhayatu| tasmai mahimā sarvvadā bhūyāt| āmen|

^{XXII} he bhrātaraḥ, vinaye'haṁ yūyam idam upadeśavākyaṁ sahadhvaṁ yato'haṁ
saṁkṣepeṇa yuṣmān prati likhitavān|

^{XXIII} asmākaṁ bhrātā tīmathiyo mukto'bhavad iti jānīta, sa ca yadi tvarayā
samāgacchati tarhi tena sārddhaṁ ahaṁ yuṣmān sāksāt kariṣyāmi|

^{XXIV} yuṣmākaṁ sarvvān nāyakān pavitralokāṁśca namaskuruta| aparam
itāliyādeśiyanāṁ namaskāraṁ jñāsyatha|

^{XXV} anugraho yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ sahāyo bhūyāt| āmen|

yākūbaḥ patraṁ

I īśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya ca dāso yākūb vikīrṇībhūtān dvādaśaṁ varīśān prati namaskṛtya patraṁ likhati|

II he mama bhrātaraḥ, yūyaṁ yadā bahuvidhaparīkṣāṣu nipatata tadā tat pūrṇānandasya kāraṇaṁ manyadhvaṁ|

III yato yuṣmākaṁ viśvāsasya parīkṣitatvena dhairyyaṁ sampādyata iti jānītha|

IV tacca dhairyyaṁ siddhaphalaṁ bhavatu tena yūyaṁ siddhāḥ sampūrṇāśca bhaviṣyatha kasyāpi guṇasyābhāvaśca yuṣmākaṁ na bhaviṣyati|

V yuṣmākaṁ kasyāpi jñānābhāvo yadi bhavet tarhi ya īśvaraḥ saralabhāvena tiraskāraṇca vinā sarvvebhyo dadāti tataḥ sa yācatām tatastasmai dāyiṣyate|

VI kintu sa niḥsandehaḥ san viśvāsena yācatām yataḥ sandigdho mānava vāyunā cālitasyotplavamānasya ca samudratarāṅgasya sadṛśo bhavati|

VII tādṛśo mānavaḥ prabhoḥ kiñcit prāpsyatīti na manyatām|

VIII dvimanā lokaḥ sarvvagatiṣu cañcalo bhavati|

IX yo bhrātā namraḥ sa nijonnatyā ślāghatām|

X yaśca dhanavān sa nijanamratayā ślāghatāmyataḥ sa tṛṇapuṣpavat kṣayaṁ gamiṣyati|

XI yataḥ satāpena sūryyenoditya tṛṇaṁ śoṣyate tatpuṣpañca bhraśyati tena tasya rūpasya saundaryyaṁ naśyati tadvad dhaniloko'pi svīyamūḍhatayā mlāsyati|

XII yo janaḥ parīkṣāṁ sahate sa eva dhanyaḥ, yataḥ parīkṣitatvaṁ prāpya sa prabhunā svapremakāribhyaḥ pratijñātaṁ jīvanamukuṭaṁ lapsyate|

XIII īśvaro māṁ parīkṣata iti parīkṣāsamaye ko'pi na vadatu yataḥ pāpāyeśvarasya parīkṣā na bhavati sa ca kamapi na parīkṣate|

XIV kintu yaḥ kaścit svīyamanovāñchayākṛṣyate lobhyate ca tasyaiva parīkṣā bhavati|

XV tasmāt sā manovāñchā sagarbhā bhūtvā duṣkṛtiṁ prasūte duṣkṛtiśca parīṇāmaṁ gatvā mṛtyuṁ janayati|

XVI he mama priyabhrātaraḥ, yūyaṁ na bhrāmyata|

XVII yat kiñcid uttamaṁ dānaṁ pūrṇo varaśca tat sarvvam ūrddhvād arthato yasmin daśāntaraṁ parivarttanajātacchāyā vā nāsti tasmād dīptyākarāt pituravaro-hati|

XVIII tasya sṛṣṭavastūnāṁ madhye vayaṁ yat prathamaphalasvarūpā bhavāmastadardhaṁ sa svecchātaḥ satyamatasya vākyenāsmān janayāmāsa|

XIX ataeva he mama priyabhrātaraḥ, yuṣmākaṁ ekaiko janaḥ śravaṇe tvaritaḥ kathane dhīraḥ krodhe'pi dhīro bhavatu|

XX yato mānavasya krodha īśvarīyadharmmaṁ na sādhayati|

XXI ato heto ryūyaṁ sarvvām aśucikriyāṁ duṣṭatābāhulyaṇca nikṣipyā yuṣmanmanasāṁ paritrāṇe samarthaṁ ropitaṁ vākyāṁ namrabhāvena gṛhlīta|

XXII aparaṇca yūyaṁ kevalam ātmavañcayitāro vākyasya śrotāro na bhavata kintu vākyasya karmmakāriṇo bhavata|

XXIII yato yaḥ kaścicid vākyasya karmmakārī na bhūtvā kevalaṁ tasya śrotā bhavati sa darpaṇe svīyaśārīrikavadanaṁ nirīkṣamāṇasya manujasya sadṛśaḥ|

XXIV ātmakāre dṛṣṭe sa prasthāya kīdṛśa āsīt tat tatksaṇād vismarati|

XXV kintu yaḥ kaścit natvā mukteḥ siddhāṁ vyavasthāṁ ālokya tiṣṭhati sa vismṛtiyuktaḥ śrotā na bhūtvā karmmakarttaiva san svakāryye dhanyo bhaviṣyati|

XXVI anāyattarasanaḥ san yaḥ kaścit svamano vañcayitvā svaṁ bhaktaṁ manyate tasya bhakti rmudhā bhavati|

XXVII kleśakāle pitṛhīnānām vidhavānāñca yad avekṣaṇaṁ saṁsārācca niṣkalaṅkena yad ātmarakṣaṇaṁ tadeva piturīśvarasya sāṁkṣāt śuci nirmalā ca bhaktiḥ|

II

I he mama bhrātaraḥ, yūyam asmākaṁ tejasvinaḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya dharmmaṁ mukhāpekṣayā na dhārayata|

II yato yuṣmākaṁ sabhāyām svarṇāṅguriyakayukte bhrājiṣṇuparicchade puruṣe praviṣṭe malinavastre kasmimścid daridre'pi praviṣṭe

III yūyam yadi taṁ bhrājiṣṇuparicchadavasānaṁ janaṁ nirikṣya vadeta bhavān atrottamasthāna upaviśatviti kiñca taṁ daridraṁ yadi vadeta tvam amusmin sthāne tiṣṭha yadvātra mama pādapiṭha upaviśeti,

IV tarhi manaḥsu viśeṣya yūyam kiṁ kutarkaiḥ kuvicārakā na bhavatha?

V he mama priyabhrātaraḥ, śṛṇuta, saṁsāre ye daridrāstān īśvaro viśvāsena dhaninaḥ svapremakāribhyaśca pratiśrutasya rājyasyādhikāriṇaḥ karttuṁ kiṁ na varītavān? kintu daridro yuṣmābhiravajñāyate|

VI dhanavanta eva kiṁ yuṣmān nopadravanti balācca vicārāsanānām samīpaṁ na nayanti?

VII yuṣmadupari parikīrttitaṁ paramaṁ nāma kiṁ taireva na nindyate?

VIII kiñca tvam svasamīpavāsini svātmavat priyasva, etac-chāstrīyavacanānusārato yadi yūyam rājakīyavyavasthām pālayatha tarhi bhadraṁ kurutha|

IX yadi ca mukhāpekṣāṁ kurutha tarhi pāpam ācaratha vyavasthayā cājñālaṅghina iva dūṣyadhve|

X yato yaḥ kaścit kṛtsnām vyavasthām pālayati sa yadyekasmin vidhau skhalati tarhi sarvveṣāṁ aparādhī bhavati|

XI yato hetostvaṁ paradārān mā gaccheti yaḥ kathitavān sa eva narahatyām mā kuryyā ityapi kathitavān tasmāt tvaṁ paradārān na gatvā yadi narahatyām karoṣi tarhi vyavasthālaṅghī bhavasi|

XII mukte rvyavasthāto yeṣāṁ vicāreṇa bhavitavyaṁ tādrṣā lokā iva yūyam kathāṁ kathayata karmma kuruta ca|

XIII yo dayāṁ nācarati tasya vicāro nirddayena kāriṣyate, kintu dayā vicāram abhibhaviṣyati|

XIV he mama bhrātaraḥ, mama pratyayo'stīti yaḥ kathayati tasya karmmaṇi yadi na vidyanta tarhi tena kiṁ phalaṁ? tena pratyayena kiṁ tasya paritrāṇaṁ bhavituṁ śaknoti?

XV keṣucid bhrātṛṣu bhaginīṣu vā vasanaḥīneṣu prātyahikāhārahīneṣu ca satsu yuṣmākaṁ ko'pi tebhyaḥ śarīrārthaṁ prayojanīyāni dravyāni na datvā yadi tān vadet,

XVI yūyam sakuśalaṁ gatvoṣṇagātrā bhavata tṛpyata ceti tarhyetena kiṁ phalaṁ?

XVII tadvat pratyayo yadi karmmaḥmi ryukto na bhavet tarhyekākitvāt mṛta evāste|

XVIII kiñca kaścid idaṁ vadiṣyati tava pratyayo vidyate mama ca karmmaṇi vidyante, tvam karmmahīnaṁ svapratyayaṁ mām darśaya tarhyahamapi matkarmmaḥmi svapratyayaṁ tvām darśayiṣyāmi|

XIX eka īśvaro 'stīti tvam pratyēṣi| bhadraṁ karoṣi| bhūtā api tat pratiyanti kampante ca|

XX kintu he nirbbodhamānava, karmmahīnaḥ pratyayo mṛta evāstyetaḥ avagan-tuṁ kim icchasi?

XXI asmākaṁ pūrvvapuruṣo ya ibrahīm svaputram ishākaṁ yajñavedyām ut-sṛṣṭavān sa kiṁ karmmaḥmi na sapuṇyīkṛtaḥ?

XXII pratyaye tasya karmmaṇām sahakāriṇi jāte karmmabhiḥ pratyayaḥ siddho 'bhavat tat kiṁ paśyasi?

XXIII itthañcedaṁ śāstrīyavacanāṁ saphalam abhavat, ibrahīm paramēśvare viśvasitavān tacca tasya puṇyāyāgaṇyata sa ceśvarasya mitra iti nāma labdhavān|

XXIV paśyata mānavaḥ karmmabhyaḥ sapuṇyīkriyate na caikākinā pratyayena|

XXV tadvad yā rāhabnāmikā vārāṅganā cārān anugṛhyāpareṇa mārgeṇa visasarja sāpi kiṁ karmmabhyo na sapuṇyīkṛtā?

XXVI ataevātmahīno deho yathā mṛto'sti tathaiva karmmahīnaḥ pratyayo'pi mṛto'sti|

III

I he mama bhrātaraḥ, śikṣakairasmābhi rgurutaradaṇḍo lapsyata iti jñātvā yūyam aneke śikṣakā mā bhavata|

II yataḥ sarvve vayaṁ bahuviśayeṣu skhalāmaḥ, yaḥ kaścid vākye na skhalati sa siddhapuruṣaḥ kṛtsnaṁ vaśīkarttuṁ samarthaścāsti|

III paśyata vayaṁ aśvān vaśīkarttuṁ teṣāṁ vaktreṣu khalīnān nidhāya teṣāṁ kṛtsnaṁ śārīram anuvarttayāmaḥ|

IV paśyata ye potā atīva bṛhadākārāḥ pracaṇḍavātaiśca cālītāste'pi kaṇadhārasya mano'bhimatād atikṣudreṇa kaṇena vāñchitaṁ sthānaṁ pratyānuvarttante|

V tadvad rasanāpi kṣudratarāṅgaṁ santī darpavākyaṇi bhāṣate| paśya kīḍṛṇmahāraṇyaṁ dahyate 'lpena vahninā|

VI rasanāpi bhaved vahniradharmmarūpapiṣṭape| asmadaṅgeṣu rasanā tādrśaṁ santiṣṭhati sā kṛtsnaṁ dehaṁ kalaṅkayati sṛṣṭirathasya cakram prajvalayati narakānalena jvalati ca|

VII paśupakṣyurogajalacarāṇām sarvveṣāṁ svabhāvo damayitum śakyate mānuṣikasvabhāvena damayāñcakre ca|

VIII kintu mānavānām kenāpi jihvā damayitum na śakyate sā na nivāryyam aniṣṭaṁ halāhalaviṣeṇa pūrṇa ca|

IX tayā vayaṁ pitaram īśvaram dhanyaṁ vadāmaḥ, tayā ceśvarasya sādrśye sṛṣṭān mānavān śapāmaḥ|

X ekasmād vadanād dhanyavādaśāpau nirgacchataḥ| he mama bhrātaraḥ, etādrśaṁ na karttavyaṁ|

XI prasravaṇaḥ kim ekasmāt chidrāt miṣṭaṁ tiktañca toyaṁ nirgamayati?

XII he mama bhrātaraḥ, uḍumbarataruḥ kiṁ jitaphalāni drākṣālatā vā kim uḍumbaraphalāni phalitum śaknoti? tadvad ekaḥ prasravaṇo lavaṇamiṣṭe toye nirgamayitum na śaknoti|

XIII yuṣmākaṁ madhye jñānī subodhaśca ka āste? tasya karmmaṇi jñānamūlakamṛdūyuktānīti sadācārāt sa pramāṇayatu|

XIV kintu yuṣmadantaḥkaraṇamadhye yadi tikterṣyā vivādecchā ca vidyate tarhi satyamatasya viruddhaṁ na ślāghadhvaṁ nacānṛtaṁ kathayata|

XV tādrśaṁ jñānam ūrddhvād āgataṁ nahi kintu pārthivaṁ śārīri bhautikañca|

XVI yato hetorīrṣyā vivādecchā ca yatra vedyete tatraiva kalahaḥ sarvvaṁ duṣkṛtāñca vidyate|

XVII kintūrddhvād āgataṁ yat jñānaṁ tat prathamam śuci tataḥ paraṁ śāntaṁ kṣāntam āśusandheyaṁ dayādisatphalāiḥ paripūrṇam asandigdhaṁ niṣkapaṭaṇca bhavati|

XVIII śāntyācāribhiḥ śāntyā dharmmaphalaṁ ropyate|

IV

^I yuṣmākaṁ madhye samarā raṇaśca kuta utpadyante? yuṣmadaṅgaśibirāśritābhyaḥ suhēcchābhyaḥ kiṁ notpadyante?

^{II} yūyaṁ vāñchatha kintu nāpnutha, yūyaṁ narahatyām irṣyāñca kurutha kintu kṛtārthā bhavitum na śaknutha, yūyaṁ yudhyatha raṇaṁ kurutha ca kintvaprāptāstīṣṭhatha, yato hetoḥ prārthanāṁ na kurutha|

^{III} yūyaṁ prārthayadhve kintu na labhadhve yato hetoḥ svasukhabhogeṣu vyayārthaṁ ku prārthayadhve|

^{IV} he vyabhicāriṇo vyabhicāriṇyaśca, saṁsārasya yat maitryaṁ tad īśvarasya śātravamiti yūyaṁ kiṁ na jānītha? ata eva yaḥ kaścīt saṁsārasya mitraṁ bhavitum abhilaṣati sa eveśvarasya śatru rbhavati|

^V yūyaṁ kiṁ manyadhve? śāstrasya vākyaṁ kiṁ phalahīnaṁ bhavet? asmadantarvāsī ya ātmā sa vā kiṁ irṣyārthaṁ prema karoti?

^{VI} tannahi kintu sa pratulaṁ varaṁ vitarati tasmād uktamāste yathā, ātmābhimānalokānāṁ vipakṣo bhavatiśvaraḥ| kintu tenaiva namrebhyaḥ prasādād dīyate varaḥ||

^{VII} ataeva yūyam īśvarasya vaśyā bhavata śayatānaṁ saṁrundha tena sa yuṣmattaḥ palāyīṣyate|

^{VIII} īśvarasya samīpavarttino bhavata tena sa yuṣmākaṁ samīpavarttī bhaviṣyati| he pāpinaḥ, yūyaṁ svakarāṇ pariṣkurudhvaṁ| he dvimanolokāḥ, yūyaṁ svāntaḥkaraṇāni śucīni kurudhvaṁ|

^{IX} yūyam udvijadhvaṁ śocata vilapata ca, yuṣmākaṁ hāsaḥ śokāya, ānandaśca kātāratāyai parivarttetām|

^X prabhoḥ samakṣaṁ namrā bhavata tasmāt sa yuṣmān uccikariṣyati|

^{XI} he bhrātaraḥ, yūyaṁ parasparaṁ mā dūṣayata| yaḥ kaścīd bhrātaraṁ dūṣayati bhrātu rvicārañca karoti sa vyavasthāṁ dūṣayati vyavasthāyāśca vicāraṁ karoti| tvaṁ yadi vyavasthāyā vicāraṁ karoṣi tarhi vyavasthāpālayitā na bhavasi kintu vicārayitā bhavasi|

^{XII} advitīyo vyavasthāpakō vicārayitā ca sa evāste yo rakṣitum nāśayituñca pārayati| kintu kastvaṁ yat parasya vicāraṁ karoṣi?

^{XIII} adya śvo vā vayam amukanagaraṁ gatvā tatra varṣamekaṁ yāpayanto vāñijyaṁ kariṣyāmaḥ lābhaṁ prāpsyāmaśceti kathāṁ bhāṣamāṇā yūyam idānīm śṛṇuta|

^{XIV} śvaḥ kiṁ ghaṭīṣyate tad yūyaṁ na jānītha yato jīvanaṁ vo bhavet kīdrk tattv bāṣpasvarūpaṁ, kṣaṇamātraṁ bhaved drṣyaṁ lupyate ca tataḥ paraṁ|

^{XV} tadanuktvā yuṣmākaṁ idaṁ kathanīyaṁ prabhoricchāto vayaṁ yadi jīvāmastarhyetat karmma tat karmma vā kariṣyāma iti|

^{XVI} kintvidānīm yūyaṁ garvvavākyaīḥ ślāghanaṁ kurudhve tādrśaṁ sarvvaṁ ślāghanaṁ kutsitameva|

^{XVII} ato yaḥ kaścīt satkarmma karttaṁ viditvā tanna karoti tasya pāpaṁ jāyate|

V

^I he dhanavantaḥ, yūyam idānīm śṛṇuta yuṣmābhirāgamiṣyatkleśahetoḥ krandyatām vilapyatāñca|

^{II} yuṣmākaṁ draviṇaṁ jīrṇaṁ kīṭabhuktāḥ sucelakāḥ|

^{III} kankaṁ rajatañcāpi vikṛtiṁ pragamiṣyati, tatkalāṅkaśca yuṣmākaṁ pāpaṁ pramāṇayiṣyati, hutāśavacca yuṣmākaṁ piṣitaṁ khādayiṣyati| ittham antimaghasreṣu yuṣmābhiḥ sañcitarṁ dhanam|

^{IV} paśyata yaiḥ kṛṣṇālai ryuṣmākaṁ śasyāni chinnāni tebhyo yuṣmābhi ryad vetanaṁ chinnaṁ tad uccai rdhvaṇiṁ karoti teṣāṁ śasyacchedakānāṁ ārttarāvaḥ senāpateḥ parameśvarasya kaṇakuharaṁ praviṣṭaḥ|

^V yūyaṁ pṛthivyāṁ sukhabhogaṁ kāmukatañcāritavantaḥ, mahābhogasya dina iva nijāntaḥkaraṇāni paritarpitavantaśca|

^{VI} aparañca yuṣmābhi rdhārmikasya daṇḍājñā hatyā cākāri tathāpi sa yuṣmān na pratiruddhavan|

^{VII} he bhrātaraḥ, yūyaṁ prabhorāgamaṇaṁ yāvad dhairyyamālabadhvaṁ| paśyata kṛṣṇālo bhūme rbahumūlyaṁ phalaṁ pratikṣamāṇo yāvat prathamam antimañca vṛṣṭijalaṁ na prāpnoti tāvad dhairyyam ālabate|

^{VIII} yūyamapi dhairyyamālambya svāntaḥkaraṇāni sthīrikuruta, yataḥ prabhoru-pasthiṭṭiḥ samīpavarttinyabhavat|

^{IX} he bhrātaraḥ, yūyaṁ yad daṇḍyā na bhaveta tadarthaṁ parasparaṁ na glāyata, paśyata vicārayitā dvārasamīpe tiṣṭhati|

^X he mama bhrātaraḥ, ye bhaviṣyadvādināḥ prabho rnāmnā bhāṣitavantastān yūyaṁ duḥkhasahanasya dhairyyasya ca dṛṣṭāntān jānīta|

^{XI} paśyata dhairyyaśilā asmābhi rdhanyā ucyante| āyūbo dhairyyaṁ yuṣmābhiraśrāvi prabhoḥ pariṇāmaścādarśi yataḥ prabhu rbahukṛpaḥ sakaruṇaścāsti|

^{XII} he bhrātaraḥ viśeṣata idaṁ vadāmi svargasya vā pṛthivyā vānyavastuno nāma grhītvā yuṣmābhiḥ ko'pi śapatho na kriyatām, kintu yathā daṇḍyā na bhavata tadarthaṁ yuṣmākaṁ tathaiva tannahi cetivākyam yatheṣṭaṁ bhavatu|

^{XIII} yuṣmākaṁ kaścīd duḥkhī bhavati? sa prārthanāṁ karotu| kaścīd vānandito bhavati? sa gītaṁ gāyatu|

^{XIV} yuṣmākaṁ kaścit pīḍito 'sti? sa samiteḥ prācīnān āhvātu te ca pabho rnāmnā taṁ tailenābhiṣicya tasya kṛte prārthanāṁ kurvvanu|

^{XV} tasmād viśvāsajātaprārthanayā sa rogī rakṣāṁ yāsyati prabhuśca tam ut-thāpayiṣyati yadi ca kṛtapāpo bhavet tarhi sa taṁ kṣamiṣyate|

^{XVI} yūyaṁ parasparaṁ aparādhān aṅgikurudhvaṁ ārogyaprāptyarthañcaikajano 'nyasya kṛte prārthanāṁ karotu dhārmikasya sayatnā prārthanā bahuśaktiviśiṣṭā bhavati|

^{XVII} ya eliyo vayamiva sukhaduḥkhabhogī marttya āsīt sa prārthanayānāvṛṣṭiṁ yācitavān tena deśe sārddhavadatsaratrayaṁ yāvad vṛṣṭi rna babhūva|

^{XVIII} paścāt tena punaḥ prārthanāyāṁ kṛtāyāṁ ākāśastoyānyavarṣīt pṛthivī ca svaphalāni prārohayat|

^{XIX} he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kasmimścit satyamātād bhraṣṭe yadi kaścit taṁ parāvarttayati

^{XX} tarhi yo janaḥ pāpinaṁ vipathabhramaṇāt parāvarttayati sa tasyātmānaṁ mṛtyuta uddhariṣyati bahupāpānyāvariṣyati ceti jānātu|

1 pitarasya patraṁ

- ^I panta-gālātiyā-kappadakiyā-āśiyā-bithuniyādeśeṣu pravāsino ye vikīrṇalokāḥ
^{II} piturīśvarasya pūrvvanirṇayād ātmanaḥ pāvanena yīśukhrīṣṭasyājñāgrahaṇāya
 śoṇitaprokṣaṇāya cābhirucitāstān prati yīśukhrīṣṭasya preritaḥ pitarah patraṁ
 likhati| yuṣmān prati bāhulyena śāntiranugrahaśca bhūyāstām|
^{III} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaro dhanyaḥ, yataḥ
 sa svakīyabahukṛpāto mṛtagaṇamadhyād yīśukhrīṣṭasyotthānena
 jīvanapratyāśārtham arthato
^{IV} 'kṣayaniṣkalaṅkāmlānasampattiprāptyartham asmān puna rjanayāmāsa| sā
 sampattiḥ svarge 'smākaṁ kṛte sañcitā tiṣṭhati,
^V yūyañceśvarasya śaktiḥ śeṣakāle prakāśyaparitrāṇārtham viśvāsena
 rakṣyadhve|
^{VI} tasmād yūyaṁ yadyapyānandena praphullā bhavatha tathāpi sāmpratam
 prayojanahetoḥ kiyatkālaparyyantaṁ nānāvidhaparīkṣābhiḥ kliśyadhve|
^{VII} yato vahninā yasya parīkṣā bhavati tasmāt naśvarasuvarṇādapi
 bahumūlyaṁ yuṣmākaṁ viśvasarūpaṁ yat parīkṣitaṁ svarṇaṁ tena
 yīśukhrīṣṭasyāgamanasamaye praśaṁsāyāḥ samādarasya gauravasya ca योग्या
 prāptavyā|
^{VIII} yūyaṁ taṁ khrīṣṭam adṛṣṭvāpi tasmin prīyadhve sāmpratam taṁ na
 paśyanto'pi tasmin viśvasanto 'nirvvanāyena prabhāvayuktena cānandena pra-
 phullā bhavatha,
^{IX} svaviśvāsasya pariṇāmarūpam ātmanāṁ paritrāṇaṁ labhadhve ca|
^X yuṣmāsu yo 'nugraho varttate tadviśaye ya īśvariāvākyaṁ kathitavantaste
 bhaviṣyadvādinastasya paritrāṇasyānveṣaṇam anusandhānaṁ kṛtavantaḥ|
^{XI} viśeṣatasteṣāmantarvvāsī yaḥ khrīṣṭasyātmā khrīṣṭe varttiṣyamānāni duḥkhāni
 tadanugāmiprabhāvaṁ pūrvvaṁ prakāśayat tena kaḥ kīdrśo vā samayo ni-
 radiśyataitasyānusandhānaṁ kṛtavantaḥ|
^{XII} tatastai rviśayaiste yanna svān kintvasmān upakurvantyetaḥ teṣāṁ nikaṭe
 prakāśyata| yāṁśca tān viśayān divyadūtā apyavanataśirasō nirīkṣitum abhi-
 laṣanti te viśayāḥ sāmpratam svargāt preṣitasya pavitrasyātmanaḥ sahāyyād
 yuṣmatsamīpe susaṁvādapracārayitr̥bhiḥ prakāśyanta|
^{XIII} ataeva yūyaṁ manahkaṭibandhanam kṛtvā prabuddhāḥ santo yīśukhrīṣṭasya
 prakāśasamaye yuṣmāsu varttiṣyamānasyānugrahasya sampūrṇaṁ pratyāśāṁ ku-
 ruta|
^{XIV} aparaṁ pūrvvīyājñānatāvasthāyāḥ kutsitābhilāṣāṇāṁ योग्या ācāraṁ na
 kurvanto yuṣmadāhvānakārī yathā pavitro 'sti
^{XV} yūyamapyājñāgrāhisantānā iva sarvasmīn ācāre tādr̥k pavitrā bhavata|
^{XVI} yato likhitaṁ āste, yūyaṁ pavitrāstiṣṭhata yasmādahaṁ pavitraḥ|
^{XVII} aparaṁ yā vināpakṣapātam ekaikamānuṣasya karmmanūsārād vicāraṁ
 karoti sa yadi yuṣmābhistāta ākhyāyate tarhi svapravāsasya kālo yuṣmābhi rbhītyā
 yāpyatām|
^{XVIII} yūyaṁ nirarthakāt paitṛkācārāt kṣayaṇīyai rūpyasuvarṇādibhi rmuktim na
 prāpya
^{XIX} niṣkalaṅkanirmmalameṣaśāvakasyeva khrīṣṭasya bahumūlyena rudhireṇa
 muktim prāptavanta iti jānītha|
^{XX} sa jagato bhittimūlasthāpanāt pūrvvaṁ niyuktaḥ kintu caramadineṣu
 yuṣmadarthaṁ prakāśito 'bhavat|

XXI yatastenaiva mṛtagaṇāt tasyotthāpayitari tasmai gauravadātari ceśvare viśvasitha tasmād īśvare yuṣmākaṁ viśvāsaḥ pratyāśā cāste|

XXII yūyam ātmanā satyamatasyaājñāgrahaṇadvārā niṣkapaṭāya bhrātṛpremne pāvitamanaso bhūtvā nirmmalāntaḥkaraṇaiḥ parasparaṁ gādhaṁ prema kuruta|

XXIII yasmād yūyaṁ kṣayaṇīyavīryyāt nahi kintvakṣayaṇīyavīryyād īśvarasya jīvanadāyakena nityasthāyinā vākyena punarjanma gṛhītavantah|

XXIV sarvvaprāṇī tṛṇaistulyastattejastṛṇapušpavat| tṛṇāni pariśuṣyati puṣpāni nipatanti ca|

XXV kintu vākyaṁ pareśasyānantakālāṁ vitiṣṭhate| tadeva ca vākyaṁ susaṁvādena yuṣmākaṁ antike prakāśitaṁ|

II

I sarvvān dveṣān sarvvāmśca chalān kāpaṭyānīrṣyāḥ samastaglānikathāśca dūrikṛtya

II yuṣmābhiḥ paritrāṇāya vṛddhiprāptyartham navajātaśīsubhiriva prakṛtaṁ vāgdugdhaṁ pipāsyatām|

III yataḥ prabhu rmadhura etasyāsvādaṁ yūyaṁ prāptavantaḥ|

IV aparaṁ mānuṣairavajñātasya kintviśvareṇābhirucitasya bahumūlyasya jīvatprastarasyeva tasya prabhoḥ sannidhim āgatā

V yūyamapi jīvatprastarā iva nicīyamānā ātmikamandiraṁ khrīṣṭena yīsunā ceśvaratoṣakāṇām ātmikabalīnām dānārthaṁ pavitro yājakavargo bhavatha|

VI yataḥ śāstre likhitamāste, yathā, paśya pāṣāṇa eko 'sti sīyoni sthāpito mayā| mukhyakoṇasya yogyaḥ sa vṛtaścātiva mūlyavān| yo jano viśvaset tasmin sa lajjām na gamiṣyati|

VII viśvāsinām yuṣmākameva samīpe sa mūlyavān bhavati kintvaviśvāsinām kṛte nicetrābhiravajñātaḥ sa pāṣāṇaḥ koṇasya bhittimūlaṁ bhūtvā bādḥājanakaḥ pāṣāṇaḥ skhalanakārakaśca śailo jātaḥ|

VIII te cāviśvāsād vākyena skhalanti skhalane ca niyuktāḥ santi|

IX kintu yūyaṁ yenāndhakāramadhyāt svakīyāścaryyadīptimadhyam āhūtāstasya guṇān prakāśayitum abhirucito vaṁśo rājakīyo yājakavargah pavitrā jātiradhikarttavyāḥ prajāśca jātāḥ|

X pūrvvaṁ yūyaṁ tasya prajā nābhavata kintvidānīm īśvarasya prajā ādhve| pūrvvam ananukampitā abhavata kintvidānīm anukampitā ādhve|

XI he priyatamāḥ, yūyaṁ pravāsino videśinaśca lokā iva manasaḥ prātikūlyena yodhibhyaḥ śārīrikasukhābhilāṣebhyo nivarttadvam ityahaṁ vinaye|

XII devapūjakānām madhye yuṣmākaṁ ācāra evam uttamo bhavatu yathā te yuṣmān duṣkarmmakārilokāniva puna rna nindantaḥ kṛpādrṣṭidīne sva-cakṣurgocarīyasatkriyābhyā īśvarasya praśaṁsām kuryyuḥ|

XIII tato heto ryūyaṁ prabhoranurodhāt mānavasṛṣṭānām kartṛtvapadānām vaśībhavata viśeṣato bhūpālasya yataḥ sa śreṣṭhaḥ,

XIV deśādhyakṣāṇāṁca yataste duṣkarmmakāriṇām daṇḍadānārthaṁ satkarmmakāriṇām praśaṁsārthaṁca tena preritāḥ|

XV itthaṁ nirbbodhamānuṣāṇām ajñānatvaṁ yat sadācāribhi ryuṣmābhi rnirut-tarikriyate tad īśvarasyābhimataṁ|

XVI yūyaṁ svādhīnā ivācarata tathāpi duṣṭatāyā veśasvarūpām svādhīnatām dhārayanta iva nahi kintviśvarasya dāsā iva|

XVII sarvvān samādriyadhvaṁ bhrātṛvarge priyadhvam īśvarād bibhīta bhūpālāṁ sammanyadhvaṁ|

XVIII he dāsāḥ yūyaṁ sampūrṇādareṇa prabhūnām vaśyā bhavata kevalaṁ bhadrāṇām dayālūnāṁca nahi kintvanṛjūnāmapi|

XIX yato 'nyāyena duḥkhabhogakāla īśvaracintayā yat kleśasahanam tadeva priyam|

XX pāpam kṛtvā yuṣmākam capeṭāghātasahanena kā praśaṁsā? kintu sadācāram kṛtvā yuṣmākam yad duḥkhasahanam tadeveśvarasya priyam|

XXI tadarthameva yūyam āhūtā yataḥ khrīṣṭo'pi yuṣmannimittam duḥkham bhuktṛvā yūyam yat tasya padacihnai rvrajeta tadartham dṛṣṭāntamekam darśitavān|

XXII sa kimapi pāpam na kṛtavān tasya vadane kāpi chalasya kathā nāsīt|

XXIII nindito 'pi san sa pratinindām na kṛtavān duḥkham sahamāno 'pi na bhartsitavān kintu yathārthavicārayituḥ samīpe svam samarpitavān|

XXIV vyaṁ yat pāpebhyo nivṛtya dharmmārtham jīvāmastadartham sa svaśarīreṇāsmākam pāpāni kruśa ūḍhavān tasya prahārai ryūyam svasthā abhava|

XXV yataḥ pūrvvam yūyam bhramaṇakārimeṣā ivādhvam kintvadhunā yuṣmākam ātmanam pālakasyādhyakṣasya ca samīpam pratyāvarttitāḥ|

III

I he yoṣitaḥ, yūyamapi nijasvāminām vaśyā bhavata tathā sati yadi kecid vākye viśvāsino na santi tarhi

II te vināvākyam yoṣitām ācāreṇārthatasteṣām pratyakṣeṇa yuṣmākam sabhayasatītvācāreṇākraṣṭum śakṣyante|

III aparam keśaracanayā svarṇālāṅkāradhāraṇa paricchadaparidhānena vā yuṣmākam vāhyabhūṣā na bhavatu,

IV kintviśvarasya sākṣād bahumūlyakṣamāśāntibhāvākṣayaratnena yukto gupta āntarikamānava eva|

V yataḥ pūrvvakāle yāḥ pavitrastriya īśvare pratyāśāmakurvvan tā api tādrśīmeva bhūṣām dhārayantyo nijasvāminām vaśyā abhavan|

VI tathaiva sārā ibrahīmo vaśyā satī tam patimākhyātavati yūyañca yadi sadācāriṇyo bhavatha vyākulatayā ca bhītā na bhavatha tarhi tasyāḥ kanyā ādhve|

VII he puruṣāḥ, yūyam jñānato durbbalatarabhājanairiva yoṣidbhiḥ sahaṇvāsam kuruta, ekasya jīvanavarasya sahabhāginībhyatābhyāḥ samādaram vitarata ca na ced yuṣmākam prārthanānām bādha janīyate|

VIII viśeṣato yūyam sarvva ekamanasaḥ paraduḥkhai rduḥkhitā bhrātṛpramiṇaḥ kṛpāvantaḥ prītibhāvāśca bhavata|

IX aniṣṭasya pariśodhenāniṣṭam nindāyā vā pariśodhena nindām na kurvanta āśiṣam datta yato yūyam āśiradhikāriṇo bhavitumāhūtā iti jānītha|

X aparañca, jīvane priyamāṇo yaḥ sudināni didṛkṣate| pāpāt jihvam mṛṣāvākyāt svādharau sa nivarttayet|

XI sa tyajed duṣṭatāmārgam satkriyāñca samācayet| mṛgayāṇaśca śāntim sa nityamevānudhāvatu|

XII locane paramēśasyonmīlite dhārmikān prati| prārthanāyāḥ kṛte teṣāḥ tacchrotre sugame sadā| krodhāsyāñca pareśasya kadācāriṣu varttate|

XIII aparam yadi yūyam uttamasyānugāmino bhavatha tarhi ko yuṣmān himsiṣyate?

XIV yadi ca dharmmārtham kliṣyadhvam tarhi dhanyā bhaviṣyatha| teṣām āśaṅkāyā yūyam na bibhīta na viṅkta vā|

XV manobhiḥ kintu manyadhvam pavitraḥ prabhumīśvaram| aparañca yuṣmākam āntarikapratyāśāyastattvam yaḥ kaścit pṛcchati tasmai śāntibhītibhyām uttaram dātum sadā susajjā bhavata|

^{XVI} ye ca khrīṣṭadharmme yuṣmākaṁ sadācāraṁ dūṣayanti te duṣkarmmakāriṇāmiva yuṣmākaṁ apavādena yat lajjitā bhaveyustadārthaṁ yuṣmākaṁ uttamaḥ saṁvedo bhavatu|

^{XVII} īśvarasyābhimatād yadi yuṣmābhiḥ kleśaḥ soḍhavyastarhi sadācāribhiḥ kleśasahanaṁ varaṁ na ca kadācāribhiḥ|

^{XVIII} yasmād īśvarasya sannidhim asmān ānetum adhārmmikāṇāṁ vinimayena dhārmmikaḥ khrīṣṭo 'pyekakṛtvaḥ pāpānāṁ daṇḍaṁ bhuktavān, sa ca śarīrasambandhe mārिताḥ kintvātmanaḥ sambandhe puna rjivito 'bhavat|

^{XIX} tatsambandhe ca sa yātrāṁ vidhāya kārābaddhānāṁ ātmanāṁ samīpe vākyāṁ ghoṣitavān|

^{XX} purā nohasya samaye yāvat poto niramīyata tāvad īśvarasya dīrghasahiṣṇutā yadā vyalambata tadā te'nājñāgrāhiṇo'bhavan| tena potonālpe'rthād aṣṭāveva prāṇinastoyam uttīrṇāḥ|

^{XXI} tannidarśanañcāvagāhanaṁ (arthataḥ śārīrikamalīnatāyā yastyāgaḥ sa nahi kintvīśvarāyottamasamvedasya yā pratāñā saiva) yīśukhrīṣṭasya punarut-thānenedānīm asmān uttārayati,

^{XXII} yataḥ sa svargaṁ gatveśvarasya dakṣiṇe vidyate svargīyadūtāḥ śāsakā balāni ca tasya vaśībhūtā abhavan|

IV

^I asmākaṁ vinimayena khrīṣṭaḥ śarīrasambandhe daṇḍaṁ bhuktavān ato hetoḥ śarīrasambandhe yo daṇḍaṁ bhuktavān sa pāpāt mukta

^{II} itibhāvena yūyamapi susajjibhūya dehavāsasyāvaśiṣṭaṁ samayaṁ punarmānavānāṁ icchāsādhanaṁ nahi kintvīśvarasyecchāsādhanaṁ yāpayata|

^{III} āyuso yaḥ samayo vyatīstasmin yuṣmābhi ryad devapūjakānāṁ ic-chāsādhanaṁ kāmakutsitābhilāṣamadyapānaraṅgarasamattatāghrṇārhaddevapūjācaraṇaṁcāka tena bāhulyaṁ|

^{IV} yūyaṁ taiḥ saha tasmin sarvvanāśapaṅke majjitum na dhāvatha, itya-nenāścaryyaṁ vijñāya te yuṣmān nindanti|

^V kintu yo jīvatāṁ mṛtānāṁca vicāraṁ karttum udyato'sti tasmai tairuttaraṁ dāyīsyate|

^{VI} yato heto rye mṛtāsteṣāṁ yat mānavoddeśyaḥ śārīrikavicāraḥ kintvīśvaroddeśyam ātmikajīvanaṁ bhavat tadārthaṁ teṣāmapi sannidhau susamācāraḥ prakāśito'bhavat|

^{VII} sarvveṣāṁ antimakāla upasthitastasmād yūyaṁ subuddhayaḥ prārthanārthaṁ jāgrataśca bhavata|

^{VIII} viśeṣataḥ parasparaṁ gādhaṁ prema kuruta, yataḥ, pāpānāmapi bāhulyaṁ premnaivācchādayīsyate|

^{IX} kataroktiṁ vinā parasparaṁ ātithyaṁ kṛruta|

^X yena yo varo labdhastenaiva sa param upakarotr, itthaṁ yūyam īśvarasya bahavidhaprasādasyottamā bhāṇḍāgārādhipā bhavata|

^{XI} yo vākyāṁ kathayati sa īśvarasya vākyamiva kathayatu yaśca param upakaroti sa īśvaradattasāmarthyādivopakarotu| sarvvaviṣaye yīśukhrīṣṭeneśvarasya gau-ravaṁ prakāśyatām tasyaiva gauravaṁ parākramaśca sarvvadā bhūyāt| āmena|

^{XII} he priyatamāḥ, yuṣmākaṁ parīkṣārthaṁ yastāpo yuṣmāsu varttate tam asamb-havaghaṭitaṁ matvā nāścaryyaṁ jānīta,

^{XIII} kintu khrīṣṭena kleśānāṁ sahabhāgitvād ānandata tena tasya pratāpaprakāśe'pyānanandena praphullā bhaviṣyatha|

^{XIV} yadi khrīṣṭasya nāmahetunā yuṣmākaṁ nindā bhavati tarhi yūyaṁ dhanyā yato gauravadāyaka īśvarasyātmā yuṣmāsvadhitiṣṭhati teṣāṁ madhye sa nindyate kintu yuṣmanmadhye praśaṁsyate|

^{XV} kintu yuṣmākaṁ ko'pi hantā vā cairo vā duṣkarmmakṛd vā parādhikāracarccaka iva daṇḍaṁ na bhuṅktāṁ|

^{XVI} yadi ca khrīṣṭīyāna iva daṇḍaṁ bhuṅkte tarhi sa na lajjamānastatkāraṇād īśvaraṁ praśaṁsatu|

^{XVII} yato vicāasyārambhasamaye īśvarasya mandire yujyate yadi cāsmatśvārabhate tarhiśvariyaśuśānvādāgrāhiṇāṁ śeṣadaśā kā bhaviṣyati?

^{XVIII} dhārmikēnāpi cet trāṇaṁ atikṛcchreṇa gamyate| tarhyadhārmikapāpibhyāṁ āśrayaḥ kutra lapsyate|

^{XIX} ata īśvareccchāto ye duḥkhaṁ bhuṅjate te sadācāreṇa svātmāno viśvāsyasraṣṭurīśvasya karābhyāṁ nidadhatāṁ|

V

^I khrīṣṭasya kleśānāṁ sāksī prakāśiṣyamāṇasya pratāpasyāṁśī prācīnaścāhaṁ yuṣmākaṁ prācīnān vinīyedaṁ vadāmi|

^{II} yuṣmākaṁ madhyavartti ya īśvarasya meṣavṛndo yūyaṁ taṁ pālayata tasya vīkṣaṇaṁ kuruta ca, āvaśyakatvena nahi kintu svecchāto na va kulobhena kintvic-chukamanasā|

^{III} aparaṁ aṁśānāṁ adhikāriṇa iva na prabhavata kintu vṛndasya dṛṣṭāntasvarūpā bhavata|

^{IV} tena pradhānapālaka upasthite yūyaṁ amlānaṁ gauravakirīṭaṁ lapsyadhve|

^V he yuvānaḥ, yūyamapi prācīnalokānāṁ vaśyā bhavata sarvve ca sarvveṣāṁ vaśībhūya namratābharaṇena bhūṣitā bhavata, yataḥ ātmābhimānilokānāṁ vipakṣo bhavatiśvaraḥ| kintu tenaiva namrebhyaḥ prasādād dīyate varaḥ|

^{VI} ato yūyaṁ īśvarasya balavatkarasyādho namrībhūya tiṣṭhata tena sa ucitāsamaye yuṣmān uccīkariṣyati|

^{VII} yūyaṁ sarvvacintāṁ tasmin nikṣipata yataḥ sa yuṣmān prati cintayati|

^{VIII} yūyaṁ prabuddhā jāgrataśca tiṣṭhata yato yuṣmākaṁ prativādī yaḥ śayatānaḥ sa garjjanakārī siṁha iva paryyaṭaṁ kaṁ grasiṣyāmīti mṛgayate,

^{IX} ato viśvāse susthirāstīṣṭhantastena sārddhaṁ yudhyata, yuṣmākaṁ jagan-nivāsibhrātṛṣvapi tādrśāḥ kleśā varttanta iti jānīta|

^X kṣaṇikaduḥkhabhogāt paraṁ asmabhyaṁ khrīṣṭena yīśunā svakīyānanta gauravadānārthaṁ yo'smān āhūtavān sa sarvvānugrāhīśvaraḥ svayaṁ yuṣmān siddhān sthīrān sabalān niścalāṁśca karotu|

^{XI} tasya gauravaṁ parākramaścānantakālāṁ yāvad bhūyāt| āmen|

^{XII} yaḥ silvāno (manyē) yuṣmākaṁ viśvāsyo bhrātā bhavati tadvārāhaṁ saṁkṣepeṇa likhitvā yuṣmān vinītavān yūyaṁca yasmin adhitiṣṭhatha sa eveśvarasya satyo 'nugraha iti pramāṇaṁ dattavān|

^{XIII} yuṣmābhiḥ sahābhirucitā yā samiti rbābili vidyate sā mama putro mārkaśca yuṣmān namaskāraṁ vedayati|

^{XIV} yūyaṁ premacumbanena parasparaṁ namaskuruta| yīśukhrīṣṭāśritānāṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ śānti rbhūyāt| āmen|

2 pitarasya patraṁ

I ye janā asmābhiḥ sārddham astadiśvare trātari yīśukhrīṣṭe ca puṇyasambalitaviśvāsadhanasya samānāṁśitvaṁ prāptāstān prati yīśukhrīṣṭasya dāsaḥ preritaśca śimon pitarah patraṁ likhati|

II īśvarasyāsmākaṁ prabho ryīśośca tattvajñānena yuṣmāsvanugrahaśāntyo rbāhulyaṁ varttatām|

III jīvanārtham īśvarabhaktyarthaṁca yadyad āvaśyakaṁ tat sarvvaṁ gauravasadguṇābhyāṁ asmadāhvānakāriṇastattvajñānadvārā ta-syeśvariyaśaktirasmabhyaṁ dattavatī|

IV tatsarvveṇa cāsmabhyaṁ tādrśā bahumūlyā mahāpratijñā dattā yābhi ryūyaṁ saṁsāravypātāt kutsitābhilāṣamūlāt sarvvanaśād rakṣāṁ prāpyeśvariyaśvabhāvasyāṁśino bhavituṁ śaknutha|

V tato heto ryūyaṁ sampūrṇaṁ yatnaṁ vidhāya viśvāse saujanyaṁ saujanye jñānaṁ

VI jñāna āyatendriyatām āyatendriyatāyām dhairyyaṁ dhairyya īśvarabhaktim

VII īśvarabhaktau bhrātr̥snehe ca prema yuñkta|

VIII etāni yadi yuṣmāsu vidyante varddhante ca tarhyasmatprabho ryīśukhrīṣṭasya tattvajñāne yuṣmān alasān niṣphalāṁśca na sthāpayiṣyanti|

IX kintvetāni yasya na vidyante so 'ndho mudritalocanaḥ svakīyapūrvvapāpānāṁ mārjjanasya vismṛtiṁ gataśca|

X tasmād he bhrātaraḥ, yūyaṁ svakīyāhvānavaraṇayo rdṛdhakaraṇe bahu yatad-hvaṁ, tat kṛtvā kadāca na skhaliṣyatha|

XI yato 'nena prakāreṇāsmākaṁ prabhostrāṭṛ ryīśukhrīṣṭasyānantarājyasya praveśena yūyaṁ sukalena yojayiṣyadhve|

XII yadyapi yūyam etat sarvvaṁ jānītha varttamāne satyamate susthirā bhavatha ca tathāpi yuṣmān sarvvadā tat smārayitum aham āyatnavān na bhaviṣyāmi|

XIII yāvad etasmin dūṣye tiṣṭhāmi tāvad yuṣmān smārayan prabodhayitum vihitāṁ manye|

XIV yato 'smākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭo mām yat jñāpitavān tadanusārād dūṣyametat mayā śīghraṁ tyaktavyam iti jānāmi|

XV mama paralokagamanāt paramapi yūyaṁ yadetāni smarttuṁ śakṣyatha tasmin sarvvathā yaṭiṣye|

XVI yato 'smākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya parākramaṁ punarāgamanaṁca yuṣmān jñāpayanto vayaṁ kalpitānyupākhyānānyanvagacchāmeti nahi kintu tasya mahimnaḥ pratyakṣasākṣiṇo bhūtvā bhāṣitavantah|

XVII yataḥ sa piturīśvarād gauravaṁ praśaṁsāṁca prāptavān viśeṣato mahimayuk-tatejomadhyād etādrśī vāṇī taṁ prati nirgatavatī, yathā, eṣa mama priyaputra etasmin mama paramasantoṣaḥ|

XVIII svargāt nirgateyaṁ vāṇī pavitraparvvate tena sārddham vidyamānairasmābhiraśrāvi|

XIX aparam asmatsamīpe rdṛhataṁ bhaviṣyadvākyaṁ vidyate yūyaṁca yadi dinārambhaṁ yuṣmanmanaḥsu prabhātīyanakṣatrasyodayaṁca yāvat timira-maye sthāne jvalantaṁ pradīpamiva tad vākyaṁ sammanyadhve tarhi bhadraṁ kariṣyatha|

XX śāstrīyaṁ kimapi bhaviṣyadvākyaṁ manuṣyasya svakīyabhāvabodhakaṁ nahi, etad yuṣmābhiḥ samyak jñāyatām|

XXI yato bhaviṣyadvākyaṃ purā mānuṣāṇāṃ icchāto notpannaṃ kintvīśvarasya pavitralokāḥ pavitreṇātmanā pravarttitāḥ santo vākyaṃ abhāṣanta|

II

I aparaṃ pūrvvakāle yathā lokānāṃ madhye mithyābhaviṣyadvādina upātiṣṭhan tathā yuṣmākaṃ madhye'pi mithyāśikṣakā upasthāsyanti, te sveṣāṃ kretāraṃ prabhum anaṅgīkṛtya satvaraṃ vināśaṃ sveṣu varttayanti vināśakavaidharmmyaṃ guptaṃ yuṣmanmadhyam āneṣyanti|

II tato 'nekeṣu teṣāṃ vināśakamārgaṃ gateṣu tebhyaḥ satyamārgasya nindā sambhaviṣyati|

III aparaṅca te lobhāt kāpaṭyavākyaḥ riuṣmatto lābhaṃ kariṣyante kintu teṣāṃ purātanadaṇḍājñā na vilambate teṣāṃ vināśaśca na nidrāti|

IV īśvaraḥ kṛtapāpān dūtān na kṣamitvā timiraśṛṅkhalaiḥ pātāle ruddhvā vicārārthaṃ samarpitavān|

V purātaṇaṃ saṃsāramapi na kṣamitvā taṃ duṣṭānāṃ saṃsāraṃ jalāplāvanena majjayitvā saptajanaiḥ sahitaṃ dharmmapracāraṃ nohaṃ rakṣitavān|

VI sidomam amorā cetināmake nagare bhaviṣyatāṃ duṣṭānāṃ drṣṭāntaṃ vidhāya bhaṣmīkṛtya vināśena daṇḍitavān;

VII kintu taiḥ kutsitavyabhicāribhiḥ rduṣṭātmabhiḥ kliṣṭaṃ dhārmikaṃ loṭaṃ rakṣitavān|

VIII sa dhārmiko janasteṣāṃ madhye nivasan svīyadrṣṭīśrotragocarebhyasteṣāṃ adharmmacārebhyaḥ svakīyadhārmmikamanasi dīne dīne taptavān|

IX prabhu rbhaktān parīkṣād uddharttuṃ vicāradinaṅca yāvad daṇḍyāmānān adhārmikān roddhuṃ pārayati,

X viśeṣato ye 'medhyābhilāṣāt śārīrikasukham anugacchanti kartṛtvapadāni cāvajānanti tāneva (roddhuṃ pārayati|) te duḥsāhasinaḥ pragalbhaśca|

XI aparaṃ balagauravābhyāṃ śreṣṭhā divyadūtāḥ prabhoḥ sannidhau yeṣāṃ vaiparītyena nindāsūcakaṃ vicāraṃ na kurvanti teṣāṃ uccapadasthānāṃ nindanād ime na bhītāḥ|

XII kintu ye buddhihīnāḥ prakṛtā jantavo dharttavayatāyai vināśyatāyai ca jāyante tatsadrṣā ime yanna budhyante tat nindantaḥ svakīyavināśyatayā vīnaṃkṣyanti svīyādharmmasya phalaṃ prāpsyanti ca|

XIII te divā prakṛṣṭabhojanaṃ sukhaṃ manyante nijachalaiḥ sukhabhoginaḥ santo yuṣmābhiḥ sārddhaṃ bhojanaṃ kurvantāḥ kalaṅkino doṣiṇaśca bhavanti|

XIV teṣāṃ locanāni paradārākāṅkṣiṇi pāpe cāśrāntāni te cañcalāni manāṃsi mohayanti lobhe tatparamanasāḥ santi ca|

XV te śāpagrastā vaṃśāḥ saralamārgaṃ vihāya biyoraputrasya biliyamasya vipathena vrajanto bhrāntā abhavan| sa biliyamo 'pyadharmmāt prāpye pāritoṣike'priyata,

XVI kintu nijāparādhād bhartsanāṃ alabhata yato vacanaśaktihīnaṃ vāhanaṃ mānuṣikagiram uccāryya bhaviṣyadvādina unmattatāṃ abādhata|

XVII ime nirjalāni prasravaṇāni pracaṇḍavāyunā cālītā meghāśca teṣāṃ kṛte nityasthāyī ghoratarāndhakāraḥ sañcito 'sti|

XVIII ye ca janā bhrāntyācārigaṇāt kṛcchreṇoddhṛtāstān ime 'parimitadarpakathā bhāṣamānāḥ śārīrikasukhābhilāṣaiḥ kāmakṛīḍābhiśca mohayanti|

XIX tebhyaḥ svādhīnatāṃ pratijñāya svayaṃ vināśyatāyā dāsā bhavanti, yataḥ, yo yenaiva parājigye sa jātastasya kiṅkaraḥ|

XX trātuḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya jñānena saṃsārasya malebhya uddhṛtā ye punasteṣu nimajjya parājīyante teṣāṃ prathamadaśātāḥ śeṣadaśā kutsitā bhavati|

^{XXI} teṣāṃ pakṣe dharmmapathasya jñānāprāpti rvaraṃ na ca nirddiṣṭāt pavitravidhimārgāt jñānaprāptānāṃ parāvarttanāṃ|

^{XXII} kintu yeyaṃ satyā drṣṭāntakathā saiva teṣu phalitavatī, yathā, kukkurah svīyavāntāya vyāvarttate punaḥ punaḥ| luṭhituṃ karddame tadvat kṣālitaścaiva śūkaraḥ||

III

^I he priyatamāḥ, yūyaṃ yathā pavitrabhaviṣyadvakṛbhiḥ pūrvvoktāni vākyaṇi trātrā prabhunā preritānāṃ asmākaṃ ādeśaṅca sāratha tathā yuṣmān smārayitvā

^{II} yuṣmākaṃ saralabhāvaṃ prabodhayitum ahaṃ dvitīyaṃ idaṃ patraṃ likhāmi|

^{III} prathamāṃ yuṣmābhiridaṃ jñāyatāṃ yat śeṣe kāle svecchācāriṇo nindakā upasthāya

^{IV} vadiṣyanti prabhorāgamanasya pratijñā kutra? yataḥ pitṛlokānāṃ mahānidrāgamanāt paraṃ sarvvāṇi srṣṭerārambhakāle yathā tathaivāvatiṣṭhante|

^V pūrvvam īśvarasya vākyenākāśamaṇḍalaṃ jalād utpannā jale santiṣṭhamānā ca pṛthivyavidyataitad anicchukatātaste na jānānti,

^{VI} tatastātkālikasaṃsāro jalenāplāvito vināśaṃ gataḥ|

^{VII} kintvadhunā varttamāne ākāśabhūmaṇḍale tenaiva vākyaena vahnyarthaṃ gupte vicāradinaṃ duṣṭamānavānāṃ vināśaṅca yāvad rakṣyate|

^{VIII} he priyatamāḥ, yūyaṃ etadekaṃ vākyaṃ anavagatā mā bhavata yat prabhoḥ sāksād dīnamekaṃ varṣasahasravād varṣasahasraṅca dinaikavat|

^{IX} kecid yathā vilambaṃ manyante tathā prabhuḥ svapratijñāyāṃ vilambate tannahi kintu ko'pi yanna vinaśyet sarvvaṃ eva manaḥparāvarttanāṃ gaccheyurityabhilaṣaṇ so 'smān prati dīrghasahiṣṇutāṃ vidadhāti|

^X kintu kṣapāyāṃ caura iva prabho rdinaṃ āgamiṣyati tasmin mahāśabdena gaganamaṇḍalaṃ lopsyate mūlavastūni ca tāpena galiṣyante pṛthivī tanmadhyasthitāni karmmaṇi ca dhakṣyante|

^{XI} ataḥ sarvvairetai rvikāre gantavye sati yasmin ākāśamaṇḍalaṃ dāhena vikāriṣyate mūlavastūni ca tāpena galiṣyante

^{XII} tasyeśvaradinasyāgamanāṃ pratikṣamāṇairākāṅkṣamāṇaiśca yuṣmābhi rdharmmacāreśvarabhaktibhyāṃ kīdrśai rlokaī rbhavitavyaṃ?

^{XIII} tathāpi vayaṃ tasya pratijñānusāreṇa dharmmasya vāsasthānaṃ nūtanam ākāśamaṇḍalaṃ nūtanam bhūmaṇḍalaṅca pratikṣāmahe|

^{XIV} ataeva he priyatamāḥ, tāni pratikṣamāṇā yūyaṃ niṣkalaṅkā aninditāśca bhūtvā yat śāntyaśritāstiṣṭhathaitasmin yatadhvaṃ|

^{XV} asmākaṃ prabho rdīrghasahiṣṇutāṅca paritrāṇajanikāṃ manyadhvaṃ| asmākaṃ priyabhrātre paulāya yat jñānam adāyi tadanusāreṇa so'pi patre yuṣmān prati tadevālikhat|

^{XVI} svakīyasarvvapatreṣu caitānyadhi prastutya tadeva gadati| teṣu patreṣu kati-payāni durūhyāṇi vākyaṇi vidyante ye ca lokā ajñānāścañcalāśca te nijavināśārtham anyāśāstrīyavacanānīva tānyapi vikārayanti|

^{XVII} tasmād he priyatamāḥ, yūyaṃ pūrvvaṃ buddhvā sāvadhānāstiṣṭhata, adharmmikāṇāṃ bhrāntisrotasāpahṛtāḥ svakīyasusthiratvāt mā bhraśyata|

^{XVIII} kintvasmākaṃ prabhostrātu ryīśukhrīṣṭasyānugrahe jñāne ca varddhadhvaṃ| tasya gauravam idānīm sadākālaṅca bhūyāt| āmen|

1 yohanaḥ patraṁ

^I ādito ya āsīd yasya vāg asmābhiraśrāvi yañca vayaṁ svanetraī rdṛṣṭavanto yañca vīkṣitavantāḥ svakaraiḥ sprṣṭavantaśca taṁ jīvanavādaṁ vayaṁ jñāpayāmaḥ|

^{II} sa jīvanasvarūpaḥ prakāśata vayañca taṁ dṛṣṭavantastamadhi sākṣyaṁ dadmaśca, yaśca pituḥ sannidhāvavarttatāsmākaṁ samīpe prakāśata ca tam anantajīvanasvarūpaṁ vayaṁ yuṣmān jñāpayāmaḥ|

^{III} asmābhi ryad dṛṣṭaṁ śrutañca tadeva yuṣmān jñāpyate tenāsmābhiḥ sahāṁśitvaṁ yuṣmākaṁ bhaviṣyati| asmākañca sahāṁśitvaṁ pitrā tatputreṇa yīśukhrīṣṭena ca sārddhaṁ bhavati|

^{IV} aparañca yuṣmākaṁ ānando yat sampūrṇo bhaved tadarthaṁ vayaṁ etāni likhāmaḥ|

^V vayaṁ yāṁ vārttāṁ tasmāt śrutvā yuṣmān jñāpayāmaḥ seyaṁ| Íśvaro jyotistasmin andhakārasya leśo'pi nāsti|

^{VI} vayaṁ tena sahāṁśina iti gaditvā yadyandhākāre carāmastarhi satyācāriṇo na santo 'nṛtavādino bhavāmaḥ|

^{VII} kintu sa yathā jyotiṣi varttate tathā vayamapi yadi jyotiṣi carāmastarhi parasparaṁ sahabhāgino bhavāmastasya putrasya yīśukhrīṣṭasya rudhirañcāsmān sarvvasmāt pāpāt śuddhayati|

^{VIII} vayaṁ niṣpāpā iti yadi vadāmastarhi svayameva svān vañcayāmaḥ satyamatañcāsmākaṁ antare na vidyate|

^{IX} yadi svapāpāni svīkurmmahe tarhi sa viśvāsyō yāthārthikaścāsti tasmād asmākaṁ pāpāni kṣamiṣyate sarvvasmād adharmmāccāsmān śuddhayiṣyati|

^X vayaṁ akṛtapāpā iti yadi vadāmastarhi tam anṛtavādinaṁ kurmmastasya vākyañcāsmākaṁ antare na vidyate|

II

^I he priyabālakāḥ, yuṣmābhi ryat pāpaṁ na kriyeta tadarthaṁ yuṣmān pratyetāni mayā likhyante| yadi tu kenāpi pāpaṁ kriyate tarhi pituḥ samīpe 'smākaṁ ekaḥ sahāyō 'rthato dhārmiko yīśuḥ khrīṣṭo vidyate|

^{II} sa cāsmākaṁ pāpānāṁ prāyaścittaṁ kevalamasmākaṁ nahi kintu likhilaśaṁsārasya pāpānāṁ prāyaścittaṁ|

^{III} vayaṁ taṁ jānīma iti tadiyājñāpālanenāvagacchāmaḥ|

^{IV} ahaṁ taṁ jānāmīti vaditvā yastasyājñā na pālayati so 'nṛtavādī satyamatañca tasyāntare na vidyate|

^V yaḥ kaścit tasya vākyaṁ pālayati tasmin Íśvarasya prema satyarūpeṇa sidhyati vayaṁ tasmin varttāmahe tad etenāvagacchāmaḥ|

^{VI} ahaṁ tasmin tiṣṭhāmīti yo gadati tasyedam ucitaṁ yat khrīṣṭo yādṛg ācaritavān so 'pi tādṛg ācaret|

^{VII} he priyatamāḥ, yuṣmān pratyahaṁ nūtanāmājñāṁ likhāmīti nahi kintvādito yuṣmābhi rlabdhāṁ purātanāmājñāṁ likhāmi| ādito yuṣmābhi ryad vākyaṁ śrutaṁ sā purātanājñā|

^{VIII} punarapi yuṣmān prati nūtanājñā mayā likhyata etadapi tasmin yuṣmāsu ca satyaṁ, yato 'ndhakāro vyatyeti satyā jyotiścedānīm prakāśate;

^{IX} ahaṁ jyotiṣi vartta iti gaditvā yaḥ svabhrātaraṁ dveṣṭi so 'dyāpi tamisre varttate|

^X svabhrātari yaḥ prīyate sa eva jyotiṣi varttate vighnajanakaṁ kimapi tasmin na vidyate|

XI kintu svabhrātaraṁ yo dveṣṭi sa timire varttate timire carati ca timireṇa ca tasya nayane 'ndhikriyete tasmāt kka yāmīti sa jñātuṁ na śaknoti|

XII he śīśavaḥ, yūyaṁ tasya nāmnā pāpakṣamāṁ prāptavantastasmād ahaṁ yuṣmān prati likhāmi|

XIII he pitarah, ya ādito varttamānastaṁ yūyaṁ jānītha tasmād yuṣmān prati likhāmi| he yuvānaḥ yūyaṁ pāpatmānaṁ jitavantastasmād yuṣmān prati likhāmi| he bālakāḥ, yūyaṁ pitaraṁ jānītha tasmādahaṁ yuṣmān prati likhitavān|

XIV he pitarah, ādito yo varttamānastaṁ yūyaṁ jānītha tasmād yuṣmān prati likhitavān| he yuvānaḥ, yūyaṁ balavanta ādhve, īśvarasya vākyaṁca yuṣmadantare vartate pāpātmā ca yuṣmābhiḥ parājigye tasmād yuṣmān prati likhitavān|

XV yūyaṁ saṁsāre saṁsārasthaviṣayeṣu ca mā priyadhvaṁ yaḥ saṁsāre prīyate tasyāntare pituḥ prema na tiṣṭhati|

XVI yataḥ saṁsāre yadyat sthitam arthataḥ śārīrikabhāvasyābhilāṣo darśanendriyasyābhilāṣo jīvanasya garvvaśca sarvvametad pitṛto na jāyate kintu saṁsāradeva|

XVII saṁsārastadiyābhilāṣaśca vyatyeti kintu ya īśvarasyeṣṭaṁ karoti so 'nanta-kālaṁ yāvat tiṣṭhati|

XVIII he bālakāḥ, śeṣakālo'yaṁ, aparaṁ khriṣṭāriṇopasthāvyamiti yuṣmābhi ry-athā śrutaṁ tathā bahavaḥ khriṣṭāraya upasthitāstasmādayaṁ śeṣakālo'stīti vayaṁ jānīmaḥ|

XIX te 'smanmadhyān nirgatavantah kintvasmadiyā nāsan yadyasmadiyā abhaviṣyan tarhyasmatsaṅge 'sthāsyān, kintu sarvve 'smadiyā na santyetasya prakāśa āvaśyaka āsit|

XX yaḥ pavitrastasmād yūyam abhiṣekaṁ prāptavantastena sarvvāṇi jānītha|

XXI yūyaṁ satyamataṁ na jānītha tatkāraṇād ahaṁ yuṣmān prati likhitavān tannahi kintu yūyaṁ tat jānītha satyamatacca kimapyanṛtavākyaṁ notpadyate tatkāraṇādeva|

XXII yīśurabhiṣiktastrātetī yo nāṅgīkaroti taṁ vinā ko 'paro 'nṛtavādī bhavet? sa eva khriṣṭāri ryaḥ pitaraṁ putraṁca nāṅgīkaroti|

XXIII yaḥ kaścīt putraṁ nāṅgīkaroti sa pitaramapi na dhārayati yaśca putra-maṅgīkaroti sa pitaramapi dhārayati|

XXIV ādito yuṣmābhi ryat śrutaṁ tad yuṣmāsu tiṣṭhatu, āditaḥ śrutaṁ vākyaṁ yadi yuṣmāsu tiṣṭhati, tarhi yūyamapi putre pitari ca sthāsyatha|

XXV sa ca pratijñayāsmabhyaṁ yat pratijñātavān tad anantajīvanam|

XXVI ye janā yuṣmān bhrāmayanti tādadhyaḥ idam likhitavān|

XXVII aparaṁ yūyaṁ tasmād yaṁ abhiṣekaṁ prāptavantaḥ sa yuṣmāsu tiṣṭhati tataḥ ko'pi yad yuṣmān śikṣayet tad anāvaśyakaṁ, sa cābhiṣeko yuṣmān sarvvāṇi śikṣayati satyaśca bhavati na cātathyaḥ, ataḥ sa yuṣmān yadvad aśikṣayat tadvat tatra sthāsyatha|

XXVIII ataeva he priyabālakā yūyaṁ tatra tiṣṭhata, tathā sati sa yadā prakāśiṣyate tadā vayaṁ pratibhānvitā bhaviṣyāmaḥ, tasyāgamanasamaye ca tasya sāksānna trapīṣyāmahe|

XXIX sa dhārmīko 'stīti yadi yūyaṁ jānītha tarhi yaḥ kaścīd dharmmācāraṁ karoti sa tasmāt jāta ityapi jānīta|

III

I paśyata vayaṁ īśvarasya santānā iti nāmnākhyāmahe, etena pitāsmabhyaṁ kīḍṛk mahāprema pradattavān, kintu saṁsārastaṁ nājānāt tatkāraṇādasman api na jānāti|

II he priyatamāḥ, idānīm vayam īśvarasya santānā āsmahe paścāt kiṁ bhaviṣyāmastad adyāpyaprakāśitaṁ kintu prakāśaṁ gate vayam tasya sadṛśā bhaviṣyāmi iti jānīmaḥ, yataḥ sa yādṛśo 'sti tādṛśo 'smābhirdarśiṣyate|

III tasmin eṣā pratyāśā yasya kasyacid bhavati sa svaṁ tathā pavitraṁ karoti yathā sa pavitro 'sti|

IV yaḥ kaścit pāpam ācarati sa vyavasthālaṅghanam karoti yataḥ pāpameva vyavasthālaṅghanam|

V aparaṁ so 'smākaṁ pāpānyapaharttuṁ prakāśataitad yūyam jānītha, pāpañca tasmin na vidyate|

VI yaḥ kaścit tasmin tiṣṭhati sa pāpācāraṁ na karoti yaḥ kaścit pāpācāraṁ karoti sa taṁ na dṛṣṭavān na vāvagatavān|

VII he priyabālakāḥ, kaścid yuṣmākaṁ bhramaṁ na janayet, yaḥ kaścid dharmmacāraṁ karoti sa tādṛg dhārmikiko bhavati yādṛk sa dhārmikiko 'sti|

VIII yaḥ pāpācāraṁ karoti sa śayatānāt jāto yataḥ śayatāna āditaḥ pāpācārī śayatānasya karmmaṇāṁ lopārthameveśvarasya putraḥ prakāśata|

IX yaḥ kaścid īśvarāt jātaḥ sa pāpācāraṁ na karoti yatastasya vīryam tasmin tiṣṭhati pāpācāraṁ karttuṁca na śaknoti yataḥ sa īśvarāt jātaḥ|

X ityaneneśvarasya santānāḥ śayatānasya ca santānā vyaktā bhavanti| yaḥ kaścid dharmmacāraṁ na karoti sa īśvarāt jāto nahi yaśca svabhrātari na prīyate so 'pīśvarāt jāto nahi|

XI yatastasya ya ādeśa ādito yuṣmābhiḥ śrutaḥ sa eṣa eva yad asmābhiḥ parasparaṁ prema karttavyaṁ|

XII pāpātmato jāto yaḥ kābil svabhrātaram hatavān tatsadṛśairasmābhi rna bhavītyam| sa kasmāt kāraṇāt taṁ hatavān? tasya karmmaṇi duṣṭāni tadbhrātuśca karmmaṇi dharmmaṇyāsan iti kāraṇāt|

XIII he mama bhrātaraḥ, saṁsāro yadi yuṣmān dveṣṭi tarhi tad āścaryyam na manyadhvam|

XIV vayam mṛtyum uttīryya jīvanam prāptavantastad bhrātrṣu premakaraṇāt jānīmaḥ| bhrātari yo na prīyate sa mṛtyau tiṣṭhati|

XV yaḥ kaścit svabhrātaram dveṣṭi saṁ naraghātī kiñcānantajīvanam naraghātinaḥ kasyāpyantare nāvatiṣṭhate tad yūyam jānītha|

XVI asmākaṁ kṛte sa svaprāṇāṁstyaktavān ityanena vayam premnastattvam avagatāḥ, aparaṁ bhrātrṇāṁ kṛte 'smābhirapi prāṇāstyaktavyāḥ|

XVII saṁsārikajīvikāprāpto yo janaḥ svabhrātaram dīnam dṛṣṭvā tasmāt svīyadayāṁ ruṇaddhi tasyāntara īśvarasya prema katham tiṣṭhet?

XVIII he mama priyabālakāḥ, vākyena jihvayā vāsmābhiḥ prema na karttavyaṁ kintu kāryyeṇa satyatayā caiva|

XIX etena vayam yat satyamatasambandhiyāstat jānīmastasya sāksāt svāntaḥkaraṇāni sāntvayitum śakṣyāmaśca|

XX yato 'smadantaḥkaraṇam yadyasmān dūṣayati tarhyasmadantaḥ karaṇād īśvaro mahān sarvvajñaśca|

XXI he priyatamāḥ, asmadantaḥkaraṇam yadyasmān na dūṣayati tarhi vayam īśvarasya sāksāt pratibhānvitā bhavāmaḥ|

XXII yacca prārthayāmahe tat tasmāt prāpnumaḥ, yato vayam tasyājñāḥ pālayāmastasya sāksāt tuṣṭijanakaṁ ācāraṁ kurmmaśca|

XXIII aparaṁ tasyeyamājñā yad vayam putrasya yīśukhrīṣṭasya nāmni viśvasimastasyājñānusāreṇa ca parasparaṁ prema kurmmaḥ|

XXIV yaśca tasyājñāḥ pālayati sa tasmin tiṣṭhati tasmin so'pi tiṣṭhati; sa cāsmān yam ātmānam dattavān tasmāt so 'smāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ|

IV

I he priyatamāḥ, yūyam sarvveṣvātmasu na viśvasita kintu te īśvarāt jātā na vetyātmanāḥ parīkṣadhvaṁ yato bahavo mṛṣābhaviṣyadvādinō jaganmadhyam āgatavantāḥ|

II īśvariyo ya ātmā sa yuṣmābhiranena paricīyatām, yīśuḥ khrīṣṭo narāvatāro bhūtvāgata etad yena kenacid ātmanā svīkriyate sa īśvariyaḥ|

III kintu yīśuḥ khrīṣṭo narāvatāro bhūtvāgata etad yena kenacid ātmanā nāṅgīkriyate sa īśvariyo nahi kintu khrīṣṭārērātmā, tena cāgantavyamiti yuṣmābhiḥ śrutam, sa cedānīmapi jagati varttate|

IV he bālakāḥ, yūyam īśvarāt jātāstān jītavantaśca yataḥ saṁsārādhiṣṭhānakāriṇo 'pi yuṣmadadhiṣṭhānakārī mahān|

V te saṁsārāt jātāstato hetoḥ saṁsārād bhāṣante saṁsāraśca teṣāṁ vākyaṇi gṛhlāti|

VI vayam īśvarāt jātāḥ, īśvaram yo jānāti so'smadvākyaṇi gṛhlāti yaśceśvarāt jāto nahi so'smadvākyaṇi na gṛhlāti; anena vayam satyātmānaṁ bhrāmakātmānaṁca paricinumāḥ|

VII he priyatamāḥ, vayam parasparam prema karavāma, yataḥ prema īśvarāt jāyate, aparaṁ yaḥ kaścīt prema karoti sa īśvarāt jāta īśvaram vetti ca|

VIII yaḥ prema na karoti sa īśvaram na jānāti yata īśvaraḥ premasvarūpaḥ|

IX asmāsvīśvarasya premaitena prākāśata yat svaputrenāsmabhyam jīvanadānārtham īśvaraḥ svīyam advitīyam putram jaganmadhyam preṣitavān|

X vayam yad īśvare prītavanta ityatra nahi kintu sa yadasmāsu prītavān asmatpāpānām prāyaścirttārtham svaputram preṣitavāṁścetyatra prema santiṣṭhate|

XI he priyatamāḥ, asmāsu yadīśvareṇaitādṛśam prema kṛtam tarhi parasparam prema karttum asmākamapyucitaṁ|

XII īśvaraḥ kadāca kenāpi na dṛṣṭaḥ yadyasmābhiḥ parasparam prema kriyate tarhiśvaro 'smanmadhye tiṣṭhati tasya prema cāsmāsu setsyate|

XIII asmabhyam tena svakīyātmanom'śo datta ityanena vayam yat tasmin tiṣṭhāmaḥ sa ca yad asmāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ|

XIV pitā jagatrātāram putram preṣitavān etad vayam dṛṣṭvā pramāṇayāmaḥ|

XV yīśurīśvarasya putra etad yenāṅgīkriyate tasmin īśvarastiṣṭhati sa ceśvare tiṣṭhati|

XVI asmāsvīśvarasya yat prema varttate tad vayam jñātavantastasmin viśvāsītavantaśca| īśvaraḥ premasvarūpaḥ premnī yastiṣṭhati sa īśvare tiṣṭhati tasmiṁśceśvarastiṣṭhati|

XVII sa yādṛśo 'sti vayamapyetasmin jagati tādṛśā bhavāma etasmād vicāradine 'smābhi ryā pratibhā labhyate sāsmatsambandhīyasya premnaḥ siddhiḥ|

XVIII premnī bhīti rna varttate kintu siddham prema bhītim nirākaroti yato bhītiḥ sayātanāsti bhīto mānavaḥ premni siddho na jātaḥ|

XIX asmāsu sa prathamam prītavān iti kāraṇād vayam tasmin prīyāmahe|

XX īśvare 'ham prīya ityuktvā yaḥ kaścīt svabhrātaram dveṣṭi so 'nṛtavādī| sa yaṁ dṛṣṭavān tasmin svabhrātari yadi na prīyate tarhi yaṁ īśvaram na dṛṣṭavān katham tasmin prema karttum śaknuyāt?

XXI ata īśvare yaḥ prīyate sa svīyabhrātaryyapi prīyatām iyam ājñā tasmād asmābhi rlabdhā|

V

I yīśurabhiṣiktastrāteti yaḥ kaścīd viśvāsiti sa īśvarāt jātaḥ; aparaṁ yaḥ kaścīt janayitari prīyate sa tasmāt jāte jane 'pi prīyate|

II vayam īśvarasya santāneṣu prīyāmahe tad anena jānīmo yad īśvare prīyāmahe tasyājñāḥ pālayāmaśca|

III yata īśvare yat prema tat tadīyājñāpālanenāsmābhiḥ prakāśayitavyaṁ, tasyājñāśca kaṭhorā na bhavanti|

IV yato yaḥ kaścīd īśvarāt jātaḥ sa saṁsāraṁ jayati kiñcāsmākaṁ yo viśvāsaḥ sa evāsmākaṁ saṁsārajayijayaḥ|

V yīśurīśvarasya putra iti yo viśvasiti taṁ vinā ko'paraḥ saṁsāraṁ jayati?

VI so'bhiṣiktastrātā yīśustoyarudhirābhyāṁ āgataḥ kevalaṁ toyena nahi kintu toyarudhirābhyāṁ, ātmā ca sākṣī bhavati yata ātmā satyatāsvarūpaḥ|

VII yato hetoḥ svarge pitā vādaḥ pavitra ātmā ca traya ime sākṣiṇaḥ santi, traya ime caiko bhavanti|

VIII tathā pṛthivyāṁ ātmā toyaṁ rudhirañca trīṇyetāni sākṣyaṁ dadāti teṣāṁ trayāṇāṁ ekatvaṁ bhavati ca|

IX mānavānāṁ sākṣyaṁ yadyasmābhi rgrhyate tarhiśvarasya sākṣyaṁ tasmādapi śreṣṭhaṁ yataḥ svaputramadhīśvareṇa dattaṁ sākṣyamidaṁ|

X īśvarasya putre yo viśvasiti sa nijāntare tat sākṣyaṁ dhārayati; īśvare yo na viśvasiti sa tam anṛtavādināṁ karoti yata īśvaraḥ svaputramadhi yat sākṣyaṁ dattavān tasmin sa na viśvasiti|

XI tacca sākṣyamidaṁ yad īśvaro 'smabhyam anantajīvanaṁ dattavān tacca jīvanaṁ tasya putre vidyate|

XII yaḥ putraṁ dhārayati sa jīvanaṁ dhāriyati, īśvarasya putraṁ yo na dhārayati sa jīvanaṁ na dhārayati|

XIII īśvaraputrasya nāmni yuṣmān pratyetāni mayā likhitāni tasyābhiprāyo 'yaṁ yad yūyam anantajīvanaprāptā iti jānīyāta tasyeśvaraputrasya nāmni viśvaseta ca|

XIV tasyāntike 'smākaṁ yā pratibhā bhavati tasyāḥ kāraṇamidaṁ yad vayaṁ yadi tasyābhimataṁ kimapi taṁ yācāmahe tarhi so 'smākaṁ vākyaṁ śṛṇoti|

XV sa cāsmākaṁ yat kiñcana yācanaṁ śṛṇotīti yadi jānīmastarhi tasmād yācitā varā asmābhiḥ prāpyante tadapi jānīmaḥ|

XVI kaścīd yadi svabhrātaram amṛtyujanakaṁ pāpaṁ kurvvantaṁ paśyati tarhi sa prārthanāṁ karotu teneśvarastasmai jīvanaṁ dāsyati, arthato mṛtyujanakaṁ pāpaṁ yena nākāritasmai| kintu mṛtyujanakam ekaṁ pāpam āste tadadhi tena prārthanā kriyatāmityahaṁ na vadāmi|

XVII sarvva evādharmmaḥ pāpaṁ kintu sarvvapāmpa mṛtyujanakaṁ nahi|

XVIII ya īśvarāt jātaḥ sa pāpācāraṁ na karoti kintviśvarāt jāto janaḥ svaṁ rakṣati tasmāt sa pāpātmā taṁ na spṛśatīti vayaṁ jānīmaḥ|

XIX vayam īśvarāt jātāḥ kintu kṛtsnaḥ saṁsāraḥ pāpātmano vaśaṁ gato 'stīti jānīmaḥ|

XX aparaṁ īśvarasya putra āgatavān vayañca yayā tasya satyamayasya jñānaṁ prāpnuyāmastādṛśiṁ dhiyam asmabhyāṁ dattavān iti jānīmastasmin satyamaye 'rthatastasya putre yīśukhrīṣṭe tiṣṭhāmaśca; sa eva satyamaya īśvaro 'nantajīvanasvarūpaścāsti|

XXI he priyabālakaḥ, yūyaṁ devamūrttibhyaḥ svān rakṣata| āmen|

2 yohanaḥ patraṁ

^I he abhirucite kuriye, tvām tava putrāmśca prati prācīno'haṁ patraṁ likhāmi|

^{II} satyamatād yuṣmāsu mama premāsti kevalaṁ mama nahi kintu satya-matajñānām sarvveśāmeva| yataḥ satyamatam asmāsu tiṣṭhatyanantakālaṁ yāvaccāsmāsu sthāsyati|

^{III} piturīśvarāt tatpituh putrāt prabho ryīśukhrīṣṭācca prāpyo 'nugrahaḥ kṛpā śāntiśca satyatāpremabhyām sārddhaṁ yuṣmān adhiṭiṣṭhatu|

^{IV} vayaṁ pitṛto yām ājñām prāptavantastadanusāreṇa tava kecid ātmajāḥ satyamatam ācarantyetasya pramāṇaṁ prāpyāhaṁ bhṛśam ānanditavān|

^V sāmpratañca he kuriye, navīnām kāñcid ājñām na likhannaham ādito labdhām ājñām likhan tvām idaṁ vinaye yad asmābhiḥ parasparaṁ prema karttavyaṁ|

^{VI} aparaṁ premaitena prakāśate yad vayaṁ tasyājñā ācarema| ādito yuṣmābhi ryā śrutā seyam ājñā sā ca yuṣmābhirācaritavyā|

^{VII} yato bahavaḥ pravañcakā jagat praviśya yīśukhrīṣṭo narāvatāro bhūtvāgata etat nāṅgīkurvanti sa eva pravañcakaḥ khrīṣṭāriścāsti|

^{VIII} asmākaṁ śramo yat pañdaśramo na bhavet kintu sampūrṇaṁ vetanamasmābhi rlabhyeta tadarthaṁ svānadhi sāvadhānā bhavataḥ|

^{IX} yaḥ kaścid vipathagāmī bhūtvā khrīṣṭasya śikṣāyām na tiṣṭhati sa īśvaraṁ na dhārayati khrīṣṭasya śijñāyām yastiṣṭhati sa pītaraṁ putrañca dhārayati|

^X yaḥ kaścid yuṣmatsannidhimāgacchan śikṣāmenām nānayati sa yuṣmābhiḥ svaveśmani na gṛhyatām tava maṅgalaṁ bhūyāditi vāgapi tasmai na kathyatām|

^{XI} yatastava maṅgalaṁ bhūyāditi vācaṁ yaḥ kaścit tasmai kathayati sa tasya duṣkarmmaṇām aṁśī bhavati|

^{XII} yuṣmān prati mayā bahūni lekhitavyāni kintu patramasībhyām tat karttuṁ necchāmi, yato 'smākam ānando yathā sampūrṇo bhaviṣyati tathā yuṣmatsamīpamupasthāyāhaṁ sammukhībhūya yuṣmābhiḥ sambhāṣiṣya iti pratyāśā mamāste|

^{XIII} tavābhirucitāyā bhaginyā bālakāstvām namaskāraṁ jñāpayanti| āmen|

3 yohanaḥ patraṁ

^I prācīno 'haṁ satyamataḍ yasmin priye taṁ priyatamaṁ gāyaṁ prati patraṁ likhāmi|

^{II} he priya, tavātmā yādṛk śubhānvitastādṛk sarvvaviṣaye tava śubhaṁ svāsthyaṁca bhūyāt|

^{III} bhrātr̥bhirāgatya tava satyamatasyaṛthatastvaṁ kīdṛk satya-matamācarasyetasya sākṣye datte mama mahānando jātaḥ|

^{IV} mama santānāḥ satyamatamācarantītivārttāto mama ya ānando jāyate tato mahattaro nāsti|

^V he priya, bhrātr̥n prati viśeṣatastān videśino bhr̥tṛn prati tvayā yadyat kṛtaṁ tat sarvvaṁ viśvāsino yogyaṁ|

^{VI} te ca samiteḥ sākṣāt tava pramnaḥ pramāṇaṁ dattavantaḥ, aparam īśvarayogyarūpeṇa tān prasthāpayatā tvayā satkarma kārīṣyate|

^{VII} yataste tasya nāmnā yātrāṁ vidhāya bhinnajātiyebhyaḥ kimapi na gr̥hītavantaḥ|

^{VIII} tasmāḍ vayaṁ yat satyamatasya sahāyā bhavema tadarthametādṛśā lokā asmābhiranugrahītavyāḥ|

^{IX} samitīṁ pratyahaṁ patraṁ likhitavān kintu teṣāṁ madhye yo diyatriphīḥ pradhānāyate so 'smān na gr̥hlāti|

^X ato 'haṁ yadopasthāsyāmi tadā tena yadyat kriyate tat sarvvaṁ taṁ smārayiṣyāmi, yataḥ sa durvvākyairasmān apavadati, tenāpi tṛptīṁ na gatvā svayamapi bhrātr̥n nānugr̥hlāti ye cānugrahītumicchanti tān samitito 'pi bahiṣkaroti|

^{XI} he priya, tvayā duṣkarma nānukriyatām kintu satkarmaiva| yaḥ satkar-mmācārī sa īśvarāt jātaḥ, yo duṣkarmmacārī sa īśvaraṁ na dṛṣṭavān|

^{XII} dīmītriyasya pakṣe sarvvaiḥ sākṣyam adāyi viśeṣataḥ satyamatenāpi, vayamapi tatpakṣe sākṣyaṁ dadmaḥ, asmākaṁca sākṣyaṁ satyameveti yūyaṁ jānītha|

^{XIII} tvām prati mayā bahūni lekhitavyāni kintu masīlekhanībhyām lekhituṁ necchāmi|

^{XIV} acireṇa tvām drakṣyāmīti mama pratyāsāste tadāvām sammukhibhūya paras-param sambhāṣiṣyāvahe|

^{XV} tava śānti rbhūyāt| asmākaṁ mitrāṇi tvām namaskāraṁ jñāpayanti tvamapyekaikasya nāma procya mitrebhyo namaskuru| iti|

yihūdāḥ patraṁ

^I yīśukhrīṣṭasya dāso yākūbo bhrātā yihūdāstāteneśvareṇa pavitrīkṛtān yīśukhrīṣṭena rakṣitāmścāhūtān lokān prati patraṁ likhati|

^{II} kṛpā śāntiḥ prema ca bāhulyarūpeṇa yuṣmāsvadhitiṣṭhatu|

^{III} he priyāḥ, sādharmaṇaparitrāṇamadhi yuṣmān prati lekhituṁ mama bahuyatne jāte pūrvvakāle pavitralokeṣu samarpito yo dharmmastadārthaṁ yūyaṁ prānavyayenāpi saceṣṭā bhavateti vinayārthaṁ yuṣmān prati patralekhanamāvaśyakam amanye|

^{IV} yasmād etadrūpadaṇḍaprāptaye pūrvvaṁ likhitāḥ kecijjanā asmān upasṛptavantāḥ, te 'dhārmikālokā asmākam īśvarasyānugrahaṁ dhvajīkṛtya lampaṭatām ācaranti, advitīyo 'dhipati ryo 'smākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭastaṁ nāṅgīkurvanti|

^V tasmād yūyaṁ purā yad avagatāstat puna ryuṣmān smārayitum icchāmi, phalataḥ prabhurekakṛtvaḥ svaprajā misaradeśād udadhāra yat tataḥ param aviśvāsino vyanāśayat|

^{VI} ye ca svargadūtāḥ svīyakartṛtvapade na sthitvā svavāsasthānaṁ parityakta-vantastān sa mahādinasya vicārārthaṁ andhakāramaye 'dhaḥsthāne sadāsthāyibhi rbandhanairabadhnāt|

^{VII} aparaṁ sidomam amorā tannikaṭasthanagarāṇi caiteṣāṁ nivāsinastatsamarūpaṁ vyabhicāraṁ kṛtavanto viṣamamaithunasya ceṣṭayā vipathaṁ gataventaśca tasmāt tānyapi dṛṣṭāntasvarūpāṇi bhūtvā sadātanavahninā daṇḍaṁ bhuñjate|

^{VIII} tathaiveme svapnācāriṇo'pi svaśārīrāṇi kalaṅkayanti rājādhīnatām na svīkurvantyuccapadasthān nindanti ca|

^{IX} kintu pradhānadivyadūto mīkhāyelo yadā mūsaso dehe śayatānena vivadamānaḥ samabhāṣata tadā tisman nindārūpaṁ daṇḍaṁ samarpayitum sāhasaṁ na kṛtvākathayat prabhustvām bhartsayatām|

^X kintvime yanna budhyante tannindanti yacca nirbbodhapaśava ivendriyairavagacchanti tena naśyanti|

^{XI} tān dhik, te kābilo mārge caranti pāritoṣikasyāśāto biliyamo bhrāntimanudhāvanti korahasya durmmukhatvena vinaśyanti ca|

^{XII} yuṣmākaṁ premabhojyeṣu te vighnajanakā bhavanti, ātmambharayaśca bhūtvā nirlajjayā yuṣmābhiḥ sārddhaṁ bhuñjate| te vāyubhiścālītā nistoyameghā heman-takālikā niṣphalā dvī rmṛtā unmūlitā vṛkṣāḥ,

^{XIII} svakīyalajjāpheṇodvamakāḥ pracaṇḍāḥ sāmudratarāṅgāḥ sadākālaṁ yāvat ghoratimirabhāgīni bhramaṇakārīṇi nakṣatrāṇi ca bhavanti|

^{XIV} ādamataḥ saptamaḥ puruṣo yo hanokaḥ sa tānuddiśya bhaviṣyadvākyamidaṁ kathitavān, yathā, paśya svakīyapuṇyānām ayutai rveṣṭitaḥ prabhuḥ|

^{XV} sarvvān prati vicārājñāsādhanaṁyāgamīṣyati| tadā cādhārmikāḥ sarvve jātā yairaparādhinaḥ| vidharmmakarmmaṇāṁ teṣāṁ sarvveṣāmeva kāraṇāt| tathā tadvaiparītyenāpyadharmmacāripāpināṁ| uktakaṭhoravākyaṇāṁ sarvveṣāmapi kāraṇāt| parameśena doṣitvaṁ teṣāṁ prakāśayiṣyate||

^{XVI} te vākkalahakārīṇaḥ svabhāgyanindakāḥ svecchācāriṇo darpavādimukhaviśiṣṭā lābhārthaṁ manuṣyastāvakaśca santi|

^{XVII} kintu he priyatamāḥ, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya preritai ryad vākyaṁ pūrvvaṁ yuṣmābhyāṁ kathitaṁ tat smarata,

^{XVIII} phalataḥ śeṣasamayā svecchāto 'dharmmacāriṇo nindakā upasthāsyantīti|

XIX ete lokāḥ svān pr̥thak kurvvantaḥ sām̐sārikā ātmahīnāśca santi|

XX kintu he priyatamāḥ, yūyaṁ sveṣām atipavitraviśvāse nicīyamānāḥ pavit-
reṇātmanā prārthanām kurvvanta

XXI īśvarasya premnā svān rakṣata, anantajīvanāya cāsmākaṁ prabho
ryīśukhrīṣṭasya kṛpām pratīkṣadhvaṁ|

XXII aparaṁ yūyaṁ vivicya kām̐scid anukampadhvaṁ

XXIII kām̐scid agnita uddhṛtya bhayaṁ pradarśya rakṣata, śārīrikabhāvena
kalaṅkitāṁ vastramapi ṛtīyadhvaṁ|

XXIV aparañca yuṣmān skhalanād rakṣitum ullāsenā svīyatejasaḥ sākṣāt nirddoṣān
sthāpayituñca samartho

XXV yo 'smākaṁ advitīyāstrāṇakarttā sarvvajña īśvarastasya gauravaṁ mahimā
parākramaḥ kartṛtvañcedānīm anantakālaṁ yāvad bhūyāt| āmen|

prakāśitaṁ bhaviṣyadvākyaṁ

^I yat prakāśitaṁ vākyaṁ īśvaraḥ svadāsānām nikaṭaṁ śīghramupasthāsyantīnām ghaṭanānām darśanārthaṁ yīśukhrīṣṭe samarpitavān tat sa svīyadūtaṁ preṣya nijasevakaṁ yohanaṁ jñāpitavān|

^{II} sa ceśvarasya vākye khrīṣṭasya sākṣye ca yadyad drṣṭavān tasya pramāṇaṁ dattavān|

^{III} etasya bhaviṣyadvaktrgranthasya vākyaṇām pāṭhakaḥ śrotāraśca tanmadhye likhitājñāgrāhiṇaśca dhanyā yataḥ sa kālaḥ sannikaṭaḥ|

^{IV} yohan āśiyādeśasthāḥ sapta samitīḥ prati patraṁ likhati| yo varttamāno bhūto bhaviṣyaṁśca ye ca saptātmānastasya siṁhāsanasya sammukhe| tiṣṭhanti

^V yaśca yīśukhrīṣṭo viśvastaḥ sākṣī mṛtānām madhye prathamajāto bhūmaṇḍalastharājānām adhipatiśca bhavati, etebhyo 'nugrahaḥ śāntiśca yuṣṁsu varttatām|

^{VI} yo 'smāsu prītavān svarudhireṇāsmān svapāpebhyaḥ prakṣālitavān tasya piturīśvarasya yājakaṁ kṛtvāsmān rājavarge niyuktavāṁśca tasmin mahimā parākramaścānantakālaṁ yāvad varttatām| āmen|

^{VII} paśyata sa meghairāgacchati tenaikaikasya cakṣustaṁ drakṣyati ye ca taṁ vid-dhavantaste 'pi taṁ vilokīṣyante tasya kṛte pṛthivīsthāḥ sarvve vaṁśā vilapiṣyanti| satyam āmen|

^{VIII} varttamāno bhūto bhaviṣyaṁśca yaḥ sarvvaśaktimān prabhuḥ parameśvaraḥ sa gadati, ahameva kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca|

^{IX} yuṣṁkaṁ bhrātā yīśukhrīṣṭasya kleśarājyatitikṣāṇām sahabhāgī cāhaṁ yohan īśvarasya vākyaheto ryīśukhrīṣṭasya sākṣyahetośca pātmanāmaka upadvīpa āsaṁ|

^X tatra prabho rdine ātmanāviṣṭo 'haṁ svapaścāt tūrīdhvanivat mahāravam aśrauṣaṁ,

^{XI} tenoktam, ahaṁ kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca| tvaṁ yad drakṣyasi tad granthe likhitvāśiyādeśasthānām sapta samitīnām samīpam iphiṣaṁ smurnāṁ thuyātīrām sārddim philādilphiyaṁ lāyadīkeyāṅca preṣaya|

^{XII} tato mayā sambhāsamāṇasya kasya ravaḥ śrūyate taddarśanārthaṁ mukhaṁ parāvarttitaṁ tat parāvartya svarṇamayāḥ sapta dīpavṛkṣā drṣṭāḥ|

^{XIII} teṣāṁ sapta dīpavṛkṣāṇām madhye dīrghapariṇāḍaparihitāḥ suvarṇaśṛṅkhalena veṣṭitavakṣaśca manuṣyaputrākṛtīreko janastiṣṭhati,

^{XIV} tasya śiraḥ keśaśca śvetameṣalomānīva himavat śretau locane vahniśikhāsame

^{XV} caraṇau vahnikuṇḍetāpitasupittalasadrṣau ravaśca bahutoyānām ravatulyaḥ|

^{XVI} tasya dakṣiṇahaste sapta tārā vidyante vaktrācca tikṣṇo dvidhāraḥ khaṅgo nirgacchati mukhamāṇḍalaṅca svatejasā dedīpyamānasya sūryasya sadṛśaṁ|

^{XVII} taṁ drṣtvāhaṁ mṛtakalpastaccaraṇe patitastataḥ svadakṣiṇakaraṁ mayi nidhāya tenoktam mā bhaiṣīḥ; ahaṁ ādirantaśca|

^{XVIII} ahaṁ amarastathāpi mṛtavān kintu paśyāham anantakālaṁ yāvat jīvāmi| āmen| mṛtyoḥ paralokasya ca kuṅjikā mama hastagatāḥ|

^{XIX} ato yad bhavati yaccetaḥ paraṁ bhaviṣyati tvayā drṣṭaṁ tat sarvvaṁ likhyatām|

^{XX} mama dakṣiṇahaste sthitā yāḥ sapta tārā ye ca svarṇamayāḥ sapta dīpavṛkṣāstvayā drṣṭāstattātparyyamidaṁ tāḥ sapta tārāḥ sapta samitīnām dūtāḥ suvarṇamayāḥ sapta dīpavṛkṣāśca sapta samitayaḥ santi|

II

I iphiṣasthasamite rdūtaṁ prati tvam idaṁ likha; yo dakṣiṇakareṇa sapta tārā dhārayati saptānāṁ suvarṇadīpavṛkṣāṇāṁ madhye gamanāgamane karoti ca tenedam ucyate|

II tava kriyāḥ śramaḥ sahiṣṇutā ca mama gocarāḥ, tvaṁ duṣṭān soḍhuṁ na śaknoṣi ye ca preritā na santaḥ svān preritān vadanti tvam tān parīkṣya mṛṣābhāṣiṇo vijñātavān,

III aparaṁ tvaṁ titikṣāṁ vidadhāsi mama nāmārthaṁ bahu soḍhavānasi tathāpi na paryyāklāmyastadapi jānāmi|

IV kiñca tava viruddhaṁ mayaitat vaktavyaṁ yat tava prathamāṁ prema tvayā vyahīyata|

V ataḥ kutaḥ patito 'si tat smṛtvā manaḥ parāvarttya pūrvvīyakriyāḥ kuru na cet tvayā manasi na parivarttite 'haṁ tūrṇam āgatya tava dīpavṛkṣaṁ svasthānād apasārayiṣyāmi|

VI tathāpi taveṣa guṇo vidyate yat nīkalāyatīyalokānāṁ yāḥ kriyā aham ṛtīye tāstvamapi ṛtīyame|

VII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathāṁ śṛṇotu| yo jano jayati tasmā aham īśvarasyārāmasthajīvanataroḥ phalaṁ bhoktuṁ dāsyāmi|

VIII aparaṁ smurnāsthasamite rdūtaṁ pratīdaṁ likha; ya ādirantaśca yo mṛtavān punarjīvitavāṁśca tenedam ucyate,

IX tava kriyāḥ kleśo dainyañca mama gocarāḥ kintu tvaṁ dhanavānasi ye ca yihūdīyā na santaḥ śayatānasya samājāḥ santi tathāpi svān yihūdīyān vadanti teṣāṁ nindāmapyahaṁ jānāmi|

X tvayā yo yaḥ kleśaḥ soḍhavyastasmāt mā bhaiṣiḥ paśya śayatāno yuṣmākaṁ parīkṣārthaṁ kāmācit kārāyāṁ nikṣepsyati daśa dīnāni yāvat kleśo yuṣmāsu varttiṣyate ca| tvaṁ mṛtyuparyyantaṁ viśvāsyo bhava tenāhaṁ jīvanakirītaṁ tubhyaṁ dāsyāmi|

XI yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathāṁ śṛṇotu| yo jayati sa dvitīyamṛtyunā na hiṁsiṣyate|

XII aparaṁ pargāmasthasamite rdūtaṁ pratīdaṁ likha, yastīkṣṇaṁ dvidhāraṁ khaṇḍaṁ dhārayati sa eva bhāṣate|

XIII tava kriyā mama gocarāḥ, yatra śayatānasya simhāsanāṁ tatraiva tvam vasasi tadapi jānāmi| tvaṁ mama nāma dhārayasi madbhakterasvikāravayā na kṛto mama viśvāsyasākṣiṇa āntipāḥ samaye 'pi na kṛtaḥ| sa tu yuṣmanmadhye 'ghāni yataḥ śayatānastatraiva nivasati|

XIV tathāpi tava viruddhaṁ mama kiñcid vaktavyaṁ yato devaprasādādanāya paradāragamanāya cesrāyelaḥ santānānāṁ sammukha unmāthaṁ sthāpayituṁ bālāk yenāśikṣyata tasya biliyamaḥ śikṣāvalambinastava kecit janāstatra santi|

XV tathā nīkalāyatīyānāṁ śikṣāvalambinastava kecit janā api santi tadevāham ṛtīye|

XVI ato hetostvaṁ manaḥ parivarttaya na cedahaṁ tvarayā tava samīpamupasthāya madvaktasthakhaṇḍena taiḥ saha yotsyāmi|

XVII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathāṁ śṛṇotu| yo jano jayati tasmā ahaṁ guptamānnāṁ bhoktuṁ dāsyāmi śubhraprastaramapi tasmai dāsyāmi tatra prastare nūtaṁ nāma likhitaṁ tacca grahītāraṁ vinā nānyena kenāpyavagamya|

XVIII aparaṁ thuyātīrāsthasamite rdūtaṁ pratīdaṁ likha| yasya locane vahniśikhāsadrśe caraṇau ca supittalasaṅkāśau sa īśvaraputro bhāṣate,

XIX tava kriyāḥ prema viśvāsaḥ paricaryyā sahiṣṇutā ca mama gocarāḥ, tava prathamakriyābhyāḥ śeṣakriyāḥ śreṣṭhāstadapi jānāmi|

XX tathāpi tava viruddham mayā kiñcid vaktavyam yato yā īṣebalnāmikā yoṣit svām bhaviṣyadvādinīm manyate veśyāgamanāya devaprasādāsanāya ca mama dāsān śikṣayati bhrāmayati ca sā tvayā na nivāryate|

XXI aham manaḥparivarttanāya tasyai samayaṁ dattavān kintu sā svīyaveśyākriyāto manaḥparivarttayitum nābhilaṣati|

XXII paśyāham tām śayyāyām nikṣepsyāmi, ye tayā sārddham vyabhicāraṁ kurvanti te yadi svakriyābhyo manāmsi na parāvarttayanti tarhi tānapi mahākleśe nikṣepsyāmi

XXIII tasyāḥ santānāmśca mṛtyunā haniṣyāmi| tenāham antaḥkaraṇānām man-asāñcānusandhānakārī yuṣmākamekaikasmai ca svakriyāṇām phalaṁ mayā dātavyamiti sarvvāḥ samitayo jñāsyanti|

XXIV aparam avaśiṣṭān thuyātīrasthalokān arthato yāvantastām śikṣām na dhārayanti ye ca kaiścit śayatānasya gambhīrārthā ucyante tān ye nāvagatavantastānaḥ vadāmi yuṣmāsu kamapyaparam bhāraṁ nāropayiṣyāmi;

XXV kintu yad yuṣmākaṁ vidyate tat mamāgamanam yāvad dhārayata|

XXVI yo jano jayati śeṣaparyyantaṁ mama kriyāḥ pālayati ca tasmā aham anyajātīyānām ādhipatyam dāsyāmi;

XXVII pitṛto mayā yadvat kartṛtvaṁ labdham tadvat so 'pi lauhadaṇḍena tān cārayiṣyati tena mṛdbhājanānīva te cūrṇā bhaviṣyanti|

XXVIII aparam aham tasmai prabhātīyatārām api dāsyāmi|

XXIX yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṇotu|

III

I aparaṁ sārddisthasamite rdūtaṁ pratīdam likha, yo jana īśvarasya saptātmanaḥ sapta tārāśca dhārayati sa eva bhāṣate, tava kriyā mama gocarāḥ, tvaṁ jīvadākhyo 'si tathāpi mṛto 'si tadapi jānāmi|

II prabuddho bhava, avaśiṣṭam yadyat mṛtakalpaṁ tadapi sabalīkuru yata īśvarasya sāksāt tava karmmaṇi na siddhāniti pramāṇam mayā prāptaṁ|

III ataḥ kiḍṛśīm śikṣām labdhavān śrutavāścāsi tat smaran tām pālaya svamanaḥ parivarttaya ca| cet prabuddho na bhavestaryaham stena iva tava samīpam upasthāsyāmi kiñca kasmin daṇḍe upasthāsyāmi tanna jñāsyasi|

IV tathāpi yaiḥ svavāsāmsi na kalaṅkitāni tādrśāḥ katipayalokaḥ sārddinagare 'pi tava vidyante te śubhraparicchadai rmama saṅge gamanāgamane kariṣyanti yataste yogyāḥ|

V yo jano jayati sa śubhraparicchadaṁ paridhāpayiṣyante, ahañca jīvanagranthāt tasya nāma nāntardhāpayiṣyāmi kintu matpituḥ sāksāt tasya dūtānām sāksācca tasya nāma svīkariṣyāmi|

VI yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛṇotu|

VII aparañca philādilphiyāsthasamite rdūtaṁ pratīdam likha, yaḥ pavitraḥ satya-mayaścāsti dāyūdaḥ kuñjikām dhārayati ca yena mocite 'paraḥ ko'pi na ruṇaddhi ruddhe cāparaḥ ko'pi na mocayati sa eva bhāṣate|

VIII tava kriyā mama gocarāḥ paśya tava samīpe 'haṁ muktaṁ dvāraṁ sthāpitavān tat kenāpi roddhum na śakyate yatastavālpaṁ balamāste tathāpi tvaṁ mama vākyaṁ pālitavān mama nāmno 'svīkāraṁ na kṛtavāmsca|

IX paśya yihūdīyā na santo ye mṛṣāvādināḥ svān yihūdīyān vadanti teṣām śayatānasamājīyānām kāmścid aham āneṣyāmi paśya te madājñāta āgatya tava caraṇayoḥ praṇaṁsyanti tvañca mama priyo 'sīti jñāsyanti|

X tvaṁ mama sahiṣṇutāsūcakaṁ vākyaṁ rakṣitavānasi tatkāraṇāt pṛthivīnivāsinām parīkṣārthaṁ kṛtsnam jagad yenāgāmaparīkṣādinenaākramiṣyate tasmād ahamapi tvām rakṣiṣyāmi|

XI paśya mayā śīghram āgantavyaṁ tava yadasti tat dhāraya ko 'pi tava kirīṭaṁ nāpaharatu|

XII yo jano jayati tamahaṁ madīyeśvarasya mandire stambhaṁ kṛtvā sthāpayisyāmi sa puna rna nirgamiṣyati| aparañca tasmin madīyeśvarasya nāma madīyeśvarasya puryyā api nāma arthato yā navīnā yirūśānam purī svargāt madīyeśvarasya samīpād avarokṣyati tasyā nāma mamāpi nūtaṇaṁ nāma lekhiṣyāmi|

XIII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathāṁ śṛṇotu|

XIV aparañca lāyadīkeyāsthasamite rdūtaṁ pratīdaṁ likha, ya āmen arthato viśvāsyāḥ satyamayaśca sākṣī, īśvarasya sṛṣṭerādiścāsti sa eva bhāṣate|

XV tava kriyā mama gocarāḥ tvaṁ śīto nāsi tapto 'pi nāsīti jānāmi|

XVI tava śītatvaṁ taptatvaṁ vā varaṁ bhavet, śīto na bhūtvā tapto 'pi na bhūtvā tvamevambhūtaḥ kadūṣṇo 'si tatkāraṇād ahaṁ svamukhāt tvām udvamiṣyāmi|

XVII ahaṁ dhanī samṛddhaścāsmi mama kasyāpyabhāvo na bhavatīti tvaṁ vadasi kintu tvameva duḥkhārtto durgato daridro 'ndho nagnaścāsi tat tvayā nāvagamya|

XVIII tvaṁ yad dhanī bhavestadarthaṁ matto vahnau tāpitaṁ suvarṇaṁ krīṇīhi nagnatvāt tava lajjā yanna prakāśeta tadarthaṁ paridhānāya mattaḥ śubhravāsāṁsi krīṇīhi yacca tava drṣṭiḥ prasannā bhavet tadarthaṁ cakṣurlepanāyāñjanaṁ mattaḥ krīṇīhīti mama mantraṇā|

XIX yeśvahaṁ prīye tān sarvvān bhartsayāmi śāsmi ca, atastvam udyamaṁ vidhāya manaḥ parivarttaya|

XX paśyāhaṁ dvāri tiṣṭhan tad āhanmi yadi kaścit mama ravaṁ śrutvā dvāraṁ mocayati tarhyahaṁ tasya sannidhiṁ praviśya tena sārddhaṁ bhokṣye so 'pi mayā sārddhaṁ bhokṣyate|

XXI aparamahaṁ yathā jitavān mama pitrā ca saha tasya simhāsana upaviṣṭaścāsmi, tathā yo jano jayati tamahaṁ mayā sārddhaṁ matsimhāsana upaveśayiṣyāmi|

XXII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānam ātmanaḥ kathāṁ śṛṇotu|

IV

I tataḥ paraṁ mayā drṣṭipātaṁ kṛtvā svarge muktaṁ dvāraṁ ekaṁ drṣṭaṁ mayā sahabhāṣamāṇasya ca yasya tūrivādyatulyo ravaḥ pūrvvaṁ śrutaḥ sa mām avocat sthānametad ārohaya, itaḥ paraṁ yena yena bhavitavyaṁ tadahaṁ tvām darśayiṣye|

II tenāhaṁ tatkṣaṇād ātmaviṣṭo bhūtvā 'paśyaṁ svarge simhāsanamekaṁ sthāpitaṁ tatra simhāsane eko jana upaviṣṭo 'sti|

III simhāsane upaviṣṭasya tasya janasya rūpaṁ sūryyakāntamaṇeḥ pravālasya ca tulyaṁ tat simhāsanañca marakatamaṇivadrūpaviśiṣṭena meghadhanuṣā veṣṭitaṁ|

IV tasya simhāsane caturdikṣu caturviṁśatisimhāsanaṇi tiṣṭhanti teṣu simhāsaneṣu caturviṁśati prācīnalokā upaviṣṭāste śubhravāsaḥparihitāsteṣāṁ śīrāṁsi ca suvarṇakirīṭai rbhūṣitāni|

V tasya simhāsanasya madhyāt taḍito ravāḥ stanitāni ca nirgacchanti simhāsanasyāntike ca sapta dīpā jvalanti ta īśvarasya saptātmānaḥ|

VI aparaṁ simhāsanasyāntike sphaṭikatulyaḥ kācamayo jalāśayo vidyate, aparaṁ agrataḥ paścācca bahucakṣuṣmantaścatvāraḥ prāṇinaḥ simhasanasya madhye caturdikṣu ca vidyante|

VII teṣāṁ prathamāḥ prāṇī simhākāro dvitīyāḥ prāṇī govātsākārastrīyāḥ prāṇī manuṣyavadvadanaviśiṣṭaścaturthaśca prāṇī udḍīyamānakuraropamaḥ|

VIII teṣāṁ caturṇām ekaikasya prāṇinaḥ ṣaṭ pakṣāḥ santi te ca sarvvāṅgeṣvabhyantare ca bahucakṣurviśiṣṭāḥ, te divāniśaṁ na viśrāmya gadanti

pavitraḥ pavitraḥ pavitraḥ sarvvaśaktimān varttamāno bhūto bhaviṣyaṁśca prabhuḥ parameśvaraḥ|

X itthaṁ taiḥ prāṇibhistasyānantajīvināḥ siṁhāsanopaviṣṭasya janasya prabhāve gaurave dhanyavāde ca prakīrttite

X te caturviṁśatiprācīnā api tasya siṁhāsanopaviṣṭasyāntike praṇinatya tam anantajīvināṁ praṇamanti svīyakirītāṁśca siṁhāsanasyāntike nikṣipyā vadanti,

XI he prabho īśvarāsmākaṁ prabhāvaṁ gauravaṁ balaṁ| tvamevārhasi sam-prāptuṁ yat sarvvaṁ sasrje tvayā| tavābhilāṣataścaiva sarvvaṁ sambhūya nirmame||

V

I anantaraṁ tasya siḥāsanopaviṣṭajanasya dakṣiṇaste 'nta rbahiśca likhitaṁ patramekaṁ mayā drṣṭaṁ tat saptamudrābhiraṅkitaṁ|

II tatpaścād eko balavān dūto drṣṭaḥ sa uccaiḥ svareṇa vācamimāṁ ghoṣayati kaḥ patrametad vivarītuṁ tammudrā mocayituṅcārhati?

III kintu svargamarttyapātāleṣu tat patraṁ vivarītuṁ nirīkṣituṅca kasyāpi sāmartyaṁ nābhavat|

IV ato yastat patraṁ vivarītuṁ nirīkṣituṅcārhati tādrśajanasyābhāvād ahaṁ bahu roditavān|

V kintu teṣāṁ prācīnānāṁ eko jano māmavadat mā rodīḥ paśya yo yihūdāvaṁśīyaḥ siṁho dāyūdo mūlasvarūpaścāsti sa patrasya tasya saptamudrāṇāṁca mocanāya pramūtavān|

VI aparaṁ siṁhāsanasya caturṇāṁ prāṇināṁ prācīnavargasya ca madhya eko meṣaśāvako mayā drṣṭaḥ sa chedita iva tasya saptaśṛṅgāṇi saptalocanāni ca santi tāni kṛtsnāṁ pṛthivīm preṣitā īśvarasya saptātmānaḥ|

VII sa upāgatya tasya siṁhāsanopaviṣṭajanasya dakṣiṇakarāt tat patraṁ grhītavān|

VIII patre grhīte catvāraḥ prāṇinaścaturviṁśatiprācīnāśca tasya meṣaśāvakasyāntike praṇipatanti teṣāṁ ekaikasya karayo rvīṇāṁ sugand-hidravyaiḥ paripūrṇaṁ svarṇamayapātraṅca tiṣṭhati tāni pavitralokānāṁ prārthanāsvarūpāṇi|

X aparaṁ te nūtanamekaṁ gītamagāyan, yathā, grahītuṁ patrikāṁ tasya mudrā mocayituṁ tathā| tvamevārhasi yasmāt tvaṁ balivat chedanāṁ gataḥ| sarvvābhyo jātibhāśābhyāḥ sarvvasmād vaṁśadeśataḥ| īśvarasya kṛte 'smān tvaṁ svīyaraktena kṛtavān|

X asmadiśvarapakṣe 'smān nṛpatīn yājakānapi| kṛtavāmstena rājatvaṁ kariṣyāmo mahītale||

XI aparaṁ nirīkṣamāṇena mayā siṁhāsanasya prāṇicatuṣṭayasya prācīnavargasya ca parito bahūnāṁ dūtānāṁ ravaḥ śrutaḥ, teṣāṁ saṁkhyā ayutāyutāni sahasrasahastrāṇi ca|

XII tairuccairidam uktaṁ, parākramaṁ dhanāṁ jñānaṁ śaktiṁ gauravamādaram| praśaṁsāñcārhati prāptuṁ chedito meṣaśāvakaḥ||

XIII aparaṁ svargamarttyapātālasāgareṣu yāni vidyante teṣāṁ sarvveṣāṁ srṣṭavastūnāṁ vāgiyaṁ mayā śrutā, praśaṁsāṁ gauravaṁ śauryyam ādhipatyāṁ sanātanaṁ| siṁhasanopaviṣṭaśca meṣavatsaśca gacchatām|

XIV aparaṁ te catvāraḥ prāṇinaḥ kathitavantastathāstu, tataścaturviṁśatiprācīnā api praṇipatya tam anantakālajīvināṁ prāṇaman|

VI

I anantaram mayi nirīkṣamāṇe meṣaśāvakena tāsām saptamudrāṇām ekā mudrā muktā tatasteṣām caturṇām ekasya prāṇina āgatya paśyativācako meghagarjanatulyo ravo mayā śrutāḥ|

II tataḥ param ekaḥ śuklāśco dr̥ṣṭaḥ, tadārūdhō jano dhanu rdhārayati tasmai ca kirīṭamekam adāyi tataḥ sa prabhavan prabhaviṣyaṁśca nirgatavān|

III aparam dvitīyamudrāyām tena mocitāyām dvitīyasya prāṇina āgatya paśyeti vāk mayā śrutā|

IV tato 'ruṇavarṇo 'para eko 'śvo nirgatavān tadārohiṇi pṛthivītaḥ śāntyapaharaṇasya lokānām madhye parasparam pratighātotpādanasya ca sāmārthyam samarpitam, eko br̥hatkhaṇḍo 'pi tasmā adāyi|

V aparam tṛtīyamudrāyām tana mocitāyām tṛtīyasya prāṇina āgatya paśyeti vāk mayā śrutā, tataḥ kālavarṇa eko 'śvo mayā dr̥ṣṭaḥ, tadārohiṇo haste tulā tiṣṭhati

VI anantaram prāṇicatuṣṭayasya madhyād vāgiyam śrutā godhūmānāmekāḥ seṭako mudrāpādaikamūlyāḥ, yavānāṇca seṭakatrayam mudrāpādaikamūlyam tailadrākṣārasāśca tvayā mā himsitavyāḥ|

VII anantaram caturthamudrāyām tena mocitāyām caturthasya prāṇina āgatya paśyeti vāk mayā śrutā|

VIII tataḥ pāṇḍuravarṇa eko 'śvo mayā dr̥ṣṭaḥ, tadārohiṇo nāma mr̥tyuriti paralokaśca tam anucarati khaṇḍena durbhikṣeṇa mahāmāryyā vanyapaśubhiśca lokānām badhāya pṛthivyāścaturthāṁśasyādhipatyam tasmā adāyi|

IX anantaram pañcamamudrāyām tena mocitāyām īśvaravākyahetostatra sākṣyadānācca cheditānām lokānām dehino vedyā adho mayādr̥śyanta|

X ta uccairidam gadanti, he pavitra satyamaya prabho asmākam raktapāte pṛthivīnivāsibhi rvivaditum tasya phala dātuṇca kati kalam vilambase?

XI tatasteṣām ekaikasmai śubhraḥ paricchado 'dāyi vāgiyañcākathyata yūyamalpakālam arthato yuṣmākam ye saḥādāsā bhrātaro yūyamiva ghāṇiṣyante teṣām saṁkhyā yāvat sampūrṇatām na gacchati tāvad viramata|

XII anantaram yadā sa ṣaṣṭhamudrāmamocayat tadā mayi nirīkṣamāṇe mahān bhūkampo 'bhavat sūryyaśca uṣṭralomajavastravat kṛṣṇavarṇaścandramāśca rak-taśaṅkāśo 'bhavat

XIII gaganasthatārāśca prabalavāyunā cālītād uḍumbaravṛkṣāt nipātītānyapakaphalānīva bhūtale nyapatan|

XIV ākāśamaṇḍalaṇca saṅkucyamānagranthāivāntardhānam agamat giraya upadvīpāśca sarvve sthānāntaram cālītāḥ

XV pṛthivīsthā bhūpālā mahālokāḥ sahastrapatayo dhaninaḥ parākramaṇaśca lokā dāsā muktāśca sarvve 'pi guhāsu giristhaśaileṣu ca svān prācchādayan|

XVI te ca girīn śailāṁśca vadanti yūyam asmadupari patitvā siṁhāsanopaviṣṭajanasya dr̥ṣṭito meṣaśāvakasya kopāccāsmān gopāyata;

XVII yatastasya krodhasya mahādinam upasthitam kaḥ sthātum śaknoti?

VII

I anantaram catvāro divyadūtā mayā dr̥ṣṭāḥ, te pṛthivyāścaturṣu koṇeṣu tiṣṭhanataḥ pṛthivyām samudre vṛkṣeṣu ca vāyu ryathā na vahet tathā pṛthivyāścaturō vāyūn dhārayanti|

II anantaram sūryyodayasthānād udyan apara eko dūto mayā dr̥ṣṭaḥ so'mareśvarasya mudrām dhārayati, yeṣu cartuṣu dūteṣu pṛthivīsamudrayo rhiṁsanasya bhāro dattastān sa uccairidam avadat|

III īśvarasya dāsā yāvad asmābhi rbhāleṣu mudrayāṅkitā na bhaviṣyanti tāvat pṛthivī samudro taravaśca yuṣmābhi rna himsyantām|

IV tataḥ paraṁ mudrāṅkitalokānām saṁkhyā mayāśrāvi| isrāyelaḥ sarv-
vavaṁśā|yāscatuṣcatvāriṁśatsahasrādhikalakṣalokā mudrayāṅkitā abhavan,

V arthato yihūdāvaṁśe dvādaśasahasrāṇi rūbeṇavaṁśe dvādaśasahasrāṇi
gādavaṁśe dvādaśasahasrāṇi,

VI āseravaṁśe dvādaśasahasrāṇi naptālivavaṁśe dvādaśasahasrāṇi minaśivavaṁśe
dvādaśasahasrāṇi,

VII śimiyoṇavaṁśe dvādaśasahasrāṇi levivavaṁśe dvādaśasahasrāṇi
iṣākharavaṁśe dvādaśasahasrāṇi,

VIII sibūlūṇavaṁśe dvādaśasahasrāṇi yūṣaphavaṁśe dvādaśasahasrāṇi
binyāmīṇavaṁśe ca dvādaśasahasrāṇi lokā mudrāṅkitāḥ|

IX tataḥ paraṁ sarvvajātyānām sarvvavaṁśīyānām sarvvadeśīyānām
sarvvabhāṣāvādināṅca mahālokāraṇyaṁ mayā dṛṣṭam, tān gaṇayitum kenāpi
na śakyaṁ, te ca śubhraparicchadaparihitāḥ santaḥ karaśca tālavṛntāni vahantaḥ
siṁhāsanasya meṣaśāvakasya cāntike tiṣṭhanti,

X uccaiḥsvarairidaṁ kathayanti ca, siṁhāsanopaviṣṭasya parameśasya naḥ
stavaḥ|stavaśca meṣavatsasya sambhūyāt trāṇakāraṇāt|

XI tataḥ sarvve dūtāḥ siṁhāsanasya prācīnavargasya prāṇicatuṣṭayasya ca pari-
tastiṣṭhantaḥ siṁhāsanasyāntike nyūbjībhūyeśvaraṁ praṇamya vadanti,

XII tathāstu dhanyavādaśca tejo jñānaṁ praśaṁsanam| śauryaṁ parākramaścāpi
śaktiśca sarvvameva tat| varttatāmīśvare'smākaṁ nityaṁ nityaṁ tathāstviti|

XIII tataḥ paraṁ teṣāṁ prācīnānām eko jano mām sambhāṣya jagāda
śubhraparicchadaparihitā ime ke? kuto vāgatāḥ?

XIV tato mayoktaṁ he maheccha bhavāneva tat jānāti| tena kathitaṁ, ime
mahākleśamadhyād āgatya me|ṣaśāvakasya rudhireṇa svīyaparicchadān
prakṣālitavantaḥ śuklīkṛtavantaśca|

XV tatkāraṇāt ta īśvarasya siṁhāsanasyāntike tiṣṭhanto divārātraṁ tasya mandire
taṁ sevante siṁhāsanopaviṣṭo janaśca tān adhithāsyati|

XVI teṣāṁ kṣudhā pipāsā vā puna rna bhaviṣyati raudraṁ kopyuttāpo vā teṣu na
nipatiṣyati,

XVII yataḥ siṁhāsanādhiṣṭhānakārī meṣaśāvakastān cārayiṣyati, amṛtatoyānām
prasravaṇānām sannidhiṁ tān gamayiṣyati ca, īśvaro'pi teṣāṁ nayanabhyaḥ sarv-
vamaśru pramārksyati|

VIII

I anantaram saptamamudrāyām tena mocitāyām sārddhadaṇḍakālaṁ svargo
niḥśabdo'bhavat|

II aparam aham īśvarasyāntike tiṣṭhataḥ saptadūtān apaśyaṁ tebhyaḥ sap-
tatūryyo'dīyanta|

III tataḥ param anya eko dūta āgataḥ sa svarṇadhūpādhāraṁ grhītvā ved-
imupātiṣṭhat sa ca yat siṁhāsanasyāntike sthitāyāḥ suvarṇavedyā upari sarvveṣāṁ
pavitrālokānām prārthanāsu dhūpān yojayet tadarthaṁ pracuradhūpāstasmai
dattāḥ|

IV tatastasya dūtasya karāt pavitrālokānām prārthanābhiḥ saṁyuktadhūpānām
dhūma īśvarasya samakṣaṁ udatiṣṭhat|

V paścāt sa dūto dhūpādhāraṁ grhītvā vedyā vahninā pūrayitvā pṛthivyām
nikṣiptavān tena ravā meghagarjjanāni vidyuto bhūmikampaścābhavan|

VI tataḥ paraṁ saptatūrī rdhārayantaḥ saptadūtāstūrī rvādayitum udyatā abha-
van|

^{VII} prathamena tūryyām vāditāyām raktamiśritau śilāvahnī sambhūya prthivyām nikṣiptau tena prthivyāstrtiyāmśo dagdhaḥ, tarūṇāmapi ṛṭtiyāmśo dagdhaḥ, harid-varṇatṛṇāni ca sarvvāni dagdhāni|

^{VIII} anantaram dvitiyadūtena tūryyām vāditāyām vahninā prajvalito mahāparvvataḥ sāgare nikṣiptastena sāgarasya ṛṭtiyāmśo raktibhūtaḥ

^{IX} sāgare sthitānām saprāṇānām srṣṭavastūnām ṛṭtiyāmśo mṛtaḥ, arṇavayānānām api ṛṭtiyāmśo naṣṭaḥ|

^X aparam ṛṭtiyadūtena tūryyām vāditāyām dīpa iva jvalantī ekā mahatī tārā gaganāt nipatya nadinām jalaprasravaṇānāncoparyyāvatīrṇā|

^{XI} tasyāstārāyā nāma nāgadamanakamiti, tena toyānām ṛṭtiyāmśe nāgadamanakībhūte toyānām tiktatvāt bahavo mānavā mṛtaḥ|

^{XII} aparam caturthadūtena tūryyām vāditāyām sūryyasya ṛṭtiyāmśaścandrasya ṛṭtiyāmśo nakṣatrāṇāṇca ṛṭtiyāmśaḥ prahrtaḥ, tena teṣām ṛṭtiyāmśe 'ndhakāribhūte divasaṛṭtiyāmśakālām yāvat tejoḥino bhavati niśāpi tāmevāvasthām gacchati|

^{XIII} tadā nirīkṣamāṇena mayākāśamadyenābhipatata ekasya dūtasya ravaḥ śrutaḥ sa uccai rgadati, aparaī ryaistribhi rdūtaistūryyo vāditavyāsteṣām avaśiṣṭatūrīdhvanitaḥ prthivīnivāsinām santāpaḥ santāpaḥ santāpaśca sambhaviṣyati|

IX

^I tataḥ param saptamadūtena tūryyām vāditāyām gaganāt prthivyām nipatita ekastārako mayā dṛṣṭaḥ, tasmai rasātalakūpasya kuṇjikādāyi|

^{II} tena rasātalakūpe mukte mahāgnikuṇḍasya dhūma iva dhūmastasmāt kūpād udgataḥ| tasmāt kūpadhūmāt sūryyākāśau timirāvṛtau|

^{III} tasmād dhūmāt pataṅgeṣu prthivyām nirgateṣu naralokasthavṛścikavat balaṁ tebhyo'dāyi|

^{IV} aparam prthivyāstrṇāni haridvarṇaśākādayo vṛkṣāśca tai rna śimhitavyāḥ kintu yeṣām bhāleṣvīśvarasya mudrāyā aṅko nāsti kevalam te mānavāstai rhiṁsitavyā idam ta ādiṣṭāḥ|

^V parantu teṣām badhāya nahi kevalam pañca māsān yāvat yātanādānāya tebhyaḥ sāmartyamādāyi| vṛścikena daṣṭasya mānavasya yādrśī yātanā jāyate tairapi tādrśī yātanā pradīyate|

^{VI} tasmin samaye mānavā mṛtyum mṛgayiṣyante kintu prāptum na śakṣyanti, te prāṇān tyaktum abhilaṣiṣyanti kintu mṛtyustebhyo dūram palāyiṣyate|

^{VII} teṣām pataṅgānām ākāro yuddhārtham susajjitānām aśvānām ākārasya tulyaḥ, teṣām śiraḥsu suvarṇakirīṭānīva kirīṭāni vidyante, mukhamāṇḍalāni ca mānuṣikamukhatulyāni,

^{VIII} keśāśca yoṣitām keśānām sadṛśāḥ, dantāśca śimhadantatulyāḥ,

^{IX} lauhakavacavat teṣām kavacāni santi, teṣām pakṣāṇām śabdo raṇāya dhāvatāmaśvarathānām samūhasya śabdatulyaḥ|

^X vṛścikānāmiva teṣām lāṅgūlāni santi, teṣu lāṅgūleṣu kaṇṭakāni vidyante, aparam pañca māsān yāvat mānavānām hiṁsanāya te sāmartyaprāptaḥ|

^{XI} teṣām rājā ca rasātalasya dūtastasya nāma ibriyabhāṣayā abaddon yūnāniyabhāṣayā ca apalluyon arthato vināśaka iti|

^{XII} prathamāḥ santāpo gataṇ paśya itaḥ paramapi dvābhyām santāpābhyām upasthātavyam|

^{XIII} tataḥ param ṣaṣṭhadūtena tūryyām vāditāyām īśvarasyāntike sthitāyāḥ su-varṇavedyāścātuścūḍātaḥ kasyacid ravo mayāśrāvi|

^{XIV} sa tūrīdhāriṇam ṣaṣṭhadūtam avadat, pharātākhye mahānade ye catvāro dūtā baddhāḥ santi tān mocaya|

XV tatastaddaṇḍasya taddinasya tanmāsasya tadvatsarasya ca kṛte nirūpitāste catvāro dūtā mānavānām tṛtīyāṁśasya badhārthaṁ mocitāḥ|

XVI aparam aśvārohisainyānām saṁkhyā mayāśrāvi, te viṁśatikoṭaya āsan|

XVII mayā ye 'śvā aśvārohiṇaśca dṛṣṭāsta etādṛśāḥ, teṣāṁ vahnisvarūpāṇi nīlaprastarasvarūpāṇi gandhakasvarūpāṇi ca varmmāṇyāsan, vājināñca siṁhamūrddhasadṛśā mūrddhānaḥ, teṣāṁ mukhebhyo vahnidhūmagandhakā nirgacchanti|

XVIII etaistribhi rdaṇḍairarthatasteṣāṁ mukhebhyo nirgacchadbhi rvah-nidhūmagandhakai rmānuṣāṇām tutīyāṁśo 'ghāni|

XIX teṣāṁ vājinām balaṁ mukheṣu lāṅgūleṣu ca sthitaṁ, yatasteṣāṁ lāṅgūlāni sarpākārāṇi mastakaviśiṣṭāṇi ca taireva te hiṁsanti|

XX aparam avaśiṣṭā ye mānavā tai rdaṇḍai rna hatāste yathā dṛṣṭiśravaṇagamanaśaktihīnāṁ svarṇaraupyapittalaprastarakāṣṭhamayān vigrahān bhūtāṁśca na pūjayiṣyanti tathā svahastānām kriyābhyaḥ svamanāṁsi na parāvarttitavantāḥ|

XXI svabadhakuḥakavyabhicāracauryyobhyo 'pi manāṁsi na parāvarttitavantāḥ|

X

I anantaraṁ svargād avarohan apara eko mahābalo dūto mayā dṛṣṭaḥ, sa parihi-tameghastasya śiraśca meghadhanuṣā bhūṣitaṁ mukhamaṇḍalañca sūryyatulyaṁ caraṇau ca vahnistambhasamau|

II sa svakareṇa vistīrṇamekaṁ kṣūdragranthaṁ dhārayati, dakṣiṇacaraṇena samudre vāmacaraṇena ca sthale tiṣṭhati|

III sa siṁhagarjanavad uccaiḥsvareṇa nyanadat nināde kṛte sapta stanitāni svakīyān svanān prākāśayan|

IV taiḥ sapta stanitai rvākye kathite 'haṁ tat lekhitum udyata āsaṁ kintu svargād vāgiyaṁ mayā śrutā sapta stanitai ryad yad uktaṁ tat mudrayāṅkaya mā likha|

V aparaṁ samudramedinyostiṣṭhan yo dūto mayā dṛṣṭaḥ sa gaganāṁ prati svadakṣiṇakaramutthāpya

VI aparaṁ svargād yasya ravo mayāśrāvi sa puna rmāṁ sambhāvyāvadat tvaṁ gatvā samudramedinyostiṣṭhato dūtasya karāt taṁ vistīrṇa kṣudragranthaṁ grhāṇa, tena mayā dūtasamīpaṁ gatvā kathitaṁ grantho 'sau dīyatām|

VII kintu tūrīm vādiṣyataḥ saptamadūtasya tūrīvādanasamaya īśvarasya guptā mantraṇā tasya dāsān bhaviṣyadvādinaḥ prati tena susaṁvāde yathā prakāśitā tathaiva siddhā bhaviṣyati|

VIII aparaṁ svargād yasya ravo mayāśrāvi sa puna rmāṁ sambhāṣyāvadat tvaṁ gatvā samudramedinyostiṣṭhato dūtasya karāt taṁ vistīrṇaṁ kṣudragranthaṁ grhāṇa,

IX tena mayā dūtasamīpaṁ gatvā kathitaṁ grantho 'sau dīyatām| sa mām avadat taṁ grhītvā gila, tavodare sa tiktaraso bhaviṣyati kintu mukhe madhuvat svādu rbhaviṣyati|

X tena mayā dūtasya karād grantho grhīto gilitaśca| sa tu mama mukhe madhuvat svādurāsīt kintvadanāt paraṁ mamodarastiktatām gataḥ|

XI tataḥ sa mām avadat bahūn jātivarṁśabhāṣāvirājān adhi tvayā puna rbhaviṣyadvākyaṁ vaktavyaṁ|

XI

I anantaraṁ parimāṇadaṇḍavad eko nalo mahyamadāyi, sa ca dūta upatiṣṭhan mām avadat, utthāyeśvarasya mandiraṁ vedīm tatratyasevakāṁśca mimīṣva|

II kintu mandirasya bahihprāṅgaṇaṁ tyaja na mimīṣva yatastad anyajātīyebhyo dattaṁ, pavitraṁ nagaraṇca dvicatvāriṁśanmāsān yāvat teṣāṁ caraṇai rmard-diṣyate|

III paścāt mama dvābhyāṁ sākṣibhyāṁ mayā sāmartyaṁ dāyīṣyate tāvuṣṭralomajavastraparihitau ṣaṣṭhyadhikadviśatādhikasahasradināni yāvad bhaviṣyadvākyaṇi vadiṣyataḥ|

IV tāveva jagadīśvarasyāntike tiṣṭhantau jītavṛkṣau dīpavṛkṣau ca|

V yadi kecit tau hīṁsitūṁ ceṣṭante tarhi tayo rvadanābhyāṁ agni nrīgatya tayoh śatrūn bhaṣmīkariṣyati| yaḥ kaścit tau hīṁsitūṁ ceṣṭate tenaivameva vinaṣṭavyaṁ|

VI tayo rbhaviṣyadvākyaḥkathanadineṣu yathā vṛṣṭi rna jāyate tathā gagaṇaṁ roddhūṁ tayoh sāmartyaṁ asti, aparaṁ toyāni śoṇitarūpāṇi karttūṁ nijābhilāṣāt muhurmuhuḥ sarvvavidhadaṇḍaiḥ pṛthivīm āhantuṇca tayoh sāmartyamasti|

VII aparaṁ tayoh sākṣye samāpte sati rasātalād yenotthitavyaṁ sa paśustābhyāṁ saha yuddhvā tau jeṣyati haniṣyati ca|

VIII tatastayoh prabhurapi yasyāṁ mahāpuryyāṁ kruṣe hato 'rthato yasyāḥ pāramārthikanāmanī sidomaṁ misaraśceti tasyā mahāpuryyāṁḥ sanniveṣe tayoh kuṇape sthāsyataḥ|

IX tato nānājātīyā nānāvaṁśīyā nānābhāṣāvādino nānādeśīyāśca bahavo mānavāḥ sārddhadinatrayaṁ tayoh kuṇape nirīkṣiṣyante, tayoh kuṇapayoh śmaśāne sthāpanaṁ nānujñāsyanti|

X pṛthivīnivāsinaśca tayo rhetorānandiṣyanti sukhabhogam kurvvantaḥ paras-paraṁ dānāni preṣayiṣyanti ca yatastābhyāṁ bhaviṣyadvādibhyāṁ pṛthivīnivāsino yātanāṁ prāptāḥ|

XI tasmāt sārddhadinatrayāt param īśvarāt jīvanadāyaka ātmani tau praviṣṭe tau caraṇairudatiṣṭhatāṁ, tena yāvantastāvapaśyan te 'tīva trāsayuktā abhavan|

XII tataḥ paraṁ tau svargād uccairidaṁ kathayantaṁ ravam aśṛṇutāṁ yuvāṁ sthānam etad ārohatāṁ tatastayoh śatruṣu nirīkṣamāṇeṣu tau meghena svargam ārūdhavantau|

XIII taddaṇḍe mahābhūmikampe jāte puryyā daśamāṁśaḥ patitaḥ saptasahasrāṇi mānuṣāśca tena bhūmikampena hatāḥ, avaśiṣṭāśca bhayaṁ gatvā svargīyeśvarasya praśaṁsām akīrttayan|

XIV dvitīyaḥ santāpo gataḥ paśya tṛtīyaḥ santāpastūrṇam āgacchati|

XV anantaram saptadūtena tūryyāṁ vāditāyāṁ svarga uccaiḥ svarairvāgiyaṁ kīrttitā, rājatvaṁ jagato yadyad rājyaṁ tadadhunābhavat| asmatprab-hostadiyābhiṣiktasya tārakasya ca| tena cānantakālīyaṁ rājatvaṁ prakariṣyate||

XVI aparaṁ īśvarasyāntike svakīyasimhāsaneṣūpaviṣṭāścaturviṁśatiprācīnā bhūvi nyanbhūkhā bhūtveśvaraṁ praṇamyāvan,|

XVII he bhūta varttamānāpi bhaviṣyaṁśca pareśvara| he sarvvaśaktiman svāmin vayaṁ te kurmmahe stavaṁ| yat tvayā kriyate rājyaṁ gṛhītvā te mahābalaṁ|

XVIII vijātīyeṣu kupyatsu prādurbhūtā tava krudhā| mṛtānāmapi kālo 'sau vicāro bhavitā yadā| bhr̥tyāśca tava yāvanto bhaviṣyadvādisādhavaḥ| ye ca kṣudrā mahānto vā nāmataste hi bibhyati| yadā sarvvebhya etebhyo vetanaṁ vitariṣyate| gantavyaśca yadā nāśo vasudhāyā vināśakaiḥ||

XIX anantaram īśvarasya svargasthamandirasya dvāraṁ muktaṁ tanmandiramad-hye ca niyamamañjūṣā dr̥ṣyābhavat, tena taḍito ravāḥ stanitāni bhūmikampo gurutaraśilāvṛṣṭiścaitāni samabhavan|

XII

I tataḥ paraṁ svarge mahācitraṁ dr̥ṣṭaṁ yośidekāśit sā parihitasūryyā candraśca tasyāścaraṇayoradho dvādaśatārāṇāṁ kirīṭaṇca śīrasyāśit|

II sã garbhavatī satī prasavavedanayā vyathitārttarāvam akarot|

III tataḥ svarge 'param ekaṁ citraṁ dr̥ṣṭaṁ mahānāga eka upātiṣṭhat sa lohitavarnastasya sapta śīrāṁsi sapta śṛṅgāṇi śīraḥsu ca sapta kirītānyāsan|

IV sa svalāṅgūlena gaganasthanakṣatrāṇāṁ tṛtīyāṁśam avamṛjya pṛthivyāṁ nyapātayat| sa eva nāgo navajātaṁ santānaṁ grasitum udyatastasyāḥ prasaviṣyamāṇāyā yoṣito 'ntike 'tiṣṭhat|

V sã tu puṁsantānaṁ prasūtā sa eva lauhamayarājadaṇḍena sarv-vajātiścārayiṣyati, kiñca tasyāḥ santāna īśvarasya samīpaṁ tadīyasīm̐hāsanasya ca sannidhim uddhṛtaḥ|

VI sã ca yoṣit prāntaraṁ palāyitā yatastatreśvareṇa nirmmita āśrame ṣaṣṭhyadhikaśatadvayādhikasahasradināni tasyāḥ pālanena bhavitavyaṁ|

VII tataḥ paraṁ svarge saṁgrāma upāpiṣṭhat mikhāyelastasya dūtāśca tena nāgena sahāyudhyan tathā sa nāgastasya dūtāśca saṁgrāmam akurvvan, kintu prabhavitum nāśaknuvan

VIII yataḥ svarge teṣāṁ sthānaṁ puna rnāvidyata|

IX aparaṁ sa mahānāgo 'rthato diyāvalaḥ (apavāḍakaḥ) śayatānaśca (vipakṣaḥ) iti nāmnā vikhyāto yaḥ purātanaḥ sarpaḥ kṛtsnaṁ naralokaṁ bhrāmayati sa pṛthivyāṁ nipātitaṣṭena sārddhaṁ tasya dūtā api tatra nipātitaḥ|

X tataḥ paraṁ svarge uccai rbhāṣamāṇo ravo 'yaṁ mayāśrāvi, trāṇaṁ śaktiśca rājatvamadhunaiveśvarasya naḥ| tathā tenābhiṣiktasya trātuḥ parākramo 'bhavātṁ|| yato nipātito 'smākaṁ bhrātṛṇāṁ so 'bhiyojakaḥ| yeneśvarasya naḥ sāksāt te 'dūṣyanta divāniśaṁ||

XI meṣavatsasya raktena svasākṣyavacanena ca| te tu nirjitavantastaṁ na ca sneham akurvata| prāṇoṣvapi svakīyeṣu maraṇasyaiva saṅkaṭe|

XII tasmād ānandatu svargo hr̥ṣyantāṁ tannivāminaḥ| hā bhūmisāgarau tāpo yuvāmevākramiṣyati| yuvayoravatīrṇo yat śaitāno 'tīva kāpanaḥ| alpo me samayo 'styetaccāpi tenāvagamyaṭe||

XIII anantaraṁ sa nāgaḥ pṛthivyāṁ svam̐ nikṣiptaṁ vilokya tāṁ putraprasūtāṁ yoṣitam upādravat|

XIV tataḥ sã yoṣit yat svakīyaṁ prāntarasthāśramaṁ pratyutpatitum śaknuyāt tadarthaṁ mahākurarasya pakṣadvayaṁ tasvai dattaṁ, sã tu tatra nāgato dūre kālāikaṁ kāladvayaṁ kālārddhaṁ yāvat pālyate|

XV kiñca sa nāgastāṁ yoṣitaṁ srotasā plāvayitum svamukhāt nadīvat toyāni tasyāḥ paścāt prākṣipat|

XVI kintu medinī yoṣitam upakurvati nijavadanaṁ vyādāya nāgamukhād udgīrṇāṁ nadīm apivat|

XVII tato nāgo yoṣite kruddhvā tadvaṁśasyāvaśiṣṭhalokairarthato ya īśvarasyājñāḥ pālayanti yīśoḥ sāksyaṁ dhārayanti ca taiḥ saha yoddhum nirgataṁ|

XVIII []

XIII

I tataḥ paramahaṁ sāgarīyasikatāyāṁ tiṣṭhan sāgarād udgacchantam ekaṁ paśum̐ dr̥ṣṭavān tasya daśa śṛṅgāṇi sapta śīrāṁsi ca daśa śṛṅgeṣu daśa kirītāni śīraḥsu ceśvaranindāsūcakāni nāmāni vidyante|

II mayā dr̥ṣṭaḥ sa paśuścitravyāghrasadr̥ṣaḥ kintu tasya caraṇau bhallūkasyeva vadanaṁca śimhavadanamiva| nāgane tasmai svīyaparākramaḥ svīyaṁ śimhāsanam̐ mahādhipatyañcādāyi|

III mayi nirīkṣamāṇe tasya śīrasām̐ ekaṁ antakāghātena cheditamivādr̥śyata, kintu tasyāntakakṣatasya pratikāro 'kriyata tataḥ kṛtsno naralokastaṁ paśumadhi camatkāraṁ gataḥ,

IV yaśca nāgastasmai paśave sāmārthyam dattavān sarvve taṁ prāṇaman paśumapi prāṇamanto 'kathayan, ko vidyate paśostulyastena ko yoddhumarhati|

V anantaram tasmai darpavākyeśvaranindāvādi vadanam dvicatvāriṁśanmāsān yāvad avasthiteḥ sāmārthyañcādāyi|

VI tataḥ sa īśvaranindanārtham mukham vyādāya tasya nāma tasyāvāsam svar-ganivāsinaśca ninditum ārabhata|

VII aparam dhārmikair saha yodhanasya teṣāṁ parājayasya cānumatir sarvvajātiyānām sarvvavarmśīyānām sarvvabhāṣāvādinām sarvvadeśīyānāñcāhipatyamapi tasmā adāyi|

VIII tato jagataḥ sṛṣṭikālāt cheditasya meṣavatsasya jīvanapustake yāvatām nāmāni likhitāni na vidyante te pṛthivīnivāsinaḥ sarvve taṁ paśum prāṇamśyanti|

IX yasya śrotram vidyate sa śṛṇotu|

X yo jano 'parān vandīkrtya nayati sa svayam vandibhūya sthānāntaram gamiṣyati, yaśca khaṅgena hanti sa svayam khaṅgena ghāniṣyate| atra pavitralokānām sahiṣṇutayā viśvāsena ca prakāśitavyam|

XI anantaram pṛthivīta udgacchan apara ekaḥ paśu rmayā drṣṭaḥ sa meṣaśāvakaḥ śṛṅgadvayaviśiṣṭa āsīt nāgavaccābhāṣata|

XII sa prathamapaśorantike tasya sarvvaṁ parākramam vyavaharati viśeṣato yasya prathamapaśorantikakṣataṁ pratikāram gataṁ tasya pūjām pṛthivīm tan-nivāsinaśca kārayati|

XIII aparam mānavānām sākṣād ākāśato bhuvi vahnivarṣaṇādīni mahācitrāṇi karoti|

XIV tasya paśoḥ sākṣād yeṣāṁ citrakarmmaṇām sādhanāya sāmārthyam tas-mai dattaṁ taiḥ sa pṛthivīnivāsino bhrāmayati, viśeṣato yaḥ paśuḥ khaṅgena kṣatayukto bhūtvāpyajivat tasya pratimānirmmaṇam pṛthivīnivāsina ādiśati|

XV aparam tasya paśoḥ pratimā yathā bhāṣate yāvantaśca mānavāstām paśupratimām na pūjayanti te yathā hanyante tathā paśupratimāyāḥ prānapratiṣṭhārtham sāmārthyam tasmā adāyi|

XVI aparam kṣudramahaddhanidaridramuktadāsān sarvvān dakṣiṇakare bhāle vā kalaṅkam grāhayati|

XVII tasmād ye taṁ kalaṅkamarthataḥ paśo rnamā tasya nāmnaḥ saṁkhyāṅkam vā dhārayanti tān vinā pareṇa kenāpi krayavikraye karttuṁ na śakyete|

XVIII atra jñānena prakāśitavyam| yo buddhiviśiṣṭaḥ sa paśoḥ saṁkhyāṁ gaṇayatu yataḥ sā mānavasya saṁkhyā bhavati| sā ca saṁkhyā ṣaṣṣaṣṭyadhikaṣaṣṭatāni|

XIV

I tataḥ param nirīkṣamāṇena mayā meṣaśāvako drṣṭaḥ sa siyonaparvvatasya oparyyatiṣṭhat, aparam yeṣāṁ bhāleṣu tasya nāma tatpituśca nāma likhitamāste tādrśāscatuścatvāriṁśatsahasrādhikā lakṣalokāstena sārddham āsan|

II anantaram bahutoyānām rava iva gurutarastanitasya ca rava iva eko ravaḥ svargāt mayāśrāvi| mayā śrutaḥ sa ravo vīṇāvādakānām vīṇāvādanasya sadṛṣaḥ|

III siṁhasanasyāntike prāṇicatuṣṭayasya prācīnavargasya cāntike 'pi te navīnamekaṁ gītam agāyaṁ kintu dharaṇītaḥ parikṛitān tān catuścatvāriṁśatyahasrādhikalakṣalokān vinā nāpareṇa kenāpi tad gītam śikṣitum śakyate|

IV ime yoṣitām saṅgena na kalaṅkitā yataste 'maithunā meṣaśāvako yat kimapi sthānam gacchet tatsarvasmin sthāne tam anugacchanti yataste manuṣyāṇām madhyataḥ prathamaphalānīveśvarasya meṣaśāvakasya ca kṛte parikṛitāḥ|

V teṣāṁ vadaneṣu cānrtaṁ kimapi na vidyate yataste nirddoṣā īśvarasiṁhāsanasyāntike tiṣṭhanti|

VI anantaram ākāśamadhyenodḍīyamāno 'para eko dūto mayā dr̥ṣṭaḥ so 'nantakālīyaṁ susaṁvādaṁ dhārayati sa ca susaṁvādaḥ sarvvajāṭīyān sarvvavaṁśīyān sarvvabhāṣāvādīnaḥ sarvvadeśīyāṁśca pṛthivīnivāsīnaḥ prati tena ghoṣitavyaḥ|

VII sa uccaiḥsvareṇedaṁ gadati yūyamīśvarād bibhīta tasya stavaṁ kuruta ca yatastadīyavicārasya daṇḍa upātiṣṭhat tasmād ākāśamaṇḍalasya pṛthivyāḥ samudrasya toyaprasravaṇānāṁ sraṣṭā yuṣmābhiḥ praṇamyatām|

VIII tatpaścād dvitīya eko dūta upasthāyāvadat patitā patitā sā mahābābil yā sarvvajāṭīyān svakīyaṁ vyabhicārarūpaṁ krodhamadam apāyayat|

IX tatpaścād tṛtīyo dūta upasthāyocairavadat, yaḥ kaścita taṁ śaśuṁ tasya pratimāṁca praṇamati svabhāle svakare vā kalaṅkaṁ gṛhlāti ca

X so 'pīśvarasya krodhapātre sthitam amiśritam madat arthata īśvarasya krodhamadam pāsyati pavitradūtānāṁ meṣaśāvakasya ca sāksād vahnigandhakayo ryātanāṁ lapsyate ca|

XI teṣāṁ yātanāyā dhūmo 'nantakālaṁ yāvad udgamiṣyati ye ca paśuṁ tasya pratimāṁca pūjayanti tasya nāmno 'ṅkaṁ vā gṛhlanti te divānīśaṁ kañcana virāmaṁ na prāpsyanti|

XII ye mānavā īśvarasyājñā yīśau viśvāsaṁca pālayanti teṣāṁ pavitralokānāṁ sahiṣṇutayātra prakāśitavyaṁ|

XIII aparaṁ svargāt mayā saha sambhāṣamāṇa eko ravo mayāśrāvi tenoktaṁ tvaṁ likha, idānīmārabhya ye prabhau mriyante te mṛtā dhanyā iti; ātmā bhāṣate satyaṁ svaśramebhyastai rvirāmaḥ prāptavyaḥ teṣāṁ karmmaṇi ca tān anugacchanti|

XIV tadanantaram nirikṣamāṇena mayā śvetavarṇa eko megho dr̥ṣṭastanmeghārūḍho jano mānavaputrākṛtirasti tasya śīrasi suvarṇakirīṭaṁ kare ca tīkṣṇaṁ dātraṁ tiṣṭhati|

XV tataḥ param anya eko dūto mandirāt nirgatyoccaiḥsvareṇa taṁ meghārūḍhaṁ sambhāṣyāvadat tvayā dātraṁ prasāryya śasyacchedanaṁ kriyatām śasyacchedanasya samaya upasthito yato medinyāḥ śasyāni paripakkāni|

XVI tatastena meghārūḍhena pṛthivyāṁ dātraṁ prasāryya pṛthivyāḥ śasyacchedanaṁ kṛtaṁ|

XVII anantaram apara eko dūtaḥ svargasthamandirāt nirgataḥ so 'pi tīkṣṇaṁ dātraṁ dhārayati|

XVIII aparaṁ anya eko dūto vedito nirgataḥ sa vahnēradhipatiḥ sa uccaiḥsvareṇa taṁ tīkṣṇadātradhāriṇaṁ sambhāṣyāvadat tvayā svaṁ tīkṣṇaṁ dātraṁ prasāryya medinyā drākṣāgucchacchedanaṁ kriyatām yatastatphalāni pariṇatāni|

XIX tataḥ sa dūtaḥ pṛthivyāṁ svadātraṁ prasāryya pṛthivyā drākṣāphalacchedanam akarot tatphalāni ceśvarasya krodhasvarūpasya mahākuṇḍasya madhyaṁ nirakṣipat|

XX tatkuṇḍasthaphalāni ca bahi rmardditāni tataḥ kuṇḍamadyāt nirgataṁ raktaṁ krośāsataparyyantam aśvānāṁ khalīnān yāvad vyāpnot|

XV

I tataḥ param ahaṁ svarge 'param ekam adbhutaṁ mahācihnaṁ dr̥ṣṭavān arthato yai rdaṇḍairīśvarasya kopāḥ samāptim gamiṣyati tān daṇḍān dhārayantaḥ sapta dūta mayā dr̥ṣṭaḥ|

II vahnimiśritasya kācamayasya jalāśayasyākṛtirapi dr̥ṣṭā ye ca paśostatpratimāyāstannāmno 'ṅkasya ca prabhūtavantaste tasya kācamayajalāśayasya tire tiṣṭhanta īśvariṇyavīṇā dhārayanti,

III īśvaradāsasya mūsaso gītaṁ meṣaśāvakasya ca gītaṁ gāyanto vadanti, yathā, sarvvaśaktiviśiṣṭastvaṁ he prabho paramēśvara|tvadīyasarvvakarmmaṇi mahānti cādbhutāni ca| sarvvapuṇyavatām rājan mārḡa nyāyyā ṛtāśca te|

IV he prabho nāmadheyātte ko na bhītiṃ gamiṣyati| ko vā tvadīyanāmnaśca praśaṃsāṃ na kariṣyati| kevalastvaṃ pavitro 'si sarvvajātiyamānavāḥ| tvāmevābhipraṇaṃsyanti samāgatya tvadantikaṃ| yasmāttava vicārājñāḥ prādurbhāvaṃ gataḥ kila| |

V tadanantaraṃ mayi nirīkṣamāṇe sati svarge sāksyāvāsasya mandirasya dvāraṃ muktaṃ|

VI ye ca sapta dūtāḥ sapta daṇḍān dhārayanti te tasmāt mandirāt niragacchan| teṣāṃ paricchadā nirmalaśṛbhravarṇavastranirmmitā vakṣāṃsi ca su-varṇaśṛṅkhalai rveṣṭitānyāsan|

VII aparaṃ caturṇāṃ prāṇināṃ ekastebhyaḥ saptadūtebhyaḥ saptasuvārṇakamśān adadāt|

VIII anantaram īśvarasya tejaḥprabhāvakāraṇāt mandiraṃ dhūmena paripūrṇaṃ tasmāt taiḥ saptadūtaiḥ saptadaṇḍānāṃ samāptiṃ yāvat mandiraṃ kenāpi praveṣṭuṃ nāśakyata|

XVI

I tataḥ paraṃ mandirāt tān saptadūtān sambhāṣamāṇa eṣa mahāravo mayāśrāvi, yūyaṃ gatvā tebhyaḥ saptakamśebhya īśvarasya krodhaṃ prṥthivyāṃ srāvayata|

II tataḥ prathamo dūto gatvā svakaṃse yadyad avidyata tat prṥthivyāṃ asrāvayat tasmāt paśoḥ kalaṅkadhāriṇāṃ tatpratimāpūjakānāṃ mānavānāṃ śārīreṣu vy-athājanakā duṣṭavraṇā abhavan|

III tataḥ paraṃ dvitīyo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat samudre 'srāvayat tena sa kuṇapasthaśoṇitarūpyabhavat samudre sthitāśca sarvve prāṇino mṛtyuṃ gataḥ|

IV aparaṃ tṛtīyo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ nadīṣu jalapras-ravaṇeṣu cāsrāvayat tatastāni raktamayānyabhavan| aparaṃ toyānāṃ adhipasya dūtasya vāgiyaṃ mayā śrutā|

V varttamānaśca bhūtaśca bhaviṣyaṃśca parameśvaraḥ| tvameva nyāyyakārī yad etādṛk tvaṃ vyacārayaḥ|

VI bhaviṣyadvādisādhūnāṃ raktaṃ taireva pātitaṃ| śoṇitaṃ tvantu tebhyo 'dāstatpānaṃ teṣu yujyate| |

VII anantaraṃ vedīto bhāṣamāṇasya kasyacid ayaṃ ravo mayā śrutaḥ, he paraśvara satyaṃ tat he sarvvaśaktiman prabho| satyā nyāyyāśca sarvvā hi vicārājñāstvadīyakāḥ| |

VIII anantaraṃ caturtho dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ sūrye 'srāvayat tasmai ca vahninā mānavān dagdhuṃ sāmartyam adāyi|

IX tena manuṣyā mahātāpena tāpitāsteṣāṃ daṇḍānāṃ ādhipatyaviśiṣṭasyeśvarasya nāmānandan tatpraśaṃsārthaṃca manaḥparivarttanaṃ nākurvvan|

X tataḥ paraṃ pañcamo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ paśoḥ siṃhāsane 'srāvayat tena tasya rāṣṭraṃ timirācchannam abhavat lokāśca vedanākāraṇāt svarasanā adaṇḍaśyata|

XI svakīyavyathāvraṇakāraṇācca svargastham anandan svakriyābhyāśca manāṃsi na parāvarttayan|

XII tataḥ paraṃ ṣaṣṭho dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ pharātākhyo mahānade 'srāvayat tena sūryyodayadiśa āgamiṣyatāṃ rājñāṃ mārgasugamārthaṃ tasya toyāni paryyaśuṣyan|

XIII anantaraṃ nāgasya vadanāt paśo rvadanāt mithyābhaviṣyadvādinaśca vadanāt nirgacchantastrayo 'śucaya ātmāno mayā dṛṣṭāste maṇḍūkākārāḥ|

XIV ta āścaryyakarmmakāriṇo bhūtānāṃ ātmānaḥ santi sarvvaśaktimata īśvarasya mahādine yena yuddhena bhavitavyaṃ tatkr̥te kṛtsrajagato rājñāḥ saṃgrahitūṃ teṣāṃ sannidhiṃ nirgacchanti|

^{XV} aparam ibribhāṣayā harmmagiddonāmakasthane te saṅgrhītāḥ|

^{XVI} paśyāhaṁ cairavad āgacchāmi yo janaḥ prabuddhastiṣṭhati yathā ca nagnaḥ sa na paryatati tasya lajjā ca yathā dṛśyā na bhavati tathā svavāsāṁsi rakṣati sa dhanyaḥ|

^{XVII} tataḥ paraṁ saptamo dūtaḥ svakaṁse yadyad avidyata tat sarvvaṁ ākāśe 'srāvayat tena svargīyamandiramadhyasthasimhāsanāt mahāravo 'yaṁ nirgataḥ samāptirabhavaditi|

^{XVIII} tadanantaraṁ taḍito ravāḥ stanitāni cābhavan, yasmin kāle ca pṛthivyāṁ manuṣyāḥ sṛṣṭastam ārabhya yādṛṇmahābhūmikampaḥ kadāpi nābhavat tādṛg bhūkampo 'bhavat|

^{XIX} tadānīm mahānagarī trikhaṇḍā jātā bhinnajātīyānām nagarāṇi ca nyapatan mahābābil ceśvareṇa svakīyapracāṇḍakopamadirāpātradānārthaṁ saṁsmṛtā|

^{XX} dvīpāśca palāyitā girayaścāntahitāḥ|

^{XXI} gaganamaṇḍalācca manuṣyāṇām uparyyekaikadroṇaparimitaśīlānām mahāvṛṣṭirabhavat tacchilāvṛṣṭeḥ kleśāt manuṣyā īśvaram anindam yatastajjātaḥ kleśo 'tīva mahān|

XVII

^I tadanantaraṁ teṣāṁ saptakaṁsadhāriṇāṁ saptadūtānām eka āgatya mām sambhāṣyāvadat, atrāgaccha, medinyā narapatayo yayā veśyayā sārddhaṁ vyabhicārakarmma kṛtavantaḥ,

^{II} yasyā vyabhicāramadena ca pṛthivīnivāsino mattā abhavan tasyā bahutoyeṣūpaviṣṭāyā mahāveśyāyā daṇḍam ahaṁ tvām darśayāmi|

^{III} tato 'haṁ ātmanāviṣṭastena dūtena prāntaraṁ nītatatra nindānāmabhiḥ paripūrṇaṁ saptaśīrobhi rdaśaśṛṅgaiśca viśiṣṭaṁ sindūravarnaṁ paśumupaviṣṭā yośidekā mayā dṛṣṭā|

^{IV} sā nārī kṛṣṇalohitavarṇaṁ sindūravarnaṁca paricchadaṁ dhārayati svarṇamaṇimuktābhiśca vibhūṣitāsti tasyāḥ kare ghrṇārhadravayaiḥ svavyabhicārajātamalaiśca paripūrṇa ekaḥ suvarṇamayāḥ kaṁso vidyate|

^V tasyā bhāle nigūḍhavākyamidaṁ pṛthivīsthaveśyānām ghrṇyakriyāṇāṁca mātā mahābābiliti nāma likhitam āste|

^{VI} mama dṛṣṭigocarasthā sā nārī pavitralokānām rudhireṇa yīsoḥ sāksīṇām rudhireṇa ca mattāsīt tasyā darśanāt mamātīśayam āścaryyajñānaṁ jātaṁ|

^{VII} tataḥ sa dūto mām avadat kutastavāścaryyajñānaṁ jāyate? asyā yoṣitastadvāhanasya saptaśīrobhi rdaśaśṛṅgaiśca yuktasya paśośca nigūḍhabhāvam ahaṁ tvām jñāpayāmi|

^{VIII} tvayā dṛṣṭo 'sau paśurāsīt nedānīm varttate kintu rasātalāt tenodetavyaṁ vināśaśca gantavyaḥ| tato yeṣāṁ nāmāni jagataḥ sṛṣṭikālam ārabhya jīvanapustake likhitāni na vidyante te pṛthivīnivāsino bhūtam avarttamānamupasthāsyantaṁca taṁ paśuṁ dṛṣṭvāścaryyaṁ maṁsyante|

^{IX} atra jñānayuktayā buddhyā prakāśitavyaṁ| tāni saptaśīrāṁsi tasyā yoṣita upaveśanasthānasvarūpāḥ saptagirayaḥ sapta rājānaśca santi|

^X teṣāṁ pañca patitā ekaśca varttamānaḥ śeṣaścādyāpyanupasthitaḥ sa yadopasthāsyati tadāpi tenālpakālam sthātavyaṁ|

^{XI} yaḥ paśurāsīt kintvidānīm na varttate sa evāṣṭamaḥ, sa saptānām eko 'sti vināśaṁ gamiṣyati ca|

^{XII} tvayā dṛṣṭāni daśaśṛṅgānyapi daśa rājānaḥ santiḥ, adyāpi tai rājyaṁ na prāptaṁ kintu muhūrttamekaṁ yāvat paśunā sārddhaṁ te rājāna iva prabhutvaṁ prāpsyanti|

^{XIII} ta ekamantraṇā bhaviṣyanti svakīyaśaktiprabhāvau paśave dāsyanti ca|

^{XIV} te meṣaśāvakena sārddham yotsyanti, kintu meṣaśāvakastān jeṣyati yataḥ sa prabhūnām prabhū rājñām rājā cāsti tasya saṅgino 'pyāhūtā abhirucitā viśvāsyāśca|

^{XV} aparaṁ sa mām avadat sā veśyā yatropaviśati tāni toyāni lokā janatā jātayo nānābhāṣāvādinaśca santi|

^{XVI} tvayā dr̥ṣṭāni daśa śṛṅgāṇi paśuśceme tām veśyām ṛtiyīṣyante dīnām nagnāñca kariṣyanti tasyā māmsāni bhokṣyante vahninā tām dāhayīṣyanti ca|

^{XVII} yata īśvarasya vākyaṇi yāvat siddhiṁ na gamiṣyanti tāvad īśvarasya manogataṁ sādhayitum ekām mantraṇām kṛtvā tasmai paśave sveṣām rājyaṁ dātuñca teṣām manāmsīśvareṇa pravarttitāni|

^{XVIII} aparaṁ tvayā dr̥ṣṭā yoṣit sā mahānagarī yā pṛthivyā rājñām upari rājatvaṁ kurute|

XVIII

^I tadanantaram svargād avarohan apara eko dūto mayā dr̥ṣṭaḥ sa mahāparākramaviśiṣṭastasya tejasā ca pṛthivī dīptā|

^{II} sa balavatā svareṇa vācamimām aghoṣayat patitā patitā mahābābil, sā bhūtānām vasatiḥ sarvveṣām aśucyātmanām kārā sarvveṣām aśucīnām ghr̥ṇyānāñca pakṣiṇām piñjaraścābhavat|

^{III} yataḥ sarvvajātiyāstasyā vyabhicārajātām kopamadirām pītavantāḥ pṛthivyā rājānaśca tayā saha vyabhicāram kṛtavantāḥ pṛthivyā vañijaśca tasyāḥ sukhabhogabāhulyād dhanādhyatām gatavantāḥ|

^{IV} tataḥ paraṁ svargāt mayāpara eṣa ravaḥ śrutaḥ, he mama prajāḥ, yūyaṁ yat tasyāḥ pāpānām amśino na bhavata tasyā daṇḍaiśca daṇḍayuktā na bhavata tadarthaṁ tato nirgacchata|

^V yatastasyāḥ pāpāni gaganasparśānyabhavan tasyā adharmmakriyāśceśvareṇa saṁsmṛtāḥ|

^{VI} parān prati tayā yadvad vyavahr̥taṁ tadvat tām prati vyavaharata, tasyāḥ karmmaṇām dviguṇaphalāni tasyai datta, yasmin kaṁse sā parān madyam apāyayat tameva tasyāḥ pānārthaṁ dviguṇamadyena pūrayata|

^{VII} tayā yātmaślāghā yaśca sukhabhogaḥ kṛtastayo rdviguṇau yātanāśokau tasyai datta, yataḥ sā svakīyāntaḥkaraṇe vadati, rājñīvad upaviṣṭāhaṁ nānāthā na ca śokavit|

^{VIII} tasmād divasa ekasmin mārīdurbhikṣaśocanaiḥ, sā samāploṣyate nārī dhyakṣyate vahninā ca sā; yad vicārādhipastasyā balavān prabhurīśvaraḥ,

^{IX} vyabhicārastayā sārddham sukhabhogaśca yaiḥ kṛtaḥ, te sarvva eva rājānastaddāhadhūmadarśanāt, prarodiṣyanti vakṣāmsi cāhaniṣyanti bāhubhiḥ|

^X tasyāstai ryātanābhīte rdūre sthitvedamucyate, hā hā bābil mahāsthāna hā prabhāvānvite puri, ekasmin āgatā daṇḍe vicārājñā tvadiyakā|

^{XI} medinyā vañijaśca tasyāḥ kṛte rudanti śocanti ca yatasteṣām paṇyadravyāṇi kenāpi na krīyante|

^{XII} phalataḥ suvarṇaraupyamaṇimuktāḥ sūkṣmavastrāṇi kṛṣṇalohitavāsāmsi paṭṭavastrāṇi sindūravarnavāsāmsi candanādikāṣṭhāni gajadantena mahārghakāṣṭhena pittalalauhābhyām marmmaraprastareṇa vā nirmitāni sarvvavidhapātrāṇi

^{XIII} tvagelā dhūpaḥ sugandhidravyaṁ gandharaso drākṣārasastailaṁ śasyacūrṇaṁ godhūmo gāvo meṣā aśvā rathā dāseyā manuṣyaprāṇāścaitāni paṇyadravyāṇi kenāpi na krīyante|

^{XIV} tava mano'bhilāśasya phalānām samayo gataḥ, tvatto dūrikṛtaṁ yadyat śobhanaṁ bhūṣaṇaṁ tava, kadācana taduddeśo na puna rlapasyate tvayā|

XV tadvikretāro ye vaṇijastayā dhanino jātāste tasyā yātanāyā bhayād dūre tiṣṭhanato rodiṣyanti śocantaścedaṃ gadiṣyanti

XVI hā hā mahāpuri, tvaṃ sūkṣmavastraiḥ kṛṣṇalohitavastraiḥ sindūravarnāvāsobhiścācchādītā svarṇamaṇimuktābhīralaṅkṛtā cāsīḥ,

XVII kintvekasmin daṇḍe sā mahāsampadā luptā| aparaṃ potānāṃ kaṇadhārāḥ samūḥ|halokā nāvikaḥ samudravavyavasāyinaśca sarvve

XVIII dūre tiṣṭhantastasyā dāhasya dhūmaṃ nirikṣamāṇā uccaiḥsvareṇa vadanti tasyā mahānagaryyāḥ kiṃ tulyaṃ?

XIX aparaṃ svaśiraḥsu mṛttikāṃ nikṣipyā te rudantaḥ śocantaścoccaiḥsvareṇedaṃ vadanti hā hā yasyā mahāpurīyā bāhulyadhanakāraṇāt, sampattiḥ sañcitā sarvvaiḥ sāmudrapotanāyakaiḥ, ekasminneva daṇḍe sā sampūrṇocchinatām gatā|

XX he svargavāsinaḥ sarvve pavitrāḥ preritāśca he| he bhāvivādino yūyaṃ kṛte tasyāḥ praharṣata| yuṣmākaṃ yat tayā sārddhaṃ yo vivādaḥ purābhavat| daṇḍaṃ samucitaṃ tasya tasyai vyataradīśvaraḥ||

XXI anantaram eko balavān dūto br̥hatpeṣaṇiprastaratulyaṃ pāṣāṇamekaṃ gr̥hītvā samudre nikṣipyā kathitavān, idṛgbalaparakāśena bābil mahānagarī nipātayiṣyate tatastasyā uddeśaḥ puna rna lapsyate|

XXII vallakīvādināṃ śabdaṃ puna rna śroṣyate tvayi| gāthākānāṃ śabda vā vaṃśītūryyādivādināṃ| śilpakarmmakaraḥ ko 'pi puna rna drakṣyate tvayi| peṣaṇiprastaradhvānaḥ puna rna śroṣyate tvayi|

XXIII dīpasyāpi prabhā tadvat puna rna drakṣyate tvayi| na kanyāvarayoḥ śabdaḥ punaḥ saṃśroṣyate tvayi| yasmānmukhyāḥ pṛthivyā ye vaṇijaste'bhavan tava| yasmācca jātayaḥ sarvvā mohitāstava māyayā|

XXIV bhāvivādipavitrāṇāṃ yāvantaśca hatā bhuvi| sarvveṣāṃ śoṇitaṃ teṣāṃ prāptaṃ sarvvaṃ tavāntare||

XIX

I tataḥ paraṃ svargasthānāṃ mahājanatāyā mahāśabda 'yaṃ mayā śrūtaḥ, brūta pareśvaraṃ dhanyaṃ asmadiyo ya īśvaraḥ| tasyābhavat paritrāṇāṃ prabhāvaśca parākramaḥ|

II vicārājñāśca tasyaiva satyā nyāyyā bhavanti ca| yā svaveśyākriyābhiśca vyakarot kṛtsnamedinīm| tāṃ sa daṇḍitavān veśyāṃ tasyāśca karatastathā| śoṇitasya svadāsānāṃ saṃśodhaṃ sa gr̥hitavān||

III punarapi tairidamuktaṃ yathā, brūta pareśvaraṃ dhanyaṃ yannityaṃ nityameva ca| tasyā dāhasya dhūmo 'sau diśamūrdhvamudeṣyati||

IV tataḥ paraṃ caturvīmśatiprācīnāścatvāraḥ prāṇinaśca praṇipatya simhāsanopaviṣṭaṃ īśvaraṃ praṇamyāvaḍan, tathāstu parameśaśca sarvvaireva praśasyatām||

V anantaraṃ simhāsanamadhyād eṣa ravo nirgato, yathā, he īśvarasya dāse yāstadbhaktāḥ sakalā narāḥ| yūyaṃ kṣudrā mahāntaśca praśaṃsata va īśvaraṃ||

VI tataḥ paraṃ mahājanatāyāḥ śabda iva bahutoyānāṃ śabda iva gr̥rutarastanītānāṃ śabda iva śabda 'yaṃ mayā śrūtaḥ, brūta pareśvaraṃ dhanyaṃ rājatvaṃ prāptavān yataḥ| sa parameśvaro 'smākaṃ yaḥ sarvvaśaktimān prabhuḥ|

VII kīrttayāmaḥ stavaṃ tasya hr̥ṣṭāścollāsītā vayaṃ| yanmeṣaśāvakasyaiva vivāhasamayo 'bhavat| vāgdattā cābhavat tasmai yā kanyā sā susajjitā|

VIII paridhānāya tasyai ca dattaḥ śubhraḥ sucelakaḥ||

IX sa sucelakah pavitralokānām puṇyāni| tataḥ sa mām uktavān tvamidam likha meṣaśāvakasya vivāhabhojyāya ye nimantritāste dhanyā iti| punarapi mām avadat, imānīśvarasya satyāni vākyaṇi|

X anantaram aham tasya caraṇayorantike nipatya tam praṇantumudyataḥ| tataḥ sa mām uktavān sāvadhānastiṣṭha maivam kuru yīsoḥ sākṣyaviśiṣṭaistava bhrātr̥bhistvayā ca sahadāso 'ham| īśvareveva praṇama yasmād yīsoḥ sākṣyam bhaviṣyadvākyaṣya sāram|

XI anantaram mayā muktaḥ svargo dr̥ṣṭaḥ, ekaḥ śvetavarṇo 'śvo 'pi dr̥ṣṭastadr̥dho jano viśvāsyah satyamayaśceti nāmnā khyātaḥ sa yāthārthyena vicāram yuddhaṇca karoti|

XII tasya netre 'gnīśikhātulye śirasi ca bahukirītāni vidyante tatra tasya nāma likhitamasti tameva vinā nāparaḥ ko 'pi tannāma jānāti|

XIII sa rudhiramagnena paricchadenācchādita īśvaravāda iti nāmnābhidhīyate ca|

XIV aparam svargasthasainyāni śvetāśvārūḍhāni parihitanirm-malaśvetasūkṣmavastrāṇi ca bhūtvā tamanugacchanti|

XV tasya vaktrād ekastikṣaṇaḥ khaṇḡo nirgacchati tena khaṇgena sarv-vajātīyāstenāghātivyāḥ sa ca lauhadaṇḍena tān cārayiṣyati sarvvaśaktimata īśvarasya praçaṇḍakoparasotpādakadrākṣakuṇḍe yadyat tiṣṭhati tat sarvvaṁ sa eva padābhyām pinaṣṭi|

XVI aparam tasya paricchada urasi ca rājñām rājā prabhūnām prabhuśceti nāma nikhitamasti|

XVII anantaram sūryye tiṣṭhan eko dūto mayā dr̥ṣṭaḥ, ākāśamadhya uḍḍiyamānān sarvvān pakṣiṇaḥ prati sa uccaiḥsvareṇedaṁ ghoṣayati, atrāgacchata|

XVIII īśvarasya mahābhojye milata, rājñām kravyāṇi senāpatīnām kravyāṇi vīrānām kravyāṇyaśvānām tadārūḍhānāṇca kravyāṇi dāsamuktānām kṣudramahatām sarvveṣāmeva kravyāṇi ca yuṣmābhi rbhakṣitavyāni|

XIX tataḥ param tenāśvārūḍhajanena tadiyasainyaiśca sārddham yuddham kart-tuṁ sa paśuḥ pr̥thivyā rājānasteṣām sainyāni ca samāgacchantīti mayā dr̥ṣṭam|

XX tataḥ sa paśu rdhr̥to yaśca mithyābhaviṣyadvaktā tasyāntike citrakarmmaṇi kurvvan taireva paśvaṅkadhāriṇastatpratimāpūjakāmśca bhramitavān so 'pi tena sārddham dhṛtaḥ| tau ca vahnigandhakajvalitahrade jīvantau nikṣiptau|

XXI avaśiṣṭāśca tasyāśvārūḍhasya vaktranirgatakhaṇgena hatāḥ, teṣām kravyaiśca pakṣiṇaḥ sarvve tṛptim gatāḥ|

XX

I tataḥ param svargād avarohan eko dūto mayā dr̥ṣṭastasya kare ramātalasya kuṅjikā mahāśṛṅkhalaṇcaikaṁ tiṣṭhataḥ|

II aparam nāgo 'rthataḥ yo vṛddhaḥ sarpo 'pavādakaḥ śayatānaścāsti tameva dhṛtvā varṣasahasraṁ yāvad baddhavān|

III aparam rasātale tam nikṣipyta tupari dvāram ruddhvā mudrāṅkitavān yasmāt tad varṣasahasraṁ yāvat sampūrṇam na bhavet tāvad bhinnajātīyāstena puna rna bhramitavyāḥ| tataḥ param alpakālārtham tasya mocanena bhavitavyam|

IV anantaram mayā simhāsanāni dr̥ṣṭāni tatra ye janā upāviśan tebhyo vicārabhāro 'dīyata; anantaram yīsoḥ sākṣyasya kāraṇād īśvaravākyaṣya kāraṇacca yeṣām śiraśchedanam kṛtam paśostadiyapratimāyā vā pūjā yai rna kṛtā bhāle kare vā kalaṅko 'pi na dhṛtasteṣām ātmāno 'pi mayā dr̥ṣṭaḥ, te prāptajīvanāstadvarṣasahasraṁ yāvat khriṣṭena sārddham rājatvamakurvvan|

V kintvavaśiṣṭā mṛtajanāstasya varṣasahasrasya samāpteḥ pūrvvaṁ jīvanam na prāpan|

^{VI} eṣā prathamotthitih| yaḥ kaścīt prathamāyā utthiteramśī sa dhanyaḥ pavitra-
raśca| teṣu dvitīyamṛtyoḥ ko 'pyadhikāro nāstī ta īśvarasya khriṣṭasya ca yājakā
bhaviṣyanti varṣasahasraṁ yāvat tena saha rājatvaṁ kariṣyanti ca|

^{VII} varṣasahasre samāpte śayatānaḥ svakārāto mokṣyate|

^{VIII} tataḥ sa pṛthivyāścaturdikṣu sthitān sarvvajātīyān viśeṣato jūjākhyān
mājūjākhyāmśca sāmudrasikatāvad bahusamkhyakān janān bhramayitvā yud-
dhārthaṁ samgrahītuṁ nirgamiṣyati|

^{IX} tataste meḍdinyāḥ prasthenāgatya pavitralokānām durgam priyatamām na-
garīṅca veṣṭitavantah kintviśvareṇa nikṣipto 'gnirākāśāt patitvā tān khāditavān|

^X teṣāṁ bhramayitā ca śayatāno vahnigandhakayo rhrade 'rthataḥ paśu
rmithyābhaviṣyadvādī ca yatra tiṣṭhatastatraiva nikṣiptaḥ, tatrānantakālaṁ yāvat
te divāniśaṁ yātanām bhokṣyante|

^{XI} tataḥ śuklam ekaṁ mahāsimhāsanaṁ mayā drṣṭaṁ tadupaviṣṭo 'pi drṣṭastasya
vadanāntikād bhūnabhomaṇḍale palāyetām punastābhyām sthānaṁ na labdham|

^{XII} aparaṁ kṣudrā mahāntaśca sarvve mṛtā mayā drṣṭāḥ, te simhāsanasyāntike
'tiṣṭhan granthāśca vyastīryanta jīvanapustakākhyam aparaṁ ekaṁ pustakamapi
vistīrṇaṁ| tatra grantheṣu yadyat likhitaṁ tasmāt mṛtānām ekaikasya
svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

^{XIII} tadānīm samudreṇa svāntarasthā mṛtajanāḥ samarpitāḥ,
mṛtyuparalokābhyāmapi svāntarasthā mṛtajanāḥ sarmipatāḥ, teṣāñcaikaikasya
svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

^{XIV} aparaṁ mṛtyuparalokau vahnihrade nikṣiptau, eṣa eva dvitīyo mṛtyuḥ|

^{XV} yasya kasyacit nāma jīvanapustake likhitaṁ nāvidyata sa eva tasmin vah-
nihrade nyakṣipyata|

XXI

^I anantaram navīnam ākāśamaṇḍalaṁ navīnā pṛthivī ca mayā drṣṭe yataḥ
prathamam ākāśamaṇḍalaṁ prathamā pṛthivī ca lopam gate samudro 'pi tataḥ
paraṁ na vidyate|

^{II} aparaṁ svargād avarohantī pavitrā nagarī, arthato navīnā yirūśālamapurī mayā
drṣṭā, sā varāya vibhūṣitā kanyeva susajjitāsīt|

^{III} anantaram svargād eṣa mahāravo mayā śrutaḥ paśyāyaṁ mānavaiḥ sārddham
īśvarasyāvāsaḥ, sa taiḥ sārddham vatsyati te ca tasya prajā bhaviṣyanti, īśvaraśca
svayaṁ teṣāṁ īśvaro bhūtvā taiḥ sārddham sthāsyati|

^{IV} teṣāṁ netrebhyaścāśrūṇi sarvvāṇīśvareṇa pramārksyante mṛtyurapi puna rna
bhaviṣyati śokavilāpakleśā api puna rna bhaviṣyanti, yataḥ prathamāni sarvvāṇi
vyatītini|

^V aparaṁ simhāsanopaviṣṭo jano'vadat paśyāham sarvvāṇi nūtanīkaromi| punar-
avadat likha yata imāni vākyāni satyāni viśvāsyāni ca santi|

^{VI} pana rmām avadat samāptaṁ, ahaṁ kaḥ kṣaśca, ahaṁ ādirantaśca yaḥ pipāsati
tasmā ahaṁ jīvanadāyiprasravaṇasya toyaṁ vināmūlyaṁ dāsyāmi|

^{VII} yo jayati sa sarvveṣāṁ adhikārī bhaviṣyati, ahañca tasyeśvaro bhaviṣyāmi sa ca
mama putro bhaviṣyati|

^{VIII} kintu bhītānām aviśvāsinām ghrṇyānām narahantṛṇām veśyāgāminām
mohakānām devapūjakānām sarvveṣāṁ anṛtavādināñcāmśo vahnigandhakajvali-
tahrade bhaviṣyati, eṣa eva dvitīyo mṛtyuḥ|

^{IX} anantaram śeṣasaptadaṇḍaiḥ paripūrṇāḥ sapta kaṁsā yeṣāṁ saptadūtānām
kareṣvāsan teṣāmeka āgatya mām sambhāṣyāvadat, āgacchāham tām kanyām
arthato meṣaśavakasya bhāvibhāryyām tvām darśayāmi|

X tataḥ sa ātmāviṣṭaṁ mām atyuccaṁ mahāparvvatameṁka nīṭveśvarasya san-
nidhitaḥ svargād avarohantīm yirūśālamākhyāṁ pavitrām nagarīm darśitavān|

XI sā īśvarīyapratāpaviśiṣṭā tasyāstejo mahārgharatnavad arthataḥ
sūryyakāntamaṇitejastulyaṁ|

XII tasyāḥ prācīraṁ brhad uccañca tatra dvādaśa gopurāṇi santi tadgopuopari
dvādaśa svargadūtā vidyante tatra ca dvādaśa nāmānyarthata isrāyeliyānām
dvādaśavaṁśānām nāmāni likhitāni|

XIII pūrvvadiśi trīṇi gopurāṇi uttaradiśi trīṇi gopurāṇi dakṣiṇadiśi trīṇi gopurāṇi
paścīmadiśi ca trīṇi gopurāṇi santi|

XIV nagaryyāḥ prācīrasya dvādaśa mūlāni santi tatra meṣāśāvākasya
dvādaśapreritānām dvādaśa nāmāni likhitāni|

XV anaraṁ nagaryyāstadīyagopurāṇām tatprācīrasya ca māpanārthaṁ mayā
sambhāsamāṇasya dūtasya kare svarṇamaya ekaḥ parimāṇadaṇḍa āsit|

XVI nagaryyā ākrīścaturasrā tasyā dairghyaprathe same| tataḥ paraṁ
sa tega parimāṇadaṇḍena tāṁ nagarīm parimitavān tasyāḥ parimāṇaṁ
dvādaśasahasranalvāḥ| tasyā dairghyaṁ prastham uccatvañca samānāni|

XVII aparaṁ sa tasyāḥ prācīraṁ parimitavān tasya mānavāsyārthato dūtasya
parimāṇānusāratastat catuṣcatvāriṁśadadhikāśatahastaparimitaṁ |

XVIII tasya prācīrasya nirmmiṭiḥ sūryyakāntamaṇibhi rñagarī ca nirm-
malakācatulyena śuddhasuvarṇena nirmmiṭā|

XIX nagaryyāḥ prācīrasya mūlāni ca sarvvavidhamahārghamaṇibhi rbhūṣitāni|
teṣāṁ prathamāṁ bhittimūlāṁ sūryyakāntasya, dvitīyāṁ nīlasya, tṛtīyāṁ
tāmramaṇeḥ, caturthaṁ marakatasya,

XX pañcamaṁ vaidūryyasya, ṣaṣṭhaṁ śoṇaratnasya, saptamaṁ can-
drakāntasya, aṣṭamaṁ gomedasya, navamaṁ padmarāgasya, daśamaṁ
laśūnīyasya, ekādaśaṁ ṣerojasya, dvādaśaṁ marṭiṣmaṇeścāsti|

XXI dvādaśagopurāṇi dvādaśamuktābhi rñirmmiṭāni, ekaikaṁ gopuram ekaikayā
muktayā kṛtaṁ nagaryyā mahāmārgaścācchakācavat nirmmalasuvārṇena nirmmi-
taṁ|

XXII tasyā antara ekamapi mandiraṁ mayā na drṣṭaṁ sataḥ sarvvaśaktimān
prabhuḥ parameśvaro meṣāśāvakaśca svayaṁ tasya mandiraṁ|

XXIII tasyai nagaryyai diptidānārthaṁ sūryyācandramasoḥ prayojanaṁ nāsti yata
īśvarasya pratāpastāṁ dīpayati meṣāśāvakaśca tasyā jyotirasti|

XXIV paritrāṇaprāptalokanivahāśca tasyā āloke gamanāgamane kurvvanti
pṛthivyā rājānaśca svakīyaṁ pratāpaṁ gauravañca tanmadhyam ānayanti|

XXV tasyā dvārāṇi divā kadāpi na rotsyante niśāpi tatra na bhaviṣyati|

XXVI sarvvajātīnām gauravapratāpau tanmadhyam āneṣyete|

XXVII parantvapavitraṁ ghr̥ṇyakṛd anṛtakṛd vā kimapi tanmadhyam na
pravekṣyati meṣāśāvākasya jīvanapustake yeṣāṁ nāmāni likhitāni kevalaṁ ta
eva pravekṣyanti|

XXII

I anantaraṁ sa sphaṭikavat nirmmalam amṛtatoyasya sroto mām aṇurśayat tad
īśvarasya meṣāśāvākasya ca simhāsanāt nirgacchati|

II nagaryyā mārgamadhye tasyā nadyāḥ pārśvayoramṛtavṛkṣā vidyante
teṣāṁ dvādaśaphalāni bhavanti, ekaiko vṛkṣaḥ pratimāsaṁ svaphalaṁ phalati
tadvṛkṣapatrāṇi cānyajātīyānām ārogyajanakāni|

III aparaṁ kimapi śāpagrastaṁ puna rna bhaviṣyati tasyā madhya īśvarasya
meṣāśāvākasya ca simhāsanam sthāsyati tasya dāsāśca taṁ seviṣyante|

IV tasya vadanadarśanaṁ prāpsyanti bhāleṣu ca tasya nāma likhitaṁ bhaviṣyati|

^V tadānīm rātrih puna rna bhaviṣyati yataḥ prabhuḥ parameśvarastān dīpayiṣyati te cānantakālaṁ yāvad rājatvaṁ kariṣyante|

^{VI} anantaraṁ sa mām avadat, vākyānīmāni viśvāsyāni satyāni ca, acirād yai rbhavitavyaṁ tāni svadāsān jñāpayitum pavitrabhaviṣyadvādināṁ prabhuḥ parameśvaraḥ svadūtaṁ preṣitavān|

^{VII} paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, etadgranthasya bhaviṣyadvākyaṇi yaḥ pālayati sa eva dhanyaḥ|

^{VIII} yohanaham etāni śrutavān drṣṭavāmścāsmi śrutvā drṣṭvā ca tad-darśakadūtasya praṇāmārthaṁ taccaraṇayorantike 'pataṁ|

^{IX} tataḥ sa mām avadat sāvadhāno bhava maivaṁ kṛru, tvayā tava bhrātrbhi rbhaviṣyadvādibhiretadgranthasthavākyaḥ pālanakāribhiḥ saḥ sadāso 'haṁ| tvam īśvaraṁ praṇama|

^X sa puna rmām avadat, etadgranthasthabhaviṣyadvākyaṇi tvayā na mudrāṅkayitavyāni yataḥ samayo nikaṭavartī|

^{XI} adharmmacāra itaḥ paramapyadharmmam ācaratu, amedhyācāra itaḥ paramapyamedhyam ācaratu dharmmacāra itaḥ paramapi dharmmam ācaratu pavitrācāraścetaḥ paramapi pavitrām ācaratu|

^{XII} paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, ekaikasmai svakriyānuyāyiphalaḥ dānārthaṁ maddātavyaphalaṁ mama samavartī|

^{XIII} ahaṁ kaḥ kṣaśca prathamāḥ śeṣaścādirantaśca|

^{XIV} amutavṛkṣasyādhikāraprāptyarthaṁ dvārai rnagarapraveśārthaṁ ca ye tasyājñāḥ pālayanti ta eva dhanyāḥ|

^{XV} kukkurai rmāyāvibhiḥ puṅgāmibhi rnarananṛbhi rdevārccakaiḥ sarvavairanṛte prīyamānairanṛtācāribhiḥ sa bahiḥ sthātavyaṁ|

^{XVI} maṇḍaliṣu yuṣmabhyameteṣāṁ sākṣyadānārthaṁ yīśurahaṁ svadūtaṁ preṣitavān, ahameva dāyūdo mūlaṁ vaṁśaśca, ahaṁ tejomayaprabhātīyatārāsvarūpaḥ|

^{XVII} ātmā kanyā ca kathayataḥ, tvayāgamyatām| śrotāpi vadatu, āgamyatāmiti| yaśca trṣārttaḥ sa āgacchatu yaścecchati sa vinā mūlyaṁ jīvanadāyi jalāṁ gṛhlātu|

^{XVIII} yaḥ kaścid etadgranthasthabhaviṣyadvākyaṇi śṛṇoti tasmā ahaṁ sākṣyamidaṁ dadāmi, kaścid yadyaparaṁ kimapyeteṣu yojayati tarhiśvarogranthe'smin likhitān daṇḍān tasminneva yojayiṣyati|

^{XIX} yadi ca kaścid etadgranthasthabhaviṣyadvākyebhyaḥ kimapyapaharati tarhiśvaro granthe 'smin likhitāt jīvanavṛkṣāt pavitrānagarācca tasyāṁśamapahariṣyati|

^{XX} etat sākṣyaṁ yo dadāti sa eva vakti satyam ahaṁ tūrṇam āgacchāmi| tathāstu| prabho yīśo, āgamyatām bhavatā|

^{XXI} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugrahaḥ sarvveṣu yuṣmāsu vartatām|āmen|